ANUL al XX-lea No. 5226 — 2 LEI NUMARUL — SAMBATA 1 NOEMBRIE 1924

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE

Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

Biblioteca Universității Loco

O CHESTIUNE DELICATĂ: MONUMENTUL „MAREI UNIRI"

Donațiunea princesei Olga Sturza.--O piață publică expropriată și un monument impus, de către un particular, unui oraș întreg!

Doamna Olga Sturdza, inimoasa prezidentă generală a Ocrotirei Orfanilor din războiu, se ocupă şi cu sculptura în intimitatea căminului d-sale. D-na Sturdza a lucrat mai mulţi ani la un mare monument care simbolizează unirea tuturor românilor, ceia ce-i foarte frumos din partea d-sale. Dar ceva mai mult; d-na Sturdza s'a gândit să dăruiască monumentul comunei laşi, ceia ce-i şi mai frumos.

Din nefericire însă, de aici înainte chestiunea începe să-şi piardă din frumuseţă, Şi iată cum:

*

Virtuoasa artistă a trimis preşedintelui comisiei interimare o scrisoare prin care anunţă donaţiunea şi tot odată *fixează d-sa* locul unde monumentul urmează a fi aşezat: piaţa de la intrarea străzei Carol, în faţa comandamentului militar.

Ştiut este însă că o stradă sau o piaţă publică aparţine oraşului, aparţine totalităţii cetăţenilor, şi nu poate fi la discreţia unui particular. Altfel, fie care dintre noi ne-am putea permite gustul să acaparăm un loc public pe care să instalăm o statue, un monument sau Dumnezeu mai ştie ce, sub cuvânt că facem o donaţie. Evident, lucrul nu-i admisibil.

D-na Sturdza ar fi putut avea condescendenţa faţă de oraş de a nu impieta asupra dreptului obştesc de a dispune de rostul pieţelor publice şi de estetica generală a târgului. Adica, d-na Sturdza *n'ar fi trebuit să declare expropriată o piaţă publică*, pentru un monument conceput de d-sa singură, fără a-l cunoaşte cetăţenii şi fără a-l aprecia şi recepţiona o comisie de specialişti.

*

Dar se va obiecta că şi-a dat avizul comuna.

In adevăr, s'a numit o comisie din d-nii consilieri X şi Y, care au legături cu arta plastică, arhitectonică şi estetica oraşelor, câte legături are Papa de la Roma cu dansul Shimmy!

Această originală comisie, după o istovitoare muncă de... 4 zile, s'a declarat — închipuiţi-vă — de comun acord cu propunerea d-nei Sturdza. Administraţia comunală (numită de guvern, nu aleasă de cetăţeni) face un simplu act de curtoazie faţă de prezidenta generală a Ocrotirei.

Şi doar nu-i vorba de mobilarea unui salon sau unui colţ din parcul d-nei Sturdza, ci e vorba de *o piaţă publică*, un monument care să închege aspiraţia şi voinţa mărturisită a unui mare oraş, e vorba de estetica acestui târg!

Bătrânei Capitalei a Moldovei, oraşului istoric, leagănul ideologiei româneşti, populaţie de 150.000 suflete, *nu i se poate impune monumente după simplul gust şi singulara voiuţă a unui particular*, fie chiar sub titlul de donaţiune.

*

D-na Sturdza a înştiinţat că lucrează la monument de 5 ani, că a luat asentimentul M. S. Reginei ca să pue şi chipul Măriei Sale şi că a destinat din capul locului piaţa de la intrarea străzei Carol.

Aşa dar, dintru început s'au nesocotit drepturile oraşului şi ale locuitorilor şi s'a luat hotărârea *a se impune* un monument, considerându-se expropriată o piaţă publică la discreţia unui particular.

Nu se poate!

O piaţă publică nu se abandonează unui particular nici pentru averile lui Cresus. Achiziţia şi situarea unui monument trebue să se fixeze de specialişti, în acord cu agrementul prealabil al oraşului întreg.

Ne amintim de formidabilă frământare a cunoscut laşul, când a fost vorbă să se obţie piaţa Unirei pentrn statuia lui Cuza-Vodă!

In cazul monumentului „marei uniri" nici nu ştim macar despre ce e vorba, e un secret,... nu s'a expus vre-o machetă... Poate să fie o operă de preţ. Dar n'o ştim, n'a fost apreciată în chip normal; ne trezim numai că *ni se impune*. **Şi asta nu se poate!**

— X —

ASPECTE

Intre film și școală...

Admirabilul gazetar care este Georges de la Fouchardière, într'un articol recent analizează influenţa dezastruoasă asupra copiilor, amicilor cabotini glorioşi, Jackie Coogan este, după La Fouchardière, un rău exemplu pentru copii, trezind în ei ambiţii de parvenire şi înlăturând din preocupările lor tot ce nu se leagă de zgomot, reclamă, afişare.

Pentru copil, în adevăr, nu trebue ridicate în slavă mijloacele uşoare prin care se poate ajunge în fruntea societăţii. El trebue să aibă înainte pilda greutăţii de a-ţi face drumul în viaţă, deprinzându-l astfel cu lupta pentru existenţă şi cu mijloace sănătoase în desfăşurarea acestei lupte.

Niciodată apologia declamatorie a cutărei fapte sau a cutărui individ, n'a trezit în mintea copiilor idei bune şi râvnă. Sufletul maleabil al odraslei este mai lesne îndrumat către rele pentrucă ele sînt, aproape totdeauna, aducătoare de satisfacţii imediate şi palpabile: pentru a căpăta o notă bună, e nevoe de un şir întreg de ceasuri închinate cărţii, pe când pentru a pune stăpânire pe un lucru al altuia, e suficientă o clipă, în care atenţia celuilalt să fie distrată.

Pedagogia modernă trebue să aibă în vedere tulbure stare ai societăţii şi să dubleze severitatea faţă de vlăstarele încredinţate ei spre îndrumare. Şi această severitate nu se rezumă în loviturile de riglă şi în ceasurile de post: ea constă în alegerea potrivită a învăţămintelor şi în metoda de înterpretare a acestora.

Se impune o reformă radicală a programelor de studii. In ziua în care şcoala nu va mai fi, ca astăzi, un biurou de înregistrare, şi când atâta balast latinist va fi înlocuit cu materii pregătitoare ale unei vieţi de practice îndeletniciri, ceasurile de libertate ale copiilor nu vor mai fi dedicate studiului revistelor sportive şi admiraţiei afişelor de cinema pe cari, între o prosfituată cocainomană şi un apaş în frac, apare—ca un simbol al copilăriei de astăzi—pervertitul minor Jackie Coogan.

G. SPINA

Recunoașterea Sovietelor

Franţa democratică a recunoscut şi ea puterea Sovietelor, reluând relaţiile internaţionale cu Rusia. Cu toate că Franţa a păgubit enorm materialiceşte de la instaurarea regimului proletar rusesc, totuşi ea a înţeles că stările excepţionale în politiea Europei sunt complect dăunătoare ideei de pace şi de refacere. Astfel, marea republică occidentală îşi însuşeşte atitudinea Angliei, Italiei, Germaniei, Ungariei, Poloniei, ţărilor scandinave şi baltice, Turciei, Greciei, Chinei etc. făcând legătura normală cu guvernul din Moscova.

In asemenea situaţie, România rămâne grav izolată şi într'un raport foarte nefavorabil faţă de vecinătatea statului proletar.

Era o vreme când România, printr'o politică fireasca şi chibzuită, ar fi putut lesne câştiga siguranţa spre răsărit, tranşând favorabil în acelaş timp problema Basarabiei. Dar politica oarbă şi sterilă a d-lui Brătianu a reuşit să facă ţării cel mai mare rău posibil.

Şi încă n'ar fi prea târziu de a se repara greşala făcută; dar pentru aceasta ar trebui ca brătienismul să intre în fundul pământului.

A.

Scrisori din New-York

O nouă tiranie

Năvala femeilor în locurile consacrate de secole pentru bărbaţi

De patru ani, femeile americane posedă toate drepturile politice. Cineva a făcut profeţia că în scurt timp, prezenţa femeilor va înbunătăţi moravurile politice. Dar s'a constatat că dimpotrivă, femeile s'au supus obiceiurilor, iar nu obiceiurile femeilor.

Aici se simte tirania crescândă a sexului frnmos. Nu însă în politică. Aceasta este un monstru neutru care devorează pe oricine o atinge, fără nici o atenţie la sex, etate sau profesiune.

Femeile americane năvălesc şi ocupă cetăţile întărite în care bărbaţii s'au retras de secole şi unde se credeau în siguranţă.

Şi această năvală este autentică, nu metafisică; o năvală materială de corpuri, nu una spirituală şi legală de drepturi.

*

Altă dată erau trei locuri unde bărbatul se putea simţi cu adevărat *à son aise*. Aceste trei locuri erau cafeneaua (sau mai precis *bar-roam*); debitul de tutun,—care în America este un negoţ liber,—şi bărbieria. La cafenea se făcea politică, la debit se găseau pe lângă ţigări, alte lucruri necesare pentru bărbaţi, iar la bărbiar se făceau cancanuri şi bârfeli, aşa cum doamnele obişnuesc în saloane, cu săpun în loc de ceai, drept condiment.

Cafeneaua a fost invadată de femei în urma prohibiţionismului, a cărui prim efect a fost că a învăţat şi sexul slab să bea.

In principiu, femeile americane fumează cu oare care rezervă: în casă, la sfârşitul mesei, la restaurante, sau la prieteni sau prietene. Sunt unele oraşe care au oprit fumatul, iar în unele universităţi, studentele care erau văzute cu ţigara în gură erau eliminate. Chiar la New-York acum câtiva ani, o ordonanţă municipală oprea pe femei să fumeze în restaurante şi alte localuri publice.

Deosebirea între bărbaţi şi femei era absurdă. Femeile s'au adresat deci tribunalelor şi au căpătat dreptate. Acum le vedem pretutindeni scoţând fumuri vesele din ţigaretă. Ele merg singure la tutungerie şi fac cumpărături cu multă pricepere.

Invazia în salonul bărbierului a fost pe nesimţite. Când domnişoarele au început să-şi tae părul, operaţia se făcea în familie. Dar curând au observat că lucrul nu era bine făcut. Părul scurt după moda feminină nu e scurt în realitate: lângă urechi sunt zulufii, care au nevoe să li se dea o înfăţişare atrăgătoare, operaţie care reclamă o mână de expert. Deci femeile au început să frecventeze bărbieriile. Băeţii din bărbierie nu le văd cu ochi buni, pentrucă — se zice — sunt greu de mulţumit şi nu dau bacşiş: dar ce poţi face contra soartei?

*

Partea cea mai gravă a chestiunii e că invazia feminină schimbă caracterul acestor bărbăteşti şi seculare instituţii. La berărie nu mai poţi bea în linişte un păhăruţ de vermuth. Femeile arată o alarmantă patimă pentru *whishey*, ceiace poate în orice moment să aducă poliţia. Ori la berărie te duci ca să bei nu să asişti la scandal.

La tutungerie, se văd de vânzare, lângă tutun şi ţigări, ciocolată, parfum şi pudre; iar ţigaretele stau la faţă, acoperind aproape ţigările şi pipele. La bărbier se găsesc pieptini, panglici şi diademe. Sânt timpuri grele pentru bărbaţi!

Stăpânirea femeii se întăreşte, stăpânirea bărbatului încetează. Fenomenul acesta nu se vede în politică, care rămâne o meserie în special masculină, — supusă însă criticei feminine, — ci se simte în viaţa de toate zilele.

Ciudat. Feminismul vrea să separe sexul. Şi cu cât se separă cu atât se găsesc mai mult la un loc.

Fel. Fro

New-York, Octombrie

OPERA LIBERALILOR!

Un adevăr cunoscut de toată lumea este că antisemitismul, sub forma acţiunei de fapt împinsă până la crimă, e în cea mai mare măsură opera liberalilor.

Oficiosul guvernamental „Infrăţirea" din Cluj a avut totdeauna grija să confirme esenţa liberală a antisemitismului; şi nu ezită să o facă şi acum, la jertfa dureroasă a prefectului Manciu.

Pentru oficiosul din Cluj, asasinatul de la Iaşi nu-i un fapt demn macar de a fi relevat, necum de a fi infierat în toată oroarea lui. In schimb, „Infrăţirea" îşi deschide coloanele pentru a informa într'o culoare simpatică cum că un mănunchi de studenţi clujeni a făcut apologia crimei printr'o manifestaţie publică. Asemenea manifestaţie rătăcită este cu satisfacţie atribuită de ziarul liberal, „studenţimei clujene", întregei studenţimi - pur şi simplu.

Foaia ardeleană a guvernului a întrecut cu mult „Universul", coborându-se până la „Cuvântul Studenţesc".

Z.

Păstrați bonul

Activitatea culturală

REVISTA „ARHIVA"

A apărut şi s'a pus în circulaţie revista din Iaşi *„Arhiva"*, fasciculele 3—4 din anul 1924. Cu acestea revista a împlinit al 31-lea an al existenţii sale şi al 5-lea an de când (în 1921) după o întrerupere de la 1916 până atunci, a început a reapărea sub direcţia actuală a d-lui *profesor universitar Ilie Bărbulescu*.

Arhiva este organ al Societăţii istorico-filologice al cărei preşedinte e d. prof. Gh. Ghibănescu.

Numărul acesta cuprinde diferite valoroase cercetări ştiinţifice din domeniile Istoriei şi Limbii Românilor, precum şi Comunicări şi Recenzii.

Activitatea ştiinţifică a *Arhivei* subt actuala ei direcţie a ajuns să fie frumos considerată nu numai în cuprinsul ţării, unde revistele serioase caută să între în raporturi de schimb cu ea, dar şi în străinătate departe. Intr'adevăr, *Arhiva* a fost solicitată, spre a face schimb de publicaţii cu ea, de către vestita asociaţie de savanţi „Societé des Bolandistes", şi de „Societé pour le progrès des études philologiques et historiques" (Societatea pentru progresarea studiilor filologice şi istorice), amândouă din Bruxelles (Belgia), precum şi de către „Klub modernich filologuv" (Clubul filologilor moderni) din Praga, de „Makedonski naucen Institut" (Institutul ştiinţific macedonean) din Sofia. Precum acelaş lucru au mai solicitat *Arhivei* revista americauă: „Revista de Ciencias juridicas y sociales)" (Revista de Ştiinţe juridice şi sociale), organ ai Facultăţii de Litere de la Universitatea din La Plata, republica Argentină; revista cehă din Praga: „Historiky casopis"; şi altele încă din alte centre culturale ale Europii (ca Leipzig etc.), ce nu mai înşirăm aci.

Aceste solicitări învederează ce însemnat rol ştiinţific are acum „Arhiva", graţie articolelor colaboretorilor ei, cari s'au grupat în jurul d-lui profesor Bărbulescu, cei mai mulţi dintre dânşii foşti studenţi ai săi la Universitatea din Iaşi: prof. Dr. I. Iordan, prof. dr. I. Negrescu, prof. dr. N. C. Bejenaru asistent la Universitate, prof. dr. Eufrosina Simionescu, prof. dr. Margareta Ştefănescu, prof. P. Constantinescu-Iaşi, sau Petre Goian şi Virginia Vericeanu etc. absolvenţi ai Facultăţii de Litere din Iaşi. Cu toate că, evident, au acelaş merit pentru bunul nume al *Arhivei* şi colaboratorii de din afara acestui cerc dela Universitatea din Iaşi, ca prof. dr. Ilie Gherghel şi alţii; fără să insistăm de a mai vorbi şi despre d. N. A. Bogdan, al cărui nume e de mult prea cunoscut pentru cultura şi Istoria Iaşilor.

Au însă mare merit în acest

(Continuarea în pag. II)

OBSERVĂRI ASUPRA BASARABIEI

Greşeli politice în problema basarabeană

Conferinţa din Viena.--Polemica Titulescu-Racowski

Neîncrederea populaţiunei basarabene se datoreşte, după cum am spus în capitolul precedent în mare parte funcţionarilor cari, veniţi aici, s'au grăbit să facă averi ca şi când ar fi aşteptat din ceas în ceas poruncă de plecare. Nu s'a încercat nimic temeinic în Basarabia. Căile ferate sunt lăsate în părăsire, şoselele asemenea, podurile sunt sfărâmate, gospodăria oraşelor părăsită. Cu o grabă pe care mulţi o văd simptomatică, agenţii d-lui Vintilă Brătianu încasează impositele, jandarmii „strîng şurupul", iar siguranţa aleargă cu limba scoasă după comuniştii cari „lansează svonuri alarmante",

Svonuri alarmante? Vai, sunt multe foarte multe! Dar cine le pune încirculaţie?

Cel dintâi propagandist „alarmant" e guvernul. Dela greşeli ascunse, a trecut la unele vizibile, apoi la cele scandaloase Una din acestea, cea mai mare din câte se referă la Basarabia, e conferinţa dela Viena, *care nu trebuia să se ţină fără o prealabilă înţelegere asupra punctelor cari vor face obiectul discuţiunilor*. Din moment ce printre acele puncte figura şi chestiunea dacă România are sau nu dreptul să stăpânească Basarabia, orice discuţiane era inutilă şi mai ales nedemnă.

Făcând această greşală, guvernul ţine cu tot dinadinsul s'o facă şi pe-a doua: să trimită la Viena cea mai slabă delegaţie diplomatică ce-a putut înfiripa. Lăsând la o parte pe d. Langa-Răşcanu care-a făcut enorma greşală de-a face istorie cu d. Krestinsky, guvernul găseşte cu cale să-l bombardeze ca diplomat acolo şi pe d. Gherman Pântea, fost învăţător, fost caporal în armata rusească, om care-a fost aruncat de valurile revoluţiei la gradul de maior şi la funcţiunea de ministru de războiu al Basarabiei.

(Cont. în pag. II-a)

ABONAȚIVA LA „OPINIA"

BON DE PREMII No. 7
Ziarul „OPINIA"
100.000 lei, din care 20.000 numerar

Cinema Elisabeta

Astăzi Vineri 31 Octombrie la Matineuri și seara

Sâmbătă 1 și Duminică 2 Noembrie numai la Matineuri, seara Trupa Bejescu Orda

PREMIERA — Operă Complectă 17 acte mari 17

BESTIA UMANA

după Gay de Teramond cu Wiliam Duncan și Edith Tohson din fii Datinei și Secretul celor 7. — Adaos la program:

Orchideea Fatală cu Runici și Pavlova

și Imbogățiții cu **LUI - EL** - 6 acte

Cinema MODERN

Astăzi Vineri 31 Octombrie în Matineuri și seara

Epoca 2-a - 9 acte mari 9

COPILUL HALELOR

după romanul lui I. N. Megog cu somitățile mondiale

SIGNORET

cea mai interesantă și puternică parte din întreg ciclul acestui grandios film

Rețineți biletele din timp.

Uzinele de Fier și Domeniile din Reșita S. A.

Aviz

Purtătorii chitanțelor definitive ale emisiunei a III a (realizată în Mai 1923) sunt invitați să-și prezinte, începând de la 1 Noembrie a. c. chitanțele cum plect achitate ce posedă, la ghișeele societății, București str. Povernei 2, între orele 9—12 spre a obține acțiunile definitive.

UZINELE DE FIER ȘI DOMENIILE DIN REȘIȚA S. A

Kalmodon Dr. Konya

Kalmodon este un remediu spesific calmant și prin compoziția sa specială incomparabil ca eficacitate contra *Durerilor de cap, Migrenei, Nevralgiilor, Gripei, Febrei, Durerilor reumatizmale, Durerilor de dinți*, cât și contra oricărei alte dureri provenite din răceală.

Kalmodon are o acțiune imediată și este în acelaș timp tonic și fortifiant.

Kalmodon neobosind stomachul poate fi luat de persoanele cele mai sensibile. Intrebuințarea sa poate fi îndelungată, fără de a avea vre-o acțiune vătămătoare asupra organismului.

A se cere numai sub numele **Kalmodon Dr. Konya**

Depozit gen: S. a. r. „CHEMIX" București Str. Nicuicea 4 și Farmacia Dr. Konya Iași.

Marile premii ale „Opiniei"

(Seria 5-a)

Iată lista noilor premii, pe care „Opinia" le acordă fără deosebire, tuturor cititorilor și abonaților săi, nedându-se îndărât de la nici un sacrificiu.

Lei 20.000 (douăzeci mii)

în numerar

Un artistic tablou al maestrului *Otto Briese*, din admirabila expoziție de pictură deschisă în str. Lăpușneanu No. 38.

Un splendid costum-pijama de crêpe-santé, foarte elegant, de la marele magazin «*High Life*» din str. Lăpușneanu (Hotel Trayan).

Una bucată pânză sau zefir *de 30 metri*, produs al marei fabrici „Țesătura", din depozitul d-lui Fred Șaraga str. C. Negri 93.

O elegantă pălărie de catifea, Chic parisien, de la reputatul magazin de mode «*Hélène*» din str. Lăpușneanu No. 30.

Una pălărie de sezon, pentru damă, ultima creație, material fin, de la marele și bine asortatul magasin „Damian", str. Cuza Vodă 75.

Una mapă de piele, frumos lucrată, pentru profesioniști, de la cunoscutul magazin de librărie, papetărie și obiecte de artă «*Librăria Universală*» M. H. Schönfeld, str. Cuza Vodă 52.

Una splendidă garnitură de bucătărie, în faianță, compusă din *16 bucăți,* plus raftul special în oloi, de la **asortatul și frequentatul magazin** «*Cristal*» Piața Unirei, (Colț cu str. Săulescu).

Una duzină farfurii, prima calitate
Una duzină pahare, fine pentru ceai
Una duzina pahare, pentru vin.

15 sticle liqueruri, siropuri, rom și cognac, produsele renumitei distilerii „*Delicia*" din Iași, str. Capela Armeană 2.

3 magnifice Pandișpanuri specialitate originală și fără rival a cofetăriei „Hirschhorn" strada Socola No. 39.

10 litrii vin vechiu tămâios, de la Depozitul de vinuri „Podgoria Iașilor", Berman Elișcu & Sol. Korn, str. Col. Langa.

Un premiu literar constând din cele mai bune lucrări de literatură și știință, editate de marea instituție „Viața Românească".

Două abonamente pe un an, la ziarul „Opinia"

Trei abonamente pe 6 luni la ziarul «Opinia».

In afară de aceste valoroase premii, **toți cetitorii „Opiniei"**, *capătă ca premiu special, gratuit, una intrare la un spectacol seral, complect, de cinematograf, în vasta sală „Sidoli", iar cei din provincie se vor bucura de alte avantagii ce le vom anunța ulterior.*

Pentru a beneficia de aceste premii, cetitorii trebue să strângă cupoanele cu începere de Vineri 24 Octombrie până Marți 9 Decembrie.

Deci în total 40 cupoane.

Se atrage în special atenția că prețul unui exemplar din „Opinia" este și rămâne **2 lei.**

Ne luăm angajamentul formal ca, cel puțin timpul cât vom imprima actuala serie de cupoane, să nu sporim prețul ziarului.

Să nu vă lipsească nici un cupon!

Adaos la premii:

Două asigurări contra incendiului, de câte Lei 250,000, fiecare, la Societatea de Asigurare „Victoria".

însemnat rol al *Arhivei*, pe lângă acești colaboratori ai ei, încă și persoanele și Instituțiile cari, sprijinind-o cu fonduri, i-au dat putința să apară astfel, cu toate greutățile financiare care apasă astăzi pe toți. De aceia facem cu plăcere loc numelor acestor binevoitori ai culturii *Arhivei* și sprijinitori ai ei în acest an 1924:

Primăria din Iași (prin d. primar C. Toma și ajutor prof. E. Diaconescu)	lei 5000
Banca „Albina" din Iași	600
Banca Moldova din Iași (prin d. Wachtel)	2000
Creditul funciar urban din Iași (prin d. director Gh. Botez)	3000
Magazinul Cristian din Iași	500
Banca Dacia din Iași (prin d-nii Weinrauch, Stern și Apoteker)	2000
Banca Iașilor din Iași (prin d. director I. Botez)	5000
Berăria Azuga (d. Manase Sternberg) din Iași	500
Blănăria Olivenbaum din Iași	500
Heinrich Kahane din Iași	500
Magazinul Luca P. Niculescu din Iași (prin d. director Angelescu)	1000

Dar, pentru că se cuvine să se dea fiecăruia ce este al său, au merit la putința de a apărea a *Arhivei*, încă și stăruințele binevoitoare ale unora dintre colaboratorii, așa ale d. prof. dr. Ilie Gherghel, ale d-șoarei Virginia Verician, și ale unor prietini ca d. Protopopescu-Argeș, directorul Cancelariei Senatului, cari i-au procurat mulți abonați în diferite județe ale țării.

Odată cu aceste încurajatoare precizări, urăm *Arhivei* mulți ani înainte.

CR.

Actualități din afară

O nouă sursă de energie. —Dr. Gérald Wendt, un distins savant care ia parte acum la Easton (Pensylvania), la o întrunire a chimiștilor colegiului Lafayette, a făcut o declarație senzațională:

El consideră ca probabilă descoperirea secretelor energiei atomice, ceiace ar implica o schimbare radicală civilizației noastre, în urma incomvensurabilului izvor de energie care va putea fi astfel obținut.

Dr. Wendt, afirmă că a făcut deja câteva experiențe care promit posibilitatea acestei descoperiri.

In cursul unei experiențe, savantul american așeză un fir de tungsten într'un tub, unde a fost făcul vidul mai înainte. A făcut să treacă un curent electric, și tungstenul s'a transformat în helium și în acelaș timp a fost liberată o oarecare cantitate de energie.

Dr. Wendt declară că a produs temperaturi mai ridicate decât a stelelor celor mai incandescente temperaturi care, în unele cazuri, au atins 40.000 grade Fahrenheit. O astfel de căldură, e necesară pentru a dezintegra elementele și a libera energia atomică.

Dr. [illegible] desco[illegible] că da[illegible] lui Wend[illegible] succes *fără* [illegible] *vor revoluționa* ex[illegible] „E destulă energie atomi[illegible] într'un cuțitaș pentru a face ca un vapor să traverseze Atlanticul".

Alți savanți au confirmat posibilitatea unor astfeli de descoperiri.

*

Campionatul dactilografiei.—La Paris a avut loc zilele trecute campionatul dactilografiei. Au fost de față cinci zeci de concurente, reprezentând patru națiuni; Anglia, Belgia, Franța și Elveția.

Campionatul Europei a fost câștigat de către d-ra Odetta Piau, stenografă la Societatea Națiunilor.

Concursul vitezei a fost câștigat de către Miss Mitehell (Anglia). Cea mai mare viteză (fraze repteate) realizată de Miss Mitchell a fost de 123 cuvinte pe minută.

*

Construirea unui uriaș dirijabil.—Se anunță din Washington că un inginer american a făcut planurile pentru construirea unui uriaș dirijiabil, mai mare decât Z. R. III și de cinci ori mai mare decât „Shenandoah", dirigiabil care trebue să servească de port-avion.

*

Iarăși insula Wrangel.— Din Alaska se anunță că acelaș transport rus, care, în August trecut, a pus stăpânire pe insula Wrangel, s'a tăcut stăpân pe colonia britanică debarcată în insulă acum câte-va luni.

Se crede acum că colonia în chestiune a fost fondată nu în numele Angliei, ci în numele Statelor-Unite.

Colonia se compune din treisprezece eschimoși, având în capul lor un indigen de origină americană.

Deci guvernul Statelor-Unite va trebui să intervie în situația astfel creiată.

Eroismul tragic al unei femei

O sfâșietoare dramă în Franța

In timpul unui teribil incendiu la un magazin de saci din Roubaix, o sfâșietoare dramă s'a desfășurat sub ochii îngroziți ai mulțimii:

In imobilul incendiat au fost surprinși mai mulți copii ai lucrătorilor. Doamna Buisinc, rare îi avea în paza sa, a înfruntat pericolul focului și a reușit să scoată în mai multe rânduri, opt dintre ei. Mai rămâneau încă doi, într'o altă cameră. Surdă la rugămințile celor care voiau s'o oprească, d-na Buisine s'a aruncat încă odată în flacări, de unde însă n'a putut ieși. Victima a unui sublim eroism, ea a pierit împreună cu cei doi copilași.

ABONAȚI-VĂ LA „OPINIA"

Triumful geniului

Municipalitatea din Metz a hotărât să schimbe numele germane pe care le purtau până azi străzile, cu altele franțuzești. A venit rândul și aceleia care demult era botezată cu numele lui Goethe.

Părerile în consiliul comunal au fost împărțite. Unii susțineau că numele trebue schimbat numaidecât, alții dimpotrivă arătau că Goethe nu este un nume german, ci un nume mondial, geniul marelui scriitor ridicându-se deasupra deosebirilor de naționalitate.

Punându-se chestia la vot secret, consiliul a decis cu 17 voturi contra 5 că strada Goethe va păstra și de acum înainte numele acestui german ilustru.

Cronică sportivă

Reuniunea sportivă, ieșană a clubului „Concordia"

In zilele de 25 și 26 Oct. crt. au avut loc la parcul sportiv „FERDINAND I" probele de atletism organizate de asociația Concordia.

Rezultatele technice au fost surprinzăfoare, dovedind toate însă că participanții printr'un asiduu antrenament ar putca realiza admirabile performanțe.

Remarcăm depe teren mai ales pentru stilul lor elegant și pentru cronometrajul obținut, pe d-nii: Athanasiu, Roller, Fabricantu, Saulea, Stănescu (dela Concordia), Gaube (Fulmen), Bernștein (Hacoach), Schayer (Macaby)...

Tot odată a avut loc un match de Wolley-ball între echipele Fulmen și Concordia cu rezultatul de 15:9 în favoarea primei.

Foot-ballul a fost bine reprezentat prin trei întâlniri de trei categorii disputate între Concordia și Macaby din localitate.

Primul match între echipele de categoria II-a a cluburilor respective se termină cu rezultatul de 4:0 în favearea Concordiei;

al doilea Concordia (jun.)—Macaby (jun.) 3:0 și ultimul, cel mai interesant: *Concordia I—Macaby I* 2:0 (1:0)

Decanii noștri concordiști marchează prin Constantin ambele puncte; primul dintr'un penalty—kick și al doilea dintr'o scăpare a goalmanului macabeu.

Remarc pe Constantin, Șvirovsky și Luca dela Concordia și pe Weinberg dela învinși.

Serbarea, privită în linii generale, a fost cât se poate de reușită, având din toate punctele de vedere succesul pe care-l merită.

B.

ECOURI

— Duminică seara a sosit în localitate marele rabin David Tversky din Buhuși, fiul marelui rabin Tversky din Iași. Domiciliază în str. Sf. Lazăr No. 70.

Pentru că s'a aruncat cu toată ființa lui nulă în brațele unui partid, partidul l'a pus să dea într'o singură zi examen de opt clase de liceu, apoi i-a comandat un costum și-o licență la facultatea de drept din Iași unde d. Cuza se zice că l'ar fi întrebat doar atât: „E-adevărat că în anul 1918, domnea regele Ferdinand I în România ?".După aceasta, a fost pus vice-președinte al camerei... Treaba dumnealor.

Dar că l'au trimis la Viena pe acest domn, nu li se poate erta guvernanților. Nu că d. Pântea ar fi spus acolo vre-o nerozie, căci a avut poruncă să facă pe surdo-mutul; dar a trebuit să figureze pe un mandat, să semneze un protocol, să'ncerce mințile oamenilor cu inexplicabila lui presență într'o comisiune care trata reluarea bunelor noastre raporturi cu cel mai mare vecin al nostru.

Ei bine, populația basarabeană, în urma eșecului dela Viena, a căpătat încă odată credința că totul este un provizorat, iar comentarile ce s'au făcut cu privire la persoana d-lui Gherman Pântea au dus la concluzia că om mai cu cap ca d-sa nu se găsește printre toți diplomații țării românești și că delegatul sovietic Krestinsky i-a nimicit pe ai noștri la Viena.

Intervine apoi și-o altă greșală, de astădată din partea unui om care e în adevăr un luceafăr al politicei noastre: polemica Titulescu—Dr. Racovski. Nu numai calitatea de delicvent al lui Racowsky făcea această polemică inutilă și jicnitoare, cât aceia de bun cunoscător al istoriei și drepturilor românești.

Racowski știe poate mai bine decât noi toți cine are dreptul să stăpânească Basarabla și când a avut curajul să afirme contrarul, a dovedit că *nu vrea să știe*. Și atunci, pentru ce să polemizez c'un om de rea credință când știu bine, tocmai pentru că e de rea credință, că n'o să-mi recunoască dreptatea ?

A primi discuțiune asupra unui punct care e deplin limpezit, și chestiunea Basarabiei era pe deplin limpezită prin ratificarea unirei de către Franța, înseamnă că vrei să-l compromiți.

D. Titulescu trebuia pur și simplu să'ntoarcă spatele d-lui Racowsky. Făcându-i cinstea să-i răspundă, e ca și când s'ar fi aparat și dacă dintre cei doi polemiști era unul care să aibă nevoie de apărare, acesta *nu* era d. Titulescu.

Și această polemică, ca și conferința dela Viena, a avut darul să turbure din nou mințile basarabenilor și să le suggereze întrebarea: „Oare n'or fi avut bolșevicii dreptate de-au stricat (ei!) conferința dela Viena ?"

„Oare n'o fi avut Racowsky dreptate în polemica cu Titulescu? Căci un om când are *toată dreptatea*, cum pretinde Titulescu, nu mai stă de vorbă cu nimeni..."

Greșăli în aparență mici, în fond cu urmări incalculabile. De-aici curaj pe emisarii sovietici, neîncredere în restul populației, descurajare la cei devotați, încurajare pentru vrăjmași, alcătuind, toate la un loc, o stare de spirit zăpăcită, anarhică, deprimantă. Adăugați la aceasta și jurământul sacramental al d-lui Iorga cu privire la pregătirea militară și faptul că-n Basarabia nu e nimeni care să lămurească populația asupra adevărului în sine, și veți înțălege cât sbucium și câtă suferință zăcătuește în această uimitor de frumoasă provincie românească!

Ciru Cantemir

CITIȚI „OPINIA"

Ultimele informaţiuni

x Astăzi dimineaţă a avut loc o întrunire între prefectul de poliţie şi rectorul Universităţii. Prefectul a făcut cunoscut dorinţa studenţilor din asociaţia creştină de a se face deschiderea Universităţii cu solemnitate şi sfeştanie.

D. Rector a răspuns că nu revine asupra hotărârilor lnate de Senatul Universitar. că nu se va face nici o solemnitate şi deschiderea anului şcolar se va face pe facultăţi.

x De către guvernul din Washington se studiază modalitatea unei eventuale recunoaşteri a Sovietelor de către America.

x Un distins profesor al Universităţii noastre, ne-a declarat :

„Gestul unor studenţi, de a face apologia odioasei crime, a cărei victimă a fost prefectul de poliţie, ne-a îndepărtat sufleteşte, de ei.

„De astăzi, voi preda cursurile, îndeplininda-mi numai o datorie, nu însă devotându-mă cu trup şi suflet pentru studenţime, cum am făcut până acum".

x D-nii Meisner, fost ministru, şi Gh. Botez, directorul Creditului Urban, au primit înştiinţări din Viena după care d. Marghiloman se află în afară de pericol şi a întrat în convalescenţă.

x Reîncepându-se cursurile şcoalei „Trei Erarhi", la inspecţia medicală făcută de d. dr. Tudor, medicul despărţirei, s'au constatat un număr de copii bolnavi de scarlatină, frecventând şcoala.

Copiii au fost imediat transportaţi cu camioneta Serviciului Sanitar, direct la Spitalul de Izolare, înştiinţându-se apoi, prin scris, pe părinţii lor,

x PIATA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat ieri 10,75 ; la Zurich, 2,90.

Devizele în Capitală au notat :

Francul francez 9,44 ; francul belgian 8,70 ; francul elveţian 34,65 ; lira engleză 810 ; dolarul 179,50 ; lira italiană 7,78 ; coroană cehă 5,40.

x Direcţiunea Generală a Serviciului Sanitar a fixat un termen la 10 Noembrie, pentru scoaterea din comerţ a specialităţilor farmaceutice neautorizate.

După această dată, toate aceste produse, ce se vor găsi la inspecţiile inopinate, atât la drogherli cât şi la farmacii, se vor confisca.

Pentru teritoriile alipite, s'a mai acordat un termen de 6 luni.

x In Monltorul Oficial de astăzi, au apărut instrucţiunile relative la aplicarea noei legi asupra înaintărilor în armată pentru ofiţerii activi şi de rezervă.

x D. dr. Tănăsescu, medicul şef al oraşului, inspectează în persoană, zilnic, diferitele şcoli din oraş, spre a se convinge de starea sanitară şi a lua măsurile în consecinţă.

x Mâine seară se închide expoziţia pictorului O. Briese.

Persoanele care au reţinut tablouri sânt rugate să bine-voiască a le retrage până la acea dată.

x *Ziarul „Gazeta Nouă" publică următoarea ştire neverosimilă :*

„Stabilindu-se că d. Ion Movilă directorul penitenciarului din Iaşi ar fi avut în legătură cu asasinatul din Iaşi o atitudine părtinitoare faţă de criminalul Zelea-Codreanu, căruia i-a administrat un regim de favore, d. Cernat, directorul general al închisorilor a luat măsuri în consecinţă.

„Credem a şti că de comun acord cu ministrul de justiţie se dresează formele pentru destituirea d-lui Ion Movilă".

x In Capitală, preţul zaharului tos este 26 lei Kg., şi cubic 29 lei, în detail.

Când vor reduce preţul şi comercianţii din Iaşi ?

x Astă seară se va juca la Teatrul Naţional „Shylok" cu dl. I. Brezeanu.

Inceputul la ora 8 jum. precis.

x BANCHET OFIŢERESC.— Miercuri 29 crt. la ora 1 p. m. a avut loc în saloanele Cercului Militar Iaşi, banchetul dat de ofiţerii Reg-lui 13 infanterie pentru serbătorirea camarazilor lor din cavalerie : Maior Carp. Cpt. Tăutu şi Mihailescu, cari după absolvirea şcoalei de război şi-au terminat stagiul de 6 luni în arma infanteriei la menţionatul regiment.

Cu aceiaşi ocazie au fost sărbătoriţi şi ofiţerii reg-tului 13 care prin mutările făcute de Ministerul de Războiu pe 1 Octombrie 1924 au fost transferaţi în alte garnizoane. Aceştia sunt : Medic Cpt. Mustăcescu, Lt. Dimitriu Alexandru, Lt. Titus Mayer şi Lt. Ilincan Oct.

După ce au tuastat pentru M. S. Regele, Comandantul Regtului d. colonel Ionescu a vorbit pentru cei sărbătoriţi, relevând în cuvinte bine simţite meritele lor şi mulţumindu-le pentru modul distins cum s'au condus şi pentru munca foarte rodnică ce au depus în regiment,

Au vorbit apoi d. Maior Hilardt C. şi ofiţerii delegaţi ai unităţilor pe cari cei sărbătoriţi le-a comandat, exprimând sentimente de mulţumire şi de dragoste camaraderească.

Răspunzând atenţiunei camarazilor lor, vădit mişcaţi sărbătoriţii au adus pe rând prinosul lor de admiraţiune şi de mulţumire comandantului lor şi tuturor ofiţerilor pentru sentimentele de caldă camaraderie cu care i-a conjurat.

Incheiind seria cuvântărilor d. colonel Ionescu a tuastat pentru soldaţii, gradaţii şi reangajaţii regimentului.

S'au petrecut câteva ore într'o atmosferă deosebit de cordială şi de înălţătoare.

După banchet, întregul corp ofiţeresc s'a fotografiat în grup în grădina Cercului Militar.

Delapidarea dela Percepţia
TG.-FRUMOS

In urma unei anchete făcute de Administraţia Financiară locală, sa descoperit că perceptorul din Tg.-Frumos Gh. Scarlat a delapidat din cassa percepţiei locale o sumă importantă. Perceptorul a fost suspendat iar cercetările continuă.

Parchetul a fost sesizat.

x La Bucureşti a încetat din viaţă în etate de 81 ani, Ioan I. Eliade Rădulescu, fiul marelui Eliade-Rădulescu.

Declaraţiile subcomisarului HUŞANU

Cum a fost comis asasinatul
In jurul arestărilor operate

Subcomisarul Huşanu, a căruia stare este puţin îmbunătăţită, continuă a se găsi la spitalul israelit, unde este îngrijit cu un devotament deosebit.

Medicii speră să-i scape viaţa, —dacă nu se vor ivi complicaţiuni.

*

Eri subcomisarul Huşanu, a fost vizitat de un reprezentant al autorităţii. Huşanu i-a povestit săvârşirea asasinatului, în chipul următor :

„Zelea Codreanu părăsise întâi judecătoria şi aştepta în stradă. Mai apoi eşi prefectul Manciu şi oprindu-se o clipă la marginea scării, se întoarce cu faţa spre inspectorul Closs, pentru a vedea dacă a părăsit deasemenea judecătoria. In acel moment Zelea Codreanu, s'a apropiat de prefect, şi în spatele lui i-a tras focul de revolver, care l-a omorât.

Inspectorul Closs s'a apropiat pentru a veni în ajutorul şefului, dar şi dânsul fu lovit de glontele asasinului. Inspectorul Closs, deşi grav rănit, îmi spuse să pun mâna pe asasin, dar n'am avut timpul, căci Zelea Codreanu m'a culcat la pământ.

Se dezminte astfel categoric faptul că ar fi fost o altercaţie pe scara judecătoriei şi că Manciu ar fi lovit pe Zelea Codreanu, cum declară asasinul.

*

Azi tribunalul va avea să se pronunţe asupra confirmării man datului de arestare a studentului Moţa.

*

E probabil că abia Luni, camera de punere sub acuzare se va ocupa de apelurile făcute de parchet în potriva infirmării mandatelor de arestare a d-lor Ion Codreunu, Liviu Sadoveanu, Sava şi Anastasescu.

*

D-ra Iredenta Codreanu, a fost pusă în libertate. La percheziţia făcută la locuinţa d-sale, nu s'a găsit nimic compromiţător.

*

Celor câţiva tineri, cari se găseau încă reţinuţi la poliţie li se va lua azi un ultim interogator de către judele de instrucţie.

Un butoiu buclucaş

Două-accidente de tramvaiu în acelaşi loc

Aseară tramvaiul 117 s'a ciocnit pe panta din strada Palat ca un cotiugar care transporta un butoiu cu vin.

Cotiugarul a fost în parte sfărâmat, iar vasul a căzut şi s'a rostogolit la vale.

Venind o altă căruţă ca să încarce butoiul, linia tramvaiului a fost din nou barată.

In acest timp sosi un alt vagon, care nefiind bine frânat, a izbit căruţa şi a rostogolit din nou butoiul.

Şi tramvaiul şi căruţa au suferit stricăciuni.

Cât despre butoiul cu ghinion, a trebuit să vie o a treia căruţă care să-l transporte în sfârşit la destinaţie.

Doamna Adelina Const. Manciu şi întreaga ei familie, mulţumesc din inimă prietinilor, cunoscuţilor şi tuturor acelor ce au luat o parte atât de largă la cumplita durere ce i-a copleşit, aducând mângâerile şi sprijinul lor moral, cu prilejul asasinării iabitului lor Const. Gh. Manciu.

x Mercuri 12 Noembrie va avea loc în sala Teatrului Naţional un mare festival artistic dat de revista „Gândul Nostru".

Cu prilejul acesta va avea loc şi premiera comediei „Surioara dela Focşani" a d-lui G. M. Vlădescu, în care d-nii V. Boldescu, Melu Gheorghiu şi d-ra Margareta Baciu, au creaţiuni extraordinare.

x „Expoziţia Şcoalei de Arte şi Industrie Casnică" de sub direcţiunea d-nei Eleonora Lohan rămâne deschisă până Duminică 2 Noembrie a. c. orele 8 seara.

x Se aşteaptă pentru săptămână viitoare complecta organizare a funcţionării telegrafiei fără fir. Funcţionarii respectivi vor fi numiţi zilele acestea.

D. Moţoc inspectorul regional, face toate sforţările pentru ca serviciul să se facă în chip desăvârşit.

x Astăzi dimineaţa la ora 9, dl. general Mărdarescu ministru de război, a avut o întrevedere cu d-nii general Zadic de la Iaşi, Pop Dănilă de la Cluj şi Mircescu din Cernăuţi.

Dl. General Zadic, a făcut o expunere a situaţiei.

x Primim o scrisoare dela d. Vasile a Diaconiţei, librar, prin care dezminte categoric corespondenţă anterioară din Botoşani unde se afirmă că d-sa ar fi fost supus unei percheziţii şi i s'ar fi confiscat o vastă corespondenţă compromiţătoare.

D. Va. Diaconiţei îşi exprimă credinţa că ştirea a fost dată în urma certei pentru depozitarea unui ziar.

Inregistrăm cuprinsul scrisorii, lăsând răspunderea pe seama semnatarului.

x D. dr. Grigoriu, medic şef al judeţufui, a inspectat eri comunele Aroneanu, Dorobenţu Cuza-Vodă şi Şorogaru. Din aceste sate Iaşul se alimentează cu lapte.

D. dr. Grigoriu a inspectat cu deamănuntul producerea laptelui, şi a luat toate măsurile pentru ca atât grajdurile cât şi vasele ă se găsească în cea mai perfectă curăţenie şi în conformitate cu legile sanitare, aşa ca să se asigure populaţiei ieşene cu lapte higienic.

Medicii de plasă au fost invitaţi să supraveghieze executarea măsurilor luate.

x RECURSURI FISCALE. — La ad-ţia financiară Iaşi s'a primit înştiinţare că la Inalta Curte de Casaţie şi Justiţie se va judeca în cursul lunei Noembrie a. c. următoarele recursuri, făcute de contribuabilii ieşeni :

7 Noembrie 1924: 1) Constantin Petrea, 2) M. Rozenştein iar în ziua de *14 Noemb. a. c.* următoarele: 1) Moise B. Rachmil, 2) I. Beiner, 3) Haim Goldner, 4) Haim Marcovici, 5) M. Morgenştein, 6) Şulim I. Herşcu 7) Leizer Iacobsohn, 8) Bartolomeu Sipoş, 9) Inginer C. Forşt.

Cetiţi „Opinia"

Teatrul ELISABETA
Turneul Companiei de Operete Parcul Oteteleşeanu-Bucureşti
Băjescu Oarcă - N. Simionescu
va juca Sâmbătă 1 Noembrie — ora 9 seara
Revista celebră — nemuritoarea
DI GRANDA
de Mircea Rădulescu şi Solomonescu
Duminică 2 Noembrie — ora 9 seara
Dacă nu curge pică
Revistă hilariantă în 2 acte şi un prolog
cu aceeaşi distribuţie artistică — 80 Persoane.
Orchestră, Decoruri şi costuma proprii.
Biletele de ge acrma la Teatrul Elisabeta

MICA PUBLICITATE

AVIZ Duminică dimineaţa la ora 11 va avea loc în Sala Elisabeta tragerea loteriei, pentru vulturul «Coco»,

Puţinele bilete rămase se mai găsesc la sala Elisabeta.

ANUNCIU. Se aduce la cunoştinţa publică că la Depoul Central de Confecţii al Casei Sft Spiridon Iaşi urmând a se confecţiona haine, lenjuri necesare pentru Spitale şi Orfani. persoanele cate doresc a lucra, se pot adresa în fie care zi de lucru între orele 9—12 a. m la serviciul Administrativ de la Epitropie pentru a lua informaţiuni, plata lucrului nu se face cu ziua ci după un tarif a Casei cu bucata, fiind acum preţurile mai urcate.

CONTABIL AUTORIZAT corespondenţa germană, română caută schimbare de post la orice afacere comercială sau industrială, prefera însă branşa de cereale.

A se adresa la ziar sub O. Z.

SE CAUTA la o familie gazdă şi întreţinere pentru o domnişoară de bună condiţie se preferă la periferie, aproape de tramvay. A se adresa la ziar.

PALTON NOU de astrahan cu guler de scorţs, se vinde pe preţ convenabil.

A se adresa la Davidsohn, str. C. Negri No. 4.

DE VANZARE RAFTURI, tejghele, o casa de fier, 2 birouri, 1 piesa de copiat, dulap etc la magazinul de confecţiuni ale «Aurora» Str. Ştefan cel Mare No. 38.

INDUSTRIA LANEI. In str. Crucei 42 s'a deschis un atelier de scarmanat lână, cu motor.

Se cumpără şi se vinde lâna.

50,000 lei dau cu împrumut pe poteca rangul I. A se adresa la ziar.

Înştiinţare

Subscrisa Sofia Kanner, dom. Radauţi, strada Regele Ferdinand 32 declar prin prezenta să aduc la cunoştinţa că am retras toate procurile ce dădusem d-lui avocat Elias Gruenberg din Iaşi, str. C. A. Rosetti 32, pentru apărarea intereselor mele, aşa că d-sa nu va mai avea dreptul de a se servi de ele de aci naninte.

SOFIA KANNER
Iaşi 31 Octombrie 1924.

ANUNŢ

Incepând de la 22 Oct. 924, am deschis noul salon pentru Coafor de Dame şi manucure pentru Doamne şi Domni, în Str. Academiei 2 sub Hotel Traian vis-a-vis de Atelierul de Confecţiuni Saly Porjes.

MARIOARA GHEORGHIŢA

Mircea G. Serion
Doctor în drept
AVOCAT
FOST MAGISTRAT TRIB IAŞI
Birou de Notariat
Iaşi, Sft. Sava No. 41

DOCTOR
MATIAS LEDERHENDLER
dela Universitatea din Viena fost *asistent* de specialitate al Prof Haiban—Viena şi *medic secundar* al clinicei universitare de naşteri Prof. Schauta din Viena
MAMOŞ
- Operaţiuni şi boli de femei -
Str Lăpuşneanu 36 (lângă Astoria)

Doctor L. HEITNER
MAMOŞ
De la clinicile din Berlin Viena, Frankfurt
Boli de Femei şi Naşteri
Str. Săulescu 2 (alături de Biserica Talpalari)
Consultaţiuni 3 6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic

O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc
din primele începuturi şi până la 1923

de EM. AL. MANOLIU

Trupa bucureşteană la Iaşi

în stagiunea 1870—71.—Artiştii ieşeni joacă la Bârlad

Ca să se conformeze însfârşit literei Contractului şi poveţilor particulare de a fi mai puţin strâns la mână cu angajamentele actorilor, de la mare până la mic, Luchian angajă întreaga trupă din Bucureşti, numai să nu fie nevoit de a angaja pe localnici cari — spunea el — *s'au pus deacurmezişul intereselor lui, aşa că să pribegească şi ei precum a pribegit el.*

Condus aşa dar de patima răzbunărei, a angajat pentru stagiunea 1870—71 pe soţii Pascaly, Const. Dimitriade, Const. Bălănescu, Petru Velescu, Ştefan Iulian, Ion Panu, M. Popovici, Maurival şi dintre femei : Smaranda Merişescu, Nini Valéry, Ana Popescu, Otilia Santi, Tudora Marinescu, Maria Stroescu, Maria Neculau, iar la sfârşitul afişului-program să văd şi numele soţilor Luchian şi în plus zece elevi, şi zece eleve. Ca regizor se afla tot Delmary, iar Direcţia de scenă şi-a păstrat'o Pascaly, care dispunea cum ştia el că e mai bine, fără amestecul lui Luchian, în tot cursul acelei stagiuni ce a fost din cele mai bune din câte a avut până atunci Teatrul Naţional din Iaşi datorit ansamblului din spectacolele jucate şi alegerea pieselor reputate ale teatrelor din alte ţări.

Ca şef de orchestră a fost reangajat *Eduard Caudella,* care începuse a se distinge ca maestru în arta muzicală şi bun compozitor ; zorile talentului său se manifestau pe atunci prin cupletele ce le făcea la diferitele vodeviluri şi prin orchestrările magistrale. până ce a devenit distinsul compozitor muzical, apreciat mai mult în străinătate, prin operele ce le-a produs, decât în ţară.

Nu se poate trece cu vederea deasemenea angajamentul tânărului Iancu Carageali pe care l'a adus Pascaly din Bucureşti în Iaşi esceluziv ca prim sufleur şi care apoi a devenit marele scriitor dramatic una din stelele literaturei româneşti.

Inceperea stagiunei acestea, aşteptată cu atâta nerăbdare de public, a avut loc la 8 Noembrie 1870 cu piesa *Ruy-Blas* de V. Hugo şi s'a jucat din bogatul repertor anunţat între altele şi : *Caterina Howard, Hoţii de Codru şi Hoţii de oraş Domniţa Ruxanda, Don Juan de Austria, Supliciul unei femei, Lumea pe dos, Fabrica de deputaţi, Oda la Elize, Este Nebună, Cartea III-a capitolul I-iu, Răzvan şi Vidra, Căzăturile, Art. 47, Ingerul Morţii, Gărgăunii, Curierul din Lyon, Faust* etc. etc.

Publicul a frecventat toate spectacolele cu o religiozitate mare, rămânând foarte mulţumit de ansamblul cu care s'a jucat, ansamblu care s'a datorit, întâiu talentelor deosebite ale unei bune părţi din trupă ca : soţii Pascaly, C. Demetriade, C. Bălănescu, St. Iulian, Smaranda Merişescu, N. Luchian etc. şi al doilea datorită faptului că bucureştenii, cari veniseră cu repertorul lor jucat deja, şi bine studiat, aşa că rolele secundare, în cari au fost puşi actorii ieşeni, cu câteva repetiţii, au putut să încadreze complect acel ansamblu care contribui la succesul spectacolelor.

Răzbunarea lui Luchian este necontestat că a priit publicului, căci a avut o stagiune cum prea rar s'a întâmplat înainte şi a rămas multă vreme ca un model pentru alcătuirile stagiunilor următoare.

Actorii ieşeni în frunte cu Mihai Galino, văzând atitudinea necolegială a lui Luchian, s'au hotărât să primească propunerile ce li se făcuse de către un comitet al cetăţenilor bârlădeni, cu însărcinarea de a le procura mijlocul să poată avea în acea iarnă o stagiune teatrală. Au plecat aşa dar, Galino, Alecu Ghiorghiu, Mihailescu. Al. Evolschi, Gafencu cu Elena Evolschi (născută Lăscu) d-ra Otilia Santi, Dumitrescu şi încă cu câteva alte şi alţii, aşa că au făcut stagiunea 1870-1871 în Bârlad, foarte mulţumitoare pentru trupă, care a câştigat material şi moral într'atâta că, cu toţii au uitat de gestul urât al lui Luchian faţă de ei.

DOCTOR
Adela Naftulea
fost medic de spital
BOLI INTERNE DE FEMEI, COPII, FACERI
Consult. 9—10, 1—3
Str. Cismăriei 39

Ultima oră

Triumful conservatorilor engleji

Rezultatul alegerilor. - O complectă schimbare de situaţie

SUCCESUL CONSERVATORILOR ENGLEJI

In alegeri se desemnează insuccesul laburiştilor Marea decepţie a liberalilor.— Declaraţiile d-lui Asquith

Bucureşti.— Caracterizarea alegerilor din Anglia este trecerea curentului de la liberali şi laburişti spre conservatori. Liberalii au pierderi deosebit de grele. Considerând că în alte puncte au câştigat 7 locuri, rămân cu pierdere netedă de 35 mandate. Laburiştii au pierdut 4 locuri şi au câştigat 18.

Până acum însă s'au dat rezultatele din regiunile urbane; nu sunt şi comitatele care vor scădea mult pe laburişti. Conservatorii au câştigat 56 locuri.

Pentru 267 rezultate, proporţia este: conservatori 165, laburişti 77, liberali 23; alte partide 2.

Ceea ce se mai remarcă este că în majoritatea cazurilor, conservatorii au câştigat locuri printr'un număr sporit de voturi.

La Londra s'au dat 38 de rezultate; 6 au fost câştigate de conservatori care şi-au păstrat şi cele 18 anterioare; liberalii au câştigat 1 loc şi au păstrat unul.

*

In circumscripţia sa d-l Asquith a căzut cu 1746 voturi faţă de 2228 ale candidatului laburist.

D-l Asquith şeful liberalilor, a ţinut un discurs în faţa partizanilor săi, discutând înfrângerea sa în alegeri, cu abilităţile caracteristice omului politic.

Intre altele, d-l Asquith a spus: Aş da dovadă de nesinceritate dacă aşi susţine că nu sunt desamăgit profund ca şi dv. de rezultatul alegerilor.

Speranţele şi aşteptările noastre au fost spulberate. Nu ne plângem absolut de loc de modul cum au fost conduse alegerile, dar constat, că rezultatul este o grea lovitură dată liberalismului.

D-l Asquith afirmă că n'are de gând să se retragă din viaţa politică, ci va candida la un nou loc de deputat.

*

La rezultatele anunţate în cercurile unde au candidat miniştrii laburişti, cu toţii au reuşit. Numai subsecretarul de stat de la aviaţie a fost înfrânt şi de asemenea a căzut Margareta Bonfield, subsecretară de stat la muncă.

Doi fii ai lui Hendgshon şi unul al lui Baldwin, candidaţi laburişti, au căzut.

Ledy Astor, candidata conservatoare a fost realeasă în vechea ei circumscripţie Plymuth.

Legea pentru RASPUNDEREA PROFESORILOR

Bucureşti.—Monitorul Ofiicial de astăzi promulgă legea votată acum un an, pentru chemarea la răspundere a corpului didactic, în ce priveşte activitatea şcolară şi extra-şcolară.

Promulgarea atît de tardivă a acestei legi care atinge în parte autonomia universitară, s'a făcut în urma consiliului de miniştri de ieri şi în scopul de a reprima anumite agitaţiuni.

Hotărârile consiliului de miniştri

în legătură cu agitaţia şi asasinatul de la Iaşi

Bucureşti.— Consiliul de miniştri ţinut eri la locuinţa d-lui dr. Angelescu, a durat 2 ore şi s'a ocupat de măsurile de ordine care se impun.

D. Mîrzescu a expus stadiul în care se află instrucţia.

D. Tatarescu a comunicat rapoartele administrative primite din Iaşi.

*

Consiliul a hotărât să lase justiţiei diplina libertate de acţiune, pentru a proceda în mod legal, dar fără cruţare, pentru pedepsirea asasinatului de la Iaşi, atât în persoana autorilor materiali cât şi a celor morali.

S'au dat puteri d-lui dr. Anghelescu, ministrului instrucţiei, de a ancheta activitatea extraşcolară a profesorilor universitari.

Se vor trimite circulare şcolilor, prevăzându-se grele sancţiuni în contra tulburătorilor ordinei.

Pentru Duminecă vor fi invitaţi la minister rectorii celor patru universităţi, spre a fi puşi în curent cu măsurile guvernului.

Deocamdată nu este vorba a extinde starea de asediu în oraşele universitare.

*

La urmă d. Vintilă Brătianu a vorbit despre alcătuirea bugetului, îndemnând la comprimarea cheltuelilor.

D. ministru Al. Constantinescu, fiind bolnav, n'a participat la consiliu.

PARTIDUL NAŢIONAL

ŞI DISCUŢIA IN PARLAMENT

Bucureşti.—Din partea partidului naţional vor vorbi la mesaj d-nii Vaida, Em. Antonescu Tulbureanu, Lupaş, Ghidionescu, Giurculescu, Agârbiceanu. La buget, d-nii Maniu, M. Popovici, Lapedatu şi Sever Dan.

Aseară la restaurantul „Ileana" a avut loc un banchet politic la care au vorbit d-nii Cicio Pop, Vaida, M. Popovici, cerând retragerea guvernului.

In jurul Fraudelor dela C.F.R.

«Cariera» unui funcţionar

Chişinău.— Am arătat că la inspecţia „L. C." de pe lângă gara Chişinău, s'au descoperit fraude cari ating cifra de 300.000 lei.

Şi dacă ancheta se va face înainte cu severitate şi nepărtinire, credem că deabia atunci se va putea stabili cifra reală cu care a fost fraudat statul, fraude ce ating cifre de milioane.

Şi pentru că deocamdată principalul implicat este d. Şerbinov, ţinem să aducem la cunoştinţa opiniei publice cine este acest d. Şerbinov.

Fost funcţionar la oficiul Telegrafic la gara Ungheni, d-sa este avansat şef-telegrafist la acelaş oficiu.

Apoi este înaintat la oficiul telegrafic de pe lângă gara Chişinău şi aci cu paşi mai repezi ca până acum îl vedem inspector la serviciul „L. C.".

Ridicat la acest post, d. Serbinov începe să opereze în stil mare.

Astfel, în scurt timp d. Serbinov devine: proprietarul unei vii situate lângă gara Călăraş, aceasta în asociaţie cu dl. Beiu şeful gării Chişinău, proprietarul unui imobil de pe strada Cutuzova, în valoare de un milion; acţionar în asociaţia, „Diz şi Bucşan" o afacere de câteva milioane şi societar la cinematograful „Olimph".

Din ce mijloace un funcţionaraş ca d. Serbinov devine proprietarul unei averi care se evaluează la câteva milioane lei? Este firesc a se crede că aceste sume au fost fraudate de d-sa.

Comisia de anchetă a hotărît deocamdată suspendarea d-lui Şerbinov.

Ut.

ACŢIUNEA OPOZIŢIEI

în jurul fraudelor de la comitetul agrar

Bucureşti.— In legătură cu fraudele de la comitetul agrar, d. dr. Lupu a făcut la Cameră o comunicare privitor la moşia Dumbrăveni a lui Leon Ghica.

Până în câte-va zile, d. Micescu va propune un proect de lege din iniţiativă parlamentară, prin care hotărârile Comitetului agrar să fie supuse cenzurei Curţei de Casaţie. Acest proect va face senzaţie.

George Cerbu
AVOCAT
Fost Procuror
Strada Banu No. 16
ore de consult:
8-9 dim. şi 8-9 seara

Un copil învie în mormînt

Acum câteva zile, o doamnă, anume Cushon, din Cardiff, a născut un băeţel. Medicul chemat în grabă a constatat că noul născut e mort. După nouă ceasuri de la această declaraţie, a fost înmormântat. Dar în momentul când se aruncau bulgări de pământ pe micuţa groapă, se auziră ţipete din lăuntrul cosciugului. Imediat se scoase afară cosciugul şi cei de faţă, puturâ să se convingă că micul mort era viu şi nu cerea decât să trăiască.

„OPINIA" IN ŢARĂ

PAŞCANI

Inspecţie.— Venit în localitate spre a asista din partea direcţiei poştelor la procesul fostului director al oficiului poştal din gară Albescu, d. D-trie Nebunelli a inspectat oficiul poştal din târg, sub conducerea d-lui Popovici, rămânând pe deplin mulţumit de funcţionarea lui, în toate privinţele.

Electrificarea.— La 15 Noembrie va avea loc la primăria locală, licitaţia concesionărei electrificărei oraşului.

Devizul şi planul au fost schiţate de către înginerii de c. f. r., A Citron şi Koch.

Vestitor

HÂRLAU

Tot chestia Gimnaziului.—Sub acest titlu am arătat în una din corespondenţele trecute că părinţii elevilor trebuiau să depue câte 3000 lei comitetului şcolar, pentru ca Gimnaziel să poată lua fiinţă la 1 Noemb. 1924.

Cum însă un număr foarte mic de părinţi—nici un sfert din ei—a depus suma, comitetul a fost nevoit să renunţe şi în acest an la crearea acestui lăcaş de cultură, din cauza lipsei de fonduri.

Astfel chestiunea rămâne nerezolvată şi în acest an.

Dela Soc. Vânătorilor.— Duminica 26 crt. a avut loc în localul cercului „Unirea", întrunirea membrilor soc. Vânătorilor din localitate.

S'a procedat la înscrierea unui mare număr de amatori şi s'au luat diferite deciziuni.

Dela Soc. Sportivă „Hacoah" Duminică a avut adunarea generală şi s'a fixat programul de lucru pentru iarnă:

Zilele acestea Societatea îşi va serba ziua împlinirei a 2 ani de activitate.

Inst.

SALI PORJES
Magazin de Confecţiuni şi Modă
face cunoscut că s'a întors din voyage cu un bogat asortiment de modele originale în *Mantouri, Rochii* şi *Pălării.*

ORA 2

TRIUMFUL CONSERVATORILOR IN ANGLIA

Bucureşti.— O ultimă telegramă sosită, anunţă următorul rezultat al alegerilor din Anglia:

Conservatori	**400**
Laburişti	**151**
Liberali	**40**
Independenţi	**4**

Nu se cunosc 20 rezultate.

*

Conservatorii câştigă 159 locuri şi pierd 6. Laburiştii câştigă 24 şi pierd 65. Liberalii câştigă 9 şi pierd 120.

Ministrul minelor a căzut. A căzut şi fiul d-lui Lloyd George.

Au votat 90 la sută din alegătorii înscrişi.

Cumpărăm Briliante
Diamante, aur, argint, piatină, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferiud preţurile cele mai mari
Ceasornicăria TISCHLER
Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI
Nu cumpărăm decât de la persoane bine cunoscute sau dela persoane cari ne vor prezenta dovadă din partea circumscripţiei din care face parte că obiectul oferit este liber spre vânzare

Sanatoriul Dr. Tzaicu
IAŞI. STR. CAROL 20, Telefon 115
Clinică Chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Adaptat la chirurgia de urgenţă. Mecanoterapie, Ginecologie, Ortopedie, Electroterapie.
Se primesc boli interne şi nervoase (excluse bolile contagioase şi nervoşii turbulenţi).
Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2—4 p. m

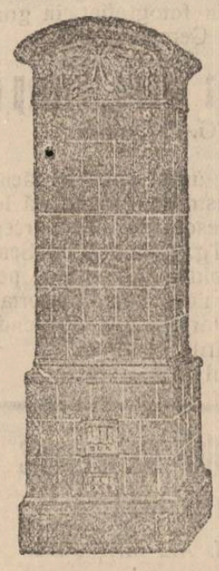

SOBE TERACOTA
Liviez orice cantitate montate complect sau numai material din depozit.
Având la dispoziţie 6 monteri speciali.
Pe viitor orice comandă se va executa prompt şi conştiincios.
Comenzile se primesc zilnic la
Ioan Zlatovici
Muzelor 2 Deal IAŞI

Becuri Electrice
TOATE VOLTAJELE
Cele mai solide, cele mai bune fabricate: Philips, Argenta, Osram, Tungsram, Westinghous Wertax etc. găsiţi cu preţul fabricei la depozitul general
Zaharia Weiss
Piaţa Unirei Iaşi

ANUL al XX-lea No. 5228 — 2 LEI NUMARUL — MARȚI 4 NOEMBRIE 1924

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE

Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

Biblioteca Universității

N'AVEM PRESA ?

Nu odată ne-a fost dat să auzim blesteme împotriva presei. Dar în ultimul timp, de când Parchetele din toată ţara sunt supra încărcate cu crime şi afaceri scandaloase, ziarele au de suportat—în discuţiile pătimaşe de cafenea, de birou sau de salon—nesfârşite acuzaţii şi neînduplecate condamnări. Concluzia care împacă pe toţi e că mizeria generală se datoreşte numai faptului că „n'avem presă." Ar fi ceva extrem de amuzant, în mîngâerea asta copilărească dacă n'am şti că cei mai mulţi o iau în serios.

După aceşti cetăţeni gravi crescuţi şi îmbătrâniţi în ţara asta, cu titluri şi pretenţii de cultură, singurul duşman sânt gazetele. Ele „nu scriu cum trebue", nu „atacă destul de bine", nu „dau în gât" pe hoţi etc. Ca şi cum, toată puterea şi toate răspunderile s'ar concentra în mîna presei. Nu există, cu alte cuvinte, nici justiţie care să-şi îndeplinească menirea, nici guvern care să lucreze, nici opinie publică. Sînt numai gazetele.

Din nefericire ceiace se spune cu nemulţumire şi ură este adevărat. Singură presa dă dovadă de vigoare, de idealism şi de civism. Ea are drept la recunoştinţă nu hulă. Nu vrem să spunem că n'are imperfecţiune, ca orice instituţie omenească. Dar există, luptă, slujeşte cum poate mai bine, toate interesele obşteşti.

Pe când celelalte puteri oficiale pe care se sprijină, —după constituţie— clădirea statului, unde sânt, ce fac ? Probabil că nu există, de oarece prea gravii şi prea îndrăgiţii de binele ţării se împiedică numai de presă.

Nu este locul să arătăm aici cu câte sacrifici şi în ce atmosferă duşmănoasă trăesc azi ziarele care îşi fac datoria şi care — parcă tocmai de asta — nemulţumesc mai mult pe ce cetăţenii din cafenele.

Intr'un fel, îi înţelgem. Presa ar trebui să fie ecoul opiniei publice, să se sprijine pe marea mulţime, să adune şi să distileze toate doleanţele, toate aspiraţiile ei. Dar pentru aceasta ar trebui să existe opinie publică, ceiace este imposibil. Şi e imposibil tocmai din cauza straşnicilor cenzori, guralivi, care ştiu numai să vorbească în şoaptă. De ce nu scriu, de ce nu acuză ei ? Ar vrea ca singuri cei câţiva gazetari să ia ferul roşu şi să distrugă tot răul care există în ţară. Dar aceasta e imposibil tocmai din cauză că lipseşte sprijinul pe opinia publică, sprijinul aprigilor acuzatori ai presei care se ascund ori de câte ori li se cere să se arate la faţă şi să se solidarizeze la o mişcare, la un gest, la un cuvânt mai îndrăzneţ. Ei iscălesc şi aplaudă numai dacă pot rămâne anonimi. Fiecare ziar posedă nenumărate documente în această privinţă. Neamul eroilor lui Caragiale e în plină înflorire.

N'avem presă? In noianul de crime, de afaceri cu paşapoarte şi furturi de miliarde, singure ziarele mai dau semne de viaţă. N'avem însă cetitori, n'avem curaj civic, n'avem guvern, n'avem parlament. Numai de ipocrizie şi laşitate nu ne putem plânge.

I. L.

Actualităţi din afară

Campionatul internaţional al dactilografiei.—Marca „Underwod" a câştigat pentru a 19-a oară campionatul internaţional al dactilografiei,la New-York.

D. Albert Tangora îşi păstrează titlul de campion al lumei cu 130 cuvinte pe minută, scriind în timp de o oră pe maşina Underwood.

Toţi ceilalţi câştigători, au scris tot pe maşina underwood.

*

Jertfiţi cinematografului. —Pe când juca pentru un film, actorul Dik Kerwood nu s'a mai putut ţine agăţat de scara atârnată de un aeroplan care sbura pe deasupra munţilor, a căzut şi s'a sdrobit.

*

Expediţii la Pol. — Pentru anul viitor se pregătesc diferite expediţii spre polul nord.

Astfel în afară de aceea a exploratorului Amundsen, care va fi subvenţionată de ministerul de aviaţie norvegian, atât Franţa cât şi Anglia au şi întocmit planurile a două expediţii separate.

*

Remediu contra boalei somnului. — Boala somnului care a început să facă ravagii şi la noi, e pe cale de a-şi găsi un leac.

Cel puţin aşa pretinde d-rul Kleine, după indelungi cercetări intreprinse în Camerun şi Katanga, (Africa), ţinuturile cele mai bântuite de boala somnului.

Leacul constă într'un preparat *sui generis* numit 205.

Bolnavii sunt injectaţi cu acest preparat la intervale regulate şi astfel agentul infecţios, care se crede a fi un trepenosom inoculat de musca ţeţe,— dispare.

Experienţele făcute până acum de d-rul Kleine îndreptăţesc cele mai mari speranţe.

ABONAŢI-VĂ LA „OPINIA"

Eroii adevăraţi şi eroii aplaudaţi de public

Ziarele ne aduc iarăşi o veste impresionantă, din împărăţia gheţurilor.

Mica goeletă daneză *„Sokongen"* a ajuns la Aberdeen aducînd pe celebrul explorator arctic Petre Freuchen, despre care nu se mai ştia nimic de trei ani de zile.

Sokongen plecase în Oceanul arctic încărcat cu mărfuri pentru staţiunile de vînători din Groenlanda.

Timpul era foarte rău şi căpitanul trebui să scsimbe cursul. El ancoră la nordul insulei Baffin unde corăbile nu se opresc niciodată. Aeolo întîlni pe exploratorul danez Freuchen plecat din Copenhaga in 1920,— cu picioarele degerate, atins de scorbut şi pe punctul de a rămânea fără provizii. El se nutrea cu carne de focă, de urs alb şi cu peşti.

Timp de trei ani a trăit ca un adevărat Robinson, însemnându-şi în jurnalul său de explorator toate observaţiile pe care le aduna zi cu zi în acel imens mormânt alb care este ţinutul arctic.

Frenchen a dat dovadă de eroism, şi de energie, de dragoste pătimaşe de a cunoaşte el şi a lărgi cercul de lumină în mintea tuturor semenilor săi. Totuşi eroismul lui va trece nebăgat în seamă, cum au trecut sforţările uriaşe şi jertfele atâtor oameni de ştiinţă. Marea lor „vină" e că nu lucrează pentru galerie, că nu întrebuinţează reclama sau alte mijloace eftine pentru a *speria* mulţimea.

Până să ajungem la cultul eroilor, aşa cum îi concepea Carlyle, mai este încă multă vreme. Deocamdată publicul nu găseşte aplauze decât pentru saltimbanci, pentru cabotini şi chiar pentru criminali care au prevederea să pregătească în jurul omorului un decor teatral.

Iaşul şi moartea lui De Max

Direcţiunea Teatrului Naţional, la moartea lui De Max, a dat următoarea telegramă:

„D-lui udministrator al Co-„mediei Franceze. Binevoiţi a „primi regretele noastre pentru „pierderea ireparabilă pe care „comedia şi arta o suferă prin „moartea marelui artist De Max, „concetăţeanul nostru".

Directorul Teatrului Naţional
din Iaşi
(ss) PENESCU

La această telegramă, s'a primit următorul răspuns:

„Vă mulţumesc pentru condoleanţele dv. Artiştii francezi sunt în doliu ca şi artiştii români, căci plângem ca şi voi pe marele tragedian care a dispărut".

(ss) EMILE FABRE

Învăţăminte pentru tineret

Cuzismul condamnat de oameni şi de fapte

Inpătimitele vremuri în care ne-a fost dat să trăim au determinat fapte şi acţiuni destul de proprii pentru a face pe tineretul studenţesc să se lumineze, să se reculeagă şi să se corige.

Luptele pe tărâmul public pot fi însufleţite şi chiar impulsive, dar nu pot fi îngăduite să degenereze în crimă. Intervenţia energică a Marelui Colegiu universitar din Iaşi şi dezarmarea şcoalei politice a d-lui Cuza care a împins violenţa până la crimă, va trebui să formeze criteriul după care studenţimea să poată deosebi binele de rău, adevărul de eroare.

Pe cât de simplă pe atât de exactă este socoteala că d. Cuza şi cu unul sau doi din partizanii d-sale, nu pot acapara dreptatea şi patriotismul împotriva tuturor profesorilor Universităţii. Şi studenţimea trebue să înţeleagă că îndrumătorii ei culturali, profesorii tuturor facultăţilor, nu pot fi nici rătăciţi, nici trădători, în opoziţie cu mania periculoasă a d-lui Cuza.

*

Incă un fapt edificativ s'a produs datorită d-lui dr. Paulescu, profesorul antisemit de la Universitatea din Bucureşti. D. Paulescu a scos o broşură prin care denunţă pe „trădătorii de neam". Ştiţi cine sînt aceşti „trădători" ? Sînt înalţi demnitari ai statului, miniştri, conducători de armate, profesori distinşi, fruntaşi ai tuturor partidelor politice, personalităţi ardelene care au luptat pentru fiinţa romînismului şi pentru unirea cu patria mumă.

Or, este simplu a înţelege că diriguitorii noştri spirituali şi politici, că foşti şi actuali miniştri, că militari şi profesori, nu pot fi „trădători" cu toptanul, aşa cum mintea tulbure a d-lui Paulescu îi arată,—ci mai curînd d. Paulescu, cu ridicola d-sale fobie francmasonică, se pune în afara oamenilor normali.

*

Studenţii universitari s'au putut convinge că practica cuzismului îi duce la temniţă, pe câtă vreme locul lor este în biblioteci, laboratorii şi clinici, pentru a filtra în sufletul lor cunoştinţa, cuminţenia, generozitatea şi dragostea de oameni. Ei trebue să formeze generaţia de oameni normali şi pricepuţi care să succeadă la mînuirea destinelor acestei ţări şi să evite societăţii prăbuşirea într'un haos de violenţă şi anarhie.

Z.

IARĂŞI MONUMENTUL „MAREI UNIRI"

Am discutat cazul „monumentului unirei" pe care d-na Olga Sturdza l-a creiat prin donarea monumentului şi fixarea locului unde să fie aşezat.

La articolul nostru anterior, administraţia comunală intervine cu explicaţii care n'aduc nici o lumină nouă în discuţie, ci confirmă numai arătările noastre de mai nainte.

Sub prestigiul unei lăudabile donaţiuni, d-na Sturdza a crezut că poate dispune d-sa de o piaţă a Iaşului, reclamând această piaţă şi având grija să spue că a luat în prealabil înţelegere cu M, S, Regina. Evident, administraţia comunală a fost pusă din capul locului în situaţie delicată. Comuna a numit de formă o comisie care să caute locul de plasare a monumentului. Si locul a fost găsit tocmai acela expropiat de d-na Sturdza. Sau dacă încă n'a fost găsit, va fi găsit acelaş. Pariem...

Dar chestia înfrumuseţărei pieţelor publice şi a esteticei oraşului nu-i atât de simplă. Marele nostru oraş are dreptul la o îngrijire deosebită. El are situaţiuni admirabile, colţuri istorice ; posedă monumente de o valoare considerabilă şi statui care sunt remarcabile opere de artă. Un Frémiet a lăsat Iaşului amintirea binecuvântatelor lui daruri artistice. Grija de înfrumuseţarea acestui oraş nu se poate reduce la o simplă chestiune de curtoazie.

Comisiunea numită în speţă de administraţia comnală are un caracter pur formalistic. Ea nu ne poate procura o convingere sigură, findcă nu-i destul a număra printre membri câteva distinse personalităţi din clubul liberal şi câţiva funcţionari comunali. Trebuesc specialişti reputaţi în arta plastică şi oameni strict imparţiali, care să nu se împiedice de partea personală a chestiunei.

Noi discutăm aceste lucruri în chip cuviincios şi cu bună credinţă, căci nu putem avea nici un interes s'o facem altfel. Nu putem fi suspectaţi de a căuta polemici cu confratele „Mişcarea" şi a jindui după insultele pe care acel ziar e gata oricând să le arunce cu uşurinţă.

Si încă un lucru. Noi ne-am limitat să ne facem datoria şi să lămurim pe concetăţeni într'o chestie care interesează foarte mult oraşul întreg. Asta nu înseamnă că ne-am făcut iluzia de a fi numaidecât ascultaţi şi a repune lucrurile în făgaşul drept şi normal. De asemenea naivităţi ne-am dezbărat de mult...

—X—

ASPECTE

O întâmplare cu tâlc

Peste satele noastre, bezna ignoranţei creşte. Graţie ei, guvernele oligarchice se menţin şi, protejaţi de dânsa, politicianii îşi învârtesc afacerile. Cu fiecare abecedar care trece hotarul unei cătune, se pierde un alegător pentru reprezentanţii regimului actual, de teroare, fraudă şi furtişag.

Deci, analfabetismul trebue păstrat,—ca un elixir fortifiant al oligarhiei, — şi lupta să se desfăşoare nu împotriva inculturei, ci în contra propagatorilor ei. De acest crez sânt însufleţiţi oblăduitorii neamului românesc, şi de aceia acordă cu mai multă uşurinţă, ba chiar cu o mărturisită bucurie, brevete pentru deschiderea cârciumelor de cât sprijin pentru ridicarea de şcoli la sate.

Şi totuşi nu va fi aşa In popor, glasul vremii a pătruns : el îi spune că bună-starea şi eliberarea de sub dominaţia regimului de azi se va înfăptui atunci când slova tipărită va fi pătruns in toate ungherele ţării, când cuvântul bun al înfrăţirii va fi auzit de mulţimea întoarsă spre pace, din drumul urii şi al fanatismului.

Este, în acest sens, mai mult decât semnificativă „revolta" ţăranilor din satul Şomoşgheş, în Transilvania : locuitorii, în frunte cu învăţătorul Teodor Ardeleanu, au „asaltat" localul depozitului de remontă aflat în acea comună şi au cerut delegaţilor ministerului de răsboiu să se retragă cedând localul pentru a fi transformat în şcoală.

Desigur că autorităţile cari au venit să restabilească ordinea au procedat cum se cuvine : legaţi cobză, revoltaţii în frunte cu instigatorul învăţător au fost transportaţi la postul de jandarmi şi acolo, după cel mai bun sistem de unificare, au avut să cunoască răsplata oficialităţii pentru dorul lor de civilizaţie, dacă nu cumva vor fi încercat chiar câţiva să fugă de sub escortă...

Câtă întristare aduce şi cât dezastru moral vădeşte pilda de mai sus ! Şi totuşi, câte nădejdi răsar când ştii, — în aceste vremuri de asasinate şi de lupte ale obscurantismului, propagat din universităţi — că în colţuri îndepărtate de ţară sânt oameni gata să se jertfească pentru cucerirea unui local de şcoală şi că mica intelectualitate posedă apostoli ca învăţătorul Teodor Ardeleanu din Somosgheş !

G. SPINA

Păstraţi zilnic
Bonul de premii
care vă dă dreptul de a participa la tragerea MARILOR PREMII oferite de ziarul „Opinia"

CRONICA DRAMATICĂ
de *WRATISLAVIUS*

Teatrul Naţional : Turneul Brezeanu

SHYLOK

In raport cu ditirambele presei şi cu reclama făcută (afişe de două ori cât un om) reprezentaţia piesei Shylok de către echipa „oficială" a Teatrului Naţional din Bucureşti a fost o decepţie.

Ne aşteptam la ceva grandios—şi n'a fost decât un spectacol mediocru cu câteva inovaţii pe alocuri fără rost, altele efecte ieftine şi mai toate în contradicţie cu spiritul shakespeare-an.

Mai întâi însă două cuvinte despre opera lui „Will".

Shylok ne este simpatic.

Un cămătar simpatic ? Nu. Dar e simpatic omul care luptă pentru o ideie şi e consequent acesteia.

A fost scuipat şi bătut. L'a durut insulta şi'l doare mereu. A jurat să se răzbune.

Se prezintă prilejul răzbunării. Shylok e solicitat să deie bani unui individ, care cheltueşte fără rost, mai mult decât are şi e trist că n'are ducaţii necesari pentru voiajul spre... moştenitoarea bogată.. (vânător de zestre) Ca garant ? Acel care l'a scuipat pe Shylok. Se aranjează afacerea.

Dar nu poate plăti la termen. O clipă numai şi jidovul va tăia din carnea lui Antoniu chilogramul prevăzut în poliţă.

Noroc că intervine o femeie şi'i scapă din încurcătură—graţie unei chichiţe avocăţeşti.

Plebea jubilează. Păcat că nu e de faţă şi ginerele lui Shylok, (amicul lui Antonio) acela care'i fură jidovului cămătar fata—dar mai ales perlele şi banii.

Ce *etică* au aceşti nobili !..

Să facă chefuri cu banii furaţi de fata cămătarului nu le e ruşine. Şi nici nu'i vine greu lui Antoniu să'i ceară lui Shylok să se lepede de cre inţa lui, să adopte alta în care nu crede ! Deci şantaj după. ce îi ia jumătate din avere. Mult mai josnic decât a fi cămătar pentru omul căruia nu-i e tolerată a'tă meserie.

Shylok e singurul tip simpatic din dramă.

*

D. *Ion Brezeanu* l'a interpretat pe Shylok. N'a răspuns aşteptărilor noastre. Rolul este peste puterile d-sale. Pentru acoperirea lipsurilor, se abuzează de o voce uzată, foarte uzată şi'i se storc note fortissime —dironante.

Afară de aceasta : un *rictus* (acel din *Avarul*) repetat de nenumărate ori—mai totdeauna de prisos. Neestetic.

Mi-am zis atunci : (după primele scene) d-l Brezeanu—care a avut posibilitatea să vadă în lunga d-sale carieră de actor atâţia Shylok—poate din cei mai mari, a ales pentru compoziţia tipului redat forma cea mai grea, aceia *impersonală, simbolică.*

(Continuarea în pag. II)

BON DE PREMII No. 9
Ziarul „OPINIA"
100.000 lei, din care 20.000 numerar

Cinema SIDOLI

Cu începere de Astăzi Luni 3 Noembrie. Cel mai impozant spectacol
Cu prilejul morței compatriotului nostru

DE MAX

Cel mai renumit tragedian al omeniroi și tot odată fala țarei Românești, reprezentăm astăzi cea mai reușită creație a sa alături de somitățile teatrale

Huguette Duflos și Leon Mathot

AMICUL FRITZ după celebra dramă a lui Erckmau Chatrian. — Este a datorie a fiecăruia de a asista la reprezentațiile acestui film, astăzi când marele tragedian, fiul și fala țarei noastre, artistul cu marea reputație mondială, nu mai există. —

Ca adaos la program se reprezintă NOU — PREMIERA — NOU **FEMEILE DE ASTAZI** fastuoasă realizare din viața lux și petreceri presărate cu scene picante, în rolul principal frumoasa vedetă Agnes Aires — Opera Completă.

Cinema Elisabeta

Mâine Marți 4 Noembrie 1924
Evenimentul zilei — Premieră

MOSJUKINE

M-me LISENKO
HENRY KRÂUS și frumoasa
ANDRE BRABANT
în ultima și monumentala lor creație

LES OMBRES QUI PASSENT

de Henry Duveravec și sub regia Alexandru Wolkoff — Opera Completă 7 acte

Cinema MODERN

Astăzi Luni 3 Noembrie în Matineuri și seara

NOU! Film Francez — PREMIERA — Operă Completă 7 acte

AVENTURA FRUMOASEI BERANGERE

după romanul lui Roger de Chatelaut
In rolul principal **D-ra Madys** imprabila frumusețe

Atragem o deosebită atențiune publicului ieșean asupra disiasului film parisian ce-l reprezentăm astăzi.
Programul mai cuprinde: Charlot și Fatty se întrec

TUNGSRAM

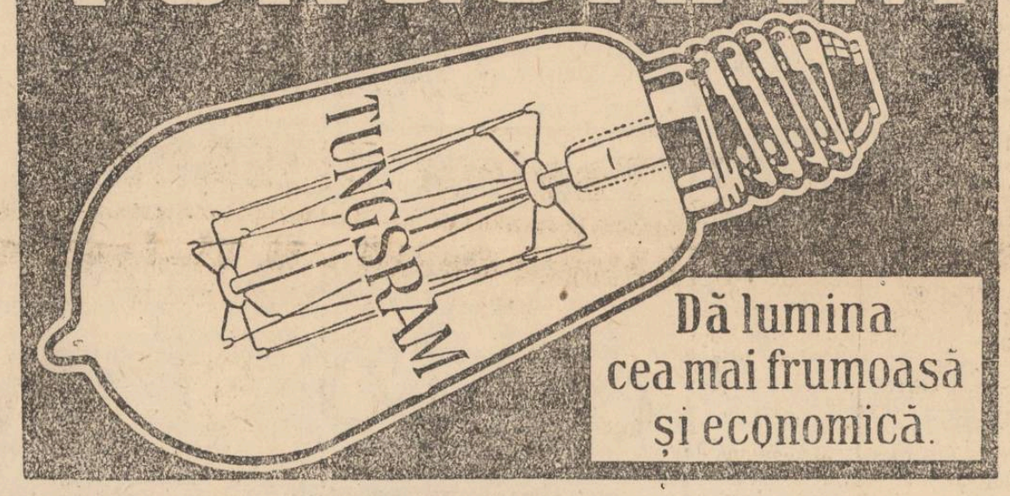

Dă lumina cea mai frumoasă și economică.

Mașini pentru Fabricațiunea Cărămizilor

Forță motrică și tracțiune animală în depozit

Broul special: **BUCUREȘTI,**
ALEA TONOLLA 8.

AVIZ DELA CONSULATUL TURCESC DIN GALATZ

Către supușii Turci

Legațiunea Republicei Turcești din România aduce la cunoștința supușilor Turci că în urma aplicărei Tratatului de la Lausanne, sechestrele care blochează bunurile mobiliare și imobiliare ale supușilor Turci au fost ridicate și că instrucțiunile privitoare la aceasta ridicare au fost date de către Ministerul Regal al Finanțelor autorităților provinciale competinte.

Cei interesați, ale căror bunuri sunt de acum înainte libere de orice piedică, trebuiesc deci să procedeze cu administratorii lor sechestri la regularea definitivă a socotelilor. In cazul când se vor ivi neînțelegări cu administratorii sechestri sau alte dificultăți, supușii turci interesați, se pot adresa Consulatelor turcești din Constanța, Galați sau București pentru a căpăta informațiuni asupra procedurei de urmat în România, Oficiul de lichidare de pe lângă Ministerul Regal al Finanțelor din București este competinte în materie în ultimă instanță.

Chestiunile litigioase pot fi aduse și înaintea tribunalului Arbitral Mixt Turco-Român în termenele și formele prevăzute în tratat.

Consulatele turcești vor da indicațiunile necesaie în această privință.

SALI PORJES
Magazin de Confecțiuni și Modă

face cunoscut că s'a întors din voyage cu un bogat assortiment de modele originale în *Mantouri, Rochii* și *Pălării.*

SE VINDE DE OCAZIE un palton blănit cu guler de astrahan, absolut nou.

O canapea mare, elegant tapisată, cu spatieră, în stare bună.

A se adresa zilnic în str. Sft. Teodor 11.

LICITAȚIE. Se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 11 Noembrie ora 11 a. m. are loc la Trib Iași s. 3-a vinderea prin licitație publică a imobile or din Iași str. C. A. Rosett 37, 39 și Uzinei 82, pentru ieșire din indiviziune.

PUBLICAȚIE se aduce la cunoștința amatorilor că în ziua de Joi 6 Noembrie a. c. se va vinde prin licitație publică în oborul de vite «Abator» un măgaz proprietatea Companiei de Pompieri Iași

ELEVA CONSERVATOR, predă lecțiuni de piano pentru începători, de asemenea posedă și lecțiuni de liceu, vin domiciliu.

A se adresa la ziar.

CONTABIL AUTORIZAT corespondența germană, română caută schimbare de post la orice afacere comercială sau industrială, preferă însă branșa de cereale.

A se adresa la ziar sub O. Z.

DE INCHIRIAT imediat 2 prăvălii, subsoluri și câteva apartamente pentru locuință sau birouri, construcție nouă având tot confortul.

A se adresa la D-na Anetta Tischler între orele 1-5 Iași, str. Mărzescu 36 etaj.

MANIFESTAȚIA AVERESCANA DIN LOCALITATE

La Club și la banchet

Declarațiile d-lui Petrovici

INAUGURAREA CLUBULUI

Duminică 2 Noembrie a avut loc inaugurarea clubului „Partidului Poporului" din str. Lăpușneanu.

Delegațiunile din județele Moldovei reintregite au luat parte la această solemnitate care s'a făcut cu tot cerimonialul, începând cu seeștania cuvenită unei inaugurări, sfiștania oficiată de părintele Andriescu dela biserica Banu.

Cel întâiu care a luat cuvântul a fost președintele activ, dl. *P. Pogonat*, care a arătat inportanța serbărei inaugurărei Clubului mărit mult ca local și totuși prea mic de a fi putut cuprinde numărul mare de aderenți.

Dând cuvântul d-lui *Z. Popovici*, delegatul Bucovinei care aduce salutul Orașului Cernăuți și al Bucovinei.

Dl. *Ilie Bărbulescu*, face un aspru rechizitor partidului liberal, pentru dărăpănarea ființei însăși a țărei, prin perderea creditului ei în afară, distrugerea industriei, a anihilărei agriculturei copleșită de taxe enorme.

Scăparea țărei nu poate fi azi de cât în partidul poporului, singur în măsură de a aduce o însănătoșare reală tuturor întocmirilor din țară.

Partidul Poporului a pregătit să'și ia sarcina realizărei acestei însănătoșeri.

D. *Calvocorescu*, unul din delegații Romanului prezintă din partea organizației romașcane salutul pentru înaugurarea clubului. Arată că partidul liberal s'a pus deacurmezișul intereselor țărei și urmărește cu aviditate îmbogățirea partizanilor săi. Poporul a ajuns la desperare și strigă că a venit de mult vreme să plece de la cârmă.

D. avocat *Gh. Dimitriu*, Tecuci, critică regimul liberal.

D. dr. *Friling*, laudă partidul averescan și pe șefi.

D. avocat *Mihailescu* de la Galați, salută pe membri partidului Poporului adunați aci pentru înaugurarea clubului ieșan, salută în special pe șefii organizației locale cari desfășoară o muncă rodnică pentru sporirea partidului.

D-rul *Luca* de la Bacău, face o aspră observație politicianilor blazați cari nu reacționează energic pentru a răsturna regimul nefast al liberalilor. Țara e jefuită, batjocorită și expusă rușinei, fiind că e un sat fără câni în cari operează hoții, particulari și oficiali cum vor și cât vor, neavând cui răspunde de faptele lor. Singur partidul averescan va salva țara.

D. Axinte, avocat, arată cum partidul liberal se prăbușește singur.

D. *Emil C. Popescu* dela Vaslui salută Iașul și se bucură de plecarea d-lui Vasile Sassu din Vaslui.

D. I. Petrovici. a încheiat seria prin o caldă cuvântare. D-sa și-a exprimat mulțumirea că vede adunați în Iași delegațiunile din Moldova întregită,

D-sa spune: Ziua de azi depășește solemnitatea banală, căci arată câtă prefacere în bine o are azi partidul poporului de la dispărțirea de cei cari se întrepuneau unei acțiuni hotărâte sub directiva d-lui general Averescu. Cu plecarea d-lui Argintoianu partidul nu numai că n'a scăzut dar din potrivă, azi s'a înzăcit având o unitate de vederi și o unitate de acțiune, ceia ce îi asigură încrederea întregei țări.

BANCHETUL

La ora 2, a avut loc la Astoria un banchet cu 250 participanți.

In tot timpul mesei, azistența a fost delectată de orchestră a fraților Lupu.

TUASTURILE

D. *Petrea*, fost prefect ridică primul toast și cu căldură închină pentru oaspeți în numele sătenilor din județul Iași.

Toastea ă apoi d-nul Iancu Anghelescu-Tecuci, pentru generalul Averescu.

Jornesscu-deputat de Roman, relevă interesante amintiri din Iași și scoate în relief activitatea d-lor Petrovici și Pogonatu. Spune că ziua de mâne va însemna izbânda partidului Poporului care are pentru dânsul întreaga opinie publică.

Părintele *Guișnea* Chișinău, face o descriere despre trista stare din Basarabia.

Cere d-lui general Averescu, să dea semnalul de bataie, căci poporul e gata de luptă.

Mai vorbesc d-nii *Berea*-Bacău, *C. Brăescu*-R. Sarat, dr. *Traian*-Cernăuți, *N. Calmuski*-Piatra care în mare entuziasm închină pentru d-na Petrovici.

DECLARAȚIILE D-LUI I. PETROVICI

Aclamat, d. Petrovict ia cuvântul.

Fostul ministru începe prin a spune că azi Iașii au simțit fiorii de veche capitală, dar aceasta nu însnmnă că facem politică regionalistă.

„Am căutat s'o desființăm unde a fost și nu avem poftă s'o introducem acolo unde nu a existat niciodată însă în interesul comun putem aprecia inițiativele politice regionale.

Se ocupă apoi de obiecțiile ce se aduc partidului poporului.

*

Fostul ministru dezminte categoric orice legături între partidul poporului și cel liberal.

*

După ce atacă cu vehemență politica liberală și în special cea economică, d. Petrovici ajunge la o parte interesantă a cuvîntării sale, chestia minorităților.

„—Rîvna noastră,—zice fostul ministru—de a lua puterea se razămă pe conștiința tuturor forțelor sociale, pe toate clasele sociale. Noi nu înțelegem a neglija alte clase sau naționalitățile. Este o monstruozitate după ce prin jertfă am sfărâmat lacatele, azi să le închidem pe din lăuntru.

De aceia înțelegem ca prin o politică cumpătată, să atragem toate naționalitățile care se găsesc pe pământul acestei țări.

Intr'o țară pot fi mai multe naționalități, dar nu poate fi decît o singură politică: romînească.

Naționalitățile trebue să înțeleagă acest lucru, că pe pământul acestei țări nu se pot urmări alte idealuri de cît idealurile neamului românesc.

Nu cerem să renunțe la ființa lor etnică, dar să înțeleagă idealurile țării să se încălzească la ele.

Există fricțiuni între populația băștinașă și naționalități, din motive de suspiciune ce au băștinașii că naționalitățile nu înțeleg idealurile ei.

Problema nu este problemă de guvern, ci depinde de înțelepciunea tuturor. Naționalitățile trebue să aibă tact, nu trebue să-și afișeze într'un mod iritant ființa lor etnică pe care înțelegem s'o respectăm, iar cea românească să înțeleagă naționalitățile și în ori ce caz să nu facă uz de brutalitate.

Un guvern singur, nu poate face apropierea definitivă, ea atârnă de tactul tuturora,—și trebue ca naționalitățile să iubească țara, iar băștinașii prin bună voință să captiveze naționalitățile ferindu-se de violențe și brutalități.

Declarațiile aceste au fost sgomotos aplaudate.

*

D. Petrovici, termină mulțumind tuturora pentru simpatia cu care l-au întâmpinat,—și zice că lupta decizivă împotriva regimului de azi, a început.

Vii și lungi aplauze.

*

Mai vorbesc alți cuvântători. Avem și un debut, acel al d-lui Cerbu, distinsul fost magistrat.

Intr'o cuvântare, d. Cerbu spune că s'a înscris în partidul poporului pentru că are credința că acest partid își va îndeplini menirea, pentru binele țărei.

Banchetul a luat sfârșit, iar participanții s'au declarat încântați de rezultatul zilei.

Cu alte cuvinte să facă din Shylok *tipul răzbunării.*

Dacă ar fi păstrat aceiaș notă și în fața senatului. Aci a fost însă numai actorul virtuos, cu rolul compus din fragmente de genuri. De aceia și spuneau unii: amintește mult pe „Avarul". Vorbeau de instinct. Mai just era să fi spus: în compoziția lui Shylok a intrat și o parte *dintr'un tot precis* (cum era Avarul).

După cum, cu siguranță au intrat părți din alte metale prețioase.

Deci: *un aliaj.*

A contribuit Shylok la gloria d-lui Brezeanu? Noi credem că nu. Imagina ce-o păstram despre *Avarul* primează.

Pe când cu acesta d-l Brezeanu se putea prezenta alături de ori-care alt interpret prim al lui Molière, cu Shylok...

Că au fost unele scene impresionante?

Desigur. Un eșec la un Brezeanu, nu va fi nici odată o complectă cădere (ca de pildă Othello al d-lui Bulandra).

Să mai inzistăm asupra detaliului Costumului? Se pare că pentru acestea semnează d-l Soare Z. Soare.

Numai evreii polonezi purtau caftane și cizme (botfori). Costum luat de la nordici, de la sfavi. Mediteranienii (spaniolii) —deci și cei din Veneția—purtau costume locale.

Probabil că tot dl. Soare și-a permis *impietatea* de a aduce pe scenă—în mod cu totul de prisos și cu o totală lipsă de gust, niște ovrei îmbrăcați ca irozii—nu... cu pălării roșii de cardinali, alții cu halate asiriene (polychromie). Și probabil că tot d-sa a *suprimat* o sumă de scene din text.

Dacă unele au scuza ușurării reprezentației, altele însă, *principale* (a 7-a, a 8-a, a 9-a din actul II) cu prinții de Maroc și al Aragoniei sunt nescuzabile. Tot atât de puțin ca și introducerea violențelor fără gust (din sala de judecată) unde pe de-o parte un jidov urlă: „nu te lăsa Shylok" pe de-alta, tabăra ailaltă zbiară:

Huo târtane! (sau ceva similar.)

Asta se chiamă artă la onor. Autoritatea mondială (care prelucrează pe Shakespeare) ca și introducerea în actul ultim la final a unui tip de Ahasver care rătăcește pe întunerec, cu un felinar în mână și cu traista în băț, gemând în neștire. Unde? In grădina Porței — la 30 de mile de Veneția! E Shylok...

Ce sau pe cine caută?

Probabil că pe Shakespeare—ca să'i povestească cum l'a modernizat dl. Soare Z. Soare pe „Neguțătorul din Veneția".

*

Din mediocritatea celorlalți interpreți, am distins simpatica figură a unei vechi cunoștințe talentate—dl. *Vracca* (Basania).

O foarte agreabilă figură e și și a dl. *Constantinescu*— dar nici-o clipă n'am putut crede, că tânărul acesta frumos, elegant și cu glas atât de cald, ar fi fost în stare să'l scuipe în față sau să'l lovească pe Shylok. Iar pentru Lanzelot, mai că'mi venea să fac o chetă în sală, să'i înlocuesc zdrențele. Costumul lui Lanzelot—cine l'a desenat? Tot domnul Soare Z. Soare?

Singurul lucru pentru care teatrul nostru poate invidia „echipa„ este gong-ul minunat care anunță foarte melodios începerea fiecărei tablou jucate (nu și a celor suprimate).

WRATISLAVIUS

Ultimele informaţiuni

x După indicaţiile primului ministru, astăzi va avea loc la Bucureşti o conferinţă între miniştrii de instrucţie şi justiţie, cu rectorul universităţei din Iaşi şi primul procuror al Trib. Iaşi.

Miniştrii vor cere rectorului şi primului procuror elemente de vinovăţia d-lui Cuza în asasinatul comis de Zellea.

In această conferinţă se va decide dacă d. Cuza trebue dat în judecata instanţelor represive, sau numai înaintea comisiunei de judecată a profesorilor pentru acţiunea sa incompatibilă cu misiunea unui profesor.

După înapoiarea d-lui rector Slătineanu în Iaşi, se va întruni din nou Senatul universitar.

x Ziarul „Dimineaţa" crede a şti că ministerul de instrucţie publică, pe baza hotărârii luate de marele colegiu universitar din Iaşi, va decide excluderea d-lui A. C. Cuza de la catedra pe care o deţine la facultatea de drept din Iaşi.

x D. judecător de instrucţie Pogonat a înştiinţat Baroul local că a dat în judecată pe d. avocat Nelu Ionescu pe baza articolului 181 cod. penal pentru că printr'un articol publicat în ziarul „Cuvântul Iaşului" a făcut apologia crimei şi în acelaşi timp a atacat justiţia.

Consiliul de disciplină al Baroului s'a întrunit Sâmbătă seara şi a luat în cercetare acest caz precum şi o hotărâre a tribunalului privitor la moralitatea în viaţa particulară a d-lui Ionescu. S'a hotărât ca d. Nellu Iooescu să fie chemat la Barou pentru a-şi lămuri situaţia.

x In urma cunoscutei hotărâri a marelni colegiu universitar, mai mulţi profesori au primit scrisori cu semnul svastice prin care sunt ameninţaţi cu moartea.

x D. prof. N. Theodorescu a fost numit director al Conservatorului local, pe ziua de 1 Noembrie.

Prin această numire se va pune capăt frământărilor din prima noastră instituţie artistică.

Noul director pleacă în astă seară la Bucureşti pentru a se prezinta ministrului artelor.

x **Condamnarea unui avocat în şedinţă.**— La judecătoria Ocol. I Urban se judeca astăzi un proces de evacuare între d-na Petit şi d. Ştefănescu.

D-na Petit era apărată de d-nii avocaţi Simionescu şi Cerbu. D. Ştefănescu era apărat de d. avocat Nellu Ionescu.

In cursul dezbaterilor, d. Ionescu a proferat ameninţări la adresa d-lui C. Simionescu.

D. judecător Pop a încheiat imediat proces-verbal de ultraj şi a condamnat pe d. avocat Nellu Ionescu la 15 zile închisoare.

x S'a amânat pentru ziua de 1 Decembrie, ţinerea examenului de înaintare pe loc a învăţătorilor, învăţătoarelor şi conducătoarelor de grădini de copii.

x SINUCIDERE.— Aseară la ora 7, locuitorii din Str. Sf. Andrei au fost viu impresionaţi de nişte ţipete ce veniau din curtea caselor No. 17.

Zugravul Frantz Iacob, a fost găsit în cămara locuinţei sale, strângulat de o grindă.

Sinucigaşul lasă în urmă o soţie şi 2 copii.

Parchetul a dispus autopsia cadavrului spre a se constata cauza sinuciderei.

x D. Comisar C. Popescu, din poliţia Iaşi a fost numit directorul poliţiei din Sulina.

x D. Prof. Dr. G. Bogdan va începe cursul său de Medicină-legală mâne Marţi 4 Noembrie ora 5 seara şi-l va continua în fiecare Marţi, Joi şi Sâmbătă la aceiaşi oră.

Prelegerile vor avea loc în sala de curs din localul facultăţei noui.

x CHESTIA PROFESORATULUI D-LUI BULGARU.— Consiliul facultăţei de Drept s'a întruuit eri, sub preşedinţia d-lui Alexandrescu, decan.

Au participat d-nii Eugen Herovanu, Leatris, Coroi, Tabacovici, Daşcovici, Florin Sion şi Cuza.

*

S'a pus în discuţie chestia numirei d-lui Valeriu Bulgaru, ca profesor în vitutea art. 84.

D-nii Leatris şi Cuza au susţinut că numirea este ilegală, de oarece senatul nniversitar a luat hotărârea de a nu se mai face nici o numire la această catedră pe baza art. 84 şi în afară de aceasta, catedra a fost scoasă la concurs.

D. Leatris a ameninţat chiar cu demisia, în cazul când consiliul ar aproba numirea în condiţiunile de azi.

La urmă, s'a hotărât ca senatul universitar să fie invitat a seziza contenciosul administrativ.

x In darea de seamă, pe care am publicăt-o în numărul de Sâmbăta trecută despre activitatea ştiinţifică a revistei din Iaşi *Arhiva*, s'a scăpat, printr'o greşală tipografică, a se pomeni şi de activitatea filologică statornică la ea, a d-lui profesor August Scriban. Rectificăm cu plăcere acum.

x BIBLIOGRAFIE.— A apărut:

— Viguroasa revistă de polemică culturală şi politică *„Cuvântul Liber"* No. 41, cu bogate discuţiuni de actualitate datorite d-lor Eugen Filotti, Con t. C. Petrescu, Camil Petrescu, Perspessicius, C. R. Ghiulea, T. Teodorescu-Branişte, Ion Balica, Manuel Menicovici, M. Sevastos, Barbu Lăzăreanu etc. etc.

O bogată cronică şi o serie de informaţiune polemice complectează numărul. Preţul 5 lei.

x ASOCIAŢIA FEMEILOR CREŞTINE dorind a da un sprijin cât mai real seinenelor sale, anunţă că începând de Mercuri 5 Noembrie orele 3 jum. deschide un curs de mode. Doritoarele a-l urma sunt rugate a se înscrie la sediul societăţei str. Buzdugan No. 6, unde pot lua informaţii în orice zi, între 3—5, afară de Vinerea.

Adunarea generală
A CAMEREI DE COMERŢ

CRIZA DE NUMERAR.— VADUL COMERCIAL.— MODIFICAREA LEGII CAMERELOR DE COMERŢ.— VIITOARELE IMPUNERI.—

Sâmbătă 1 Noembrie a. c. a avut loc la Camera de Comerţ adunarea generală a membrilor acestei instituţinni, sub preşedinţia d-lui N. V. Ştefăniu.

Punându se în discuţie chestiunea crizei de numerar, s'a arătat că motivul care a determinat această criză, este că cele mai mari afaceri comerciale se fac de către bănci care învestesc capitalul lor în afaceri comerciale, pe când dacă ele s'ar mărgini la operaţiunile pur bancare, comerţul n'ar suferi atât de mult din cauza crizei. Pe de altă parte, statul singur face operaţiuni comerciale în care de asemenea sunt plasate capitaluri enorme.

Nu este mai puţin adevărat că mulţi comercianţi în dorinţa de a face afaceri cât mai multe, îşi încarcă magazinele cu mărfuri a căror valoare întrece cu mult capitalul învestit în comerţul lor, ceeace duce în scurt timp la criză de numerar, pentruca vânzarea fiind mai mică în proporţie cu creditul său, prin forţa lucrului datoriile nu se pot achita la termen.

Soluţie

Din discuţiunele urmate s'a conchis că pentru rezolvarea acestei crize Statul să ia măsuri urgente pentru contractarea unui împrumut extern în baza căruia Banca Naţională să facă o nouă emisiune. Până atunci Banca Naţională să lărgească creditul pe piaţă.

Vadul comercial

Asupra acestei chestiuni, adunarea generală a Camerei de Comerţ s'a pronunţat în mod favorabil, găsind că într'adevăr *vadul comercial* există.

Membrii prezenţi au lăsat la o parte situaţia lor de proprietari sau chiriaşi după cum este cazul şi discutând chestiunea în mod obiectiv, *au decis intervenţia Camerei de Comerţ pentru urgenta legiferare a vadului comercial.*

Modificarea Legii Camerelor de Comerţ

Este ştiut că de multă vreme se preconizează modificarea legii actuale a Camerelor de Comerţ. Din multiplele proecte propuse a deveni legi, Camerele de Comerţ din Moldova, într'o şedinţă care a avut loc la Galaţi anul acesta, au alcătuit un proiect care a fost adoptat în întregime de către toate Camerele de Comerţ din ţară.

Din comentariile făcute prin presă rezultă că organele superioare nu ţin cont de proiectul adoptat de Camerele de Comerţ.

S'a decis a se interveni energic pentru luarea în consideraţie a proiectului.

In acest scop vor fi convocaţi toţi preşedinţii Camerelor de Comerţ din ţară pentru a lua deciziuni în această chestiune.

Viitoarele impuneri

Urmând ca în primele luni ale viitorului an fiscul să procedeze în impunerile pe anul 1925, Camera de Comerţ a numit o comisiune compusă din d-nii Al. Einhorn, N. Gheller, M. Haimovici, Em. Marcovici, Mauriciu Brauchfeld, Ilie Mendelsohn şi Alexandru Funiak care împreună cu biroul, să alcătuiască listele de comercianţi depe care să se facă tragerea la sorţi ai delegaţilor comercianţilor în comisiunele de impunere.

*

In continuare, adunarea generală se ocupă cu rezolvarea lucrărilor între care modificarea bugetului, virimente de fonduri etc. etc.

REP.

---

x D. Săveanu, ministrul sănătăţei, a trecnt aseară prin Iaşi, venind din Tighina.

Cu trenul de 10 noapte, ministrul s'a înapoiat la Bucureşti.

x In poliţia locală s'a făcut următoarea mişcare:

D. Ciudin, comisarul despărţirei întâia, a trecut la a patra, iar la întâia a revenit d. comisar Popp.

x *Inmormântarea lui I, Zoller.*—Duminică 2 Noembrie s'a făcut inmormântarea marelui industriaş, cunoscutul filantrop Ioseph Zoller.

Au luat parte aproape 2000 de persoane. In casa defunctului,— din str. Elena Doamna — au rostit cuvântări rabinii Seiner şi Gutman.

La spitalul israelit—unde defunctul a fost efor—au vorbit d-nii Moritz Wachtel, Carol Drimer şi avocatul Kiva Ornstein.

In faţa şcoalei „Steaua" d-nii farmacişti David Hezenberg, M. Isac Moşcovici şi o absolventă a şcoalei, au arătat în cuvinte călduroase meritele mult regretatului pentru clădirea marei instituţii.

La sinagoga „Iurist" din Ripa-Galbenă—unde Zoller a fost epitrop — rabinul Haim Rabinovici a rostit o cuvântare mişcătoare arătând activitatea defunctului pe tărâmul religios.

x Ieri Duminică în saloanele D-nei şi d-lui Leonida Gheorghiu, Director al Băncei Naţionale din localitate, în cerc intim s'a celebrat cununia drăguţei D-şoare Clara-Constanţa Gheorghiu fiica D-nei şi d-lui Gheorghiu cu Dl. Locotenent J. Pretorian de la Regimentul obuziere din Roman. Slujua religioasă a fost oficiată de părintele N. Hodoroabă.

Au luat parte şi câţi-va prieteni intimi.

Nuni au fost d-na şi d. Dr. Emil Radu.

x In strada Rosetti 45, nişte hoţi rămaşi necunoscuţi, au pătruns în locuinţa d-lui Nemţer Ieser, de unde au furat haine şi lucruri casnice.

Comisia despărţirei a patra, a început cercetări.

PASTRAŢI BONUL

x INŞTIINŢARE.—1) Direcţiunea şcoalei de băeţi „Carol I" înştiinţază pe tinerii neştiutori de carte şi pe acei cari n'au terminat şcoala primară, că dela 10 Noembrie a. c. se deschid cursuri speciale la această şcoală

Aceste cursuri sunt obligătoare până la vrâsta de 18 ani.

2) Absolvenţii şcoalei „Carol I", cari nu s'au înscris în şcolile secundare şi cari n'au încă 16 ani împliniţi, că *sunt obligaţi a urma la şcoala primară încă trei clase: a V, a VI şi a VII.*

Acei absolvenţi, cari s'au înscris în şcolile secundare şi s'au retras fără a face cel puţin trei clase, sunt obligaţi a se înscrie din nou la şcoala primară până la vrâsta de 16 ani.

Inscrierile pentru ambele cursuri se fac în cancelaria şcoalei din strada Toma Cozma.

x La Teatrul Naţional se repetă cu asiduitate comedia *„Surioara dela Focşani"* a d-lui G. M. Vlădescu a cărei premieră va fi în ziua de 12 Noembrie.

Se ştie că această premieră a fost cedată de Direcţiunea Teatrului pentru întregirea marelui Festival organizat de revista „Gândul Nostru".

x INSTRUIREA CRIMEI. — Azi, d. Ieşanu, judecător de instrucţie, va face câte-va confruntări între Corneliu Codreanu şi diferiţi martori, cari au aziştat la scena asasinatului.

*

Distribuirea ziarului „Unirea" a fost oprită, până la răspunsul ce se aşteaptă în această privinţă de la Ministerul de Interne.

*

Camera de punere sub acuzare, confirmând jurnalul tribunalului, a pus în libertate pe d-nii Codreanu-tatăl, Liviu Sadoveanu, Sava şi elevul Anastasescu.

*

Tribunalul secţia II-a a confirmat mandatele de arestare a studenţilor Moţa, Gârneaţă, Tudose Popescu şi Mironovici.

x Demisia d-lui inspector de poliţie Ştiubei, a fost eri înaintată ministrului de interne.

Abonaţivă la „Opinia"

Teatrul ELISABETA
Turneul Companiei de Operete Parcul Oteteleşeanu-Bucureşt
Băjescu Oardă - N. Simionescu
ASTĂZI ULTIMA REPREZENTAŢIE
cu celebra revistă
CUI I-O SPUI!
Revistă în 2 acte şi un prolog
cu aceaşi distribuţie artistică — 80 Persoane.
Orchestră, Decoruri şi costuma proprii.
Biletele de pe acuma la Teatrul Elisabeta

Reprezentanţa Generală pentru Moldova a maşinelor de scris
REMINGTON
Şi a maşinelor de control **„NAŢIONAL"**,
Depozit de Panglici, Indigo, etc.
Inlesniri de plată.
Şef mecanic specilist, repară maşinele de scris orice marcă.
Biroul M. SIGALL
PIAŢA UNIREI (Academiei 3, Etaj) IAŞI
Se caută platzagent pentru Iaşi şi Subreprezentanţi-depoziţiari pentru toate oraşele din Moldova.

O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc
din primele începuturi şi până la 1923

de EM. AL. MANOLIU

EVENIMENTELE STAGIUNEI
1871--72

Nenorocirea lui Teodorini.—Turneul Adelaidei Ristori

Stagiunra s'ar putea spune că s'a deschis de M. Millo care venind în Iaşi cu o mică trupă a dat câteva reprezentaţii între care avuse şi câteva noutăţi ca „Paraponisitul", şansonetă, «Paraclisierul», idem, „Barbu Lăutariu", „Prăpăstille Bucureştilor", vodevil în 5 acte cu muzica de I, Wachman.

Plecând Millo, prima piesă de deschidere a stagiunei lui T. Astan a fost *Don Cezar de Bazan,* anunţată pentru ziua de 3 Noembrie 1871; ca ceia ce era una dintre cele mai de seamă din repertorul lui Teodor Teodorini şi publicul s'a grăbit de a'şi procura biletele cu câteva zile mai înainte, aşa că pentru prima reprezentaţie ne mai fiind bilete, o bună parte s'a înscris ca să li se reţie pentru a doua.

Teodorini fu primit în aplauze sgomotoase, dar jocul lui era dezordonat, repeta aceleaşi fraze de mai multe ori, scotea spada şi ameninţa, rădea unde nu trebuia, şi toate acestea publicul le privea nedumerit până ce mai mulţi crezându-l beat au început să fluere; după câteva parlamentări, dintre sală şi scenă, reprezentaţia fu suspendată, iar Teodorini pus sub preveghere, căci se văzuse că a fost lovit de alienaţie. Reziliindu-i-se contractul, el cu Maria Teodorini plecară la Bucureşti unde a fost internat într'un sanatoriu şi după vre un an a şi murit stingându-se cu el unul din valorile teatrului românesc şi care a lăsat frumoase amintiri craiovenilor ca întemeietorul teatrului lor, cum şi Iaşului al cărui fiu sufletesc era, fiindcă acolo şi a făcut studiile în Academia Mihaileană împreună cu Ion Ponişi şi apoi în Conservatorul Filarmonic dramatic, deosebindu-se mult prin talentul şi silinţa mare ce şi-a pus pentru ridicarea scenei moldoveneşti.

Stagiunea aceea a mers foarte bine, cu tot eşecul suferit prin boala lui Teodorini, căci rămăsese destule elemente destoinice, între care se numără Raluca Stavrescu, o excelentă artistă de forţă, ce făcea faţă, celor mai grele scene prin puterea talentului său şi inteligenţa ce o conducea.

Această artistă face parte din familia care a dat scenei pe Aristiza Romanescu, Maria Teodorini, Elena Teodorini, celebra cântăreaţă mondială. In *Nebuna din Amor* care s'a jucaţ la 17 Oct. Publicul văzînd'o în rolul Isabelei, regina Spaniei a remarcat numai decât că are înaintea lui una din puternicile interpretătoare ale firilor zvăpăiate şi în adevăr Stavrescu subjuga prin accentele şi jocul ei, de o amploare mare, pe toţi cari asistau la spectacolile în care ea'şi avea partea activă. Nu e vorbă că şi Maria Petrescu era o dramaturgă de forţă care a culminat cu deosebire în «Vrăjitoarea» lui Victorien Sardou lăsând în urmă multe interprete ale scenelor reputate din străinătate.

S'a jucat în acea stagiune *Marchiza de Senetére"*, fiind în rolul titular D-ra Matilde Cugler, azi D-na P. Poni, în care a deputat cu mult brio de şi rolul era un colos pentru noviciatul său; în cea piesă a fost susţinută de valori ca Raluca Stavrescu' M. Galino, Gh. Alexandrescu M. Popovici Insfărşit au fost reprezentate destule melodrame ca: *Turnu de Nesel, Ralf banditul* cum şi destule comedii din repertorul lui Luchian şi altele toate bine primite de public, *Turnul de Nesl* s'a jucat pentru debutul unui nou artist craiovan, adus de direcţie' şi care a dovedit prin jocul său în rolul lui Bouridan că era un element foarte bun al scenei craiovene.

Stagiunea s'a închis la 1 Marte, fiind una din cele mai frecventate, mulţumită atenţiei pusă de direcţie de a nu da loc la bănueli din partea aşa zişilor *poseurs*, cărora nu le place nimic românesc, mai cu seamă în artă.

Inainte de începerea stagiunei, marea celebritate artistică a Italiei, Adeleida de Ristori rivala Rachellei din Franţa, ce hotărîse să întreprindă un turneu şi prin Europa, sosise în Iaşi la 2 Octombre 1871 cu o trupă de mâna întâia şi la 4 Octombre a jucat *Medeea* a lui Legouvé, a doua zi *Maria Stuart* de Schiller, la 8 Oct. *Marie Antoinette,* la 9 Oct. *Judita* cu monologul *Fecioarei de Orléans* de Schiller, iar la 11 Oct. după insistenţa mare a publicului, a repetat *Marie Antoinette.*

Reprezentaţiile acestei mari tragediane n'au putut fi uitate nici până azi de puţinii supraveţuitori ce au mai rămas, iar pentru artiştii români de pe atunci, a fost o şcoală cum poate pentru multă vreme încă nu li se va prezenta ocazia s'o aibă, atât de înălţătoare fură acele cinci reprezentaţii, atât de mari erau artiştii care secondau pe uriaşa *marchiza de Ristori!*

Dr. N. Alexandrescu
Medic de spital
Boli de piele venerice şi sifilis
Consultaţii 3—5 p. m.
Str. Sărărie 65.

Ultima Oră

Scandalul politic din Chişinău

Congresul partidului liberal.-Ceartă şi batae.- Miniştrii împiedecaţi de a vorbi

Enormul scandal din Chişinău

la congresul partidului liberal

Fluerături şi batae.— D. Inouleţ ameninţat

Chişinău.— Eri a avut loc la Chişinău în sala Expresul, congresul partidului liberal, la care au participat şi d-nii miniştrii Inculeţ şi Săveanu.

Congresiştii erau împărţiţi în două tabere foarte îndârjită una împotriva alteia ceiace a făcut ca congresul să se transforme într'un scandal nemaipomenit.

D. **Inculeţ** *a deschis şedinţa în mijlocul strigătelor „jos guvernul".*

D. ministru **Săveanu** *a voit să vorbească, dar n'a fost posibil să-şi termine cuvântarea.*

A încercat să vorbească d. **Bivol,** *dar i-a fost şi lui imposibil. Unii aplaudau, alţii făceau scandal. Domnului Dumbravă i s'a interzis cuvântul.*

Scandalul a luat adevărate proporţii ameninţând să se transforme în încăerare. In acel monument au început să se împartă în sală manifeste ostile d-lui Inculeţ. Ministrul Inculeţ a strigat să fie arestaţi împărţitorii de manifeste.

In mijlocul tumultului, d. Inculeţ dă cetire listei noului comitet, dar nu s'aude nimic.

D. Gherman Pântea vrea să propue pe d. Mârzescu ca preşedinte de onoare al clubului din Chişinău. D. Inculeţ îi ia înainte şi îl propune pe d. Ionel Brătianu, ca preşedinte de onoare.

Se pornesc formidabile strigăte şi fluerături, însoţite de bătae în toată regula. Bătaia urmează în stradă. Vestitul bătăuş Zubac intră în acţiune.

Un grup de ţărani se duce la locuinţa d-lui Inculeţi, unde protestează.

Partizanii d-lui Bârcă s'au întrunit oparte şi au cerut anularea congresului.

Congresul partidului iorghist

D. Iorga se declară pregătit a lua puterea

Bucureşti. — Ieri dimineaţă a avut loc în sala Dacia congresul partidului naţionalist democrat al poporului. A asistat foarte multă lume şi numeroase delegaţiuni din provincie.

D. Cihodaru a dat cetire unei scrisori prin care d. C. Argetoianu îşi arată regretul că nu poate fi prezent la congres ; urează spor la muncă şi îşi exprimă devotamentul pentru d. I. Iorga.

D. *Ţoni,* deputat, aduce omagii d-lui Iorga.

D. *Otescu* critică guvernarea liberală şi în special politica d-lui Vintilă Brătianu.

Mai vorbesc d-nii Răutu, Potârcă, Avram Imbroane, Braileanu.

Dl. *D. R. Ioanitescu* dezvoltă programul partidului naţionalist democrat al poporului şi promite sporirea lefei funcţionarilor.

Discursul d-lui Iorga

D. Nicolae Iorga mulţumeşte tuturor celor care i-au dat concursul, şi în special d-lui Argetoianu. E de asemenea mulţumit şi pentru faptul că duşmanii îl atacă deschis, pentru a şti contra cui să se apere.

Oratorul face un scurt istoric al partidului liberal şi relevă greşelile de guvernământ comise în toate timpurile. Arată că din cauza nepregătirei războiului au pierit în mod inutil sute de mii de ţărani.

Pe generalul Averscu îl numeşte asasin al ţăranilor la 1907.

Atacă internaţionalismul d-lui dr. Lupu şi face aluzie la d. Mihalache spunând: „Prefer să fiu boer între ţarani, decâ ţaran ntre boeri".

In ce priveşte partidul naţional-ardelean, d. Iorga spune că e gata oricând a sta de vorbă cu d. Maniu.

La urmă, d. Iorga se declară gata a lua puterea.

*

In acelaşi timp s'a ţinut o întrunire şi în curte unde au vorbit d-nii Cihodaru, Vrăbiescu etc.

D. Iorga a ieşit în balcon şi a declarat :

—„Eu sânt în stare să vă dau o ţară nouă, dreaptă şi bună" !

D. Ioanitescu a strigat : „Jos guvernul nenorocirei naţionale"!

Congresul s'a închis la ora 2.

Atac comunist

contra oraşului Filipopol

Bucureşti.— Din Rusciuc se anunţă că un numeros grup de comunişti a atacat oraşul Filipopol, încercând să ocupe edificiile publice. Sîngeroase lupte de stradă s'au angajat cu armata şi poliţia. După 2 ore, comuniştii s'au retras.

Existenţa complotului

PENTRU ASASINAREA LUI MANCIU

Dovada în mâna judecătorului de instrucţie

Oficiosul guvernului „Viitorul" a publicat în numărul său de Sâmbătă amănunte asupra unui fapt care stabileşte că asasinatul împotriva prefectului Manciu a fost premeditat.

Acum o lună de zile, un student care era deţinut la Văcăreşti, a cerut să fie ascultat de primul procuror, având a face destăinuiri care ar fi putut preveni atentatul de la Iaşi.

Din cauza funcţionarului Tirulescu dela acea închisoare, cererea studentului n'a fost înmânată la vreme.

*

In legătură cu aceasta, ziarul „Dimineaţa" dă următoarele amănunte:

Judecătorul de instrucţie însărcinat cu cercetarea atentatului, a primit din partea primului procuror de Ilfov o declaraţie dela studentul în chestiune. In declaraţie se arată că acum câtăva vreme a avut loc în Ardeal o consfătuire cuzistă. S'a decis atunci ca Manciu să fie suprimat în ziua de 25 Octombrie, zi pentru care era sorocit termenul de judecată al procesului pe care studenţii îl întentaseră prefectului de poliţie.

Declaraţia mai prezintă şi un alt indiciu interesant. Din ea reese că la întrunirea din Ardeal au luat parte şi persoane în afară din rândurile studenţimii, care s'au făcut deci complici la crimă.

ACŢIUNEA FUNCŢIONARILOR PUBLICI

Memoriul înaintat guvernului

Bucureşti.— Ieri după amiază, federaţia organzaţiilor funcţionăreşti s'a întrunit în localul societăţii funcţionarilor publici.

A prezidat d. *St. Brădişteanu* care a comunicat nouile adeziuni primite din ţară. Apoi a acuzat pe d. N. Schina că urmăreşte să bage zăzanie între funcţionari.

Mai vorbes d-nii Păunescu, Gorovei, Petrescu, Teodorescu şi Datculescu care analizează memoriul ce va fi înaintat guvernului.

Memoriul cere :

Asigurarea minimului de existenţă ; revizuirea pensiilor ; clădirea de locuinţe pentru funcţionari ; înfiinţarea de policlinici şi cooperative ; reducere de 75 la sută pe c. f. r. ; împărţirea exceedentului bugetar ca îndemnizaţii pentru funcţionari ; suprimarea sinecurelor ; impozit special pe alcool din care să se sporească lefurile.

Dacă aceste cereri nu vor fi admise, Federaţia funcţionarilor nu-şi ia răspunderea pentru situaţia care se va creia.

Memoriul va fi înmânat guvernului printr'o delegaţie specială.

IN ANGLIA

Bucureşti.— O telegramă Reuter prevede pe astăzi demisia guvernului laburist

Acţiunea tuturor universităţilor

Bucureşti.—Colegiile profesorale ale Universităţilor din Bucureşti, Cluj şi Cernăuţi, vor urma exemplul de la Iaşi şi se vor intruni pentru a cerceta situaţia unor profesori.

E vorba în special a se examina atitudinea d-lui Paulescu de la Bucureşti şi a d-lui Haţiegan din Cluj.

DE INCHIRIAT în strada Lăpuşneanu, două odăi, eventual cu bucătărie, libere imediat A se adresa la ziar sub H.

INTRUNIRE POLITICĂ

Bucureşti.— Ieri a avut loc la Brăila o întrunire a partidului naţional-român la care, între alţii, au vorbit d-nii Maniu, Mihai Popovici şi Ciclo Pop.

S'a făcut o aspră critică administraţiei liberale şi s'a cerut retragerea guvernului.

DOCTOR
MATIAS LEDERHENDLER
dela Universitatea din Viena fost *asistent* de operaţie al Prof. Halban—Viena şi *medic secundar* al clinicei universitare de naşteri Prof. Schauta din Viena
MAMOŞ
- *Operaţiuni şi boli de femei* -
Str. Lăpuşneanu 35 (lângă Astoria).

Cumpărăm Briliante
Diamante, aur, argint, piatină, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferind preţurile cele mai mari
Ceasornicăria TISCHLER
Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI
Nu cumpărăm decât de la persoane bine cunoscute sau dela persoane cari ne vor prezenta dovadă din partea circumscripţiei din care face parte că obiectul oferit este liber spre vânzare

Cereţi numai
Galoşi veritabil ruseşti
Marca ▲ Triunghiu
Marfa solidă, ca în timpuri normale, se poartă garantat un an întreg.
DEPOZITUL GENERAL LA
S. Falbiş & A. Rauch
STRADA C. NEGRI 24

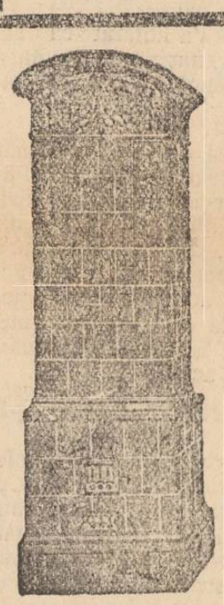

SOBE TERACOTA
Livrez orice cantitate montate complect sau numai material din depozit. Având la dispoziţie 6 monteri speciali.
Pe viitor orice comandă se va executa prompt şi conştiincios.
Comenzile se primesc zilnic la
Ioan Zlatovici
Muzelor 2 Deal IAŞI

Sanatoriul Dr. Tzaicu
IAŞI, STR. CAROL 20, Telefon 115
Clinică Chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Adaptat la chirurgia de urgenţă. Mecanoterapie, Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie.
Se primesc boli interne şi nervoase (excluse bolile contagioase şi nervoşii turbulenţi).
Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2—4 p. m

Cumpăr şi vând
Aparate Fotografice
Permanent depozit de Plăci, Pelicule Agfa, Lumiere, Jougla, Hârtie Fotografică, Laborator gratuit la dispoziţia amatorilor.
Se primesc Pelicule şi plăci la developat şi copiat.
Fotograful Curţei Regale
Zaharia-Weiss
Iaşi, Piaţa Unirei

Pentru a obţine şi a conserva un păr abundant, mătăsos şi strălucitor, întrebuinţaţi numai minunatul
Petrolol Dr. Konya

Cetiţi „Opinia"

ANUL al XX-lea No. 5229 — 2 LEI NUMARUL — MERCURI 5 NOEMBRIE 1924

RE...
ADMI...
Strada Mărzescu, 17

Biblioteca Universității Loc...

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE
Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

MANIFESTAȚIA AVERESCANA DIN LOCALITATE

D. Petrovici și antisemitismul.-- Arta politicianismului

La clubul „central" averescan s'a vorbit duminică de toate. Toți vorbitorii, chiar și prezidentul efectiv d. Pogonat, au încunjurat chestiile la ordinea zilei în Iași: crima antisemită a lui Zellea și școala antisemită a lui Cuza.

O înțelegem. Aghiotantul generalului, d. Octavian Goga, este un turbat antisemit. Cum să-l contrazică d-nii Pogonat, Axinte sau chiar Șaraga, în ideea lui fundamentală?

Greaua sarcină a fost lăsată d-lui Petrovici, prezidentul de onoare al „poporului" local. Oratorul n'a perdut din vedere pe d. Goga și de acea n'a făcut de cât o discretă aluzie la chestiile la ordinea zilei în mod obiectiv, ferindu-se de a pronunța vre-un nume.

O adevărată salată pentru toate gusturile. A plăcut și d-lor Nellu Ionescu și Axinte, dar a încântat și pe Wurmbrand cu Șaraga care n'au menajat largile și sgomotoasele lor palme oratorului.

Esența frazelor d-lui Petrovici a fost: majoritarii să nu fie brutali și violenți, dar nici minoritarii să nu fie obrasnici...

Asupra chestiei antisemite în sine, d. Petrovici fusese și mai elocvent cu o zi mai înainte.

A participat la întrunirea marelui colegiu universitar.

A luat între alții cuvântul și scumpul său dascăl d. I. Gavănescul. Oratorul pe când vorbea, a scrutat fața scumpului său camarad, în ale filozofiei și a înțeles din oare-care mișcări ale corpului acestuia, că este aprobat.

Au înțeles și mai bine d-nii Găvănescu și Cuza sentimentele d-lui Petrovicl când a fost cetită drastica moțiune care declară criminal pe profesorul antisemit Cuza. D-lui Petrovici în principiu nu-i place votul cu pentru sau contra. E un lucru prea brutal, prea puțin intelectual. Cuvântul și fraza îți dă toată libertatea, chiar și aceia de a fi și pentru și contra.

In momentul când a simțit că se va pune moțiunea anticuzistă la vot d. Petrovici s'a grăbit să-și iee pălăria și să plece. Iată gestul elocvent al profesorului Universitar!

A doua zi însă i-au răsunat la club, asupra aceleeași chestii, frazele aplaudate și de d. Wurmbrand și de d. Axenti. Era actul politic.

D. Petrovici are deja două catedre la Universitate. De ce nu i s'ar crea o a 3-a catedră: arta politicianismului?

Liberalii și democrația

Cu prilejul discuției la mesaj într'o recentă ședință a Senatului, un orator a contestat democratismul guvernului.

D. general Lambru, senator liberal, a fost prompt la replică, exclamând:

— „Parcă fără democrație o să ne prăpădim"!

D. general are dreptate în sinceritatea lui. Noi nu trăim într'un regim democratic, iar liberalii, în special, nici n'au nevoe de democrație.

Le merge și așa destul de bine, slavă Domnului! Fraude cu pașapoartele fac; de la căile ferate fură sute de milioane; la comitetul agrar fac afaceri; permise, favoruri, bacșișuri, furnituri, concesiuni, comercializări... învârtesc cu nemiluita.

Sc vede bine că liberalii huzuresc de fericire, si nu se prăpădesc de loc din cauza lipsei de democrație.

Poate veți obiecta că se prăpădește țara de atâta jaf și abuz oligarhic. E adevărat. Dar pentru un patriot liberal, asemenea chestie e de importanță secundară... A.

Contesă suspectată de bolșevism

Contesa Karolyi, soția fostului președinte al consiliului ungar Mihai Karoly, era să-i fie refuzată acum câteva zile intrarea în Statele-Unite, unde voia să facă un turneu de conferințe.

Contesa a fost denunțată ca o bolșevică periculoasă, din cauza poreclei de „Caterina cea roșă" pe care i-au dat-o cercurile reacționare unguerești.

Intervenind numeroșii prietini pe care contesa Karolyi îi are la New-York, interdicția a fost ridicată și conferențiara își va putea începe turneul anunțat.

O pierdere pentru feminism

La Paris a încetat din viață d-na de Witt-Schlumberger, conducătoarea mișcărei franceze pentru emanciparea civilă și politică a femeilor.

Defuncta era prezidentă a „Uniunei pentru votul femeilor", și vice-prezidenta „Alianței internaționale pentru votul femeilor". Fiind aleasă membră în consiliul superior al natalității, a fost delegată la Geneva în 1921, în comisiunea privitoare la negoțul cu femeile și copiii. In acelaș an, guvernul francez a decorat-o cu legiunea de onoare.

Distinsă oratoare, d-na de Witt-Schlumberger domina auditorul prin nobleța cugetărei sale.

Participând la diverse congrese internaționale, s'a manifestat ca o pacifistă convinsă și o partizană a Societății Națiunelor.

Pentru sufragetismul francez, moartea acestei luptătoare este o pierdere greu simțită.

Germania în preajma alegerilor

Dezorientare.— Intre Weimar și Postdam.— In jurul planului Dawes.— Cine va suporta sarcinile.—Situația partidelor.— Slăbiciunea guvernului

Viața politică a Germaniei este complect dezorientată. Cei șase ani de praactică, republicană se pare că n'au ajutat de loc la limpezirea situației și acum, în preajma alegerilor, discuțiile și certurile sînt mai aprige ca oricînd.

Discuțiile se concentrează în jurul a două puncte. Intâiu vine problema din ce în ce mai încurcată, a alegerii între Repuclică și imperiul sau cum se spune într'o formulă scurtă, între Weimar și Postdam.

A doua chestiune, acea care va înăspri extrem de mult lupta electorală pentru că pune în joc interesele tuturor păturilor sociale, este de a se ști cum vor fi repartizate între diferitele categorii de cetățeni sarcinile pe care acordul de la Londra le impune Germaniei. Dizolvarea Reichstagului a fost provocată în fond tot pentrucă așa cum era compus, n'ar fi fost în stare să dea o soluție acestei probleme.

*

Exceptând extremiștii, partidele în luptă azi sunt: socialdemocrații, democrații, populiștii și național-germanii.

Cele dintâiu două grupuri sunt mult slăbite. Totuși în ultimul timp au reînceput să se refacă.

Fapte din afară și dinăuntru îi ajută mult. Izbînda democrației în Franța și forța laburiștilor din Anglia contribue la reabilitarea socialdemocrației în fața marelui public. Afară de aceasta, cum am spus mai sus, sânt acum de apărat interese materiale la aplicarea planului Dawes. Dar în această chestiune mult mai aprigi sunt populiștii și naționalii-germani, cari s'au solidarizat cu hotărârea să apere cât vor putea mai mult din avuția particulară a membrilor celor două grupări burgheze.

O grijă face ca e istările să crească. Toți oamenii politici se tem că dacă germanii nu vor dovedi în noile alegeri o nouă orientare, Franța se va întoarce în mod spontan la metodele d-lui Poincaré, părăsite la alegerile din 11 Maiu.

*

Criza generală este agravată prin slăbiciunea guvernului. Hărțuit între partide care reprezintă interese pozitive și considerabile, el este incapabil să se hotărască. Lipsa unei autorități a unei discipline superioare căreia să fie subordonate toate interesele în joc, produce starea de necontenită oscilare. Un stat mare ca Germania are nevoe de echilibru, care nu poate fi atins decât prin *republicanizarea* ei cât mai grabnică. Dar reforma în obiceiuri și în spirite merge foarte greu. Mulți oameni de cultură și-au făcut un ideal din formele de viață ale trecutului. Intr'o scnisoare din Berlin, corespondentul ziarului „le Temps" arată părerile ciudate ale unui profesor universitar. Savantul german disprețuește parlamentarismul francez și englez, care n'ar fi de cât expresia plutocrației. Disprețuește și parlamentarismul german. Organizarea partidelor, spune el, fură poporului puterea suverană care i-a fost acordată în teorie. Această din urmă observație este adevărată, de altfel, ca în orice altă țară. Dar până când germanii se vor obișnui cu compromisul partidelor politice, republica statornicită la Weimar va trece prin multe clipe grele.

ACTUALITĂȚI DIN AFARA

Mingea ucigașă. — In timpul unui match de foot-ball la Saint-Denis între Clubul Dionisiac și Clubul atletic, unul dintre jucători, Louis Poilleu, a murit subit.

In cursul jocului, Poilleu a fost lovit de minge în ceafă. Accidentul s'a produs fără ca victima să-și dea seama.

După un sfert de ceas însă, victima s'a întins pe marginea terenului ca și cum ca fi vrut să se odihnească. Dar când ceilalți tovarăși s'au apropiat, Poilleu era mort.

*

Purcelul fenomenal.— O profundă impresie a făcut printre crescătorii din Yorkshire știrea că o scroafă din acest district englez a fătat 23 purcei —ceiace este un record. Dintre aceștia, unul are două capete și opt trupuri.

Proprietarul purcelului fenomenal va putea, dacă dă Dumnezeu viață purcclului, să câștige mai mulți bani expunându-l decât îngrășându-l pentru a-i vinde șuncile și slănina.

*

Vampirul din Hanovra e responsabil.—Se știe că acum trei luni s'a început ancheta împotriva măcelarului vampir Haarman din Hanovra care a comis douăzeci și două de asasinate.

A fost chestiunea dacă Haarman, care în tinerețe fusese internat într'o casă de nebuni, este sau nu responsabil.

Profesorul Schulze, seful serviciului de instrucție judiciară, care a observat monstrul timp de mai multe săptămâni, a declarat că Haarman, de o nervozitate extremă își dădea seamă de gravitatea cazului său și era responsabil penalicește.

Afacerea Haarman se va judeca la mijlocul lui Noembrie înaintea tribunalului criminal.

DE CE SE INTINDE cancerul

Legătura între regimul de carne și producerea cancerului.— Animalele rău îngrijite au sîngele alterat.—Datoria oamenilor

Cine se mai ocupă azi de animale, cînd oamenii abia au timp să și îngrijească de nevoile lor. Cine se alarmează de felul cum sînt ucise vitele în abatori, cînd toată lumea e ocupată cu chestia uciderii oamenilor în stradă? Totuși problema există și preocupă anumite spirite, care au chiar vreme să scrie despre ea In special higieniștii—vorbim de higieniștii propriu ziși nu de acei care își iau acest rol pentru partea morală—au pornit în ultimul timp o adevărată campanie pentru crutarea animalelor.

Nu este o simplă chestie de sent mentalitate, spun ei ci mai cu seamă o problemă de interes, sau dacă vreți, de egoism omenesc.

Natura este un vast ansamblu în care toate organele sunt solidare, și aceste organe sunt mineralele, vegetalele, animalile popoarele și oamenii. Cînd unul sufere, se răsfrînge asupra tuturor. Hrana, mai ales,—pentrucă după o lege aspră a naturii unii se devorează pe alți, —este una din porțile de intrare a bolilor în noi. Dacă consumăm alimente suspecte, stricate bolnave la rîndul nostru slăbin și ne îmbolnăvim.

*

Cel mai important aliment este caruea, carnea animalelor de care noi nu ne îngrijim. Există alimente bolnave: carnea animalelor transportate rău, ucise în mod barbar.

S'a constatat in ultimul timp că boala cancerului ia proporții din ce în ce mai mari acolo unde regimul de carne crește. Cu ajutorul razelor X, radiologii au stabilit că stomacul celor care consumă carne este în marea majoritate a cazurilor atins de cancere, care așteaptă numai momentul prielnic ca să se dezvolte. Căci carnea bolnavă nu e acea intrată în putrefacție ci acea al cărui sînge s'a transformat.

Francezii au expresia populară „avoir les sangs tournés" care exprimă modificarea produsă în compunerea sângelui. Această moditicare se produce în majoritatea cazurilor la animalele care sunt chinuite, sau hrănite, ucise în mod barbar. Este ușor de închipuit, ce pericol ne amenință pe noi, care consumăm aproape numai carne dela astfel de animale!

*

D-rul Foveau de Coumelles, ocupându-se de chestiunea aceasta în Revue Mondiale, spune: trebue să spunem și să proclamăm că bunătatea față de animale este o necesitate so-

(Cont. în pag. II-a)

ASPECTE

In amintirea lui Ferrer

Federația franceză a liberei cugetări, organizează la Paris o ceremonie pentru comemorarea lui Francisco Ferrer, acel admirabil luptător contra dictaturii religioase, asasinat din ordinul popilor spanioli și al lui don Alfonso, în una din piețele publice ale Barcelonei.

Această manifestare civilizată a Parisului întreg pentru martirul liberei cugetări, este un prilej de propagandă și de protestare în acelaș timp: rezistența catolicilor din Alsacia-Lorena împotriva introducerei legilor laice trebue înfrântă cu marile exemple ale capitalei, și prăbușirea teroarei primoriveriste care distruge Spania, va veni dela hotărârea cu care Franța a înțăles să îmbrățișeze și de astă dată cauza libertății, salvând viața marelui compatriot al lui Ferrer, Miguel de Unamumo.

Desigur însă că în afară de aceste două laturi politice manifestația Federației va fi să aibă și rostul ei „personal": acela de a strânge în jurul ei cât mai mulți campioni ai liberei gîndiri, îndeplinindu-și astfel chemarea: de a fi unul din principalii factori ai civilizației.

Și ne gândim, în fața acestor mari evenimente al vieții culturale din alte părți, la pauperismul nostru intelectual, la spiritul retrograd și anachronic dela noi: se dispută asupra calendarului și în jurul Sfintei Paraschiva, țăranii stau gata să se încaere; și în vreme ce ziarele din apus publică în foileton romanele lui Wells, cititorul român gustă cu savoare „Visul Maicei Domnului" sau „Minunățiile grotei de la Lourdes", cu figuri în text...

Astfel fiind starea de fapt, nu mai poate pentru nimeni fi o surpriză ostilitatea cu care un târg întreg a privit acum câteva luni laica înmormântare a profesorului Tiron, prieten și tovarăș al lui Francisco Ferrer; în adevăr, triburile sălbatice nu înțeleg de cât spectacolele cu multe culori, cu zgomot și cu muzică.

Reculegerea și tăcerea sânt cel puțin o nebunie. G. SPINA

Iarăși antisemitismul guvernului

Am arătat în diverse rânduri cum guvernul prin ziarele sale face operă de antisemitism.

Am citat de curând ziarul liberal „Infrățirea" care apare la Cluj și părerea sa, în chestia asasinărei prefectului Manciu.

Guvernul, nu se mulțumește însă să facă antisemitism numai la orașe, ci caută să extindă și la sate ațâțările sale împotriva elementului evreesc.

Astfel printre ziarele guvernului, ce se împrăștie gratuit în mare număr, la țară, este și „Infrățirea Poporului".

In ultimul număr al acestei gazete, este pusă figura unui bătrân evreu, cu adnotările următoare:

„Chipul acesta înfățișează pe un bătrân evreu, cu privirile piezișe și cu nasul încovoiat ca *pliscul păserelor de pradă*.

„E un chip foarte reușit, care ne arată întreagă firea acestui popor".

In altă parte a ziarului, fiind vorba de un comerciant din Turnu Severin, contravenient la legea repaosului duminical, se face următoarea reflecție:

„Negustorii cred că se găsesc în Palestina nu în România".

Iată opera guvernului și iată cui se datorește în primul rând excesele antisemite! D.

Să ne gândim și la văduve

de PAULA PETREA

Fără îndoială că pierderea tovarășului de viață, pentrn cele mai multe dintre femei, pe lângă durerea ce dispariția persoanei iubite o lasă în sufletul fiecăreia, constitue o complectă dezorientare...

Răsboiul printre alte urmări nefaste, numără și *văduvele*, în genere femei tinere, nepregătite pentru viață și mai cu seamă pentru lupta aprigă ce astăzi ea reclamă.

Mândre ar putea fi de durerea lor, pururea purtând-o în suflet, dacă soarta nemiloasă li-ar fi hărăzit numai atât...

Dar văduvele acelor ce s'au jertfit pentru țară, îndură lipsa, mizeria, n'au strictul necesar.

Si nimeni nu se gândește la ele.

O pensie din care nici pânea zilnică nu și-o pot procura, căci cele mai multe sunt împovorate cu câțiva copilași rămași fără sprijin.

Pe cât de măreață a fost jertfa acelora ce între dragostea de țară și dragostea de ai lor, au ales-o pe cea d'intâiu, pe atât de condamnabilă este indiferența celor ce au îndatorirea să îngrijească de cei rămași fără sprijin, pentruca să nu se poată zice, că patria e nerecunoscătoare.

S'ar putea obiecta, că ei și-au făcut datoria și dacă soarta le-a fost vitregă, ai lor trebue să suporte consecințele...

Se pare însă că guvernele ar trebui să nu rămâie indiferente *față de toți cei rămași* pe urma victimilor datoriei...

O rază caldă într'un sfârșit de toamnă aduce nădejde tuturor vietăților slabe, ce se ascund de groaza iernei și vesele ridică capul, amăgindu-se ce e drept, dar totuși având o clipă de fericire.

Un gând bun, o privire caldă către aceste slabe vietăți, cari sunt văduvele de războiu, li-ar procura o clipă de nădejde, un îndemn de viață, o putere nouă de luptă...

Dar din ochii cui straluceşte raza caldă pentru ele?

Ori unde-și îndreaptă privirea rugătoare, ea se lovește de răceală, indiferență, cari le îngheață...

(Continuarea în pag. II)

BON DE PREMII No. 10
Ziarul „OPINIA"
100.000 lei, din care 20.000 numerar

Cinema Elisabeta — Cu începere de Astăzi Marți 4 Noembrie 1924

Premieră celui mai formidabil eveniment al zilei — Opera completă 9 acte mari 9 Capo-d'operă care a revoluționat Europa și noul Continent — Film montat la Paris în Aprilie 1924 de genialul meteur-en-scene WOLKOFF

LES OMBRES QUI PASSENT

(UMBRE TRECATOARE) Fenomenal interpretat de Elita Artiștilor

MOSJUKINE M-me LISENKO, HENRY KRAUS și frumoasa ANDRÉE BRABANT

Adaos la program: un nou Pathé-Journal și

Comedie celebră **EL** - HAROLD LOYD - **STAI FRUMOS** 1 act de cel mai sănătos râs

Cinema MODERN — Astăzi Marți 4 Noembrie în Matineuri și seara

NOU! Film Francez PREMIERA — Operă Completă 7 acte

AVENTURA FRUMOASEI BERANGERE

după romanul lui Roger de Chateleuit. In rolul principal **D-ra Madys** imperatrița frumuseței

Atragem o deosebită atențiune publicului ieșean asupra dis[tinsului] film parisian ce-l reprezentăm astăzi.

Programul mai cuprinde: **Charlot și Fatty se întrec**

EPITROPIA GENERALA
a Caselor Spitalelor Ospiciilor
Sf. Spiridon din Iași

Aduce la cunoștința generală că în ziua de 18 Noembrie 1924 ora 10 dimineața, va ține licitație publică cu oferte închise în cancelaria Epitropiei din Iași, pentru vânzarea parchetelor de pădure și a borilor notați mai jos:

1) Pădurea Badeștii-Preci tel jud. Neamț, 445 arbori care se vor tăia în anii 1924|26 garanția 10 000 lei.

2) Pădurea Răbojeni județul Neamț, 500 arbori care se vor tăia în anii 1924|26 garanție 10.000 lei.

3) Parchetele 8, 9 și 10 din pădurea Cotofănești jud. Putna în suprafață totală de 107 h. a. 98 arii și care se vor exploata în anii forestieri 1924|27 garanție 100 000 lei.

Condițiunile de vânzare se pot vedea în orice zi de lucru în biroul Silvic al Epitropiei.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității statului.

PUBLICAȚIE

Obștea de cumpărare «Ștefan cel Mare» din Tg. Ștefănești jud Botoșani, aduce la cunoștința publică cum că pe ziua de 23 Noembrie st. n. anul 1924, ora 10 a. m. se va ține licitație publică la cancelaria Obștei Conacul moșiei, pentru arendarea pe termen de 3 ani a vărăriei (cariera de piatră de var) de pe moșia acelei Obști.

Prețul din oficiu este de 54.000 lei anual.

Amatorii pot lua orice alte informațiuni de la cancelaria obștiei conacul moșiei la orice zi în orele de lucru.

De notat este că varul din această carieră este cel mai căutat în toată țara, ca fiind foarte bun pentru construcție.

Președinte V. CUMPĂTĂ

Direcțiunea Manufacturei de Tutun, Iași

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința amatorilor că în ziua de 17 Noembrie 1924, ora 10 dimineața, se va ține în localul acestei direcțiuni licitație cu oferte închise, pentru procurarea a:

200 (două sute) vagoane lemne de fag pentru foc predate franco curtea manufacturei.

Licitația se va ține conform art. 72—83 din legea comptabilității publice.

Supra oferte nu se admit.

DIRECȚIUNEA

No. 7265.

SALI PORJES
Magazin de Confecțiuni și Modă
face cunoscut că s'a întors din voyage cu un bogat asortiment de modele originale în *Mantouri, Rochii și Pălării.*

AVIZ DE LA CONSULATUL TURCESC DIN GALATZ

Către supușii Turci

Legațiunea Republicei Turcești din România aduce la cunoștința supușilor Turci că în urma aplicărei Tratatului de la Lausanne, sechestrele care blochează bunurile mobiliare și imobiliare ale supușilor Turci au fost ridicate și că instrucțiunile privitoare la această ridicare au fost date de către Ministerul Regal al Finanțelor autorităților provinciale competinte.

Cei interesați, ale căror bunuri sunt de acum înainte libere de orice piedică, trebuiesc deci să procedeze cu administratorii lor sechestri la regularea definitivă a socotelilor. In cazul când se vor ivi neînțelegări cu administratorii sechestri sau alte dificultăți, supușii turci interesați, se pot adresa Consulatelor turcești din Constanța, Galați sau București pentru a căpăta informațiuni asupra procedurei de urmat în România, Oficiul de lichidare de pe lângă Ministerul Regal al Finanțelor din București este competinte în materie în ultimă instanță.

Chestiunile litigioase pot fi aduse și înaintea tribunalului Arbitral Mixt Turco-Român în termenele și formele prevăzute în tratat.

Consulatele turcești vor da indicațiunile necesare în această privință.

DE VANZARE una moară a d-lui Aristotel Popescu, comuna Prisăcani, cotuna Moreni Jud. Iași, având: motor de 25 H. P., pietre franțuzești de 42 țoli, una garnitură de treier de 12 H. P., teren întinând re 40 prăjini și case de locuit.

Pentru informațiuni a se adresa în stradela Ipsilante No. 6 Iași.

SE VINDE DE OCAZIE un palton blănit cu guler de astrahan, absolut nou.

O canapea mare, elegant tapisată, cu spateazã, în stare bună.

A se adresa zilnic în str. Sft. Teodor 11.

LICITAȚIE. Se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 11 Noembrie ora 11 a. m. are loc la Trib Iași s. 3-a vinderea prin licitație publică a imobilelor din Iași str. C. A. Rosett 37, 39 și Uzinei 82, pentru eșire din indiviziune.

CONTABIL AUTORIZAT corespondența germană, română caută schimbare de post la orice afacere comercială sau industrială, preferă însă branșa de cereale.

A se adresa la ziar sub O. Z

Toată lumea merge astă seară la **MOSJUKINE** numai eu sunt condamnat în casă. E cea mai grozavă decepție ce se poate înregistra.

Cabinetul Dentar
S. Sirota Grosu
în *strada Anastasie Panu No. 17 (Piața Halei)*
Se execută lucrări în platină, aur și cauciuc, dinți albi fără placă, extracțiuni și plombe fără durere
Consult. dela 9 dim. până la 7 seara.
PREȚURI REDUSE
Pentru săraci gratis zilnic.

Doctor L. HEITEL
MAMOȘ
De la clinicele din Berlin, Viena, Frankfurt
Boli de Femei și Naşteri
Str. Săulescu 2 (alături de Biserica Talpalari)
Consultațiuni 3—6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic

DOCTOR
Adela Naftulea
fost medic de spital
BOLI INTERNE DE FEMEI, COPII, FACERI
Consult. 9—10, 1—3
Str. Cizmăriei 39

Cetiți „Opinia"

cială. Trebue deci îmbunătățit transportul animalelor destinate tăerii, trebuesc îngrijite, mutate, adăpate. Iar când sunt ucise, să fie dintr'o singură lovitură, care să le doboare imediat, fără să altereze carnea.

„A iubi animalele, înseamnă a se iubi pe sine. Dacă e vorba de frații noștri inferiori, înjugați la munci grele, le vor face mai ușor, mai eftin, dacă sunt bine nutriți, bine tratați. Iar dacă e vorba de animalele comestibile, starea lor are o influență mare asupra sănătății noastre și mai ales asupra producerii cancerului".

SPIC.

APEL

pentru organizarea unui cerc de studii feminist

Comitetul Asociației pentru Emanciparea civilă și politică a femeilor române, organizează un cerc de studiu, în care femeile să se poată pregăti treptat asupra diverselor chestiuni în legătură cu noile probleme ce se pun după războiu.

In acest cerc pot lua parte, pe lângă membrele comitetului și ale asociației, *toate persoanele care se interesează și doresc a-și da părerea, sau a se pune în curent cu studiile și discuțiile ce vor avea loc.*

Azi, în toate țările chiar mai puțin înaintate în cultură ca a noastră, femeile nu vor să rămână străine de problemele ce interesează propășirea organizațiunii noastre sociale. Astfel în toate chestiile ce privesc în primul loc interesele lor, ale copilului: în chestiile de educație, de protecția copilăriei, de cooperațiunea lor întreagă la viața de stat, de organizarea muncei, de salar, de moralitate etc. femeile studiază, discută între ele, găsesc soluții, iar la momentul potrivit, spun cu încredere cuvântul lor, cuvânt ce e adesea ascultat și ținut în seamă.

Comitetul aranjează un program de activitate, ce va fi publicat.

Unele chestiuni sunt puse femeilor române— după cum sunt puse femeilor din toate țările—de către comitetul Alianței societăților femenine cu sediul în Londra, a cărei prezidentă d-na Ashby Corbettf va vizita România și Iașul în Martie 1925.

Alte chestiuni sunt puse de Biroul Muncei de pe lângă Liga Națiunilor.

Alte chestiuni sunt dintre acelea ce interesează în special țara noastră.

Toate însă trebuesc studiat din punctul de vedere al stadiului și al celei mai bune soluționări cerute de interesele țării noastre.

Sperăm că femeile din Iași nu vor dezminți tradiția și reputația binemeritată a acestui oraș de inițiativă și de cultură și se vor interesa să lucreze și pe acest teren.

ECOU

— Librăria „Universală" M. H. Schonfeld din str. Cuza Vodă 52, cea mai bine asortată, vinde cu prețurile cele mai reduse toate articolele de librărie și papetărie.

A adus un bogat asortiment de articole de pirogravură și genți de piele, de cea mai fină calitate.

Starea celor două victime

ale asinatului din Elena Doamna

D. Closs, inspector de poliție, a părăsit eri spitalul israelit, și a fost transportat la locuința sa.

D-sa este în afară de orice pericol, însă medicii i-au recomandat un repaus mai lung.

Părăsind spitalul, d. Closs a mulțumit medicilor instituției pentru devotata căutare de care s'a bucurat.

*

D. sub-comisar Hușanu, continuă a fi îngrijit la spitalul israelit, starea sa necesitând încă o deosebită îngrijire medicală.

Mâne va fi supus unei cercetări cu razele Röntgen pentru a se preciza locul unde a rămas glontele. Se va purcede apoi la extragerea gloanțelor.

La Catafalcul lui De Max

O glorie a scenei pariziană și o mândrie a țărei noastre s'a stins în metropola luminei —acum șase zile. Marele tragedian De Max e în veșnica odihnă pe catafalcul de lauri și cununi. Piesa parizeană e plină pe panegirice. S'a stins o flacără genială, a închis pentru veci ochii, un om care din copilărie a simțit para focului sacru a fost conștient de menirea lui și cu toată opunerea tatălui său de a nu părăsi casa părintească, totuși setos de orizonturi noi el a plecat în orașul Luminei spre a da elan vocațiunei sale.

Și după o muncă titanică înaintea cărței și oglinzii el a reușit să pue piciorul pe scena celui mai mare teatru din lume pe scândurile celei mai însemnate școli a tragediei de astăzi —Comedia Franceză.

Un străin. O stranie figură, care nu posedă nici accentul melodios al limbei de acolo, cărui francejii inșiși, trebuiau să-i pue cununa de lauri.

Străduința uriașă, abnegația extraordinară, munca fără preget și deasupra tuturora focul sacru, misterioasa scântee genială au coroborat, a ridica pe De Max la cea mai înaltă treaptă a artei tragidramatice.

Una din principalele sale creațiuni, David Sichel din celebra dramă „L'Ami Fritz" se reprezenta chiar astăzi la Cinema Sidoli.

E ultima apariție pe ecran a marelui tragedian.

Instalarea

noului prefect de poliție

D. Colonel Vasiliu, noul prefect de poliție, s'a prezintat azi dimineață la Prefectură.

Invitînd în cabinetul său pe funcționarii superiori, d. Colonel Vasiliu,după prezentări aspus că d-sa îi consideră pe toți nu ca subalterni dar ca colaboratori.

Zice că a venit aci să-și facă datoria, și roagă pe toți să-și facă datoria cu devotament.

D. Dimitriu, directorul prefecturei, a răspuns în numele tuturora, că poliția din Iași înțelege să-și facă pe deplin datoria și că prefectul poate conta pe devotamentul său.

Totul s'a petrecut într'o atmosferă de bună camaraderie.

Informații

x Ziarul francez "Le Temps" a publicat următoarea telegramă din București, relativ la asasinarea prefectului Manciu:

„D. Manciu prefect de poliție „la Iași, a fost asasinat de un „student. Ancheta ar fi stabilit „deja că ucigașul ar fi voit să „răzbune partidul său (??) de „măsurile luate de prefect cu „ocazia tulburărilor studenților „de anul trecut".

x **In jurul morței lui De Max.** — Buletinul medical din ajunul morței lui de Max:

„Stare foarte alarmantă cu toată noaptea liniștită".

Diagnosticul a fost: „o criză de slăbiciune generală, totuși nici un organ nu pare atins".

*

Mai bine informată decât ziarele noastre, presa franceză precizează că De Max s'a născut la Iași în 1866, și deci a murit în vrâstă de 58 ani.

x D. Iacob Negruzzi, octogenarul Academiei noastre, și-a petrecut ca totdeauna vacanța, la moșia sa Hermeziu din jud. Iași. Către sfârșitul vacanței, a fost serios bolnav. Intrând în convalescență de câteva zile, Sâmbătă d. Negruzzi a fost transportat la București.

x TEATRUL NAȚIONAL. *Societatea dramatică din Iași.* — Astă seară se va juca pentru prima oară **Curierul de Lyon.** Inceputul la ora 9 trei sferturi precis.

Pentru a evita aglomerația, Agenția Brașcu roagă publicul a-și procura din timp bilete.

D. comisar Popa, detașat în poliția din Iași, și-a ocupat eri postul.

10.000
Spectatori au asistat eri la reprezentațiile filmului interpretat de marele tragedian
DE MAX
în Sala Cinema Sidoli

x **UN NOU PLAN CADASTRAL AL ORAȘULUI.** — Comuna a fost somată de către Ministerul Internelor, să procedeze de urgență la alcătuirea planului de sistematizare a orașului, în vederea alcătuirei unui regulament general de sistematizare a orașelor.

Lucrarea aceasta nu se va putea efectua în localitate decât după ce se va stabili un nou plan cadastral al orașului, care să corespundă cu dezvoltarea actuală a Iașului.

Grație acestui cadastru, se vor putea limita într'un mod definitiv proprietățile comunei și terenurile care urmează a fi expropriate pentru lucrări edilitare.

Serviciul Technic al primăriei a căzut de acord cu Serviciul Cadastrului din localitate, ca aceste lucrări să înceapă la primăvară cu concursul inginerilor hotarnici.

x Eri după prînz d. A. C. Cuza și-a ținut conferința de deschidere a cursului. Și-a dezvoltat prelegerea în aula Universității, care a fost transformată de studenți într'o seră. Atît la intrarea cît și la plecarea din Universitate, d. Cuza a fost aclamat de studenții prietini.

Intrunite într'o societate pentru a se sprijini, ele nu-și găsesc un adăpost, nimeni nu le oferă un acoperiș.

Nici o autoritate nu e în măsură să le puie la dispoziție o cameră, unde s-și deschidă un atelier și muncind din greu, cum femeea e deprinsă să muncească, să-și poată agonisi strictul necesar.

Ar fi o datorie din partea instituțiilor să le sprijine, fără a le jigni miluindu-le, ci dându-le lor furnizarea celor necesare pentru îmbrăcăminte.

Orfelinatele, școlile militare, spitalele ar trebui să-și lucreze *tot*, în ate ierele or.

Există astfel de ateliere? Nu.

Pentrucă înființarea necesită bani și mica subvenție acordată văduvelor de războiu, nu e suficientă pentru înfăptuirea lor.

Zângănitul mașinilor de cusut și sgomotul foarfecei care croește, ar constitui o muzică într'un furnicar de femei, mândre de jertfa lor și vesele căși au pânea asigurată.

Să nădăjduim că în curând vom asculta și această muzică...

După cum era firesc, aceste martire ale neamului sunt tinere, dornice de viață în complexul ei de muncă și plăceri. De ce legea le-a închis calea cea dreaptă, amenințându-le cu pierderea pensiei, pe acele ce din întâmplare și-ar găsi un alt tovarăș?

Această măsură nu e oare un îndemn spre libertinaj?

E lesne să se acuze femeea de slăbiciune și e poate mai comod s'o disprețuim, decât să-i întindem o mână de ajutor, un sprijin moral, jertfind o sumă de bani pentru a evita jertfa unor vieți, cari trebue să rămâie imaculate.

De ce să luăm mica pensie, infima răsplătire a bunului perdut, aceleia ce din întâmplare și-ar găsi un alt tovarăș, fără a putea să-l uite pe cel dintâiu, care de sus de acolo de unde strălucește, o binecuvântează desigur?...

Mai multă solicitudine, căutând înălțarea prin toate mijloacele posibile a sufletelor amărâte ce sălășluesc în martirele așa de numeroase și așa de părăsite de toți, ni-ar face cinste.

Cu greu, ce e drept, ne substituim durerei altuia și *fiecare și-o trăește singur,* dar o privire caldă, un cuvânt de încurajare, un sprijin, ajută mult, alinând durerile, în așa mare număr sămănate pe pământ.

De multe ori un gând bun prețuește mai mult decât o comoară.

El singur are puterea să facă comunicarea între suflete...

Să ne gândim deci și la ele, cei ce pot și au îndatorirea, să le întindă o mână de ajutor, iar ceilalți privindu-le cu simpatie să le încălzim viața....

Paula Petrea

Ultimele informaţiuni

x Comentând moţiunea Marelui Colegiu al Universităţii din Iaşi, oficiosul guvernamental «Viitorul» spune:

— «Precizarea răului nu poate decât să ajute la găsirea remediilor energice pentru înlăturarea lui cât mai urgentă şi mai radicală».

Să vedem cât «de urgent» şi mai ales cât de «radical» va fi acest guvern care are pe suflet toată mişcarea antisemită.

x Se anunţă că sciziunea din partidul naţional român este un fapt împlinit, în urma refuzului d-lui Maniu de a admite condiţiunile impuse de grupul condus de d. Vasile Goldiş, mai ales în ce priveşte directoratul de trei, la conducerea partidului.

Sciziunea va fi public anunţată peste câteva zile.

x D. C. Argetoianu şi-a scos în sfârşit un ziar aparte, părăsind colaborarea de la „Neamul Românesc".

Noul ziar este cotidianul „Cuvântul" la care au trecut toţi redactorii argetoianişti în frunte cu d. Gongopol.

Este oare acesta un preludiu de despărţire între d-nii Iorga şi Argetoianu?

x Se afirmă că d. ministru Văitoianu este decis a da la lumină o nouă serie de afaceri scandaloase.

Panamaua cu piesele metalice furate din atelierile c. f. r. va fi redeschisă. După cum se ştie, în această afacere sunt implicaţi mari industriaşi, persoane politice şi înalţi funcţionari.

x In urma indicaţiilor date de studentul Ionescu, deţinut la Văcăreşti, autorităţile au început cercetări în toate oraşele ţării, spre a descoperi sediul întrunirilor clandestine ale complotiştilor antisemiţi.

x Instrucţia asasinatului. *—D. Judecător Ieşanu a continuat ieri instrucţia în chestia asasinatului.*

A interogat pe avocatul Armeanu, studentul Hangan, şoferul poliţiei şi birjarul fostului prefect.

Cei 4 studenţi ale căror mandate de arestare au fost confirmate de tribunal, au declarat că renunţă a mai face apel la Camera de punere sub acuzare.

x Ziarul „Comœdia" magazin săptămânal-ilustrat de *teatru, literatură, artă, muzică, ecran şi sport*, apare peste câteva zile publicând reportagii, cronici şi informaţii: teatrale, literare, plastice, mondene, femeniste, satirice, umoristice, sportive, cinematografice şi muzicale.

Apare în fiecare Joi în 4, 6 şi 8 pagini. 3 lei exemplarul. Colaborează cei mai buni scriitori din ţară.

x PIATA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat ieri 10,90; la Zurich 2.90.

Devizele în Capitală au notat:

Francul francez 9,42; francul belgian 8,70; francul elveţian 34,65; lira engleză 812; dolarul 179; lira italiană 7,84; coroană cehă 5,37.

x ASOCIAŢIA FEMEILOR CREŞTINE dorind a da un sprijin cât mai real seinenelor sale, anunţă că începând de Mercuri 5 Noembrie orele 3 jum. deschide un curs de mode. Doritoarele a-l urma sunt rugate a se înscrie la sediul societăţei str. Buzdugan No. 6, unde pot lua informaţii în orice zi, între 3—5, afară de Vinerea.

x D. colonel Vasiliu, noul prefect de poliţie, a sosit aseară în localitate, aşteptat în gară de funcţionarii superiori ai poliţiei.

Azi dimineaţă, d-sa şi-a luat în primire postul.

x D, Teodorescu, noul director al conservatorului de muzică a plecat aseară la Bucureşti unde va depune cuvenitul jurământ în faţa ministrului artelor. De aci, d. Teodorescu va pleca la Cluj unde ia parte în juriul examenului pentru ocuparea catedrei de violoncel vacantă la Conservatorul de acolo.

In timpul absenţei d-lui Teodorescu din Iaşi, conducerea conservatorului a fost încredinţată d-lui profesor Cirillo.

x Casa Muncii c. f. r. a decis construirea a 4 pavilioane pentru locuinţele personalului cef rist în staţia Basarabeasca şi alte 4 pavilioane la Bălţi.

In ceia ce priveşte Iaşul, unde criza de locuinţe este şi mai mare, se vor mai clădi alte pavilioane atât la Nicolina cât şi la Râpa Galbenă, din fondurile budgetului pe 1925.

x La hangarul ce se instalează în piaţa halei, căzând un stâlp, a lovit în picior pe lucrătorul Iancu Iosup.

A fost bandajat la spitalul Sf. Spiridon.

x Consiliul de Administraţie al Casei Muncei C. F. R. a decis să ceară Ministerului de Finanţe ca să puie la dispoziţia sa tot excedentul pe anii 1923 şi 1924 care să servească la construcţiuni de locuinţe pentru ceferişti.

Cu modul acesta se va dispune de o sumă de 400 milioane lei, cu care se vor putea clădi 2800 locuinţe.

x Pentru ziua de 10 a lunei curente a fost convocat consiliul de administraţie al societăţei uzinelor electrice.

Se vor deschide ofertele făcute de cassele străine pentru furnizarea maşinelor necesare renovarei uzinelor.

Deasemenea a fost iuvitat dl. ing. Buşilă din Bucureşti, pentru a se apela la luminele d-sale.

x Vadul Comercial.— Camera de Comerţ din localitate a intervenit la Ministerul Industriei şi Comerţului cerînd legiferarea cât mai urgentă a vadului comercial.

Ministerul printr'o adresă înaintată camerei, răspunde că această chestiune se află în momentul de faţă în studiul Ministerului justiţiei precum şi la Ministerul Industriei, care strâng tot materialul necesar pentru elaborarea proectului de lege respectiv.

x D. Săveanu, ministrul sănătăţii, sesizat de d. dr. Cazacu, a promis să sporească alocaţia de hrană, pentru studenţii din căminul medicinişti lor.

x Data sporirei vitezelor pe liniile de cale ferată din Basarabia a fost fixată în mod definitiv pentru 1 Decembrie.

x Dl. D. Georoceanu, inspecror principai cl. II-a din direcţia regională a căilor ferate, a fost avansat inspector principal cl. I-a.

x Pe ziua de eri s'au încheiat mai multe tranzacţii importante, printre care citâm:

A. S. R. Principesa Elena a cumpărat moşia Dârza pentru suma de 4 jum. milioane lei.

Obştea Moldova din Dorohoi a cumpărat moşia Mitoc foastă proprietatea Calimachi cu suma de 3 milioane 600000 lei.

Marioara Voiculescu a închiriat sala de cafenea şi terasa Cercului Militar din Bucureşti, pe zece ani cu chirie de 1 milion anual şi 10 la sută din încasări.

10.000

Spectatori au azistat eri la reprezentaţiile filmului intrepretat de marele tragedian

DE MAX

în Sala Cinema Cidoli

x BIBLIOGRAFIE.— Au apărut:

—*„Arhiva"* organul societăţii istorico-filologice din Iaşi, anul 31, No. 3 şi 4, cu un important material de specialitate datorit d-lor prof. Ilie Bărbulescu, P. Constantinescu-Iaşi, Margareta Ştefănescu, I. Iordan, N. C. Bejenaru, August Scriban, N. A. Bogdan, Petre Goian, dr. Ilie Gherghel, I. Negrescu, Saul Goldstein etc etc. Cuprinsul este complectat cu valoroase recenzii şi informaţiuni ştiinţifice.

—*„Freamătul"* revistă socială, politică şi literară, anul 1, No. 2, cu remarcabil cuprins semnat de d-nii A. Hutu, Filimon Taniac, Al. Brateş etc.

—*„Hasmonaea"*, anul 7, No. 5, cu colaborarea d-lor dr. S. Singer, L. Mizrachi, Rachel Schonfeld, Th. Lowenstein; traduceri din Anatole France, Ed. Flegg etc.

—*„Revista Ideilor"* No. 1, excelent organ de popularizare ştiinţifică, dirijat de neobositul popularizator. d. A. Luca.

x La Administraţia Financiară a jud. Iaşi s'a primit ordinul Ministerului de Finanţe, prin care ne face cunoscut că în luna Noembrie, a. c. să nu se achite salariile fără dovada că s'a achitat impozitul global.

x Prooedeul necinstit al unei Companii de reviste.— Compania Băjescu Oardă, aflându-se în turneu, a trecut şi prin Iaşi unde a dat trei reprezentaţii la Teatrul Elisabeta.

Impresarul trupei a împărţit pentru reprezentaţia de aseară, un număr de vre-o 200 bilete de favoare, sub cuvânt că fiind Luni, şi neprevăzându-se aglomeraţie voeşte să dea acces gratuit acelor cărora nu le convine să cumpere bilete de teatru.

Prezentându-se aceştia seara la teatru, au fost opriţi de a intra fără a plăti câte 20 lei de persoană.

Natural, că cei veniţi din părţile îndepărtate ale oraşului, Tataraşi, Păcurari, Nicolina etc, n'au avut încotro şi au trebuit să plătească.

E un procedeu necinstit, asupra căruia, atragem atenţiunea organelor în drept, cu atât mai mult cu cât, această „companie" vrea să înaugureze ingeniosul „sistem" în toate oraşele.

x **De la funcţionarii comerciali.**— Luni seara a avut loc o mare întrunire a funcţionarilor comerciali grupaţi în soc. „Generala".

Prezidează d. Neagu.

Iau cuvântul d-nii Goldstein, Herşcovici, Iacovitz care expun starea funcţionarilor.

După aceia, d. Neagu reaminteşte funcţionarilor de Congresul ce va avea loc în ziua de 9 Noembrie la Bucureşti şi invită pe funcţionari de a lua parte la Congres, beneficiind de o reducere de 75 la sută pe C F. R,. pe timp de 6 zile.

Funcţionarii cari doresc să plece, vor putea să-şi ridice legitimaţiile Mercuri seara la Sediul societăţei din str. Stroescu 8.

Agitaţia personalului ceferist

O parte din funcţionari declară grevă

Am relatat la timp nemulţumirile funcţionarilor căilor ferate, care nu au mai primit de 5 luni diurnele de deplasare.

Din această cauză funcţionarii au de încasat sumi variind între 12 şi 20,000 de lei.

O parte din ei nemai putând face faţă cheltuelilor de deplasare, au cerut avansuri în contul diurnelor ce le aveau de primit.

Acum însă, direcţia căilor ferate, printr'un ordin telegrafic, dispune ca la plata lefei pe luna aceasta să se oprească din leafa funcţionarilor sumele primite ca avansuri.

Această decizie a autorităţilor superioare ceferiste, a provocat o mare indignare în rândurile funcţionarilor, care în loc să primească ceia ce li se cuvine, se văd nevoiţi să primească leafa cu totul redusă tocmai acum când venirea iernei cere un plus de cheltueli.

La Chişinău şi în alte secţii, funcţionarii au refuzat să iasă pe linie până ce nu li se face dreptate.

O delegaţie a plecat la Bucureşti pentru a expune d-lui Pretorian, directorul general al căilor ferate, situaţia imposibilă in care personalul ceferist a fost pus din cauza unor măsuri nechibzuite.

Rep.

BETTY IŢICOVICI
SOLOMON STRULOVICI
logodiţi
Fălticeni Iaşi
In locul oricărei alte înştiinţări

x Astăzi după amiază are loc la comună şedinţa consiliului de higienă al oraşului, urmând a se discuta între altele, noile măsuri pentru combaterea scarlatinei.

ABONAŢI-VĂ LA „OPINIA"

Reprezentanţa Generală pentru Moldova a maşinelor de scris

REMINGTON

Şi a maşinelor de control „NAŢIONAL",
Depozit de Panglici, Indigo, etc.
Inlesniri de plată.
Şef mecanic specialist, repară maşinele de scris orice marcă.

Biroul M. SIGALL
PIAŢA UNIREI (Academiei 3, Etaj) IAŞI
Se caută plătzegent pentru Iaşi şi Subreprezentanţi-depoziteri pentru toate oraşele din Moldova.

Becuri Electrice TOATE VOLTAJELE
Cele mai solide, cele mai bune fabricate: Philips, Argenta, Osram, Tungsram, Westinghous Wertax etc. găsiţi cu preţul fabricei la depozitul general
Zaharia Weiss
Piaţa Unirei Iaşi

Cereţi numai
Galoşi veritabil ruseşti
Marca △ Triunghiu
Marfa solidă, ca în timpuri normale, se poartă garantat un an întreg.
DEPOZITUL GENERAL LA
S. Falbiş & A. Rauch
STRADA C. NEGRI 24

Kalmodon Dr. Konya
Kalmodon este un remedin specific calmant şi prin compoziţia sa specială incomparabil ca eficacitate contra *Durerilor de cap, Migrenei, Nevralgiilor, Gripei, Febrei, Durerilor reumatizmale, Durerilor de dinţi*, cât şi contra oricărei alte dureri provenite din răceală.
Kalmodon are o acţiune imediată şi este în acelaş timp tonic şi fortifiant.
Kalmodon neobosind stomachul poate fi luat de persoanele cele mai sensibile. Intrebuinţarea sa poate fi îndelungată, fără de a avea vre-o acţiune vătămătoare asupra organismului.
A se cere numai sub numele Kalmodon Dr. Konya
Depozit gen: S. a. r. „CHEMIX" Bucureşti Str. Nicolcea 4 şi Farmacia Dr. Konya Iaşi.

O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc

din primele începuturi şi până la 1923

de EM. AL. MANOLIU

Stagiunile 1872--74

Teodor Aslan foarte mulţumit de rezultutul primului său an de directorat al scenei ieşene, s'a pus cu toată râvna pe muncă ca să pregătească stagiunea 1872—73 atât ca personal artistic cât şi repertor. Ca personal a angajat tot pe cel al stagiunei trecute, având numai ca nou pe Efrosina Serandi şi pe Pancu, un tenor care a studiat la Paris câteva role şi întors în ţară a debutat mai întâiu la Bucureşti şi în toamna anului 1872 a venit şi la Iaşi, A jucat în Mercedet şi Rebagosse, piese cari pe atunci au făcut mare zgomot în Franţa din cauza aluziilor politice ce cuprindeau vizând anumite persoane, piese care fiind străine de noi n'au putut să aibe vre-un efect asupra publicului aşa că n'au prins de loc; iar jocul lui Pancu de abea a obţinut un succes de stimă, cum se zice, pentru munca ce s'a dat.

Stagiunea 1872—73 s'a început la 8 Octombre cu *Căsătoriile falşe* de Eduard Pailleron, şi s'a încheiat la 7 Marte 1873 cu *hoţii de Codru şi hoţii de Oraş* o melodramă cu incidente comice subliniate foarte mult prin jocul talentatului artist C. Bălănescu. Nu se poate trece cu vederea debutul frumos al excelentei artiste Eufr. Sarandi în *Amorul Doctor* o lucrare a lui Obedenariu, după Molière; spectacole interesante ca interpretare şi ansamblu au mai fost cu: *Mărirea şi căderea unui om politic*, comed. în 5 acte de Monnier L Voez, *Maria Tudor* marea dramă a lui V, Hugo cu: suavul amorez Dimancea, Raluca Stavrescu, Mih. Galino şi Alex. Ghiorghiu apoi *Mutul* o comedie în 2 acte de care Dimancia si a legat numeie ca şi în *Idiotul, Tarina* cu Stavreasca, Galino, Ghiorghiu şi Dimancea şi comediile în câte un act *Citeşte pe Balzac* şi voedevilul *Coarda Simţitoare*, aceasta din urmă cu deosebire era obiectul de predilecţie a publicului, din care cauză s'a jucat în acea stagiune de vre-o opt ori.

La 25 Aprile 1873 a venit din Bucureşti Millo cu trupa sa de a jucat *Apele de la Văcăreşti* o mare revistă în 5 acte plină de sarcasme şi aluzii pe care Millo le spunea spre marele haz al publicului, mai ales la a doua reprezentare a acestei piese când a mai adaus *Timbrul* şi *Creditul fonciar* şi Licenţele Spirtoase, instituţii create atunci şi pentru care Millo a găsit destule lucruri de spus. El a mai jucat *33.333 fr. sau Sgârcitul galanton, Lipitorile satelor* cu muzica de Wachman, *Barbu Lăutarul, Millo director* apoi cantonetele: *Haimana, Mama Angheluşa* etc.

Continuarea Direcţiei lui T. Aslan. — Intiinţarea operetei.

Al treilea an de directorat a lui Teodor Aslan este tot aşa de bine primit de public, ba încă şi cu mai multă încredere, căci căpătând experienţa scenei, ştia acuma să înjghebe lucrul fără prea multă bătae de cap şi ajunsese să cunoască toate calităţile şi defectele actorilor, ca să le poată înlătura ori să se folosească de ele la timp.

Aşa dor din bună-vreme îşi alcătui trupa pentru stagiunea 1873—74 în modul următor:

Artistele: Reluca Stavrescu, ce devenise copilul răsfăţat al publicului ieşan. Smaranda Merişescu, figura simpatică şi marea utilitate comică ce nu putea lipsi din Iaşi, tânerele Maria Constantinescu şi *Aristizza Romanescu*, ambele angajate pentru prima oară în Iaşi devenind în cursul anilor următori artiste de multă stimă, dar mai ales Aristizza un luceafăr strălucitor pe firmamentul scenei româneşti; au mai luat parte ca angajate în acea stagiune Catinca Petrescu, Amelia Căpreanu. Sutu Botez şi încă câte-va eleve, iar artiş i au fost: Const. Demetriade, Mih. Golino, pentru angajarea căruia începuse campanie *pressa* însăşi indignată de trecerea cu vedere peste o valoare artistică, precum era el, ca şi peste Alecu Ghiorghiu, care însă a preferat angajamentul contractat la Bîrlad, de cât să vie la Iaşi ca să servească de căptuşală—cum spunea el într'o scrisoare adresată Mereşarcău. Constantin Bălănescu, N. Luchian, Mih. Popovici nu puteau lipsi nici ei de program şi după dânşii au mai fost angajaţi, I. Romanescu, soţul Aristizzi, Dim. Ionescu, Drăgulănescu. C. Cornescu, P. S. Alexandrescu, Leon, Dim. Pruteanu şi încă 10 elevi şi eleve.

Direcţia de scenă o avea V. B. Delmary; pictor decorator a fost angajat George Fredos, şef de orchestra Wolmer care era şi şeful muzicei de Roşiori.

Raportorul acestei stagiuni cuprindea cele mai alese piese, după trupa care era formată, între care figura în frunte o mare dramă originală scrisă în versuri de Gh. Bengescu, căpitan pe atunci şi intitulată *Radu al III-lea*, şi care a avut un mare succes; rolele prime au fost jucate de Demetriade în Udrea, Galino, în Radu al III-lea, Stavre cu în Mărioara înconjuraţi de un ansamblu excelent, ceia ce şi explică faptul ucă s'a putut repeta reprezontarea ei de patru ori, lucru rar pe atunci într'o stagiune a teatrului din Iaşi.

S'au mai jucat apoi între altele, *Ingerul Morţii, Rocambol* sau Valeţii de cupă, *Ludovic al XI-lea* în care Demetriade îşi desfăşura toată puterea talentului său; s'au mai dat: *Otrăvitoarea şi Crima de la Favern, Năitărti amorului* în care Bălănescu era de neîntrecut alăturea de Luchian, prin naturalul ce'l avea, *Hagi Petcu*, a lui Alexandri, *Boerii şi Ciocoii* tot a lui şi care s'a jucat pentru prima oară când a fost sărbătorit de public. Tot pentru întâiaşi dată s'a montat atunci *Don Juan de Marana* în care a jucat Demetriade pe Don Juan cu decorurile făcute de pictorul G. Fredas, luând parte: Beluce Stavrescu în rolul Dona Ines, Maria Constantinescu în sora Marta (ingerul bun), Amalia Wilnea în Terezine; Dim. Pruteanu, în ingerul rău; el a apărut pentru întâia oară cu un rol aşa de greu pentru un începător, pe care însă l'a redat foarte bine, încât a fost felicitat de artişti şi rechemat de mai multe ori de public.

Insfârşit stagiunea aceasta, începută la 11 Octombrie 1873 cu *corabia Salamandra* s'a închis la 9 Aprilie 1874 cu comediile în un act *Uliţa lunei, Margot şi O casă de nebuni* jucate de Luchian, după care apoi au urmat diferite reprezentaţii de bine-faceri date mai toate de diletanţi.

Cetiţi „Opinia"

Ultima oră

Descinderile de astă noapte din Capitală

Pe urma agitatorilor antisemiţi.-Câteva arestări. - Chestia schimbărei de regim în Anglia.- Agitaţia politică din Jugoslavia.

URMARIREA AGITATORILOR ANTISEMIŢI IN CAPITALA

Descinderile de astă noapte.-- Câteva arestări

Bucureşti.— Autorităţile au fost înştiinţate că noui agitaţii antisemite au fost puse la cale.

Astă noapte la ora 1 siguranţa generală a dispus ca localul clubului fascist din str. Modei să fie supraveghiat cu severitate. De asemeni nu s'a mai permis accesul numănui la sediul Ligei Creştine din str. Pictor Grigorescu.

Agenţii de siguranţă au găsit la o adresă indicată conceptul unui manifest prin care se îndeamnă la acte de violenţă eontra Evreilor. Manifestele urmau să fie împărţite astăzi.

Forţe de poliţie au executat descinderi la cluburile fascist şi antisemit şi în alte locuri, urmărind de aproape pe autorii manifestului.

La ora 3 noaptea autorii au fost arestaţi.

Autorităţile păstrează o perfectă discreţie asupra acestei chestiuni.

Alegerea noului Mitropolit al Bucovinei

Bucureşti. — Vineri va avea loc alegerea noului Mitropolit al Bucovinei, în locul Mitropolitului Vladimir de Repta, demisionat.

Duminică va avea loc la Palat învestirea noului Mitropolit.

Luni, Inaltul Prelat va asista la inaugurarea monumentului unirei din Cernăuţi, alături de M. S. Regele.

Politica socialiştilor franceji

Sprijinirea mai departe a guvernului Herriot

Bucureşti.— Consilul naţional socialist din Franţa a votat în unanimitate o moţiune pentru continuarea politicei actuale şi sprijinirea guvernului Herriot.

O mare discuţiune s'a urmat în chestiunea votărei bugetului general al Statului. Cu 1130 voturi contra 780 a fost adoptată moţiunea d-lui Leon Blum în senzul, ca socialiştii să voteze bugetul, dacă guvernul va introduce reformele esenţiale cerute de partidul socialist.

Inundaţii în Anglia

Bucureşti.— O ploaie torenţială a căzut asupra Angliei şi în Walles Râurile s'au revărsat acoperind terenuri întinse. Pagubele sunt foarte mari.

O ceaţă deasă s'a lăsat Sâmbătă asupra canalului, ingreuind navigaţia vapoarelor

O locuinţă originală

Sistemul ingenios al unui tinichigiu

Bucureşti.—Eri dimineaţă, personalul de serviciu al imobilului din Şoseaua Kiselef al d-lui N. Titulescu, ministrul Romăniei la Londra a descoperit în podul casei pe tinichigiul Marin Dumitrescu, care îşi instalase acolo locuinţă în regulă, cu pat şi cu toate cele necesare.

Tinichigiul a fost transportat la circumscripţia poliţienească cea mai apropiată; acolo însă, folosindu-se de un moment de neatenţie, Dumitrescu a luat-o la fugă şi trăgând în urma lui câteva focuri de revolver, a reuşit să dispară.

Mare incendiu în regiunea PETROLIFERA

O sondă în flăcări ameninţă un sat

Bucureşti.—Eri a luat foc sonda No. 7 a Societăţii „Unirea“ din comuna Ţintea. Sonda se află în violentă erupţie şi ţiţeiul aprins se răspândea cu iuţeală ameninţând satul Ţintea.

S'a dat imediat alarma, s'a început săparea de şanţuri adânci în jurul sondei ca să oprească răspândirea ţiţeiului, totuşi focul a luat proporţii şi a ameninţat satul ceea ce a determinat pe autorităţi, la un moment dat ca să se gândească la evacuarea locuinţelor. Din fericire însă focul a început a se domoli de la sine.

Până acum nu s'a putut apropia nimeni de locul dezastrului, aşa că nu se ştie dacă sunt victime omeneşti.

Pagubele sunt de mai multe milioane.

Abonaţivă la „Opinia“

Situaţia în Anglia

CHESTIUNEA SCHIMBĂREI DE REGIM

Bucureşti.—Ziarele engleze cred a şti, că guvernul laburist va demisiona după întrunirea de mâne a consiliului de miniştri.

Nu este însă exclus ca demisia să fie amânată până la terminarea anchetei asupra scrisoarei lui Zinoviev, anchetă de care se ocupă personal d-l Macdonald.

In ce priveşte succesiunea la guvern se prevăd tot felul de probabilităţi, dar fără nici o siguranţă.

Singurul lucru neîndoios este, că d-l Baldwin va fi viitorul şef de guvern.

Arestare la Constanţa

Bucureşti. — Tribunalul din Constanţa a confirmat mandatul de arestare a cunoscutului antisemit Miltiade Cutava, care a făcut apologia asasinatului de la Iaşi.

Fraudă cu împroprietăririle

ALTE ARESTARI

Bucureşti.— D-l judecător de instrucţie Papadopol a continuat cercetările în chestia fraudelor de la Casa de împroprietărire.

Au mai fost arestaţi ieri funcţionarii Ioan şi Haralambie Panait, cari au înşelat numeroşi ţărani din Isbiceni judeţul Romanaţi.

Cei doi funcţionari au fost depuşi la Văcăreşti.

Criza acută din Jugoslavia

Bucureşti.— In cercurile guvernamentale din Capitală şi în special la Palat, domneşte pesimismul asupra situaţiei din Jugoslavia.

Se crede, că orice soluţie ar da regele Alexandru crizei politice, fărmântările violente nu vor putea fi evitate.

Se vorbeşte chiar de o revoluţie.

Agresiune

Bucureşti.— Cizmarul Garabet Giumarian din strada Traian a fost întâmpinat aseară de doi meseriaşi în Calea Moşilor.

In urma unei certe, indivizii i-au aplicat 2 lovituri de cuţit în gât şi apoi au fugit.

Victima a fost transportată la spitalul Colţea.

Mircea G. Serion
Doctor în drept
AVOCAT
FOST MAGISTRAT TRIB. IAŞI
Birou de Notariat
Iaşi, Sft. Sava No. 41

Afacerea paşapoartelor

Interogarea d-lui Franasovici

Bucureşti.— Incepând de ieri, judecătorul de instrucţie Dristorian de pe lângă Tribunalul Ilfov, a început să cerceteze antenticitatea paşapoartelor distribuite de Filipovici.

Eri a fost citat ca informator d-l Richard Franasovici deputat şi fost subsecretar de stat la interne.

D-sa a fost ascultat cu incepere de la ora 9.

Depoziţia d-sale a ţinut mai multe ore.

Astăzi, judecătorul de instrucţie va orândui o expertiză grafică pentru a dovedi falşitatea sau exactitatea rezoluţiei ministeriale pentru eliberarea paşapoartelor.

Filipovici va fi din nou interogat astăzi.

Cumpărăm Briliante
Diamante, aur, argint, piatină, Bijuterii si danturi de aur uzate
Oferiud preţurile cele mai mari
Ceasornicăria TISCHLER
Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI
Nu cumpărăm decât de la persoane bine cunoscute sau dela persoane cari ne vor prezenta dovadă din partea circumscripţiei din care face parte că obiectul oferit este liber spre vânzare

Sanatoriul Dr. Tzaicu
IAŞI. STR. CAROL 20, Telefon 115
Clinică Chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Adaptat la chirurgia de urgenţă. Mecanoterapie, Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie.
Se primesc boli interne şi nervoase (excluse bolile contagioase şi nervoşii turbulenţi).
Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2—4 p. m

Marile premii ale „Opiniei“

(Sarla 5-a)

Iată lista noilor premii, pe care „Opinia“ le acordă fără deosebire, tuturor cititorilor şi abonaţilor săi, nedându-se îndărăt de la nici un sacrificiu.

Lei 20.000 (douăzeci mii)

în numerar

Un artistic tablou al maestrului *Otto Briese*, din admirabila expoziţie de pictură deschisă în str. Lăpuşneanu No. 38.

Un splendid costum-pijama de crêpe-santé, foarte elegant, de la marele magazin «*High Life*» din str. Lăpuşneanu (Hotel Trayan).

Una bucată pânză sau zefir *de 30 metri*, produs al marei fabrici „Ţesătura“, din depozitul d-lui Fred Şaraga str. C. Negri 93.

O elegantă pălărie de catifea, Chic parisien, de la reputatul magazin de mode «*Hélène*» din str. Lăpuşneanu No. 30.

Una pălărie de sezon, pentru damă, ultima creaţie, material fin, de la marele şi bine asortatul magasin „Damian“, str. Cuza Vodă 75.

Una mapă de piele, frumos lucrată, pentru profesionişti, de la cunoscutul magazin de librărie, papetărie şi obiecte de artă «*Librăria Universală*» M. H. Schönfeld, str. Cuza Vodă 52.

Una splendidă garnitură de bucătărie, în faianţă, compusă din *16 bucăţi*, plus raftul special în oloi, de la **asortatul şi frequentatul magazin** «*Cristal*» Piaţa Unirei, (Colţ cu str. Săulescu).

Una duzină farfurii, prima calitate
Una duzină pahare, fine pentru ceai
Una duzina pahare, pentru vin.

15 sticle liqueruri, siropuri, rom şi cognac, produsele renumitei distilerii „*Delicia*“ din Iaşi, str. Capela Armeană 2.

3 magnifice Pandişpanuri specialitate originală şi fără rival a cofetăriei „Hirschhorn“ strada Socola No. 39.

10 litrii vin vechiu tămâios, de la Depozitul de vinuri „Podgoria Iaşilor“, Berman Elişcu & Sol. Korn, str. Col. Langa.

Un premiu literar constând din cele mai bune lucrări de literatură şi ştiinţa, editate de marea instituţie „Viaţa Românească“.

Două abonamente pe un an, la ziarul „Opinia“

Trei abonamente pe 6 luni la ziarul «Opinia».

In afară de aceste valoroase premii, **toţi cetitorii „Opiniei“,** *capătă ca premiu special, gratuit, una intrare la un spectacol seral, complect, de cinematograf, în vasta sală „Sidoli“, iar cei din provincie se vor bucura de alte avantagii ce le vom anunţa ulterior.*

Pentru a beneficia de aceste premii, cetitorii trebue să strângă cupoanele cu începere de Vineri 24 Octombrie până Marţi 9 Decembrie.

Deci în total 40 cupoane.

Se atrage în special atenţia că preţul unui exemplar din „Opinia“ este şi rămâne **2 lei.**

Ne luăm angajamentul formal ca, cel puţin timpul cât vom imprima actuala serie de cupoane, să nu sporim preţul ziarului.

Să nu vă lipsească nici un cupon!

Adaos la premii :

Două asigurări contra incendiului, de câte Lei 250,000, fiecare, la Societatea de Asigurare „Victoria“.

ANUL al XX-lea No. 5230 — 2 ILE NUMARUL — JOI 6 NOEMBRIE 1924

Biblioteca Universităţii Loco

ADR... IAŞI Strada Mărzescu, 17

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE
Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

Complicitate şi înşelătorie

-- Atitudinea majorităţii parlamentare--

Se vorbeşte astăzi de două afaceri care pun în evidenţă câtă destrăbălare este în administraţie şi ce formidabile furturi se comite sub patronajul celor mai înalţi demnitari ai statului. Oricine ghiceşte că cele două afaceri de care vorbim sânt acea a paşapoartelor şi acea a fraudelor de la căile ferate. In special cea din urmă, atinge proporţii spăimântătoare. Miliarde de lei au fost furate, în câteva luni şi tot în atâta timp cei care e-au furat—oameni cu funcţii şi cu trecere mare—şi-au construit palate cu câte zece etaje în inima Capitalei. La necinste, ei au adăugat îndrăzneala nerusinată, pentrucă erau siguri că nimeni nu va îndrăzni să le ceară socoteală.

Ce face marele public, acela pe spatele căruia s'au făcut toate afacerile ? Nimic. In actuala situaţie, când liberalii exercită o dictatură ipocrită nici nu s'ar putea mişca nimeni să le ceară socoteală. Există numai o cale : parlamentul. Din sutele de mii de cetăţeni care au dat votul liberalilor, trebue să fie mulţi care ar vrea să ştie adevărul în afacerile scandaloase asupra cărora muşamaua a şi început să se întindă.

Dar nici un deputat din majoritate nu ridică glasul, nici unul nu cere anchetă, nici unul nu îndrăzneşte să scoată un cuvânt de reprobare. Dimpotrivă împiedică şi pe colegii lor din opoziţie să vorbească. Purtarea aceasta întrece marginile oricărui mamelucism şi se transformă în pură înşelătorie.

Din toată „Suveranitatea", cetăţeanul n'are decât un vot la patru ani. Acum şi acest vot îi este falşificat şi anulat de însuşi aleşii lor, care se transformă în unelte oarbe, devenind complici cu hoţii. Ar trebui ca fiecare judeţ să cheme la răspundere pe aleşii care nu-şi fac datoria. Dar aceasta e prea greu, chiar imposibil. Singurul lucru ce-a mai rămas cetăţeanului prostit de atâtea ori, e ca la alegerile viitoare să deschidă ochii. Să aibă curajul măcar în ghereta de vot şi să pedepsească pe cei care l-au înşelat şi şi-au bătut joc de el. Nici un vot nu mai trebue dat actualilor parlamentari liberali. Ar fi o lecţie cam târziu aplicată, dar totuşi bună pentru timpurile viitoare.

— Y —

O. Iorga aşteaptă puterea !

Sacriticiile zădarnice ale opozantului de carton

La întrunirea ţinută Duminică la „Dacia", d. N. Iorga s'a declarat gata să ia puterea, fără să se preocupe de un amănunt destul de important, şi anume : *dacă i-o dă cineva.*

Dar d. Iorga, în calitatea d-sale de istoric, nu se ocupă de amănunte decât când ele intră în patrimoniul trecutului cât mai depărtat posibil ! Pentru realitatea prezentă, d. Iorga cultivă numai generalităţile.

Şi totuşi trebue să recunoaştem istoricului oarecare dibăcie în materie de politicianism.

D. Iorga consideră guvernul liberal ca pe un bolnav care trebue să se ducă la spital. In timpul curei, partidul naţionalist-democrat al poporului va ţine interimatul puterei.

Când liberalii se vor însănătoşi, d. Iorga le va ceda imediat frânele statului.

Istoricul abordează aici un amănunt al prezentului : partidul liberal ţine loc de Constituţie, Rege şi popor Acest partid are monopol indefinit al guvernării. Iar când simte nevoia unei odihne sau a unei poze constituţionale de circumstanţă, îşi pune înlocuitor pe timp determinat.

D, Iorga recunoaşte sistemul *îl primeşte*, şi se oferă ca înlocuitor al liberalilor. D-sa speră că în acest chip va învinge toate greutăţil şi va pune în fine mîna pe insezisabilul ideal : puterea.

*

Fireşte, se mai pune chestiunea onestităţii politice şi a democraţiei. Dar când istoricul se hotăreşte a colecţiona un amănunt al realităţii prezente, asemenea chestiuni rămîn subiecte excelente pentru tractatele de morală !

Socoteala d-lui Iorga se încurcă însă de epoleţii d-lui general Averescu, Generalul—militar experimentat—cultivă realitatea prezentă în toate amănuntele, şi a ştiut să minuiască strategia politică până la acordul deplin de alternanţă cu liberalii.

D. Iorga va rămîne încăodată păcălit, (d-sa a fost totdeauna un Rigoletto în politică). Şi la ce-i va fi folosit sacrificiul de a renunţa compleci la democratism şi la constituţionalismul cinstit, într'o atitudine de opozant de carton ?!

Lr.

Dezvoltarea unui geniu

Inceputurile literare ale lui Anatole France

La liceul „Stanislas"—Producţiuni la 15 ani.—Vanitatea lucrurilor.— Legenda sfintei Radegonda.—Cuvântul „mamă"

Un publicist francez a cercetat arhivele liceului „Stanislas" din Paris, pentru a colecţiona urmele dezvoltării culturale a fostului elev Anatole Thibault, devenit mai târziu genialul scriitor Anatole France.

In arhivele liceului sunt păstrate producţiunile literare impuse elevilor, cu observaţiile făcute de profesor. Din aceste preţioase hârtii se citează compoziţiile lui Ludovic de Orleans, versurile latineşti ale lui Olivier d'Ormesson, versurile franţuzeşti ale lui Etienne Lamy, o disertaţie filosofică a lui Edmond Rostand, şi mai multe lucrări de-ale lui Anatole France Thibault.

Din acest a sunt vrednice de remarcat un portret al lui „Leon X", o „Legendă a lui Guttemberg", o „Legendă a călugăriţei" şi admirabila „Meditaţie asupra ruinelor din Palmira".

*

Tânărul Anatole avea deosebită atracţie pentru antichitatea greacă şi romană, dar nu aprecia prea mult opurile care glorificau actele de forţă, ci căuta arta, stilul, nobleţa spirituală a antichităţii. Totdeauna avea la dânsul pe Virgil, aprofunda „Odisseia" săptămâni întregi, se încânta cu lecturi din Sofocle şi Euripide.

In asemenea spirit luminos, şcolarul Anatole a scris „Meditaţia asupra ruinelor din Palmira", atingând anumite chestiuni privitoare la vanitatea lucrurilor, aşa cum le-a privit mai târziu „Abateln Coignard".

„Ruine ale atâtor naţiuni puternice, cât de mult vă simt virtuţile ! Voi consolaţi pe cel nenorocit prin priveliştea celei mai cumplite catastrofe ; voi îmblânziţi elanul unei bucurii nemăsurate, printr'o imagine a doliului şi a morţei. Voi învăţaţi pe cei bogaţi cât preţuesc bogăţiile, pe sclav cât de scurtă-i sclavia ; voi ridicaţi omul spre o lume mai bună, arătându-i că nimic nu-i stabil, că nimic nu-i cu adevărat mare aici pe pământ".

*

Printre „temele" lui Anatole se află şi vestita povestire *Legenda sfintei Radegonda a Franţei*, dar nu în manuscrisul original, ci numai în copie. O adnotaţie a copietorului arată că această lucrare fiind deosebit apreciată de profesori, a fost tipărită în câteva exemplare ce s'au pierdut. Mai există un exemplar care va servi la reimprimarea operei astăzi, după moartea marelui scriitor.

*

Iată dedicaţia scrisă de Anatole France pe *Legenda sfintei Radegonda* şi reprodusă acum de cotidianul „Le Temps" :

Unui tată şi unei mame mult iubiţi,

Cele dintâi vorbe pe care le rosteşte copilul pe pământ sunt : „Mamă ! Tată !" Sunt singurele vorbe pe care le ştie ; şi le aplică tuturor lucrurilor ; dacă sufere, strigă : „Mamă !" Dacă voeşte ceva, spune : „Mamă !" Apoi, când mama l-a învăţat să exprime câteva idei, zice : „Mamă, te iubesc ; tată, te iubesc". Aceste vorbe, imn de recunoştinţă pe care nu i le-a dictat nici frica nici pofta, sunt expresia unei prietenii foarte fireşti. Aşa fac toţi copiii ; aşa a făcut Anatole al vostru. Acum când, datorită grijei voastre, învaţă să rostească graiul oamenilor, el nu va fi mai ingrat decât copilaşul care îşi exprimă dragostea pentru maică-sa cu atâta simplitate şi adevăr, ci vă va consacra toate rândurile ieşite din condeiul său. Pe fiece pagină pe care o va scri, veţi ceti : Scumpilor mei părinţi. De altfel, căror judecători mai indulgenţi şi mai bine dispuşi pentru mine, mi-aşi putea prezinta slabele încercări ?

A. F. T.

Incă de la vrâsta de 15 ani aducând cele mai pioase omagii mamei sale, Anatole France a purtat totdeauna în inimă sfântul sentiment al respectului filial, şi a închis ochii la adânci bătrâneţe, cu vorba *mamă* pe buze.

CAZUL UNEI TELEGRAME

Guvernul a organizat un nou atac împotriva demoraţiei ţărăneşti, făcând să apară în ziarele oficioase „Universul" şi „Viitorul", textul unei telegrame adresate d lui dr. Lupu şi prin care internaţionala ţărănească de la Moscova saluta congresul ţărănist din Bucureşti.

Cuprinsul telegramei e un act de simplă curtoazie, cu un senz moderat şi acceptabil pentru orice spirit democratic. El nu angajează absolut de loc conducerea partidului ţărănist român, căci nimeni nu poate fi stăpân pe actele Internaţionalei verzi de la Moscova (de altfel, o organizaţie care—în treacăt fie zis—nu se confundă nici cu Internaţionala comunistă, nici cu guvernul sovietic.)

Tapajul liberal pe această temă este cât se poate de stupid. Dar mai poate fi şi profund necinstit, întrucât sunt motive de a se crede că telegrama în chestiune e o fabricaţie perfidă a guvernului. Liberalii sunt capabili de orice...

Să admitem însă că telegrama n'ar fi apocrifă, ci că ar fi fost într'adevăr expediată din Moscova. Intrebarea este, cum de-ajuns această telegramă în redacţia „Universului", în momentul când ea era înmânată destinatarului ?

Constituţia garantează secretul corespondenţei. Violarea acestui secret este un delict calificat. Cum şi cine a comis acest delict ?

Guvernul este dator să înţeleagă gravitatea cazului, să întreprindă anchetă şi să stabilească răspunderile. In caz contrar, îşi va asuma el însuşi răspunderea unui nou şi dezgustător act de banditism.

Z.

CATE-VA NOTE

Oficiosul «Viitorul» afirmă că actualii conducători nu şi-au terminat „opera de consolidare *şi de înzestrare* pe care au început-o".

Uite drăcie ! Atâtea paşapoarte, permise, împroprietăriri, concesii, fraude la căile ferate, comercializări,... şi tot n'au isprăvit opera de înzestrare ?

* * *

Doi oameni fenomenali trăesc în Africa de Sud.

Unul are nici mai mult nici mai puţin decât 79 neveste, toate legitime, conform legilor din partea locului. Al doilea, are (auziţi !) 110 neveste legitime ! !

Primul se bucură de 184 copii ; al doilea, ceva mai modest, n'a obţinut până acum decât 83 moştenitori.

Aceşti doi eroici barbaţi nu mai pot fi impresionaţi de nici o nenorocire ; nici chiar de iadul din ceia lume...

Actualităţi din afară

Pasărea-Clopot. — Trăeşte în Antile. Spaniolii o numesc Campanero.

Vocea acestei păseri este răsunătoare şi limpede ca a unui clopot ; ea se aude de la mai mulţi chilometri.

Paserea-clopot are mărimea unei gaiţe. Pe cap, poartă un tub conic de un negru strălucitor, împestriţat cu pene albe, tub care comunică cu baza ciocului.

*

Pierderile cauzate de cutremurul din Japonia.—Biroul municipal al statisticilor din Tokio pubilcă pierderile cauzate de cutremurul din 1 Septembrie 1923.

In aceste evaluări nu-i vorba decât de pierderi pur materiale, —distrugeri de proprietăţi imobiliare, stocuri, maşini. Era imposibil să se estimeze, chiar cu aproximaţie, pierderile care rezultă din şomajul forţat a milioane de oameni şi din scăderea producţiei, care a urmat după dezastru.

In ceiace priveşte efectele particulare ale sinistraţilor, ca opere de artă, bibelouri, obiecte personale s'au făcut evaluări foarte incomplecte.

De asemenea nu s'a ţinut socoteală de pierderile militare şi navale, cum a fost distrugerea arsenalului Koishi Kawa şi a dependinţelor arsenalului din Yokasuka.

Cu toate acestea, suma rămâne impresionantă :

Oraşul Tokio 3,732,223,107 yeni.

Districtul Tokio 83,688,698 yeni.

Yokohama l. 80,969,767 de yeni.

Kanagava 278,009,131 yeni

Casa imperială 2,000,000 yeni

Alte departamente 107,239,558

Total 5,501,502,243 de yeui.

Ceiace face peste 55 miliarde franci francezi sau 555 miliarde lei.

ABONAŢI-VĂ LA „OPINIA"

Iubirea şi Raţiunea de Stat

Scriitorul francez Louis Bertrand se ocupă în „Revue Bleue" de psihologia lui Ludovic al XIV în iubire.

„Regele Soare" n'a iubit decât două femei în viaţa lui pe : Maria Mancini şi Louise de Valière, şi pe aceasta, desigur, mult mai puţin decât pe cea dintâi. S'ar putea chiar afirma că Maria Mancini a fost prima şi singura dragoste a Regelui.

Din această aventură romantică, Ludovic XIV trase o dublă concluzie : mai întâiu că nici o femee nu putea fi sinceră faţă de dânsul pentru că Regele, coroana şi celelalte avantagii erau iubite la el. Deci, neîncredere faţă de femei şi de iubirea femeilor. Pe de altă parte, purtarea Mariei Mancini dovedea că o femee era incapabilă să se sacrifice raţiunii de Stat. El primise sacrificiul, resemnându-se să se căsătorească cu Infanta. Maria, în schimb, n'a vrut să admită raţiunea de Stat : ea a părăsit pe Rege când a văzut că n'o putea lua în căsătorie.

Ludovic XIV nu s'a mai revoltat. De atunci, el pare că zice maîtresse-lor lui : „Iubiţimă, dacă vreţi, dar nu uitaţi că sunt Rege, adică o fiinţă care trebue să dea seama Statului de toate clipele sale... Deci iubirea noastră va fi secretă şi despărţirea de asemenea. Nu veţi avea dreptul să faceţi scandal când nu vă voi mai iubi, nici să vă arătaţi cu mare sgomot căinţa, dacă veţi regreta că m'aţi iubit. Veţi avea „de la tenue" ca şi mine şi, dacă vă plac vorbele mari, veţi fi martirele ţinutei, cum sânt şi eu : nu este mărire fără constrângere"...

O mândrie a noastră

LA MOARTEA LUI DE MAX. —FUNERALIILE.—CATEVA AMINTIRI

De Max distinsul tragedian clasicul interpret dela Comedia Franceză şi-a dat obştescul sfîrşit Marţia trecută la 5 o'e seara. In ultima sa călătorie în Tunisia, boala lui de inimă s'a agravat şi mai mult, dând mari îngrijorări celora cari'l întovărăşeau.

Erau puţine speranţe de salvare. El s'a stins la Paris într'o perfectă cunoştinţă.

Dispariţia lui depe scenă, scrie ziarul „Le Figaro" este o perdere care nu se poate aprecia. El a pastrat tradiţia celor mai iluştri tragediani francezi, e i-a urmat dând însă interpretârei amprenta personalităţei sale. Excela atât în repertorul clasic precum şi în cel romantic. El exprima cu o inteligenţă superioară gândirea maestrului,

(Cont. în pag. II-a)

Observări asupra Basarabiei

PILDE DE ADMINISTRAŢIE BASARABEANA

Grâu pentru săteni la Cetatea-Albă. — Patriotism şi diferenţă de preţ.—Transportul pe calea ferată.—Povestea unei sinagoge.—Cazul liceului din Bălţi

Intâmplarea a făcut să fiu într'o zi în cabinetul prefectului de Cetatea-Albă, când s'a prezentat un domn dela centrala cooperativelor săteşti pentru a oferi sătenilor din judeţ grâu de sămânţă. Când directorul prefecturii, (prefectul lipsea) l'a întrebat pentru ce vine aşa târziu când el a cerut din Iulie, telegrafic, răspunsul la cererile judeţului, iar acum era la începutul lui Septembrie, i s'a răspuns că abia acum a eşit jurnalul consiliului de miniştri privitor la cumpărarea grâului şi abia prin Noembrie dacă grâul va putea sosi, iar preţul cu care se poate oferi e de 90.000 lei vagonul.

Directorul prefecturii, un om foarte destoinic, îi spune că este o imposibilitate, de oarece s'a rechiziţionat sătenilor grâu pentru armată cu 60.000 vagonul şi dacă el ar oferi acum grâu pentru sămânţă cu 90.000 lei ar însemna „să facă revoluţie" (textual) întru cât ar fura pe săteni cu 30.000 lei de vagon.

Mai era de faţă şi deputatul guvernamental Spilioti care, pe un ton foarte grav i-a ripostat directorului : „Cei 30.000 lei e un sacrificiu pe care trebue să-l facă ţăranii pentru armată !" (Textual !)

Nu m'am putut abţine şi l'am întrebat pe d. deputat : „Dar d-ta ai dat pentru armată suma asta ? Şi oare aşa de rău am ajuns, încât să ne întreţinem armata cu „sacrificiile" *enorme* ale sătenilor cari abia au cu ce-şi plăti impozitele ? Dar dv, nu vedeţi umilinţa la care ne expunem şi ura pe care o semănăm în jurul nos ru" ?

D. deputat mi-a ţinut atunci un lung logos, vorbindu-mi despre sacrificiile pe cari le face statul pentru păstrarea liniştei şi avutului locuitorilor din Basarabia, despre datoriile fiecărui cetăţean ; (exclusiv ale d-sale !), despre pericolul bolcevic,

(Continuarea în pag. II)

BON DE PREMII No. 11
Ziarul „OPINIA"
100.000 lei, din care 20.000 numerar

Cinema Elisabeta

Ca la opere de
As'ăzi Mercuri 5 Noembrie 1924
remieră celui mai formidabil eveniment al zilei — Opera completa 9 acte mari 9
Cap-d'operă care a revoluționat Europa și noul Continent Film notat la Paris în Aprilie 1924 de genialul meteur-en-scene WOLKOFF

LES OMBRES QUI PASSENT

(UMBRE TRECATOARE) Fenomenal interpretat de Elita Artiștilor

MOSJUKINE

M-me LISENKO
HENRY KRÂUS și frumoasa
ANDRE BRABANT
Adaos la program: un nou Pathé Journal și
Comedie celebră **EL - HAROLD LOYD - STAI FRUMOS** 1 act de cel mai sănătos râs

Cinema MODERN

Astăzi Mercuri 5 Noembrie
în Matineuri și seara
NOU! Film Francez PREMIERA — Operă Completă 7 acte

AVENTURA FRUMOASEI BERANGERE

după romanul lui Roger de Chateleust
D-ra Madys imparabila frumusețe
în rolul principal
Atragem o deosebită atențiune publicului ieșean asupra distinsului film parisian ce-l reprezentăm astăzi.
Programul mai cuprinde: **Charlot și Fatty se întrec**

Sanatoriul Dr. Tzaicu

IAȘI. STR. CAROL 20, Telefon 115

Clinică Chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Adaptat la chirurgia de urgență. Mecanoterapie, Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie.

Se primesc boli interne și nervoase (exclușe bolile contagioase și nervoșii turbulenți).

Informațiuni și consultațiuni între orele 2—4 p. m.

DOCTOR
MATIAS LEDERHENDLER
dela Universitatea din Viena
fost *asistent* de operațiile al Prof. Halban—Viena și medic *secundar* al clinicei universitare de nașteri Prof. Schauta din Viena
MAMOȘ
- Operațiuni și boli de femei -
Str. Lăpușneanu 35 (lângă Astoria).

Marile premii ale „Opiniei"

(Seria 5-a)

Iată lista noilor premii, pe care „Opinia" le acordă fără deosebire, tuturor cititorilor și abonaților săi, nedându-se îndărăt de la nici un sacrificiu.

Lei 20.000 (douăzeci mii) în numerar

Un artistic tablou al maestrului *Otto Briese*, din admirabila expoziție de pictură deschisă în str. Lăpușneanu No. 38.

Un splendid costum-pijama de crêpe-santé, foarte elegant, de la marele magazin «*High Life*» din str. Lăpușneanu (Hotel Trayan).

Una bucată pânză sau zefir *de 30 metri*, produs al marei fabricei „Țesătura", din depozitul d-lui Fred Șaraga str. C. Negri 93.

O elegantă pălărie de catifea, Chic parisien, de la reputatul magazin de mode «*Hélène*» din str. Lăpușneanu No. 30.

Una pălărie de sezon, pentru damă, ultima creație, material fin, de la marele și bine asortatul magasin „Damian", str. Cuza Vodă 75.

Una mapă de piele, frumos lucrată, pentru profesioniști, de la cunoscutul magazin de librărie, papetărie și obiecte de artă «*Librăria Universală*» M. H. Schönfeld, str. Cuza Vodă 52.

Una splendidă garnitură de bucătărie, în faianță, compusă din *16 bucăți,* plus raftul special în oloi, de la asortatul și frequentatul magazin «*Cristal*» Piața Unirei, (Colț cu str. Săulescu).

Una duzină farfurii, prima calitate
Una duzină pahare, fine pentru ceai
Una duzina pahare, pentru vin.

15 sticle liqueruri, siropuri, rom și cogsac, produsele renumitei distilerii „*Delicia*" din Iași, str. Capela Armeană 2.

3 magnifice Pandișpanuri specialitate originală și fără rival a cofetăriei „Hirschhorn" strada Socola No. 39.

10 litrii vin vechiu tămâios, de la Depositul de vinuri „Podgoria Iașilor", Berman Elișcu & Sol. Korn, str. Col. Langa.

Un premiu literar constând din cele mai bune lucrări de literatură și știință, editate de marea instituție „Viața Românească".

Două abonamente pe un an, la ziarul „Opinia"

Trei abonamente pe 6 luni la ziarul «Opinia».

In afară de aceste valoroase premii, **toți cetitorii „Opiniei",** *capătă ca premiu special, gratuit, una intrare la un spectacol seral, complect, de cinematograf, în vasta sală „Sidoli", iar cei din provincie se vor bucura de alte avantagii ce le vom anunța ulterior.*

Pentru a beneficia de aceste premii, cetitorii trebue să strângă cupoanele cu începere de Vineri 24 Octombrie până Marți 9 Decembrie.

Deci în total 40 cupoane.

Se atrage în special atenția că prețul unui exemplar din „Opinia" este și rămâne **2 lei.**

Ne luăm angajamentul formal ca, cel puțin timpul cât vom imprima actuala serie de cupoane, să nu sporim prețul ziarului.

Să nu vă lipsească nici un cupon!

Adaos la premii:

Două asigurări contra incendiului, de câte Lei 250,000, fiecare, la Societatea de Asigurare „Victoria".

a cărui operă interpreta. Dar în același timp era eul lui.

Accentele lui erau incomparabile. Cunoștința sa profundă a literaturii eline și latine precum și a literaturii franceze, admirabila diversitate a jocului său și puterea sa dramatica l'au clasat în primul rang al tuturor artiștilor din generația lui.

Talentul său a primit supremă consacrare când Comedia Franceză i-a deschis porțile.

„De Max era de origine străină, scrie acelaș cotidian. Născut în Iași (România) în 1869, a intrat în Conservator la 1891, unde a obținut un dublu premiu: de tragedie în Hamlet și de comedie în Gringoire.

„Imediat după terminarea Conservatorului a fost angajat la Odeon unde a debutat în rolul lui Nerone din Britannicus. Apoi la Renaissance a jucat în Gismonda, Princesa Indepărtată, Dama cu Camelii etc.

A jucat apoi la „Oeuvre" la Teatrul Sarah—Bernhard, Teatrul Réjane, Châtelet și Renaissance.

La 31 Decembrie 1915, el urcă cea mai înaltă treapta a artei dramatice. Comedia Franceză templul artei dramatice al lunei întregi îi deschide larg porțile sale.

El dă acolo tălmăcirea sa clasicismului scenic, el dă lui Nerone amprenta lui, lui Shylock, Edip, Esop și întregului clasicism suflul lui, dă tuturora o viața nouă, „inima" lui, care se va epuiza însă înainte de vreme și îi va pregăti sfârșitul.

Și apare pentru ultima oară în „Amicul Fritz" la 6 Septembrie pe scena Comediei Franceze care l'a ilustrat și pe care a ilustrat-o.

Societar al Comediei Franceze, adaugă marele cotidian, noi datorim lui De Max nenumărate amintiri. El a fost artistul în toată puterea cuvântului, dotat miraculos prin natura însăși, apoi prin cultura sa, prin senzibilitatea lui excepțională. El lasă un mare gol. Și oricine'l va ocupa, nu credem că vom avea consolarea.

*

Se știe că distinsa figură și nobilul suflet nu și-a uitat țara, unde a văzut lumina zilei.

După trei decenii de lipsa din țară, el n'a uitat limba patriei sale. A căutat necontenit cunoscuți cari făceau popas la Paris, pentru a exercita graiul dulce românesc și s'a reîntors — mânat de dorul de țară — spre a împărtăși gloria lui concetățenilor săi. Și această glorie mondială n'ar fi putut-o obținea de cât numai în Metropola Luminei.

El nu s'a istovit pentru persoana, ci pentru renumele țărei sale.

A rămas credincios și religiei sale ortodoxe.

El aparținând acestui cult, corpul lui va fi depus la catedrala ortodoxă, unde a avut loc ceremonia funebră. Au fost emise invitații nominale pentru a se evita aglomerația, imediat însă după terminarea serviciului divin porțile bisericei vor fi deschise și numeroșii admiratori ai ilustrului tragedian vor putea defila înaintea catafalcului.

D. Emil Fabre, administratorul general al Comediei Franceze împreună cu membrii comitetului precum și societarii și pensionarii vor conduce doliul asemenea și ambasadorul României și personalul Legațiunei noastre.

Corpul va fi apoi transportat la Cimitirul Père-Lachaise și va fi prefăcut în cenușă la Crematorul de acolo.

După dorința formală a defunctului, nu se va face nici o ceremonie. Nu va fi pronunțat nici un discurs.

*

In camera mortuară a marelui artist, sicriul dispare sub enorma mulțime de cununi și flori. Pe o pernuță strălucește crucea „Legiunei de onoare". Amicii lui devotați stau de veghe.

Cele mai înalte personalități ale artei s'au grăbit a se înscrie.

In ziua funerariilor Comedia Franceză va suspenda reprezentația, în semn de doliu.

*

Semnatarul acestor câteva rânduri a cunoscut pe medicul Max, tatăl celebrului tragedian De Max. Mi se plângea necontenit că „băiatul" lui cel mai mic (marele artist) nu vrea să învețe.

— Nu știu ce să mai fac nu, vrea să puie mâna pe carte, toată ziua declamă, face pe actorul înaintea oglinzei, și toate rugămințile sau amenințările mele sunt absolut zadarnice:

De Max cel mic, cu viitorul atât de mare, era atunci în vrîstă de 18 ani.

— Stărue necontenit, mi se plângea doctorul, să plece la Paris, ca să se facă „actor" acolo, dar nu-l las în ruptul capului.

— Dacă e mânat de o dorință atât de puternică, cred să-l trimiți doctore—i-am răspuns.

Dacă nu-l vei trimite D-ta, se va duce el singur și vei fi nevoit apoi a-i da ajutorul părintesc pentru ca să nu se peardă acolo. De ce n'ai face aceasta, evitând dezagramente.

Și mult mai târziu, doctorul s'a hotărât, foarte cu greu, de a trimete pe tânărul Max la Paris spre a se înscrie la Conservatorul de acolo.

O muncă titanică de câțiva ani, studii indelungate, renunțarea la viața zgomotosului oraș și ros de vermele ambiției de a dovedi tatălui său—pe care l'a iubit mult—că stăruința lui n'a fost o simplă fantezie, l-au ridicat pe De Max la apogeul gloriei, la cel mai nalt punct al artei dramatice.

Dar profundul sentiment cu care interpreta și dând necurmat eroilor săi suflet din sufletul lui, inima lui slăbise din ce în ce și în ultimul timp, el trebuia să se servească de tonice și excitante pentru ca să reziste oboselei.

Arta i-a fost viața și arta l'a ucis.

Nemurirea are o soră careia îi zice: sinucidere. *Good.*

Incercare de sinucidere

Chișinău.—D-ra Isa Lipovețcaia de pe bariera Sculenilor, profitând de lipsa tuturora de acasă a încercat să se otrăvească cu iod.

Imediat însă sosi acasă fratele ei, care a transportat'o la spitalul din apropiere unde i s'au dat primele ajutoare. *Ut.*

Inaugurarea școalei de comerț din Dorohoiu

Dorohoi.— Cu o deosebită solemnitate a avut loc în ziua de 1 Noembrie inaugurarea școalei elementare de comerț „Principele Carol" din Dorohoiu. Se știe că această școală a luat ființă din inițiativa Camerei de comerț din Botoșani reprezentată prin D. S. Lâbiu, a Ateneului Român din Dorohoiu în frunte cu D. Gh. Gh. Burghele avocat, fost senator și primar, și mulțumită concursului d-lui Gh. Gh. Tomaziu primarul orașului.

La ora 10 a. m. Părintele Econ. D. Furtună a oficiat un serviciu divin.

A luat cuvântul întâi părintele Furtună, care arată stăruințele depuse de d-nii Gh. Gh. Burghelle, Gh. Gh. Tomaziu și S. Labiu, pentru înființarea școalei elementare de comerț la Dorohoiu roagă ca și în viitor să avem mai multe gânduri frumoase pentru a se înființa cât mai multe școli în orașul nostru. E de părere ca școala normală de fete, ce se intenționează de a se înființa să fie făcută în oraș, iar nu în județ.

Termină spunând, că dorește din adâncul inimei armonie, liniște și solidaritate, pentru binele țărei.

D. Gh. Gh. Burghele, președintele ateneului român din localitate, explică pe larg greutățile întâmpinate, pentru înființarea liceului de băeți, de domnișoare și a Seminarului. Astăzi am deosebită plăcere ca împreună cu toții să inaugurăm școala elementară de comerț în orașul nostru.

Aduce prinosul său de recunoștință d-lui S. Labiu președintele Camerei de Comerț din Botoșani, care împreună cu d. Tomaziu, primarul orașului, au dat concursul lor, ca școala să funcționeze chiar anul acesta.

D. Gh. Gh. Tomaziu, primarul orașului, arată importanța unei astfel de școli la Dorohoiu.

Se adresează corpului didactic, cu rugămintea ca misiunea ce și-a impus-o s'o îndeplinească cu sfințenie, să dea copiilor îndrumări sănătoase, căci aceasta atârnă numai de ei.

Să ne iubim sufletește județul și orașul nostru care pe zi ce trece înflorește.

D. Emil Dobru, directorul școalei, mulțumește inițiatorilor pentru concursul promis și cere și pe acel al concetățenilor.

D. Gh. Racovitza ajutor de primar, mulțumește inițiatorilor pentru interesul ce-și dau, cu înzestrarea Dorohoiului cu așezăminte de cultură.

D. I. L. Bercovici, face istoricul cultural al Dorohoiului, și a muncei depuse de d. Gh. Gh. Burghele și în trecut, felicită pe d. Tomaziu primarul orașului, pentru atenția ce-și dă înfrumusețarea orașului.

S'au expediat telegrame.

Invitații au fost serviți cu câte o gustare, după care solemnitatea a luat sfârșit.

NEPOT

Astăzi la SIDOLI **DE MAX**

despre naționalism, despre patriotism etc. etc. Judece fiecare acum dacă lucrurile astea sunt menite să realizeze unitatea sufletească dintre noi și basarabeni și dacă felul cum e înțeles naționalismul acolo, nu este cu desăvârșire scandalos.

*

La Tighina, aflu că un pud de pătlăgele roșii (16 kgr.) costă 6—8 lei. La Bălți, de unde veneam, costa 12 lei chilogramul, iar la Chișinău 10. M'am dus în piață și am văzut zeci de care de roșii stricându-se în așteptarea cumpărătorilor cari nu se iveau.

Am intrat în vorbă cu oamenii cari le vindeau și, desnădăjduiți, mi-au spus că-s ruinați din pricină că n'au putința să-și transporte recolta în altă parte. Ca să obții un vagon pentru transport, trebue să plătești mai mult decât face marfa.

Tot la Tighina am cunoscut arendașul unei bălți de pește. Același lucru. Ii este peste putință omului să obție un vagon!

Pretutindeni aceleași și aceleași nemulțumiri isvorâte din aceleași nevoi, știute dar tolerate de toți.

*

Am fi însă nedrepți dacă am spune că numai funcționarii veniți din regat contribue la suferința basarabenilor. Poate chiar că ei contribue mai puțin ca cei de baștină.

Un exemplu: La Bălți se construește o sinagogă. Negreșit, că înainte de a se începe clădirea, s'a cerut încuviințarea primăriei; inginerul comunei și-a înaintat raportul în regulă, consiliul comunal s'a pronunțat și sinagoga și-a înălțat zidurile... Ce se întâmplă? Acum clădirea nu mai e proprie pentru sinagogă, din pricina că e prea aproape de o biserică creștină și...de pușcărie. Oamenii sunt opriți din lucru și-încep alergăturile pela București, însoțite de cheltueli de zeci de mii de lei. După luni și luni de amânări, ministerul cultelor aprobă continuarea clădirei, rămânând ca scopul pentru care se clădește sa se stabilească după o prealabilă înțelegere cu episcopul de Bălți! Ca și când clădirea aceasta ar mai putea sluji la altceva! (Consiliul comunal alcătuit numai din Basarabeni).!

*

Tot la Bălți, acum un an, preotul-profesor Bălteanu cere ministerului să aprobe cumpărarea clădirei liceului pentru suma de 1.200.000 lei. Ministerul refuză iar anul acesta cumpără același liceu cu 2.200.000 lei! Suma s'a plătit imediat de către ad-ția financiară iar diferența de-un milion, cine a luat-o?

Președintele zemstvei din Bălți, Gheorghe Buruiană, fost „vice-ministru" în guvernul republicei moldovenești, fură „mai multe acte și dosare din archiva domenială a fostelor regiuni Bolgrad, Ismail și Cetatea Albă, (individul era director și inspector al Casei noastre!) ce erau depositate la consilieratul agricol Cetatea Albă"; judecătorul de instrucție „dispune" darea lui în judecată, procesul e în curs, (Dosar No. 4120 | 923 Trib. Cetatea Albă), iar fostul „vice-ministru" continuă să fie președintele zemstvei, în disprețul legilor cari impun imediata suspendare a funcționarilor cari sunt dați în judecată în virtutea codului penal.

Și câte avem încă de spus!

CIRU CANTEMIR

Cetiți „Opinia"

Ultimele informaţiuni

x Un ziar anunţă că Vaticanul va invita în curînd pe M. S. Regele Ferdinand să asiste la serbările ce vor avea loc la Roma cu prilejul Anului Sfînt.

Ziarul în chestiune adaogă că cu prilejul acesta, Suveranul nostru va vizita curţile italiană şi spaniolă în baza dorinţei exprese a celor doi Suverani de a se aplana incidentul din vara trecută.

Evident că faptul ar avea o deosebită semnificaţie politică. Deocamdată însă, oficiosul guvernului dezminte aceste informaţiuni.

x In cercurile guvernamentale, se discută că d. Ion I. C. Brătianu intenţionează să predea portofoliul internelor d-lui Victor Antonescu, fostul ministru plenipotenţiar la Paris,—şi să numească ministru la Paris pe d. Const. Diamaudy fostul ministru al României la Petrograd.

x D. dr. N. Lupu va da în judecată direcţia generală P. T. T. şi pe Stelian Popescu, care s'au făcut pasibili de rigorile art, 126 din codul penal, pentru violarea secretului corespondenţei.

x Azi d. judecător de instrucţie Ieşanu va face câteva confruntări interesante.

x INSTRUIREA ASASINATULUI.—Pe ziua de eri, d. Ieşanu judele de instrucţie care instrueşte afacerea asasinatului din strada Elena Doamna s'a ocupat cu o recitire a tuturor cercetărilor şi declaraţiilor făcute până eri.

Azi va continua cu noi confruntări.

*

In localitate se află d. Paladi inspector special, care se ocupă cu cercetarea activităţii în Iaşi a d-lui Zelea-Codreanu-tatăl.

Aceasta în legătură cu darea în judecată a d-lui Zelea Codreanu, in ceia ce priveşte activitatea sa şcolară.

*

D. Colonel Vasiliu, noul prefect de Poliţie, a inspectat eri comisariatele din oraş. Azi va inspecta brigada de siguranţă.

Cu o discreţie ceva mai mare noul prefect a menţinut măsurile de ordine în vigoare.

x Astăzi a început la Madefalău examinarea cunoştinţelor de limba română a personalului provenit din administraţia căilor ferate Austro-Ungare.

Examinarea se face de către d. subdirector regional Th. Burghelea şi Belloiu, şeful serviciului personalului din regionala Iaşi.

x In urma aranjamentului încheiat de comună cu nişte cooperative de exploatare a pădurilor, transporturile de lemne din parcelele care i-au fost repartizate de către Casa Pădure or, vor începe să sosească regulat.

Preţul vagonului de lemne va costa în localitate 5000 lei.

x Am anunţat la timp că Hans Herzl fiul marelui sionist Theodor Herzl, a trecut la protestantism,

Ni se comunică acum, că s'a botezat din nou, trecând de astădată la religia catolică.

x Locotenentul Ştefan Grigoriu aghiotantul gaznizoanei Tulcea, a dispărut cu suma de 250 mii lei, ai casieriei regimentului.

In sarcina numitului s'au mai descoperit şi alte fraude.

x La inspectoratul general şcolar s'au instituit două comisiuni în vederea examinării elevilor căzuţi la examenul din Septembrie pentru clasa a opta. Fiecare caz se studiază special.

Comisiunile lucrează sub preşidenţia d-lui Popea, inspector regional.

x Ministerul de interne a încuviinţat suma necesară pentru închirierea unei case, în care să se instaleze serviciul de siguranţă în localitate.

In consecinţă, peste câteva zile, siguranţa va părăsi localul prefecturei de poliţie.

x In cursul lunei Octombrie s'a înregistrat în localitate 261 născuţi, 196 morţi, 80 căsătorii şi 10 divorţuri.

x *PIATA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat ieri 10,72; la Zurich 2,90.*

Devizele în Capitală au notat:

Francul francez 9,45; francul belgian 8,75; francul elveţian 34,75; lira engleză 816; dolarul 179,25; lira italiană 7,85; coroană cehă 5,37.

x Dl. inspectorul general Gh. Scutaru a sosit astăzi în localitate, pentru a constata mersul lucrărilor de clădiri a pavilioanelor de la Râpa Galbenă care urmează a fi terminate până într'o săptămână.

x Bursa de mărfuri şi cereale din localitate a cerut Ministerului Industriei şi Comerţului să autorize convocarea corporaţiilor pentru a alege noul comitet şi membrii comisiunei de judecată, al căror mandat expiră.

x ARTISTICE.— Marţi 11 Noembrie va avea loc la Teatrul Naţional premiera piesei „Azilul de Noapte", celebra operă a lui Maxlm Gorki, în traducerea cunoscutului publicist d. C. Săteanu.

Pentru această reprezintaţie, s'a pregătit o montare extraordinară şi s'a organizat o muzică nouă rusească după modelul teatrului din Moscova. Vor fi experimentate şi noui efecte de lumină.

„Azilul de Noapte" a fost reprezintat pentru prima oară pe scena noastră în 1904, când majoritatea artiştilor credeau că piesa este improprie a fi reprezintată. De atunci însă, lucrarea lui Gorki a reputat succese bine meritate şi a fost foarte mult apreciată de public.

Patronul şcoalei „Oltea Doamna"

Serbarea din sala «Sidoli». —Un frumos succes

Ieri 4 Noembrie, şcoala secondară de fete *„Oltea Doamnă"* şi-a sărbătorit patronul său în localul cinematografului Sidoli.—Serbarea a început la orele 10 jum, a. m. cu imnul regal, după care a urmat imnul şcoalei: *Pe o stîncă neagră..,*

D-ra Eleonora Stratilescu a ţinut apoi o cuvântare cu privire la această serbare, în care a relevat puterea morală ce Oltea Doamna a avut asupra fiului ei Ştefan cel Mare pe care, după legenda creată de popor, l'a convins, rănit cum era, să-şi adune oastea răsipită şi să alunge pe turci din ţară. D-ra El. Stratilescu e o conferenţiară eminentă prin modul clar şi concis cum expune faptele în legătură cu subiectul. Numerosul public, ce umplea sala Sidoi, a ascultat'o cu o atenţie încordată şi a aplaudat'o cu multă căldură.

Au urmat apoi dansurile: *Rândunelelor* executat de elevele cl. II-a B sub conducerea d-rei Tănăsescu, *Otetelişanca* executat de elevele cl. IV-a A. recitările *Către patrie* zise de d-ra P. Dimitriu din cl. V-a B. *Bătrînă* de M. Rădulescu zise de d-ra Bărsan cl. VI-A. *Cadrilul* dans occidental executat de elevele cl. VII-a; *Muresanca* executat de cl. VI A şi VII-a B.

Solo de voce *Flueraşnl* şi *Doiniţe* cântate ambele de d-ra Eliza Manoliu din clasa V sub dirijarea d-nei Iuga; *Sârbe*, dans naţional executat de cl. VI A şi VI-a B.

Hora executat de clasa IV-a A, — după care a urmat o înscenare foarte drăguţă intitulată *Ceaiul chinezesc* executată de eleveie clasei V A.

După ceai s'au cântat de întregul cor al şcoalei *Drapelul* şi *Frunză verde de cicoare.*

Insfârşit s'a făcut împărţirea premiilor şi serbarea s'a încheiat cu un prea frumos tablou vivant *„România cu ţările realipite".*

Intreaga serbare a fost o adevărată bucurie pentru minunatul succes ce a avut'o şi case datoreşte străduaniei d-rei Directoare şi a d-lor profesoare, dar şi silinţei şi bunei dispoziţii a elevelor de a se achita frumos, fie în danţuri, recitări, ori cânt. Publicul a aplaudat fie-care număr frenetic şi a părăsit sala sub cea mai plăcută impresie.

REP.

x *Noul ziar „Cuvîntul" apărut astăzi, arătând că complotul pentru uciderea lui Manciu şi a altor persoane, a fost urzit la Bncureşti, afirmă că procesul lui Corneliu Codreanu va fi transferat în Capitală, urmînd ca dosarul să fie înaintat la Consiliul de Războiu al corpului II de Armată.*

x Comuna urmează a convoca la o consfătuire pe toţi directorii şcolilor primare din localitate pentru a stabili de comun acord necesităţile construirei unor noi şcoli, pentru ca fondurile necesare să poată fi înscrise în limita posibilităţilor, în noul buget.

x Direcţiunea şcoalei de fete No. 9 „Al. Lambrior", aduce la cunoştinţa absolventelor care nu s'au înscris în cursul secundar şi a celor care s'au retras fără a face cel puţin 3 clase, că sînt obligate prin noua lege, să urmeze la şcoala primară până la vrîsta de 16 ani împliniţi.

Inscrierile se primesc la cancelaria şcoalei, în str. Vovidenie.

Deasemenea, neştiutoarele de carte, sau elevele care n'au terminat şcoala primară, sînt înştiinţate că la 10 Noembrie se deschid cursuri de adulţi, obligatorii până la vrâsta de 18 ani.

Secretele căsniciei

x *Licenţiaţi ai facultăţii juridice* în sesiunea Octombrie 1924.

1) Bunea Eugeniu, 2) Lucescu Ioan, 3) Frantzen Emilian, 4) Locotenent Hărjescu Ioan din disponibilitate. 5) Popescu G. Adrian, 6) D-ra Mimi Ulea, 7) Hristache Francu. 8) Maior Dimitriu Ioan, 9) Căpitan Negulescu M. 10) Căpitan Popescu I. 11) Scurtu Traian 12) Vicol Th. 13) Marcovici Emil, 14) Căpitan Hogoş C. 15) Perlea M. Aurelian.

x Direcţiunea şcolii de fete No. 8, „Petru Răşcanu" din Iaşi, str. Mitropoliei, înştiinţază absolventele, care nu s'au înscris într'o şcoală secundară că *sunt obligate* până la 16 ani împliniţi să revie în această şcoală pentru a face încă 3 clase: a V, a VI-a şi VII-a. Chiar elevele ce au întrerupt o şcoală secundară, înainte de a face 3 clase, şi n'au 16 ani, trebue să se înscrie din nou la şcoala primară. Inscrierile şi instrucţiile se fac în localul direcţiunei, sau în cancelaria şcolii dela 5 jum.—6 jum. p. m.

x *Furt original.*— Ucenicul Petre Niculescu din Bucureşti în vrâstă de 14 ani, a intrat la miezul nopţii în atelierul stăpânului său şi a furat 2 automobile.

Unul fiind stricat, l-a lăsat imediat lângă poartă, şi plecă cu al doilea.—N'avu însă noroc căci terminându-i-se benzina, micul hoţ fu nevoit să se oprească în drum, unde, curând fu ajuns de către stăpânul său şi agenţii de poliţie, care îl conduseră la despărţirea cea mai apropiată.

x Comuna de acord cu delegaţii ministerului comunicaţiilor au decis ţinerea licitaţiei pentru lucrările de clădire a imobilului care va adăposti birourile postului de telegrafie fără fir de la Coppu.

Licitaţia se va ţine la 20 a lunei curente.

Valoarea lucrărilor este de aproape un milion.

x Cassa Muncii c. f. r. a început tratativele pentru cumpărarea unor terenuri în localitate pentru locuinţele nscesare personalului ceferist.

x BIBLIOGRAFIE.—Au apărut:

— *„Problema şcoalei active"*, de cunoscutul pedagog şi publicist d. *Grigore Tabacaru*, docent universitar; o contribuţie de clarificare şi dezvoltare necesară oricărui profesor şi învăţător.

Editura librăriei Patron—Tecuci.

— *„Bazele falşe ale antisemitismulu"* de dr. Iosef Weissberg; un studiu obiectiv asupra importantei chestiuni aflate la ordinea zilei.

x D. C. Toma, preşedintele Comisiei interimare împreună cu membrii numiţi de comisia interimară, **a început lucrările preliminare pentru alcătuirea noului budget comunal.**

Situaţia epidemiilor în oraş

De la 8 Octombrie şi până azi s'au înregistrat în localitate: un caz de anghină difterică, unul de rugeolă, 8 de febră tifoidă, 2 de paratifus, 2 erisipel, 1 Tetanos, 1 de tusă convulsivă.

*

In ceia ce priveşte scarlatina s'au înregistrat 54 cazuri în Octombrie şi 6 în Noembrie.

După măsurile luate, şi după declaraţiile făcute de d. dr. Tănăsescu, medic şef al oraşului, epidemia de scarlatină e în descreştere.

*

Nu este însă mai puţin adevărat că medicul şef al oraşului, faţă cu faptul, că secţia de scarlatinoşi la spitalul de izolare este complectată, se studiază posibilitatea de a se găsi încă un local, unde eventual ar putea fi evacuaţi apoi bolnavii de scarlatină.

x Ministrul de interne, a respins demisia d-lui inspector de poliţie Ştiubei.

x Acceleratul 511/606 Iaşi-Cernăuţi, care urma să fie pus în circulaţie pe data de 1 Noembrie, a fost din nou amânat pentru o dată care se va fixa ulterior.

Acest accelşrat ar fi format o legătură foarte avantajoasă cu Cernăuţii căci urma să plece la 12 noaptea din localitate, ajungând la 6.25 dimineaţa la Cernăuţi.

x Comisiunea zootechnică a judeţului, s'a întrunit aseară sub preşidenţia d-lui P. Fântânarn, prefect de judeţ, ocupându-se de alcătuirea noului budget. Au participat toţi medicii veterinari.

Intre altele, se va introduce în noul budget o sumă importantă ca încurajare pentru îmbunătăţirea rasei cailor.

SPECTACOLE

De ale Cinematografului. La Sidoli, reprezentaţiile cinematografice cu marele dispărut De Max atrag în fiecare zi mii de spectatori, Sala Sidoli, pe cât e de mare, pe atât e de neîncăpătoare pentru mulţimea curioasă de a-l vedea pe regretatul tragedian De Max în ultima sa creaţie l'Ami Fritz.

Programul este complectat cu o puternică dramă din viaţa picanteriilor pariziene „Femeile de Astăzi" după romanul lui Oscar Wilde.

x Magistraţii din provinciile alipite au cerut Ministerului Justiţiei, amânarea examenelor de conlirmare. Ministerul însă nu va schimba data examenelor care încep la 1 Decembrie, prezentarea magistraţilor la examene nefiind obligatoare pentru acest prim examen, urmând alte două în cursul anului 1925.

x Ministerul Instrucţiunit Publice a cerut tuturor şcoalelor din localitate să-i indice câte doi domni profesori în vederea alegerei comisiunii care va studia autoproectul de lege de reorganizare a învăţământului secundar.

Comisiunea astfel aleasă va fi cunoscută încă în cursul acestei luni pentru ca proectul odată fixat în forma lui definitivă, să poată fi supus cât mai urgent discuţiei Parlamentului.

ECOURI

— Doamna şi d. Ioan Ştefănescu proprietarul „Magazinului Iaşilor" roaga distinsa sa clientelă, care din eroare nu a primit invitaţie, să viziteze Expoziţia modelelor de ROCHII, MANTOURI, PALARII etc. ultimile creaţiuni aduse de la cele mai mari case din Paris, ce are loc în zilele de Sâmbătă 8 Noembrie şi Duminică 9 Noem. c. între orele 10—11 a. m. şi 4—6 p. m. în localul din str. Lăpuşneanu cofetăria Funiak.

O ceartă fatală

Chişinău.—Postul de jandarmi din comuna Valea Perju, comunică faptul că locuitorii Dumitru Cermoniuc şi Andrei Pavelca, luându-se la ceartă, Cermoniuc a luat toporul lovindu-l pe A. Pavelca, peste cap în aşa fel că acesta din urmă a căzut imediat la pământ mort.

Aducându-se la cunoştinţa parchetului, s'a dispus transportarea cadavrului la morgă pentru autopsie.

Astăzi
la SIDOLI
marele dispărut
DE MAX
apare în ultima
sa creaţie
L'AMI TRITZ

Adaos: FEMEILE DE ASTAZI
după romanul lui Oscar Wilde

MICA PUBLICITATE

DE VANZARE una casă cu 4 camere cu antret, cerdac, beciu, 2 coşări cu popoşoi, 2 girezi de struţeni aproximativ 10 care, 15 0 m teren.

Doritorii se vor adrêsa în str. Sărărie No. 5. Pentru informaţiuni la Dl. Th. Ciornei în curtea Primăriei Iaşi.

DE INCHIRIAT aproape centru două odăi şi bucătărie. Şoseaua Arcu No. 15.

DE VANZARE una moară a d-lui Aristotel Popescu, comuna Prisăcani, cotuna Morenii Jud. Iaşi, având: motor de 25 H. P., pietre franţuzeşti de 42 toli, una parnitură de treier de 12 H. P., teren împrejmuire 40 prăjini şi case de locuit.

Pentru informaţiuni a se adresa în stradela Ipsilante No. 6 Iaşi.

SE VINDE DE OCAZIE un palton blănit cu guler de astrahan, absolut nou.

O canapea mare, elegant tapisată, cu spateză, în stare bună.

A se adresa zilnic în str. Sft. Teodor 11.

CITAŢIE. Se aduce la cunoştinţa celor interesaţi că în ziua de 11 Noembrie ora 11 a. m. are loc la Trib. Iaşi s. 3-a vinderea prin licitaţie publică a imobile o din Iaşi str. C. A. Rosett 37, 39 şi Uzinei 82, pentru eşire din indiviziune.

CONTABIL AUTORIZAT corespondenţa germană, română caută schimbare de post lă orice afacere comercială sau industrială, preferă însă hrana de cereale.

A se adresa la ziar sub O. Z.

DE INCHIRIAT în strada Lăpuşneanu, două odăi, eventual cu bucatarie, libere imediat A se adresa la ziar sub H.

Asuşe
(Carnete á souche)
toate felurile şi mărimile, numerotate şi perforate de vânzare eftin la
LIBRARIA CENTRALA
Iaşi, str. Gh. Mârzescu 25

AVIZ DELA CONSULATUL TURCESC DIN GALATZ

Către supuşii Turci

Legaţiunea Republicei Turceşti din România aduce la cunoştinţa supuşilor Turci că în urma aplicărei Tratatului de la Lausanne, sechestrele care blochează bunurile mobiliare şi imobiliare ale supuşilor Turci au fost ridicate şi că instrucţiunile privitoare la această radicare au fost date de către Ministerul Regal al Finanţelor autorităţilor provinciale competinte.

Cei interesaţi, ale căror bunuri sunt de acum înainte libere de orice piedică, trebuiesc deci să procedeze cu administratorii lor sechestri la regularea definitivă a socotelilor. In cazul când se vor ivi neînţelegări cu administratorii sechestri sau alte dificultăţi, supuşii turci interesaţi, se pot adresa Consulatelor turceşti din Constanţa, Galaţi sau Bucureşti pentru a căpăta informaţiuni asupra procedurei de urmat în România, Ofiţiol de lichidare de pe lângă Ministerul Regal al Finanţelor din Bucureşti este competinte în materie în ultimă instanţă.

Chestiunile litigioase pot fi aduse şi înaintea tribunalului Arbitral Mixt Turco-Român în termenele şi formele prevăzute în taatat.

Consulatele turceşti vor da indicaţiunile necesaie în această privinţă.

Păstraţi bonul

Toată lumea merge astă seară la
MOSJUKINE
numai eu sunt condamnat la casă. E cea mai grozavă decepţie ce se poate înregistra.

DOCTOR
Adela Naftulea
fost medic de spital
BOLI INTERNE DE FEMEI, COPII, FACERI
Consult. 9—10, 1—3
Str. Cismăriei 39

Doctor L. HEITEL
MAMOŞ
De la clinicile din Berlin, Viena, Frankfurt
Boli de Femei şi Naşteri
Str. Săulescu 2 (alături de Biserica Talpalari)
Consultaţiuni 3 6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic

CABINET DENTAR
Dr. Med. H. APTER
Specializat la Berlin în dentistică şi boli de gură
IAŞI, Str. Lăpuşneanu 32
Cons. 9—12, 3—6

Ultima oră

Vastul complot terorist

Autorităţi e deţin firul complotului.-Sediul principal la Bucureşti.-100 de proscrişi.-Alarma de la Cameră.-Descinderi şi arestări în mai multe oraşe.

Vastul complot terorist

Planul asasinatelor în mâna autorităţilor.-100 de proscrişi.- Complotul pregătit la Bucureşti.- Senzaţionale descinderi şi arestări.

Agitaţia de la Cameră

Bucureşti.— Ieri după amiază, o neobişnuită stare de nelinişte a domnit la Cameră, nelinişte vădit sporită prin măsura ca publicul să nu poată pătrunde în localul Camerei mai înainte de a fi percheziţionat. Chiar şi ziariştii prevăzuţi cu legitimaţii, au fost supuşi percheziţiei.

D. general Nicoleanu, prefectul poliţiei, însoţit de numeroşi agenţi, se afla la faţa locului.

Pe culoarele Camerei se afirma că noui arestări vor fi operate în curând. In acest scop s'au pregătit mai multe celule la Văcăreşti.

Ar fi implicaţi în complotul antisemit şi oameni din afară rândurilor studenţeşti şi se citează chiar un nume cu răsunet.

Parchetul militar şi-a instalat un birou în cancelaria închisoarei Văcăreşti, pentru facilitarea instrucţiei.

*

Măsurile poliţeneşti de la Cameră s'au dovedit justificate. In adevăr, au fost arestaţi doi tineri asupra cărora s'au găsit revolvere încărcate. Ei au declarat că sânt studenţi şi că aveau misiunea să împuşte pe d. dr. Lupu, pe d. Tatarescu şi alte persoane.

Consfătuirea autorităţilor

Aseară a avut loc la ministerul de interne o consfătuire între d-nii Tatarescu, general Nicoleanu şi Romulus Voinescu.

S'a hotărât a se face noui descinderi şi tot odată a se trimite tipografiilor din Capitală circulări cu înştiinţarea de a nu mai tipări nici un fel de manifest fără autorizaţia prealabilă a comandamentului militar.

Descinderile din Capitală

Aseară la ora 7 a plecat de la prefectura poliţiei, sub şeful siguranţei împreună cu un puternic detaşament de jandarmi, pentru a face o descindere în şoseaua Jianu unde se bănuia că există o tipografie clandestină.

S'au operat două arestări.

La ora 10 noaptea s'a făcut o nouă descindere în centrul Capitalei. 10 persoane au fost aduse la poliţie, mpreună cu un teanc de manifeste incendiare.

Senzaţionale descoperiri la Cernăuţi

In baza ordinelor venite din Bucureşti, poliţia de siguranţa a făcut în noaptea precedentă, descinderi la Câmpulung (Bucovina) şi la Cernăuţi unde s'a găsit un manifest cu acelaş conţinut ca şi la Bucureşti.

Au fost arestaţi 10 studenţi în frunte cu Ion Butculescu la care s'au găsit scrisori de la Moţa şi Zelea-Codreanu, cu unele comunicări în legătură cu asasinarea prefectului Mancin şi cu alte asasinate plănuite.

Câţi-va dintre cei arestaţi au făcut mărturisiri senzaţionale.

*

Descinderi şi arestări s'au mai operat la Galaţi, Tecuci, Cluj, Bistriţa şi alte oraşe din Ardeal.

*

Studentul Ionescu care trebuia să fie transportat la Focşani, în legătură cu unele descoperiri făcute acolo, a fost reţinut în Capitală în interesul instrucţiei.

Toţi cei puşi în cauză vor fi aduşi din provincie la Bucureşti, unde este sediul principal al complotului.

Complotul

Autorităţile deţin firul complotului terorist care pregătise asasinarea a zeci de persoane în primele zile ale lunei Decembrie.

Conciliabulele au avut loc la Bucureşti în luna Octombrie când s'a alcătuit planul general al asasinatelor.

Pe lista proscrişilor se află peste 100 persoane, în fruntea cărora era prefectul Manciu. Urmau apoi unii miniştri, conducători ai opoziţiei, profesori, şefi de autorităţi, mari financiari şi publicişti.

Erau fixate şi persoanele care trebuiau să execute asasinatele, precum şi persoanele care trebuiau să formeze gărzile asasinilor.

Pentru suprimarea lui Manciu, era fixată chiar ziua fatală când fostul prefect a căzut jertfă.

Amestecul unei Societăţi culturale

S'a constatat că o Societate care cheltuia mari sume de bani în scopuri culturale, era de fapt amestecată in acţiunea teroristă antisemită.

Societatea poseda 2 permise gratuite de liberă circulaţie pe căile ferate, eliberate de ministerul comunicaţiilor.

Doi reprezentanţi ai Societăţii circulau în permanenţă şi apăreau acolo unde se produceau agitaţiile.

*

D. Ionel Bratianu a ramas foarte afectat de faptele descoperite şi a luat dispoziţiuni ca cercetările să se urmeze cu toată severitatea.

Catastrotă de tren în Anglia

Bucureşti.—O catastrofă de cale ferată s'a produs lângă Litham in Laucashire (Anglia). Expresul de Liverpol a deraiat la o curbă. Maşina şi câteva vagoane s'au răsturnat. S'au scos până acum 16 morţi şi foarte mulţi răniţi.

Locul catastrofei este izolat şi foarte greu accesibil, ceiace împiedică considerabil opera de salvare.

Se crede că mai sunt victime sub sfărâmăturile vagoanelor.

Alegerile prezidenţiale d n Statele-Unite

Bucureşti.— Ieri 4 Noembrie a avut loc alegerea noului preşedinte al Statelor-Unite.

După cum se ştie, se aflau în luptă d-nii Coolidge, republican, Dawis, democrat şi Lafolette, progresist.

Alesul trebuie negreşit să întrunească două treimi din numărul voturilor exprimate.

Şansele cele mai mari pare a fi avut d-l Coolidge actualul preşedinte.

Până acum însă nu s'a transmis rezultatul alegerei.

Situaţia în Anglia

Apropiata constituire a guvernului conservator

Bucureşt.— Se aşteaptă pe astăzi demisia d-lui Mac Donald. In vederea aceasta regele s'a înapoiat ieri la la Londra.

Dl. Churchil a declarat că va susţine guvernul conservator.

Din cercurile conservatoare se afirmă că dl. Baldwin va forma cabinetul din cele mai bune elemente necesare ţărei, fără a ţine cont de veleităţile personale.

Până Vineri, numele noulor miniştri vor fi cunoscute.

S'au mai dat câte-va rezultate de alegeri, aşa că rezultatul pe până acum este următorul : conservatori 410 ; laburişti ; 152 ; liberali 41 ; independenţi 5.

Dr. N. Alexandrescu
Medic de spital
Boli de piele venerice şi sifilis
Consultaţii 3—5 p. m.
Str. Sărărie 65.

VACANŢA CAMEREI

Bucureşti.— Camera va lua vacanţă de Vineri până Miercuri, în vederea sărbătorilor naţionale care vor avea loc la Cernăuţi.

Miercuri se va relua discuţia la mesaj.

In jurul incendiului

din regiunea petroliferă

Bucureşti.— După mari sforţări, aseară la ora 8 a fost localizat incendiul declarat la sonda 71 a Societăţii „Unirea". Au ars complect 3 bataluri de ţiţei, 3 staţiuni de pompe şi întreaga sondă.

Pagubele se urcă la 6 milioane lei.

INCENDIU LA PLOEŞTI

Bucureşti. — Un violent incendiu s'a produs la depozitul de lemne Ideal din Ploeşti, în strada Italiană, distrugând o însemnată cantitate de material.

Pagubele sânt foarte mari.

Tulburări la Roma

Bucureşti. — Bande de fascişti au provocat tulburări la Roma, atacând în stradă pe adversarii politici. Au intervenit detaşamente militare.

Gentileţa unor pungaşi

Chişinău.— D-na Augustina Idelson, traversând strada Nicolaevscaia, a alunecat şi a căzut.

Observând aceasta, doi domni bine îmbrăcaţi s'au grăbit a venî în ajutorul doamnei, ridicând'o.

Care nu fu surprinderea d-nei Idelson când mai târziu a constatat că-i lipseşte un lanţ de aur şi un ceas, în valoare de 20000 lei.

Moartea lui Iancu Ioaniu

din Piatra-Neamţ

Peatra N.— A incetat din viaţă Iancu D. loaniu în vârsiă de 74 ani. S'a născut la Iaşi la 24 Decembrie 1854 unde şi-a urmat studiile şi luat licenţa în rdept. Venit la Piatra N. la 1879 a ocupat diferite funcţii în magistratură, după care dându-şi demisia a profesat advocatura fiind unul din fruntaşii baroului. In mai multe rânduri a fost ales decan al baroului.

A luat parte intensă la viaţa publică a oraşului şi judeţului nostru, fiind în nenumărate rinduri primar, deputat, senator etc.

Dispărut din viaţă, lasă regrete unanime.

Cetiţi „Opinia"

AFACEREA PAŞAPOARTELOR

Confruntările de astă-noapte.-- Explicaţiile d-lui Franasovici

Bucureşti.— In chestiunea paşapoartelor, instrucţia a făcut importante progrese.

Ieri după amează s'a făcut o confruntare între d-nii Filipovici şi general Văitoianu, dar confruntarea a avut un rezultat nul, întrucât ambii şi-au menţinut declaraţiile anterioare.

*

Aseară la ora 9 a fost ascultat dl. Stoicescu, director din Siguranţa Generală, acel care a eliberat paşapoartele în baza unei rezoluţiuni a d-lui Franasovici : dar tocmai acea rezoluţie este contestată şi de aceea va fi supusă expertizei grafice.

Stoicescu pretinde, că el nu s'a îndoit de autenticitatea rezoluţiei şi i-a dat curs. A fost de aceea necesară o confruntare între Stoicescu şi Franasovici, care a continuat şi după ora 3 noaptea.

Dl. Franasovici a recunoscut c'a dat două sau trei autorizaţiuni pentru eliberări de paşapoarte, însă majoritatea sumelor au fost adăogate ulterior la siguranţă.

Cercetările continuă asupra aeestui punct.

Cumpărăm Briliante
Diamante, aur, argint, piatină, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferlud preţurile cele mai mari
Ceasornicăria TISCHLER
Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI
Nu cumpărăm decât de la persoane bine cunoscute sau dela persoane cari ne vor prezenta dovadă din partea circumscripţiei din care face parte că obiectul oferit este liber spre vânzare

Cereţi numai
Galoşi veritabil ruseşti
Marca △ Triunghiu
Marfa solidă, ca în timpuri normale, se poartă garantat un an întreg.
DEPOZITUL GENERAL LA
S. Falbiş & A. Rauch
STRADA C. NEGRI 24

Cumpăr şi vând
Aparate Fotografice
Permanent depozit de Plăci, Pelicule Agfa, Lumiere, Jougia, Hârtie Fotografică, Laborator gratuit la dispoziţia amatorilor.
Se primesc Pelicule şi plăci la developat şi copiat.
Fotograful Curţei Regale
Zaharia Weiss
Iaşi, Piaţa Unirei

Depurativul Regenerator SalParil
Cel mai puternic depurativ-vegetal
recomandat de toată lumea medicală contra maladiilor : guta, litează renală, boli de piele, eceme, boli sifilitice, etc. şi în orice afecţiuni ale sângelui viciat.
Depozitul general : FARMACIA Dr. KONYA,—Iaşi

ANUL al XX-lea No. 5231 — 2 LEI NUMARUL — VINERI 7 NOEMBRIE 1924

REDACȚIA ȘI ADMINISTR...

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE

Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

Biblioteca Universității Loc...

LEGI ȘI EFECTE...

O țară învingătoare în marele războiu, și care ca și noi se sbate în suferințe, bine înțeles păstrându-se proporția, e desigur Franța.

Și dânsa are valuta slabă. Și în această țară, prietenă a noastră, toate clasele muncitoare se tânguesc. Și acolo se strigă contra scumpetei, care crește mereu.

Și acolo funcționarii, clase obijduită, se agită, fac manifestații, cer sporire de salarii. Muncitorii și acolo amenință cu greva.

Ca și la noi, guvernul francez se străduește să aducă o alinare. Ca și la noi comisiuni economice, comisiuni parlamentare,etc. caută, cercetează, propun mijloace de ameliorare.

Dar parcă e un făcut! Se drege într'o parte ceva și se strică mai rău n cealaltă parte.

Francezii, ca și noi, și'au pus în minte să îmbunătățească valuta. In parte au reușit, dar scumpetea se accentuiază mai tare, ceia ce dovedește că nu aceasta e singura bubă, ce trebue vindecată.

La noi, e același lucru. Valuta noatră dă semne de ameliorare. Viața însă se scumpește din zi în zi. De aici protestările destul de vii ale claselor, cari cu deosebire trăesc din buget, funcționari și muncitori, cari se plâng că n'au cu ce trăi.

Noi până astăzi ne-am mulțumit a critica guvernul și a-i cere mijloacele necesare.

Ne mulțumim cu alte cuvinte, a cere totul de la Stat.

Și statul, la urma urmei, cum răspunde la doleanțele noastre? *Ne mai trântește o lege.* Dacă s'ar căuta câte legi s'au făcut de la războiu încoace, cred, că ar eși un volum, dacă nu și două, respectabile.

Legi bune, legi adaptate împrejurărilor de moment, dar noi, cei protejați în principiu de acele legi, rămânem tot așa, ba dăm și de mai rău.

Cu legile pe care le avem astăzi ne-am putea apăra. Și cu toate astea... Este ceva putred pe la noi prin țară. Dar cine să descopere putregaiul și cine să ia mătura? și cu cine să înlocuești pe cei ce i-ai măturat?

Cred oricum, că n'ar fi potrivit să mai cerem legi noi. Ba poate ar fi locul să punem un cuvânt ca moara din dealul Mitropoliei, de la București, să se mai astâmpere.

Ne trebuesc fapte, nu legi scrise pe hârtie, cari acolo rămân, și nu sânt scoase, nu sânt cercetate de cât când oligarhii au de combinat sau de apărat vre-un avantaj personal.

Un guvernământ cinstit, competent, prompt la acțiune și care în loc de a legifera destrăbălat, *ar realiza* baza legală deja existentă, — și în plus, o pricepută și largă inițiativă particulară, — ar reuși să ne scoată din haosul dizolvant în care ne zbatem.

V. I. Radu

ASPECTE

Dela Zurich la Tatar-Bunar...

In cantorul Uri din Elveția, un asasin a fost condamnat la moarte; pedeapsa nu va putea fi însă executată, pentrucă nu există călău. Nici un cetățean n'a primit mizerabila însărcinare de a ghilotina pe cel condamnat, afară de un oarecare Mengis, acar de cale ferată, ai cărui bunici îndepliniseră cândva meseria de călău.

Fapta lui Mengis a fost adusă la cunoștința Societății acarilor din Zurich și a Uniunei locale a personalului întreprinderilor de transport, cari au stăruit pe lângă dânsul să renunțe la proectul său și astfel „să cruțe personalului federal rușinea de a vedea pe unul din ai săi îndeplinând funcțiunea de călău", cerând în același timp direcțiunei arondismentului Zurich ca și direcțiunei generale a căilor ferate, sa nu-i acorde libertatea de a-și pune în aplicare planul.

Această întâmplare nu era necesară pentru a demonstra lumii întregi gradul de civilizație la care a ajuns republica helvetă. In cursul agitat al vremurilor, cetățenii micului stat au dovedit cât pot iubi libertatea și cătă înțelegere pentru marile idealuri ale umanității posedă în insula aceea cu piscuri de vecinice zăpezi acoperite,—ca un simbol al mândriei și al gândiri pure,—plutește însuși duhul bunătății. Acolo s'au închegat planurile marei revoluții ruse și acolo, deasupra vâltoarei, Romain Rolland a prins notele clare din care pacifismul și-a compus mai târziu imnul.

Elveția nu este loc propriee numai pentru nefericitele victime ale tuberculozei pulmonare: este, mai cu seamă, regiunea sănătoasă spre care se îndreaptă țările continentelor toate, să-și vindece ftizia morală.

La câtă di tanță trebue așezat poporul care îl opreste pe Mengis de a fi executorul legal al unui asasin ordinar, de acela în mijlocul căruia,— zilnic,— apar călăii lași ai unor victime nevinovate?

Și este; măcar un punct comun de umanitate, între admirabilii muncitori din Zurich și inielectualii conducători i României de azi cari incită și tolerează crimele călăilor ilegali operând, de pildă, în sud-estul Basarabiei? G. SPINA

Alegerea din Statele-Unite

Importanța pentru Europa.— Atitudinea în chestiile externe.—Politica Statelor Unite neschimbată

Pregătirea alegerilor prezidențiale din Statele-Unite a fost urmărită cu multă încordare de toată presa europeană. Vechiul continent își simte soarta legetă tot mai strâns de marea republică din nordul Americei, care deține azi nervul tuturor lucrurilor: aurul. Această situație dă Statelor Unite rolul de arbitru în chestiile internaționale.

Se înțelege că persoana președintelui unei asemenea țări prezintă o importanță considerabilă și că emoția în preajma alegerii a fost deplin justificată.

De astădată au fost în luptă trei candidați: Coolidge, republican, Davis democrat și La Follette progresist. Politica lor prezintă cel mai mare interes pentru Europa, fiindcă se știe că sunt câteva probleme în care America nu și-a spus încă cuvântul.

*

In ce privește Curtea internațională de justiție, această instituție are aprobarea lui Coolidge și a partidului republican, și se bucură de respectul democraților; La Follette nu s'a pronunțat în nici un fel.

Coolidge persistă în a refuza să ia parte la lucrările Societății Națiunilor și de a-și asuma obligațiile rezultând din pactul de constituire.

Din contra, Davis e mult mai favorabil Ligii, dar programul democraților prevede că intrarea eventuală a Statelor-Unite în Societatea Națiunilor trebue să fie scoasă de sub acțiunea unui singur partid și supusă aprobării întregului popor american.

In privința planului Dawes, singur Coolidge l-a aprobat deschis. Ceilalți doi candidați nu s'au pronunțat în nici un fel.

*

Una din chestiile cele mai pasionante este cea care privește armata și înarmările. Programul democraților prevede recrutarea militară, concentrarea forțelor naționale în timp de războiu, o armată de uscat și una de mare și suspendarea legilor în caz de războiu.

Partidul republican tace asupra acestui punct. La Follette admite suspendarea legilor în timp de războiu, dar respinge recrutările.

Cele tret partide sunt perfect de acord asupra necesității reducerii înarmărilor de mare și de uscat.

La Follette crede că tratatul de Versailles trebue revizuit și că războiul trebue hotărât prin referendum. Partidul democratic admite referendul pentru războiu, cu excepția atacurilor neprevăzute.

De altfel, nici unul din cele trei programe nu face o chestie capitală din politica externă. Lupta s'a dat mai ales în jurul problemelor de economie publică și de politică internă. Proprietarul și muncitorul din industrii au căutat să găsească un program comun pentru a-și apăra interesele.

Scandalurile financiare din anul trecut s'au amestecat cu luptele de principii ale partidelor.

*

Prin alegerea președintelui Coolidge se consacră politica internă și externă de până acum. Pentru multă vreme așa dar, Statele Unite vor rămâne în afara Ligii Națiunilor, stânjenind într'o măsură oarecare progresul acestei instituții.

Ca vice-președinte a reușit generalul Dawes, cunoscut prin planul elaborat pentru plata reparațiilor și refacerea financiară a Germaniei. Și de acum înainte, prin urmare, de peste ocean vor privi cu șireată indiferență aceiași ochi de bancher care așteaptă momentul să devie necesar.

O precizare

In ultimul număr al ziarului „Unirea" (interzis de autorități, dar totuși răspândit în mod clandestin), d. A. C. Cuza legitimează, bine înțeles, asasinarea prefectului Manciu. Cu acest prilej, d. Cuza își exprimă mulțumirea pentru felul cum funcționa poliția când d. Autonom Georgescu era prefect, iar d. Marcu director al prefecturei.

Se știe însă că în acel timp cuziștii au avut răgazul să-și aplice programul de violențe și devastări.

Firește, laudele d-lui Cuza nu onorează de loc pe d-nii Georgescu și Marcu. In schimb, ele precizează un lucru, și anume că antisemiții n'au putut ierta lui Manciu faptul că și-a făcut datoria profesională de a opri dezordinile publice.

Acesta-i tot substratul actului nenorocit al lui Zelea. Prefectul Manciu a trebuit să dispară fiindcă era o piedică în calea destrăbălărei de stradă. Toate celelalte motive prin care antisemiții voesc să se scuzeze, sunt simple pretexte în interesul cauzei. A.

Actualități din afară

Cum lucrează bismutul în sifilis.— Compatrioții noștri Levaditi și Nicolau au prezintat Academiei din Paris o lucrare în care arată că o infimă parte a bismutului injectat animalelor de experiență este absorbită, restul putând fi regăsit în țesuturi maltă vreme după injecție. Spirochetele sunt distruse în câteva zile la locul de infecție primitiv, fără ca bismutul care acționează în acest punct să poată fi separat prin metodele chimice. Se pare că metalul este absorbit de leucocite și intră în constituția proteinelor celulare care ar fi adevăratele distrugătoare ale parasitului.

*

Un condamnat refuză să părăsască închisoarea.— Un individ anume Rochel din Metz, condamnat pentrucă înjunghiase pe un camarad, fu înștiințat de punerea sa în libertate.

„Stau mai bine aici decât afară pe vremea asta" fu răspunsul său, și trebuiră să parlamenteze mult timp cu el pentru a-l decide să părăsească închisoarea.

*

Fiul unui ministru condamnat pentru furt.— Din München se anunță că fiul ministrului bavarez Oswald, a fost condamnat la un an și șase luni închisoare, pentrucă a furat acțiuni și polițe. Deasemenea și sora lui a fost acuzată de furt.

DISCUȚII LIBERE

Excluderea copiilor săraci

de la grădina de copii evreiască

Se va deschide la Iași o grădină de copii evreiască. Limba întrebuințată va fi ebraica, o limbă care este străină și cu totul necunoscută copilașilor evrei în general și vlăstarelor burgheziei evreiești înscrise în această grădină, în special. Așa că nu va fi o grădină de copii după concepția d-nei Montessore, ci o școală pentru împlîntarea limbei ebraice în mintea copiilor de 4—5 ani.

Grădina de copii însă are cu totul alt rol și anume acela de a contribui în mod natural la dezvoltarea fizică și intelectuală a copiilor.

Nimănuia nu-i va trece prin gînd să îndeplinească o asemenea operă într'o limbă, care este complect străină micuților. Dar despre aceasta nu putem vorbi mai pe larg în spațiul restrîns al unui articol de ziar.

Pentru moment, vreau să scot în evidență următorul fapt.

Grădina de copii este destinată numai copiilor de părinți bogați, copii, care au toate posibilitățile materiale și în mare parte morale de a căpăta o educație îngrijită în odăile spațioase ale căminului lor părintesc.

Dar doamnele de la A. C. F. E. (Asociația culturală a femeilor evreice) au vrut să le perfecționeze educația, înființând o grădină de copii. Cum aceasta implică mari necesități băneștí, s'a recurs la mijlocui obișnuit instituțiilor filantropice evreiești: cerșitul, pomana.

Și aceasta în folosul unui

(Cont. în pag. II-a)

Terorismul

Descoperirile pe care le anunță autoritățile, în legătură cu clandestinismul mișcărei antisemite, — sânt într'adevăr alarmante.

S'a ajuns la metode și la concepțiuni care denotă că o prăpastie morală s'a deschis în fața societății noastre românești.

Slăbiciunea și chiar complicitatea guvernului în agitațiile antisemite, a trebuit să dee rezultatele fatale. Instinctele odată dezlănțuite, nu mai pot păstra măsura.

S'a spus cu drept cuvânt, că dezordinile antisemite știu de unde încep, dar nu pot sti unde au să sfârșească. Și faptul se adeverește cu prisosință.

Ura cultivată în suflete, a ajuns să nu se mai mulțumească cu obiectivul inițial, și a debordat, căutând să mărească cercul social asupra căruia să se reverse. Și astfel constatăm apariția terorismului negru care-și tinteste victimele, pretutindeni, fără vre-o deosebită alegere.

Evident, rezultatele finale ale acestui terorism vor fi nule, fiindcă prin câteva agitații sterpe și asasinate ordinare nu se pot obține schimbări în structura politică și socială a unui stat. Dar efectele imediate sunt deplorabile, așa precum e deplorabilă omuciderea și precum e regretabilă risipirea zadarnică a energiei tinerești.

Terorismul trebue reprimat fără nici o șovăială. Pentru aceasta, poate vor fi inevitabile unele sacrificii; dar trebue să se pue odată capăt unei nebunii care face ravagii din ce în ce mai mari. Z.

Fascismul italian

pierde terenul de sub picioare

Fasciștii d-lui Mussolini au serbătorit săptămâna trecută a doua aniversare a „marșului asupra Romei". Dar această aniversare nu poate ascunde realitatea că fascismul se află în declin.

Ultimile cinci luni au zdruncinat puterea d-lui Mussolini. Dacă dictatorul nu s'ar sprijini pe forța baionetelor, ar fi fost răsturnat de mult. Fără ajutorul armatei și al bandelor înarmate, regimul fascist s'ar prăbuși în câteva ceasuri sub atacurile opoziției.

Asasinarea deputatului Matteotti a știrbit grav prestigiul dictatorului. Italia ntreagă s'a convins că violența și asasinatul e metoda de guvernământ a oamenilor care au uzurpat conducerea statului.

Opoziția s'a reorganizat, luînd poziție categorică împotrîva dictaturei fasciste. Numai partidul liberal condus de d-nii Giolitti și Salandra, mai acordă credit d-lui Mussolini. Dar în urma recentului congres liberal de la Livorno, și acest partid și-a retras sprijinul pentru fascism.

La primul moment favorabil, toată opoziția va lovi în dictatura cămășilor negre.

Situația este atât de bine precizată încât la ultimul congres fascist, faimosul Farinacci a declarat: „Trebue distrusă opoziția, căci altfel se distruge fascismul".

Rămâne de văzut dacă dictatorul va îndrăzni și Italia va îngădui, o suprimare prin metode teroriste, a partidelor care reprezintă conștiința politică și civilizată a poporului italian.

Cunoscătorii situației nu ezită să afirme că d. Mussolini nu va mai avea ocazia să serbeze a treia aniversare a guvernământului fascist.

FRAUDELE DE LA C.F.R.

București.— La Cabinetul VII de instrucție continuă cercetările privitoare la imensele fraude de la Gara de Nord.

Pe ziua de ieri au mai fost interogați: inginerul Filiti, inginerul Herșcovici și arhitectul Piga.

ABONAȚI-VĂ LA „OPINIA"

CRONICA DRAMATICĂ

de *WRATISLAVIUS*

Teatrul Național: „CURIERUL DE LYON" (reluare)

Incă în stagiunea trecută, cu prilejul reprezentării unei lucrări vechi (nu'mi mai amintesc despre ce melodramă era vorba) spusesem că nu suntem de aceiași părere cu cronicarul unei mari reviste, care reproșa direcțiunii că dezgroapă o sumedenie de lucruri învechite, în loc de a juca din repertorul nou — actualmente „en vogue".

De atunci s'a ivit de mai multe ori prilejul explicării acestei păreri.

Și cum lucrul s'a făcut în deajuns, nu ne vom mai opri asupra punctului acestuia.

Onorata Direcțiune își urmează în mod logic programul — adică dă publicului — *actualului* public (mai bine zis *marei majorități*) ceia ce-i trebue și — ceia ce nu trebue scăpat din vedere: în limita forțelor de care dispune actualmente „Societatea Dramatică" locală.

Cel mult că ici-colea, din dorința de a satisface și minoritatea (principiul minorităților...) mai joacă din când în când și câte-o lucrare de netăgăduită valoare literară (cum e anunțat de pildă, pe data viitoare *Azilul de noapte* etc.)

Prin urmare reluarea *„Curierului de Lyon"*, a străvechei melodrame ce poartă multe decenii în spate, n'ar fi nimic deosebit.

Odată însă cu reapariția „Curierului" trebuind în mod firesc să apară și.... eroul adică banditul Dubosc — Lesurque, domnul *Vlad Cuzinschi* a preluat interpretarea rolurilor. A reintrat oare-cum în activitatea actoricească propriu zisă, pe lângă cea de *„metteur en scène"* —indeletnicirea d-sale de căpetenie.

Nu vom discuta reușita lui Cuzinschi în interpretarea rolurilor de mai sus. Personal noi avem convingerea că rolul de conducător în montarea unei lucrări, în punerea la punct a decorurilor adequate pentru realizarea unei atmosfere favorabile, (și aceasta Cuzinschi *știe* s'o facă, fără îndoială) este operă de cel puțin atâta însemnătate, ca și învățarea (ca să nu zicem interpretarea) unui rol de melodramă. Ori-câte dificul-

(Continuarea în pag. II)

BON DE PREMII No. 12

Ziarul „OPINIA"

100.000 lei, din care 20.000 numerar

Cinema Elisabeta

Cu începere de Astăzi 6 Joi Noembrie 1924

Premieră celui mai formidabil eveniment al zilei — Opera completa 9 acte mari 9 Capo-d'operă care a revolutionat Europa şi noul Continent · Film montat la Paris în Aprilie 1924 de genialul meteur-en-scene WOLKOFF

LES OMBRES QUI PASSENT

(UMBRE TRECATOARE) Fenomenal interpretat de Elita Artiştilor

MOSJUKINE

M-me LISENKO

HENRY KRÂUS şi frumoasa

ANDRE BRABANT

Adaos la program: un nou Pathé Journal şi

Comedie celebră **EL - HAROLD LOYD - STAI FRUMOS** 1 act de cel mai sănătos râs

MICA PUBLICITATE

DE INCHIRIAT la D-nu Isidore Margulies două prăvălii sau birouri.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

aduce la cunoştinţa tuturor celor interesaţi că la Sera Cimitirului Eternitatea stocul de flori pentru sezonul de primăvară fiind suficient pregătit, toţi cei ce doresc a-şi orna mormintele cu flori, sunt invitaţi a se prezenta la Cimitirul Eternitatea, achitând taxele, spre a se proceda la decorarea mormintelor cu flori cât timpul va fi favorabil, aceasta spre a se evita aglomeraţia din primăvară.

PUBLICAŢIE. Se aduce la cunoştinţa amatorilor că în ziua de Joi 6 Noembrie a. c. se va vinde prin licitaţie publica în oborul de vite «Abator», un mânz proprieta Companiei de pompieri Iaşi.

DE VANZARE una casă cu 4 camere cu antret, cerdac, bucătărie, 2 coşari cu pogon, 2 girezi de strujeni aproximativ 10 care, 1500 m. teren.

Doritorii se vor adresa în str. Sărărie No. 5. Pentru informaţiuni la Dl. Th. Ciornei în curtea Primăriei Iaşi.

DE INCHIRIAT aproape centru două odăi şi bucătărie. Şoseaua Arcu No 15

DE VANZARE una moară a d-lui Aristotel Popescu, comuna Prisăcani, cotuna Morenii Jud. Iaşi. având: motor de 25 H P., pietre franţuzeşti de 42 ţoli, una parnitură de treier de 12 H. P., teren împrejmuire 40 prăjini şi case de locuit.

Pentru informaţiuni a se adresa în stradela Ipsilante No. 6 Iaşi.

SE VINDE DE OCAZIE un palton blănit cu guler de astrahan, absolut nou.

O canapea mare, elegant tapisată, cu spătează, în stare bună.

A se adresa zilnic in str. Sft. Teodor 11.

DE INCHIRIAT în strada Lăpuşneanu, două odăi, eventual cu bucătărie, libere imediat. A se adresa la ziar sub H.

Traduceri

germană, română, poloneză şi rusă.

Contabilitate comercială şi industrială (întocmire, Notificare, Ţinere sau încheieri de Registre.

Corespondenţa germană-română. Intocmiri de acte pe maşina de scris în toate limbele moderne se face la

IOSEF BODINGER

Vasile Conta 23 (colţ Lăpuşneanu 1).

CONTABIL AUTORIZAT corespondenţa germană, română caută schimbare de post la orice afacere comercială sau industrială, preferă însă branşa de cereale.

A se adresa la ziar sub O. Z.

Direcţiunea Manufacturei de Tutun, Iaşi

PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţa amatorilor că în ziua de 17 Noembrie 1924 ora 10 dimineaţa se va ţine în localul acestei direcţiuni licitaţie cu oferte închise, pentru procurarea a:

200 (două sute) vagoane lemne de fag pentru foc predate franco curtea manufacturei.

Licitaţia se va ţine conform art. 72—83 din legea comptabilităţei publice.

Supra oferte nu se admit.

DIRECŢIUNEA

No. 7265.

LICITAŢIE. Se aduce la cunoştinţa celor interesaţi că în ziua de 11 Noembrie ora 11 a. m. are loc la Trib. Iaşi s. 3-a vinderea prin licitaţie publică a imobilelor din Iaşi str. C. A. Rosett 37, 39 şi Uzinei 82, pentru eşire din indiviziune.

Asuşe

(Carnete á souche)

toate felurile şi mărimile, numerotate şi perforate de vânzare eftin la

LIBRARIA CENTRALA

Iaşi, str. Gh. Mârzescu 25

D-rul Jacques Goldner

Boli Interne şi de Copii

Cons. 2—4 p. m.

Str. Gh. Mârzescu 17 (etaj)

Toată lumea merge astă seară la

MOSJUKINE

numai eu sunt condamnat la casă. E cea mai grozavă decepţie ce se poate înregistra.

EPITROPIA GENERALA a Casei Spitalelor Ospiciilor Stf. Spiridon din Iaşi

Aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 18 Noembrie 1924 ora 10 dimineaţa, va ţine licitaţie publică cu oferte închise în cancelaria Epitropiei din Iaşi, pentru vânzarea parchetelor de pădure şi arbori notaţi mai jos:

1) Pădurea Bădeştii-Preci tel jud. Neamţ, 445 arbori care se vor tăia în anii 1924 | 26 garanţia 10 000 lei.

2) Pădurea Răbăleni judeţul Neamţ, 500 arbori care se vor tăia în anii 1924 | 26 garanţie 10.000 lei.

3) Parchetele 8, 9 şi 10 din pădurea Coţofăneşti jud. Putna în suprafaţă totală de 107 h. a. 98 arii şi care se vor exploata în anii te estieri 1924 | 27 garanţie 100 000 lei.

Condiţiunile de vânzare se pot vedea în orice zi de lucru în biroul Silvic al Epitropiei.

Licitaţia se va ţine în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilităţei statului.

Cabinetul Dentar

S. Sirota Grosu

în strada Anastasie Panu No. 17 (Piaţa Halei)

Se execută lucrări în platină, aur şi cauciuc, dinţi albi fără placă, extracţiuni şi plombe fără durere

Consult. dela 9 jum. până la 7 seara.

PREŢURI REDUSE

Pentru săraci gratis zilnic.

D-r N. LAZAR

Şef de lucrări la Facultatea de Medicină şi Asistent al Clinicei Dermato-Sifiligrafice

SIFILIS, BOLI VENERICE ŞI INTERNE

Tratament antisifilitic cu Neo salvarsan, Săruri de Mercur şi Bismuth

Consult. 1—3 p. m.

Iaşi, Strada Tăutu No. 4

DOCTOR

Adela Naftulea

fost medic de spital

BOLI INTERNE DE FEMEI, COPII, FACERI

Consult. 9—10, 1—3

Str. Cismăriei 39

Cereţi numai

Galoşi veritabil ruseşti

Marca △ Triunghiu

Marfa solidă, ca în timpuri normale, se poartă garantat un an întreg.

DEPOZITUL GENERAL LA

S. Falbiş & A. Rauch

STRADA C. NEGRI 24

institut de educaţie pentru copii... bogaţi!

Iată ridicolul situaţiei!

Cutare croitor, mic comerciant sau funcţionar a cumpărat un bilet pentru concertul de cântece populare evreieşti (de când Mândruliţa, Solovieicic, Plaisir d'amour şi Iam Hademama au devenit cântece populare evreieşti?), pentru ca droghistul X, bancherul Y sau industriaşul Z să-şi poată trimete copiii la grădina de copii!

E de la sine înţeles că atunci când un cetăţean a cumpărat un bilet sau a făcut o donaţie fie de 20 fie pe 1000 lei, a crezut prin aceasta că contribue la sprijinirea copiilor sărmani.

Intr'adevăr copiii sărmani eşiţi din căsuţele înguste igrasioase şi friguroase, copiii flămânzi, goi şi îngheţaţi, care se află tot timpul acasă în mijlocul părinţilor lor, a căror educaţie ea însăşi lasă mult de dorit, intră în şcolile primare zdrobiţi fiziceşte şi moraliceşte.

Iată pentru ce fel de copii grădina proectată, ar fi un raiu din punct de vedere fizic şi higienic şi un templu din punct de vedere moral.

Aceasta a fost luat în consideraţie de cetăţeanul evreu generos, când şi-a dat obolul.

Se pune deci întrebarea: au avut oare doamnele de la A. C. F. E. dreptul de a întrebuinţa sumele adunate în folosul copiilor lor? Au colectat doară persoane, care îşi vor trimite copiii proprii sau fraţiori cu surorile lor, la această grădină.

Dacă porţile acestei grădini sunt închise pentru copiii săraci, să lese atunci ca colectarea de fonduri să se facă numai pentru acele instituţii ai căror elevi sunt în cea mai mare parte săraci şi necesităţile cărora nu se reduc numai la învăţătură, ci şi la o îmbrăcăminte caldă.

Insă, după cum au spus înţelepţii evrei, „pedeapsa pentru o faptă rea este însăşi acea faptă rea".

Dacă clasele avute au pretins întotdeauna că copiii săraci învaţă pe socoteala lor, dacă copiii nevoiaşi au fost aduşi în situaţia umilitoare de a simţi aceasta,—de data asta rolurile sunt inversate. Copiii bogaţi vor învăţa datorită sumelor strânse prin colectă publică pentru copiii nevoiaşi.

F. Weiner

Accidente de tren

Chişinău.— Eri dimineaţă a fost găsit pe linia ferată dintre Bălţi-Ungheni cadavrul locuitorului Constantin Feodorache din comuna Sânjeru judeţul Bălţi.

Probabil numitul neavând loc a stat pe scara vagonului şi căzând a fost tăiat în două.

Cazul a fost adus la cunoştinţa parchetului.

*

Eri la ora 5,35 când acceleleratul Chişinău-Bucureşti trecea în dreptul mahalalei Poşta-Veche, tânărul Al, Gangan vrînd să traverseze linia a fost calcat de tren şi făcut bucăţi.

Ut.

Asociaţia absolventelor Şcolii secundare Oltea Doamna

In darea de seamă, care s'a publicat în numărul nostru de eri, despre „Serbarea patronului Şcoalei Oltea Doamna", s'a scăpat din vedere a se arăta, între celelalte, încă un însemnat şi interesant punct din programul acestei serbări. E vorba de darul făcut acestei şcoli de către „Asociaţia absolventelor Şcoalei secundare Oltea Doamna".

La sfârşitul anului şcolar 1922, absolventele din acel an ale „Şcoalii Oltea Doamna" s'au constituit într'o societate cu numele din acest titlu şi cu gândul de a atrage spre a se înscrie, ca membre în ea, şi din absolventele anilor de mai înainte şi cele cari vor absolvi de atunci în viitor. Scopul acestei „Asociaţii" este de a aduna fonduri (prin cotizaţii ale membrelor, donaţii, conferinţe, concerte etc.), cu cari să se cumpere cărţi româneşti şi străine pentru îmbogăţirea bibliotecii şi încă aparate de fizică, himie etc. pentru înzestrarea cu ele a laboratoriilor şcolii.

O iniţiativă particulară vrednică de toată lauda, mai ales când ea venea dela nişte tinere fete abia ieşite de pe băncile şcolii!

Şi aşa, încă de atunci, s'a ales şi comitetul conducător al „Asociaţiei", care s'a pus pe lucru în vederea înfăptuirei scopurilor pomenite. Acest comitet, încă de atunci, îl formează: domnişoara *Dida Bărbulescu*, preşedinta, d-şoara *Olga Loşniuv*, vice-preşedintă, d-şoara *Elvira Ionescu*, secretară, domnişoara *Lenuţa Viţelaru*, casieră, şi d-şoara *Madelena Rotaru*, cenzoră.

Toate acum studente universitare.

Punându-se pe lucru acest comitet a şi adunat o sumă respectabilă de bani. Cu aceşti bani a cumpărat 16 volume de cărţi franţuzeşti, scrise de feluriţi mari autori, ca Chateabriand, M-me de Stael, Rochefoucauld, Racine, Molière, Voltaire, Anatole France etc. şi 23 de volume cărţi româneşti de Creangă, Vlăhuţă, Slavici, Eminescu, Alexandri, Blaga, Rebreanu, Sorbu, etc. A mai abonat revista franţuzească „L'Illustration" din Paris şi „Viaţa românească" din Iaşi.

Cu acest prilej al „Serbării patronului Şcolii Oltea Doamna", care, precum s-a arătat în numărul nostru de ieri, s'a făcut în sala „Sidoli" în ziua de 4 Noem. c.

Comitetul a dăruit Şcolii toate aceste 41 de volume, prin d-şoara *preşedintă Dida Bărbulescu*, care, într'o caldă şi bine stilizată cuvântare, a arătat, totdeodată, scopui mai sus amintit al „Asociaţiei absolventelor Şcolii secundare Oltea Doamna", In acelaş timp, „Asociaţia" a făgăduit, prin această cuvântare a preşedintei ei, că nu se va opri numai la acest dar, ci că în fiecare an va înzestra şcoala cu câte ceva din cele ce-i lipsesc.

Iată ce lucruri vrednice de laudă poate face tinerimea noastră, când e bine îndrumată. CR.

Cronica sportivă

Ultimele întâlniri de Foot-Bal Ass

Sâmbătă 1 Nov. crt. a avut loc la parcul sportiv „Ferdinand I" un match de selecţionare în vederea formării teamului reprezentativ al urbei noastre, care va disputa un mach cu echipa similară a Cernăuţului.

După o partidă vie dintre selecţionatele Iaşului, matchul revine primului team combinat, care învinge pe cel de al doilea cu 2:1.

De pe teren se remarcă: Gaube, Constantin, Schachman şi Şostackowsky.

*

A doua zi, duminică, echipa noastră campioană „Concordia" s'a întâlnit cu cea a „Hacoahului" într'un match amical. Invingătorii au fost şi de astădată concordiştii care-şi răpun adversarul cu puţin obicinuitul scor de 4:1.

Hacoah se prezintă: Wartenberg, Herşcu, Zusman, Dumitriu, Şabatin, Ianculovici, Puică, Ciortan, Liubceg, Moraru şi Botezat.

Concordia îi opnne: Tofan, Şvirovsky, Minea, Şostackovsky Winogradsky, Roler, Constantinescu, Fabricantu, Gaube, Luca, Săvescu.

In prima repriză, triumfătorii marchează prin Luca şi Şostakovsky; în al doilea mi-temps prin acelaş Luca şi prin Fabricantu, Hacoach înscriindu-şi punctul de onoare prin Liubceag.

Dela Concordia se remarcă toată echipa dar îndeosebi Şvirovsky iar de la învinşi: Şabatin, Moraru, Liubceag şi Botezat au fost oamenii cei mai buni.

D. Blum (Macaby) a arbitrat simpatic. B.

In preajma congresului funcţionarilor comerciali

După cum se ştie, la 9 Noembrie se va ţine la Bucureşti congresul general al funcţionarilor comerciali.

In acest scop aseară funcţionarii comerciali din localitate s'au întrunit la sediul soc. „Generala" din strada Stroescu P.

S'au eliberat legitimaţii pentru a beneficia de 75 la sută reducere pe căile ferate.

Din Iaşi pleacă o delegaţie compusă din cinci zeci de funcţionari.

Din aceştia, o parte va pleca Vineri seara iar o altă parte Sâmbătă seara.

Funcţionarii comerciali din România Mare se întrunesc la congresul de Duminică pentru a dezbate anteproectul Codului Muncei, respectarea Repauzului Duminical, stabilirea zilei de opt ore şi a discuta doleanţele salarlaţilor din comerţ şi industrie.

PAVEL

x La marele magazin „High Life" din str. Lăpuşneanu, obţineţi articolele cele mai fine, cu preţurile cele mai reduse.

tăţi ar prezenta acel rol—în cazul de faţă: *dublu rol*.

Cel mult am adăuga constatarea că am observat cu multă mulţumire de ce decoruri frumoase, de ce costume bogate şi de ce maşinărie complicată (afară de luna violetă—pe care n'o putem suferi—plagiată după d. Z. Soare-Soare) dispune Teatrul nostru Naţional.

Mai ales în lucrările în care joacă şi *el*, sufletul pânzelor, al costumelor şi al efectelor de clar-obscur realizate.

Alta esle însă chestiunea principală, despre care ne-am propus să spunem câte-va cuvinte.

D. *Vlad Cuzinschi* fiind ca actor, din vechea şcoală teatrală, când reapare într'unul din rolurile repertorului vechiu, se comportă ca şi atunci. Adică vorbeşte tare, cu gesturi mari, cu un cuvânt *joacă teatru*. Ori cât de bine ar fi, dar, repetăm, joacă teatru.

Şi pe d-sa îl imită tineretul.

Acum avem explicaţia de ce în van ne rugăm de „băeţi" să vorbească, aşa cum vorbim şi noi—omeneşte. Nu. Ei continuă să ridice glasul sus, sus de tot. Iluzia e quasi imposibil de realizat.

Ici colea câte-o excepţie (vorbesc aci despre cei mai tineri şi în nici un caz despre ace moşneag-verde care e pentru noi o problemă).

Ni se va obiecta: genul?

Dar cum joacă în acelaş gen şi „verdele sexagénar"? (căruia intenţionat nu'i scrim numele) Atât de „omeneşte" că aproape... face notă discordantă.

Cum însă nu se poate schimba peste noapte o manieră de decenii, nici noi nu inzistăm asupra acestui fapt. Constatăm şi trecem mai departe.

Pentru a reveni la melodrama jucată. Cu multă destonicie montată—până'n mici amănunte. Cu o îngrijire deosebită dată costumelor, cum nici la cei cu reclamă americană (veniţi „oficial" aici) n'am văzut şi cu o *notă de ansamblu* foarte agreabilă.

Decorul pădurei (tabloul II) prin care trece diligenţa (*cu cai adevăraţi)* e o frumuseţe şi după cât ne amintim pare-că nu l'au mai văzut.

Apropos: sunt mulţi „cunoscători" de teatru (între-cari şi subscrisul) care încă n'au văzut „*Curierul de Lyon*". Şi sunt sigur că totuşi l'am citat de multe ori vorbind despre melodrama-tip. Adică: virtutea luptă cu viciul şi...iese învingătoare.

Aşa că „eroarea judiciară" datorită asemănării dintre criminalul Duboic şi Lesurgue (un vecin a făcut constatarea că în adevăr semănau mult...) e numai o eroare de formă.

La sfârşit, pe când îl duc la eşafod pe condamnatul nevinovat, e prins adevăratul criminal care „din întâmplare" se afla şi el în preajma eşafodului. Şi atunci....ştiţi ce păţeşte. Gestul (pe care Vernescu îl face atât de plastic) nu poate fi redat prin cuvinte.

Primirea caldă făcută „Curierul de Lyon" e datorită lui Cuzinschi. Dar nu atât pentru obositorul dublu rol (Dubosc plus Lesurgue) ci mai mult pentru râvna depusă cu montarea decorurilor, cu echiparea ansamblului, cu tot.

Dacă voiţi: succesul e datorit rolului *triplu* jucat de Cuzinschi. Adică: Dubosc, Lesurgne şi *metteur en scène*.

Toate trei sunt grele. După noi al treilea, e principalul.

WRATISLAVIUS

NOTĂ.— N'au fost de loc note discordante.

Până şi caii s'au ţinut de text fără luxul vre-unei...improvizaţii. W.

Abonaţivă la „OPINIA

Ultimele informaţiuni

x Faptul că „Universul“ sprijină pe cât poate cauza asasinilor antisemiţi, este logic până la un punct. Antisemitismul d-lui Popescu Stelian este cunoscut de multă vreme.

Dar atitudinea antisemită a fraţilor Honigman care s'au vândut cu „Lupta“ cu tot lui Stelian Popescu, este într'adevăr scandaloasă.

Fraţii Honigman pun umărul în favoarea d-lui Cuza şi a teroriştilor antisemiţi, fără macar să se boteze....

x Se afirmă că d. Doumergue, preşedintele republicei franceze, va vizita România.

Invitaţia făcută de Suveranii români cu prilejul vizitei la Elysée, a fost reînoită după alegerea noului preşedinte şi se spune că acceptarea va fi comunicată Suveranilor şi guvernului român cu ocazia instalării d-lui Billy, noul ministru al Franţei în România.

Vizita d-lui Doumergue la Bucureşti va avea loc probabil în Martie 1925.

x D. Inculeţ a găsit cauza scandalului dela congresul din Chişinău şi a descoperit şi soluţia. Cauza e d. Mîrzescu, iar soluţia este reclamaţie la primul ministru.

In adevăr, alaltăeri ministrul Basurabiei s'a prezentat d-lui Ionel Brătianu şi după ce i-a dovedit că oamenii d-lui Mârzescu au provocat scandalul de Duminică, i-a cerut să hotărască cine este şeful liberalilor basarabeni.

Ca de obiceiu, d. Brătianu a promis că va aviza.

x Senatul universitar, se'ntruneşte mâne la ora 11 dimineaţă, sub preşidenţia rectorului care se'napoiază azi în localitate.

Senatul care are a lua diverse hotăriri în legătură cu ultimile evenimente, are a recomanda şi 6 profesori pentru formarea comisiunei de judecată a profesorilor.

x Un distins profesor întrebat ce urmează moţiunei Marelui Colegiu, a răspuns :

— „Stere a fost suspendat, şi nici până azi nu se ştie pentru ce. Se înţelege de la sine ce rămâne de făcut azi, după moţiunea Marelui Colegiu“.

x **Instruirea asasinatului.** —In urma apelului făcut de cei patru studenţi menţinuţi arestaţi, în frunte cu Moţa şi Gîrneaţă, tribunalul secţia a doua a înaintat eri dosarul respectiv Camerei de punere sub acuzare, care probabil se va pronunţa azi.

*

Eri un reprezentant al parchetului a vizitat închisoarea de la Galata interesîndu-se de aproape de chipul în care se face paza celor arestaţi în afacerea asasinatului.

x PIATA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat ieri 10,80; la Zurich 2,90.

Devizele în Capitală au notat :

Francul francez 9,45 ; francul belgian 8,75; francul elveţian 34,65 ; lira engleză 813 ; dolarul 179 ; lira italiană 7,85 ; coroană cehă 5,37.

x In memoria lui C. Manciu. —La biserica Talpalari s'a oficiat eri un parastas, în memoria defunctului C, Manciu, în prezenţa familiei şi a unui număr de prietini.

x Abonaţii ziarului nostru, participă de drept la marile premii ce oferim.

x Amînarea alegerilor camerelor de Comerţ.—Ministerul industriei şi al comerţului a dat astăzi o decizie prin care amână alegerile membrilor Camerilor de Comerţ din ţară, ale căror mandate au expirat sau expiră în cursul anului 1925.

Această amânare a fost acordată până la votarea legii de reorganizare a Camerilor de Comerţ.

x Direcţiunea şcolii de fete No. 8, „Petru Răşcanu“ din Iaşi, str Mitropoliei, înştiinţază absolventele, care nu s'au înscris într'o şcoală secundară că *sunt obligate* până la 16 ani împliniţi să revie în această şcoală pentru a face încă 3 clase : a V, a VI-a şi VII-a. Chiar elevele ce au întrerupt o şcoală secundară, înainte de a face 3 clase, şi n'au 16 ani, trebue să se înscrie din nou la şcoala primară. Inscrierile şi instrucţiile se fac în localul direcţiunei, sau în cancelaria şcolii dela 5 jum.—6 jum. p. m.

x La Festivalul revistei *„Gândul Nostru“* care va avea loc în ziua de 12 Noembre, când se va juca şi premiera comediei *„Surioara dela Focşani“*, va da concursul şi d. *Mihail Sadoveanu*, ilustrul nostru literat, precum şi d. *Ionel Teodoreanu*.

De-asemenea elevii clasei de Muzică de Cameră a d-lui Prof. N. Theodorescu : D-rele B. Blaustein, Lucia Burada şi d-nii I. Bărbieru şi N. Cordoneanu, vor executa Quartete de Coarde din Schubert, Beethowen, etc.

Accidentul trenului Constanţa-Galaţi

Acceleratul ce pleacă din Constanţa şi trebuea să sosească Mercuri 5 Noembrie la 7 dimineaţa la Galaţi, eşind din gara Bărboşi, locomotiva a sărit de pe şină răsturnându-se şi aplecând puţin restul vagoanelor.

O mare panică s'a produs printre pasageri, dar nu s'a întâmplat nici un accident de persoane.

Sa cerut imediat ajutoare, linia rămânând blocată, ast-fel că trenul Galaţi-Iaşi ce pleacă la 11.40 dim., a fost oprit în plin câmp din cauza maşinei răsturnate, până s'a eliberat linia, venind la Iaşi cu o întârziere de două ore.

Graţie faptului că trenul Constanţa abea pornise din gară şi nu-şi luase viteza, s'a putut evita o catastrofă.

Noui instrucţiuni

PRIVITOR LA CONSTATAREA NAŢIONALITAŢII

Ministerul de interne a trimis prefecturei de judeţ, o nouă circulară, cu privire la efectuarea lucrărilor relativ la constatarea naţionalităţei române.

*

Circulara cuprinde dispoziţiuni interesante cu privire la persoanele omise şi cere ca autorităţile comunale să verifice listele şi prin adresă oficială către Preşedintele comisiunei de pe lângă curtea de apel, să ceară înscrierile persoanelor omise.

*

Pentru a face act de dreptate, ministrul atrage atenţiunea autorităţilor asupra articolului 41 din regulament şi *recomandă ca toate cererile de înscriere facute după terminarea lucrărilor în prima instanţe, să fie considerate ca apeluri făcute contra omiterei şi înaintate comisiunelor de pe lângă Curţile de apel.*

*

Ministerul, prin aceiaşi circulară, lămureşte şi chestia eliberărei certificatelor de naţionalitate.

---

x In curând Iaşul va fi vizitat de marile scriitor evreu *David Bergelson*.

x SCHIMBAREA NUMIREI STRAZILOR.—Comuna va convoca pentru săptămâna viitoare o comisiune compusă din d-nii M. Sadoveanu, N. A. Bogdan, Ghibănescu, Minea, Andreescu Cale, care împreună cu d-nii C. Toma şi Vasiliu Voina vor studia revizuirea numelor străzilor şi preschimbarea acelora care sunt necesare. Aceiaşi comisiune va studia şi sistemul cel mai practic de numeratare.

Deciziile comisiunei vor fi supuse ratificărei comisiunei intrrimare, în prima şed nţă.

Atragem atenţia tuturor cetitorilor noştrii, cărora le lipsesc unele cupoane pentru premii, că atât la administraţia ziarului „Opinia“ cât şi la toate chioşcurile din oraş, Se găsesc numere din „Opinia“ cu cupoanele apărute până astăzi şi că preţul unui exemplar este numai **2 lei.**

---

x Locuitorii Neculai şi Al. Ion M. Roşca, din Costuleni, au lovit cu o secure pe locuitorul Crăciun, originar din comuna Covasna.

Aceasta, în urma unor neînţelegeri.

Criminalii au fost arestaţi.

x Nişte hoţi, rămaşi încă necunoscuţi, au pătruns în locuinţa femeei Maria Furtună din Copou, de unde au furat numeroase lucruri casnice.

x D. Dumitru Racoviţă a fost numit notar în comuna Roşcani, în locul vacant,

ECOU

— Librăria „Universală“ M. H. Schonfeld din str. Cuza Vodă 52, cea mai bine asortată, vinde cu preţurile cele mai reduse toate articolele de librărie şi papetărie.

A adus un bogat asortiment de articole de pirogravură şi genţi de piele, de cea mai fină calitate.

Cinema Sidoll Astăzi 3 Filme grandioase

Epoca 5-a Ultima
NAŞTEREA UNEI NAŢIUNI
în zilele lui BUFFALO-BILL
Cea mai importantă realizare istorică din viaţa Americei.
Această serie este cea mai interesantă din toate dat fiind frumosul desnodământ al acestei drame.

Marele dispărut
DE MAX
despre care toată presa vorbeşte fără încetare, apare alături de
HUGUETTE DUFLOS
şi LEON MATHOT
în ultima sa creaţie
Amicul Fritz

al 3 lea uriaş film
FEMEILE de ASTAZI
grandioasă realizare în cadrul unui fast enorm din viaţa pi anteriilor parisiene după celebra scriere a recunoscutu ui autor
OSCAR WILDE
în rolul principal
AGNES AIRES

REBECA MERLOB
MAX BACALU
Logodiţi
Iaşi, Noembrie 1924

x La Tribunalul secţia I s'a judecat eri procesul dintre dl. Albert Ghica cu ministerul Artelor, pentru reziliarea contractului de închiriare cu privire la imobilul, în care se află conservatorul de muzică.

Tribunalul a amânat pronunţarea pentru 11 Noembrie.

x D. Teodorescu, noul director al Conservatorului de muzică, a obţinut promisiunea d-lui Lapedatu, ministrul artelor de a orândui o anchetă pentru lămurirea şi terminarea tuturor chestiunilor ce de doi ani frământă conservatorul.

x TEATRUL NAŢIONAL. — Societatea Dramatică Iaşi.

Din cauză de boală a Domnului V. Cuzinschi, „Curierul de Lyon“ anunţat pentru astă seară, se înlocueşte cu „Clopoţelul de Alarmă“.

Biletele vândute pentru „Curierul de Lyon“ se preschimbă la Agenţia B r a ş c u.

Din Săveni

Samavolnicia unor oameni fără bun simţ.—Zilele trecute d. D... mare boier ţinând să-şi celebreze căsătoria fiicei sale într'un local mai impunător, fără să obţină aprobarea celor în drept a crezut de cuviinţă să forţeze uşa şcoalei evreeşti, să rupă lacătul şi să ocupe localul în vederea nunţei.

Subliniem faptul că şcoala a fost complect renovată chiar de curând cu ocazia vizitei făcută de d. ministru Anghelescu în acest judeţ şi chiar în cazul unei excesive bunevoinţi din partea Comunităţei, este strict interzis din partea Ministerului asemenea festivitate în localul şcoalei. Populaţia alarmată de îndrăzneala acestui reprobabil act a alergat către şcoală, oprind pe abuzivul concetăţean, care nu poate să aibă nici un drept asupra şcoalei, să înceapă nunta în asemenea condiţii.

Credem că acest fapt nu va fi trecut cu vederea de reprezentanţii justiţiei.

Logodnă.— In patriarhala locuinţă a d-lui Isac Goldhamer-Botoşani s'a serbat în cerc intim logodna d-şoarei Ema Mittelmann din localitate cu tânărul Bernard Barasch din Hîrlău.

Transmitem tinerilor logodiţi şi familiei felicitările şi urări,le noastre de bucurie şi fericire.

PROF.

Omorât de cal

Chişinău.—F. Griţou din Chişinău, trecând eri pe str. Sadovaia, la un moment dat, fără să observe i-a eşit înainte un cal, care sărrind peste el l-a lovit în pântece.

Victima a fost transportată acasă unde după vre-o 10 minute a sucombat.

Dezbaterile procesului falşificatorilor dela Ipate

Tribunalul Iaşi S II-a a judecat eri procesul lui Valeriu Murgescu, Măcărescu şi Popovici implicaţi în procesul de falşificare de monede, la care a implicat ca autor principal şi bătrânul Vasile Murgescu.

S'au ascultat martorii Ion David, profesor din Huşi, Marian Mohasiu pedagog la Liceul Internat şi Ionescu Gh. care au depus favorabil lui Popovici. Au mai fost ascultaţi Mircea Gandere, Iacob Filipescu, Ghirizu Vasile, V. Hamangiu, Titus Moisiu şi Ion Sava.

D. Sion vorbind în apărarea bătrânului Murgescu, arată că a fost de bună credinţă şi că n'a vrut decât să-şi îndrepte copilul rătăcit.

D. Ionel Teodoreanu într'o documentată pledoarie, arăta lipsa de responsabilitate a d-lui Popovici. Gurand cere, pentru a se putea numi falşificare, ca imitaţia să fie suficient de bine făcută, ceiace nu e în specie. Socot cazul de faţă asemănător cu acela când dai o otravă într'un pahar, în care pui însă un antidot ce anihilează efectul otrăvei.

Din partea Băncii Naţionale, d, avocat Ioanovici din Bucureşti arată daunele pe care le suferă institutul nostru de emisiune din cauza falşificărilor şi cere 200.000 lei despăgubiri pentru prejudiciul cauzat.

D. procuror Buzea respinge apărarea făcută de d. P. Sion bătrânul Murgescu, arătând că vina sa e vădită prin faptul că a primit pe fiul său la spate, unde s'au săvârşit falşificările.

D. avocat Herovanu din partea lui Măcărescu arată nevinovăţia acestuia, delictul de emisiune nefiindu-i imputabil.

Procesul s'a amânat în continuare pentru 12 Noembrie.

x Guvernul a autorizat pe Ministerul Instrucţiei să cumpere de la casele de editură din Franţa cărţi în sumă de un milion 200,000 lei, necesare bibliotecilor din ţară.

ECOURI

— Doamna şi d. Ioan Ştefănescu proprietarul „Magazinului Iaşilor“ roaga distinsa sa clientelă, care din eroare nu a primit invitaţie, să viziteze Expoziţia modelelor de ROCHII, MANTOURI, PALARII etc. ultimile creaţiuni aduse de la cele mai mari case din Paris, ce are loc în zilele de Sâmbătă 8 Noembrie şi Duminică 9 Noem. c. între orele 10—11 a. m. şi 4—6 p. m. în localul din str. Lăpuşneanu cofetăria Funiak.

DELAPIDARE

Bucureşti.— Casierul Vasilescu de la serviciul maritim român din ministerul comunicaţiilor s'a plâns că ia dispărut din casa de bani suma de 46 mii lei.

A fost sesizat parchetul.

Magasinul de Ferărie
Moritz Wiesenfeld
din STR. ANASTASIE PANU 46

Aduce la cunoştinţa publicului că a deschis o Sucursală în Str. Sofia No. 3.

Asortat cu toate articolele atingătoare de această branşă ca :

Fier, Cinc toate dimensiunile, Tablă neagră-plumbuită şi galvanizată, Şuruburi de tot felul, Depozit au orizat de Decimale, Balanţe de masă, Greutăţi şi măsuri de capacitate, Plugari, Topoare, Coase, Seceri, Sape, Lanţuri, Maşini de carne «Alnx nderverk“, Olărie emailată şi de tuciuri, Articole de menaj, Unsori, Caldări, Articole de vânătoare, etc.

Toate articolele se vând cu preţurile cele mai reduse.

CERCAŢI SPRE CONVINGERE

O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc

din primele începuturi şi până la 1923

de EM. AL. MANOLIU

Prima trupă românească de operetă

«Fata mamei Angot» la Iaşi, în 1875

Următoarea stagiune 1874—75 Teatrul Naţional se găseşte tot sub direcţiunea lui T. Aslan, care a păstrat aceleaşi persoane în trupă pe care le-a avut în stagiunea trecută, angajând pe d-ra Ana Dănescu din Bucureşti şi care s'a distins prin jocul său corect şi foarte degajat ; ceea ce a contribuit însă şi mai mult la succesul său a fost *cântul*, căci avea o voce frumoasă şi destul de puternică, cu care şi-a făcut oare-care renume în operetele montate de Aslan, şi pentru care el a pus la contribuţie toate energiile ce le avea în trupă, cu dispoziţie pentru cânt, angajând în acelaş timp şi alte elemente, cu care a întărit frontul operetei, cum de ex. pe Bernola, o puternică soprană

Aslan a deschis stagiunea la 24 Octombre 1874 cu pie a *Castelul Montlouvier* o melodramă de Rosier, în care s'a distins mult Raluca Stavrescu, Ana Dânescu în rolul Mariei, pe care l'a executat foarte bine şi fiindcă era primul său debut în Iaşi cu acest rol, şi a pus atâta silinţă în cât a reuşit să se afirme ca bună artistă ; In această piesă s'a distins ca totdeauna Galino, iar Mihai Popovici a ţinut recordul paterticului cu inteligenţă, ceia ce a contribuit la succesul acelei drame. S'au jucat din repertorul anunţat comediile : *Goana după cleronomie, Testamentul lui Cezar Girodat, Patru Corpuri într'un Cap* o bufonărie în care excela P. S. Alexandrescu ; iar din repertorul Naţional s'au jucat : *Peatra din casă, Cinel-Cinel*, etc. iar ca noutate s'a jucat *Despina* o lucrare a căpitanului Gh. Bengescu, cu Raluca Stavrescu în rolul titular, din care făcuse o creaţie demnă de reputaţia sa, iar Amelia a jucat cu mult brio rolul Tudorei. In această piesă apăru în rolul Floricăi Eliza Conta fiind încă elevă a Conservatorului.

Piesa aceasta fiind mult mai slabă ca Radul III-lea, artiştii au făcut tot ce au putut ca s'o poată susţinea, însă a trecut pe scena Iaşului ca multe alte încercări etichetate cu cuvintele : «Succes de stimă». A făcut mult sgomot în acea stagiune comedia în un act : *Cum sânt toate* de Charles Narrey, traducerea lui Gh. Bengescu. Dimitreasca a jucat pe Sylvia şi Amelia pe princesa Nadeja iar C. Bălănescu pe Maurice de Tron ; a făcut atât de frumoasă impresie jocul inteligent şi strâns legat al interpreţilor, în cât a stârnit un adevărat entuziasm în public, aşa că la repetările acestei comedii ca şi a vodevilului *Coarda simţitoare*, publicul alerga la teatru ca la o adevărată sărbătoare.

După ce s'a mai jucat *Voalul de dantelă. Porcarul şi Maria Sa* de V. A. Urechiă după Lopé de Vegua (Cel mai bun alcade e regele), calul de bataie al lui Bălănescu în rolul Porcarului, C. C. Kiriţa în beneficiul Smarandei Merişescu, şi pe care l'a jucat în mod neîntrecut şi de data aceia, stagiunea pentru drame şi comedii s'a închis la 22 Februarie, ca să continue *Operete* să completeze numărul reprezentaţiilor hotărâte pr n program.

*

Dela 1860 publicul romînesc începuse a prinde gust pentru muzica uşoară, datorit contactului din ce în ce mai frecvent a păturei sociale, cu dare de mână, pentru care călătoriile în Apusul Europei nu mai erau o greutate prea mare, de oare-ce căile ferate din Austro-Ungaria, îşi apropiase mult trajeele lor de graniţele noastre. De la 1870 încoace începând şi la noi construcţii de linii de la Severin la Dorohoiu şi foarte curând au intervenit apoi liniile secundare, car au legat aproape toate oraşele de nervura principală şi astfel prin ea a fost pusă ţara în contact tot mai des cu străinătatea, după care a urmat în mod fatal frecvenţa relaţiilor şi implicit uşurătatea călătoriilor.

De mijlocul acesta de transport s'au folosit trupele străine de a ne vizita tot mai mult şi dintre acestea, trupele de operetă cu deosebire au găsit un câmp de exploatare foarte apreciat, iar dintre toate, trupa franceză de sub conducerea d-rei Keller a fost o adevărată suveică între Iaşi şi Bucureşti. Operete ca : *La belle Hélène, La fille du Tambour major, La fille de mère Augot, Le petit Due, Les cloches de Corneville*, etc. etc, jucată, este adevărat, c'un ansamblu rar şi cântate foarte bine, au încătuşat gustul publicului pentru ele şi despre aceasta Aslan şi'a dat bine seamă când şi'a propus să introducă opereta în teatru din Iaşi şi care a fost pentru prima oară în toată ţara.

Pregătirea pentru *Fata mamei Augot* i a luat fără îndoială mult timp şi l'a costat mulţi bani, dar în sfârşit a izbutit să organizeze cea dintâi trupă romînească de operetă şi reprezentarea ei a avut loc la 1 Marte 1875 în mijlocul celor mai mari ovaţii ale publicului foarte încântat de curajul ce l'a avut Aslan şi modul cum s'a prezentat trupa şi corurile.

PASTRAŢI BONUL

Ultima oră

Guvernul hotărât să se retragă

Înţelegerea dintre d-nii Brătianu şi Al. Constantinescu.- Atitudinea echivocă a ministrului Instrucţiei, faţă de terorismul antisemit

Atitudinea echivocă a d-lui dr. Angelescu

faţă de terorismul antisemit

Bucureşti.— Pentru a se înţelege atitudinea d-lui dr. Angelescu. ministrul instrucţiunei publice, faţă de noua fază a turburărilor antisemite, este interesant a observa următoarele lucruri;

Când s'a produs asasinatul de la Iaşi, urmat de cunoscuta moţiune a colegiului universitar, împotriva d-lui A. C. Cuza, d-l dr. Angelescu s'a declarat bolnav, şi n'a mai voit să părăsească casa nici chiar atunci când a fost convocat la consiliul de miniştri.

D-l Ionel Brătianu foarte alarmat de situaţie, a trebuit să eie miniştrii şi să ţină consiliul la d-l dr. Angelescu acasă.

Acolo, s'a depus mare insistenţă pentru a decide pe d-l dr. Angelescu la promulgarea legii de judecată a profesorilor şi la sesizarea senatelor universitare de a-şi numi delegaţi în comisiunile de judecată.

Guvernul a hotărât să se retragă

la sfârşitul lunei Ianuar

Înţelegerea stabilită între d-nii Brătianu şi Al. Constantinescu

Bucureşti.— Cercurile averescane din imediata apropiere a d-lui general Averescu dau ca fapt sigur retragerea guvernului la sfârşitul lunei Ianuarie. Guvernul actual nu va vota decât bugetul şi legea administrativă cu legea electorală.

O înţelegere în acest senz ar fi intervenit între dl. Ionel Brătianu şi Alex. Constantinescu.

Soluţia în acest senz va fi grăbită şi această se datoreşte unei categorice manifestaţii a d-lui Constantinescu, care socoteşte că guvernul trebue să se retragă pentru a evita o gravă criză în partidul liberal.

Lucrurile au ajuns la o aşa tensiune, încât dacă dl. Ionel Brătianu ar mai ezita, dl. Constantinescu s'ar retrage singur şi partidul ar suferi consecinţele.

Dându-şi seama de situaţie şi pentru a evita o criză imediată, primul ministru ar fi convenit la soluţia propusă de ministrul domeniilor.

Ştirea aceasta s'a răspândit ieri pe culoarele Camerei. Guvernamentalii s'au mulţămit să păstreze o rezervă semnificativă.

In jurul complotului terorist

Cercetările din Capitală.-- Noui arestări la Galaţi.-- Agitaţii antisemite la Cluj

Bucureşti.— Pe temeiul ultimelor depoziţii luate de către d. comisar regal, maior Hotineanu, s'au luat măsurile necesare pentru urmărirea teroriştilor antisemiţi. In cursul nopţii s'au făcut noui descinderi şi arestări.

Forţe poliţieneşti au fost răspândite în Capitală, cu scopul, de a pune mâna pe o serie preţioasă de dovezi.

Parchetul cercetează proveniența unei telegrame expediată din Bucureşti către Zelea Codreanu, scrisă într'un vocabular convenţional. Telegrama era semnată: „facultăţile universitare din Bucureşti"; iar expeditorul îşi dăduse adresa în Bulevardul Elisabeta No. 7.

*

La Galaţi continuă cu asiduitate cercetările, făcându-se razii pe la hoteluri şi localurile publice. La Hotel Regal au fost arestaţi doi studenţi cari erau gata să răspândească broşuri subversive. Ei au făcut declaraţii importante.

Intr'o altă descindere a fost arestat studentul Ionescu, asupra căruia s'a găsit un teanc de foi din ziarul „Cuvântul Studenţesc".

Prefectul Poliţiei Deleanu cercetează cauzele incendiului care a isbucnit la ora 10 noaptea la oficiul telefonic, tocmai la firele de legătura ale prefecturei.

*

Studenţii cuzişti au provocat un incident în grădina botanică din Cluj. Trei medicinişti evrei au fost grav maltrataţi.

După această ispravă grupul de cuzişti a încercat să manifesteze pe străzi, dar a fost împiedicat de poliţie.

Prefectul de poliţie Grita a cerut noi forţe poliţieneşti din Arad.

Comandantul corp. VI Armată a repetat ordonanţa pentru aplicarea stărei de asediu.

Un incendiu

distruge o fabrică de cărămida

Bucureşti. — Aseară la ora 9, un violent incendiu sa declarat la fabrica de cărămizi de la Herestrău, proprietatea d-lui N. Donciu.

Cu tot ajutorul pompierilor, flăcările au consumat uscătoria, grajdurile, depozitele, locuinţa directorului, irourile şi câteva locuinţe ale lucrătorilor.

In timpul lucrărilor de salvare, d. Th. Popovici, directorul fabricei, s'a ales cu grave arsuri.

Pagubele sânt foarte mari. Incendiul se datoreşte neglijenţei unui lucrător care a aruncat un chibrit aprins în grajd.

Alegerea d-lui Coolidge

la preşedenţia Statelor-Unite.

Paris 5 (Rador).— Din Washington se anunţă că Coolidge a întrunit 311 voturi, pe când 266 erau suficiente pentru alegerea sa ca preşedinte al Statelor-Unite. Davis a întrunit 114, iar la Follette 63.

Generalul Dawes a fost ales vice-preşedinte.

D-na Ferguson a fost ales guvernator al statului Texas.

Smith a fost ales guvernator al statului New-York.

Comercializările

Bucureşti.— Consiliul superior de îndrumare şi control pentru societăţile comercializate, s'a întrunit ieri la ministerul de industrie pentru a cotinua lucrările privitoare la comercializarea serviciului de navigaţie fluvială română.

S'a discutat modul cum va fi organizată viitoarea societate comercializată şi condiţiile de participare a societăţilor particulare.

Este probabil, că societatea va începe să funcţioneze cu un capital în natură în valoare de 400 milioane lei şi un capital în numerar de 30 milioane lei.

NOUL REGIM ENGLEZ

Bucnreşti.— Noul prim-Ministru englez d. Baldvin, a declarat că Vineri va comunica lista noilor miniştri.

Eprobabil că vor intra în guvern d-nii Chamberlain, lord Birkenhead, Robert Horne şi Churchil.

Intrunirea parlamentului va fi amânată cu o săptămână, pentru ca noui miniştri să aibă răgaz a se pune în curent cu situaţia departamentelor. Şedinţele parlamentului vor începe regulat la 1 Decembrie.

Guvernul în totalitatea lui va depune jurământul probabil la 25 Noembrie.

Atacerea paşapoartelor

Situaţia d-lui Franasovici.— Cercetări la Siguranţă

Bucureşti.— Confruntarea dintre Filipovici şi generalul Văitoianu n'a dus la concluziile dorite; totuşi a oferit judecătorului de instrucţie elemente de natură psihologică care vor folosi foarte mult cercetărilor ulterioare.

Filipovici a afirmat lucruri precise şi categorice la care generalul Văitoianu s'a mulţămit să păstreze o atitudine indiferentă.

*

Confruntarea dintre d-l Franasovici şi Stoicescu a furnizat judecătorului de instrucţie un material mult mai important.

Situaţia d-lui Franasovici pare a fi favorabilă.

Dl. Franasovici nu poate fi considerat ca acuzat, ci din contra ca acuzator. Domnii Stoicescu şi Dumitriu de la siguranţă sunt în situaţie mult mai riscată.

Ieri după amează judecătorul Dristorian a făcut o vizită la siguranţă şi a cercetat dosarele eliberărei paşapoartelor pe anul 1922.

Toate dosarele sunt la dispoziţia judecătorului de instrucţie.

„OPINIA" IN ŢARĂ

ROMAN

Teatrale.—Cu ocazia turneului ce-l face în toată ţara, Teatrul Naţional din Bucureşti în frunte cu marele artist I. Brezeanu, va da în zilele de 7 şi 8 Noembrie c. două mari reprezentaţii, în „Sala „Cobzariu", cu piesele „Shylock" de Shakespeare şi „Ţăranul Baron" de Holberg.

Licitaţie.—In ziua de 16 Noembrie c. ora 3 p. m. se va ţine licitaţie publică, în Cancelaria Comunităţei Israelite din localitate, pentru arendarea Manutanţei, proprietatea Comunităţei, pe timp de 2 ani cu începere de la 6 Mai 1925 până la 6 Mai 1927.

Condiţiile arendărei pot fi luate dela cancelaria comunităţei.

Consfătuire.—Duminică 2 Noembrie c. a avut loc o consfătuire la Federala „Roman" din localitate pentru apărarea intereselor cultivatorilor de sfecle.

Benno

— —

CHIŞINĂU

Tâlhărie.— Comercianţii Ch. Gutman şi N. Borlădeanu, venind la Chişinău, pentru afaceri comerciale, în dreptul pădurei Lozova au fost atacaţi de patru bandiţi mascaţi.

Li s'a furat suma de 7000 lei, apoi au fost legaţi cobză şi lasaţi în mijlocul drumului.

De abia peste 5 ore, ei au fost găsiţi de călători şi eliberaţi.

Postul de Jandarmi din Lozova cercetează cazul.

Impuşcat din imprudenţă. — Băeţii Alex. Name şi Vasile Scurtu, din Hârtop, se jucau cu o armă încărcată. In timpul jocului, Alex. Nane a descărcat arma lovind mortal pe Vasile Scurtu. Ut.

Cumpărăm Briliante

Diamante, aur, argint, piatină, Bijuterii şi danturi de aur uzate

Oferiud preţurile cele mai mari

Ceasornicăria TISCHLER

Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii

IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI

Nu cumpărăm decât de la persoane bine cunoscute sau dela persoane cari ne vor prezenta dovadă din partea circumscripţiei din care face parte că obiectul oferit este liber spre vânzare

Becuri Electrice

TOATE VOLTAJELE

Cele mai solide, cele mai bune fabricate: Philips, Argenta, Osram, Tungsram, Westinghous Wertax etc. găsiţi cu preţul fabricei la depozitul general

Zaharia Weiss

Piaţa Unirei Iaşi

SOCIETATEA COMUNALA DE ELECTRICITATE

a Oraşului IAŞI

PROSPECT DE EMISIUNE

pentru

30.000 acţiuni nominative g

500 lei date subscripţiei publice

Societatea Comunală de Electricitate a oraşului Iaşi înfiinţată prin legea şi statutele publicate în Monitorul Oficial Nr. 101 din 13 Maiu 1924. fiind menită să asigure energia electrică necesară iluminărei, circulaţiei tramvaelor şi propăşirei industriei şi comerţului Iaşului este chemată să vie astăzi în ajutorul dezvoltărei oraşului şi legăturei lui cu comunele vecine.

Spre a-se putea sprijini cât mai bine rolul ce societatea trebue să aibă, ea a fost organizată din iniţiativa comunei Iaşi cu participarea cetăţenilor ei, ceace dă în acelaş timp şi o garanţie sigură a plasamentelor publicului.

Subscripţia este 15.000.000 lei împărţită în 30000 acţiuni a 500 lei.

Conform art. 16 din statute se asigură subscriitorilor un dividend garantat de lege şi statut de cel puţin 12% pe an.

Acoperindu-se subscripţia uzinele de Lumină şi Tramvai se vor uni într'una singură, cheltuelile vor fi mai reduse şi curentul va fi dat zi şi noapte ne întrerupt. Acţionari vor avea deosebit de dividentul garantat şi avantajii apreciabile de lumină şi energie electrică.

Subscrierea începe la 7 Iulie 1924.

Primul vărsământ va fi de 30 la sută adică 150 lei de acţiune plus 25 lei de acţiune cheltueli de emisiune.

Pentru vărsămintele ulterioare domnii acţionari vor fi avizaţi la timp.

Instituţiile din Iaşi la care se face subscripţia sunt:

Casa Uzinei de lumină electrică.
Casieria Primăriei
Administraţia Financiară
Banca Naţională a Românei
Prima Soc. de Economie
Banca Moldova
„ Iaşilor
„ Uniunea Română
„ Dacia
„ Groswald
„ M. Jurist
„ Muncei
Banca Comerţului Moldovean
„ Populară C. F. R. Iaşi.
„ Leul
Societatea Hatmanul Nicoară
„ Funcţionarilor str. Săulescu
Societatea Funcţionarilor Sf. Spiridon
Banca Populară Nicolina
„ „ Socola
„ „ Mihail Cogălniceanu
Cooperativa Sft. Haralamb
Cooperativa Podgorenilor din Moldova

Consiliul de Administraţie

XX-lea No. 5233 — 2 LEI NUMARUL — DUMINICA 9 NOEMBRIE 1924

Biblioteca Universităţii Loco

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

Strada Mărzescu, 17

ABONAMENTE
Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

SCANDALUL DE LA CAMERA

Compromiterea complectă a guvernului

Ultimele două şedinţe ale Camerni au dezvăluit putreziciunea oribilă a guvernului, mai ales pe chestia paşapoartelor. Această afacere, dată în vileag chiar de d. ministru Mârzescu, cu scopul de a compromite pe generalul Văitoianu şi a-şi face drum la ministerul de interne, a fost analizată la Cameră de oratorii opoziţionişti în baza unor documente zdrobitoare care nu puteau fi furnizate de cât tot de d. Mârzescu. A şi fost răsplătit pentru această gentileţă de către deputatul Victor Moldovan, care a declarat că departamentul internelor ar fi trebuit încredinţat mai curând d-lui Mârzescu.

In schimb d. Brătianu s'a răzbunat puţin, lăsând ministrului de justiţie sarcina de a răspunde interpelatorilor şi a apăra indirect pe generalul Văitoianu.

Opoziţia a propus eri două moţiuni de neîncredere în guvern, despre care era de mai înainte convinsă că vor fi respinse, de aceia partidul naţional a încercat originalitatea de a face prin moţiunea propusă, apel la Rege.

Poate că într'un stat constituţional asemenea act ar putea să aibă însemnătate. La noi însă nu. Şi poate că într'un stat constituţional, fără a fi nevoe a se amesteca persoana şefului de Stat, după scene ca cele petrecute în ultimele şedinţe ale Camerei, nici un guvern n'ar mai putea rămâne un ceas mai mult la cârma ţării.

La noi însă majoritatea a votat încrederca în guvern şi lucrurile îşi urmează cursul lor normal şi imoral.

OPOZIŢIA ŞI LUPTA DE RASTURNARE

Toţi oamenii cinstiţi au regretat dezbinarea opoziţiei, datorită căreia partidul liberal se menţine la putere, cu toată starea de incompetinţă şi de prăbuşire morală în care a ajuns.

Rămâne însă de văzut dacă, în realitatea de astăzi a lucrurilor, acţiunea unitară a partidelor din opoziţie ar fi posibilă şi eficace.

Să examinăm discutata eventualitate a unui acord cu singurul scop al răsturnărei guvernului.

Se atribue, în chip foarte l o g i c, partidului ţărănist, condiţia exprimată ca toate partidele,— indiferent care din ele ar fi chemat la guvern după căderea liberalilor—să-şi ia angajamentul de a efectua alegeri absolut libere, iar guvernul definitiv să fie o emanaţiune a parlamentului liber ales prin vot obştesc.

Ei bine, averescanii şi iorghiştii nu pot primi asemenea condiţiuni, căci ar urma să se elimine de bună voe de la viitoarea guvernare, întrucât e sigur că ţara nu-i va copleşi cu voturile.

Un acord s'ar putea face numai între ţărănişti şi naţionalii-ardeleni. In adevăr, în alegeri libere, ţărăniştii ar cucerii toată Basarabia şi marea majoritate a vechiului regat, iar naţionalii ar deţine majoritatea Ardealului. Parlamentul ar impune aceste două partide la guvern, cu preponderanţa ţărăniştilor.

Dar acest fapt ar însemna înlăturarea efectivă şi îndelungată a liberalilor de la conducerea statului; ar însemna doborârea dictaturei, cu sistemul fraudelor şi comercializărilor; ar însemna procesul regimului de până acum. Adica, s'ar produce *o adevărată revoluţie politică.*

E de la sine înţeles că liberalii şi Regele nu ar admite cu nici un preţ asemenea „revoluţie" constituţională şi democratică, ci ar lua măsuri ca să facă inofensiv precedentul periculos al unui acord ţărănisto-ardelean, în senzul presupus mai sus. Deci nu se vede de loc clar, cum s'ar putea realiza şi ce şanse ar avea conlucrarea partidelor din opoziţie cu scopul limitat al răsturnărei guvernului. Ci sântem obligaţi să suportăm fatalitatea brătienismului a tot puternic, cu metodele şi bunul lui plac.

Pentru o deplină reuşită a opoziţiei democratice, e nevoe mai întâi de trezirea conştiinţei populare şi poate, de o acţiune directă a maselor. Dar aceasta e o chestiune de timp,... de foarte mult timp.

Lr.

Intărirea dictaturei

Nebuniile antisemite au adus apă la moara guvernului.

Punând mâna pe firul premeditărei nenorocitului asasinat de la Iaşi, Siguranţa d-lui Romulus Voinescu a amplificat lucrurile şi a organizat un «complot» după vechiul sistem al agenţilor provocatori.

In acelaş timp, s'au aranjat din nou «comploturi» comuniste şi atentate sovietice de o senzaţionalitate ridicolă.

In fine, guvernul Brătienilor a esafodat tot soiul de falşuri şi calomnii, pentru a «descoperi» o... conspiraţie revoluţionară a partidului ţărănist, de forţa căruia, Brătienii se tem ca de ciumă.

Intenţia guvernului este de a-şi pregăti o întărire a dictaturei prin mijloace excepţionale, cu scopul de a înăbuşi izbucnirea nemulţumirilor legitime şi a opri campania justă contra jafurilor, abuzurilor şi incapacităţii acestui regim nenorocit.

De la dictatura Brătienilor ne putem aştepta la cât mai mult rău posibil, ocazionat de un curent antisemit care serveşte de minune planurile ticăloase ale oligarhiei liberale.

Z.

Industria războiului

Ce se petrece în China

DECLARAŢIILE UNUI DIPLOMAT.— O REPUBLICA LINIŞTITA. BOLŞEVISMUL GENERAŢIILOR

Ce se petrece astăzi în China. După telegramele încurcate şi care se contrazic dela o zi la alta, s'ar părea că marea republică galbenă s'a transformat într'un haos fără nume şi fără capăt. Ori lucrurile stau cu totul altfel.

D. de Fleurieau, fostul ambasador al Franţei la Peking a dat lămuriri preţioase ziarelor pariziene.

Diplomatul francez arată că nu e vorba, cum îşi închipue europenii, de ţinuturi devastate, de bombardări, de populaţii decimate. Nu toţi oamenii valizi ai unei naţiuni mai mare decât un continent poartă puşti şi mitraliere.

Sunt 330 milioane de chineji blânzi, liniştiţi şi sceptici. Viaţa îşi urmează cursul la oraş şi la ţară, lucrătorii încrustează fildeşul în abanos, pictează evantalii, brodează ştofe, cîmpiile de orez sânt udate, ceaiul stă pe uscătoare, pescarii sară peştele, învăţaţii studiază pe Confucius şi leneşii trag din pipele de opium.

*

Agricultura, comerţul, literele, artele şi visul nu sunt tulburate de cei cinci sute de mii de soldaţi care aranjează între ei un lung diferend din care nimeni nu pricepe nimic.

Nu există în China pasiuni, partide, idealism politic. Numai Sun-Yat-Sen şi câţiva intelectuali care au luptat in sud erau animaţi de o doctrină. Ei erau marxişti. Dar n'au exercitat niciodată vre-o influenţă în Nord, Sun-Yat-Sen nu mai este azi decât o umbră a gloriei trecute.

Ceilalţi sunt şefii unei mari industrii: războiul. In China, *războiul produce.* Antreprenorul de bătălii angajează soldaţi bine plătiţi. Când a câştigat puterea, el adună îndată avere mare.

Ciang-So-Lin a condus în 1922 războiu timp de două luni cu 100.000 oameni având solde splendide. Singure resursele lui personale i-au permis să facă faţă tuturor cheltuelilor.

E adevărat că „mâna de lucru militară cea mai bine plătită este încă destul de eftină. Intr'o convorbire cu ministrul plenipotenţiar al Americei, Ciang So-Lin, a răspuns la îngrijorarea acestuia că republica se ruinează în expediţii militare: „întreţinerea tuturor soldaţilor din China întreagă costă mai puţin decât unul singur dintre cuirasatele d-tră".

*

Cine este şeful de azi al Chinei? D. de Fleurian nu poate preciza.

Autoritatea lui Tsso Kun nu era contestată acum un an decât în provinciile de frontieră. E un om ciudat, un fel de ţăran viclean care ar fi fost bun mai repede de sergent-major de cât dă mareşal. Fumător de opium, nuiaua de bambus i-a ţinut loc de sceptru. El trăgea fumuri din lulea şi lăsa lucrurile să meargă în voia lor. Sub el, desbinările creşteau.

Primul său locotenent, U-Pei-Fu avu dorinţa să guverneze cu adevărat. Sosit la Peking în Octombrie trecut, el provocă războaele din Shangai şi Mandciuria, şi reuşeşte să le conducă bine amândouă.

Insă se produse împotriva lui conspiraţia generalilor care nu-i iartă un succes dublu. Aventura lui U-Pei-Fu, închee d. de Fleurian, poate să explice toate evenimentele din China în cursul ultimilor zece ani. Regimul actual politic al Chinei este bolşevismul generalilor. Sau, cu un alt termen de comparaţie, în China e situaţia din Italia în secolul al cincisprezecilea. Pentru a înţelege bine pe Machiavel, trebue să-l citeşti la Peking.

Sinceritate!

Oficiosul guvernamental „Viitorul" scrie textual:

„Să despărţim deci antisemitismul de terorismul criminal al câtorva complotişti... Căci oricât de strâmtă ar fi ideia antisemită, este totuşi a o înjosi dacă am preface în martiri pe aceşti asasini".

Prin urmare, guvernul apără antisemitismul pe care vrea să-l scoată basma curată din ultimile evenimente criminale.

Guvernul îşi apără propria cauză, cu o sinceritate lăudabilă!

ASPECTE

„Lăsaţi copiii să vină la mine"...

Cu prilejul desbaterii procesului de ultraj intentat confratelui Alexandru Terziman, un argument adus înaintea Consiliului de Răsboiu de către apărătorul inculpatului,— d. Ludovic Dauş—pentru a dovedi bunătatea şi blândeţea lui, calităţi cari nu i-ar fi îngăduit să facă gestul brutal de a lovi o santinelă, a fost acela că Terziman este un scriitor de literatură pentru copii. Şi pentru a contrabalansa violenţa explicabilă dintr'un articol al inculpatului, scris în preajma incidentului, d. Danş a înfăţişat judecătorilor colecţia întreagă din „Revista copiilor şi a Tinerimei" al cărei director este Terziman.

Evocarea aceasta, în mijlocul unor grave preocupări juridice, a sufletului copilăresc şi discuţia literară asupra lui, se cuvine să o reţinem. Sunt atât de rare ocaziile în cari cei maturi îşi mai aduc aminte de fragedele vlăstare omeneşti şi mai cu seamă când se gândesc la bunele lor îndrumări în viaţă!

Copilul, acest tezaur de posibilităţii, nu trebue lăsat la voia întâmplării. Pentru alintarea lui, în primii ani, părinţii şi toţi cei din jur au datoria să găsească mijloace cari să nu se transforme mai târziu în stătudini de exagerată răsfăţare; jocurile să-i fie alese şi în ele să se oglindească nu apucăturile rele ale celor mari, ci gingăşia şi voioşia. Şi mai presus de toate, dragostea infinită de orice vietate, respectul pentru suferinţă şi dorul de priveliştele naturii, cu zări înecate în lumină şi cu pajişti smălţuite de flori şi verdeaţă, să-i fie insuflate.

In preajma unui copil să veghiem cu sfinţenie; pentrucă, după cum spune Charles Vildrac:

„Qui sait, quel trésor unique
„Murit depuis toujours
«En tout enfant qui passe?".

Fără îndoială că scriitorul are misiunea de a contribui cu opera lui la plămădirea simţirii şi a gândului copiilor. Dar nu oricare in mânuitorii condeiului are pătrunderea şi talentul special, necesare confecţionării cărţilor pentru copii; dar nu cărţi pentru copii în sensul orilor care sfidează bunul simţ, gustul şi ortografia, expuse în vitrinile librăriilor, confundându-şi „artisticele" coperte cu reclamele de ciocolată. Poveştile lui Perrault, povestirile doamuei de Ségur, poveştile fraţilor Grimm şi ale lui Andersen, copilăria sbuciumată a lui Gorki, formează patrimoniul din care trebue să se îmbogăţească tinerimea netulburată încă fiorii pubertăţii.

Şi pentrucă vorbim de noi şi de ai noştri, în primul rând, „Amintirile" şi snoavele minunate ale lui Ioan Creangă nu se cuvine să lipsească din ori ce casă în care zburdă şi chiue, din zori şi până în noapte, un copil; şi nici basmele tipografului Ispirescu.

In comparaţie cu ele şi din aceste lucrări, dacă purcede literatura de azi căreia condamnatul Terziman i s'a devotat, fără îndoială că i se datora absolvirea, chiar dacă a greşit. Şi cine ştie dacă între zidurile închisorii militare de la Frumoasa, el nu adaugă un capitol nou la marea epopee a suferinţei omeneşti, pe care citindu-l într'o zi copiii, îşi vor pregăti pentru vremea maturităţii o comoară de bunătate şi un izvor de ertătoare înţelegere?

G. SPINA

Dr. Racowski la Paris

Bucureşti.—D-rul Racowski şi-a luat în primire ambasada de la Paris.

ABONAŢI-VĂ LA „OPINIA"

DISCUŢII LIBERE

Răspuns unor insinuări

în chestia grădinei evreeşti de copii

Referitor la un articol anterior publicat în acest loc, am primit încă de eri următorul răspuns:

Intru luminarea publicului din partea căruia Asociaţia Culturală a Femeilor Evreice a întîlnit până acuma atâta binevoitoare simpatie şi care ar putea fi alarmat de insinuări răuvoitoare, Asociaţia ţine să declare odată pentru totdeauna, următoarele:

Nu este adevărat că copii săraci sunt excluşi din grădina de copii; cu atât mai puţin se poate afirma aceasta cu cât înscrierile mai sunt în curs şi nici instituţia încă în funcţiune.

In aceste insinuări se recunoaşte totuşi că o grădină de copii „implică mari necesităţi băneşti". Având în vedere aceasta, Asociaţia a crezut că apelând la public pentru a umple o atât de dureroasă lacună din sînul populaţiei evreeşti ieşene, cum este aceia a totalei lipse de grădini de copii evreeşti, atât de numeroase în alte centre ca Cernăuţi, Chişinău şi până şi în oraşe şi orăşele mici, nu înseamnă „a cerşi sau a cere pomană".

Se ştie că cultură fără fonduri nu este posibilă şi în centrele cele mai civilizate se obişnueşte a se strânge de la public mijloace pentru scopuri culturale.

A. C. F. E. are conştiinţa împăcată de a nu fi sărăcit pe nimeni prin banii „cerşiţi" cari în schimb vor îmbogăţi mintea şi sufletul multora fără deosebire, bogaţi sau săraci, cari în faţa culturei sunt cu totul egali.

Intr'un timp când se găsesc bani destui de azvârlit pe reviste teatrale, insipide şi atâtea alte nimicuri, se poate cere o mică jertfă şi pentru o operă culturală.

Că A. C. F. E. n'a afişat o firmă filantropică, este tocmai pentru că scopul ei este pur cultural, fără considerente de clasă pentru bogaţi şi săraci, căci săraci cu duhul pot fi şi cei bogaţi.

Asociaţia n'a afişat că primeşte copii săraci şi din considerentul delicat „ca copii nevoiaşi să nu fie aduşi în situaţia umilitoare de a simţi că învaţă pe socoteala celor bogaţi". Asociaţia a crezut că e mult mai echitabil şi umanitar, ca părinţii cari dispun să fie solicitaţi a contribui la întreţinerea costisitoare a unei grădini, care nu poate primi mai mult ca 20 copii în vederea unei educaţiuni îngrijite, rămânând ca în marginea posibilităţilor materiale să fie primiţi şi copii săraci, însă fără zgomot de surle şi fanfare.

In genere în toate anunciurile s'a evitat a se specifica ce categorii de copii sunt primiţi, căci grădina e deschisă tuturor copiilor evrei „Cine e flămând

(Cont. în pag. II-a)

Insemnări de călătorie

Pe malul Nistrului

LA MIORCANI IN ŢINUTUL SOROCEI

Zdrobit de osteneală — după o zi şi o noapte pierdută'n tren — ajung însfârşit în Ataki, orăşel în ţinutul Sorocei, străin şi aşa de departe de Iaşii noştri!

Soarele dogorea cu putere. Oameni se mişcau alene pe lângă tărăbile lor cu marfă, aşezate fără nici o orânduială pe străzile, sau mai bine zis, pe ulitele acestui orăşel primitiv. M'am oprit o clipă pentru a-mi da seama, de nu cumva visam. Dar nu; era realitate!

Incotro s'o apuc? A! da, la Consileratul Agricol; da, fără'n doială, de acolo vom putea avea lămuriri. Şi am plecat în neştire. Găsii un om care mă conduse până la Consilerat. Dar aici, nimeni. Toţi funcţionarii plecaseră, căci era ora unu fără cinci. Trebuia să aştept până s'or întoarce. Iată însă că, o uşă se deschide şi o doamnă înaltă mă'ntâmpină:

— Pe cine căutaţi?

— Aş voi să întreb pe cineva de aici, de la Consilierat, unde se află d. M...?

— De-aţi fi venit acum o săptămână v'aş fi putut spune în mod sigur că e la Miorcani, acuma, însă, nu vă mai pot spune dacă e acolo...

Dv. luaţi o căruţă de aici şi vă duceţi la Miorcani şi acolo spuneţi, căruţaşului să vă ducă la Teodor Varnava. El ştie unde se află d. M.

Doamna chemă un servitor şi-i spuse ceva în ruseşte. Apoi continuă:

— Omul are să vă găsească o căruţă — căci trăsuri nu sunt pe aici, „poşta" a plecat de dimineaţă la Soroca. — Astăzi au venit mulţi la târg.

*

După câtva timp iată-mă urcând un deal mare, pe o şosea bine pietruită, într'o căruţă cu doi cai buni.

Din vârful dealului am putut privi dincolo de Nistru. Un pod măreţ, în partea de sus a orăşelului Ataki, cari legase odinioară Moldova cu Ucraina, avea aproape jumătate (jumătatea dinspre Moldova) sfărâmată de explozibilele române, la alungarea, peste Nistru a cetelor de „barbari moderni". In faţa lui

(Continuarea în pag. II)

BON DE PREMII No. 14
Ziarul „OPINIA"
100.000 lei, din care 20.000 numerar

CINEMA
ELISABETA
Sâmbătă 8 şi Duminică 9 Noembrie 1924
Ultimele 2 zile
LES OMBRES qui passent
marele succes parizian sub regia lui WOLKOFF cu magistrala intrepretare :
MOSJUKINE
M-me LISENKO
HENRY KRÂUS şi frumoasa
ANDRE BRABANT
Opera Complecta
7 acte mari

vie să mănânce" !

De alt-fel, nu cu o grădină de copii cu 20 copii şi în centrul oraşului unde nu prea locuesc săracii se rezolvă o chestiune vitală ca aceasta. Pentru aceasta trebuesc instituţii prin cartierele sărace, cari să aibă caracterul de creşe. cari să primească sute de copii şi să îngrijească complect de bunăstarea lor fizică. Dar de unde mijloacele enorme pentru aşa ceva ?

Asociaţia îşi dă seama că iniţiativa ei nu e decât un modest început care însă tocmai fiind că are de luptat la început cu enorme greutăţi, are nevoe de încrederea publicului.

Insă nu numai grădinile de copii sunt scopul A. C. F. E. In programul ei, împărţit în sute de exemplare în seara concertului, spre edificarea publicului, e spus lămurit că Asociaţia vrea să creeze „o legătură de comunitate sufletească, de prietenie luminoasă şi superioară între toate femeile evreice din Iaşi" Tot acolo e spus că Asociaţia va înfiinţa o sală de lectură cu bibliotecă bine organizată, cu şezători interesante, cu un cuvânt un cămin plăcut în care femeia evreică să poată petrece câte-va ore în chip inteligent. Or nu va profita şi femeia săracă care nu-şi poate îngădui luxul unei cărţi sau recreări superioare ?

Cât despre limba de predare în grădina de copii, e de la sine înţeles ca o Asociaţie evreiască să caute astăzi a apropia instituţiile ei de ebraică.

De altfel nu aci e locul de discutat asupra acestor chestiuni. A. C. F. E. credincioasă programului ei, departe de ori-ce politică va primi cu bucurie alături de ea pe toţi cari înţeleg s'o sprijine în greaua ei misiune ; nu se va lăsa însă abătută din calea ei de polemici răuvoitoare, cari înţeleg să aducă chestiuni de luptă de clasă în opere pur culturale şi spiritul zizaniei care cu duhul lui otrăvit omoară ori-ce iniţiativă generoasă, în tîrgul acesta.

Asociaţia Culturală a femeilor evreice

LUPTE RELIGIOASE IN FRANŢA

Regimul laic.—Raporturile cu Vaticanul —Agitaţia clerului împotriva guvernului Herriot

Franţa a început să fie din nou agitată de lupte religioase.

Sub vechiul regim al „blocului naţional" organizaţiile catolice căpătaseră îngăduinţa a înfrânge tradiţia republicană a învăţământului laic şi începuseră a infiltra în şcoli influenţa catolicismului. Politica de stat se îndrepta spre aceiaşi direcţie, şi un act de căpetenie a fost reluarea legăturilor cu Papa şi numirea unui ambasador la Vatican.

De la venirea la cârmă a guvernului Herriot, lucrurile s'au schimbat. Noul guvern democrat a început să vegheze la respectarea legei laicizărei învăţământului şi la controlul activităţii congregaţiunelor religioase. Deasemenea a decis să extindă regimul laic asupra Alsaciei-Lorene, şi mai ales a pregătit suprimarea ambasadei de la Vatican.

*

Lupta împotriva guvernului a fost dezlănţuită de vestitul ordin al călugărilor Jesuiţi.

Jesuiţii au atras de partea lor pe generalul Castelnau şi au determinat pe foarte mulţi episcopi să declare războí făţiş guvernului.

Societăţile catolice au început agitaţia chiar în licee şi colegii ; în acelaş timp, episcopii publicau pastorale cu conţinut violent, iar numeroşi preoţi porniseră să ţie predici cu caracter politic. Mai însemnată de cât toate este campania de întruniri şi manifestaţii publice, organizate de catolici în toate oraşele Franţei, sub cuvânt că guvernul Herriot asupreşte societăţile catolice, atinge libertatea de conştiinţă, uzurpă vechiul regim din Alsacia-Lorena şi scade prestigiul Franţei prin suprimarea ambasadei de pe lângă Sfântul Scaun.

Pentru a se vedea starea de spirit şi situaţia la care s'a ajuns, e suficient a releva că arhiepiscopul din Bordeaux, cardinalul Andrieu, prezintă guvernul Herriot drept un guvern abuziv, animat de un spirit satanic, şi ameninţă cu răscoala bine-credincioşilor din Vendeea (v chea citadelă a spiritului conservator şi catolic).

*

Impotriva congregaţiilor religioase şi a clerului, lupta este dusă de partidele democratice, în frunte cu d. François-Albert, actualul ministru al instrucţiei publice şi preşedinte al Ligei Invăţământului.

Spiritele sunt destul de agitate şi nu-i exclus ca Franţa să trăiască iarăşi o perioadă tulbure şi pătimaşă, în viaţa ei politică şi socială.

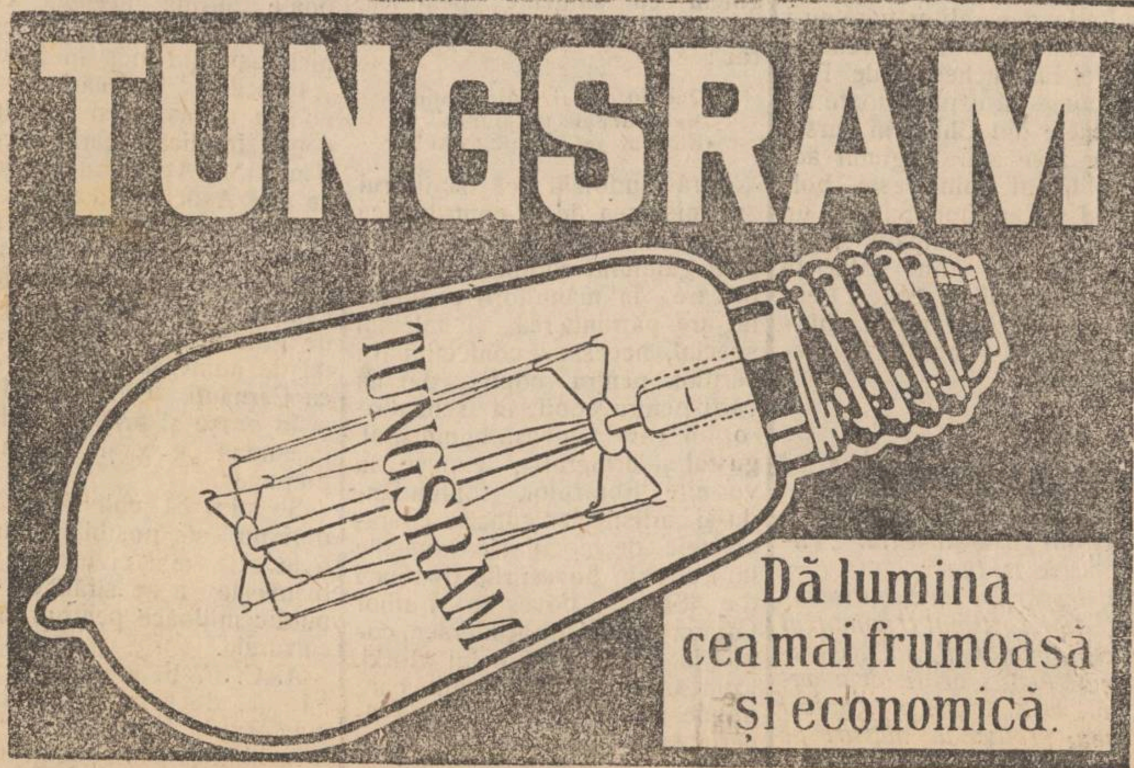

Representant

Sucursala din Romania, a unei Fabrici de Şampanie şi Depozit de Vinuri En-gros, din cele mai renumite caută un reprezentant în localitate.

Se primesc numai oferte de la persoane sau firme de încredere, având referinţe cele mai bune şi cauţiune.

Directorul sus numitei întreprinderi, va sosi peste câteva zile pentru a discuta verbal.-- Ofertele se vor adresa la Administraţia ziarului sub „Specialist".

Traduceri

germană, română, poloneză şi rusă.

Contabilitate comercială şi industrială (întocmire, Notificare, Ţinere sau încheieri de Registre.

Corespondenţa germanăromână. Inmulţiri de acte pe maşina de scris în toate limbele moderne se face la

IOSEF BODINGER
Vasile Conta 23 (colţ Lăpuşneanu 1).

Asuşe
(Carnete á souche)

toate felurile şi mărimile, numerotate şi perforate de vânzare eftin la

LIBRARIA CENTRALA
Iaşi, str. Gh. Mârzescu 25

Femeile în campania electorala

Femeia învârte toate în lumea asta. Şi le învârte aşa de bine câteodată, încât le schimbă şi le preface de nu se mai cunosc.

Alegerile din America şi Statele-Unite au intrat şi ele în această maşină. Femeile lucrează acum la transformarea votului politic în vot de mondenitate.

La New-Yorh de pildă, miss Marburg a dus o violentă campanie împotriva prezidentului Coolidge pentrucă doamna Coolidg nu ştie să trateze pe invitaţi în zilele de primire la Casa Albă. Ea nu oferă la ceai decât lapte condensat şi plăcinte făcute în casă.

Cu toate aceste atacuri grave, preşedintele Cool dge a reuşit. Dar la a doua ocazie va fi mai greu !

Actualităţi din afară

Un jurămînt... electoral. — Cu prilejul alegerilor din Anglia, ziarele povestesc următoarea anecdotă.

Şase financiari—patru liberschimbişti şi doi protecţionişti—se întrunesc din 1906 în fiecare dată cînd au loc alegeri generale într'unul din cele mai selecte hoteluri din Londra. In 1906, ei au pus deoparte un coş cu sticle conţinînd un delicios vin de Porto din 1863. Cei şase conjuraţi au jurat să nu se atingă de acest vin ispititor, decît dacă unul din partidele politice va obţine o majoritate de cel puţin 150 voturi.

Cei şase financiari s'au întrunit şi anul acesta în ziua alegerilor engleze. Dar de astădată sticlele cu Porto nu s'au mai bucurat de aceiaşi linişte în coşul în care aşteaptă de acum optsprezece ani. Conservatorii au întrunit majoritatea cerută, aşa că financiarii cu mare bucurie, au gustat din vinul delicios. Se spune că în entuziasmul lor, conjuraţii au trimis câteva sticle lui Baldwin, şeful partidului învingător.

*

Obstacolul viu.— Transatlanticul „Seytia" sosit zilele trecute la Lieverpol, a fost oprit în cursul drumului de o balenă de doisprezece metri lungime, pe care a tăiat-o în două.

Sinuciderea unui student

Chişinău. In ziua de 6 Noembrie a. c. în comuna Malanici judeţul Tighina, s'a sinucis prin otrăvire studentul Grigore Antonescu.

Cauza sinuciderei se presupune a fi faptul că numitul a fost eliminat din Universitatea din Iaşi.

Cazul se cercetează.

x Un grup de ingineri francezi, au vizitat eri hala, interesându-se de lucrările de refacere a pieţelor din oraş.

Aceşti ingineri lucrează actualmente la renovarea halelor din Bucureşti.

SAMSON
în luptă cu atleţii
Luni 10 Noemvrie la Sidoli

x Românii din Canada (America) au hotărât să scoată ziarul „Canada", pentru apărarea intereselor naţionale.

x Mâne Dumineca 9 Noembrie ora 2 jum. p. m. va avea loc la Cimitirul israelit punerea pietrei funerare pe mormântul regretatului Isidor Iosipovici, fost funcţionar la Banca Moldova.

Sunt rugaţi a lua parte la această solemnitate colegii, prietenii şi toţi cei cari l'au cunoscut.

DE INCHIRIAT imediat 2 prăvălii, subsoluri şi câteva apartamente pentru locuinţă sau birouri, construcţie noua având tot confortul.

A se adresa la D-na Anetta Tischler între orele 1-5 Iaşi, str. Mârzescu 36 etaj.

LICITAŢIE. Se aduce la cunoştinţa celor interesaţi că în ziua de 11 Noembrie ora 11 a. m. are loc la Trib Iaşi s. 3-a vinderea prin licitaţie publică a imobile or din Iaşi str. C. A. Rosett 37, 39 şi Uzinei 82, pentru eşire din indiviziune.

CONTABIL AUTORIZAT corespondenţa germană, română caută schimbare de post la orice afacere comercială sau industrială, preferă însă branşa de cereale.

A se adresa la ziar sub O. Z.

DE INCHIRIAT aproape centru două odăi şi bucătarie. Şoseaua Arcu No. 15.

OCAZIE ! De vânzare casă liberă lângă Palat cu înlesnire de plata, are 4 camere, 2 antreuri, pimviţă, lumină etc.

De arendat 6 (şase) Ha. pământ fâneţ şi loc arabil langă gara Ciurea.

Adresa orele 4—5 Birou Tecnic Muzelor 4 (deal).

PRIMARIA COMUNEI IAŞI aduce la cunoştinţa tuturor celor interesaţi că la Sera Cimitirului Eternitatea stocul de flori pentru sezonul de primăvară fiind suficient pregătit, toţi cei ce doresc a-şi orna mormintele cu flori, sunt invitaţi a se prezenta la Cimitirul Eternitatea, achitând taxele, spre a se proceda la decorarea mormintelor cu flori cât timpul va fi favorabil, aceasta spre a se evita aglomeraţia din primăvară.

DE INCHIRIAT la D-nu Isidore Margulies două prăvălii sau birouri.

Păstraţi bonul

Ataki un oraş, aşezat în lungul Nistrului, părea un vast cimitir cu morminte colosale. Nici o mişcare, nici un semn de viaţă...

Puţin mai departe de drum, ceva mai în vale privirea mi se opri pe o cruce măreaţă de piatră, având aspéctul unui trunchiu de stejar.

Acolo se odihnea generalul Poetaş, împuşcat de bolşevici...

Se'nserase când ajunserăm la Miorcani. Sat mare aşezat pe o colină ; cu case înalte acoperite cu tablă şi împrejmuite cu zid—căci pe aici nu prea sunt păduri, dar în schimb piatră destulă. Livezi şi lanuri nesfârşite înconjurau satul. Soarele trimetea cele din urmă raze ; văzduhul era liniştit.

Nu merserăm mult şi ne oprim în faţa unei case frumoase, înaltă. Căruţaşul se duse în curte şi apoi se întoarse spunându-mi :

— Aici e „Fedea".

M'am coborât din căruţă, am plătit omului, şi intrai în curte, unde fui întimpinat de „Fedea".

— Bună seara—îi spun eu repede.

— Bună seara—îmi răspunse el examinându-mă o clipă.

— La d-ta stă d. M.. ?

— Da, adică nu ; acuma e la Slobozia, dar vine, Dumineca pe la noi. Dar—spuse el—îl aducem îndată, căc' nu-i departe Slobozia.

Mă pofti apoi în casă. In timp ce noi vorbeam nevasta lui o femei'naltă, slabă dar curat îmbrăcată ne puse masa.

In tot timpul mesei Fedea nu mai înceta cu întrebările : Ce mai este pe la Iaşi ? Pe acolo e tot scump ? sau : Când o să se mai ieftenească ca'nainte ? etc.

Fedea era om deştept. Era fecior de preot, dar neînvăţând carte, s'a făcut gospodar în satu lui.

*

— Tocmai pe aici „mon cher" strigă deodată un voinic vânător, cu faţa îmbujorată, intrînd pe uşă. O, cum îmi bătea inima câno mi-a spus omul c'a venit cineva de la Iaşi ! Ce fericit sunt că te văd ; nici n'am visat ! vai sunt aşa de fericit... şi bietul om nu mai ştia ce să spue, atât de mult îl zăpăcise sosirea mea.

— *Excusez-moi, je vous prie, il n'y a pas de ma faute.., c'est mon âme qui...*

Au fost nespus de duioase clipele'ntâlnirii. In noaptea aceea n'am mai dormit.

*

A doua zi, Duminecă, am fost la biserică, unde venise lume şi de prin împrejurimi. După masă am vizitat şcoala,—o clădire foarte frumoasă, cu săli încăpătoare şi bine luminate—şi pe învăţătorul Slanovski, unde am petrecut toată după amiaza.

Când ne-am înapoiat spre casă era în amurg.

Barbaţi tineri, bătrâni, copii cu feţe pline şi îmbujorate, femei şi fete se întorceau dela horă.

Şi aveam o nespusă plăcere să vorbesc aproape cu fiecare din ei. Erau toţi Moldoveni, voinici, sănătoşi.

Bătrânii, femeile şi copiii nu ştiau de loc ruseşte ; numai acei cari au fost la „moscali" mai ştiau puţină rusească, dar tuturora li e scârbă s'o mai audă, când, neînpiedecaţi pot vorbi limba lor, limba strămoşească, limba moldovenească.

*

Ne strigă cineva din urmă. Ne întoarcem şi văzurăm un băeţandru care ne spuse gâfâind :

— A spus cucoana, a auzit... că... sunteţi aici şi vă pofteşte... că moare d. Saşa...

Am plecat repede cu băeatul.

*

Nespus de dureros, tablou ! Intr'un salon pe un pat, un bolnav, un cadavru aproape, în nesimţire, cu ochii ficşi în tavan şi cu faţa albă ca marmora...

Nicolai Nameşnic soţul d-nei Maria Nameşnic, fostul proprietar al Miorcanilor şi maior în armata rusă, murise în campania din 1914—1918, în luptele din Bucovina.

Un alt fiu căpitan, muri în Bucureşti în 1920 ; şi acum, cel din urmă fiu Saşa, se prăpădea şi el...

In genunchi, lângă pat, mama stătea cu părul despletit, cu faţa îngropată în mâini.

Un miros greu, plin de fiorii morţii, plutea în toată încăperea...

Muribundul întrerupea liniştea din când în când cu un geamăt lung şi greu... ridică o mână şi pipăi capul mamei sale, ce plângea desnădăjduită, implorând mila celui Atot-puternic de a-i scăpa copilul din ghiarele morţii...

Ea ridică deodată capul şi aiurită, zăpăcită, apucă acea mînă ş'o sărută...

In clipa aceea moartea despărţi pentru totdeauna pe mamă de fiu... Ochii cadavrului se măriră de odată, apoi se închiseră pentru totdeauna...

V. Mihailescu-Poeni

Abonaţivă la „OPINIA",

Tragica dramă familiară

DIN STRADA OANCEA

Inginerul Tiberiu Păiuş, ucide cu trei gloanţe de revolver pe Leon Musteaţă

-- Amănunte complecte --

Intre Leon Musteaţa casap, şi familia sa, printre care Tiberiu Păiuş, inginer la căile ferate, e-xista o veche neînţelegere şi ori de câte ori, Musteaţă venia la locuinţa mamei sale din strada Oancea 34 unde locuia şi Tiberiu Păiuş, începeau discuţiuni, de moştenire şi altele, care dese ori se prefăceau în certuri.

*

Şi astă noapte, Leon Musteaţă, veni în casa din strada Oancea 24.

Din nou au început discuţiile, care de astă dată, luară o turnură mai gravă.

Leon Musteaţă, după spusele vecinilor, ripostă pe un ton mai violent.

Realmente ce s'a petrecut încă nu e bine precizat. Dar de o-dată inginerul Tiberiu Păiuş descarcă 3 focuri de revolver, a-supra cumnatului său şi Leon Musteaţă căzu jos scăldat într'un lac de sânge.

Ori ce ajutor dat în grabă, a fost zadarnic, Leon Musteaţă încetase de a mai trăi.

*

Inginerul Tiberiu Păiuş a fost arestat.

Din primele declaraţiuni făcute de dânsul, rezultă că ar fi fost în legitimă apărare şi că Musteaţă voind să-l loveas-că, el s'a apărat şi a tras.

Ancheta rămâne să stabilească exact împrejurările crimei.

*

Corpul lui Leon Musteaţă, a fost transportat la morga spitalului Sf. Spiridon.

Autopsia o va face mâne, d. profesor dr. Bogdan, medic legist.

Ultimele informaţiuni

x Un confrate afirmă că primele procese pe care va avea să le judece comisiunea specială de judecată a profesorilor, vor fi acele privitoare la... d-nii C. Stere şi Virgil Arion.

E foarte probabil. Nici n'ar fi putut folosi d. dr. Angelescu noua lege—promulgată prin surprindere—decît pentru asemenea meschinării. Doar nu se putea crede că ministrul instrucţiei ar pricinui dezagramente d-lui Cuza care-i este amic şi tovarăş de idei.

Semnificativ mai este faptul că printre profesorii delegaţi de Universitatea din Cluj, în comisia de judecată, se află tocmai d. Haţegan, cunoscutul profesionist al antisemitismului.

x Noul guvern jugoslav s'a constituit sub preşidenţia d-lui Passici care va proceda la noui alegeri.

Acest fapt, departe de a rezolva criza din regatul vecin, va dezlănţui mari agitaţiuni, în special în Croaţia.

x După cât ne afirmă persoanele de specialitate o suprimare propriu zisă a direcţiilor regionale de cale ferată, constitue în momentul de faţă o imposibilitate.

Se pare a nu fi vorba decât despre o schimbare a numelui şi a titlurilor acestor servici.

x In ziua de 25 Noembrie se va ţine în localul Primăriei licitaţie pentru vânzarea unui loc în suprafaţă de 488.25 m. p. situat lângă Tăitoarea Veche colţ cu strada Cetatea Mică.

x La direcţia locală a căilor ferate se ancheteazā unele nereguli constatate în aprovizionarea cu traverse a liniilor basarabene.

Se pare că s'au recepţionat drept bune, traverse defectuoase.

x Episcopul Nectarie Cotlarciuc dela eparhia Cetăţei-Albe, a fost ales ieri Mitropolit al Bucovinei, de către marele colegiu electoral.

x D. prim procuror M. Caţichi, demisionând din magistratură, a fost numit avocat în contenciosul căilor ferate.

x PIATA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat ieri 10,85; la Zurich 2,90.

Devizele în Capitală au notat :

Francul francez 9,44 ; francul belgian 8,75 ; francul elveţian 34,90 ; lira engleză 824 ; dolarul 180,25 ; lira italiană 7,85 ; coroană cehă 5,40.

x A sosit în localitate tânărul poet, Ackerman din Cernăuţi, pentru a face preparativele în vederea conferinţei culturale care va avea loc în curând în sala teatrului „Elisabeta" ţinută de marele scriitor idizist David Berghelsolm.

x INCASAREA IMPOZITELOR — S'a trimis personalului ceferist, următoarea adresă caracteristică a Ministerului de Finanţe :

„Toate organele căilor ferate urmează a da agenţilor fiscului tot concursul de care aceştia au nevoie, întrucât ei sunt acei care strâng marea majoritate a veniturilor statului.

„Contribuabilii căutând prin toate mijloacele să se sustragă dela plata impozitelor ce legal li sunt impuse, este nevoie de colaborarea tuturor funcţionarilor, pentru ca interesele Statului să fie apărate.

„Această colaborare uşurează mult situaţia dificilă şi spinoasă a funcţionarilor fiscali şi este cu atât mai imperioasă, cu cât primul care câştigă din aceasta este însuşi Statul, în descărcarea sarcinelor căruia, trebuie ajutat de toţi".

Ceti̦ţi „Opinia"

x Mercuri 12 Noembrie apare ziarul „Comoedia" magazin săptămânal ilustrat de *Teatru, Literatură, Artă, Muzică, Ecran* şi *sport*.

Printre colaboratori sunt d-nii prof. I. Petrovici, Octav Botez, Ludovic Dauş, C. R, Ghiulea, Paula Petrea, G. Spina, Sandu Teleajen, S. M. Vlădescu, Adrian Pascu, I Alexandrescu, I. Cosmovici, Miron, N. Meicu, etc.

INSERŢII*)

Domnule Director,

Vă rog, cu onoare, să bine voiţi, a însera în ziarul ce conduceţi, următoarele :

In foia întitulată „Straja", apărută în Iaşi în ziua de 2 Noembre corent, am cetit următoarea informaţie :

„Se aduce la cunoştinţa prietenilor din oraş şi judeţ, că „D-l Gheorghe Negrescu, ne „mai făcând parte din comitetul „executiv al organizaţiei noastre locale, nu este autorizat să „vorbească în numele acestei „organizaţiuni".

Pentru edificare, mă simt dator a arăta că încă dela 1 Octombrie corent, desgustat de acţiunea prietenilor d-lui Const. Ifrim pe chestiunea fuziunei locale, am crezut că pot servi mai bine interesele partidului Naţionalist al Poporului, întrebuinţându-mi timpul în alt mod, de cum şi-l perd D-lor şi,— luând contact cu d-l Dragomirescu,— după prima vizită făcută împreună în judeţ, convingându-mă de simpatia de care D-sa se bucură la sate, mi-am întrebuinţat timpul liber în mijlocul sătenilor pe care-i cunosc, dându-le sfaturi pe cât puterile mă ajută, pentru a-i îndruma, cătră mai bine.

Această acţiune a mea supărându-l pe d-l Ifrim, m'a somat să-mi clarific situaţia în sensul că : ori rămân alături de D-lor, ori alături de gruparea D-lui Dragomirescu, adecă : ori continui să-mi pierd timpul alături de D-lor în discuţiuni dăunătoare partidului, ori continui a-mi întrebuinţa timpul liber în serviciul partidului, în mijlocul satelor.

Preferind pe cea din urmă, am încunoştiinţat în scris pe conducătorii din Bucureşti, indicându-le, că nu-mi mai pot perde timpul în discuţiuni sterile cu prietenii D-lui Ifrim, şi D-sa crezând că împreună cu prietenii sei, formează o organizaţie aci la Iaşi, s'a grăbit să dea informaţia de mai sus.

Cnm însă D-lor, nu formează o organizaţie, şi cu atât mai puţin politică, informaţiunea de mai sus nu are nici un sens, căci ne urmărind de cât satisfacerea intereselor D-lor personale, stăpaniţi fiind de un maximum personalism şt arivism, nu poate fi vorba de organizaţie politică, căci organizaţia politică, indică partid politic care reprezintă interese şi idei generale.

Nota citată mai sus, indică deci, că subsemnatul nu am voit a face parte din o clică sau coterie.

Ca unul ce fac parte din partidul Naţionalist al Poporului, departe de mine gândul de a vorbi în numele acestei coterii.

Mulţumindu-vă mult, vă rog Domnule Director, se primiţi cele mal distinse salutări.

GH. NEGRESCU

1924 Noembrie 7.

*) Redacţia nu răspunde de cele publicate mai sus.

Cinema Sidoll Incă astăzi Sâmbătă 8 şi Dominică 9 Noemb. ULTIMELE DOUA ZILE

Epoca 5-a Ultima
NAŞTEREA UNEI NATIUNI
în zilele lui BUFFALO-BILL
Cea mai importantă realizare istorică din viaţa Americei.
Această serie este cea mai interesantă din toate dat fiind frumosul desnodamânt al acestei drame.

Marele dispărut
DE MAX
despre care toată presa vorbeşte fară încetare, apare alături de
HUGUETTE DUFLOS
şi LEON MATHOT
în ultima sa creaţie
Amicul Fritz

al 3 lea uriaş film
FEMEILE de ASTAZI
grandioasă realizare în cadrul unui fast enorm din viaţa pi anteriilor parisiene „după celebra scriere a recunoscutului autor
OSCAR WILDE
în rolul principal
AGNES AIRES

Deraerea din gara Nicolina

Maşina şi două vagoane ale trenului de Chişinău sar de pe linie

Astă noapte : la ora 2, s'a înregistrat în localitate o deraiere în împrejurărtle următoare.

*

Trenul plecă la această oră spre Chişinău. Totul fu constatat în cea mai perfectă ordine şi se dădu drumul trenului.

Nu trecu însă mult şi de la halta Nicolina, veni ştirea că trenul a deraiat chiar la această haltă.

Indată funcţionarii superiori din gară, se urcară pe o maşină şi porniră spre halta Nicolina.

*

Vestea era adevărată. Trenul pătrunsese pe o altă linie şi deraiase. Maşina s'a putut opri, însă o parte din roţile maşinei deraiară atrăgând în urma lor vagonul de manipulaţie şi încă un vagon.

Accidente de persoane n'au fost. Pagubele sunt însemnate.

*

Se crede că vina ar fi a acarului, care a adormit şi n'a schimbat la timp acul.

Deocamdată, cazul se cercetează de către direcţia regională c. f. r.

Acarul „care a îndreptat trenul pe altă linie a fost arestat. de asemenea reţinut şi impiegatul de mişcare.

Trenurile au sosit azi dimineaţă cu întârzieri, de oare ce dela Nicolina legătura până în gara centrală, se face cu transbordare.

x Eri s'a terminat la Cluj procesul falşificatoriior de bani descoperiţi cu câteva luni în urmă în acea localitate.

Cu toate că banii, încă nu se puseseră în circulaţie, ei erau numai gata fabricaţi, în momentul când falşificatorii au fost prinşi, tribunalul din Cluj a condamnat pe Fenivesi la 3 ani muncă silnică, iar complicii acestuia, Parasca Ion, Alexandru, Elisabeta Antal şi Ana Dozsa la câte 1—2 ani închisoare.

x De Luni comisiunea budgetară a comunei, eompusă din primar, ajutoare şi şefii de serviciu, va lucra la elaborarea definitivă a noului budget, pentru care calculele preleminării au şi fost făcute.

Secretele căsniciei
Luni 10 Noembrie la Sidoli

Una primeşte o chiriaşă pe proprietarul casei

Chişinău.— Eri dimineaţă a fost adus la spitalul „Regina Maria" proprietarul P. Varontov, cu capul spart.

După cum s'a constatat, victima, s'a dus la chiriaşa sa să încaseze pe chiria şi în loc de parale s'a pomenit cu un scaun în cap.

Starea victimei este gravă.

CRIMA DIN CIŞMIGIU

Un tânăr înjunghiat în împrejurări misterioase

Bucuresti.— Azi dimineaţă la ora 9 a fost găsit în grădina Cişmigiu un tânăr elegant, cu un cuţit împlântat în piept. El expirase de câteva ore.

Incă nu s'a stabilit identitatea victimei. Se crede că asasinatul a avut ca mobil afu l.

D-na şi D-l Bernhard Marcus

au plăcerea de a aduce la cunoştinţa rudelor şi prietenilor naşterea primei lor fetiţe

AURELIA

în ziua de 7 Noembrie 1924.

Felicitările se primesc în zilele de Sâmbătă 15 şi Duminică 16 corent, la locuinţa d-lor în strada C. Negri 93.

x Luni va începe la Consiliul de răsboi din Chişinău judecarea senzaţionalului proces, a Colonelului Dr. Bednarovschi, fost medic şef al div. XIV-a acuzat de conrupţie, cu ocazia verificărei tablourilor invalizilor de răsboi, alcătuite de fostele comisiuni militare ruseşti.

Va prezida Generalul Marin Enescu.

LEII VESELI
Luni 10 Noembrie la Sidoli

Magazinul şi atelierul renumitei blănării
LA DAVID

S'a instalat în Str. Ştefan cel Mare No. 19 (vis-a-vis de Parfumeria Vesera) şi înştiinţează Onor, clientela că a primit un asortiment de blănuri fine pe care le-a pus în vânzare cu preţurile cele mai reduse.

Atelierul propriu execută lucrări cu reuşită garantată şi după ultimele modele.

O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc

din primele începuturi şi până la 1923

de EM. AL. MANOLIU

INSUCCESUL OPERETEI IN STAGIUNEA 1876

Deschiderea stagiunei 1875—76 s'a făcut cam târziu, pe la 6 Noembre, din cauză că Comuna deşi aprobase continuarea direcţiei Teatrului tot lui Aslan, însă i-a suprimat subvenţia, pentru motivul că aceasta se dă ca un ajutor, dar întru câtă vreme a înfiinţat opereta, care'i foarte productivă, după rezultatele fructuoase ale stagiunei trecute cu o singură operetă numai, s'a pus întrebarea : ce venituri vor produce patru s'au cinci operete nouă cu care s'a îmbogăţit repertorul ?

Prin urmare suprimarea subvenţiei a fost pentru Comună o economie şi Aslan rămânând dar făra subvenţie, a fost nevoit să deschidă în sfârşit stagiunea, fiind-că pusese în rizic un capital mare la care nu putea renunţa dacă s'ar fi hotărât a se retrage din directorat,—stagiunea s'a început cu *Girofle-Girofla*, o operetă bufă de Voneot tradusă de Căp-Bengescu, ce s'a jucat de mai multe ori având ca intermediare până la pregătirea altor operete vodeviluri ca *Lipitorile Satelor*, *Insurăţăii* cu *Logodiţii* tot de Bengescu, *Năbădăile dramatice*, etc. după care veni rîndul *Princesei de Trepezunda* tot operetă bufă cu muzica de Jacques Offenbach.

Presa de pe atunci, căutând a ţinea nota publicului care începuse a se sătura de operetă, nu ca muzică, ci ca desfăşurare de acţiune şi dezinvoltură prea mare. s'a pus de partea majorităţii care condamna genul acesta sprinten care contribuia la abţinerea femeelor serioase de a frecventa reprezentaţiile de operetă şi cu atâta mai mult a copiilor pentru morala cărora părinţii socoteau opereta ca o prăpastie scandaloasă.

Aceste critice şi observaţii ale publicului select, *Curierul de Iaşi* le-a prins şi publicat, dar cu oare-care menajări pentru direcţie.

Ca variaţie în spectacole, la începutul anului 1876, s'a prezentat şansonitistul I. D. Ionescu cu câţi-va actori şi au jucat mai multe reprezentaţii în cari predominau însă cantonetele executate foarte bine de Ionescu, unele cu aluzii la pacatele societăţii. altele la cele politice cum de ex. *Her von Kalikenberg* de Ioan Ienov, *C. Chiriţa la Paris* de Alexandri, *Jidovul* etc.

Stagiunea aceasta a trebuit să se închidă la jumătatea lui Marte 1876 fiind-că venind şi d-ra Keller cu trupa s'a de operetă, a derutat mult opereta română nedestul încă de destoinică de a şti să redea fineţile aluziilor nici să încunjure oare-care riscuri ce cuprindeau textele libretelor,

In rezumat, se poate spune că stagiunea aceasta a fost pentru directorul Aslan o derutare materială şi o desamăgire a speranţelor ce'şi pusese în crearea operetei româneşti. Totuşi nu se poate tăgădui că încercarea lui are partea vrednică de laudă, că a aruncat sămânţa, care însă a trebuit să încolţască mai târziu, să se dezvolte şi să producă rezultate frumoase şi care a prins o parte largă în cultura muzicală a publicului românesc, însă aceasta numai ca o punte de trecere spre muzica adevărată care rămâne şi trebue să rămâe ca neperitoare în sufletul unui popor.

Cam tot pe atunci a început a se accentua mai bine spectacolele de vară, spectacolile aranjate să se joace prin grădini, în aer liber şi cu preţurile de intrare relativ destul de reduse, aşa că dădea mâna ori cui să se distreze două-trei ceasuri în un mod plăcut.— Spectacolile în aer liber le-au introdus mai intâiu bucureştenii imitînd pe vienezi ; în Iaşi mai cu temei deabea s'au introdus în vara lui 1876 de cătră actorii P. Ionescu, P. S. Alexandrescu, Mih, Arceleanu şi Grig. Manolescu,—Grădină îndemânatică au găsit pe acea de la *Chateau aux Fleurs*, unde au construit o scenă şi au jucat toată vara, până în Septembrie, numai comedii ; şi cum truspatru erau actori buni şi încunjuraţi şi de alte câte-va elemente, au fost de mare mulţumire pentru public şi aceasta a făcut să fie foarte frecventate spectacolile lor.

DOCTOR
Adela Naftulea
fost medic de spital
BOLI INTERNE DE FEMEI, COPII, FACERI
Consult. 9—10, 1—3
Str. Cizmăriei 39

Ultima oră

Scandalul de la Cameră

Cearta între membrii opoziţiei. - Votul asupra moţiunelor propuse.-Atentatul asupra dictatorului Spaniei.

Scandalul de la Cameră

Guvernul compromis.-Moţiunile propuse

OPOZIŢIONIŞTII SE CEARTĂ ÎNTRE DÂNŞII

Bucureşti.— In şedinţa de ieri a Camerei, după replica deputaţilor opoziţionişti în scandaloasa panama a paşapoartelor, d. *Gr. Filipescu* în numele partidului naţional, a propus o moţiune de neîncredere în guvern, făcând apel la Rege să pue capăt regimului jafului şi imoralităţii. La moţiune s'au asociat şi ţărăniştii.

D, Ţoni din partidul iorghist, a propus deasemenea o moţiune de neîncredere în guvern.

Opoziţia se încaeră

Pe când d. Ţoni cetea moţiunea, d. *Virgil Madgearu* a strigat: „Schuller"!

S'a produs un enorm scandal, însoţit de următorul dialog:

D. *Răutu* (iorghist) către d. Madgearu:

— Eşti un armean. Ai fost secretar la biserica armenească.

D. *Madgearu* — Eşti un filfison şi un om de nimic.

D. *Victor Moldovan* (ardelean) sare la d. Răutu şi-l apucă de piept.

D. Manolescu — Strunga intervine să-i despartă. Spiritele sânt foarte agitate şi deputaţii din opoziţie sânt pe punctul de a se încăera.

Majoritorii râd la acest spectacol de dezbinare a opoziţiei.

Scandalul continuă

D. *Mârzescu* ia cuvântul. D. Vaida iesă din bănci, ia un scaun de la Stenografi şi se aşează ostentativ în faţa tribunei.

D. Mârzescu face aceiaşi declaraţie că justiţia îşi va îndeplini toată datoria.

D. dr. Lupu întrerupe, ceia ce dă loc la noui scandaluri.

Votul

D. *Orleanu* preşedintele Camerei, declară că moţiunea prezentată de d. Filipescu este nulă, fiindcă pune în cauză persoana Regelui şi deci calcă prevederile regulamentului.

Se pune la vot moţiunea d-lui Ţoni care este respinsă prin ridicare de mîni.

In fine, se pune la vot o moţiune de neîncredere în guvern, prezentată de d. M. Djuvara. Moţiunea este admisă prin ridicare de mâni.

Răspunsul d-lui Văitoianu

D. *Artur Văitoianu* ia cuvântul şi discută chestia telegramei trimisă din Moscova d-rului Lupu. Spune că a cercetat la Riga şi Varşovia şi s'a convins că telegrama este autentică.

„Ca să produceţi diversiune — spune generalul — şi să vă sustrageţi de la răspundere, faceţi tapaj pe chestia paşapoartelor şi învârtiţi de două zile cuţitul în rana din sufletul meu".

Generalul spune că telegrama a ajuns la „Universul" probabil printr'o indiscreţie a destinatarului.

Termină spunând că are conştiinţa că şi-a făcut deplin datoria. Opoziţia acuză guvernul de hoţii, fiindcă aşa-i mentalitatea ei, de a nu concepe decât imoralităţi.

D. *dr. Lupu* spune că generalul Văitoianu este într'adevăr un om tare. Căci numai un om tare poate să asculte liniştit, două zile în şir, cele mai violente atacuri, şi să nu răspundă de cât târziu de tot, după ce s'au votat moţiunile propuse.

Oratorul dă explicaţii în chestia telegramei şi arată că generalul Văitoianu face şantaj pe această temă.

D. *Mihalache* vrea să ia cuvântul dar preşedintele nu-i permite şi ridică şedinţa.

D. Vintilă Brătianu

pleacă în străinătate

Bucureşti. — Contrar celor afirmate de unele ziare, se anunţă din sursă sigură că d. Vintilă Brătianu îşi pregăteşte plecarea în străinătate, pentru a lua parte la conferinţa miniştrilor de finanţe aliaţi.

Data acestei conferinţe se va fixa îndată după constituirea noului guvern englez.

Fraudă cu paşapoartele

Bucureşti.— S'a numit o comisie de expertiză pentru a examina arhiva societăţii „Petrolul Naţional".

Judecătorul de instrucţie a luat ieri o declaraţie inginerului Drăguşan.

*

In legătură cu această afacere, s'au descoperit alte fraude cu paşapoartele la Dicio sân Martin (Ardeal), în care sânt amestecaţi preoţi şi învăţători.

Alte fraude s'au descoperit la Cernăuţi unde au fost arestaţi maiorul Sturza şi un anume Litvah.

Se spune că ar fi implicat şi deputatul guvernamental Ungureanu.

Atentatul asupra lui Primo de Rivera

Atentatorul a fost executat

Bucureşti.— Atentatul asupra generalului Primo de Rivera, dictatorul Spaniei se adevereşte. Iată cele petrecute.

După degajarea unei poziţii dela Tetuan, un singur ofiţer a scăpat cu viaţă. El a fost chemat în faţa dictatorului, care a acuzat pe ofiţer de laşitate. Ofiţerul a descărcat două gloanţe de revolver asupra lui de Rivera, rănindu-l la braţul drept.

Consiliul de război, întrunit imediat, a condamnat la moarte pe ofiţer, care a şi fost executat imediat.

Scandal bancar LA PARIS

Bucureşti. — Cu prilejul depunerei bilanţului Băncei Centrale Imobiliare din Paris, au fost arestaţi patru administratori-delegaţi ai numitei bănci.

Faptul a produs senzaţie în lumea financiară.

INCĂ UNUL CARE FURĂ...

Bucureşti: — Eri a fost arestat Anghel Ggeorghe de la Antrepozitele Centrale care deschidea coletele şi a sustras până acum marfă în valoare de 400.000 lei.

O afacere de spionaj

Bucureşti.— Consiliul de Războiu din Capitală a terminat cercetările în afacerea de spionaj în serviciul Ucrainei, afacere care a cuprins 42 de inculpaţi, între care şi fratele d-lui Rergiu Niţă, fost ministru al Basarabiei.

Incercarea de sinucidere

a soţiei unui medic

Bucureşti. — Doamna dr. Jean Popescu din şoseaua Colentina a încercat să se sinucidă înghiţind o pastilă de sublimat. Soţul sinucigaşei i-a dat imediat ajutoarele necesare. Cauza acestui act disperat sânt neînţelegerile familiare.

ISPRAVILE BANDIŢILOR în Bulgaria

Bucureşti.— O bandă de 60 indivizi a atacat comuna Stralea de lângă Rusciuk (Bulgaria). Banda a arestat pe primar şi a jefăuit populaţia.

In lupta cu postul de jandarmi, bandiţii au ucis pe şeful de post şi au rănit şase persoane. Apoi au dispărut.

Cetiţi „Opinia"

Sinucidere prin otrăvire

Bucureşti.— D-na Ghertruda Bonu din strada Aurelian 9 a încercat să se sinucidă luând o pastilă de sublimat. In stare gravă, a fost transportată la Spitalul Colţei.

Ora 3

Atentat cu dinamită contra trenului Chişinău-Iaşi

Chişinău. — Azi dimineaţă a fost încercat un îndrăzneţ atentat cu dinamită contra trenului 746 care pleacă din Chişinău la 7,30.

Intre staţia Ghidighiol şi Străşeni, acarul Grădinaru Mihail făcând revizia liniei a descoperit la chilometrul 107+100 patru cutii cu dinamită cu fitil, de asemenea buloanele şi eclizele au fost scoase de la două şine.

Trenul a fost oprit la câţi-va paşi, de locul fatal. S'a deschis o anchetă.

Cumpărăm Briliante

Diamante, aur, argint, piatină, Bijuterii şi danturi de aur uzate

Oferiud preţurile cele mai mari

Ceasornicăria TISCHLER

Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii

IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI

Nu cumpărăm decât de la persoane bine cunoscute sau de la persoane cari ne vor prezenta dovadă din partea circumscripţiei din care face parte că obiectul oferit este liber spre vânzare

Marile premii ale „Opiniei"

(Seria 5-a)

Iată lista noilor premii, pe care „Opinia" le acordă fără deosebire, tuturor cititorilor şi abonaţilor săi, nedându-se îndărăt de la nici un sacrificiu.

Lei 20.000 (douăzeci mii)

în numerar

Un artistic tablou al maestrului *Otto Briese*, din admirabila expoziţie de pictură deschisă în str. Lăpuşneanu No. 38.

Un splendid costum-pijama de crêpe-santé, foarte elegant, de la marele magazin «*High Life*» din str. Lăpuşneanu (Hotel Trayan).

Una bucată pânză sau zefir *de 30 metri*, produs al marei fabrici „Ţesătura", din depozitul d-lui Fred Şaraga str. C. Negri 93.

O elegantă pălărie de catifea, Chic parisien, de la renumitul magazin de mode «*Hélène*» din str. Lăpuşneanu No. 30.

Una pălărie de sezon, pentru damă, ultima creaţie, material fin, de la marele şi bine asortatul magasin „Damian", str. Cuza Vodă 75.

Una mapă de piele, frumos lucrată, pentru profesionişti, de la cunoscutul magazin de librărie, papetărie şi obiecte de artă «*Librăria Universală*» M. H. Schönfeld, str. Cuza Vodă 52.

Una splendidă garnitură de bucătărie, în faianţă, compusă din *16 bucăţi,* plus raftul special în oloi, de la asortatul şi frequentatul magazin «*Cristal*» Piaţa Unirei, (Colţ cu str. Săulescu).

Una duzină farfurii, prima calitate
Una duzină pahare, fine pentru ceai
Una duzina pahare, pentru vin.

15 sticle liqueruri, siropuri, rom şi cognac, produsele renumitei distilerii „*Delicia*" din Iaşi, str. Capela Armeană 2.

3 magnifice Pandişpanuri specialitate originală şi fără rival a cofetăriei „Hirschhorn" strada Socola No. 39.

10 litrii vin vechiu tămâios, de la Depozitul de vinuri „Podgoria Iaşilor", Berman Elişcu & Sol. Korn, str. Col. Langa.

Un premiu literar constând din cele mai bune lucrări de literatură şi ştiinţă, editate de marea instituţie „Viaţa Românească".

Două abonamente pe un an, la ziarul „Opinia"

Trei abonamente pe 6 luni la ziarul «Opinia».

In afară de aceste valoroase premii, **toţi cetitorii „Opiniei",** *capătă ca premiu special, gratuit, una intrare la un spectacol seral, complect, de cinematograf, în vasta sală „Sidoli", iar cei din provincie se vor bucura de alte avantagii ce le vom anunţa ulterior.*

*

Pentru a beneficia de aceste premii, cetitorii trebue să strângă cupoanele cu începere de Vineri 24 Octombrie până Marţi 9 Decembrie.

Deci în total 40 cupoane.

Se atrage în special atenţia că preţul unui exemplar din „Opinia" este şi rămâne **2 lei.**

Ne luăm angajamentul formal ca, cel puţin timpul cât vom imprima actuala serie de cupoane, să nu sporim preţul ziarului.

Să nu vă lipsească nici un cupon!

Adaos la premii:

Două asigurări contra incendiului, de câte Lei 250,000, fiecare, la Societatea de Asigurare „Victoria".

ANUL al XX-lea No. 5234 — 2 LEI NUMARUL — MARTI 11 NOEMBRIE 1924

Biblioteca Universitații Loc...

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

R... ADMINISTRAȚIA ... Str...

ABONAMENTE
Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

RAZBOI CU BASARABENII

Nu e vorba de evenimentele ce se petrec în judeţele de sud ale Basarabiei. Acel război care era deslănţuit între armata română şi populaţia de acolo, poate să se întâmple oriunde, când sate întregi se răscoală contra administraţiei care nu le convine.

Vorbim de alt război mult mai larg şi mai trist. Imi aduc aminte cu ce bucurie citeam pe timpul ruşilor câte-o carte românească căpătată prin contrabandă.

Şi era doar vastă şi interesantă literatura rusească. Cu toate acestea, nu ştiu de ce când citeam câte o carte românească parcă un simţ nou începea să vibreze în firea mea, un simţ nou pe care niciodată nu mi-l trezea literatura rusească şi care simţ era aproape de aceea ce se numeşte iubire de neam...

Sigur că o la separare de Rusia, când ea era atât de tare şi când România nu îndrăznea să spună nimic pentru Basarabia, ar fi fost greu să te gândeşti. Ţinta noastră, a intelectualilor moldoveni, era să căpătăm deocamdată o autonomie locală.

Ei bine. Istoria hotărâşte altceva. Vine revoluţia rusească care o slăbeşte pe Rusia şi care dă posibilitatea Basarabiei să revină acolo de unde a fost ruptă.

Ni se părea—vorba ceia—că am apucat pe Dumnezeu de un picior. Ce mai progres, ce mai viaţă o să fie!... Bravii ardeleni şi bucovineni — profesori şi alţi intelectuali — care se adăpostiseră la noi în Basarabia cu mult înainte de unire, căutau să ne prezinte ţara românească în cele mai frumoase culori.

Figurau între pionerii propagandei naţionale şi români din vechiul regat, dar cu mai puţin entuziazm. Probabil din cauză că ţara era ocupată de nemţi şi mai nu aveau cu ce să se laude.

Dar câtuşi de puţini erau aceşti primi români din vechiul regat, primii vestători ai unei României Mare totuşi... ei chiar de la început, chiar din primele zile ale unirei, au fost înăbuşiţi de alt soi de români care habar n'aveau de viaţa basarabenilor, care priveau noua provincie cu ceva inferior şi care in totul vedeau numai bolşevism. Toate nemulţumirile contra lor erau privite ca acte de bolşevizm, indiferent dacă conduita acestor fraţi era bună sau rea...

Tocmai de aci, chiar din primele zile de după unire, începe un războiu tacit, ascuns pe toate fronturile din viaţa Basarabiei, intre cei veniţi şi populaţia locală.

Credem că nu este nevoe să demonstrăm acest război prin fapte concrete. Căci ar trebui să repetăm din nou ceea ce presa opoziţionistă a scris de atîtea ori. Că avem în Basarabia şi elemente româneşti ideale nici nu mai încape îndoeală; însă blândeţa şi bunătatea acestor oameni este personală şi nu decurge dintr'un sistem raţional de administraţie, ci numai din vorba basarabenilor, că cine a fost bun acasă la dânsul, în România veche, este bun şi în Basarabia.

Pe de altă parte, trebueşte să mărturisim că avem şi în Basarabia elemente locale recalcitrante, care merg din principiu contra românilor.

Dar nu vorbim nici de elementele extrem de bune româneşti şi nici de cele extreme de rele locale.

Vorbim de sistem, de masele populaţiei în general.

— Nici nu mai ai cui te plânge, spun toţi obijduiţii.

De aceea basarabenii au devenit astăzi mai regionalişti decât erau la începutul unirei. Observaţi că nici un ziar românesc n'are tiraj în Basarabia, fără de cele ce vin din vechiul regat.

Apoi dacă este cineva destituit din slujbă—un basarabean de pildă—toţi basarabenii spun că asta este o răzbunare a celor veniţi din regat; şi invers, când este dat afară din slujbă un regăţean, regăţenii spun că basarabenii sunt vinovaţi.

Apoi mai observaţi câţi basarabeni au funcţiuni în regatul vechi. Foarte puţini.

Sunt numai două fronturi unde nu este război şi anume—Şcoala şi Spitalele. Numai în Şcoală şi în Spital basarabeanul şi regăţeanul sunt fraţi...

T. *Vicol*

Criza din Jugoslavia

In Jugoslavia s'a constituit iarăşi un guvern Passici, cu însărcinarea de a face alegeri generale. Acest guvern vine vădit împotriva voinţei populare manifestată prin compoziţia actualei Skupcine prezidată de d. Iovanovici.

Criza politică din Jugoslavia, care a durat atâta vreme, s'a datorit tocmai faptului că partidul d-lui Passici a voit să-şi păstreze o preponderanţă pe care majoritatea naţiunei nu vrea să i-o acorde.

Regele Alexandru dăduse dovadă de respect al constituţionalismului, când a ţinut în considerare fiinţa parlamentului şi a chemat un guvern democratic. Dar a fost o aparenţă înşelătoare care s'a risipit odată cu rechemarea d-lui Passici (un Brătianu sârb) şi congediarea Skupcinei.

Este lucru ştiut că pe d. Passici nu-l vrea majoritatea naţiunei şi mai cu seamă nu-l vor milioanele de croaţi. In alegeri cinstite, guvernul ar urma să cadă. Pe de altă parte ingerinţele electorale şi falşificarea votului obştesc ar provoca serioase tulburări politice şi ar dezlănţui forţa revoluţionară a croaţilor organizaţi în partidul ţărănesc a d-lui Radici.

Dacă Jugoslavia va fi agitată de zguduiri interne, aceasta se va datori faptului că metodele dictatoriale în monarhiile absolutiste au fomentat totdeauna revoluţia. A.

ABONAŢI-VĂ LA „OPINIA"

Brătienii şi Biserica

Ieri a fost investit P. S. S. Episcopul Cotlarciuc ca Mitropolit al Bucovinei. Noul Mitropolit posedă vrednice calităţi de arhipăstor, dar e păcat că ascensiunea Inalt prea Sfinţiei Sale s'a întâmplat să se producă printr'un neîngăduit amestec al politicei de partid în treburile bisericeşti.

Guvernul fraţilor Brătianu a comis o indelicateţă împinsă până la cruzime, prin presiunea făcută ca să zmulgă demisia venerabilului Mitropolit Vladimir. Guvernul a trecut orice limită a simţului justiţiei şi moralităţii numai din calculul mizerabil că ar putea pretinde profit de la recunoştinţa unui Mitropolit ridicat în această treaptă prin favorul special al partidului liberal.

Populaţia Bucovinei este cu drept cuvânt revoltată de această invazie brutală a meschinăriei politice în chestiunile duhovniceşti. Un justificat protest a şi fost înaintat Camerei deputaţilor.

In lumina acestor întâmplări se explică ironia unor membri ai Marelui Colegiu electoral care au votat pe fraţii Ionel şi Vintilă Brătianu pentru demnitat a de Mitropolit. Incaltea să fie Brătienii şi Mitropoliţi! De ce nu? A.

ACTUALITĂŢI DIN AFARĂ

Cine poseda cel mai mult aur.— Economistul englez Sir W. Joynson Hicks, a făcut o interesantă statistică a aurului care se găseşte actualmente pe glob.

După el, Statele Unite e ţara cea mai bogată căci are 45 la sută din aurul monedă a lumii, sau 900,000,000 lire sterline. După aceia vine Anglia cu 12 jum. la sută, Franţa cu 11 la sută, Japonia cu 6 la sută, Spania cu 5 la sută şi înfine Germania şi Olanda câte 2 jumatate la sută.

Aurul monedă care se găseşte pe glob se ridică la fantastica sumă de 2.000.000.000 lire sterline sau un trilion şase sute de miliarde lei.

Deasemenea s'a calculat că aurul scos din mine până acum reprezintă o valoare de 87.500.000.000 franci aur care se mai măreşte cu vre-o 400.000,000 franci aur anual.

Din această din urmă sumă, imperiul Britanic furnizează 70 la sută.

*

Cel mai greu şi cel mai uşor om din lume.— Unde credeţi că există aceşti oameni? Desigur că în America ţara minunilor. Un anume Valenzuela, din New-York e cel mai gras om din lume, cântăreşte nu mai puţin decât 372 Kilograme, —greutatea unui bou.

Piticul Mc. Jannigs, care trăeşte tot la New-York, e cel mai mic om din lume şi ca statură şi ca greutate. E înalt de 75 cm. şi cântăreşte numai 12 Kgr.

SITUAŢIA POLITICĂ

Opoziţia atacă, iar guvernul ameninţă.— Dictatura se ţine tare

Opoziţia a dat asalt guvernului pe chestia afacerei paşapoartelor, folosindu-se şi de faptul că această afacere este calul de batae al unei părţi din guvern contra celeilalte. Tot odată, interpelatorii opoziţionişti de la Cameră au putut să fie zdrobitor de documentaţi datorită materialului pe care d. Mârzescu a avut interesul să li-l procure în ascuns.

In lupta angajată, guvernul şi-a lăsat pe teren numai demnitatea, păstrându-şi puterea, fiindcă la noi legea nu-i lege, parlamentul nu-i parlament şi cinstea nu-i cinste.

*

In timp ce lupta parlamentară îi procura cele mai cumplite răni morale, guvernul şi-a urmat în linişte planul lui de dictatură. A invêntat comploturi comuniste, comploturi teroristo-antisemite, comploturi ţărăniste, telegrame sovietice etc. etc. Oficiosul „Viitorul" şi-a sporit atacurile neghioabe contra fruntaşilor ţărănişti, mergând până la ameninţarea cu justiţia militară şi cu temniţa.

Intenţia se întrevede clar. Guvernanţii liberali se tem de forţa populară a partidului ţărănist, şi de aceia vor să compromită partidul prin calomnii perfide cărora ziarul „Universul" le dă o întinsă publicitate.

*

Guvernul se va menţine şi-îşi va face interesele sub auspiciile baionetelor. Pentru a întări dictatura, nu va pregeta să iscodească tot soiul de tulburări sociale care-i vor servi şi ca o excelentă diversiune. Iar la opera de demascare pe care opoziţia va continua s'o întreprindă, guvernul va răspunde prin cinism şi calomnii.

N-ar fi de mirare totodată să-şi traducă ameninţările în fapt şi să încerce o lovitură de forţă contra democraţiei ţărăneşti. De la dictatura oligarhică poti să te aştepţi la orice.

Şi starea de lucruri nu va putea fi schimbată până când frământările unei minorităţi politice nu vor fi înlocuite prin acţiunea de masă a naţiunei trezită la conştiinţa cetăţenească.

E.

ASPECTE

Inter arma, silent musae...

Propaganda, în sfârşit culturală, pare că a început şi în Basarabia; după şase ani de expediţii militare, detaşări de comisari speciali, guvernatori şi vice-regi, desfiinţări de şcoli evreeşti, comploturi şi sustrageri în massă de sub escortă, o trupă de actori s'au strâns şi sub conducerea d-lui Dauş, şi-au format un „Teatru Naţional".

Iniţiativa e lăudabilă. Desigur că pentru un turneu de propagandă am fi vrut altceva decât valoarea chiar a şefului trupei—d. Mărculescu; dar, decât nimic, e bun şi acest început.

Totuşi, pentrucă vorbim de Basarabia, suntem neliniştiţi chiar când e vorba de cultură. Noi urmărim zilnic activitatea teatrului din Chişinău, prin notiţele publicate, oficios, în „Dreptatea" partidului liberal; ultima notiţă, pe care o reproducem cu ortografia ei originală, este următoarea:

„Aseară, Joi „Femeia îndărătnică" a obţinut un nou succes pe scena Teatrului Naţional.

„Sala arhiplină a aplaudat furtunos pe art şti al cărora joc a fost ireproşabil.

„Biletele pentru viitoarele reprezentaţii ale acestei grandioase comedii eroice au fost luate cu asalt de public.

„Femeia îndărătnică" se va juca însă de atâtea ori cât va fi nevoie, pentru ca piesa să poată fi văzută de întreaga populaţie a oraşului.

„Elementul minoritar, asistă la spectacole în număr din ce în ce mai mare".

Ceva luş, poliţienesc, se ascunde în rândurile citate; un stil de comunicat oficial, de raport secret; nimic din limpezimea unei cronici artistice sau măcar a unei informaţii teatrale. Simţim, de aici, fiorii „elementului minoritar" care se pameazǎ la „Mărgeluşul" domnului A. de Herz sau la „Fiul Pădurilor", şi înţelegem rostul notiţei din „Dreptatea".

Pe lângă nenorocirile existente, s'a adăugit şi acea a trupei d-lui Mărculescu peste suferinţele basarabene. Ne închipuim mizeriile pe cari le îndură cetăţenii cari nu cumpără bilete, sau acei care nu se duc la teatru chiar dacă le-au cumpărat, şi mai ales, prevedem noua crimă împotriva siguranţei statului: insulta „Teatrului Naţional".

Şi că aceasta este situaţia, ne amintim că în toiul suferinţelor dela Tatar-Bunar odată cu d. Tătărăscu, inspectorii de siguranţă, jandarmii şi celelalte rele care s'au abătut în sudul Basarabiei, trupa naţionalului basarabean a sosit şi ea la Cetatea Albă, unde a dat câteva reprezentaţii „cu săli arhipline şi entuziaste" pe când în apropiere sbârnîiau mitralierele şi ţărănimea fugea de sub excortă...

Arta nu poate sluji culturei decât liberă, neîncătuşată şi neapărat învelită în culorile naţionale; peste ignoranţa unui popor nu se poate ridica triumfătoare, dacă în jurul ei veghiază baionetele şi vinele de bou şi dacă sclavii ei, se confundă cu delatorii matriculaţi şi mici la suflet, în loc să frământe marile idealuri de frumos şi adevăr, ale întregei omeniri.

G. SPINA

O Internaţională a reacţiunei

La Paris a avut loc un congres cu delegaţi din mai multe ţări, în care s'a constituit „Asociaţia Internaţională a forţelor productive, de ordine şi de pace". Această internaţională îşi propune să lupte contra zilei de lucru de 8 ore, contra asigurărilor sociale, contra impozitului progresiv pe venit etc. La constituirea ei au luat parte asociaţii de industriaşi, de mari agricultori, de proprietari urbani, politiciani conservatori etc.

Este interesant cum plutocraţiile industrialo-agrare îşi zic „forţe productive" împotriva maseler muncitoreşti care—ne închipuim—joacă şi ele un rol în producţia mondială. Şi nu mai puţin interesant este că reacţionarii, care au considerat totdeauna drept act de trădare internaţionalismul organizaţiilor democratice, se organizează acum pe aceiaşi bază internaţională.

FEMENINE

Cumpărături de toamnă

Trecute sunt zilele trandafirilor. Mai înfloresc crisantemele, dar coloritul lor nu ne procură aceiaşi plăcere, priveliştea naturii nu izbuteşte să ne alunge grijile, care se ivesc ca nori cenuşii la orizont.

Niciodată poate Sft. Dumitru n'a plecat lăsând atâta sărăcie. Criză de parale, criză de clienţi, scumpete foc şi groaza te apucă înainte de o porneşti să-ţi faci cumpărăturile.

Prin hală zarzavaturile sunt rare ca paralele şi te întrebi unde sunt mormanele de verdeţuri din alte timpuri. Gospodinele dornice să se aprovizioneze până va da îngheţul, se reîntorc triste, cu panerele goale.

Dar cine cunoaşte grijile unei femei la apropierea ernei? Când vitrinele găsesc cu cale să expue zilnic noutăţi mai atrăgătoare, când tirana modă ne voind să cruţe buzunarele barbaţilor, schimbă tăetura hainelor din lună în lună, ce se face femeea în faţa mantoului din anul trecut, bun dar imposibil depurtat!?

Putut-a bărbatul pricepe ce înseamnă să-ţi fie garderoba plină de rochii şi totuşi să te plângi că n'ai cu ce te îmbrăca?

Fără îndoială, el are dreptate dar şi femeea care atât cât e timpul, ţine să fie frumoasă, dorită şi elegantă.

Barbatul inteligent cedează punând soţiei sale o sumă de bani la dispoziţie şi dacă nu-i prea sgărcit pe timpurile aceste grele, ea se declară mulţumită.

Căci cu puţină pricepere, femea ce are gust, va şti totdeauna să întrebuinţeze hainele neuzate, pălăriile ce se mai pot

(Continuarea în pag. II)

VINUL DE SÂNGE

— ROLUL FERMENŢILOR.— „ALIMENTUL ZEILOR". —

Fermenţii au o importanţă covârşitoare în hrana omului şi întreţinerea vieţii. Pânea şi vinul, obţinute prin fermentare, constitue fondul alimentaţiunii noastre.

De secole omul caută să devină stăpânul infiniţilor mici, a drojdiilor, a bacteriilor microscopice a căror activitate formidabilă preface mase enorme de produse alimentare. Aceşti lucrători nevăzuţi fac să fiarbă butoaele cu must; coagulează laptele într'o sută de chipuri deosebite şi ne permit să-l consumăm sub forme variate la infinit. Fermenţii sunt auxiliarii direcţi ai vieţii.

Mulţumită lucrărilor moderne de microbiologie, câmpul de activitate al fermenţilor creşte în fiecare zi. Intr'o expunere făcută la „Societatea de medicină publică" din Paris, d-r ul Gauducheau a arătat noi explicaţiuni ale tehnicei fermentaţiunii la produse care până azi stăteau nefolosite. Una din cele mai importante din aceste aplicaţiuni este metoda prin care sângele din abatorii devine comestibil.

„Sângele luat de la abator, spune d-rul Gauducheau, se adaugă cu puţin oţet şi zahăr, pe urmă este întrebuinţat cu o cultară de drojdie alcoolică (saccharromyces) şi se pune la o temperatură potrivită. Fermentarea începe numaidecât; drojdia creşte în mod extrem de activ; sângele fierbe ca vinul în cadă; el se acopere cu o spumă deasă; arome excelente se degajă.

De aici rezultă un produs cu gust special, care este de obiceiu foarte plăcut şi se poate păstra destul timp. Nefiind nevoie de nici o încălzire, vitaminele şi alte substanţe thermolabile care se află în compoziţia acestui vin nu sufăr nici o stricăciune".

Pe când sângele, spontan invadat de fermenţi ne selecţionaţi, produce substanţe periculoase, din punct de vedere alimentar, din potrivă, în urma fermentării artificiale a d-rului francez, se obţine, nu numai un vin plăcut la băut, dar şi o substanţă nutritivă de primul ordin.

Vinul de sânge grăbeşte creşterea animalelor tinere. Aceasta

(Cont. în pag. II-a)

BON DE PREMII No. 15
Ziarul „OPINIA"
100.000 lei, din care 20.000 numerar

CINEMA

ELISABETA

După Cererea Generală

Ultimele 2 zile

Luni 10 şi Marţi 11 Noembrie 1924

LES OMBRES qui passent

marele succes parizian sub regia lui WOLKOFF cu magistrala intrepretare:

MOSJUKINE

M-me LISENKO
HENRY KRÂUS şi frumoasa
ANDRE BRABANT

Operă Complectă
7 acte mari

vopsi transformându-le, dându-le o nuanţă de modernism, care va înşela şi pe cele mai bune prietene ale ei.

Grija casei pare totuşi că primează în cele mai multe familii. Căci până ce Societăţile de bine facere să-şi înceapă activitatea lor, inaugurând ceaiurile dansante, festivalurile, care întreacăt fie zis, în necazul crizei, se pregătesc în număr mare, cu surprize multe, gospodinele care au avut mijloacele necesare să-şi facă târguelele de toamnă, privesc cu acelaş extaz pentru moment, putinica cu untură, murăturile şi compoturile, cu care admiră noua pălărie ce revine la preţul unor perechi de cai înainte de războî.

Totuşi despre toamna anului 1924 numai cerul va şti, în ce regiune binecuvîntată pasărea călătoare va fi capabilă să cânte: „Când am luat rămas bun, au fost cămările şi lăzile pline."

De la noi, ea n'a plecat însă cu această convingere!

Cilia

Un deputat de contrabandă

Un ciudat incident s'a petrecut zilele trecute în Camera franceză.

Inainte de începerea unei şedinţe, deputaţii observară alături de ei un coleg cu o figură absolut necunoscută, dar bănuiră că e un reprezentant din colonii, cu atît mai mult că era mulatru. Dar un uşier bănuitor întrebă pe noul venit.

—Eu sînt d. Maurice, deputat de Guadelupa, răspunse acesta cu sânge rece.

Numele era tot aşa de necunoscut ca şi înfăţişarea. După ce verifică lista oficială şi-şi dădu seamă că nu există nici un parlamentar cu acest nume, uşierul preveni în mod discret pe d. Painlevé care prezida şedinţa. Doi uşieri încadrară pe deputatul de ocazie şi, pe nesimţite, îl scoaseră din hemiciclu.

Deputatul de zece minute era un anume Edgard Maurice, operator la telegrafia fără fir a unei companii de transatlantice.

CONGRESUL FUNCŢIONARILOR COMERCIALI

Repausul Duminical.— Codul Muncei.— Chestia salarilor.— Concedierile şi Concediile de vară

DE LA TRIMISUL NOSTRU

Eri a avut loc în Capitală congresul funcţionarilor comerciali din toată ţară.

Participă numeroase delegaţiuni din provincie. Incă de pe la orele 9 sala „Constructori" unde s'a ţinut congresul era neîncăpătoare pentru pentru participanţi.

La orele 10 congresul se deschide sub preşidenţia d-lui *I. Avacovici* preşedintele societăţei „Generala" a funcţionarilor comerciali din România.

*

După formarea biroului, s'au trimis două telegrame, una M. S. Regelui şi două d lui I. C. Brătianu, prim Ministru.

*

D. I. Avacovici luând cuvîntul a spus că delegaţi le din Reni (Ismail) şi Giurgiu nu s'au putut prezenta la congres pentrucă magazinele sunt deschise şi Duminica, iar funcţionarii care au vrut să vie la congres au fost ameninţaţi de patroni cu concedierea.

D. Virgil Costescu, ocupându-se de chestiunea repausului duminical spune:

Repausul Duminical nu se respectă.

Religia scade, crimele se înmulţesc. Legile sunt elastice, căci cei ce le fac nu stau în mijlocul poporului, ci prin cluburi.

In centrul Capitalei, chiar în jurul Palatului Regal, veţi găsi Duminica prăvăliile deschise. Dacă noi funcţionarii comerciali am tăcut şi am răbdat până acuma neaplicarea legei repausului Duminical, este că noi suntem oameni de ordine şi disciplinaţi.

Mai departe d. Costescu spune că funcţionarii vor rămâne ca şi până azi organizaţi şi disciplinaţi.

Guvernanţii se întrec care mai de care să dea pământ ţăranilor care au luat parte la războî. Dar noi funcţionarii comerciali nu am luat parte la războiu? Am cerut şi noi Primăriei un loc pentru a clădi un cămin pentru funcţionarii comerciali şi nu ni s'a dat nici un răspuns.

Incheind, d. Costescu arată că e absolut necesar a se reînfiinţa şcolile de adulţi pentru funcţionarii comerciali.

D. Dem Dobrescu, preşedintele Uniunei Avocaţilor din România e primit la tribună cu furtunoase aplauze. Demonstrează că în România sunt două ţări: ţara celor de sus a pungaşilor, leneşilor şi a excrocilor, şi ţara de jos a muncitorilor care sufăr.

Este convins că funcţionarii comerciali duc o luptă cinstită şi titanică, dar... zădarnică şi aceasta din cauza barierei pusă de cei de sus între cele două ţări.

Continuând d. Dobrescu, spune că dacă s'ar reuşi să se strângă toţi oamenii cinstiţi din această ţară, care să formeze o asociaţie puternică poate s'ar ajuge să facă să se respecte şi să se apere legalitatea.

D. *Avacovici* dă cetire raportului de consideraţiuni generale asupra codului muncei.

D. *Alfandori* face apel la funcţionari ca să fie strânşi legaţi între ei, ca astfel să se poată smulge miniştrilor o lege care să puie la adăpost pe funcţionarii comerciali.

D. *Melichsohn* vorbeşte în chestia salariilor şi a concediilor.

D. *D. P. Niculescu-Ritz* spune din trecutul societăţei „Generala".

Vorbind despre criza economică, d-sa spune că dacă mulţi comercianţi sunt pe pragul falimentului, aceasta este din cauza lor.

D-sa subscrie 25 mii lei pentru căminul funcţionarilor comerciali.

Incheie spunând că nici o dată nu va uita pe aceia din rândurile cărora s'a ridicat.

D. *Eremia Muntenescu* subscrie 10 mii lei pentru cămin.

D. *Alexandrescu* vorbeşte despre asigurările muncitoreşti.

D. *Mateescu-Craiova* vorbeşte despre congresul comercianţilor care se ţine la Craiova.

*

La ora 1 jumătate a avut loc un banchet în restaurantul „Cănuţă".

După amiază la orele 3 congresul a continuat, preşedinte fiind d. *Paraschivescu* (Ploeşti).

D. Max Rubinsaft (Iaşi) vorbeşte în chestia acţionaratului pentru funcţionarii comunali la societăţile anonime.

Cere ca şi funcţ. com. să aibă un reprezentant în camerele de comerţ.

Mai vorbesc delegaţi din Galaţi, Ploeşti, Câmpina, Bârlad, T. Severin. Tecuci etc.

La orele 7 congresul a luat sfârşit.

S'a votat o moţiune în senzul celor vorbite. L. PAVEL

„Opinia" în ţară

HUŞI

Societatea „Fraterna" a meseriaşilor recunoscută persoană juridică.—Am relatat la timp că prima societate de meseriaşi din Moldova care a cerut recunoaşterea ca persoană morală în conformitate cu prevederile nouii legi este societatea „Fraterna" din Huşi cu o existenţă de aproape 30 ani.

Infiinţată în 1893 de către un grup de meseriaşi în scopul de a veni în ajutorul membrilor în cazuri de suferinţă, societatea a mers progresiv, fiinţând în permanenţă în cele mai bune condiţiuni.

Fiind bine şi cu multă tragere de inimă administrată, societatea s'a impus ca una din cele mai serioase organizaţiuni de breaslă.

Bazat pe aceste consideraţiuni ca şi pe faptul că existenţa societăţii răspunde unei imperioase nevoi sociale, comitetul societăţii a cerut tribunalului de Fălciu recunoaşterea. Zilele trecute tribunalul s'a pronunţat recunoscând persoana juridică a soc. „Fraterna". LEONTIN

— —

PAŞCANI

Banchet.—Cu ocazia plecării din localitate a d-lui Ing. D. N. Iancu, fost inspector al atelierelor C. F. R. din Paşcani, personalul acestor ateliere l'au sărbătorit printr'un banchet dat în restaurantul gărei locale.

Seria toasturilor a fost deschisă de dl. Institutor Tatu, care în calde cuvinte a evidenţiat calităţile şi modul cum a condus cel sărbătorit, acest atelier.

Au urmat apoi d-nii: Gablo, Atanasiu, şeful staţiei, Racek reprezentantul lucrătorilor etc. D. adv. Tabacu profesor la şcoala de ucenici, într'o comparaţie bine argumentată, a arătat dificultăţile ce le-a învins cel sărbătorit, pentru a corespunde pe deplin misiunei sale.

D-nii: Dr. Catrinaru, Theodorescu, Ignaţiu şi Văntu, aduc elogii celui sărbătorit.

Dl. Ing. Atanasiu, succesorul său, într'o sinceră şi caldă cuvântare, a promis că va urma aceiaşi cale, pentru opera de refacere.

Dl. Ing. Iancu, aduce tuturor mulţumirile sale, rugându-i a da acelaşi concurs succesorului său, căci numai astfel pot fi de folos administraţiei la care slujesc. *Vestitor*

Informaţii

x FURT IN TREN.— Viner seara au plecat în capitală funcţionarii comerciali pentru a lua parte la congres.

Printre aceştia se afla şi tânărul Isac Marcovici. Intre Ploeşti-Bucureşti i s'a furat portmoneul cu suma de 2000 lei şi acte.

x Joi 13 Noembrie 1924, fiind hramul Bisericei Sf. Ioan Gură de Aur din str. Zlataust din localitate, serviciul divin va fi oficiat de un numeros sobor de preoţi şi diaconi.

x Mercuri 12 Noembrie apare ziarul „Comoedia" magazin săptămânal ilustrat de *Teatru, Literatură, Artă, Muzică, Ecran* şi *sport.*

Printre colaboratori sunt d-nii prof. I. Petrovici, Octav Botez, Ludovic Dauş, C. R, Ghiulea, Paula Petrea, G. Spina, Sandu Teleajen, S. M. Vlădescu, Adrian Pascu, I Alexandrescu, I. Cosmovici, Miron, N. Meicu, etc.

Păstraţi bonul

are un inconvenient: grăbeşte dezvoltarea cancerului, care se ştie că este format din ţesuturi tinere.

Prin urmare produsul preconizat de d-rul Gauducheau nu va trebui să fie cunoscut de canceroşi.

*

Sunt fermenţi buni, mediocri şi răi. Numai fermenţii buni transformă favorabil hrana şi numai ei trebuesc cultivaţi. In fiecare zi noi înghiţim cu alimentele noastre cele mai obişnuite, cantităţi importante de materii nutritive transformate deja parţial de către microbi. Aceştia prepară oarecum munca digestivă şi o fac mai uşoară. Pânea, vinul, berea, brânza, sunt în acest caz.

Omul caută instinctiv alimentele fermentate pentrucă reprezintă produse elaborate în parte printr'un fel de digestiune spontanee care uşurează asimilarea lor ulterioară.

Pe lângă aceasta, faptul că alimentele sunt supuse în general acţiunii focului, distruge multe vitamine şi alte produse utile, scăzându-le în mod simţitor valoarea nutritivă. Ori, noi regăsim în alimentele fermentate tocmai substanţele vitale care compensează prin prezenţa lor pe acelea pe care le distruge focul. E bine deci să ne folosim de alimente fermentate sub influenţa florelor bacteriene bine selecţionate.

Marele scriitor englez a imaginat în romanul său întitulat „Loc Giganţilor" revoluţia formidabilă provocată pe planetă de descoperirea unui nou aliment, numit „alimentul zeilor". Prin absorbţi acestei substanţe, un savant crează după voe fiinţe gigantice, dela viespi şi şoareci giganţi până la oameni uriaşi. Aceştia sfârşesc prin a cuceri pământul, îngenunchind vechea rasă a oamenilor.

Vinul de sânge şi celelalte idei a d-rului Ganduchean, arată că antipatiile lui Wells nu sunt irealizabile.

Comp.

Magazinul şi atelierul renumitei blănării LA DAVID

S'a instalat la Str. Ştefan cel Mare No. 19 (vis-a-vis de Parfumeria Vever) şi înştiinţează Onor, clientela că a primit un asortiment de blanuri fine pe care le-a pus în vânzare cu preţurile cele mai reduse.

Atelierul propriu execută lucrări cu reuşită garantată şi după ultimele modele.

MICA PUBLICITATE

DE INCHIRIAT, predabile imediat, 5 camere, bucătărie grădină, etc. A se adresa Str. Banu 14.

DE INCHIRIAT imediat 2 prăvălii, subsoluri şi câteva apartamente pentru locuinţă sau birouri, construcţie nouă având tot confortul.

A se adresa la D-na Anetta Tischler între orele 1-5 Iaşi, str Marzescu 36 etaj.

DE VANZARE una casă cu 4 camere cu antreu, cerdac, beciu, 2 coşari cu ... poşoi, 2 grădini de străjeni aproximativ 10 care, 15 0 m. teren.

Doritorii se vor adresa la str. Sărărie No. 5. Pentru informaţii la Dl. Th. Ciornei în curtea Primăriei Iaşi.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

aduce la cunoştinţa tuturor celor interesaţi că la Sera Cimitirului Eternitatea stocul de flori pentru sezonul de primavară fiind suficient pregătit, toţi cei ce doresc a-şi orna mormintele cu flori, sunt invitaţi a se prezenta la Cimitirul Eternitatea, achitând taxele, spre a se proceda la decorarea mormintelor cu flori cât timpul va fi favorabil, aceasta spre a se evita aglomeraţia din primăvară.

DE INCHIRIAT la D-nu Isidore Margulies două prăvălii sau birouri.

DE INCHIRIAT trei odăi, două antree, bucătărie, în strada Sf. Lazăr 31, etaj la Ilie Hapisovici.

CONTABIL AUTORIZAT corespondenţa germană, română caută schimbare de post la orice afacere comercială sau industrială, preferă însă branşa de cereale.

A se adresa la ziar sub O. Z.

DE INCHIRIAT aproape entru două odăi şi bucătărie. Şoseaua Arcu No 15

OCAZIE! De vânzare casa liberă lângă Palat cu înlesnire de plată, are 4 camere, 2 antreuri, pimniţă, lumină etc.

De arendat 6 (şase) Ha. pământ lăuşt şi loc arabil langa gara Ciurea.

Adresa orele 4—5 Birou Tecnic Muzelor 4 (deal).

LICITAŢIE. Se aduce la cunoştinţa celor interesaţi că în ziua de 11 Noembrie ora 11 a. m. are loc la Trib Iaşi s. 3-a vinderea prin licitaţie publică a imobilelor din Iaşi str. C. A. Rosett 37, 39 şi Uzinei 82, pentru eşire din indiviziune.

Farmaciile

precum şi toate magazinele găsesc carnete asupre numerotate şi cu preţ redus, la LIBRARIA CENTRALA Iaşi, str. Gh. Mărzescu 25

Depurativul Salparil

Cel mai bun şi cel mai puternic depurativ al sângelui stricat. Este o esenţă vegetală recomandata cu succes contra boalelor: Eczeme acnee, furonculi, scrofuri, gută, reumatism, nevralgii, hemoroizi etc. şi în orice afecţiuni ale sângelui stricat.

DEPOZIT GENERAL: Farmacia Curţei Regale FRAŢII Dr. KONYA.—Iaşi

Traduceri

germană, română, poloneză şi rusă.

Contabilitate comercială şi industrială (întocmire, Notificare, Ţinere sau încheieri de Registre.

Corespondenţa germană-română. Intocmiri de acte pe maşina de scris în toate limbele moderne se face la

IOSEF BODINGER
Vasile Conta 23 (colţ Lăpuşneanu 1).

FIRME

cu preţurile pe jumătate pentru comercianţi, profesionişti, bănci, birouri, meserii şi autorităţi comandaţi la **I. MAX** str. C. Negri 58

D-r N. LAZAR

Şef de lucrări la Facultatea de Medicină şi Asistent al Clinicei Dermato-Sifiligrafice

SIFILIS, BOLI VENERICE ŞI INTERNE

Tratament antisifilitic cu Neosalvarsan, Săruri de Mercur şi Bismuth

Consult. 1—3 p. m.
Iaşi, Strada Tăutu No. 4

DOCTOR
MATIAS LEDERHENDLER

dela Universitatea din Viena fost *asistent* de operaţie al Prof. Halban—Viena şi *medic secundar* al clinicei universitare de naşteri Prof. Schauta din Viena

MAMOŞ

- *Operaţiuni şi boli de femei* -
Str. Lăpuşneanu 35 (lânga Astoria).

DOCTOR
Adela Naftulea

fost medic de spital

BOLI INTERNE DE FEMEI, COPII, FACERI

Consult. 8—10, 1—3
Str. Ciuntaniul 39

Cetiţi „Opinia"

Ultimile informaţii

x Mişcarea în diplomaţia română se va face după 1 Ianuar, începând prin completarea vacanţei dela ambasada din Paris.

In legătură cu această vacanţă, dificultăţile guvernului au rămas aceleaşi caşi până acum.

x Se aşteaptă să se producă zilele acestea o demisie eclatantă din partidul averescan din localitate. Această demisie va fi urmată de altele, însamnă declararea unei dizidenţe cu consecinţe însemnate.

x Eri au fost aduse în localitate cele 3 cutii cu dinamită cu care se încercase atentatul contra acceleratului Chişinău-Iaşi.

D. Niţescu a dispus trimiterea explozibilului parchetului militar din Chişinău eare cercetează.

x Senatul Universitar, se'ntruneşte mâine Marţi, la ora 5 seara sub preşedinţia d-lui dr. Slătineanu, rectorul Universităţii.

x Se afirmă că d. Ieşanu judecător de instrucţie, va fi înaintat prim procuror în locul vacant prin demisia d-lui Caţichi.

x Din iniţiativa unui grup de intelectuali se organizează o serbare în onoarea marei artiste d-ra Dina Konig, rivala lui Mali Picon. In programul ales vor da un preţios concurs şi un număr de artişti fruntaşi ai trupei de Vilna.

In curând amănunte complecte.

x D. colonel Vasiliu, prefect de poliţie, a inspectat ieri hala centrală şi azi dim. comisia despărţirea a patra.

x Marţi va avea loc la Teatrul Naţional premiera celebrei drame „Azilul de Noapte" a lui Maxim Gorki, cu o montare deosebit de originală, cu jocuri de lumină şi cu muzică s eială rusească.

x Sâmbătă dimineaţa un număr de prieteni, magistraţi şi avocaţi, au sărbătorit pe d. M. Caţichi, felicitându-l de ziua onomastică.

Magistraţii şi-au exprimat tot regretul că d. Caţichi părăseşte magistratura,—avocaţii toată bucuria că revine la barou.

x O CEREMONIE PIOASĂ.— Eri la orele 3 p. m. a avut loc solemnitatea punerei pietrei funerare pe mormântul regretatului I. Iosipovici, fost funcţionar la Banca Moldova.

Asistă membrii familiei, membrii cercului cultural „Wecker", funcţionnrii băncei Moldova, direcţiunea fiind reprezentată prin d-nii Dulberg şi Einhorn, şi numeroşi prieteni şi cunoscuţi ai decedatului.

Cantorul Gall a oficiat slujba religioasă după care, lângă mormântul împodobit cu flori şi coroane, au luat cuvântul următorii:

L. Spiegler şi M. Veiner în numele prietenilor dispărutului şi al cercului cultural „Wecker".

D. Kiva Ornştein în numele direcţiunei băncei.

Cuvântătorii au scos în evidenţă însuşirile celui dispărut aşa de timpuriu, cerând prietenilor a păstra vie amintirea lui Iosipovici.

x **Descoperirea lugubră de la Nicolina.**— Intre halta Nicolina şi Socola, s'a găsit eri dimineaţă cadavrul unui necunoscut. Capul nenorocitului era cu desăvârşire sfărâmat, calcat de diferitele maşini care circulau.

E probabil că a fost calcat de un tren, în timpul nopţei, şi faptul nu s'a observat, aşa că corpul a mai fost sfărâmat de alte maşini ce circulau.

Până acama victima nu a fost identificată.

x PAZA CAILOR FERATE.- In urma pericolului permanent pe care l'au creat atentatele banditeşti contra trenurilor, autorităţile căile ferate au intervenit la dl. general Rudeanu, comandantul corpului III armată, Chişinău, ca liniile din Basarabia să fie puse în mod permanent sub paza armatei.

In acest scop se vor organiza pichete de pază la fiecare canton, iar paza va fi dublată în timpul nopţii.

RUSIA IŞI REIA SITUAŢIA EUROPEANA

Declaraţiile d-rului Rakovski

In ziua de 4 Noembrie, d. dr. Rakovski a vizitat pe d. Herriot, primul ministru al Franţei. La plecare, reprezentantul sovietelor ruseşti a fost interviewat de d. Jean Sorgues dela ziarul „Le Quotidien".

D-rul Racovski a declarat:

—„Reluarea relaţiilor cu Rusia arată voinţa hotărâtă a Franţei de a se opune veleităţilor de războiu sau de intervenţie şi Europa va putea în sfârşit să muncească în pace.

„Pe de altă parte, raporturile comerciale între Franţa şi Rusia, raporturi care n'au încetat a se desvolta de un an, se vor dezvolta mult mai mult încă prin faptul reluării relaţiunilor.

„N'am timp să vă vorbesc de situaţia economică actuală a Rusiei, dar pot să vă spun că se îmbunătăţeşte din zi în zi.

„Intr'un interval de cîteva luni, producţia industrială a crescut cu 30 la sută. Până în prezent producţia noastră de grîu a fost în deficit cu 200 milioane de puduri, *dar acum sperăm că vom putea exporta începînd de la primăvara viitoare cam două milioane de tone de grîu.*

„Din punct de vedere extern, *Rusia reia puţin cîte puţin rolul care i se cuvine şi aceasta, trecînd peste toate împotrivirile.*

„Victoria partidului conservator în Anglia nu va schimba întru nimic raporturile vechi stabilite între noi. Incidentul provocat de scrisoarea falşă a lui Zinovieff, a cărei autenticitate o neg odată mai mult, a arătat bunăvoinţa noastră.

„Lumea întreagă poate să se bucure de reluarea relaţiilor între Franţa şi Rusia, *căci efectele binefăcătoare se vor simţi în curînd, Europa va putea în fine să trăiască in pace".*

x Cursul de Fizica generală se deschide anul acesta prin două conferinţe introductive.

1. Marţi 11 c, ora 5—6: Cercetări noi în domeniul fizicei generale.

2. Joi 13 c, ora 5—6: Şcoli Fizice.

Cursul se adresează secţiunilor Fizică, Fizică Matematici şi Electrotechnică ale Facultăţii de ştiinţe locale.

x Automobilul d-lui avocat Axinte, condus de proprietar, a tamponat eri automobilul d-lui ing. Al. Zarifopol de la c. f. r.

Intrucât dl. Axinte nu avea permis de conducerea a fost amendat cu 25000 de lei.

x BIBLIOGRAFIE— A apărut:

—*„Cuvântul Liber"* No. 42, cu un bogat material de critică socială, politică şi literară, datorit d-lor T. Teodorescu-Branişte, I. Vinea, Proletar, Const. C. Petrescu, Perspessicius, C. R. Ghiulea, Camil Petrescu, Manuel Menicovici, Eugen Filotti, M. Sevastos, Dem. Theodorescu etc. etc. Numeroase cronici de actualitate şi informaţii de polemică complectează interesantul număr Preţul 5 lei.

x Atragem atenţia tuturor cititorilor noştri, cărora le lipsesc unele cupoane pentru premii, că atât la administraţia ziarului „Opinia" cât şi la toate chioşcurile din oraş, se găsesc numere din „Opinia" cu cupoanele apărute până astăzi şi că preţul unui exemplar este numai **2 lei.**

x Morarii au înaintat un memoriu comunei cerând urcarea preţului făinei.

Comuna a cerut în prealabil relaţiii de la Ministerul Industriei şi Comerţului, neputând discuta asupra unei eventuale modificări a preţului actual al pânei decât în urma deslegării Ministerului.

x Astăzi a început la direcţia regională sanitară examenele de limba Română a personalului medical din Basarabia.

Comisiunea examinatorie este compusă din d-nii dr. Cazacu, dr. Tănăsescu şi profesor M. Carp.

x Societatea franceză, care reface pieţele din Bucureşti a făcut o propunere identică, comunei Iaşi, pentru refacerea pieţei Sf. Spiridon şi a celorlalte pieţe din oraş.

Chestia va fi discutată în viitoarea şedinţă a Comisiei interimare.

x D-nii C. Toma şi Frăţiţă, pleacă azi la Cernăuţi, pentru a reprezenta Iaşul la serbările Unirei.

TEATRU ELISABETA
Mercuri 12 Noembrie
opera nemuritoare a lui
LEW TOLSTOI
Katuşa Maslova
cu mondiala
LYA MARA
2 serii odată
Opera Complectă 12 acte

Drama din strada Oancea

Certurile familiare.— Cum s'a petrecut drama.- Ce spun martorii.—

Azi judele de instrucţie, va interoga pe inginerul Tiberiu Păiuş, şi va proceda la reconstituirea împrejurărtlor, în care Dumitru Musteaţă şi-a găsit moartea.

*

Din Vasile Lupu, dai în str. Oancea şi curând spre casa cu No. 24, unde s'a petrecut drama rapidă despre care am dat la timp amănunte. Casa aparţine familiei Musteaţă familie în sînul căreia a întrat şi inginerul Păiuş, fiind logodit cu o doamnă Musteaţă. Căsătoria urma să aibă loc în curând. In aşteptare, Tiberiu s'a mutat în casa din strada Oancea, şi pe locul disponibil începuse, din câştigul lui, să-şi construiască o locuinţă pentru viitoarea sa gospodărie.

Dar de aci tocmai se născură dese certuri. Dumitru Musteaţă se credea nedreptăţit,—lipsit de un drept al său de moştenire, el locuind în altă parte, şi oarecum îndepărtat de la dreptul său de moştenitor. Şi cearta urma adese ori, între Dumitru Musteaţă, mama şi sora lui, logodnica inginerului Păiuş.

O atare ceartă izbucni Vineri sera, în grădina casei.

Unii din martorii spun că Dumitru pălmui pe sora sa, după care dădu o fugă până la bucătărie şi luînd un cuţit, se repezi asupra sorei sale.

*

Iată cum povesteşte Tiberiu Păiuş urmarea:

„—Dormitam pe o canapea în casă, când auzisem un strigăt disperat al logodnicei mele; Tiberiu, mă omoară Dumitru!

Zăpăcit, am pus mâna pe un revolver şi eşind în grădină, am tras în Dumitru, pentru a salva viaţa logodnicei mele".

Dumitru Musteaţă, şi-a dat sufletul în câteva clipe.

*

La sgomotul produs, toţi vecinii se adunară, şi aci, variază declaraţiile.

După unii, Tiberiu Păiuş, în genunchi, a dat el însuşi un ajutor, în speranţă că va scăpa cu viaţă pe cel rănit.

După alţii, Tiberiu Păiuş ar fi tras încă două focuri, pe când Dumitru era deja culcat la pământ, în nemişcare.

Toate acestea rămâne bine înţeles, să le descifreze judele de instrucţie.

*

Tiberiu Păiuş se află încă la comisia despărţirei a cincea.

Se'nţelege că regretă fapta sa, şi crede că ori cine o făcea, căci era vorba de a salva o viaţă de om, cu atât mai mult era vorba de viaţa iubitei sale.

Dar gândul lui sboară spre bătrânul său tată, care se găseşte la Ploeşti,—şi când acest gând îl copleşeşte, el devine taciturn—nu mai vorbeşte. *Rep.*

Cinema Sidoll Cu începere astăzi Luni 10 până Joi 13 Noembrie inclusiv—Puternica dramă realistă.
Idea a interpretare — Opera Complecta — Fast enorm
SECRETELE CASNICIEI
Adaos la program: Extraordinarul film de aventuri — PREMIERA
SAMSON IN LUPTA CU ATLEŢII
—OPERA COMPLECTA —
şi o Comedie Americană în 2 acte 2

IDA ABRAMOVICI
LAZĂR FATEL
logodiţi
Iaşi Noembrie 1924

x ŞEZĂTORILE DE LA LICEUL INTERNAT.—Vineri seara s'a ţinut prima şezătoare săptămânaiă a anului şcolar curent, cu un program interesant, sub conducerea d-lui prof. Ilie Popescu.

Elevul *Ghiorghiu Traian* din clasa VIII-a a evocat figura marelui Avram Iancu, povestind cauzele răscoalei, mersul luptelor şi sfârşitul dureros al eroului, în cuvinte calde şi emoţionante.

Gavrileţ din clasa V-a a recitat versurile isvorâte din impresiunile căpătate de un elev la vizitarea mormântului eroului la Ţebea (lângâ Brad).

Berceanu I, din cl. VI a cetit un fragment din impresiunile căpătate în excursiunea făcută de elevii liceului în Bucovina şi pe Valea Bistriţe.

Cu talent şi umor, descrierea acestei excursiuni va deştepta camarazilor lui dorul de a cutriera şi ei cât mai mult din pământul ţării.

Bogdan M. şi Dodon I. au executat duete de violină cu o înţălegere şi o dexteritate impresionante.

Cuvântul de deschidere a şezătorilor a fost rostit de d. Director al şcolei, care la stăruit asupra nevoei de complectat instrucţiunea şi educaţiunea viitorilor conducători ai activităţii culturale, comerciale, industriale, administrative, politice etc. prin şezători în care cei mai mulţi capătă îmbolduri pentru studii şi cercetări, iar cei care expun o problemă, fac o recenzie, desvoltă o chestiune care nu şi-a găsit locul în programele de studii, se deprind cu metoda de împărtăşit şi altora gândurile sau cunoştinţele lor.

Pentru elevii din clasele IV—VIII aceste şezători vor fi, spune d. Director, obligatorii şi în anul acesta, deoarece experienţa a dovedit că sunt mijlocul cel mai bun pentru a stimula dorul de ştiinţă şi prilej pentru cei înzestraţi cu talente artistice să şi le pună în valoare.

Anchetă

Bucureşti. — In urma cererii ziarului „Universul", s'a ordonat o anchetă pentru a se stabili dacă complotiştii antisemiţi au fost sau nu maltrataţi în închisoare.

Rezultatul anchetei va fi publicat.

Investirea

noului Mitropolit al Bucovinei

Bucureşti.— Ieri a avut loc la palatul regal investirea I. P. S. S. Nectarie Cotlarciuc, noul mitropolit al Bucovinei.

La predarea cârjei pastorale, Regele a rostit o cuvântare la care a răspuns înaltul prelat.

Depozit clandestin de arme

Chişinău.—In comuna Reseni lângă Chişinău s'a descoperit un depozit clandestin de arme şi muniţiuni.

S'au făcut câteva arestări.

Representant
Sucursala din Romana, a unei Fabrici de Sampanie şi Depozit de Vinuri En-gros, din cele mai renumite, caută un reprezentant în localitate.
Se primesc numai oferte de la persoane sau firme de încredere, având referinţele cele mai bune şi cauţiune.
Directorul sus numitei întreprinderi, va sosi peste câteva zile pentru a discuta verbal.- Ofertele se vor adresa la Administraţia ziarului sub „Specialist".

Maşini pentru Fabricaţiunea Cărămizilor
Forţă motrică şi tracţiune animală în depozit
Biroul special: **BUCUREŞTI,**
ALEA TONOLA 8.

MARGOT
CREMA
LAPTE DE CRIN
SOPON, PUDRA
POMADA, EAU DE CUININE
EAU DE COLOGNE, DEPH. ATOR
PARFUM
DEPOZIT GEN. FARM. DE KONYA IAŞI
DE VÂNZARE LA TOATE FARMACIILE ŞI DROGUERIILE

Magasinul de Ferărie
Moritz Wiesenfeld
din STR. ANASTASIE PANU 46
Aduce la cunoştinţa publicului că a deschis o Sucursală în Str. Socola No. 31.
Asortat cu toate articole atingătoare de această branşă ca:
Fier, Cinc toate dimensiunile, Tablă neagră-plumbuită şi galvanizată, Şuruburi de tot felul, Depozit autorizat de Decimale, Balanţe de masă, Greutăţi şi măsuri de capacitate, Plugari, Topoare, Coase, Seceri, Sape, Lanţuri, Maşini de carne «Alnxanderwerk", Olărie emailată şi de tuciuri, Articole de menaj, Unsori, Caldări, Articole de vânătoare, etc.
Toate articole se vând cu preţurile cele mai reduse.
CERCAŢI SPRE CONVINGERE

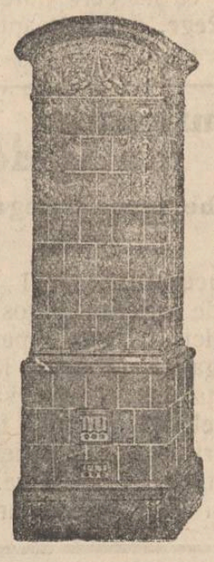
SOBE TERACOTA
Livrez orice cantitate montate complect sau numai material din depozit.
Având la dispoziţie 6 monteri speciali.
Pe viitor orice comandă se va executa prompt şi conştiincios.
Comenzile se primesc zilnic la
Ioan Zlatovici
Muzelor 2 Deal IAŞI

Ultima oră

Protestul emigranților ruși contra recunoașterei Sovietelor

Complot contra dictatorului Spaniei.-Camera franceză votează din nou încrederea în guvern

PROTESTUL EMIGRANȚILOR RUȘI

împotriva recunoașterei Sovietelor

Bucureşti.— Din Paris se telegrafiază că 72 societăţi de emigranţi ruşi au ridicat protest contra recunoaşterei sovietelor şi contra predării ambasadei ruse din Paris în mânele d-rului Racowski, noul ambasador.

Guvernul sovietic a primit invitaţia d-lui Herriot de a participa la expoziţia de artă decorativă care va avea loc în anul viitor la Paris.

CAMERA FRANCEZA

votează din nou încrederea în guvern

Bucureşti.— In Camera franceză au început interpelările pe chestia scumpirei traiului şi în privinţa împrumutului extern.

D. Herriot a dat explicaţiile necesare, arătând că împrumutul extern va folosi la echilibrarea bugetului şi la restabilirea situaţiei financiare.

*

D. Bonefon, deputat din blocul naţional, a cerut să i se pue la ordinea de zi interpelarea asupra intenţiilor guvernului în chestia impozitului pe capital.

Primul ministru, d. Herriot, a cerut amânarea interpelării şi a pus chestiunea de încredere.

Camera a amânat interpelarea şi a votat încrederea în guvern cu 333 voturi contra 117.

UN COMPLOT

CONTRA DICTATORULUI SPANIOL

Bucureşti.— Autorităţile franceze au arestat în Pirineii Orientali pe mai mulţi spanioli care se pregăteau să treacă clandestin în Spania, fiind cu toţii înarmaţi.

Se crede că e vorba de un nou complot la viaţa lui Primo de Rivera, dictatorul Spaniei.

Situaţia favorabilă în Cehoslovacia

Bucureşti.— Primul ministru cehoslovac, d. Svehla, a făcut un expozeu în comisia bugetară. D-sa a spus că criticile şi controlul fac parte integrantă din democraţie. Se felicită a constata că opinia publică se ocupă mult de chestia bugetului.

Cehoslovacia a redus an cu an cheltuelile, ceia ce îndreptăţeşte a privi problema bugetului cu optimism.

Primul ministru prevede o soluţie vaforabilă pentru opera de asigurare socială. Arată că toate prezicerile despre o sfârmare a blocului guvernamental nu s'au adeverit şi nu se vor adeveri. Termină îndemnând pe toţi la muncă.

RECORD DE AVIAŢIE

Bucureşti. — Adjutantul francez Bounet a bătut recordul vitezei cu avionul, parcurgând 389 km. pe oră.

Ce voeşte Polonia...

Să fie declarată Mare Putere!

Bucureşti.—Primul ministru al Poloniei întreprinde demersuri pe lângă cabinetele europene, pentru ca republica polonă să fie declarată Mare Putere, conform vechei sale însemnătăţi istorice.

Intrunire iorghistă

Cernăuţi.— Ieri s'a ţinut în localitate o întrunire a partidului naţionalist democrat al poporului.

Au vorbit d-nii Argetoianu şi Iorga care au criticat politica şi actele de imoralitate ale guvernului liberal.

D. Iorga, făcând aluzie la ministrul Nistor, a declarat că: „n'am luat Bucovina pentru ca toate secăturile să ajungă miniştri".

D. Iorga a încheiat spunând că nu cere puterea de la Rege, dar aşteaptă să i se dee.

Conferinţa din Veneţia

Rechemarea delegatului sârb

Bucureşti.— Noul ministru de externe jugoslav, d. Nincici, a invitat pe şeful delegaţiei sârbe de la conferinţa din Veneţia, să vie la Belgrad pentru a face un raport asupra situaţiei frontierei italo-jugoslave, şi a primi noui instrucţiuni.

Cetiţi „Opinia"

D. Goldiş şi partidul naţional

Bucureşti.— In Arad a avut loc întrunirea asociaţiei culturale „Astra", la care a participat foarte multă lume.

Cu acest prilej, numeroşi emisari din partidul averescan şi din partidul naţional au venit să sondeze intenţiile politice ale d-lui Goldiş.

Generalul Domoşneanu, fruntaş din Banat al partidului naţional a intrebat pe d. Goldiş dacă e adevărat că voeşte să părăsească partidul. D. Goldiş a răspuns: „Rămîn vechiul vostru prietin".

Acest răspuns neclar nu desminte intenţia d-lui Goldiş de a părăsi partidul naţional.

Greva generală

la căile ferate austriace

Bucureşti.— In urma proclamărei grevei generale la transporturile din Austria, întreg traficul pe căile ferate a fost suspendat. Greviştii nu lasă să treacă decât trenurile cu alimente şi cu cărbuni.

Tranzitul german spre Italia se face prin Elveţia.

Cancelarul demisionat Seipel, a cerut preşedintelui republicei convocarea Adunărei Naţionăle.

Franţa şi noul guvern englez

Bucureşti.— „Le Matin" scrie că d. Austen Chamberlain, noul ministru de externe al Angliei, nutreşte vechi sentimente de prietenie faţă de Franţa.

Liberalii se ceartă la Buzău

Bucureşti.— Mari dicensiuni s'au produs între liberalii din Buzău. Mulţi guvernanţi cer debarcarea actualului prefect. Incercările de aplanare ale d-rului Angelescu n'au dat până azi nici un rezultat.

OFIŢERII BAVAREJI

contra lui Ludendorf

Bucureşti. — Asociaţia ofiţerilor din fosta armată bavareză s'a solidarizat cu moţiunea redactată de unii ofiţeri prin care se dezavuiază acţiunea generalului Ludendorf.

Congresul sindicatelor comerciale

Bucureşti.— In sala Dacia a avut loc ieri un congres al sindicatelor comerciale şi industriale. Oratorii au cerut abrogarea legii contra speculei, legiferarea vadului comercial, suprimarea unor impozite, etc.

S'a criticat inactivitatea camerilor de comerţ în actualele împrejurări de mare criză comercială.

Lucrările parlamentului

Reforma administrativă şi legea electorală

Bucureşti.— Vineri se redeschide parlamentul.

Guvernul va depune imediat în Senat reforma administrativă care va fi luată în discuţie îndată după discuţia mesajului. In acest timp, Camera va examina bugetul.

După votarea bugetului, reforma administrativă va fi trecută la Cameră, iar Senatul va cerceta legea electorală.

COMPLOT DE SPIONAJ

Bucureşti.— La Ploeşti s'a dercoperit un vast complot de spionaj. S'au operat câte-va arestări.

Amănunte lipsesc.

Paşapoarte şi la Chişinău

Chişinău.—S'au descoperit în localitate câteva fraude cu paşapoartele. S'a dispus darea în judecată a unor funcţionari.

Ceartă între generali

Bucureşti.— Ieri a avut loc adunarea generală a cooperativelor militare,

D-l general Munteanu, secretar general la Ministerul de Război, a adus unele acuzaţiuni d-lui general Leonte, de modul cum au fost conduse cooperativele.

In urma celor discutate Comitetul şi-a dat demisia.

Doctor L. HEITEL
MAMOŞ
De la clinicele din Berlin, Viena, Frankfurt
Boli de Femei şi Naşteri
Str Sădlescu 2 (alături de Biserica Talpalari)
Consultaţiuni 3 6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic

Mircea G. Serion
Doctor în drept
AVOCAT
FOST MAGISTRAT TRIB IAŞ
Birou de Notariat
Iaşi, Sft. Sava No. 41

Cumpărăm Briliante
Diamante, aur, argint, piatină, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferlud preţurile cele mai mari
Ceasornicăria TISCHLER
Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI
Nu cumpărăm decât de la persoane bine cunoscute sau dela persoane cari ne vor prezenta dovadă din partea circumscripţiei din care face parte că obiectul oferit este liber spre vânzare

Cereţi numai
Galoşi veritabil rusesti
Marca △ Triunghiu
Marfa solidă, ca în timpuri normale, se poartă garantat un an întreg.
DEPOZITUL GENERAL LA
S. Falbiş & A. Rauch
STRADA O. NEGRI 24

Becuri Electrice
TOATE VOLTAJELE
Cele mai solide, cele mai bune fabricate: Philips, Argenta, Osram, Tungsram, Westinghous Wertax etc. găsiţi cu preţul fabricei la depozitul general
Zaharia Weiss
Piaţa Unirei Iaşi

Sanatoriul Dr. Tzaicu
IAŞI. STR. CAROL 20, Telefon 115
Clinică Chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Adaptat la chirurgia de urgenţă. Mecanoterapie, Ginecologie, Ortopedie, Electroterapie.
Se primesc boli interne şi nervoase (exclus bolile contagioase şi nervoşii turbulenţi).
Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2—4 p. m.

Vinuri En Gros
De vânzare 2700 deka Vin de calitate superioară, de 11,5 — 12 — 13 grade tărie alcoolică, recolta 1924, podgoria Nebuna, Comuna Cimrea.
A se adresa D-nei Dr. Rătanu str. Mitropoliei 2.

Reprezentanţa Generală pentru Moldova a maşinelor de scris
REMINGTON
Şi a maşinelor de control „NAŢIONAL",
Depozit de Panglici, Indigo, etc.
Inlesniri de plată.
Şef mecanic specialist, repară maşinele de scris orice marcă.
Biroul M. SIGALL
PIAŢA UNIREI (Academiei 3, Etaj) IAŞI
Se caută plătsagent pentru Iaşi şi Subreprezentanţi-depozitari pentru toate oraşele din Moldova.

ANUL al XX-lea No. 5235 — 2 LEI NUMARUL — MERCURI 12 NOEMBRIE 1924

Biblioteca Universitaţii
Loco

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE
Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

O ANIVERSARE

Azi se sărbătoreşte la Cernăuţi cu un fast deosebit a şasea aniversare a realipirii Bucovinei.

Pentru întreaga ţară ziua aceasta are însemnătate deosebită. Pe răbojul vremii ea rămâne crestată adânc, pentrucă a împlinit una din necesităţile vitale ale neamului românesc, alipind la ţara Moldovei insuşi leagănul ei,—ţinutul unde voevodul Ştefan şi-a avut Capitala.

De când semnele de graniţă s'au mutat şi au cuprins plaiurile Bucovinei, a început cu încetineală, aproape neobservat, procesul de unificare sufletească. E vorba numai de transformarea spontană, realizată de populaţii blînde, care vor să trăiască muncind în linişte şi bună înţelegere.

Nu acelaşi lucru se poate spune despre ceiace guvernanţii noştri numesc cu mare emfază „opera de unificare".E momentul astăzi să facem dreptate poporului şi să salutăm buna lui voinţă cu care primind sub acelaşi acoperiş oaspeţi noi a început împreună o vieţuire paşnică. Schimbul de produse economice se face din ce în ce mai intens, strângând pe calea aceasta legăturile între un ţinut şi alt ţinut.

Schimbul de produse politice însă, operă exclusivă a guvernului, nu aduce foloase nimănui şi este, pentru începuturile convieţuirii noastre cu oameni care au trăit sub alte regimrui,o pildă tristă, câteodată chiar descurajantă.

Am luat ca prilej tocmai ziua de astăzi ca să spunem lucrurile acestea, pentrucă dacă salutăm cu evlavioasă bucurie amintirea unei zile mari a neamului nu putem să admitem fastul îndrăzneţ desfăşurat de guvern tocmai acum. D. Ionel Brătianu a pus pe Rege într'o situaţie falşă şi jenantă. Suveranul se vede silit să apară în faţa bucovinenilor înconjurat numai de miniştri şi demnitari liberali, de oameni care poartă cu ei pretutindeni pecetea paşapoartelor falşe, a fraudelor şi ilegalităţilor nelimitate. Toată ţara ştie, şi deci şi concetăţenii noştri din Bucovina, ce s'a petrecut zilele trecute în Parlament. Cunoaşte dovezile zdrobitoare aduse împotriva actualului guvern şi neputinţa lui complectă de a se apăra

La Cernăuţi guvernul apare sigur. Reprezentanţii opoziţiei, acuzatorii care ar fi putut să-l reabiliteze stând alături de el în faţa mulţimii, n'au venit şi nici nu puteau să ia parte la o serbare unde se face totul numai pentru reclama partidului liberal.

Peste discursurile falş sunătoare ale politicienilor, glasul ţării se uneşte cu glasul Regelui său, dorind ca o viaţă de înfrăţire sinceră şi de muncă cinstită să înceapă în toate colţurile pământului românesc. —Y—

SPANIOLII SE AGITĂ

contra dictaturei lui Primo de Rivera

De cînd s'a instalat dictatura în Spania, adica de un an de zile, opoziţia a încetat orice activitate politică. Unele apeluri adresate regelui au rămas fără rezultat; mulţi luptători ai democraţiei s'au refugiat în străinătate; Unamuno şi alţii, au fost deportaţi; o carte a fostului prim ministru Romanones, asupra politicei externe a Spaniei, a fost pusă la index sub cuvânt că-i pornografică! Şi aşa mai departe...

Acuma, spiritele încep să se agite în Spania.

O semnificativă manifestaţie republicană s'a organizat cu prilejul unui banchet dat în onoarea profesorului Rodriguez Samz. Iniţiativa banchetului revine membrilor Ateneului din Madrid (Ateneu închis anul trecut de Primo de Rivera, sub motiv că cultivă ideile liberale).

Au participat la manifestaţie foştii prezidenţi de Cameră d-nii Villanueva şi Alvarez, apoi generalul Berenguer, cîţiva foşti miniştri, ziarişti şi oameni politici. Au aderat în scris d-nii Sanchez Guerra şi Romanones. Şi-au trimis adeziunea din străinătate, filosoful Unamuno, fostul ministru Alba şi marele romancier Blasco Ibanez.

S'au ţinut discursuri aspre contra dictatorului Primo de Rivera, s'a îndemnat la luptă, s'a strigat: „Trăiască Republica", „Jos Regele"!

Guvernul dictatorial a băgat la închisoare pe generalii Berenguer şi Sarabia, şi a pus sub urmărire mai multe persoane.

Dar întâmplarea a avut mare răsunet în Spania şi dovedeşte că spiritele încep să se agite contra dictaturei.

Lichidarea

Unele ziare anunţă că ministrul de finanţe, ajutat de inseparabilul Tancred Constantinescu, are actualmente trei preocupări principale: 1) Să comercializeze cât mai multe din întreprinderile statului, 2) Să repartizeze terenurile petrolifere ale statului, 3) Să prelungească privilegiul Băncei Naţionale.

De aici, concluzia că guvernul lichidează.

Dar lichidarea aceasta cere timp. Şi mai socotind bugetul, reforma administrativă şi legea electorală pe care guvernul ţine morţiş să le înfăptuiască, este clar că sesiunea parlamentară în curs va fi menţinută până la capăt. Deci lichidare, dar cu dăinuirea guvernului cel puţin până la primăvara viitoare.

Guvernul va pleca după ce-şi va fi aranjat ghesefturile mai importante, fără a se sinchisi de imoralitatea demascată în afacerea paşapoartelor şi a celorlalte afaceri scandaloase. A avea scrupule morale, e chestie de obraz. Dar guvernul acesta n'are obraz, ci numai buzunare...

Z.

Actualităţi din afară

Obiceiuri engleze.—Imediat după alegerile pentru parlament. Anglia a procedat la alegerile pentru comună. Aceste alegeri mai liniştite decât cele generale, dau loc la săvârşirea unor ceremonii originale, păstrate prin tradiţie.

La Lincoln, noul primar îşi pune în deget, ca semn al funcţiei sale, un inel care se transmite de secole.

Primarul din Cheltenham intră în posesia unui vechi baston cu mâner de aur. Cel din Grantham, pentru intrarea în funcţie e salutat cu o lovitură de ciocan în cap. Şi în fine, cel din Bournemouth primeşte dela predecesorul său un sărut pe frunte.

*

Demisia lui Richard Strauss.— Celebrul compozitor Richard Strauss şi-a dat demisia din directoratul Operei din Drezda, în urma unui conflict cu şeful de orchestră.

*

Gazetele şi alegerile. – Interesul cu care Marea Britanie a urmărit alegerile generale se vede în tirajele excepţionale pe care le-au atins ziarele în seara alegerilor.

„Evening Standerd" a tras 1.532.984 exemplare şi „Star" 1.327.899.

„Evening News", observă că în ziua semnării armistiţiului el n'a atins decât 1.314.873 exemplare şi, la ultimele alegeri generale, 1.228.176.

NOUII CONDUCATORI AI STATELOR-UNITE

Preşedintele Coolidge şi vice-preşedintele Dawes, pacificatorul Europei

D. Calvin Coolidge, noul preşedinte al Statelor-Unite, s'a născut la Plymouth în Iulie 1874, şi are deci vârsta de 50 ani. Fiul unor fermieri din New-England, a fost totdeauna un om tăcut, corect şi cam strâmt la spirit. A învăţat dreptul şi s'a stabilit ca avocat la Northampton (Massachussetts). In 1899 a fost ales consilier comunal al oraşului, dar nu s'a prea ocupat de politică.

In 1909 s'a însurat cu tânăra institutoare miss Grace Goodhue. De atunci s'a ocupat mai mult cu politica şi a reuşit să se aleagă deputat şi apoi senator în parlamentul din Massachussetts. Mai târziu a devenit primar în Northampton.

Fără a străluci prin calităţi oratorice, s'a distins totuşi prin sinceritate şi energie. Partidul republican a reuşit să-l aleagă guvernator al statului Massachussetts. Apoi în 1920 a fost ales vice-preşedinte al Statelor-Unite, odată cu alegerea lui Harding ca preşedinte.

Murind Harding în August 1923, d. Coolidge i-a urmat la preşidenţie. In aceste câteva luni, administraţia lui n'a fost prea fericită. A intrat în conflict cu Congresul şi a asistat la scandalul politic pe chestia petrolului, fără însă a i se ştirbi prestigiul personal.

Prin alegerea din zilele acestea, d. Coolidge şi-a asigurat preşidenţia pe timp de 4 ani.

*

Generalul Carol Dawes a fost ales vice-preşedinte.

El s'a născut în Ohio în 1865, fiind deci cu vre-o 10 ani mai în vrâstă decât d. Coolidge.

Avocat strălucit, Dawes s'a impus atenţiei tuturor. Preşedintele Mac Kinley l-a numit şef de serviciu în ministerul tezaurului. Mai în urmă, a fost ales preşedinte al lui „Central Trust Campany" la Chicago. In timpul războiului european, în calitate de general, s'a ocupat cu aprovizionarea armatelor Americane din Franţa.

După încheerea păcei, preşedintele Harding (urmaşul lui Wilson) l-a numit direetor în ministerul de finanţe In fine, Comisia Reparaţiunelor l-a delegat ca expert pentru a găsi o soluţie încurcata chestie a datoriilor Germaniei. In această calitate, generalul Dawes a reuşit să găsească o excelentă soluţie, câştigându-şi un renume mondial, sub titlu de pacificator al Europei.

In virtutea acestui prestigiu, a fost propus şi ales vice-preşedinte al Statelor-Unite.

NOTE

Asupra unui genitiv

Revista „Arhiva" din Iaşi este o publicaţie ştiinţifică serioasă, dar uneori face... exces de probitate ştiinţifică găsind prilej să-şi critice propriii colaboratori pentru publicaţiile din propriile-i pagini.

Astfel, în ultimul număr al „Arhivei" (An. 31, No. 3—4), un domn Saul Goldstein-Bârlad acuză pe d. August Scriban că nu ştie să scrie româneşte. D. Scriban este un reputat filolog şi colaborator constant al „Arhivei". Acuzaţia pe care i-o aduce d. Goldstein e sprijinită pe un exemplar extras din cele publicate de d. Scriban... tot în „Arhiva".

Iată cum stau lucrurile:

D. Goldstein relevă forma genitivului cu trei *i* care se scrie adeseori greşit numai cu doi *i*. Depildă, „îşi blastămă *copii*", scris greşit, în loc de „îşi blastămă *copiii*". Dă ca pildă pe d. Scriban care ar fi scris (într'un număr anterior al „Arhivei"), „în estul *Muntenii*" în loc de „în estul *Munteniii*".

Miraţi foarte mult de acuzaţia adusă unui om de specialitate cum este d. Scriban, am deschis broşura d-sale ortografică şi am găsit la pag. 25:

„Genitivele articulate se formează dela cele nearticulate adăugând un *i*. Deci: sabie, unei săbii, al *săbiii*".

Prin urmare d. Scriban *ştie* cum face genitivul, iar greşala care i se atribue nu poate fi decât o *greşală de tipar*.

Desigur, tot pe o greşală de tipar se întemeiază d. Goldstein când aduce acuzaţia că nu ştie să scrie româneşte, d-lui Lazăr Şăineanu, cunoscutul filolog şi autor al dicţionarului limbei române. Dealtfel, şi d. Scriban e pe cale a da la lumină marele său dicţionar etimologic.

Evident, d. Goldstein-Bârlad a nimerit-o rău cu exemplele sale, iar „Arhiva" a făcut exces de zel publicându-le.

Prof.

Somajul în Ardeal

Bucureşti.— Somajul face ravagii în Ţara Bârsei.

In ultimele două săptămâni sute de lucrători au fost concediaţi din atelierele de tâmplărie.

Acelaş lucru se întâmplă zilnic în industriile forestiere şi metalurgice.

Autorităţile sunt foarte îngrijate de situaţie.

Feminis'e'e ieşene

şi moartea conducătoarei feministelor franceze

Cu ocazia morţei d-nei Witt-Schlumberger, D-na Elena Meissner Preşedinta *„Asociaţiei gentru Emanciparea civilă şi politică a femeilor române"* adresează următoarea telegramă de condoleanţă D-nei Malaterre-Sellur vice-preşedinta Uniunei france pentru sufragiul femeilor:

Doamnă

Comitetul central al *Asociaţiei pentru Emanciparea civilă şi politică a femeilor române* e adânc întristat de dureroasa pierdere ce aţi înserat prin moartea d-nei Witt-Schlumberger.

Am cunoscut şi am admirat această mare personalitate femenină în congresul dela Roma.

In lupta ce noi ducem în România ne-am inspirat din scrierile sale, pe cari le-am găsit în „la Française", astfel că înţelegem perfect marea durere a U. F. S. F.

Exprimându-ne toată simpatia noastră în aceas ă tristă ocazie, vă rugăm totodată a crede în sentimentele de caldă afecţie de cari, surorile latine din România sunt însufleţite pentru femeile franceze şi pentru Franţa.

O expoziţie de mode

LA IAŞI CA LA PARIS

de Paula Petrea

De indată ce omul a simţit nevoia să se învestmânteze grija lui a fost să se împodobească...

Dintre cele două sexe, acel pe care podoaba l'a cucerit, e bărbatul.

La început femei şi bărbaţi erau tot una de gătiţi, dantele scumpe, fireturi, mătasă, catifea.

Mai apoi, hainele sobre ale bărbaţilor, dovedesc că femeile au făcut abstracţie de podoabe exterioare, apreciind inteligenţa şi sufletul tovarăşului lor de viaţă...

Ea însă, e nevoita încă, să se valorifice prin vestmânt...

De aceia nu e de mirare, că expoziţia de mode din Iaşi a *Casei Ştefănescu*, în felul cum se practică în străinătate a atras atâta lume de ambe sexe.

Manechine vii, purtau cu eleganţă deosebită, ultimile creaţii ale modei din Paris. Şi mărturisim spectacolul avea un farmec deosebit.

Prin faţa atâtor femei, cari din instinct sunt roabele modei, se perindau cele mai fericite combinaţii de culori şi de croială, cari dădeau persoanelor ce le purtau o eleganţă artistică stârnind dorinţe, dar mulţumind şi ochiul spectatoarelor cari nu râvneau la asemenea frumuseţi.

Privind atâtea podoabe cari ajutau să se puie în lumină darurile firii, fără voie făceai reflecţie: „Au dovedit bărbaţii

(Continuarea în pag. II)

O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc

din primele începuturi şi până la 1923

de EM. AL. MANOLIU

REINTOARCEREA LA DRAMA ŞI COMEDIE

în stagiunea 1876--77

După cum am arătat, T. Aslan a fost victima încrederei de a fi un inovator în ţară, prin sforţarea ce a făcut'o pentru introducerea operetei, când încă publicul nu era îndestul de format ca să primească fără rezervă acest gen nou de muzică.

Şi dacă a fost fascinat de felul cum *Fata mamei Angot* a prins atât libretul cât şi muzica gustul publicului, nu înseamnă că şi încercările cu celelalte operete mai puteau să aibă aceiaşi şansă.

Nu s'ar putea spune că au căzut, dar e destul indiciu că n'au putut să ţie afişul din cauza golului ce să făcea în sală după a doua, cel mult a treia reprezentaţie a fie-căria din ele.

Şi cum pentru operetă trebuesc fonduri serioase cu care să se facă faţă diverselor întâmplări, e firesc lucru că Aslan a trebuit să piardă terenul iluziilor ce'şi făcuse şi deci să se retragă fără să poată plăti complect nici chiar salariile actorilor şi ale cântăreţilor ce-i avuse angajaţi.

In ziua când Aslan s'a dat bine seamă de situaţia încurcată în care se găsea şi când a văzut apoi că nu mai putea să facă faţă nici datoriilor ce le avea pe piaţă, dar mai ales acelea ale lefelor actorilor şi coriştilor şi care erau singura lor existenţă, zdrobit de intristare. s'a dus la primărie de a declarat primarului că mijloacele materiale îi sunt sleite şi că nu mai poate ţine teatru, deci să facă comuna cum va şti mai bine să organizeze instituţia pentru viitor.

Primarele a luat act de acea declaraţie şi după o prealabilă chibzuire, s'a adresat celor mai de seamă artişti băştinaşi Ieşeni: Neculai Luchian, Const. Bălănescu şi Mihai Galino ca să ia asupra lor însărcinarea direcţiei Teatrului. Ei găsiră deocamdată cu cale să constitue între dânşii o societate care să formeze trupa pentru stagiunea următoare 1876—77.

Aceasta însă n'a fost deajuns ca să ajungă la rezultatul practic de a alcătui trupa trebuitoare care să facă faţă cerinţilor publicului şi ale actorilor.

Triumviratul acesta — după cum îl numeşte foaia «Curierul de Iaşi» de la 5 Sept. 1876 — s'a mulţumit numai de a publica că „s'au pus în fruntea „institutei teatrale din Iaşi şi „că artiştii şi elevii cari do„resc angajamente pentru sta„giunea 1876—77 să se adrese„ze personal sau prin scris".

Acest anunciu n'a avut rezultatul aşteptat căci, tot după cum spune „Curierul de Iaşi" de la aceeaşi dată: «că sunt «două categorii de actori, unii „cari propun şi alţii cari aş„teaptă să li se propue angaţamente şi cum tot deauna „sânt de preferat cei cari aş„teaptă să li se propue", ..triumviratul nu s'a ajuns scopul, deci a trebuit să'şi depue mandatul.

Intre acestia C. P Constantinescu, unul din amatorii de directorat, prins în undiţa acestei instituţii încă de mai de mult, văzând situaţia teatrului aşa de tulbure, se hotărî să eie direcţia pe care comuna i-o acordă împreună cu o mică subvenţie, ca să aibă cu ce face faţă cheltuelilor cari necesitau; de si el era om cu dare de mână care putea s'o facă pe propria-i socoteală, însă fiind om practic, a primit acea subvenţie pe care o cheltui cu reparaţiile şi câteva mici îmbunătăţiri ale scenei.

(Cont. în pag. II-a)

BON DE PREMII No. 16
Ziarul „OPINIA"
100.000 lei, din care 20.000 numerar

CINEMA
ELISABETA
După Cararea Guuerală
Ultima zi
Astăzi Marţi 11 Noembrie 1924
LES OMBRES qui passent
marele succes parizian sub regia lui WOLKOFF cu magistrala intrepretare :
MOSJUKINE
M-me LISENKO
HENRY KRÂUS şi frumoasa ANDRE BRABANT
Operă Complectă 7 acte mari

Adevărata untura de ficat de peşte
Calitate ex'ra-fi a d- GADUS MORRHUA din BERGEN în NORVEGIA
Culoarea găbue, gust foarte plăcut de sar'd-la si foarte nutritivă
Această calitate *Untura de peşte* să ea foarte lesne ea
la iere chi r do că e cop i şi persoane de iaste, ea este mult mai activă de cât orice preparat făcut de Untura de peşte îndoit cu apă şi alte materi'.
Se găseşte la Farmacia Curţei Regale
FRAŢII Dr. KONYA, Iaşi

Astăzi la SIDOLI
SECRETELE CASNICIEI
SAMSON
în lnptă cu atleţii şi LEII VESELI comedie americană în 2 acte

DE INCHIRIAT trei odăi, două antre.e, bucătărie, în strada St. Lazăr 31, etaj, la ..ile Babinovici.

Marile premii ale „Opiniei"

(Seria 5-a)

Iată lista noilor premii, pe care „Opinia" le acordă fără deosebire, tuturor cititorilor şi abonaţilor săi, nedându-se îndărăt de la nici un sacrificiu.

Lei 20.000 (douăzeci mii) în numerar

Un artistic tablou al maestrului *Otto Briese*, din admirabila expoziţie de pictura deschisă în str. Lăpuşneanu No. 38.

Un splendid costum-pijama de crêpe-santé, foarte elegant, de la marele magazin «*High Life*» din str. Lăpuşneanu (Hotel Trayan).

Una bucată pânză sau zefir *de 30 metri*, produs al marei fabrici „Ţesătura", din depozitul d-lui Fred Şaraga str. C. Negri 93.

O elegantă pălărie de catifea, Chic parisien, de la reputatul magazin de mode «*Hélène*» din str. Lăpuşneanu No. 30.

Una pălărie de sezon, pentru damă, ultima creaţie, material fin, de la marele şi bine asortatul magasin „Damian", str. Cuza Vodă 75.

Una mapă de piele, frumos lucrată, pentru profesionişti, de la cunoscutul magazin de librărie, papetărie şi obiecte de artă «*Librăria Universală*» M. H. Schönfeld, str. Cuza Vodă 52.

Una splendidă garnitură de bucătărie, în faianţă, compusă din *16 bucăţi*, plus raftul special în oloi, de la asortatul şi frequentatul magazin «*Cristal*» Piaţa Unirei, (Colţ cu str. Săulescu).

Una duzină farfurii, prima calitate
Una duzină pahare, fine pentru ceai
Una duzina pahare, pentru vin.

15 sticle liqueruri, siropuri, rom şi cognac, produsele renumitei distilerii „*Delicia*" din Iaşi, str. Capela Armeană 2.

3 magnifice Pandişpanuri specialitate originală şi fără rival a cofetăriei „Hirschhorn" strada Socola No. 39.

10 litrii vin vechiu tămâios, de la Depozitul de vinuri „Podgoria Iaşilor", Berman Elişcu & Sol. Korn, str. Col. Langa.

Un premiu literar constând din cele mai bune lucrări de literatură şi ştiinţă, editate de marea instituţie „Viaţa Românească".

Două abonamente pe un an, la ziarul „Opinia"

Trei abonamente pe 6 luni la ziarul «Opinia».

In afară de aceste valoroase premii, **toţi cetitorii „Opiniei",** *capătă ca premiu special, gratuit, una intrare la un spectacol seral, complect, de cinematograf, în vasta sală „Sidoli", iar cei din provincie se vor bucura de alte avantagii ce le vom anunţa ulterior.*

Pentru a beneficia de aceste premii, cetitorii trebue să strânga cupoanele cu incepere de Vineri 24 Octombrie până Marţi 9 Decembrie.

Deci in total 40 cupoane.

Se atrage în special atenţia că preţul unui exemplar din „Opinia" este şi rămâne **2 lei.**

Ne luăm angajamentul formal ca, cel puţin timpul cât vom imprima actuala serie de cupoane, să nu sporim preţul ziarului.

Să nu vă lipsească nici un cupon!

Adaos la premii :

Două asigurări contra incendiului de câte Lei 250,000, fiecare, la Societatea de Asigurare „Victoria".

---

mai mult simţ practic apreciind pe tovarăşa lor după aparenţele favorabile, decât femeile căutând suflet sub un acoperiş sobru, care promite, dar prea rare ori dă".

Căci e om practic acela ale cărui dorinţe, nu întrec posibilităţile.

O haină elegantă, e mai la îndămână decât un suflet; chiar dacă costă mulţi bani, *ea totuşi se poate cumpăra.*

Ş'apoi, de ce oare n'am prefera aparenţele plăcute, realităţilor despre cari n'avem siguranţa, că nu-s tot aparenţe?!

Ori cât am striga contra luxului, el nu va dispare, pentrucă arta de a se îmbraca frumos, prilejueşte tuturor o plăcere. Femei şi bărbaţi se îmbată de armonia unor linii perfecte, de asortarea unor culori calde, de supleţa unei stofe, de eleganţa unui corp frumos.

De dorit ar fi ca între trup şi suflet să existe aşa legătură, ca să putem asimila frumosul cu binele.

Insuşirea de căpetenie a frumosului, *e armonia*, iar virtutea, în cazul acesta, ar trebui să fie o *supremă armonie.*

Fără voe am alunecat cu gândul îndepărtându-ne de subiect, care în câteva cuvinte, trebuia să conţină o mulţumire adresată proprietarilor „*Magazinului Iaşilor*" cari cu riscuri mari, au ţinut să procure cochetelor ieşene, posibilitatea de a se împodobi cu vestminte aduse de acolo, de unde se împrăştie lumina cu raze îndreptate în diferite regiuni, propovăduind frumosul în toate ale lui aspecte.

PAULA PETREA

Consfătuiri şi întruniri ţărăniste

IN SATELE DIN JUD. IAŞI

In zilele de Sâmbătă şi Duminică 8 şi 9 Noembrie, organizaţiile partidului ţărănesc din satele: Belceşti, Hodora şi Scobinţi, au ţinut consfătuiri, unde au luat parte un mare număr de membrii, precum şi mulţi săteni, cari, după ce au luat cunoştinţă de programul partidului ţărănesc, cetit şi explicat de d. Gh. Ţintilă, s'au înseris ca membri.

In satul Buhalniţa s'a ţinut în ziua de Duminică 9 Noembrie, o mare întrunire publică, la care-au luat parte sute de săteni, din acest sat şi satele din împrejurimi.

Intrun rea a fost prezidată de veneratul Preot Gh. Bosie, din satul Buhalniţa.

Au vorbit:

Preotul Gh. Bosie, Dorohoi şi Grigoraş săteni, Gaşpar şi Mardare învăţători din Buhalniţa şi Hodora, Gh. Ţinti ă şi D. Bejănaru învăţători din oraşul Iaşi.

La sfârşitul întrunirii s'a făcut o frumoasă manifestaţie de dragoste şi respect prietenesc, fruntaşilor partidului ţărănesc, d-lor Mihalache, dr. Lupu şi C. Stere, trimeţindu-li-se câte-o scrisoare semnată de săteni preoţi şi învăţători.

„De d. C. Stere, sătenii îşi aduc aminte cu mult respect căci *pe când era prefect în 1907* i-a povăţuit în mod părintesc făcându-le şi dându-le dreptate.

Cu această ocazie s'a dovedit că organizaţia ţărănistă din satul Buhalniţa al cărei preşedinte e Preotul Gh. Bosie, este una din puternicele cetăţui ţăniste ale organizaţiei Partidului ţărănesc din jud. Iaşi.

DIN EFECTELE DEVOTAMENTULUI CONJUGAL

— CUM A AJUNS O FEMEE GUVERNATOAREA UNUI STAT AMERICAN —

S'a telegrafiat la timp, că odată cu alegerea de preşedinte, americanii au procedat şi la alegerea guvernatorilor mai multor State care compun republica Statelor-Unite. Deasemenea s'a telegrafiat că, pentru demnitatea de guvernator al statului Texas, a fost aleasă doamna Miriam Fergusson care a întrunit aproape 100,000 voturi, adica cu 35,000 voturi mai mult de cât concurentul ei masculin.

Pentru întâia oară în America o femee ajunge la aşa demnitate înaltă. Şi totuşi nu pare a fi vorba aici de un succes al feminismului.

DEVOTAMENTUL CONJUGAL

D-na Fergusson a ajuns guvernatoare... din devotament conjugal. Şi iată cum:

Acum 7 ani, statul Texas era guvernat de d. James Fergusson, soţul actualei guvernatoare. El a fost urmărit şi condamnat de justiţie pentru abuz de putere; în acelaş timp şi-a pierdut drepturile politice.

Nemângâiatul Fergusson a încercat zadarnic să se reabiliteze. Chiar în actualele alegeri şi-a pus candidatura, dar i s'a respins înscrierea pe motiv că nu mai are drepturi politice.

Atunci a intrat în scenă doamna Fergusson. Bună mamă şi soţie devotată, ea nu se ocupase niciodată de politică. Acum s'a avântat în vâltoarea luptelor electorale, pentru a mângâia necazul soţului.

AVANTAJUL DE A AVEA FETE

Cele două fiice ale d-nei Fergusson au făcut pe agentele electorale în favoarea mamei lor. Şi au reuşit de minune.

Dar reuşita de căpetenie este în realitate a d-lui Fergusson. Priceput în manevre politice, el a pus pe nevastă-sa să se declare adversară categorică a asociaţiei de scandalagii Ku-Klux-Klan care tulbură în permanenţă liniştea statelor din sudul Uniunei. Plictisiţi de isprăvile acestei asociaţii, cetăţenii Texasului au votat cu duiumul pentru doamna Fergusson al cărei devotament pentru soţ a reuşit astfel să-şi capete răsplata.

„OPINIA" IN ŢARĂ

VASLUI

Cadavru găsit.— In apropierea cantonului No. 66 c. f. r. pe hotarul comunei Costeşti, a fost găsit de către trecători cadavrul unui tânăr îmbrăcat în uniformă de liceu.

Cadavrul prezinta la cap leziuni uşoare.

Asupra sa s'a găsit suma de lei 927 mai multe obiecte şi acte pe numele Alex. Ionescu fiul lui Gh. Ionescu funcţionar din gara Mărăşeşti.

Nu se ştie precis dacă la mijloc e o crimă sau sinucidere.

S'a deschis o anchetă.

Agresiune.— Inginerul Peclovici Gh. pe când se înapoia cu automobilul de la Romau, a fost atacat în dreptul târgului Negreşti de către un individ înarmat cu un ciomag.

Agresorul a fost arestat; el se numeşte Ion Hună.

Nenorocire, — Pădurarul Ion Toma din Racova voind să ta e un copac împreună cu fiu său, la un moment dat pomul a căzut asupra lor rănindu-i grav.

Transportaţi acasă ei au încetat din viaţă.

Şeful postului de jandarmi anchetează cazul.

Aur.

———

HARLAU

Preţuri maximale.— Prin ordonanţa primăriei se fixează cu începere dela 7 Noembrie următoarele preţuri pentru carne. Preţul cărnii de vită se fixează la 13 lei Kg. Carnea rituală est liberă la comerţ, neputând însă depăşi peste 20 lei Kg. inclusiv taxele.

Pentru carnea de porc se fixează preţul de lei 23 Kgr., Grăsimea (osinza) lei 45 Kgr., caiuş lei 40 Kg, şi cea topită, lei 60 Kgr.

Prin aceiaş ordonanţă se interzice scoaterea din oraş a porcilor şi nu este îngăduit negustorilor străini să se aprovizioneze cu porci din cuprinsul oraşului, fără autorizaţia expresă a Comisiei Interimară

Dela Tineret.—Duminică seara a fost convocat tot tineretul evreu din localitate în localul Asoc. sportive „Hacoah". După ce au luat cuvântul câţiva d-ni printre cari institutorii Iţicovici şi Haichis, s'a propus înfiinţarea unor cursuri de l. ebraică şi a unui cor mixt.

La cursurile care vor fi predate chiar de d-nii de mai sus s'au înscris toţi tinerii. Institutorul Nuta a luat conducerea corului.

Inst.

Furtuna din Cetatea-Albă

Chişinău.— In ziua de 9 Noembrie s'a declănţuit în comuna Isirlia judeţul Cetatea-Albă, o groaznică furtună, pricinuind locuitorilor pagube aproape de 1 milion lei.

Au fost distruse 20 de livezi, 20 acoperişe de pe case au fost rupte.

ECOURI

— D. avocat M. C. Drăcşăneanu, soseşte mâine dimineaţă în localitate şi va putea fi vizitat la Hotel Traian între 9—12 şi 7—8.

3939—1

— Librăria „Universală" M. H. Schonfeld din str. Cuza Vodă 52, cea mai bine asortată, vinde cu preţurile cele mai reduse toate articolele de librărie şi papetărie.

A adus un bogat asortiment de articole de pirogravură şi genţi de piele, de cea mai fină calitate.

Trupa din Vılna

Pentru a nu micşora demnitatea artiştilor, el alcătui programul stagiunei sub titulatura „Societatea Artiştilor" din care făceau parte: *Raluca Stavrescu, Eufrosina Sarandi, Elena Evolschi, Ana Dănescu, Eliza Conta, Ecaterina Dimancea, Suţa Botez, Ecaterina Sotir şi Peleve.*

Dintre bărbaţii erau: *Const. Bălănescu, Mihail Galino, Alex. Evolschi, Mihai Popovici, Grig. Manolescu, P. S. Alexandrescu, Dimitrie Pruteanu, Const. Nebunelli, Dimitrie Constantinescu,* şi zece elevi. Director de scenu şi regisor tot artistul Victor-Boireaux Delmary, iar sef al orchestrei *Eduard Caudella.*

Repertorul fusese alcătuit din piesele originale ale vechelor repertoare; ca noutăţi între altele anunţate s'au jucat atunci pentru a doua oară în Iaşi „Două Orfeline", apoi Doctorul Saracilor, Calomnia, Haimanalele, Caterina a II-a, Devotamentul Miss Multon, Rubedeniile, Memoriile Dracului etc. iar deschiderea stagiunei a avut loc la 11 Noembrie 1876 cu *Viaţa Vagabondă* a lui H. Murger, şi care a produs publicului numeros o impresie foarte bună ca montare, joc şi însufleţire, ceia ce s'a socotit ca un bun prognostic pentru toată stagiunea, lucru ce nu s'a desminţit, căci toate piesele reprezentate fiind alese dintre cele cu acţiune mai bine întemeeate pe adevăr, au reuşită deplină datorit interpretărei şi jocului ales al actorilor.

Piesa *Două Orfeline* a fost a doua din stagiune şi căreia i s'a dat o montare foarte îngrijită.

Au jucat primele roluri Galino, în rolul contelui, d-na Elena Evolschi contesă, Grig. Manolescu în Cavalerul de Vandrey, Frosa Serandi în văduva Frochard, Dim. Pruteanu în Jaques, iar M. Popovici în rolul lui Petru. Această piesă s'a jucat mai de multe ori în acea stagiune şi de atunci a rămas pentru totdeauna calul de batae al stagiunilor, numai că din an în an s'a cam neglijat din cauza cheltuelelor probabil scene ce ar fi trebuit păstrată la înălţimea lor ca montare şi desfăşurare de acţiune. Această piesă deşi melodramă în felul desfăşurărei subiectului şi a acţiunei care concurează de a o face foarte simpatică diferitelor categorii de privitori, are ca miez un epizod istoric din care reesă în mod precis desfrâul nobleţei franceze, în preludiul marei revoluţiuni şi tratamentul nenorociţilor căzuţi în ghiara poliţiei de atunci, cum e de ex. cazul concret cu Salpetriere.

S'a jucat pentru prima oară tot în acea stagiune *Revizorul General* a lui Gogol, localizată pentru scena românească de

Ultimele informaţiuni

x Cu ocazia moţiunelor din Cameră asupra chestiei paşapoartelor, unii şefi din opoziţie au fost prin gesturile lor, obiectul distracţiunei partidului liberal.

D. Grigore Filipescu se înţelesese cu unii Iorghişti ca să iscălească moţiunea Maniu. Când însă au cerut părerea d-lui Iorga, acesta a cerut ca d. Maniu să iscălească moţiunea sa.

Argetoianiştii au chemat atunci prin telefon pe d. Argetoianu care se afla la Jockey club,— ca să insiste pe lângă d. Iorga,—să se raliezo la moţiunea Maniu.

D. Argetoianu a sosit cu automobil expres; Dar insistenţele pe lângă d. Iorga au fost zadarnice.

D. Iorga a declarat că d. Maniu trebue să iscălească după D-sa. nu D-sa după d. Maniu...

D. Iorga a rugat chiar pe d. Argetoianu să se întoarcă la Jockey-Club şi să-şi lase băeţii din Cameră pe socoteala D sale, căci D-sa se înţelege bine cu dânşii.

x Din câte s'au putut afla dela comisia bugetară a Camerei, s'au operat o sumă de simplificări şi suprimări de sinecure care au întregit excedentele rezultate la prima întocmire a noului budget general al Statului. Aceste excedente care s'ar ridica la aproximativ două miliarde lei, vor sluji la îmbunătăţirea salariilor pentru magistraţi, ofiţeri, preoţi, corpul didactic, funcţionari şi pensionari publici. Sporurile se vor plăti de la 1 Ianuarie 1925 şi cota lor va fi dela 35 până 50 la sută, corijînd cu acest prilej unele nedreptăţi săvîrşite la aplicarea curbei Lalescu.

x AEACEREA SPODHEIM. Discuţiile în afacerea Spodheim au durat înaintea Trib. Bacău, patru zile. Tribunalul s. I sub prezidenţia d-lui Prim Preşedinte Floareş, a deliberat 10 zile, când a pronunţat achitarca d-lui Spodheim, condamnarea magazionerilor la câte trei ani închisoare pentru întrebuinţarea sigilului statului falşificat, iar agentul fiscului Dimitriu la un an închisoare pentru luare de mită.

Tribunalul a constatat că exploatorul fabricei de spirt ca ci Statul, erau victimele magazionerilor fabricei, care îşi apropiau şi vindeau spirtul cu ale căruia taxe fraudau statul.

Parchetul Tribunalului declarând apel înainte de împlinirea celor trei zile de care vorbeşte art. 201 din pr. pen., Spodhăim deşi achitat, a rămas în prevenţie conform dispoziţiilor citatului articol, până ce afacerea va fi judecată de Curtea de Apel din Iaşi.

x Direcţia generală a căilor ferate a făcut o nouă distribuţie a parcului de vagoane de marfă la toate regionalele, în vederea necesităţilor actuale ale traficului.

x Universitatea populară din Chişinău a ţinut Duminecă o şedinţă în sala Eparhială, comemorîndu-se moartea lui Anatole France. A conferenţiat d. N. Şerban profesor la Facultatea de litere din Iaşi.

x Testamentul lui Nicu Catargi. *La secţia III-a Trib. Iaşi s'a depus şi deschis testamentul lui Nicu Catargi.*

Fiscul a evaluat averea la 12 milioane lei. Moştenitorii însă n'o socotesc decât de 4 milioane, nepuind nici un preţ pe cele 45 milioane mărci germane hârtie, găsite în succesiune.

Partea disponibilă, defunctul a lăsat'o soţiei sale, impunându-i sarcini de 800,000 lei legate, printre care 200,000 lei D-nei Costache, mama; 100,000 lei d-rului Mârzescu care l'a îngrijit, etc.

Pentru nenorocita inspiraţie de a cumpăra mărci germane, Nicu Catargi a sacrificat moşia sa Topilele din jud. Suceava. Cumpărătara a început'o la cursul de 30 bani marka, prin-tr'o casă de bancă din Cernăuţi, căreia i-a cedat şi moşia în schimbul datoriei pentru mărci.

Deşi antantofil, Nicu Catargi a murit cu credinţa în refacerea Germaniei şi deci plin de speranţă pentru ridicarea... mărcei hârtie.

x PIATA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat ieri 10,40; la Zurich 2 90.

Devizele în Capitală au notat:

Francul francez 9,60; francul belgian 8,85; francul elveţian 35,50; lira englezǎ 840; dolarul 182,50; lira italiană 7,92; coroană cehă 5,46.

Un interesant caz medical

Producerea şi vindecarea boalei d-lui Marghiloman

Inregistrăm cu plăcere informaţiunile ce ni se aduc despre însănătoşirea d-lui Al. Marghiloman. Peste 4 săptămâni d. Marghiloman se va întoarce la Bucureşti pentru a-şi relua activitatea politică. Până atunci îşi va face convalescenţa la Abbazzia.

*

Cazul boalei d-lui Marghiloman este foarte interesant din punct de vedere medical.

D. Marghiloman suferea de piatră la rărunchi.

Voiajul cu automobilul până la Brăila, cu ocazia curselor de acolo, produsese o mică deplasare a calcului.

In ziua sa onomastică, d. Marghiloman s'a mişcat mult pentru a face onorurile prietinilor care îl vizitase şi a avut un mic accident, căzînd pe scările de la Albatros. Căderea pe spete a adus o nouă deplasare a calcului, cu eroziuni în rinichi, urmate de puroi. Puroiul în rărunchi i-a adus temperatură.

Doctorii de la Bucureşti au descoperit presenţa puroiului, cauza temperaturei, provocat de calculul din rărunchi, şi au fost de părere că se impune operaţia. Atunci d. Marghiloman a chemat de la Viena pe profesorul Dichtenstern, un mare specialist în urologie.

Specialistul vienez a găsit că bolnavul ar putea fi vindecat fără operaţie şi a dus pe pacient în senatoriul Loeu de la Viena. Aci i s'a aplicat d-lui Marghiloman autovaccinarea.

I s'a făcut injecţii cu un serum preparat cu puroiul bolnavului, tratament care a reuşit deplin.

Petre Grădişteanu; în sfârşit s'au tot perindat la rampă piese ca: *Caterina Howard, Tarina, Maria Tudor, Ucigaşul,* mare dramă, *Cerşitoarea, Debora, Paza bună,* etc. însă prea destule ca să pue în mirare şi pe *Curierul de Iaşi,* de la 22 Decembrie 1876 şi să se întrebe: cum pot învaţa actorii câte două şi trei roluri noui pe săptămână?

Fără îndoială că actorii romăni - mai ales pe atunci— făceau sforţări prea mari ca să'şi îndeplinească angajamentele pe cât se putea de punctual, căci altfel riscau să fie îndepărtaţi —Dar sforţările acelea de multe ori erau în paguba lor, find-că se istoveau învăţînd rolurile noui la care erau obligaţi prin contractele închiate, dar în acelaş timp şi de amorul lor propriu, căci până una alta ei răspundeau de la rampă publicului de mersul bun sau rău al unei piese.

Stagiunea s'a închis la 1 Aprlie, cu toate că s'au mai dat reprezentaţii până la Mai când o parte din trupă a început să joace la Chateau aux Fleurs, parte în asociaţia cu câte-va elemente din provincii au improvizat o scenă în mica grădină a caselor cofetăresei numită M-me Alexandre de la intrarea in str. Lăpuşneanu şi câţi-va mai apoi unindu-se cu o parte din Trupa lui Ioan Lupaşcu, care jucase la finele lui Martie 1877 o reprezentaţie in Teatrul Naţional, improvizară a treia scenă la „Pomul Verde" şi de atunci grădina aceeia rămase tot deauna deschisă vara pentru teatru, a căria scenă însă a fost ocupată mai pe urmă aproape numai de trupele evreeşti, ce începuseră a veni din Rusia; iar după exemplul acelora, elementele evreeşti localnice începură a se forma şi astfel se arătară şi ele la rampa scenei de la «Pomul Verde».

Instrucţia asasinatului din Elena Doamna

Noi ascultări de martori.— O nouă orientare a instrucţiei. Atacul casei Manciu.

D. Ieşanu jude de instrucţie, continuând cercetările, în afacerea asasinatului din Elena Doamna, a ascultat ieri alţi câţiva martori, cari asistaseră dimineaţa la dezbaterile procesului dintre Manciu şi unii studenţi.

Şi martorii ascultaţi eri, au declarat a nu fi observat la ieşirea din judecătorie vre-o altercaţie între Manciu şi Corneliu Codreanu.

*

Instrucţia se îndreaptă de azi şi asupra unei afaceri mai vechi: încercarea de atac asupra casei Manciu.

Cetitorii îşi amintesc desigur de aceasta.

Intr'o noapte un grup de tineri au încercat să pătrundă în locuinţa regretatului Manciu, din strada Săulescu. Sergentul de pază, postat la poarta locuinţei s'a opus şi atunci a fost înconjurat, bătut, umplut de sânge şi trântit la pământ, însă la alarma dată, tinerii agresori au dispărut.

*

S'a făcut de către Manciu însuşi o sumară anchetă asupra celor petrecute.

Se pare însă că fostul prefect n'a vrut el însuşi, să dea faptului o importanţă mai deosebită, pentru a nu se spune că „îşi face reclamă din aceasta".

Şi lucrurile s'au oprit aci.

*

Intrebarea ce-şi pune instrucţia este dacă există vre-o legătură între atacul locuinţei din strada Săulescu şi asasinatul din str. Elena Doamna.

Pentru a descifra şi această parte, judele de instrucţie va proceda la unele interogatorii, cu speranţa că autorii atacului vor putea fi identificaţi.

x Mercuri 12 Noembrie ora 5 p. m. în amfiteatrul Facultăţei de Medicină (clădirea nouă), Dl. Profesor Doctor M. Butoianu va ţine lecţia de deschidere la cursul de Medicină operatorie şi va continua în fiecare Mercurea şi Joi dela ora 2—4 p. m.

HANDSCHLAG

x INVENŢIA UNUI MECANIC IEŞAN.— Face mare senzaţie în cercurile technice din Paris invenţiunea brevetată în Germania a mecanicului român Florea Socarici, dela căile ferate care inversând principiul frânei Westinghouse, a reuşit să întindă capacitatea de înfrânare a trenurilor dela 24 la 80 vagoane dintr'odată, şi cu o siguranţă absolută, înlăturând posibilitatea oricărui accident de tren.

Prin sistemul român Socarici, un tren de 80 vagoane, cu o viteză de 100 km. pe oră, se poate înfrâna în 25 secunde pe o distanţă mai mică de 100 metri.

Mecanicul Florea Socarici este ieşan, tost în serviciul căilor ferate.

x S'a dispus convocarea comisiunelor comunale pentru revizuirea lunară a preţurilor principalelor articole alimentare.

De data aceasta revizuirea va comporta o discuţie mai lungă, întrucât din pricina venirei iernei preţurile sunt în urcare.

x Aseară, lume multă se adunase în strada Podul Roş, privind cum o birjă căzuse într'o baltă, iar conducătorul ei se muncea din greu să iasă din baltă. Au sărit oamenii şi au scos din mocirlă trăsura şi pe birjar, care fiind cu chef, şi-a creiat de bună voie păţania.

x Astă noapte, sergentul din punctul Copou a reţinut un camion cu un număr de saci cu făină, ce vroia să iasă din oraş.

Conducătorul camionului nu poseda autorizaţia cuvenită.

x In procesul prinţului Sturza cu societatea forestieră Ceahlăul, pentru numirea unui sechestru judiciar, tribunalul secţia a treia a amânat pronunţarea pentru 13 Noembre, obligând părţile a depune concluziuni scrise.

x A fost arestat şi înaintat siguranţei un anume Ion Cobzaru mai de demult urmărit.

Trupa din Vilna

D-na şi D-l Şmil Schwartz

au plăcerea de a anunţa naşterea primului lor fiu în ziua de 8 Noembrie 1924.

SIMON-LEIB

Ceremonia rituală „Brith-Mille" va avea loc ziua de Sâmbătă 15 Noembrie, în locuinţa d-lor din strada Cucu No. 15.

x O AGAPĂ A MEDICILOR. Un grup de distinşi medici, doamne şi domni, din Soroca şi Bălţi, ocupând funcţiuni de medici sanitari şi de spitale, au depus eri examenul de limba română.

Comisiunea a fost compusă din d-nii dr. Cazacu, directorul regiunei sanitare, dr. C. Tănăsescu, medic şef al oraşului şi Mihai Carp, profesor.

Reuşita a fost desăvârşită.

*

După darea rezultatului, membrii comisiunei şi medicii s'au întrunit la o masă comună în restaurantul Astoria.

Au luat parte d-nii dr. Cazacu, dr. C. Tănăsescu, Mihai Carp apoi d-na şi d. dr. Puteata, dr. Hâncu, dr. Dembinschi, dr. Bronstein, d-na dr. Zicov, d-ra dr. Andel, d-rii Meleghi, Zvirschi, Scutelnia, Caţap, Românescu, Gobjilă, Negovski şi d. Tod, şeful cancelariei direcţiei sanitare.

Au rostit cuvântări însemnând apropierea sufletească, d-nii dr. Cazacu, dr. C. Tănăsescu şi dr. Hâncu.

x Familia Gh. Davidescu face cunoscut rudelor şi prietenilor că Mercuri 12 Noembrie, vor fi transportate de la Tecuci la Cimitirul Eternitate din localitate, osemintele Eroului Sublocotenent activ Davidescu Ioan, din regimentul 9 Vânători, mort în luptele de la Mărăşeşti la 6 August 1917, iar înhumarea va avea loc Joi 13 a. c. ora 3 p. m. Osemintele fiind depuse în capela cimitirului.

x Dl. Scutaru, inspectorul general de control al căilor ferate, cercetează actualmente nişte nereguli săvârşite la cooperativa căilor ferate.

x Primul număr al magazinului artistic *„Comoedia"*, apare mîne Mercuri 12 cor, în condiţiuni technice ireproşabile, şi cu următorul cuprins:

„O lecţiune model" de Ion Petrovici, profesor universitar. *„Cuvinte despre artă"* de C. B. Penescu, directorul Teatrului Naţional. *„Consolare"* de C. R. Ghiulea. *„Domnul care a scris o piesă"* de Adrian Pascu. *„Ad Teram"* de Al. Văjăianu-Uz. *„Cazul Panait Istrati"* de G, Spina. *„Actualitatea"* de Giordano. *„Emil Gârleanu"* de G. M. Vlădescu. *„Epopeia unei piese"* de Ionel Fr. Botez. *„Fantezii. Cronica dramatică* şi *cronica veselă.* Aveut. premiera amănunţită a piesei româneşti *„Un erou"* de N. Kiriţescu. *Două anchete care vor produce senzaţie:* „Cum au debutat actorii ieşeni?" (Răspunsul lui Vasile Boldescu). *„Un strigăt de durere: vrem „muzică"*, (Răspunsurile d-nei Zoe Mărzescu şi d. I. Nosec, ad-torul simfonicului „George Enescu").

Comoedia-Cinema. Comoedia-Sport. Scrisori din provincie. *Informaţii.* Desemne şi vignete etc. Exemplarul se vinde cu 3 lei.

x In memoria lui C. Manciu.—In ziua de Duminică 23 Noembrie va avea loc la Voineşti instalarea în parohie a preotului D. Miron.

Instalarea va fi oficiată de protoereul Niculea asistat de numeroşi reprezentanţi al clerului.

Cu această ocazie, se va oficia un parastas pentru C. Manciu, care a fost mulţi ani administrator al plăşii Voineşti.

La acest parastas care se va oficia din iniţiativa locuitorilor, vor asista numerouse personalităţi ieşene.

HANDSCHLAG

x SPECTACOLE.— Astăzi la Sidoli continuă în matineuri şi seara reprezentaţiile cu filmul Secretele Căsniciei cu protagoniştii filmului american „Ellen Chad Nich şi Richard Dix" adaos la program „Samson în lupta cu atleţii" precum şi Leii veseli comedie americană în 2 acte.

TRUPA din VILNA

TRUPA DIN VILNA

HANDSCHLAG

In curând pe ecranul SIDOLI

Sinuciderea unui student

Bucureşti.— Aseară, studentul în ştiinţe de stat Jack Leonaro din Calea Şerban-Vodă, s'a sinucis din cauza mizeriei, înghiţând o cantitate de ceanură de mercur.

In stare gravă a fost transportat la spitalul Brancovenesc.

D-na şi D-l Adolf Rabinovici

au plăcerea de a anunţa rudelor şi prietenilor, naşterea în ziua de 8 Noembrie 1924, a primului lor fiu

MARCEL

D-na şi D-l Bernhard Marcus

au plăcerea de a aduce la cunoştinţa rudelor şi prietenilor naşterea primei lor fetiţe

AURELIA

în ziua de 7 Noembrie 1924.

Felicitările se primesc în zilele de Sâmbătă 15 şi Duminică 16 corent, la locuinţa d-lor în strada C. Negri 93.

Spitalul şi Policlinica «Dr. GHELERTER» Iaşi Str. Ghica-Vodă No. 39

Institutul de Radiologie

(Raze X Rontgen), şi AGE ŢI FIZIOI

Conduşi de Medici specialişti din Berlin

Diagnostic şi tratament băi de lumină, (raze ultra-violete) tratamente electrice.

Zilnic de la 10 - 12 dim. şi de la 4 8 p, m.

UZINA PROPRIE

Pentru bolnavi lipsiţi de mişloage se fac reduceri pe baza recomandărei medicilor.

TEATRU ELISABETA

Mercuri 12 Noembrie

opera nemuritoare a lui LEW TOLSTOI

Katuşa Maslova

cu mondiala

LYA MARA

2 serii odată

Opera Complecta 12 acte

Traduceri

germană, română, poloneză şi rusa.

Contabilitate comercială şi industrială (întocmire, Notificare, Ţinere sau încheieri de Registre.

Corespondenţa germană-romana, întocmiri de acte pe maşina de scris în toate limbele moderne se face la

IOSEF BODINGER

Vasile Conta 23 (colţ Lăpuşneanu 1).

Cetiţi „Opinia"

DIN CAUZA PLECAREI, este de vânzare una haină de Damă de astrahan, una maşină de cusut, lampă mare, scaune etc Adresaţi C. Popovici str. Crucei No. 38.

OCAZIE! De vânzare casă liberă lânga Palat cu înlesnire de plata, are 4 camere, 2 antreuri, pimviţă, lumină etc.

De arendat 6 (şase) Ha. pământ. fânaţ şi loc arabil langă gara Ciurea.

Adresa orele 4—5 Birou Tecnic Muzeior 4 (deal).

DE VANZARE una casă cu 4 camere cu antret, cerdac, balcon, 2 coşari cu poposoi, 2 grădini de strejeni aproximativ 10 care, 1500 m. teren.

Doritorii se vor adresa în str. Sărăriei No. 5. Pentru informaţiuni la Dl. Th. Ciornei în curtea Primariei Iaşi.

DE INCHIRIAT, predabile imediat, 5 camere, bucătărie grădina, etc. A se adresa Str. Banu 14.

Doctor L. HEITEL

MAMOŞ

De la clinicile din Berlin, Viena, Frankfurt

Boli de Femei şi Naşteri

Str. Săulescu 2 (alături de Biserica Talpalari)

Consultaţiuni 3 6 p. m.

Pentru săraci gratis zilnic

Cabinetul Dentar

S. Sirota Grosu

în strada Anastasie Panu No. 17 (Piaţa Halei)

Se execută lucrări în platină, aur şi cauciuc, dinţi albi fără placă. extracţiuni şi plombe fără durere

Consult. dela 9 dim. până la 7 seara.

PREŢURI REDUSE

Pentru săraci gratis zilnic.

Dr. N. Alexandrescu

Medic de spital

Boli de piele venerice şi sifilis

Consultaţii 3—5 p. m.

Str. Sărăria 65.

Mircea G. Serion

Doctor în drept

AVOCAT

FOST MAGISTRAT TRIB. IAŞI

Birou de Notariat

Iaşi, Sft. Sava No. 41

Asuşe

(Carnete á souche)

toate felurile şi mărimile, numerotate şi perforate de vânzare eftin la

LIBRARIA CENTRALA

Iaşi, str. Gh. Mârzescu 25

Ultima oră

Criza politică şi socială din Anglia

Serbările naţionale din Cernăuţi.-Acţiunea pentru o concentrare conservatoare.

Ridicarea insigniilor ţariste

de la ambasada rusă din Paris

Bucureşti.— Intrucât ambasada rusă din Paris a trecut în stăpânirea noului ambasador sovietic, ambasadorul care a locuit până acum acolo şi care a fost numit de Kerenscki în 1917 d-l Maclacov, a părăsit localul ambasadei, luând cu dânsul portretele Ţarului, Ţarinei şi membrilor familiei imperiale pentru a nu le expune la profanare din partea bolşevicilor.

Tablourile au fost trimise marelui duce Nicolae.

D-l Maclacov a luat şi drapelul imperial şi toate insigniile, astfel că orice urme care ar aminti impeţiul au dispărut cu desăvârşire.

Cum s'a produs greva

la căile ferate austriace

Criza de guvern.-Se speră într'o grabnică aplanare

Bucureşti. — Asupra grevei dela căile ferate austriace se comunică următoarele amănunte :

De o lună de zile funcţionarii şi lucrătorii ceferişti au înaintat direcţiei un memoriu, prin care cer spor de salarii, sporirea pensiilor, mărirea raţiei alimentare, etc.

D-l Günther, fostul director al marilor uzine „Steierwaffenfabrick", şi actualul director general al căilor ferate, a tratat cu lucrătorii şi a căzut de acord asupra celor mai multe puncte ; dar nu s'a putut soluţiona chestia salariilor din lipsă de fonduri.

Ambele părţi s'au adresat atunci guvernului, iar cancelarul Seipel a condus personal tratativele fără însă ca să izbutească. Lucrătorii au declarat atunci greva Vineri la ora 12 din noapte.

A doua zi Sâmbătă, cancelarul Seipel a demisionat.

Preşedintele republicei d-l Heinsch, a convocat adunarea naţională pentru Sâmbătă 15 Noembrie, însărcinînd pe cancelarul Seipel ca să gireze afacerile. Se prevede însă, că din cauza grevei, adunarea nu se va putea întruni, întrucât membrii din provincie nu vor putea sosi la Viena.

In vederea aceasta, cancelarul Seipel a propus preşedintelui republicei, ca să numească un guvern provizor alcătuit din funcţionari, rămânând ca adunarea naţională să desemneze ulterior noul guvern.

Probabil că va fi desemnat tot monsegnorul Seipel, întrucât creştinii-sociali şi partidul naţional deţin majoritatea în parlament.

*

Traficul este în întregime suspendat cu excepţia trenurilor de alimente şi de cărbuni.

Transporturile în spre România şi ţările balcanice sunt în întregime blocate. Legătura de la România la Viena se face pe linia Budapesta-Pressburg (Bratislava). iar de acolo la Viena cu trenul electric al unei societăţi particulare.

Guvernul interimar din Viena organizează un serviciu de automobil şi intensificarea navigaţiunei pe Dunăre.

Zvonul, că ar fi aderat la grevă şi serviciile de poştă şi telegraf nu se confirmă.

Tratativele cu greviştii sunt conduse de dl. Zimermann şi sunt speranţe, că în curând greva va fi aplanată.

Nevoile militare ale Greciei

Bucureşti. — Generalul francez Guillaumat însărcinat cu reorganizarea armatei Greceşti, a trimis din Atena un memoriu în care spune că Grecia are nevoie de o armată de 400.000 de soldaţi şi un serviciu militar obligator de 18 luni.

DIN ANGLIA

Bucureşti.— Noul guvern englez încă n'a luat vre-o hotărâre asupra duratei nouei seziuni parlamentare. Ziarul „Times" spune, că părerea generală este favorabilă unei seziuni scurte.

La Londra a avut loc tradiţionala defilare a cortegiului istoric londonez plecat de la Guildhall la Inalta Curte.

Aseară, primarul Londrei a dat un banchet în onoarea guvernului. Domnii Baldwin şi Chamberlain au făcăt importante declaraţiuni.

Aniversarea revoluţiei germane

Bucureşti.— Duminică 9 Noembrie s'a sărbătorit în toată Germania aniversarea revoluţiei din 1918.

Autorităţile luaseră măsuri de pază pentru a preîntâmpina turburări, dar aplicarea lor n'a fost necesară, de oare ce totul s'a petrecut în perfectă linişte.

O CONCENTRARE CONSERVATOARE?

Acţiunea d-lui Gr. Filipescu pentru reconstruirea vechiului partid conservator

Bucureşti.— Se anunţă din sursă serioasă că d. Gr. Filipescu face demersuri pentru o concentrare conservatoare şi reconstituirea vechiului partid istoric.

D. Filipescu a conferit cu foştii takişti, cu partizanii d-lui Marghiloman, cu d. d-nii Argetoianu, Matei Cantacuzino şi în genere, cu elemente care au făcut parte dintr'o grupare conservatoare.

Sânt unele speranţe că acţiunea ar putea avea succes.

Nenorocire la o vânătoare

Bucureşti.— O nenorocire s'a întâmplat la o vânătoare de mistreţ în Maieruş (Braşov).

Doi ţărani şi-au confecţionat singuri cartuşe, întrebuinţând ecrasită. Când au tras cu armele asupra unui mistreţ, cartuşele au făcut expolozie, rânind grav pe ambii vânători.

Ei au fost transportaţi la spitalul din Braşov.

PROCESUL FRAUDELOR

de la Teatrul Naţional

Bucureşti. — Tribunalul Ilfov, secţia III-a, a început ieri judecarea procesului fraudelor de la Teatrul Naţional. Timp de 4 ore s'au luat interogatorii d-lor Livescu şi Pişculescu. Procesul a fost amânat în continuare pentru 5 Decembrie, când va fi ascultat fostul casier Pădure.

Tulburări în Spania

Bucureşti.— In diferite oraşe spaniole s'au produs mişcări muncitoreşti şi grave ciocniri cu poliţia şi armata.

Se anunţă 40 de morţi.

Moartea senatorului Lodge

Bucureşti.— Din New-York se telegrafiază, că senatorul Lodge a încetat din viaţă.

Cu dânsul dispare cel mai aprig adversar al amestecului Americei în afacerile europene şi al aderării Statelor-Unite la Societatea Naţiunilor.

Năzbâtiile adulterului

O doamnă şi-a pierdut nasul!

Bucureşti.— N. C. Poponoiu şi-a prins soţia în flagrant delict de adulter. Pentru a o pedepsi şi a-i tăia pe viitor pofta de aventuri amoroase, Poponoiu i-a tăiat nasul soţiei cu un cuţit de cismărie.

A fost sesizat parchetul.

Paşapoartele

Bucureşti. — Judecătorul de instrucţie Dristorian a primit noui denunţuri în legătură cu afacerea paşapoartelor.

E vorba de un fost funcţionar la ministerul de interne, actual comisar în serviciul unei prfecturi, care a comis numeroase nereguli.

Noui fraude cu paşapoartele s'au descoperit la Satu-Mare.

Experţii au depus ieri rapoartele asupra operaţiilor Societăţi Petrolul Naţional.

Serbările din Cernăuţi

Cernăuţi.— Astăzi s'au început sărbările pentru comemorarea împlinirei a 6 ani de la alipirea Bucovinei la patria mumă în prezenţa Familiei Regale şi a membrilor guvernului.

Un Te-Deum a fost oficiat la ora 11 dimineaţa la catedrală de către I. P. S. Nectane, noul mitropolit al Bucovinei.

Regele a primit defilarea trupelor apoi a urmat un panchet în palatul mitropolitan.

Seara va avea loc un festival la teatrul Naţional.

Acţiunea internaţională

a Camerelor de Comerţ

Bucureşti.— Membrii Camerei de Comerţ s'au întrunit ieri şi au discutat chestiunea adeziunei la Camera de Comerţ din Paris.

In urma unei largi expuneri a d-lui inginer Mircea, s'a hotărât a se trimite o delegaţie la conferinţa internaţională a Camerelor de Comerţ care va avea loc la Bruxelles.

CABINET DENTAR

Dr. Med. H. APTER

Specializat la Berlin în dentistică şi boli de gură

IAŞI, Str. Lăpuşneanu 32

Cons. 9—12, 3—6

Cumpărăm Briliante

Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate

Oferiud preţurile cele mai mari

Ceasornicăria TISCHLER

Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii

IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI

Nu cumpărăm decât de la persoane bine cunoscute sau dela persoane cari ne vor prezenta dovadă din partea circumscripţiei din care face parte că obiectul oferit este liber spre vânzare

Cereţi numai

Galoşi veritabil ruseşti

Marca △ Triunghiu

Marfa solidă, ca în timpuri normale, se poartă garantat un an întreg.

DEPOZITUL GENERAL LA

S. Falbiş & A. Rauch

STRADA O. NEGRI 24

Cumpăr şi vând

Aparate-Fotografice

Permanent depozit de Plăci, Pelicule Agfa, Lumiere, Jougla, Hârtie Fotografică, Laborator gratuit la dispoziţia amatorilor.

Se primesc Pelicule şi plăci la developat şi copiat.

Fotograful Curţei Regale

Zaharia Welss

Iaşi, Piaţa Unirei

Vinuri En Gros

De vânzare 2700 deka Vin de calitate superioară, de 11,5 — 12 — 13 grade tărie alcoolică, recolta 1924, podgoria Nebuna, Comuna Ciurea.

A se adresa D-nei Dr. Rătianu str. Mitropoliei 2.

SOBE TERACOTA

Livrez orice cantitate montate complect sau numai material din depozit. Având la dispoziţie 6 monteri speciali.

Pe viitor orice comandă se va executa prompt şi conştiincios.

Comenzile se primesc zilnic la

Ioan Zlatovici

Muzelor 2 Deal IAŞI

Sanatoriul Dr. Tzaicu

IAŞI. STR. CAROL 20, Telefon 115

Clinică Chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai rigeroasă. Adaptat la chirurgia de urgenţă. Mecanoterapie, Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie.

Se primesc boli interne şi nervoase (exclusă bolile contagioase şi nervoşii turbulenţi).

Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2—4 p. m

ANUL al XX-lea No. 5236 — 2 LEI NUMARUL — JOI 13 NOEMBRIE 1924

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE

Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

Biblioteca Universității ... Loc

Regimul Brătienilor,

Rusia și problema Basarabiei

Aproape toate statele europene și în special toate statele limitrofe Rusiei din Europa și Asia, (mai puțin Japonia), au recunoscut noua așezare republicană sovietică de la Moscova. România singură a făcut excepție și se pare că o va face și de acum înainte.

Oficiosul guvernamental „Viitorul" scrie în numărul de eri :

„Pentru orice altă țară, recunoașterea de jure a sovietelor poate să fie necesară. Această recunoaștere va rămâne însă o imposibilitate pentru România, atâta vreme cât conducătorii de la Moscova se vor încăpățina să conteste drepturile pe care le avem noi asupra Basarabiei".

Probabil că rândurile acestea exprimă punctul de vedere al guvernului Brătianu.

Dar țara are un interes al el propriu care poate fi diferit de interesele și mai ales insuccesele guvernului Brătianu.

Atâtea mari și mici puteri — între care Franța, acum în urmă — au recunoscut Sovietele nu din fantazie sau din plăcere, ci din necesitatea realității politice și economice a timpului. Rusia se ridică cu valoarea unui important factor continental de care celelalte state trebue și au nevoe să ție seamă. Pacificarea și refacerea Europei reclamă utilizarea imenselor forțe latente din vastul rezervoriu de oameni și bogății al republicei slave.

Se înțelege lesne că România, mai ales în situația de stat limitrof, nu poate neglija interesele multiple care o leagă de marele stat vecin. Și în special, nu se poate menține în situația politică ciudată de a refuza raporturi cu o mare putere care-și are cuvântul ei bine precizat în concertul tuturor statelor.

Dar problema Basarabiei? Evident că atitudinea de astăzi a Rusiei este inadmisibilă. Dar nici nu se poate concepe cum guvernanții de la Moscova, cu ideologia lor înaintată și cu pretențiile lor de justiție și democrație, ar persista să ne conteste drepturile istorice, etnice și politice asupra Basarabiei.

Guvernanții ruși cunosc, desigur, toate temeiurile care fac ca Basarabia să stee indiscutabil sub suveranitatea statului român. Iar Rusia nouă care a admis închegarea independentă a Finlandei, Estoniei, Livoniei și Lituaniei; care a admis constituirea Armeniei și reînvierea Poloniei, — nu poate contesta și n'are nici un fel de interes să conteste alipirea Basarabiei la regatul român.

Atunci cum se explică rezistența Rusrei față de noi ?

Probabil că Sovietele urmăresc a influența indirect asupra democratizării regimului din Basarabia, socotind că astfel își vor îndeplini o obligațiune față de ideia de libertate în general. Și mai cu seamă, Sovietele (inspirate de dr. Racowski) *nu vor să procure unui guvern Bratianu succesul de a obține semnătura Rusiei pentru alipirea Basarabiei.*

Că această concepție și procedare a Rusiei nu-i legitimă, se înțelege de la sine. Dar există ca *situație de fapt* și trebue să ținem cont de dânsa.

Pe noi ne interesează mai mult asigurarea Basarabiei și apărarea intereselor naționale, de cât prestigiul particular al guvernului Bratianu și interesul politic al partidului liberal (mai ales că regimul Brătienilor este compromis și neagreiat de țară). In virtutea acestui interes național ar trebui ca Brătienii să plece cu o oră mai curând și să lase locul unui regim democratic.

Avem speranța că alți oameni vor reuși acolo unde *nu pot reuși Brătienii.* Și în ori ce caz, vom putea cunoaște exact realitatea lucrurilor, pentru a ști precis ce avem de făcut.

Lr.

Răspândirea publicațiilor pornografice

Sunt răspunzători depozitarii și vânzătorii ?

Se cunoaște cazul de astăvară, când parchetele din Huși și Roman au pus sub urmărire niște depozitari de ziare pentru că vindeau publicațiuni cu conținut pornografic.

Problema s'a ivit acum și în Franța ; dar ministrul francez de justiție a dat chestiunei o dezlegare deosebită de vederile unor procurori ai noștri.

O circulară ministerială recomandă parchetelor franceze să nu urmărească depozitarii pentru vânzarea publicațiilor pornografice, de oare ce ei sânt presupuși că nu cunosc conținutul mărfei pe care o desfac. Urmărirea va fi admisă numai în cazurile, riguros dovedite, când depozitarii și vânzătorii vor fi complici conștienți la propagarea imoralității.

Concentrare conservatoare ?

S'a anunțat inițiativa de a se reconstitui vechiul partid conservator din fostele elemente conservatoare rămase astăzi izolate sau răspândite în diverse partide.

Așteptăm rezultatele, dar din parte-ne socotim că lucrul este imposibil.

Un partid politic naște din nevoi sociale adânci și are un rost istoric. Vechiul partid conservator a dispărut din cauze firești și mai presus de puterea cutărei sau cutărei persoane. Ce importanță poate să mai aibă închipuirea simplistă a unor politiciani, de a reconstitui un partid, când coborârea lui în mormânt a fost opera timpului ?

Pentru formarea unui mare organism politic care să constitue contra-ponderea partidului liberal, s'a impus fuziunea național-țărănistă. Dar ocazia a fost pierdută în ultimul moment, din reaua inspirație și intriga anumitor persoane. In locul acestui act politic — încă posibil — nu se poate veni cu himera unei concentrări conservatoare.

A.

ASPECTE

Perinde ac cadaver !..

Celebrul profesor de medicină legală dela facultatea din Lyon Lacassagne, a murit de curând. Și în testamentul rămas următoarele rânduri consacră definitiv pe omul de știință, civilizat și liber de orice prejudecată :

„Corpul meu să fie dus la laboratoriul de medicină legală, în amfiteatrul Tourdes. Să se facă autopsia pe aceeași masă în fața căreia am predat cursurile și am practicat eu însumi autopsiile, în prezența elevilor și a prietenilor cari vor voi să ia parte la această operație. Vreau ca acestea să fie o învățătură și un exemplu".

Și în adevăr, în vremurile acestea când studiul medicinei este subordonat existenței materialului pentru disecție, când la noi pe această chestiune s'au pornit agitațiile studențești, îndreptățite în primul moment, dar canalizate apoi spre o mișcare pur antisemită departe de orice preocupare culturală, gestul profesorului Lacassagne are importanța unui eveniment în desvoltarea vieții intelectuale.

Concepția religioasă nu trebue să împiedice mersul înainte al științei și respectul pentru morți nu poate fi dus până la absurd, prin îndepărtarea celor vii dela dreptul pe care îl au ca suferințele lor fizice să aibă leac și posibilitate de vindecare, numai pentru motivul că s'ar profana un cadavru prin studiul anatomic asupra lui.—Respectul penr tru morți, socotim că este deplin atunci când îi înălțăm până la demnitatea de a fi un mijloc de propagandă a luminei, a binelui și adevărului, în loc de a-i lăsa pradă viermilor și descompunerii pestilențiale, pe care florile,—ori cât de parfumate și de multe, presărate pe mormânt,—nu o pot împiedeca să-și continue opera degradatoare.

Cortegiile funebre, cu muzici militare, cu tot fastul religios chiar, socotim că mai mândră încheere își au în fața Universității, unde cel condus spre „vecinica odihnă" va sluji drept mijloc de minunată operă pozitivă, decât pe aleele tăinuite ale cimitirului unde,—oricât de poetică ar fi atmosfera plutindă printre copacii bătrâni și printre statuele de marmoră,— nu va contribui decât la îngrășarea unui pământ pe care niciodată fierul plugului nu-l va răsturna să-l transforme în belșug de spice aurite ..

Și, evocând tristul galop al cailor cari l-au purtat,—singur, fără cortegiu,— pe iubitul De Max spre crematoriu, într'o după amiază cu ploae mărunță și cu lacrimi mari, înțelegem că știința începe să fie triumfătoare : dela incinerare până la supunerea pe masa institutului de anatomie, drumul nu este lung.

Învățătura și exemplul gestului făcut de profesorul Lacassagne, nu vor rămâne izolate, în numele științei, al binelui și adevărului.

G. SPINA

Revanșă sau federație

EUROPEANĂ ?

Situația politioă internațională.— In preajma alegerilor germane.— Intre revanșă și pan-Europa

Sucesul prea ostentativ al conservatorilor engleji a produs pretutindeni impresia că Marea Britanie vrea să revină la vechea ei politică de izolare. Imperialismul insularilor s'a alarmat de felul prea puțin englez cu care d. Mac Donald a tratat anumite probleme externe și de aceia, cu toate că fostul premier laburist avea tot dreptul să se aștepte la recunoștința alegătorilor, mulți dintre aceștia l-au părăsit. Anglia revenind la atitudinea sa secular, țările de pe continent rămân să se descurce singure între ele. Se înțelege imediat că aceasta înseamnă a pune din nou problema rivalității franco-germane. Vom intra deci iarăși într'o perioadă de pregătire a revanșei ? Vom continua animozitatea și suspectarea între poporul care trăește în stânga Rinului și cel care trăește în dreapta ? Are granița unui rîu atîta importanță și atâta putere chiar după experiența grozavă a ultimului războiu.

*

Intrebările de mai sus se pun tot mai cu insistență. In preajma alegerilor germane ele fac chiar parte din propaganda partidelor democratice și pacifiste. Iată de pildă ce scrie contele Coudenhove Kalergi în „Vossische Zeitung".

„Vorbind în numele Uniunii pan-europene am adresat, acum trei luni, Camerei franceze un apel invitând-o să se pună în capul mișcării de unire în Europa și să încoroneze opera Revoluției franceze constituind Statele Unite ale Europei.

Franța, prin glasul lui Herriot a răspuns fără echivoc. Dar acest răspuns este în același timp o întrebare la adresa Germaniei, nu a guvernului, ci a națiunii.

La 7 Decembrie, fiecare german va putea răspunde personal lui Heriot în fața urnei electorale. El poate răspunde da sau nu, pacea sau războiul, *Pan-Europa* sau revanșa.

*

După ce arată datoria partidelor democratice de a sprijini ideia pan-europeană care va realiza pacea, contele Kalergi conchide :

„Alegătorii germani trebue să-și dea seama la timp că în politica externă nu sunt pentru Germania decât două căi posibile : una consistă în a pregăti revanșa alături de Rusia, cealaltă a pregăti unirea Europei alături de Franța".

*

„Progresele technicei au făcut continentul european prea mic pentru a lăsa să trăiască unele lângă altele douăzeci și cinci de State în raporturi de neutralitate corectă și de rivalitate pacifică. Europa de azi este mai mică ca Germania lui Goethe. Pe acest mic continent, ori vor domina conflictele de interese și vor duce la războiu, ori va învinge solidaritatea, dacă vom ajunge la o federație pan-europeană.

Argumentația e limpede, scopul frumos și totuși, când privești ziua de eri, te îndoești și de ziua de mâni. Războiul care a trecut nu se poate transformă așa de ușor în frăție generală. Anglia, cel mai politic dintre popoare, se îndoește încă...

O.

Actualități din afară

Șampionatul dansului.— Șampionatul lumii pentru dans, care a reunit anul trecut 4000 concurenți, va avea loc la Londra, la Qucen's Hall, în Noembrie, Decembrie și Ianuar.

*

Petrol în Pirinei.—Sondagiile care s'au făcut la Castagnede, la cinci Kilometri de Saillies-de-Béarn, au dus la o primă erupție serioasă de petrol.

S'au luat măsuri pentru a asigura cele mai bune condiții de explorare și exploatare a acestui zăcământ.

*

300 aeroplane au sburat deasupra Romei.—Cu ocazia celebrării celei de-a doua aniversări a marșului fascist asupra Romei, a avut loc o mare manifestație aeriană la care au participat patru dirijabile, patru escadrile de hidravioane.

Aproape 300 aparate de recunoaștere și de bombardament au sburat deasupra capitalei dela Nord la Sud, timp de o oră și jumătate, în formație triunghiulară.

*

Unde domnește cel mai mare frig.— Polul nord al pământului nu coincide cu locul unde a fost înregistrat cel mai mare frig, de altfel cași polul sud.

Aceasta provine probabil din influența regulatorie a mărei. Temperatura cea mai scăzută a fost înregistrată în centrul continentelor. Astfel pe când frigul dela fortul Churchill din apropierea mărei Hudson este de— 33°, la Ircutzk în Siberia el este de — 43°. Se crede că în această ultimă provincie este polul frigului, căci la Versonoiansk s'a constatat—53° ; iar în mod excepțional s'au înregistrat chiar— 70°.

Păstrați bonul

CATE-VA NOTE

ETERNA GREȘALA DE TIPAR

D. God dela „Sarpicinema" ne roagă să facem o rectificare : să se cetească maxima din ultimul număr : „Când o fată ți-a rănit inima, te poți vindeca numai când te legi cu acea fată (în loc de față, cum din eroare a apărut).

D. God ne roagă să nu facem vre-o eroare la rectificare, și ne dă o pildă : O gazetă bârlădeană a publicat o știre locală cum că pitarul Palavratos a fost dat în judecată pentru lipsă la cântar, pânea lui avea mai puțin de un chilo. Ziarul apără pe acest pitar și scrie : „Se vedea cât colo că pânea era mai mult decât un *cleiu*".

A doua zi apare o rectificare „La informația cu pitarul Palavratos, rugăm să se cetească *chiul* în loc de cleiu.

Și cum rectificarea însăși era și de data aceasta greșită, gazeta face a treia zi o altă rectificare : „Regretăm că în informația cu pitarul Palavratos s'a strecurat din nou o greșală de tipar. Rugăm să se cetească : „pânea era mai mult decât un *chilo*. Să ne erte cetitorii această greșală de *pitar*. (Zețarul a greșit și de astădată, punând pitar în loc de tipar.)

DISCUȚII LIBERE

IARAȘI DESPRE GRĂDINA EVREIASCĂ DE COPII

Răspunsul dat de A. C. F. E. (Asociația culturală a femeilor evreice) îmi amintește următoarea anecdotă :

Un bețiv fiind întrebat dacă ar bea un pahar cu vin răspunse :

— In primul rând eu nu beau de loc, în al doilea rând am băut azi deajuns, în al treilea rând dacă-mi dai, nu refuz

Tot astfel și autorul răspunsului, care întâi ne acuză de insinuare, polemică răuvoitoare, luptă de clasă etc..., apoi mărturisește că nu-i loc decât numai pentru 20 copii, iar în cele din urmă se ascunde în dosul faptului că centrul, unde va fi instalată grădina de copii, este departe de cartierele locuite de copiii nevoiași.

Vom încerca în rândurile care urmează, să dovedim șubrezenia răspunsului.

Autorul răspunsului pretinde că nu va fi primit decât un număr așa de mic de copii — în total 20 — numai din motive pedagogice, „în vederea unei educații îngrijite", cu alte cuvinte inițiatorii acestei grădini vor să se ție strict de preceptele pedagogice.

Există însă motive naționale, după spusele autorului, care impun întrebuințarea ebraici, o limbă complect străină copilașilor.

Ori aceasta înseamnă a călca cele mai elementare principii de pedagogie.

Se pune acum întrebarea următoare : N'ar fi preferabil să înfrângem „principiul" numărului restrâns de 20 copii, spre a da astfel posibilitatea de a primi o educație îngrijită și unei alte „clase" de copii ?

Se afirmă de A. C. F. E. că

(Cont. în pag. II-a)

Gânduri și impresii

TECHNICA INGENIOASA CARE NEMURESTE

Din cele mai îndepărtate timpuri omul, simțind vremelnicia existenței sale pe pământ, a căutat să prelungească hotarele acestei existențe prin mijloace artificiale. Bine înțeles că nu însăși viața a reușit el s'o prelungească ci doar trupul neînsuflețit, a putut el să-l conserve prin diferite meșteșuguri, cari ajunseseră la unele popoare ale antichității, la un înalt grad de perfecțiune.

Dovadă ne sunt mumiile egiptene, care după mii de ani mai conservă formele celor îmbălsămați.

Dar ce însemnă această rudimentară artă de păstrare a lutului imobil, încremenit pe vecie, față de ceea-ce technica modernă a reușit să eternizeze!

Acolo, în momâia artistic înfășurată în benzi de pânză, ne înspăimântă mai grozav imobilitatea morței ; aici grație minunelor technicei actuale, omul de mult dispărut dintre cei vii, ne încântă ca și în viață, cu gestul, privirea, glasul, cu un cuvânt cu tot farmecul personalității sale vii.

Ast-fel, în zilele acestea în cari alături de întreaga lume civilizată deplângem dureroasa pierdere, pe care arta dramatică o încearcă prin moartea marelui de Max, putem, cufundați în obscuritatea sălei de cinema, urmări emoționați pe pânza ecranului, pe marele artist, așa cum a fost el în viață, în plină mișcare, adevărat până în cel mai mic gest, ca ori-ce interpret genial al sufletului omenesc.

Atâta suntem de fascinați de jocul însuflețit încât uităm aproape că acela care râde acolo pe pânză cu atâta bonomie, care întrupează pe un unchiaș cu inima tânără și plină de duioasă prietenie pentru amicul său Fritz, e încremenit pentru vecie de neîndurata putere a morței.

Până acum, dintre toate artele, aceia care era legată de existența însăși a omului, netrăind de cât din viața pe care el i-o insufla clipă cu clipă, era arta dramatică.

Dacă după moartea pictorului, pânzele povesteau de ta-

(Continuarea în pag. II)

BON DE PREMII No. 17

Ziarul „OPINIA"

100.000 lei, din care 20.000 numerar

CINEMA ELISABETA Astăzi Mercuri 12 Noembrie în Matineuri şi seara

Prezintă — Pentru 1-a oară în Iaşi — Pe celebritatea Mondială

LYA MARA

în ultima şi marea ei creaţie

KATJUŞA MASLOVA

O puternică şi monumentală dramă după scrierea celebră a marelui romancier Rus-Contele LEW N. TOLSTOI

Reprezentăm ambele 2 serii odată — Opera Completă 12 acte

Adaos la program: **ZIGOTO Puşcăriaş** Comedie în 2 acte

Preţurile Obişnuite — Casa deschisă toată ziua

SPITALUL şi POLICLINICA „Dr. GHELERTER"

IAŞI, STRADA GHICA VODA No. 39

INSTITUTUL de RADIOLOGIE

(Raze X Roentgen) şi

AGENŢI FIZICI

Conduşi de Medici specializaţi la Berlin

Diagnostic şi tratament băi de lumină, (Raze ultra-violete), tratamente electrice

Zilnic de la 10—12 dim. şi de la 4—8 p. m.

UZINA PROPRIE

Pentru bolnavi lipsiţi de mijloace se fac reduceri pe baza recomandării medicilor.

APĂ DE GURĂ
SĂPUN
PASTĂ DE DINŢI
Legrain
CELE MAI BUNE

MICA PUBLICITATE

Cameră mobilată

pentru o studentă, de închiriat. A se adresa la D-na Eufr. Teodorescu str. Ştefan cel Mare 21 în curtea bisericei Balş.

DE INCHIRIAT o cameră mobilată şi încă o cameră cu bucătărie şi magazie. A se adresa str. Banu No 14.

DE VANZARE una casă cu 4 camere cu antret, cerdac, beciu, 2 coşari cu poposoi, 2 girezi de strejeni aproximativ 10 care, 1500 m. teren.

Doritorii se vor adresa în str. Sararie No. 5. Pentru informaţiuni la Dl. Th. Ciorne în curtea Primăriei Iaşi.

OCAZIE! De vânzare casă liberă lângă Palat cu 1000 metri de piatră, are 4 camere, 2 antreuri pimviţa lumină etc.

De arendat 6 (şase) H. pământ lăuaţ şi loc arabil langă gara Ciurea.

Adresa orele 4—5 Birou Tecnic Muzeor 4 (deal)

Traduceri

germană, română, poloneză şi rusă.

Contabilitate comercială şi industrială (întocmire, Notificare, Ţinere sau încheieri de Registre.

Corespondenţa germană-romană, întocmiri de acte pe maşina de scris în toate limbele moderne se face la IOSEF BODINGER Vasile Conta 23 (colţ Lăpuşneanu 1).

DIN CAUZA PLECAREI, este de vânzare una haina de Damă de astrahan, una maşină de cusut, lampă mare, scaune etc Adresaţi C. Popovici str. Crucei No. 38.

DE INCHIRIAT, predabile imediat, 5 camere, bucătărie grădina, etc. A se adresa Str. Banu 14.

DE INCHIRIAT trei odăi, toate antree, bucătărie, în strada S. Lazăr 31, etaj. la Ilie Rabinovici.

Magazinul şi atelierul renumitei blănării

LA DAVID

S'a instalat în Str. Ştefan cel Mare No. 19 (vis-a-vis de Parfumeria Venera) şi înştiinţează Onor. clientela că a primit un asortiment de blănuri fine pe care le-a pus în vânzare cu preţurile cele mai reduse.

Atelierul propriu execută lucrări cu reuşită garantată şi după ultimele modele.

Sanatoriul Dr. Tzaicu

IAŞI. STR. CAROL 20, Telefon 115

Clinică Chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Adaptat la chirurgia de urgenţă. Mecanoterapie, Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie.

Se primesc boli interne şi nervoase (excluse bolile contagioase şi nervoşii turbulenţi).

Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2—4 p. m.

Astăzi la SIDOLI

SECRETELE CASNICIEI

cu protagoniştii americani RICHARD DISE şi ELLEN CHADNICK

adaos la program:

SAMSON

în luptă cu atleţii

precum şi splendita comedie americană LEII VESEL

Asuşe

(Carnete à souche)

toate felurile şi mărimile, numerotate şi perforate de vânzare eftin la

LIBRARIA CENTRALĂ

Iaşi, str. Gh. Mârzescu 25

Doctor I. Frey

BOLI INTERNE ŞI BOLI DE FEMEI

Cons. 9-11 şi 2-4

STRADA CAROL 9 bis.

Doctor L. HEITEL

MAMOŞ

De la clinicile din Berlin, Viena, Frankfurt

Boli de Femei şi Naşteri

Str. Săulescu 2 (alături de Biserica Talpalari)

Consultaţiuni 3—6 p. m.

Pentru săraci gratis zilnic

Mircea G. Şerion

Doctor în drept

AVOCAT

FOST MAGISTRAT TRIB. IAŞI

Birou de Notariat

Iaşi, Sft. Sava No. 41

A apărut

MAURA

dramă în 3 acte de

V. IORGA

jucată cu mare succes la Teatrul Naţional din Iaşi

De vânzare la principalele librării din ţară

Depozitul general:

Librăria Centrală - Iaşi

STR. GH. MARZESCU 25

grădina de copii este deschisă tuturora, fără deosebire de stare socială.

Am vrea să ştim dacă şi câţi copii nevoiaşi au fost înscrişi şi câţi s'ar mai putea înscrie, când cea mai mică taxă este de 300 lei lunar.

Şi încă ceva. Dacă grădina de copii s'a instalat într'un centru nelocuit de populaţia săracă, nu este adevărată afirmaţia noastră că grădina de copii s'a înfiinţat numai pentru copiii avuţi?

Voiu releva încă un fapt.

Copiii avuţi au fost vizitaţi şi rugaţi a se înscrie în această grădină, poate din următoarele motive: 1) ideia grădinei de copii nu era încă popularizată nici printre părinţii bogaţi şi 2) se simţea nevoia de concursul lor bănesc.

Intreb dacă măcar „de ochii lumii" a fost vizitată o singură familie săracă pentru înscrierea unui copil nevoiaş? Căci, dacă părinţii de la periferie nu sunt încă convinşi de necesitatea trimiterii copiilor lor la şcoala primară, cu atât mai puţin întrevăd ei folosul ce ar decurge pentru copilaşii lor din frecventarea unei grădine de copii.

Se mai pretinde că A. C. F. S. nu se intitulează asociaţie filantropică, din motive... tactice, aş spune eu. Desigur că doamnele nu vor recunoaşte în public că fac filantropie pentru propriii lor copiii. Şi Asociaţia mai face pe naiva, pretinzând că nu s'a adus la cunoştinţa publică şi înscrierea de copii nevoiaşi, în mod intenţionat pentru a nu-i pune în situaţie umilitoare etc... şi pentru a evita „zgomotul de surle şi fanfare".

Dar să ni se spuie, când au dovedit doamnele în activitatea lor trecută, această deosebită grijă de discreţie?

Vor recunoaşte de bunăseamă şi dumnealor, că niciodată. Dimpotrivă, din fiecare ţânţar au făcut un armăsar.

Se înţelege însă de la sine de ce de data asta s'au abţinut de la orice manifestare zgomotoasă...

In fine, ni se vorbeşte şi de un program mai larg, de o activitate care nu se va reduce numai la o grădină de copii, cu alte cuvinte, pomenile au fost strînse şi de dragul unor puncte din statut.

Această însă am aflat-o deabia în seara celebrului concert „popular evreiesc" de cântece ruseşti, franţuzeşti, româneşti şi evreieşti. Până una alta, ni s'au cerşit bani pentru o grădină de copii.

Şi pentru ca să nu fiu rău înţeles, nu mă declar în contra colectării de fonduri în general, aşa cum se face în ţările din Occident, dar socotesc că este de blamat acţiunea acelor care strâng fonduri pentru... bogaţi.

Cred că cetitorii s'au convins de dreptatea afirmaţiilor mele din însuşi răspunsul dat de A. C. F. E. Acuzările de insinuare, polemică rău voitoare etc. care mi se aruncă pentru că am „îndrăznit" să critic ceea ce este de criticat se întorc de unde au pornit.

F. Weiner

ABONAŢIVA LA „OPINIA"

AFACEREA SPODHEIM LA CURTEA DIN IAŞI

Apelul parchetului şi a preveniţilor.—Cererea de punere în libertate a lui Spodheim

In afacerea Spodheim, parchetul de Bacău a trimes un dosar conţinând apelul contra achitărei lui Spodheim, apelurile preveniţilor condamnaţi şi cererea de eliberare a prevenitului achitat, Leon Spodheim.

Afacerea a fost repartizată la S. I-a a Curţei.

Dosarul fondului n'a venit încă, pentru că, cum resultă din adresa parchetului, nu se redactase până la 10 Noemvrie hotărârea pronunţată la 3 Noemvrie de Trib. Bacău.

Apelurile condamnaţilor se bazează pe motivul că fapta lor nu e pedepsită ca plăsmuire de sigiliul statului, prevăzută de art. 120 c. p. pe care l'a aplicat Tribunalul, ci ca simplă contravenţie pedepsită de art. 26 din legea asupra fabricelor de spirt.

Leon Spodheim cere eliberarea din arest pentru că achitarea lui de tribunalul constituit din 3 judecători, îl va face să se prezinte la toate termenele cu încredere în justiţie; că este bolnav; că prevenţia îl ruinează complect având de lichidat cu societăţile de asigurare daunele incendiului fabricei de spirt din Târgovişte, pagube de mai multe milioane; şi de luptat contra urmăririi ce i-o face statul pentru 8.000.000 lei taxele fraudate la fabrica de la Dumbrăveni; că preveniţii condemnaţi vor cere probe pentru disculparea lor, ceia ce ar lungi detenţiunea sa.

Curtea a fixat judecarea cererei de eliberare a lui Spodheim pentru Vineri 14 curent.

D-rul Lacassagne pe masa de autopsie

Ultima voinţă a unui profesor dela facultatea de medicină din Lyon

D-rul Lacassagne, celebrul profesor de medicină legală la Universitatea din Lyon, şi-a exprimat astfel ultima sa dorinţă:

„La înmormântarea mea, nici flori, nici coroana. Doresc formal ca nici un discurs să nu fie pronunţat pe mormântul meu.. Vreau să mi se facă autopsia; corpul meu va fi dus în laboratorul de medicină legală, în amfiteatrul Tourdes. Autopsia va fi făcută pe masa în faţa căreia am predat şi practicat eu însumi autopsii, în prezenţa elevilor şi a prietenitor care vor voi să asiste la această operaţie. Vreau ca de aici să rezulte o învăţătură şi un exemplu".

Profesorul lyonez fusese izbit şi trântit jos de un automobil în faţa casei lui la 24 Februarie trecut. Această lovitură fu punctul de plecare a unei slăbiri progresive a forţelor şi s'a stins de curând, după o foarte lungă agonie. Autopsia a arătat că doctorul Lacassagne a murit în urma unei meningite hemoragice cauzată de accident. A fost deci o ultimă învăţătură.

Gestul d-rului Lacassagne nu este unic. El are precedente ilustre. Aşa marele jurisconsult englez Bentham a cerut să fie disecat după moarte, pentru instruirea studenţilor,

Starea sanitară a oraşului

DESCREŞTEREA EPIDEMIEI DE SCARLATINĂ.— NOUI MASURI DE IZOLARE

O uşoară ameliorare, se constată în mersul epidemiei de scarlatină în localitate.

Astfel în prima decadă a lunei acesteia, numărul cazurilor e mai mic, decât cel din prima decadă a lunei Octombrie. Aceasta ar arăta că epidemia e în scădere.

Totuşi epidemia îngrijorează serviciul sanitar.

In primul rând, o greutate o prezintă izolarea copiilor bolnavi.

Pavilionul pentru scarlatinoşi din spitalul de izolare, e ocupat în întregime.

Pentru a subveni la acest rău medicul şef al oraşului a propus amenajarea unui pavilion la spitalul Paşcanu, pentru covalescenţii de scarlatină. In urma unui raport al d-lui dr. Cazacu, direcţia generală a serviciului sanitar, a aprobat amenajarea cerută,—dar această amenajare întârzie din pricină că nu au parvenit încă banii necesari.

*

Din 21 şcoli contaminate, mulţumită unei munci devotate din partea întregului serviciu medical al oraşului, nu se mai găsesc sub privighiere de cât 7 şcoli. La celelalte toate, cursurile funcţionează în chip regulat.

*

D. dr. Tănăsescu, medic şef al oraşului, va lansa în cursul acestei săptămâni nişte sfaturi către populaţie cum să-şi apere copiii în contra scarlatinei.

Ne vom ocupa de aceste sfaturi atât de folositoare.

lentul aceluia ce a fixat pe ele pentru totdeauna un colţ de natură, un zâmbet drăgălaş sau un chip îndurerat, dacă piatra păstra pe veci forma zmulsă din nefiinţă de geniul sculptorului, arta sublimă a comediei, în care artistul adevărat pune tot sufletul său, murea odată cu dânsul.

Schiller a deplâns aceasta în versul:

„Posteritatea nu împleteşte cununi artistului dramatic".

Iată însă că şi acest adevăr e răsturnat ca multe altele, de timpul nostru; şi de cine? De technică, una din slujitoarele credincioase ale omului, dar care e privită de artă cu dispreţ, ca o soră vitregă, cenuşereasă ce serveşte umilă artei craiasă strălucitoare.

Technica, care a reuşit să ridice pe om prin înălţimile albastre ale văzduhului, care îl face să înfrunte furia valurilor, care s'a subtilizat într'atâta în cât duce pe undele nevăzute ale eterului cuvântul stăpânului ei atotputernic, tot ea a luat asupra-şi să continue fiinţa sa supusă peirei, chiar după ce el a dispărut dintre cei vii.

Placa gramafonului poartă încrustată în liniile ei fine, glasul oratorului ca şi trilurile cristaline ale cântăreţei. Nimic mai impresionant ca azi, după ce un Caruso e de mult în mormînt, să auzi ridicându-se victorioasă, plină de vibraţia insufleţită a vieţei, vocea acestui incomparabil tenor!

Tot aşa gingaşa peliculă a filmului, păstrează vie figura artistului, cu toată expresivitatea temperamentului său, cu mobilitatea fluidă a gesturilor sale.

Şi iată de ce admiraţia noastră, care se înclină ca un omagiu postum în faţa viziunei artistului dispărut dintre noi, se îndreaptă în acelaşi timp recunoscătoare şi către geniul omenesc. care a izbutit să prindă, în plasa vrăjită a nemuririi ca pe nişte fluturi capricioşi, cele mai efemere arătări din această lume: gestul inspirat al unui artist, graţia fugară a unui surâs şi calda vibrare a unui cîntec...

R. SCH.

Informaţii

x Inaintea Trib. Iaşi s. II au continuat şi ieri desbaterile asupra opoziţiei făcute de d. avocat Nellu Ionescu contra hotărârei acelui Trib. prin care se admisese cererea Anei Stoica concubina pârâtului şi acesta fusese condamnat la daune în sumă de 250,000 lei.

Tribunalul a cerut părţilor rezumate de conclusii şi a amânat pronunţarea pentru Marţi 18 Noembrie.

HANDSCHLAG

x BIBLIOGRAFIE. — Au apărut:

— *„Omul Liber"*, anul II, No. 1, cu un bogat şi selecţionat material, datorit d-lor Victor Eftimiu, Leon Feraru, F. Aderca, Ion Pas, Al. Bogdan, G. Silviu, I. Mehedinţeanu, Al. Salbă, J. Leonard etc. precum şi numeroase recenzii, polemici şi informaţiuni. O parte din număr este închinată memoriei lui Anatole France.

— *„Revista de Filozofie"* vol. X, No. 1 şi 2, cu articole şi studii despre Kant, semnate de d-nii I. Petrovici, Mircea Florian, C. Sigel, M. Djuvara, Mihail Ralea, M. Ştefănescu etc.

x *Intre dentişti.*— La Tribunalul secţia a doua s'au continuat dezbaterile în procesul intentat de unii medici dentişti împotriva dentistului Eichendler.

Reclamaţia consistă în faptul că într'un anunciu, d. Eichendler s'ar fi anunţat ca doctor, pe cînd nu posedă acest titlu.

Tribunalul a admis ca medicii reclamenii să se constitue parte civilă.

Eri procesul a fost amînat, tribunalul admiţînd d-lui Eichendler proba cu martori că d-sa nu este autorul anunciului incriminat.

Trupa din Vilna

Pentru împăcarea d-lui Inculeț

Cum înțelege să procedeze ministrul justiției.—Cazul d-lui Simionescu, prim-președinte al Trib. Chișinău.—

D. Mârzescu se face călăul unui distins magistrat pentru a împăca pe colegul său Inculeț. A fost dat în judecata consiliului de disciplină pe primul prezident al Tribunaluiui Chișinău, ca rău coleg pentru că făcuse raportul contra prezidentului Inculeț pentru luare de mită.

Consiliul a achitat pe primul prezident Simionescu.

Sdruncinul moral însă al d-lui Simionescu i-a dat o boală de nervi, care îl ține și astăzi la pat.

D. Mârzescu începuse o a doua anchetă contra d-lui Simionescu pentrucă Trib. Chișinău, sub președința prim-presidentului și pe baza cererei Societății pentru Ocrotirea orfanilor de război, făcînd aplicarea art. 186 din procedura civilă rusă, interzisése notarului de pe lângă Trib. Chișinău, să facă vre-un act de înstrăinare pentru imobilele fostului prezident Inculeț, urmărit de Societatea orfanilor pentru a da acestei Societăți sumele primite ca mită.

D, Simionescu fiind sub îngrijirea profesorului Parhon, a cerut un nou concediu de două luni.

D. Mârzescu a condiționat acordarea concediului, de cererea primului president Simionescu să fie permutat de la Trib. Chișinău, ceea ce magistratul a fost nevoit să facă, supunându-se la o nouă suferință morală, dăunătoare nervilor săi.

D. ministru Ineuleț, va fi satisfăcut cu plecarea magistratului C. Simionescu de la Trib. Chișinău.

Ultimele informațiuni

x Dictaturele au intrat în zodie rea.

Italia este viu frămîntată de acțiunea opoziției unite și de tulburări tot mai dese care denotă începutul descompunerei puterei fasciste.

Spania a intrat într'o perioadă de agitațiuni liberale și muncitorești. pentru răsturnarea dictatorului Primo de Rivera.

Numai dictatura Brătienilor, înecată în abuzuri și imoralitate, încă n'are a se teme de o acțiune concentrică de răsturnare.

x D. Tătărescu subsecretar de stat la interne, a invitat la o consfătuire la Chișnău pe reprezentanții autorităților administrative și școlare.

Consfătuirea va avea loc la 21 Noembrie.

x Ministerul de răsboiu a înaintat celui de finanțe, următoarele propuneri relative la sporirea soldelor.

Pentru ofițerii inferiori, soldele să se sporească cu o cotă între 1200—1600 lei; pentru ofițeri superiori 1700—2400 lei, pentru generali 2600—3500 lei.

Totalul noulor solde se ridică la 140.000.000 lei.

x Comisiunea numită de comună pentru revizuireă prețului pâinei compusă din d-nii Th. Zipa, Grigoriu și Grosmann, cercetează astăzi registrele morilor pentru a constata prețurile reale plătite actualmente pentru vagonul de grâu.

Pe baza acestor constatări, comisiunea urmează a se pronunța asupra memoriului prezentat de morari prin care aceștia cer o urcare a prețurilor.

x PIAȚA VALUTARA.—Leul la Paris neschimbat; la Zurich 2,90.

Devizele în Capitală au notat:

Francul francez 9,75; francul belgian 9; francul elvețian 35,75; lira engleză 850; dolarul 187; lira italiană 8; coroana cehă 5,50.

x Mâine va avea loc un consiliu de miniștri sub președința d-lui Ionel Brătianu.

x Ambelé accelerate din București au sosit astăzi cu două ore întârziere, din cauză că la Rebrica s'a defectat o mașină a unui treu de marfă, oprind circuația.

x La școala „Oltea Doamna" ivindu-se un caz de scarlatină, serviciul sauitar al orașului a dispus închiderea școlii pentru desinfectare.

x In localitate se găsesc un mare număr de reprezentanți ai multor case din Germania care fac la noi cumpărături de nuci.

In gara Berlin se plătește 450,000 lei pentru un vagon cu nuci.

x Lucrările de fundație a instalației de telegrafie fără fir au fost terminate. După cum am anunțat, săptămâna viitoare are loc licitația pentru clădirea imobilului care va adăposti birourile postului.

x D. Simon Rosenstein, comerciant de lemne din strada Gafencu, a fost eri declarat în stare de faliment de către tribunalul, secția treia.

Interesele creditorilor au fost apărate de d. avocat Carol Diamant.

x Marele tenor Stroescu, un fiu al Iașului, concertează Vineri seară la Teatrul Național.

D. Stroescu, excelent apreciat în străinătate a dat două concerte la Ateneul din București entuziasmând auditorul.

x D. Victor Iamandi, deputat, s'a mutat din strada Bărboi în strada Sărărie No. 86, colț cu strada Sf. Atanasie.

x Astăseară are loc la Teatrul Național marele Festival al Revistei „GÂNDUL NOSTRU" la care vor concerta pentru prima oară elevii Conservatorului de muzică din clasa d-lui N. Teodorescu și vor da prețiosul concurs următorii literați: d. *M. Sadoveanu* membru al Academiei Române, *Ionel Teodoreanu, Sandu Teleajen, Adrian Pascu, Al. Alexandrescu*, etc. etc.

Cu acest prilej are loc și premiera originalei comedii *„Sorioară de la Fôcșani"* de d. G. M. Vlădescu, interpretată de d-nii *Milu Gheorghiu, V. Boldescu, I. Handoca* și d-rele *Margareta Băciu, Jenny Ionack* și *F. Bulgaru.*

Trupa din Viln

x Fostul prefect de poliție Manciu, găsind că este oarecare legătură între prezența comisarului Ciudin la hală și scumpirea vieții, permutase pe d. Ciudin la despărțirea I-a. Murind Manciu, d. Toma a satisfăcut pe amicul său Ciudin, readucându-l la hală.

x SPECTACOLE.— Astăzi la Sidoli continuă în matineuri și seara reprezentațiile cu filmul Secretele Căsniciei cu protagoniștii filmului american „Ellen Chad Nich și Richard Dix" adaos la program „Samson în lupta cu atleții" precum și Leii veseli comedie americană în 2 acte.

x PRETUL LAPTELUI.—Comisiunea numită de comună pentru revizuirea prețului laptelui, s'a pronunțat pentru o majorare a acestui preț la 8 lei litru.

Cum însă aceste prețuri nu se respectă de către vânzători, comisiunea a opiniat ca să se intervină la dl. prefect al poliției, în scopul ca organele polițienești să exercite un control riguros în piață pentru respectarea prețului fixat.

In ceia ce privește prețul peștelui, comisiunea nu s'a pronunțat.

x De către serviciul comunal de aprovizionare s'a confiscat azi un număr de pîni de la brutăria Drescher găsită lipsă la cântar.

x In ziua de 28 Noemb. se va ține în localul Primăriei licitație publică pentru vânzarea unui teren în suprafață de 2 mii 056.50 m. p. situat în Str. Brândușă între proprietățile Dăscăleanu și Râpa Prapastie.

x Azi sosește în localitate d. general Ștefănescu din București.

D. general Ștefănescu vine în interes de serviciu.

x Atragem atenția tuturor cititorilor noștri, cărora le lipsesc unele cupoane pentru premii, că atât la administrația ziarului „Opinia" cât și la toate chioșcurile din oraș, se găsesc numere din „Opinia" cu cupoanele apărute până astăzi și că prețul unui exemplar este numai **2 lei.**

ECOU

— Librăria „Universală" M. H. Schonfeld din str. Cuza Vodă 52, cea mai bine asortată, vinde cu prețurile cele mai reduse toate articolele de librărie și papetărie.

A adus un bogat asortiment de articole de pirogravură și genți de piele, de cea mai fină calitate.

HANDSCHLAG

DOCTOR
MATIAS LEDERHENDLER
dela Universitatea din Viena fost *asistent* de specialitate al Prof. Haiban—Viena și *medic secundar* al clinicei universitare de nasteri Prof. Schauta din Viena
MAMOȘ
- *Operațiuni și boli de femei* -
Str. Lapușneanu 35 (la farmacia)

DOCTOR
Adela Naftulea
fost medic de spital
BOLI INTERNE DE FEMEI, COPII, FACERI
Consult. 9—10, 1—3
Str. Cismăriei 39

Dr. N. Alexandrescu
Medic de spital
Boli de piele venerice și sifilis
Consultații 3—5 p. m.
Str. Sărărie 65.

D-rul Jacques Goldner
Boli Interne și de Copii
Cons. 2—4 p. m.
Str. Gh. Mârzescu 17 (etaj)

Farmaciile
precum și toate magazinele găsesc carnete asupra numerotate și cu preț redus, la
LIBRARIA CENTRALĂ
Iași, str. Gh. Mârzescu 25

Abonațivă la „Opinia"

TRUPA din VILNA
TRUPA DIN VILNA
HANDSCHLAG

In curând pe ecranul SIDOLI

Becuri Electrice
TOATE VOLTAJELE
Cele mai solide, cele mai bune fabricate: Philips, Argenta, Osram, Tungsram, Westinghous Wertax etc. găsiți cu prețul fabricei la depozitul general
Zaharia Weiss
Piața Unirei Iași

Cereți numai
Galoși variabil rusești
Marca △ Triunghiu
Marfa solidă, ca în timpuri normale, se poartă garantat un an întreg.
DEPOZITUL GENERAL LA
S. Falbiș & A. Rauch
STRADA C. NEGRI 24

VINUL KOMY ca principiile conținute în Kola, Coca, Guaran și Cacao reunite. Reconstituantul, tonicul și nutritivul cel mai renumit în combaterea anemiei debilității maladiilor nervoase de cea mai mare valoare în convalescențe

Vinuri En Gros
De vânzare 2700 deka Vin de calitate superioară, de 11,5 — 12 — 13 grade tărie alcoolică, recolta 1924, podgoria Nebuna, Comuna Ciurea.
A se adresa D-nei Dr. Rătianu str. Mitropoliei 2.

O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc

din primele începuturi și până la 1923

de EM. AL. MANOLIU

Teatrul în timpul războiului pentru independență (1877-78)

Toată vara lui 1877 au avut loc în Iași reprezentații teatrale și se afla destul public care a umplut grădinile în fiecare seară. Aceeași mișcare în Iași, cum dealtfel s'a văzut în toate orașele din țară, a fost ca o urmare fatală a războiului de la 1877 între Rusia și Turcia, războiu în care a trebuit să intre și țara noastră.

Iașul fiind pe atunci punctul de tranzit între Rusia și câmpurile de bătae de peste Dunărea, era într'o continuă mișcare și aceasta a folosit foarte mult vieții comerciale și chiar celei sociale până la oarecare punct, căci numai aceasta explica afluența permanentă a unui așa de numeros public la multiplele petreceri și adunări zilnice ce aveau loc în diferitele puncte ale orașului.

Sub impresia aceasta, s'a deschis stagiunea 1877—76 tot sub direcțiunea de fapt a avocatului C. P. Constantiniu, care a anunțat trupa compusă din: Const, Bălănescu, Mih. Galino, Alex Evolschi, Grig. Manolescu, Mihail Arceleanu, Dim. Pruteanu, Emanoil Manoliu, Gh. Cornescu, Savel Mavrodin, Dim. Gălușcă Gh. Nebunelli, Stef. Ionescu Mardare Gheorgiu, Petrescu, Andriescu, și mai mulți elevi. Dintre femei au fost: Elena Evolschi, Eliza Conta, Luța Botez, Luiza Righetti, Aristizza Pavlov, Natalia Iasinschi (apoi soția lui P. S. Alexandrescu), Ecaterina Sotir, Iosephina Poch (eminenta cântăreață mai în urmă Iosephina Gălușcă) și în sfârșit Ioanovici cu încă câteva eleve.

Regisor Victor B. Delmary, Șef de orchestră Gh. Scheletti și Dugen Kompenschi-Niedolla. Pictor George Erédas, mașinist Isidor Stofa.

La 26 Octombrie a urmat prima reprezentație a stagiunei cu marea dramă *Mușchetarii* a lui Alex. Dumas, în care a luat parte toată trupa, reușind pe deplin ca inscenare și executare într'un ansamblu bine susținut. Reprezentarea acestei piese a fost din partea Direcției o recomandație către public că artiștii joc drama cu destulă destoinicie și că au calități frumoase pentru acest gen.

A mai ținut însă să dovedească că și pentru comedie avea artiști de primul rang și a reprezentat în acest scop imediat după Muschetari, frumoasa comedie *Boamba cu apă fiartă*, La boule, de Meilhac și Halévy. «Curierul de Iași» în darea de seamă despre acest spectacol semnalează cu deosebire jocul lui Grig Manolescu, M. Arceleanu și a lui Alex, Evolschi și face o mențiune despre buna impresie ce a lăsat asupra publicului tânăra Righetti.

Au urmat șirul neîntrerupt al spectacolelor *Gavot, Miner et C-nia* o admirabilă comedie în 3 acte de Edmond Gondinet și *Nișcorescu*,

La 4 Decembrie, s'a dat o mare serbare prin care s'a glorificat rezultatul strălucit al armatei noastre cu ocazia căderei Plevnei. S'a reprezentat drama într'un act *La Plevna*, scrisă ad hoc în versuri de poetul Gh. Sion și în care a jucat: Grig. Manolescu, Emanoil Manoliu, Elena Evolschi, Eliza Conta și Ivanovici; comedie în un act *Primar fără voe* în care au jucat C. Bălănescu, Al. Evolschi, Dim. Pruteanu, Elena Evolschi, Luța Botez. Au fost recitate frumoasele versuri «România Independentă» de către Grig. Manolescu, s'a cântat de toată trupa «Marșul la Grivița», cuvintele de Dim. Gusti și muzica de Gavril Muzicescu, Mate Millo a jucat cantoneta *Para-i ponisitul* de V. Alexandri.

La serbarea aceasta a fost atâta lume în cât a trebuit să se ție deschise ușile de la lojii ca coi de prin coridoare să poată prinde câte-ceva din cele ce se spuneau pe scenă și să audă corul și execuția orchestrei.

Matei Milio, care venisă și el cu câte-va zile mai înainte în Iași dintr'un turneu, pentru o așa zi mare de sărbătoare națională a dat concursul său, după cum am arătat mai sus cu *Paraponisitul*; el s'a oprit în leaganul copilariei și desvoltării lui artistice de a jucat câteva reprezentații, ajutat de trupa Teatrului Național, din repertorul său: *Apele de la Văcărești, Baba Hârca, Lipitorile satelor*, pe care a jucat'o în beneficiul său.

La 1 Ianuar 1878, ca niciodată în anul acela, s'a dat de toată trupa un festival, la care a participat și Millo, pentru glorificarea aliaților noștri ruși care începuseră a se retrage de peste Dunăre spre a reintra în țara lor. S'a cântat imnul național rus, în rușește s'a jucat *Tuzu-calicu* de Millo cu însuși autorul în rolul titular; s'a cântat și cu acea ocazie «Marșul Griviței» și la fine a avut loc *Apoteoza lui Stefan cel Mare.*

In seara zilei de 15 Ianuar 1878, în onoarea regimentului XII-lea care s'a distins prin eroismul său în luptele de peste Dunărea, cu ocazia reîntoarcerei în garnizoana lui, s'a dat o mare serbare Teatrală.— S'a cântat de toată trupa un *Marș triumfal* a recitat d-na Eliza Conta o odă: la „Măria Sa Carol I iu" de Ioan Ianov, Grig. Manolescu a recitat în costum de dorobanț și în aplauzile nesfârșite a le imensului public *Peneș Curcanul* admirabilele versuri a le nemuritorului Alexandri, zise pentru prima oară cu acea înălțătoare ocazie, pentru premărirea ostașilor Vaslueni ce făceau parte atunci din regim. *Stefan cel Mare!*

In stagiunea aceea, atât de memorabilă prin sărbătoririle de fapte mari și de eroi mari și cari au înălțat așa de sus încrederea publică în vigoarea neamului și menirea ce o are pentru viitor, toată lumea ieșană își găsea petrecerea cea mai plăcută la Teatru, unde în adevăr se găsea în fața unui a samblu al artiștilor plini de entuziasm și ei pentru arta lor însuflețită prin un joc cald și comunicativ, cum rare ori li s'a întîmplat să'l aibe în cariera lor.

In acea stagiune, d. Iacob Negruzzi terminând prin Ianuar 1878 lucrarea sa *O alegere la Senat*, comedie în cinci acte, a fost jucată la 19 Ianuar cu destul succes, macar că reprezentarea ei a fost cam precipitată, ceia ce autorul a recunoscut, și n'a avut decât cuvinte de laudă pentru zelul și buna voință cu care artiștii au învățat rolurile de s'a putut juca în un timp scurt — Au mai urmat apoi reprezentațiile pieselor: *Calomnia* comed. 5 acte de E. Scribe, *Maria Jeana* comed, în 5 acte,— *Maria de Rohan* dr. cu *La Turnu-Măgurele* scenată în versu i de V. Alexandri, *Femeile cari plâng, Mincinosul, Ucigașul* dramă, iar pentru închiderea stagiunei 1877—78 sa reprezentat la 12 Martie pentru prima oară *Curcanii* de Grig. Ventura dramă în 4 acte. Această piesă cu mare spectacol a reaprins entuziasmul publicului prin patrioticle pasaje ce le cuprinde într'a tâta, că a rămas în repertorul teatrului ieșan ca una din cele mai deseamă piese ce stimulează ie rozmul până la delir.

ABONAȚI-VĂ LA „OPINIA"

Ultima Oră

In preajma unui conflict internaţional?

Italia vrea să intre cu armatele în Austria.- Evenimentele revoluţionare din Spania

INTENȚIA ITALIEI
de a interveni cu armatele în Austria

IN FAȚA UNUI GRAV CONFLICT POLITIC

Bucureşti. — Ministrul de finanţe al Austriei a declarat, că dacă nu se va aplana în curând greva de la căile ferate, va fi nevoie a se reveni la ideea înstrăinării de cale ferată.

Guvernul a stabilit încă 2 servicii aeriene de navigaţie, prin care se transportă poşta.

Toate gările sunt păzite, dar până acuma nu s'a semnalat nici un incident.

*

Ziarele din Berlin comentează demisia cancelarului Seipel.

Ziarul „Germania" scrie, că autoritatea lui Seipel şi a partidului său este aşa de mare în cât retragerea guvernului nu poate fi de cât numai o demonstraţie trecătoare.

Se afirmă că Italia este gata să facă ca legătura de cale ferată cu Germania, ocupând eventual milităreşte o porţiune din teritorul austriac.

Faţă de primejdia acestui grav conflict de ordin internaţional, cancelarul Seipel şi-a dat demisia ; dar nu există în Austria nici un partid şi nici o persoană care să fie în măsură a alcătui un guvern de succesiune.

EVENIMENTELE DIN SPANIA
Mişcarea revoluţionară pregătită în Franţa.- Evenimentele din Barcelona

Bucureşti.— In legătură cu complotul revoluţionar din Spania, un şef revoluţionar spaniol care trăeşte în Franţa, a declarat ziarului „Le Matin" următoarele :

Un grup de revoluţionari politici refugiaţi în Franţa au primit o telegramă de provenienţă necunoscută, în care li se anunţă isbucnirea revoluţiei în Spania.

Revoluţionarii au intrat imediat în patrie înarmaţi, dar la trecerea frontierei au fost arestaţi. Se vede din aceasta, că au fost atraşi în cursă.

Totuşi la Barcelona şi Madrid fusese totul pregătit pentru o revoluţie.

*

Asupra evenimentelor din Barcelona, un comunicat oficial anunţă :

Intr'una din zilele acestea poliţia a observat mici grupuri îndreptându-se în spre cazarmă. Faptul părând suspect au fost opriţi doi oameni. Unul din aceştia avea asupra sa granate ; atunci a început urmărirea energică a grupurilor.

S'a reuşit a aresta 5 persoane ; restul a fugit. După o jumătate de oră s'au mai arestat alte 2 persoane, care au făcut uz de revolver omorând un poliţist şi rănind pe un altul. După o hărţuială pe străzi cu schimb de focuri de armă, mai mulţi răsculaţi au fost arestaţi.

Alte amănunte lipsesc.

*

Directoratul spaniol crede, că mişcarea a fost pusă la cale pe teritorul francez sub influenţa profesorului Unamuno şi a romancierului Blasco Ibanez.

De aceea Directoratul a dat ordin să se întărească garda civilă la graniţă.

Complectarea cabinetului englez
Sporirea numărului miniştrilor

Bucureşti.— Cabinetul englez a fost complectat prin numirea lordului Peel, comisar general al muncii şi prin numirea lordului Robert Cecil ca guvernator de Laucaster.

Robert Cecil, frate al actualului ministru lord Salisbury, a fost şef al delegaţiunei britanice la Liga Naţiunilor, în care calitate a adus mari sevicii patriei sale.

Numărul membrilor din Cabinet a crescut în modul următor : Cabinetul Bonar Law a avut 17 miniştri : primul cabinet Baldwin 19 ; cabinetul Mac Donald 20 ; iar actualul cabinet Baldwin 24.

Presa cere numirea unui specialist la direcţia generală a poştelor.

Intre Anglia şi Rusia

Bucureşti.— „Morning Post" afirmă că în ultima lună a guvernării d-lui Mac Donald s'au expediat din Angria în Rusia 500 de mii mitraliere şi alte materiale de războiu.

Serbările de la Cernăuţi

Cernăuţi.— După solemnitatea de eri din localitate cu prilejul înaugurării monumentului Unirii, aseară a avut loc un banchet la Cercul militar, oferit în cinstea Familiei Regale.

D. general Mircescu a ţinut o cuvântare în care a scos în evidenţă vitejia diviziei VIII-a.

M. S. Regele a rostit un toast, relevând jertfele Bucovinei, pentru cauza naţională. Anunţă că regimentul 8 infanterie va purta pe viitor numele Grigore Ghica. Apoi Suveranul a înştiinţat că a luat comanda regimentului 11 vânători.

Societatea Fluvială Română

Bucureşti.— Ieri s'a întrunit din nou Consiliul superior de îndrumare şi control pentru societăţile comercializate, ocupându-se de emiterea noilor acţiuni ale societăţii N. F. R. comercializate.

Societatea se obligă a păstra pe vechii funcţionari. Ia îşi schimbă titlul în S. F. R. (Societatea fluvială română).

Acţionarii străini vor fi admişi până la 40 procente din capitalul varsat.

Consiliul de administraţie va cuprinde 16 membri din care 4 numiţi de guvern.

Noui declaraţii ale ministrului român în State-Unite
în chestia antisemitismului

Bucureşti.—Ministrul României în Statele-Unite prinţul Bibescu, s'a dus la Filadelfia unde a participat la o întrunire a evreilor romîni.

Ministrul a ţinut o cuvântare atrăgând atenţia, că guvernul român procedează cu energie la potolirea agitaţiilor antisemite, dovadă că prefectul Manciu a fost asasinat în exerciţiul funcţiunei.

Adunarea a făcut ministrului Bibescu o manifestaţie de simpatie.

Mare incendiu din Constanţa

Cauzele.— Pagube de 15 milioane

Bucureşti.— In legătură cu mare e incendiu din Constanţa care a distrus o casă cu două etaje din strada Ştefan cel Mare, proprietatea d-lui Deutsch din Galaţi se crede că focul a provenit de la coşul defect al bucătăriei d-lui Gănescu sau dela podul d-lui M. Gheorghiu, unde soţia acestuia dusese nişte cărbuni aprinşi.

Pagubele se urcă la 15 milioane lei. Imobilul avea numai asigurare dinainte de războiu de 500.000 lei.

Agitaţii în Turcia

Bucureşti.—Din Constantinopole se anunţă că autorităţile au luat măsuri severe pentru a împiedica manifestaţiile revoluţionare.

In termen de 15 zile, toată popnlaţia ar trebui să depună armele.

Agitaţia industriaşilor

Bucureşti.— Uniunea industriaşilor a ţinut eri o întrunire în localul Camerei de Comerţ, sub preşedenţia d-lui Osiceanu.

S'a arătat impasul în care se află industria din cauza impozitelor împovărătoare şi a transporturilor defectuoase.

S'a cerut reducerea impozitelor, modificarea tarifului vamal, îmbunătăţirea transporturilor.

Dizolvarea parlamentului JUGOSLAV

Bucureşti.- Parlamentul jugoslav se dizolvă astăzi, Mercuri. Noile alegeri vor avea loc la 8 Februaria.

Tratative româno-germane

Bucureşti.—D. Manu, ministrul României la Berlin tratează cu guvernul german aranjarea datoriei cuvenită României în schimbul obiectelor pe care le-au luat dela noi pe timpul ocupaţiei.

Datoria s'ar cifra la 12 milioane mărci aur.

Tratativele sunt foarte înaintate.

O comisiune specială va pleca în curând la Berlin pentru semnarea convenţiei.

Accident de automobil

Bucureşti.—La Graz (Austria) un automobil s'a prăbuşit dela o înălţime de 6 metri.

Sunt câţiva morţi şi 15 răniţi.

Afacerea paşapoartelor

Bucureşti.— Judecătorul de instrucţie Dristorian continuînd instrucţia în afacerea paşapoartelor, a ascultat eri pe d. Georgescu-Henţeşti fostul şef de cabinet al d-lui Franasovici.

Acesta a făcut o depoziţie de câteva ore, arătând că funcţionarul Comşa a eliberat 25 paşapoarte în baza unei rezoluţii inventate.

Ceţiţi „Opinia"

Cumpărăm Brillante
Diamante, aur, argint, piatina, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferiud preturile cele mai mari
Ceasornicăria TISCHLER
Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii
IAŞI — Str. gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI
Nu cumpărăm decât de la persoane bine cunoscute sau dela persoane cari ne vor prezenta dovadă din partea cirei comisiuni din care face parte că obiectul oferit este liber spre vânzare

Kalmodon Dr. Konya
Kalmodon este un remediu specific calmant şi prin compoziţia sa specială incomparabil ca eficacitate contra *Durerilor de cap, Migrenei, Nevralgiilor, Gripei, Febrei, Durerilor reumatismale, Durerilor de dinţi*, cât şi contra oricărei alte dureri provenite din răceală.
Kalmodon are o acţiune imediată şi este în acelaş timp tonic şi fortifiant.
Kalmodon neobosind stomachul poate fi luat de persoanele cele mai sensibile. Intrebuinţarea sa poate fi indelungată fără de a avea vre-o acţiune vătămătoare asupra organismului.
A se cere numai sub numele **Kalmodon Dr. Konya**
Depozit gen: S. a. r. „CHEMIX" Bucureşti Str. Nicolcea 4 şi Farmacia Dr. Konya Iaşi.

SOCIETATEA COMUNALA DE ELECTRICITATE
a Oraşului IAŞI

PROSPECT
DE EMISIUNE
pentru
30.000 acţiuni nominative a 500 lei date subscripţiei publice

Societatea Comunală de Electricitate a oraşului Iaşi înfiinţată prin legea şi statutele publicate în Monitorul Oficial Nr. 101 din 13 Maiu 1924. fiind menită să asigure energia electrică necesară iluminărei, circulaţiei tramvaelor şi propăşirei industriei şi comerţului Iaşului este chemată să vie astăzi în ajutorul dezvoltărei oraşului şi legăturei lui cu comunele vecine.

Spre a se putea sprijini cât mai bine rolul ce societatea trebue să aibă, ea a fost organizată din iniţiativa comunei Iaşi cu participarea cetăţenilor ei, ceace dă în acelaş timp şi o garanţie sigură a plasamentelor publicului.

Subscripţia este 15.000.000 lei împărţită în 30000 acţiuni a 500 lei.

Conform art. 16 din statute se asigură subscriitorilor un dividend garantat de lege şi statut de cel puţin 12% pe an.

Acoperindu-se subscripţia uzinele de Lumină şi Tramvai se vor uni întruna singură, cheltuelile vor fi mai reduse şi curentul va fi dat zi şi noapte ne întrerupt. Acţionari vor avea deosebit de dividentul garantat şi avantajii apreciabile de lumină şi energie electrică.

Subscrierea începe la 7 Iulie 1924.

Primul vărsământ va fi de 30 la sută adică 150 lei de acţiune plus 25 lei de acţiune cheltueli de emisiune.

Pentru vărsămintele ulterioare domnii acţionari vor fi avizaţi la timp.

Instituţiile din Iaşi la care se face subscripţia sunt :

Casa Uzinei de lumină electrică.
Casieria Primăriei
Administraţia Financiară
Banca Naţională a României
Prima Soc. de Economie
Banca Moldova
„ Iaşilor
„ Uniunea Română
„ Dacia
„ Groswald
„ M. Jurist
„ Muncei
Banca Comerţului Moldovean
„ Populară C. F. R. Iaşi.
„ Leul
Societatea Hatmanul Nicoară
„ Funcţionarilor str. Săulescu
Societatea Funcţionarilor Sf. Spiridon
Banca Populară Nicolina
„ „ Socola
„ „ Mihail Cogălniceanu
Cooperativa Sft. Haralamb
Cooperativa Podgorenilor din Moldova

Consiliul de Administraţie

Anul XX-lea No. 5237 — 2 LEI NUMARUL — VINERI 14 NOEMBRIE 1924

REDACŢIA ŞI AD[MINISTRAŢIA]

Biblioteca Universităţii Loco

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE
Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

CONFLICTUL DINTRE BISERICA ŞI POPOR

In jurul schimbării calendarului

Chestiunile politice în care se zbate astăzi ţara românească, au făcut să devieze atenţia marelui public de la o altă chestiune care este tot atât de grea ca şi celelalte chestiuni vitale, şi care ţine de situaţia bisericei ortodoxe.

E vorba de schimbarea calendarului.

După obiceiurile ţărei noastre, şi anume după faptul că legile sunt fabricate de cei de la putere după voinţa lor şi impuse ţărei, fără ca s'o mai consulte dacă într'adevăr î-i trebuess aceste legi, — sfânta biserică creştinească, adecă copii acestei biserici, hotărăsc într'o bună zi să schimbe calendarul.

Zis şi făcut.

Capii bisericei alcătuesc nişte manifeste către popor prin care caută să se justifice.

Manifestele acestea, după cum se face şi cu toate ordinele ce vin de sus de la Bucureşti. S u n t trimese preoţilor pentru ca să fie citite şi tălcuite poporului.

Capii cei mari bisericeşti s'au luat după militărie: ordinele nu se discută ci se execută...

Şi preoţii încep să explice poporului cum stă chestiunea cu calendarele.

Atitudinea credincioşilor e lesne de înţeles.

Toată lumea e deprinsă să se conducă în chestiuni de religie după regulele bisericeşti stabilite cu multe veacuri în urmă, de apostoli, de sfinţi, cu credinţă că oamenii nu pot să modifice nimica, căci atunci religia n'ar mai fi sfântă, stabilă...

Capii bisericei noastre cunosc foarte bine acest lucru, însă ei, ca şi toţi ceilalţi capi care conduc ţara, stau departe de popor, alcătuesc ordine şi legi, pe care trebue să le întroducă în viaţă organele subalterne — în cazul de faţă; preoţii.

Guvernul este mult mai fericit în privinţa aplicărei ordinelor şi legilor, pentru că are la dispoziţie justiţia, armata, jandarmeria...

Pe când în cazul cu religia astfel de măsuri nu merg. Nimene nu poate să impună cuiva să se roage lui Dumnezeu în cutare sau cutare zi.

Şi atunci se naşte un conflict greu între popor şi biserică, mai bine zis între popor şi preoţi.

Preoţii transmit ordinele fac slujba religioasă în zilele fixate de şefii ierarchici.

Şi nu se duce nimene la biserică.

Nu mai vorbim de poporul de la ţară. Dar chiar la oraşe. Serbarea Sfintei Paraschive din Iaşi e destul de semnificativă.

Aşa merge treaba cu serbătorile în toată ţara, de la Nistru până Tisa. Indeosebi acută e chestiunea în Basarabia.

— Nu e destul că au venit pe capul nostru — spune lumea — ca nişte lăcuste... Acuma v'or să ne mai strice şi credinţa. Nu mai merge! Dacă preoţii s'au vândut românilor — treaba lor. Noi putem trăi şi aşa... Ne rugăm cum ştim noi...

In zadar bieţii preoţi încearcă să explice poporului chestiuni grele de astronomie

Şi astfel, biserica noastră trece printr'o criză primejdioasă de care cei de sus poate nu şi dau complect seama şi din care vor ieşi biruitoare unele secte religioase.

Calendarul a trebuit schimbat, dar pentru aceasta a trebuit şi pregătire, propagandă anterioară... Din nefericire însă, biserica, în aplicarea calendarului nou, s'a luat după sistemul de guvernare de la noi — adecă se fabrică legi în Bucureşti şi se transmit la periferii, parcă am fi pe o moşie bisericească...

Orhei 5/XI 1924

T. Vicol

Gabriel Fauré

Gabriel Fauré, compozitor muzical, elev al lui Saint-Saéns şi director al conservatorului din Paris, a murit în ziua de 4 Noembrie.

Muzica modernă pierde cu Gabriel Fauré unul din cei mai adevăraţi maiştri ai săi, iar Franţa pe cel mai mare muzicant.

Opera lui incomparabilă, întruneşte cele mai frumoase calităţi de stil, de compoziţie şi sentiment; el a exercitat cu o mare însinuire asupra tinerilor maiştri de azi.

In operele lui Gabriel Faurè găsim un arabesc melodic, reinoit de fiecare sentiment nou, cald şi ingenios în acelaşi timp.

Printre compoziţiile sale cităm: „Sonate în La“, prima sa lucrare cu răsunet, apoi „La bonne Chauson“ „L'Horizon chimérique“ „Shylock“, Pénelope“.

Duminrcă, rămăşiţele pământeşti ale marelui muzicant au fost duse la locaşul de veci cu onoruri naţionale, înmormântarea fiind făcută de Stat.

Păstraţi bonul

CATE-VA NOTE

Siguranţa a făcut o descoperire înfiorătoare.

Doi porumbei (hulubi) călătoriau cu trenul... şi făceau spionaj!!

Credem a şti că porumbeii în chestiune spionau activitatea st gleţilor din capetele domnilor de la Siguranţa Generală.

* * *

A fost destituit pentru fraude şi dat pe mâna parchetului, un anume Gh. Talposin funcţionar în gara Braşov.

Probabil că acest Talpo in. împreună cu mizerabilul acar Pau., sunt vinovaţi de imensele fraude comise la c. f. r.

D. Tancred Constantinescu este indignat împotriva lor..

Actualităţi din afară

Marinarul singuratic.—Alain Gerbault, care a traversat singur oceanul Atlantic pe o barcă cu pânze, va pleca din nou. Micul său Yacht „Firecast“ a fost complect transformat. Pentru a rezista mai bine la asaltul valurilor, barca a fost acoperită cu tablă de aramă. In interior, salonul a fost luxos amenajat, împodobit cu perne de piele albastră. In cabină, lîngă cărţile preferate, strălucesc aparatele de precizie primite în dar din toate colţurile lumii: ceasuri marine, busole, barometre, sextante; un aparat cinematografic va păstra amintiri vii din această călătorie îndrăzneaţă.

Marinarul singuratic va merge întâiu în insulele Berrnude apoi în insulele Marchise. De altfel nu şi-a făcut un itinerar fix. Micul yacht va rătăci în voia vînturilor şi a valurilor pe imensitatea Pacificului şi a oceanului Indian luni, poate ani întregi...

A muri de frică

nu-i o simplă vorbă!

In mod obişnuit, considersm expresia „a muri de frică“, drept un simplu fel de a vorbi. In realitate însă vorba exprimă o posibilitate tragică.

Iată un caz:

O crâşmăriţă din Rion (Franţa) s'a luat la ceartă cu un vecin. Acesta a ameninţat-o cu bătaia şi biata femee a voit să fugă, dar emoţia a ţintuit-o pe loc. In aceiaşi clipă, femeia s'a prăbuşit la pământ, pierzându-şi cunoştinţa. In drum spre spital, a încetat din viaţă.

Autopsia a stabilit că moartea se datoreşte unei hemoragii cerebrale pricinuită de spaimă. Deci, femeia a murit de frică!

Grecia se înarmează

Bucureşti. — Fabrica de arme din Brün (Brno) a primit din partea Greciei o comandă de puşti sistem Mauser, în valoare de 30-60 milioane coroane cehoslovace.

Când faci comerţ în ţara Sovietelor... nu eşti tocmai sigur pe rezultate

Păţania unui negustor german.— „Spionajul economic“

Diverse state se află în tratative cu Rusia pentru încheerea de acorduri comerciale. Şi faptul este necesar, pentru a se pune capăt unei stări de nesiguranţă ilustrată de jalnica păţanie a unui comerciant german care se încumentase să facă afaceri în republica sovietelor.

Păţania este a comerciantului Tomler, povestită de el însuşi la o recentă întrunire din Berlin a „Uniunei germanilor stabiliţi în străinătate“.

*

Tomler mai făcuse afaceri în Rusia în anul 1910, cunoştea limba şi a crezut nemerit să lege acum raporturi comerciale între Moscova şi cîteva firme din Berlin. Treburile i-au mers bine până la moartea lui Lenin. De atunc însă, guvernul sovietic a aplicat foarte grele impozite pe comerţ şi industrie, întocmai ca d. Vintilă Bratianu la noi. Tot odată, bolşevici au adoptat o atitudine ostilă faţă de concepsionarii şi fabricanţii străini.

*

Intr'o zi, Tomler şi-a văzut casa invadată şi pustiită de trupe, şi el însuşi a fost aruncat în închisoare unde a stat vre-o jumătate de an fără a şti macar pricina.

Datorită intervenţiilor repetate ale ambasadei germane din Moscova şi ale consulatutui german din Leningrad, s'a comunicat lui Tomler că-i acuzat de... „spionaj economic“, cu riscul de a fi condamnat la moarte!

*

Tomler a dezvăluit adevărate orori asupra regimului din închisoare; deţinuţii sănătoşi stăteau la un loc cu cei bolnavi, în celule mici şi murdare; hrana era foarte rea. Nefericitul Tomler a recurs la greva foamei, în semn de protest contra unui astfel de tratament. Precum se vede, destulă asemănare cu Jilava noastră.

Dar în fine, graţie ambasadorului german din Moscova, Tomler a fost pus în libertate şi imediat expuizat din Rusia. Luna trecută, nenorocosul comerciant s'a reîntors în Germania, cu averea şi cu iluziile spulberate...!

Metoda dictatorială

In Jugoslavia a fost rechemat la cârmă bătrânul oligarh Passici, în contra voinţei exprese a ţărei. In acelaş timp, parlamentul a fost dizolvat înainte de vreme, pentru că d. Passici nu avea majoritatea necesară.

Acest act de dictatură a rupt brusc liniştea pe care scurta guvernare democratică a d-lui Davidovici o reîntronase ca prin farmec, în regatul vecin. Astăzi, Jugoslavia e din nou frământată de agitaţiuni, conspiraţii şi ameninţarea de revoltă a croaţilor.

Asta e caracteristica dictaturelor: violentează şi nemulţumesc massa populaţiei, tulbură liniştea socială şi determină acţiuni revoluţionare. Acest rezultat îl au dictaturele în Italia, Spania, Bulgaria unde se produc în permanenţă protestări, tulburări, ciocniri, conspiraţii şi atentate.

Situaţia din ţara lui Passici se aseamănă foarte mult cu aceea din ţara Brătienilor. Iar convulziunile dizolvante din statele dictatoriale sunt icoana stărei nenorocite către care suntem împinşi în chip fatal.

Oricine are la îndemână pildele care să-l convingă că dăinuirea metodelor brătieniste constitue un pericol naţional. Z.

Intâmplări pictoriceşti

Pânzele marelui pictor Cézanne au ajuns să se vândă foarte scump. Este o revanşă postumă pentru umilinţele pe care marele pictor le-a suferit în timpul vieţei.

Cézanne a fost ignorat de public (cu excepţii foarte puţine). Şi chiar marele său amic, Emile Zola, aproape nu-i aprecia talentul.

Dar umilinţa cea mai cumplită a suferit-o Cézanne—bine înţeles—de la nevastă-sa.

In ziua morţii tatălui său, Cézanne s'a aşezat la căpătâiul defunctului şi începu să-i facă portretul. Nevastă-sa l-a oprit, spunându-i:

—„Ascultă Paul, nu-i momentul potrivit pentru glume. Dacă voim să păstrăm trăsăturile tatălui tău, ne trebue un pictor serios“!

*

Printre invalizii de războ,i, sunt unii care au numai mâna dreaptă şi totuşi practică cu succes arta picturei.

Dar recordul în această materie rămâne legat de numele faimosului Ducornet care a trăit la începutul veacului trecut. Acest Ducornet era grozav de stropşit din naştere; era lipsit de ambele braţe, n'avea de loc coapse, iar la picioare avea numai câte 4 degete. Totuui a învăţat pictura şi lucra cu un remarcabil succes, ţinând pensonul cu gura şi sprijinind paleta cu piciorul.

ASPECTE

„BIRIBI“

Deportarea în colonii a condamnaţilor civili, a fost suprimată în Franţa. Nu vor mai fi supuşi tratamentului brutal al gardienilor izolaţi de controlul imediat al autorităţii centrale, infractorii trimişi până acum să-şi ispăşească vina la Cayenne, în Guyana. Campania pentru încetarea acestui barbar sistem penitenciar, a fost deci încoronată.

Dar ziariştii, în Franţa, nu sânt simpli înregistratori de fapte diverse: o anchetă întreprinsă de un gazetar parizian, o campanie de presă susţinută, zi cu zi, pot aduce radicale prefaceri şi provoca opinia publică să se pună în mişcare şi ca, —sub presiunea ei,—guvernele şi parlamentele să cedeze.

Albert Londres, intrepidul reporter care a colindat toate continentele şi a răscolit cu spiritul lui pătrunzător atâtea patimi, dar a contribuit totuşi la atâtea opere de umanitate, a străbătut Africa şi a vizitat coloniile penitenciare militare. Lucrarea lui, „Dante n'a rien vu“ este o pledoarie violentă şi întemeiată pe irefutabile probe ale martirajului la care sânt supuşi condamnaţii consiliilor de războiu franceze.

La Duera, în Algeria, la Dar-Bel-Ahamrich în Maroc, la Teiboursouq în Tunisia şi în „bled“-urile risipite pe întinsul Saharei, ostaşii vinovaţi ai armatei franceze cunosc atâtea chinuri şi atâtea oribile maltratări, încât Londres, după ce le descrie în amănunt, cu tot dreptul poate spune că Dante n'a văzut nimic în infern, dacă n'a avut prilejul să cunoască acest regim de penitenţă.

Deputatul de Paris, Louis Rollin a început agitaţia în parlament pentru înlăturarea acestei ruşini a civilizaţiei, şi în discursul pronunţat la „Club du Faubourg“ zilele acestea, a citat câteva numai din „pedepsele“ aplicate coloniştilor, câteva numai, dar suficiente ca să ridice împotriva lor protestul unanim.

Condamnaţii sânt lăsaţi să sufere de sete şi când gâtlejul îi arde, li se dă apă sărată; li se unge obrazul cu apă zăhărită pentru ca viespele să se adune, şi să-i impungă; sânt siliţi să ducă pe umerii lor însângeraţi de batae, var nestins, şi alte asemenea orori imaginate de calăii în uniformă...

Şi, totuşi, pe noi nu ne impresionează nici memoriile lui Albert Loudres, nici destăinuirile deputatului Rollin. De la Biribi — simbolul închisorii militare franceze — până la Jilava noastră naţională există o distanţă pe care nici imaginaţia lui Londres nu o poate parcurge: evocăm numai represiunea grevei generale, instruirea celor „108“ şi „aorta“ doctorului Aroneanu, pentru a dovedi că „Albert Loudres n'a rien vu“...

G. SPINA

NOTE LITERARE

de *G. SPINA*

Edouard Herriot: „M-me Récamier et ses amis“

Fenomenul erotic, dus la extrem, a fost întotdeauna un apanaj al vremurilor tulburi cari au încercat omenirea. După marile răsboae, după cataclisme şi epidemii, supravieţuitorii s'au întâlnit într'un dor comun de plăceri imediate şi peste ruinile încă fumegânde şi pe când ecoul hohotelor de plâns încă răsuna în căminurile devastate sau îndoliate, hora dragostei s'a desfăşurat şi în ritm sălbatic a cucerit nu numai tinerimea, dar şi pe cei abia ajunşi la vârsta pubertăţii sau trecuţi de mult peste pragul îngăduit aventurilor amoroase.

Iubirea frământă sufletul omenesc şi prin colcăirea de patimi pe care o provoacă, — emulaţie, invidie, gelozie, ură, răzbunare, inspiraţie artistică,— dovedeşte că este nu un sentiment, dar un generator de sentimente şi al acelora cari dau însăşi vieţii posibilitatea desvoltării. Pentrucă viaţa nu este, în definitiv, decât o vecinică mişcare, un continuu proces de închegare sau descompunere, în domeniul fizic şi psihic.

Dar acest generator de sentimente nu activează cu aceeaşi forţă în fiecare individ. Şi, poate, nici nu apare în ori şi cine. Noi avem convingerea că, pentru cea mai mare parte a oamenilor, iubirea nu există, în sensul acelui imens calvar pe care numai un număr limitat l-a putut urca, şi că pentru majoritate ea se confundă cu surogatele vremelnice ale „prieteniei amoroase“, flirtului şi celelalte derivate cari pot duce, într'un moment dat, chiar la poseslunea trupească dar sânt lipsite de acel fluid miraculos, graţie căruia făptura omenească, într'o clipă, urcă treptele de aur ale dumnezeirii sau coboară. vertiginos, în neagra prăpastie a internului.

*

Şi că în convingerile noastre adevărul îşi are cel puţin o parte importantă, dovadă este faptul că dealungul istoriei, şi la intervale rare, îşi fac apariţia tipurile perfecte ale îndrăgostiţilor şi reţin, încordată, atenţia generaţiilor contemporane, ridicându-se peste massa comună a suspinătorilor de serenade sau a inspiratricelor de trecătoare convulsiuni romantico-conjugale.

Venera şi Adonis, au fost creaţiuni mitologice. Cleopatra şi Marc Antonius, Maria Magdalena şi Isus, au fost oameni, în cari iubirea a clocotit, până la cristalizare; şi dacă au rămas pildă nu e numai pentru faptul că prin evenimente politice sau religioase au însemnat un început de epocă sau au deschis însuşi drumul umanităţii, dar este şi pentrucă mulţimea neputincioasă a văzut în iubirea lor idealul către care zădarnic a încercat să aspire măcar.

Marii îndrăgostiţi sânt etape luminoase, convergente ale pasiunilor cari abia scântee în infinitatea de indivizi din vremea lor, cohortă mizeră de sclavi ai prejudecăţilor şi ai obicinuinţei.

*

Studiul vieţii acestor deose-

(Continuarea în pag. II)

BON DE PREMII No. 18
Ziarul „OPINIA“
100.000 lei, din care 20.000 numerar

CINEMA ELISABETA

Astăzi Joi 13 Noembrie 1924 în Matineuri şi seara

Prezintă — Pentru 1-a oară în Iaşi — Pe celebra stea Mondială

LYA MARA

în ultima şi marea ei creaţie

KATJUŞA MASLOVA

O puternică şi monumentală dramă după scrierea celebră a marelui romancier Rus-Contele LEW N. TOLSTOI

Reprezentăm ambele 2 serii odată — Opera Completă 12 acte

Adaos la program: **ZIGOTO Puşcăriaş** Comedie în 2 acte

Preţurile Obişnuite — Casa deschisă toată ziua

TEATRUL LIRIC

Numai 4 Reprezentaţii Asociata Trupă Israelită

I. AŞKENAZI

în frunte cu neîntrecuta subretă

DINA KÖNIG

rivala MALY PICON

Vineri 14 Noembrie ora 9 jum. seara

TIPKE FAIER

Sâmbătă 15 Noembrie ora 4 p. m — MARE MATINEU

MALCOLE SOLDAT

Sâmbătă 15 Noembrie ora 9 jum. seara

DAS HIPE KLEID

Duminică 16 Noembrie oră 9 jum. seara

MOISE DER GRINER

Sâmbătă 15 Noembrie

Trupa din Vilna

apare în zguduitoarea trag de

LOGODNA

(Der Handschlag)

la Teatru Cinema Sidoli

Traduceri

germană, română, poloneză şi rusă.

Contabilitate comercială şi industrială (întocmire, Notificare, Ţinere sau încheiere de Registre.

Corespondenţa germană-română, întocmiri de acte pe maşina de scris în toate limbele moderne se face la

IOSEF BODINGER

Vasile Conta 23 (colţ Lăpuşneanu 1).

SOBE TERACOTA

Livrez orice cantitate montate complect sau numai material din depozit.

Având la dispoziţie 6 monteri speciali.

Pe viitor orice comandă se va executa prompt şi conştiincios.

Comenzile se primesc zilnic la

Ioan Zlatovici

Muzelor 2 Deal IAŞI

ECOU. In seara zilei de 9 curent, într'un cerc intim a avut loc solemnitatea inaugurărei caselor proprii ale distinsului comerciant din localitate Aizic Bernştein.

Din asistentă remarcăm: D-nele Sterman, Rosen, Marcus, D-rele Rosen şi Solomon, D-nii Strul. Croitoru Goldştein, Cohn, Zeidman, Cohoz.

S'a petrecut de minune graţie amabilităţei cu care au fost primiţi şi serviţi de către drăgălaşele D-re Bernştein cât şi de către D-l Ozias Bernştein.

O plăcută impresie a făcut asupra invitaţilor micul Jaques care a distrat asistenţa printr'un dans frumos, acompaniat fiind la piano de către D-ra Bernştein, o talentată pianistă.

Această serbare va fi o plăcută amintire pentru toţi acei care au luat parte.

Milioane

se pot câştiga cu o obligaţiune de 3½% a oraşului Bucureşti de 100 lei.

Tragerea cea mai apropiată la 1 Ianuarie 1925 cu următoarele câştiguri: 1 000.000; 100.000; 100.000; 50.000; 40.000 etc. Adresaţi-vă la Casa de schimb

S. HEIFLER

Iaşi, strada Ştefan cel Mare No. 33 unde se controlează orice loz din ţară sau străinătate.

Cumpăr şi vând acţiuni Jewish Colonial, deasemenea aur şi argint.

DOCTOR

Adela Naftulea

fost medic de spital

BOLI INTERNE DE FEMEI, COPII, FACERI

Consult. 9—10, 1—3

Str. Cismăriei 19

PIERDUT un portmoneu cu o poliţă de 1000 lei în banc sem. a. Hm Bercovici, şi diverse socoteli.

Declar poliţa nulă şi fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi.

AVRAM IANCOVICI

Str. Cucu 3

INTELLIGENTE deutsche Israelitin, sucht Stelle als Hausrepresentantin (Wirtschafterin), zu alleinstehenden herrn oder dame, 100 dienstbote ist. Geht auch aufs Land Adresse an die Administration.

BRODERIE Anglais, Richelieu, Colbert, etc., pentru garnituri, pat, etc, execut ireproşabil, Adresaţi la administraţia ziarului sub BRODERIE.

Cameră mobilată

pentru o studentă, de închiriat. A se adresa la D-na Eufr. Teodorescu str. Ştefan cel Mare 21 în curtea bisericei Balş.

DIN CAUZA PLECAREI, este de vânzare una haină de Damă de astrahan, una maşină de cusut, lampă mare scaune etc. Adresaţi C. Popovici str. Crucei No. 38.

DE INCHIRIAT o cameră mobilată şi încă o cameră cu bucătărie şi magazie.

A se adresa str. Banu No 14

DE INCHIRIAT, predabile imediat, 5 camere, bucătărie, grădină, etc. A se adresa Str. Banu 14.

Doctor L. HEITEL

MAMOŞ

De la clinicile din Berlin, Viena, Frankfurt

Boli de Femei şi Naşteri

Str. Săulescu 2 (alături de Biserica Talpalari)

Consultaţiuni 3—6 p. m.

Pentru săraci gratis zilnic

Cabinetul Dentar

S. Sirota Grosu

în strada Anastasie Panu No. 17 (Piaţa Halei)

Se execută lucrări în platină, aur şi cauciuc, dinţi albi fără placă, extracţiuni şi plombe fără durere

Consult. dela 9 jum. până la 7 seara.

PREŢURI REDUSE

Pentru săraci gratis zilnic.

Doctor I. Frey

BOLI INTERNE

ŞI BOLI DE FEMEI

Cons. 9-11 şi 2-4

STRADA CAROL 9 bis.

Dr. N. Alexandrescu

Medic de spital

Boli de piele, venerice şi sifilis

Consultaţii 3—5 p. m.

Str. Sărăriei 65.

Mircea G. Serion

Doctor în drept

AVOCAT

FOST MAGISTRAT TRIB IAŞI

Birou de Notariat

Iaşi, Sft. Sava No. 41

Fondurile de rezervă

în Societăţile anonime

Se ştie că potrivit legeii Comerciale, toate Societăţile anonime trebue să-şi constituiască un fond de rezervă, fond a cărui valoare trebue să fie cel puţin 10 la sută din capital. Depildă, o Societate cu un capital de 10 milioane, trebue să posească cel puţin un milion, fond de rezervă. Acest fond se prelevează reţinându-se în fiecare an 50 la sută din beneficiul net.

Cele mai multe bănci şi societăţi, mergând cu prevederea şi mai departe, îşi constituesc diferite fonduri speciale de rezervă. Or, de multe ori aceste fonduri stau scrise numai pe hîrtie, pentru că ele se plasează tot în operaţiuni ale Societăţii.

Acest lucru se petrece şi în Franţa. Acolo se pregăteşte acum un proect de lege prin care toate Societăţile anonime vor fi obligate să plaseze fondurile lor de rezervă în rentă de a Statului.

Şi fiind că măsura aceasta ar tulbura activitatea multora societăţi, cu deosebire a celor vechi, cari au deja fondurile de rezervă constituite şi plasate, se discută acum în ce chip li s'ar putea impune şi lor obligaţiunea de mai sus. Şi s'a decis ca asupra beneficiilor viitoare să se face reţineri. Rămâne numai de fixat cota ce trebue reţinută.

E uşor de văzut ce influenţă puternică va avea o atare măsură asupra creditului şi economiei generale a Statului. Titlurile Statului vor fi căutate. Mare parte vor fi retrasă circulaţiunei şi evident, cursurile lor se vor ridica. V.

E greu să fi medic de plasă!

AVENTURA D-REI DR. ANDEL

Situaţia medicilor de plasă nu e de invidiat, chiar când medicul poate face serviciul fără a fi expus la altă mizerie, decît acela ce rezultă din salarul mic, lipsa de locuinţe şi de mijloace de transport.

Dar se arată ici colo mizerii mult mai mari.

*

O aventură puţin comună a avut de suferit d-ra dr. Andel, medic al circumscripţiei „Şapte-Bani" din judeţul Bălţi.

D-ra dr. Andel, pornind de la reşedinţă în spre o comună unde avea de combătut o epidemie, a fost întîmpinată de o bandă de hoţi, dezbrăcată şi jefuita de tot ce avea.

Şi aceasta ar fi poate natural dacă se ţine seamă de numeroasele bande de hoţi, ce cutreeră Basarabia.

Dar mai curios e faptul, că d-ra Andel, deşi a căzut victimă în exerciţiul datoriei, n'a primit nici un ban despăgubire din partea direcţiunei generale a serviciului sanitar, cu toate intervenţiile făcute de direcţia regională.

Abonaţivă la „OPINIA"

Procesul Sanielevici-Duscian

Chişinău.— Alaltăeri a venit spre judecare procesul penal intentat de senatorul I. Sanielevici, în contra d-lui dr. I. Duscian, redactor al ziarului „Universul", pentru faptul că l-a calomniat prin presă.

Tribunalul a fost prezidat de d. judecător Gh. Strat, iar Ministerul Public reprezentat prin d-l procuror Gr. Stoilor.

D. Sanielevici a fost asistat de avocaţii C. Sachelarescu, Gh. Ponişca, fraţii C. şi G. Ştemberg şi S. Magder iar d-l dr. Duscian de dl. avocat I. Nicolaide.—Primul a luat cuvântul d. avocat Gh. Panişca, care drintr'o frumoasă pledoarie a caracterizat faptul de calomnie ce se impută d-lui dr. Duscian.

Terminând, d-sa spune: chiar dacă dr. Duscian va scăpa din acest proces fără vr'o condamnare penală, totuşi va eşi condamnat pentru totdeauna moraliceşte.

Orele fiind înaintate, dezbaterile au fost amânate în continuare pentru Vineri 14 Noembrie.

Se aşteaptă cu nerăbdare soluţiunea ce se va da acestui proces. Ut.

Faimă şi zvon

Când faima începe să surâdă artiştilor dramatici ei sunt cuprinşi de o dorinţă cunoscută de asemenea artişti numai de moderni, în acest prim sfert al secolului nostru. Artiştii aceştia au nemărginita dorinţă de a fi filmaţi. Reflexul scenei înregistrate, când interpretul artistic îşi poate vedea jocul lui propriu, îi produce un deosebit farmec şi până la descoperirea lui Marey, nu exista nici un alt mijloc pentru ca tălmăcitorii aceştia de sentimente şi vieţi omeneşti să-şi vadă opera lor.

Am avut apoi ocazia să vedem artişti, în natură, pe scenele noastre şi cari artişti ne-au fost cunoscuţi numai din film, cum de pildă Nick Winter, Max Linder, în ultimul timp Prince-Rigadin etc.

Din artiştii pe care i-am văzut în carne şi oase şi pe film mai citâm şi pe Maly Picon. Acum însă în ultimul timp a fost filmată la Berlin, la marea casă de filme Ufa, toată trupa din Vilna, renumita Companie dramatică atât de bine cunoscută şi atât de mult apreciată în oraşul nostru.

Această admirabilă trupă, cea mai bună din câte s'au perindat în oraşul nostru, au realizat pe ecran celebra dramă „Logodna (Der Handschlag-Tekis Kaf)" dator tă reputatului autor An-Sky.

Această dramă care ne arată viaţa plină de suferinţă a poporului evreu, are admirabili interpreţi, precum: Stein, Bulon, Kamen, etc. simpaticii şi admirabili artişti, pe cari i-am aplaudat în nenumărate rânduri pe scena Teatrului Sidoli.

Şi tot în sala Sidoli, însă pe ecran, îi vom admira cu începere de Sâmbătă în puternica tragedie „Logodna".

Inscriţi-vă la Crucea Roşie

Instituţia Crucea Roşie împlineşte anul acesta 60 de ani de existenţă. In adevăr în 1864 fu iscălită de principalele state din lume prima Convenţie din Geneva care, revizuită mai târziu, constitue astăzi codul de războiu al ţărilor civilizate.

Eminentul jurisconsult Renault a spus că „Convenţia Crucei Roşie constitue actul constituţional cel mai important al veacului al 19-lea" şi Bluntschlix a scris că „aceasta se poate considera ca una din cuceririle cele mai nobile ale spiritului monden".

In ţara noastră Crucea Roşie a adus servicii însemnate în ultimile trei războaie. Spitalele ei stăteau în fruntea celorlalte; îngrijirea dată răniţilor şi prizonierilor de ori ce naţionalitate, mângâierea adusă familiilor acestora prin înlesnirea corespondenţei, sânt acte de o nobleţă desăvârşită,

De la războiu încoace programul Crucei Rosii este lupta pentru apararea sănătăţei, şi cum boalele sociale şi'n deosebi tuberculoza e marele duşman al neamului, Crucea Roşie sprijină acţiunea societăţii pentru Profilaxia Tuberculozei.

In zilele de 16 şi 17 a. c. se fac înscrieri de noi membri. A fi membru al Crucei Roşie este o cinste şi o datorie.

In jurul asasinatului din str. Elena Doamna

INSTRUCŢIA RENUNŢĂ LA RECONSTITUIREA CRIMEI. STAREA VICTIMELOR.

Judele de instrucţie a stabilit perfect cele petrecute, în preajma şi în momentul asasinărei lui Manciu.

Prin ascultarea de numeroşi martori, prin diferitele confruntări, cele petrecute au fost stabilite cu preciziune.

Faţă cu aceasta, e foarte probabil, că judele de instrucţie va renunţa la o reconstituire a crimei, la faţa locului.

*

Inspectorul Closs merge spre complectă îndreptare, dar îi va trebui un timp mai îndelungat de covalescenţă.

Starea subcomisarului Huşanu nu este de invidiat.

Glontele nu a fost scos şi probabil, că medicii vor renunţa la această operaţie, ţinând seamă de starea de slăbiciune în care se găseşte această victimă a lui Corneliu Codreanu.

SPECTACOLE

Iată principalii artişti din Trupa din Vilna care debutează în rolurile prime din marea tragedie „Der Handschlag".

Stein, Bulov, Kamen, Estr Ruchel Kaminske, Ida Kaminska, Ida Kaminska, Turkov, Avram Morewsky, Adolf Fenigstein, Elieser etc. etc.

---

bite exemplare ale speciei umane, este tot atât de important ca şi acela al vieţii oamenilor iluştri, pe tărâmuri cu totul altele. Şi dacă învăţăminte putem lua din sbuciumul apostolilor, din privaţiunile campionilor ştiinţei şi din hotărârea conducătorilor de popoare, împrejurările prin care au trecut şi comportarea faţă de ele ale marilor curtizani şi curtezane nu sânt fără interes pentru cizelarea sufletească a vulgului arierat.

Nu trebue însă confundată povestirea vieţii acestor exponenţi al amorului, cu literatura şi cronica scandalurilor mondene, din timpul cucernicului Brantôme sau al călugărului Rasputin, de pildă.

*

Această cam lungă introducere am socotit-o necesară nu pentru a justifica pe un autor, a cărui autoritate morală este indiscutabilă, dar pentru a pune la punct pe cititorul ahtiat de pornografii şi nedeprins a deslega de noţiunea iubirii, nămolul pe care şi înclinaţiile şi lectura romanelor lui Marguerite i l-au împrăştiat în suflet.

D. Edouard Herriot, profesor de literatura franceză şi romancier consacrat,—înainte de a fi primar al Lyonului şi prim-ministru al Republicei,— a cercetat cu răbdarea istoricului documentele vremii şi lucrările apărute până la dânsul, şi a închegat, cu o fină pătrundere opera a cărei analiză ne-a dat prilejul observaţiilor de mai sus „*Madame Récamier et ses amis*".

Vasta scriere a d-lui E. Herriot, îmbrăţişează „cariera" acestei admirabile femei, în jurul căreia istoria celor mai mai tulburi timpuri ale Franţei a gravitat şi care a imprimat evenimentelor ceva din caracterul ei entuziast şi totuşi prevăzător.

Juliette Bernard-Récamier prietina d-nei Tallien, şi a Josephinei de Beauharnais—„aceste trei graţii ale Directoratului, cari au înebunit Parisul şi au văzut căzând personagiile cele mai ilustre la picioarele lor, acele frumoase picioare pe cari le purtau goale, doar cu coturni şi cu smaralde la degete, erau sufletul însuşi al plăcerii" — merita în marea frescă a spiritului şi fineţei franceze, să-şi aibă locul.

Dacă n'ar fi avut decât numai frumuseţea şi încă pentru poporul înebunit după linia şi forma perfectă, Juliette Récamier trebuia să rămână şi să fie amintită, dincolo de hotarele vremii şi ale ţării sale.

*

Şi deocamdată, ca încheiere a acestei introduceri a cronicei noastre, vom reproduce următoarele rânduri pentruca, peste noi, să fie prezentă aceea pe care o evocăm, admirând-o:

„O talie mlădioasă şi elegantă, umerii şi gâtul de cea mai admirabilă formă şi proporţie, o gură mică şi roşie, dinţi de perlă, braţe fermecătoare deşi puţin subţiri, părul castaniu buclat natural, nasul delicat şi regulat, dar francez, o strălucire neasemuită a feţei care eclipsa totul, o fizionomie plină de candoare şi câteodată răutăcioasă, şi pe care expresia bunătăţii o făcea iresistibil de atrăgătoare, leneşă şi mândră, cu capul cel mai perfect. Despre dânsa s'ar fi putut spune cu tot dreptul ceeace a spus Saint-Simon despre ducesa de Bourgogne: mersul ei era ca al unei zeiţe trecând peste nouri... Avea caracterul extremei modestii"...

Aceasta era femeea căreia soarta i-a hărăzit să fie, alături de doamna de Staël, geniul feminin al Franţei care avea, în timpurile sălbatice dela 1793 la 1848, o imperioasă necesitate de graţie, delicateţe, bunătate şi zâmbet, pentru a nu sucomba în ghiarele doliului pe cari războiul civil şi campaniile napoleoniene, le întindea ameninţătoare.

G. Spina

Ultimile informații

x Dacă Zellea tatăl s'a adresat contenciosului administrativ de la Inalta Curte de Casație pentru ridicarea suspendării sale de la catedra de la liceul din Huși, a făcut'o probabil pentrucă a cunoscut declarația făcută în consiliul de Miniștrii de d-rul Angelescu că el nu poate da în judecată consiliului de disciplină pe d. Cuza, și pe Zellea tatăl. sub pretextul că achitarea este sigură.

In adevăr, Zelea are dreptate. Fără trimetere în judecată, nu se poate suspenda de cât doară dacă te chiamă Stere.

x Cetim în „Aurora“ următoarea informație surprinzătoare:

Ministrul instrucțiunei publice, d. dr. Angelescu, a primit în cursul săptămânei o scrisoare de la d. A. C. Cuza prin care acesta, între altele, manifestă dorința de a se muta la universitatea din București.

x Se anunță că d. Petrescu Comnen ministru al României la Berna, a fost transferat în aceiași calitate la ambasada română din Paris.

In locul rămas vacant la Berna a fost numit d. Mircea Djuvara, deputat.

x *Ni se aduce la cunoștință că epitropii spitalului israelit au destinat o sumă de 15.000 lei, din veniturile spitalului, pentru folosul propagandei electorale a unor candidați la viitoarea comunitate evreiască.*

Deși faptul îl deținem din sursă absolut sigură, ni se pare atât de neverosimil încât așteptăm dezmințirea din partea epitropiei spitalului.

x EXAMENELE MAGISTRATILOR.—Cu toate zvonurile de amânare, Ministrul Justitiei a fixat în mod irevocabil prima seziune de examen pentru magistrați în prima săptămână a lunei Decembrie.

La Curtea de Apel locală s'au înscris până în prezent peste 120 de magistrați.

Magistrații care urmează a fi examinați vor avea călătoria pe căile ferate gratuită.

Președinții comisiunilor examinatorii, urmează a fi convocați la Ministerul Justiției, pentru a lua cunoștință asupra normelor de examinare.

x Congresul A. G. I. R-ului, (asociația generală a inginerilor din România), va avea loc la Chișinău.

Comitetul general al asociației urmează a fixa data ținerei congresului.

x Administrația financiară Iași aduce la cunoștință că în localul Ad-ției sunt de vânzare 157 lăzi în care a sosit moneda metalică, având dimensiunile următoare : lungimea 54 cm. înălțimea 27 cm. ; grosimea scândurei 0.2 mm. și lățimea 0.28 c. m.

Doritorii se pot adresa pentru orice informațiuni Ad-ției financiare Iași (Serviciul Contabilității) în orice zi de lucru între orele 9—12 și 3—7 p. m.

In jurul unei sentințe

Probe materiale și probe psihologice în procesul Spodheim

Ințelegem pentru ce Tribunalul Bacău compus din trei judecători, cum o subliniază Spodheim în cererea sa de eliberare către Curte, a deliberat 10 zile.

Pentru Spodheim probe materiale, brutale, simple nu există, căci dânsul n'a fost prins asupra faptului operației la contor, ca Culievici mecanicul și Barat magazinerul. Toate probele relativ la Spodheim sunt complexe și de ordin psihologic.

Una din aceste probleme în judecata lui Spodheim este și oferta de mituire a judecătorului de instrucție dela Botoșani, d. Pelin. Se știe că un moșier Zaharia, a oferit judecătorului Pelin un milion ca să mușamalizeze afacerea Spodheim.

Afacerea tentativei de mituire Zaharia, n'a putut fi lămurită în tot complexul ei, pentru că Zaharla n'a putut fi pus sub inculpare, căci la noi mituitorul nu se pedepsește.

Va trebui totuși de găsit o împăcare între nevinovăția în *fapt* a lui Spodheim, cum o declara Trib. Bacău, și oferta de 1 milion făcută de Zaharia judecătorului de Botoșani. Asupra acestui caz sunt trei ipoteze :

Sau Zaharia credea că dacă nu dai bani, chiar nevinovații pot fi dați în judecată și condemnați.

Sau Zaharia, necunoscând ca Trib. Bacău dosarul cauzei.—credea pe Spodheim vinovat și intervenea ca să-l scape prin bani.

Sau Zaharia cunoștea din lumea afacerilor, prin ce manopere Spodheim trăgea foloase mari din exploatarea fabricei Dumbrăveni și punea în joc un milion ca să se mușamalizeze afacerea Spodheim, cu bani din lumea lui Spodheim, sau cu angajamente, din această lume că milionul îi va fi restituit cu dobânzi și comision.

Spodheim, achitat sau condamnat, vom spicui pentru cetitori soluțiunile psihologice mai interesante din hotărâre.

Procesul unui colonel

Chișinău.—A început la Consiliul de Război al corp. III armată judecarea procesului medicului-Colonel de la Divizia 17, Severian Bednarevschi, invinuit de conrupție.

In acest proces se vor audia o serie întreagă de martori.

Probabil că procesul va dura vre-o 10—12 zile.

x Intre 1 și 3 Decembrie va avea loc la Iași, congresul general al cooperației.

Pentru călătoria cooperatorilor și a organizațiilor cooperatiste s'a acordat o reducere de 75 la sută pe c. f. r. pe baza legitimațiilor eliberate de Ministerul Muncii.

x Eri și-au terminat examenele ultimului Doctorat în Medicină și Chirurgie, următorii Domnii :

Rosen Avram, Tuchilă Ion, Ekștein E., Rosman Johanes, Simhovici E., Dascăl A.

Candidații au fost viu felicitați de comisiunea examinatoare de sub președinția D-lui Prof. Dr. G. Bogdan.

x Autoritatea comunală procedează la revizuirea personalui din serviciile respective, în vederea suprimărilor care se vor face din motive de economii budgetară.

Se va face o importantă reducere a diurniștilor ; în schimb lefurile funcționarilor vor fi sporite.

x Din inițiativa comunei se va proceda la consolidarea Bojdeucei lui Creangă, care amenință cu dărămarea.

Intreg imobilul va fi reparat și îngrădit.

x Se agită ideia înființărei în localitate a unei societați comunale de construcții sub formă de cooperativă, în genul aceleia care funcționează la București sub preșidenția doctorului Costinescu

x **Bibliografie.**— A apărut excelenta revistă *„Viața Românească“*, anul XV, No. 10 cu articole de d-nii G. Ibrăileanu, Octav Botez și M. Ralea, *despre opera lui Anatole France ;* cu un studiu de d. Tudor Vianu *despre opera lui Panait Istrati ;* cu *literatură* de M. Sadoveanu. Ionel Teodoreanu, Mihai Codreanu, Henrieta Stahl, G. Bărgăuanu, Eugen Crăciun ; cu *studii și cronici* de prof. I. Simionescu. prof. I. Minea, Const. Vișoianu, Savel Rădulescu etc. Continuarea romanului „Oblomov“ de I. Gonciarov, precum și *un bogat material de recenzii dări de seamă și informațiuni.* 180 pagini, 30 lei.

ECOU

— Librăria „Universală“ M. H. Schonfeld din str. Cuza Vodă 52, cea mai bine asortată, vinde cu prețurile cele mai reduse toate articolele de librărie și papetărie.

A adus un bogat asortiment de articole de pirogravură și genți de piele, de cea mai fină calitate.

URMĂRIȚI în corpul ziarului lista complecta a MARILOR PREMII (Seria V-a) acordate de ziarul «Opinia» cititorilor și abonaților săi.

x PIATA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat eri 10.85 ; la Zurich 2,85.

Devizele în Capitală au notat :

Francul francez 9,82 ; francul belgian 9,25 ; francul elvețian 35,75 ; lira engleză 852 ; dolarul 185 ; lira italiană 8,03 ; coroana cehă 5,53.

x D. Victor Iamandi, deputat, s'a mutat din strada Bărboi în strada Sărărie No. 86, colț cu strada Sf. Atanasie.

Sâmbătă după amiază va avea loc în Iași o conferință publică la care va lua cuvântul marele scriitor evreu David Bergelsohn.

x D. Prof. Dr. M. Butoianu și-a început eri cursul de medicină operatorie—tratând despre importanțe medicinei operatorie în progresul chirurgiei generale.

D. Profesor Dr. Butoianu a fost elogios recomandat de d. Decan al Facultăței și felicitat de d-nii Profesori.

x Serviciile technice ale județului și comunei au dispus accelerarea lucrărilor de construire a noului pod de peste Bahlui, astfel ca ele să poată fi terminate încă în cursul acestui an.

x D. Al. Fălcoianu Directorul general al Monitorului Oficial însoțit de d. B. Ionescu șeful Serviciului Technic al Imprimeriilor din țară, a inspectat zilele trecute birourile și atelierile Imprimeriei Statului din Chișinău.

Rezultatul inspecțiunei il va consemna într'un raport cătră ministerul de Interne.

x Azi se întrunește la București delegația permanentă a partidului naționalist al poporului. Vor participa și d-nii N. Iorga și Argetoianu.

x Parlamentarii ieșeni au plecat aseară la București în vederea reînceperei activității parlamentare.

x Sâmbătă 15 Noembrie se închide subscripția la Societatea comunală de electricitate.

x D. general Popovici, fostul guvernator al Basarabiei, însoțit de d. Ifrim, președintele Ateneului popular din Iași, pleacă mâne la Chișinău și alte câteva orașe din Basarabia.

Scopul acestei călătorii este a vizita diferitele cercuri culturale înființate de generalul Popovici de când era guvernatorul acelei provincii.

x In urma dispozițiunilor luate de Ministerul Instrucțiunei Publice, decanatul facultăței juridice nu eliberează certificate doveditoare pentru licențiați, până la obținerea diplomei.

Cum însă eliberarea diplomelor de licență, din cauza multiplelor formalități, durează cu lunile, licențiații au mari neajunsuri, neputându-și valorifica titlul obținut.

Pentru înscrierea în barou, s'a convenit ca la întrebarea consiliilor de disciplină a barourilor respective dacă petiționarul este licențiat, facultatea să răspundă printr'o adresă, pe baza căruia licențiatul se va putea înscrie provizor.

x O consfătuire a avut loc azi între d. dr. Tănăsescu medic șef al orașului și d-na dr. Vrînceanu, care are îngrijirea medicală a liceului O l t e a Doamna.

S'au luat în comun acord cuvenitele măsuri pentru a asigura buna stare higienică a localului creat pentru 2oo eleve și care numără azi 8oo.

Sâmbăta 15 Noembrie
Trupa din Vilna
așa e în zguduit area tragedie
LOGODNA
(Der Hands hag)
la Teatru Cinema Sidoli

Sidoli - prezintă Astăzi
— Luxoasa montare —
SECRETELE CASNICIEI
după romanul lui MARCEL PREVOST
In rolurile principale corifeii arta Kino-dramatice
Hellen Chardwich și Richard Dix
Adaos la program : marele film de aventuri
SAMSON în luptă cu atleții precum **Leii Veseli**
comedie americană la care se râde cu hohote în 2 acte

SPITALUL și POLICLINICA
„Dr. GHELERTER“
IAȘI, STRADA GRICA VODA No. 39
INSTITUTUL de RADIOLOGIE
(Raze X Roentgen) și
AGENȚI FIZICI
Conduși de Medici specializați la Berlin
Diagnostic și tratament, băi de lumină, (Raze ultra-violete), tratamente electrice
Zilnic de la 10—12 dim. și de la 4—8 p. m.
UZINA PROPRIE
Pentru bolnavi lipsiți de mijloace se fac reduceri pe baza recomandarei medicilor.

Cumpăr și vând
Aparate Fotografice
Permanent depozit de Plăci, Pelicule Agfa, Lumiere, Jougla, Hârtie Fotografică, Laborator gratuit la dispoziția amatorilor.
Se primesc Pelicule și plăci la developat și copiat
Fotograful Curței Regale
Zaharia Weiss
Iasi. Piața Unirei

Sanatoriul Dr. Tzaicu
IAȘI. STR. CAROL 20, Telefon 115
Clinică Chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Adaptat la chirurgia de urgență. Mecanoterapie, Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie.
Se primesc boli interne și nervoase (exclase bolile contagioase și nervoșii turbulenți).
Informațiuni și consultațiuni între orele 2—4 p. m.

Vinuri En Gros
De vânzare 2700 deka Vin de calitate superioară, de 11,5 — 12 — 13 grade tărie alcoolică, recolta 1924, podgoria Nebuna, Comuna Ciurea.
A se adresa D-nei Dr. Rătianu str. Mitropoliei 2.

Abonați-vă la „Opinia“

O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc

din primele începuturi și până la 1923

de EM. AL. MANOLIU

Stagiunea teatrală 1878-79

PASCALY LA BOTOSANI.— TURNEUL MARELUI TRAGEDIAN ERNESTO ROSSI

C. P. Constanteniu, cu tot succesul moral și material ce l'a avut, fiind în capul instituției teatrale în cursul stagiunei precedente, totuși ca om practic și mai ales cu experiența căpătată de pe când era încă membru în Comitetul Teatral, socoti că spre a'și servi interesul său propriu, să aducă pe Mihail Pascaly din București și încă pe câți-va, așa ca să alcătuiască împreună cu artiștii localnici o trupă mare cu care să'și susție reputația ce'și căștigase de organizator ghibaci în a le teatrului.

Trupa era așa dar formată din următoarele persoane : Mihai Pascaly, Bălănescu, M. Galino, Grig. Manolescu, Arceleanu, Gh. Nebuneli, Em. Manoliu, Petrescu, Pruteanu, N. Hagiescu, Al. Evolschi, Dim. Gălușcă, Cornescu, C. Ionescu, Ghiță Dimitrescu, Vasile Hasnaș, Mirinchidi, Mavrodin Savel, Andriescu, Georgescu, Mardari și Rozen.

Ca artiste se aflau : Maria Petrescu, Maria Constantinescu Athena Georgescu, venită pentru prima oră în Iași, Elisabeta Neculau, Elena Evolschi, Eliza Conta, Luța Botez, Luiza Righetti, Aristiza Pavlov, Natalia Iasinschi, Ecaterina Soțir, Iosephina Pochi și Ivanovici.

Delmary ca regizor, Capelmeistrul Wolmar șeful orchestrei, G. Fredas pictor decorator.

Lipsea de pe afișul program Matilda Pascaly care se stinsese din viață în iarna lui 1877, adânc regretată de toată țara, dar mai ales de publicul bucureștean ca nepreţuită artistă ce a contribuit, alături de soțul său Mihail Pascaly, la rădicarea scenei naționale de acolo.

Repertorul anunțat cuprindea un mare număr de drame și comedii, unele luate din cele ce se mai jucase în stagiunile trecute, altele întroduse ca noutăți. Deschiderea stagiunei 1878—79 s'a făcut la 15 Octombre cu piesa *Ghebosul* o dramă tradusă din franțuzește și despre reprezentarea căreia ziarul local *Stafeta* spune că trupa s'a prezentat bine cu acea piesă emoționantă, și trage prognosticul înbucurătoare pentru reușita stagiunei. A doua piesă jucată a fost ***Rubedeniile***, o localizare de Pascaly care a produs mult haz în public, apoi *Vrăjitoarea* o mare dramă a lui Vic. Sardou și'n care Maria Petrescu excela prin jocul ei expresiv și dicția puternică ce o avea. In sfârșit din mulțimea pieselor anunțate s'au jucat : *Supliciul unei femei,* dr, *Boamba cu apă fiartă* comed. *Orbul și Nebuna* dr, *Mireasa Poporului* comedie, *Găgăuții* vod, cu muzica de Flechtenmacher, *Moartea lui Brancovanu, Hatmanul Cazacilor* piesă spectaculoasă jucată atunci pentru prima oară în Iași, *Curierul din Lyon, Două Orfeline, Rotarul* un epizod național în 4 acte cu o bogată muzică scrisă probabil de Wachmann.

E de notat că la 14 Ianuar trebuia să se joace pentru aniversarea răpirei Bucovinei piesa intitulată : *Răpirea Bucovinei* sau uciderea lui Grig Ghica Vodă în Beilic dramă istorică națională în patru acte al cărui autor s'a ținut sub tăcere, totuși s'a presupus a fi *Petrino* un bun patriot bucovinean și care a scris și versuri apreciabile. Representarea acelei piese n'a putut să aibă loc din cauza protestului energic al Consului Austro-Ungariei către guvern, care a ordonat oprirea spectacului din acea zi.

Stagiunea s'a închis la 18 Februar. dar o parte din trupă, în frunte cu Mihail Pascaly, a plecat pe la 1 Februar la Botoșani unde anunțase de mai înainte un număr de reprezentații, pentru care se făcuse și abonamente. Acele reprezentații și încă vre-o câteva în plus, au fost date în cursul lui Februar 1879 și în o parte din Martie, datorit neapărat marei mulțumiri ce au produs botoșinenilor acea trupă prin jocul și alegerea pieselor pe cari le-a reprezentat

Un eveniment artistic de mare însemnătate, aproape, dacă nu chiar egal, cu acela ce l'a produs Adalaida de Ristori, a fost venirea în Iași a unei excelente trupe italiene în frunte cu marele tragedian ***Ernesto Rossi*** care începând de la 17 Ianuar ; a jucat următoarele piese ; ***Moartea Civilă*** de Paolo Giacometti ; ***Romeo și Julietta, Marbeth*** tradgedie de Shakespeare, ***Ludovic al XI-lea*** de Casimir Delavigne, ***Hamlet*** tot de Shakespeare ; ansamblul artiștilor a dat viață jocului iar forța dramatică a marelui tragedian Rossi, ca și al gingașei artiste Enrichetta Catanes a stors lacrimi publicului așa de numeros, ce deabea mai încăpea în sală. Artiștii noștrii au avut a doua ocazie de a vedea școala marilor tragedieni cât de prețioasă este prin naturalul ce'l desfășură în întreaga gamă a pasiunelor puternice pe care le exprimă prin graiu și gest,

Asuse
(Carnete à souche)
toate felurile și mărimile, numerotate și perforate de vânzare eftin la
LIBRARIA CENTRALA
Iași, str. Gh. Mârzescu 25

Ultima oră

Lupta contra fasciştilor in Italia

Opoziţia italiană se retrage din parlament.-Uneltirile monarhiste în Germania.-Incetarea grevei din Austria

Lupta contra fascismului

Opoziţia italiană s'a retras din Parlament.-Mişcarea garibaldienilor

Bucureşti.— In Italia s'a pornit ofensiva opoziţiei contra guvernului fascist.

D-l Mussolini a făcut un expozeu în faţa majorităţii parlamentare. Absolut întreaga opoziţie a hotărât să se abţină de la şedinţele parlamentului.

Opoziţia a lansat un manifest unic către ţară prin care cere efectuarea de noui alegeri libere.

Generalul Garibaldi a adresat de asemeni un manifest către popor îndemnând la luptă contra bandelor guvernamentale.

Se crede, că ne aflăm în faţa începutului unei mari mişcări garibaldiene pentru răsturnarea fascismului.

In jurul tulburărilor

DIN SPANIA

Bucureşti.— Ziarul „Le Matin" publică un interviev cu romancierul Blasco Ibanez care afirmă, că mişcarea din Barcelona este opera unui grup de anarhişti. Republicanii spanioli nu s'au amestecat în această mişcare.

*

Ziarul „L'écho de Paris" spune, că tulburările din Barcelona sunt rezultatul unei mişcări dinainte pregătite, refugiaţii spanioli din Franţa aşteptau în orice moment acţiunea în sti mare împotriva dictatorului.

In noaptea de Joi spre Vineri numeroase elemente revoluţionare concentrate lângă Barcelona au susţinut o luptă în toată regula cu armata.

Prăbusirea unei galerii

la o Biserică din Ardeal

Numeroase victime omeneşri

Bucureşti.— In comuna Micefalău lângă Dicio-Sân-Martin, o nenorocire s'a întâmplat la biserica reformată.

In timpul slujbei s'a prăbuşit peste credincioşi galeria în care se află orga.

O persoană a fost ucisă, iar 15 grav rănite.

Multe dintr'acestea se află in agonie.

Uneltirile monarhiştilor germani

Acţiunea prinţului Bavariei.-- Speranţele antisemite ale Kaiserului

Bucureşti.— Circulă cele mai alarmante svonuri în legătură cu acţiunea monarhică din Bavaria.

Când s'a produs conflictul dintre Ludendorf şi Kronprinţul Ruprecht, Ludendorf l-a acuzat pe Kronprinţ, că a pus la cale revenirea pe tronul Bavariei a familiei Witelsbach.

Kronprinţul a desmiţit faptul; totuşi cercurile politice au rămas ingrijorate.

*

Mandatarul ex-Kaizerului Wilhelm a adresat un apel către nobilimea germană, în care o sfătueşte ca la viitoarele alegeri, „să înfrângă puterea şi spiritul evreesc şi democratic, ducând lupta pentru reînchegarea unui imperiu german liber, tare, naţional şi creştin".

Paşapoartele

Bucureşti.— Judecătorul de instrucţie Dristorian a ascultat ieri pe funcţionarul Comşa de la siguranţa generală, în chestia fraudelor cu paşapoartele.

Comşa a dectarat, că în baza unui ordin scris al d-lui Georgescu-Henţeşti, fostul şef de cabinet al d-lui Franasovici, a eliberat 25 de paşapoarte.

D-l Comşa va fi ascultat astăzi din nou.

Ceţiţi „Opinia"

Germania în Liga Naţiunilor

Bucureşti.— Anglia, Italia, Belgia şi Uruguay au răspuns afirmativ în chestia acordării Germaniei un loc permanent în liga Naţiunilor. Acelaş răspuns îl va da în curând şi Cehoslovacia.

Se crede, că Germania va cere formal admiterea ei în Liga Naţiunilor, în adunarea Ligei, care va avea loc la Roma în cursul lunei Decembrie.

INCETAREA GREVEI DIN AUSTRIA

Bucureşti.— Ieri s'a reluat circulaliunea trenurilor pe căile ferate austriace, în baza acordului încheiat între direcţiunea căilor ferate şi delegaţiile greviştilor.

Monsegnorul Seipel a fost însărcinat cu formarea noului guvern.

Asasinul lui Erzberger

găseşte azil în România

Bucureşti.— „Neue Freie Presse" scrie, că autorităţile ungureşti vor excorta pe asasinul lui Ertzbergher în România, întru cât guvernul român s'a declarat gata să-i permită intrarea în ţară.

ABONAŢI-VĂ LA „OPINIA"

Un mare proces de faliment

Bucureşti.— Banca Naţională de credit din Italia a cerut tribunalului Ilfov declararea în stare de faliment a marelui comerciant Stroe Lupescu, pentru datorii pe polite în valoare de 140.000 lire italiene.

Tribunalul I-a declarat în stare de faliment.

Ieri, curtea de apel, secţia IV-a, a judecat apelul făcut de Lupescu. Avocaţii apelantului au dovedit că Lupescu a achitat până acum creanţe în valoare de 10 milioane lire italiene şi că are valoroase garanţii în mâna creditorului.

Curtea de apel a anulat declaraţia în stare de faliment şi a condamnat banca italiană la cheltueli de judecată.

Complot contra francului francez

Bucureşti. — Ziarul „L' Oeuvre" spune, că cercurile financiare din Madrid au răspândit svonul, că trustul întemeiat astă primăvră în Spania, Olanda şi America în contra francului francez, are intenţia a relua atacul pentru a scoborâ valuta Franţei.

Raporturile cordiale anglo-franceze

Bucureşti.— Dl. Herriot s'a prezentat ieri la ambasada Angliei şi a mulţămit lordului Crewe pentru vizita care i-a făcut-o şi pentru sentimentele exprimate de noul guvern şi în special pentru discursurile rostite la Güldhalle de domnii Baldwin şi Schamberlain.

Presa franceză este unanimă în a'şi exprimă satisfacţia pentru atitudinea prietenoasă a Angliei.

IMPRUMUT GRECESC

Bucureşti.— In curând se vor termina tratativele pentru acordarea unui împrumut Greciei conform planului Ligei Naţiunilor de a se veni în ajutorul refugiaţilor greci din Asia-Mică.

Cumpărăm Briliante

Diamante, aur, argint, piatină, Bijuterii şi danturi de aur uzate

Oferlud preţurile cele mai mari

Ceasornicăria TISCHLER

Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii

IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI

Nu cumpărăm decât de la persoane bine cunoscute sau dela persoane cari ne vor prezenta dovadă din partea circumscripţiei din care face parte că obiectul oferit este liber spre vânzare

Magazinul şi atelierul renumitei blănării

LA DAVID

S'a instalat la Str. Ştefan cel Mare No. 19 (vis-a-vis de Parfumoria Venera) şi înştiinţează Onor, clientela că a primit un asortiment de blanuri fine pe care le-a pus în vânzare cu preţurile cele mai reduse.

Atelierul propriu execută lucrări cu reuşită garantată şi după ultimele modele.

Marile premii ale „Opiniei"

(Seria 5-a)

Iată lista noilor premii, pe care „Opinia" le acordă fără deosebire, tuturor cititorilor şi abonaţilor săi, nedându-se îndărăt de la niei un sacrificiu.

Lei 20.000 (douăzeci mii)

în numerar

Un artistic tablou al maestrului *Otto Briese*, **din admirabila expoziţie de pictură** deschisă în str. Lăpuşneanu No. 38.

Un splendid costum-pijama de crêpe-santé, **foarte elegant, de la marele magazin** «*High Life*» din str. Lăpuşneanu (Hotel Trayan).

Una bucată pânză sau **zefir** *de 30 metri,* **produs al marei fabrici „Ţesătura"**, din depozitul d-lui Fred Şaraga str. C. Negri 93.

O elegantă pălărie de catifea, Chic parisien, de la renumitul magazin de mode «*Hélène*» din str. Lăpuşneanu No. 30.

Una pălărie de sezon, pentru damă, ultima creaţie, material fin, de la marele şi bine asortatul magasin **„Damian", str. Cuza Vodă 75.**

Una mapă de piele, frumos lucrată, pentru profesionişti, de la cunoscutul magazin de librărie, papetărie **şi obiecte de artă «*Librăria Universală*» M. H. Schönfeld, str. Cuza Vodă 52.**

Una splendidă garnitură de bucătărie, în faianţă, compusă din *16 bucăţi,* **plus raftul special în oloi, de la asortatul şi frequentatul magazin «*Cristal*» Piaţa Unirei, (Colţ cu str. Săulescu).**

Una duzină farfurii, prima calitate
Una duzină pahare, fine pentru ceai
Una duzina pahare, pentru vin.

15 sticle liqueruri, siropuri, rom şi cognac, produsele renumitei distilerii „*Delicia*" din Iaşi, **str. Capela Armeană 2.**

3 magnifice Pandişpanuri specialitate originală şi fără rival a cofetăriei „Hirschhorn" **strada Socola No. 39.**

10 litrii vin vechiu tămâios, de la Depozitul de vinuri „Podgoria Iaşilor", Berman Elişcu & Sol. Korn, **str. Col. Langa.**

Un premiu literar constând din cele mai bune lucrări de literatură şi ştiinţă, editate de marea instituţie **„Viaţa Românească".**

Două abonamente pe un an, la ziarul „Opinia"

Trei abonamente pe 6 luni la ziarul «Opinia».

In afară de aceste valoroase premii, ***toţi cetitorii „Opiniei"****, capătă ca premiu special. gratuit, una intrare la un spectacol seral, complect, de cinematograf, în vasta sală „Sidoli", iar cei din provincie se vor bucura de alte avantagii ce le vom anunţa ulterior.*

*

Pentru a beneficia de aceste premii, cetitorii trebue să strângă cupoanele cu începere de Vineri 24 Octombrie până Marţi 9 Decembrie.

Deci în total 40 cupoane.

Se atrage în special atenţia că preţul unui exemplar din „Opinia" este şi rămâne **2 lei.**

Ne luăm angajamentul formal ca, cel puţin timpul cât vom imprima actuala serie de cupoane, să nu sporim preţul ziarului.

Să nu vă lipsească nici un cupon!

Adaos la premii:

Două asigurări contra incendiului de câte Lei 250,000, fiecare, la Societatea de Asigurare „Victoria".

Biblioteca Universităţii Loco
Strada Mărzescu, 17

No. 5238 — 2 LEI NUMARUL — SAMBATA 15 NOEMBRIE 1924

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE
Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

MUŞAMAUA

Scandalul formidabilelor fraude de la căile ferate ca şi chestia paşapoartelor false sunt pe drumul cel bun. Date la lumină mai mult din cauza unor rivalităţi din guvern decât de dragul păgubiţilor, cele două afaceri tind a se neutraliza. Balanţa d-lui Ionel Brătianu are un fel original de a măsura: faptul trebue contrabalansat cu alt fapt, de orice fel, numai să tragă tot atât, din punctul de vedere al intereselor liberale. Justiţia, care reprezintă interesele generale în Stat, nu-l interesează şi n'are în operaţia de cântăreală a Premierului decât un rol episodic.

Aşa dar, atâta timp cât în balanţă nu erau de cât paşapoartele, echilibrul se stricase, platanul cel gol aştepta să i se arunce orice —chiar un foc de artificiu,— numai să liniştească ochii şefului iubitor de echilibru. N'a fost de loc greu să se găsească material bogat şi greu la căile ferate.

In parlament opoziţia a făcut sgomot mare. Insuşi d-nul Ionel Brătianu a deschis un ochi şi a privit cu fugrijorare la colegii săi. Dar curând l-a închis plin de satisfacţie: d. Mârzescu a răspuns în afacerea fraudelor de la c. f. r., iar d. Văitoianu, în chestia paşapoartelor.

Cele două braţe ale balanţei oscilează încă dar se vor linişti. In definitiv, când eşti om inteligent, sceptic şi viclean e foare amuzant să priveşti cum se balansează doi miniştri, aşezaţi pe câte un teanc de dosare, ridicându-se şi scoborându-se ca nişte copii care se dau „huţa“ pe o scândură...

De acum înainte se poate spune că cele două afaceri au intrat pe calea cea bună: nici o defecţiune nu va distruge armonia partidului liberal. Deci... să se pregătească muşamaua. Va trebui să fie o pânză mare, ca să încapă dedesupt toţi politicienii „cu suprafaţă“ şi va mai trebui să fie solidă ca să nu se sfâşie în colţii fiarelor de pradă sau să se ridice prea tare peste urechile lungi de măgar. O experienţă îndelungată, va asigura însă reuşita deplină a operaţiei. Şi atunci... va fi foarte bine.

Simţul de dreptate al cetăţeanului s'ar putea revolta. După fraudă, trebue să vină pedeapsă. Aşa e logic. Dar logica asta veche nu mai merge astăzi, când principiul realităţii, teoriile lui Freud şi mai ales forţele d-lui Brătianu stăpânesc lumea. Nu. Fraude înseamnă muşama, iar muşama înseamnă decoraţie, înaintare etc. Şi pentrucă tot trebue să plătească cineva, ei bine, să meargă ca şi până acuma: să plătească „cetăţeanul conştient“.

Se vor mai găsi poate oameni nedumeriţi. Justiţia, vor spune ei, n'are partea sa de acţiune? Răspunsul au şi început să-l dea ziarele, care vorbesc de măsurile care se vor lua în viitor pentru ca magistraţii să fie cu adevărat inamovibili, ca parchetele să nu mai fie la discreţia guvernelor, etc.

Astfel, tout va vers le mieux...

I. L.

Nota rimată

MEŞTEŞUG

Un dentist a fost dat în judecată de ceilalţi pentru că pe nedrept şi-ar fi dat titlul de doctor. *Ziarele*

Periculos pentr'un dentist,
C'un titlu falş când se găseşte,
Colegii sar asupra lui,
Şi repede i-l scot c'un cleşte.

DONNA C.

ASPECTE

Autumnalia...

Intr'o noapte de toamnă,—cu acelaş convoiu de frunze risipite în vânt, cu aceleaşi tristeţi nemărginite şi pătrunzătoare ca un pumnal şi mai cu seamă cu acelaş cer coborât peste umerii noştri, aproape, aproape,—pe cheiul Dâmboviţei, la podul Şerban Vodă, singur, singur, singur.

Acolo unde zgomotul infernal al halelor bate în plin, în miezul zilei, în punctul acela de extraordinară mişcare şi agitaţie, rătăcisem şi în întunericul din jur—abia străpuns de palidele lumini ale felinarelor oglindite şi mai palid în mizera scurgere a Dâmboviţei—căutam pentru singurătatea mea, nici astăzi nu-mi dau seamă de ce tocmai acolo, un suflet ştingher, îndurerat şi tremurând. o biată epavă a vieţii de luxură bucureşteană, cu care să împart o noapte de insomnii şi, poate, —cine ştie?— de infinite satisfacţi.

Deodată, un ţipăt strident împunse tăcerea nopţii, şi un fluerat prelung,—dinspre Morgă— se uni cu el, într'un duet oribil deşirant... Ca o vedenie, pe lângă mine trecu o femee, cu părul despletit, cu rochia ruptă în fâşii, cu sânii desgoliţi, în frigul puternic; vedenia se opri o clipă în dreptul unui felinar, îi privi lumina roşiatică, apoi, ca dusă de hipnoză, urmări în valurile gârlei reflexul şi mai palid al gazorniţei şi—ca după o rară comoară,—se aruncă peste parapet, sfărâmându-şi trupul în cădere...

Fluieratul a mai răsunat odată, a doua oară şi s'a stins apoi. Numai, — din partea opusă, — un lătrat de câine, a pustiu, stăruia şi stropea cu balele lui omorâtoare neurastenia lunei care apăruse, deodată, pe sub dâmbul bisericuţei lui Bucur.

Această privelişte mă obsedează de câteva zile, mereu, mereu: şi evocarea ei mi-o aduce poezia lui Raoul Ponchon, academicianul nou al confreriei Goncourt; necunoscută până acum de cât de câţiva prieteni ai sărbătoritului de azi, o transcriem in intregime:

Oh! les durs, durs pavés,
Pointus pour les pieds nus
Des enfants trouvés,
Des enfants perdus!

Oh! pour les sans-logis
Et pour les mal repus,
Les étés finis,
Les hivers venus!

Oh! pour tous les errants,
Poetes, chiens et fous,
La lune aux yeux blancs,
Le gaz aux yeux roux!

Şi, ca de toate obsesiile, mărturisindu-mă aci, voiu scăpa de dânsa, poate, poate...

G. SPINA

ABONAŢIVA LA „OPINIA“

RĂZBOIUL COMIC...

Distracţii chineze

Războaele civile din China sunt adevărate războae... de operetă.

Am arătat într'un articol anterior cum generalii chineji—sau simpli ambiţioşi şi chiar briganzi care-şi dau singuri titlu de generali—recrutează armată pe cheltuială proprie, cuceresc vre-o provincie şi apoi o storc ca să-şi scoată paguba. La asta se reduc războaele civile; la aceasta se reduce războiul civil de astăzi. Şi de aceia, luptătorii şi comandanţii lor au mărturisit deschis că habar n'au pentru ce se bat.

In acest soi de războae, devotamentul şi disciplina sunt un lucru foarte relativ. Unităţi întregi trec de la un general la altul, după poftă şi împrejurări.

In actualul război civil, marina chineză şi-a rezervat rolul comic. Iar episodul cel mai vesel l-a înfăptuit crucişătorul „Haichow“ din flota lui Ceang-Tso-Lin. Vasul acesta a apărut pe neaşteptate la Shangai, a trecut de partea duşmanului şi a deschis focul contra foştilor săi tovarăşi. Dealtfel, mare rău nu le-a pricinuit, căci artileriştii chineji sunt.... chineji în meseria aceasta. După vre-o două zile, „Haichov“ şi-a schimbat părerea şi s'a înapoiat la primii tovarăşi.

Celalt războinic de operetă, U-Pei-Fu, posedă 3 crucişătoare 2 canoniere şi un distrugător, ancorate la Tsingtao. Dar sunt nişte vechituri care de ani de zile n'au părăsit portul, aşa că pântecele lor e acoperit de scoici.

Şi războiul merge înainte liniştit şi vesel.

Actualităţi din afară

O conferinţă economică mondială. — „Exchange Telegraph“ din Londra anunţă că se proectează întrunirea unei Conferinţe economice mondiale la Washington în Decembre sau Ianuarie viitor.

După propunerea d-lui Willis Booth, preşedinte al Camerei internaţionale de comerţ, această conferinţă preliminară va grupa oamenii de afaceri a 30—40 naţiuni; ea va pune bazele pentru crearea unei Camere internaţionale de comerţ care să se întrunească în congres la anul viitor. Guvernul american nu va participa oficial la aceste conferinţi.

*

Aur în fundul mărilor. — O societate s'a format de curând pentru a scoate 51 vase turceşti scufundate în 1827 la Navarin; se spune că aceste vase conţin două milioane lire sterlinge în aur şi argint.

Indemnul de bine al Regelui

D. Ionel Brătianu rămâne mereu surd şi orb

Câteva zile Parlamentul a fost închis, dându-ne răgaz să respirăm o atmosferă ceva mai puţin sufocată decât aceia a răfuielei pe tema paşapoartelor, fraudelor şi ticăloşiilor de tot felul.

In noianul meschinăriei de astăzi, am primit ca un balsam serbarea naţională de la Cernăuţi, cu prilejul împlinirei a 6 ani dela realipirea Bucovinei. Şi în mijlocul vrăjmăşiei, violenţelor şi urei în care ne cufundăm, au răsunat ca o mângâere sfaturile de pace şi unire rostite de Suveran.

*

In inspirata cuvântare dela Cernăuţi, Regele a spus:

„Să ne plecăm sufletele către a tot puternicul şi să-l rugăm să ne insufle duhul păcei, îndepărtând dintre noi orice pismă şi neunire, şi întărindu-ne în munca cea sănătoasă, cu dreptate, pentru binele obştesc şi înălţarea patriei“.

Dintre toţi auditorii Suveranului, d. Ionel Bratianu ar fi trebuit să aibă urechea cea mai atentă şi să înţeleagă că spiritul păcel nu poate izbândi acolo unde guvernământul se întemeiază pe violenţă şi tăgadă de dreptate; să înţeleagă că dezbinarea provine din veninul cu care liberalii stabilesc raportul între oameni şi partide; în fine să înţeleagă că munca sănătoasă, munca cinstită, nu se potriveşte cu jaful. risipa şi imoralitatea.

Dar d. Bratianu şi camarila lui, n'au înţeles nici o data şi n'au urmat sfaturile bune şi dese ori repetate. a e Regelui,—ci a semănat zavistie, a determinat disperare şi a adincit o mocirlă atât de drăcească încit nici Dumnezeu numai stăruieşte să-şi arate mila lui!

Balivernele oficioase

Ojiciosului local „Mişcarea“ nu-i plac de loc părerile noastre în chestia Basarabiei, ceiace nu ne miră şi nici nu ne emoţionează.

„Mişcarea“ este obligată, prin rolul său ingrat, să nu agreieze afirmarea adevărului că politica obtuză şi nenorocită a regimului Brătianu mai, întreţine o „chestie“ a Basarabiei şi serveşte foarte rău cauza naţională.

Nu vedem însă care ar fi obligaţia „Mişcărei“ să contravie numai decât la regulile de corectitudine publicistică.

Noi ne spunem părerile făţiş şi cinstit. Adversarii pot să le judece şi să le combată, dar nu să le denatureze. Or, „Mişcarea“ face o simplă denaturare, pentru plăcerea de un gust îndoelnic, de a scrie baliverne cu bolşevici, Rakowski, dr. Lupu... şi tot soiul de stupidităţi din arsenalul polemic al sărmanului „Viitorul“.

Dar poate că „Mişcarea“ nu-i nici atât de perfidă, nici atât de răutăcioasă pe cât îşi dă aerul,—ci numai sufere de lipsă de comprehensiune. In cazul acesta, cusurul fiind fără leac, compătimim şi trecem la ordinea zilei. **Lr.**

Bonul de premii

vă dă dreptul de a participa la tragerea MARILOR PREMII oferite de ziarul „Opinia“

Programul politic

care a triumfat în Statele-Unite

In alegerile prezidenţiale din Statele-Unite a reuşit, precum se ştie, partidul republican (reprezintant prin d. Coolidge), împotriva partidului democrat (reprezintat prin d. Davis). Este util a preciza ce idei şi ce program s'au impus odată cu alegerea d-lui Coolidge.

Lupta electorală s'a dat mai ales pe chestiuni de politică internă.

Republicanii sunt centralişti şi tind să reducă drepturile particulare ale Statelor din Uniune; sunt protecţionişti; partizani ai reducerei impozitelor pentru industrie şi comerţ; sprijinitori ai industrialismului în detrimentul agriculturei.

Democraţia sunt partizani ai autonomiei locale, adversari ai regimului vamal care protejează minoritatea industrială, scumpeşte viaţa şi ruinează agricultura.

In politică externă şi în opoziţie cu democraţii, republicanii d-lui Coolidge preconizează: intervenţie externă redusă la minim; refuz de a adera la Societatea Naţiunelor şi de a-şi asuma obligaţii internaţionale; cererea energică de a se plăti datoriile aliaţilor către America.

Statele-Unite vor fi deci guvernate în spiritul tradiţional, strict american, în detrimentul nevoilor actuale ale Europei.

Sovietele

îşi sacrifică principiile!

Aşa a anunţat d-rul Rakowski la Paris

Săptămâna trecută, când a avut loc cunoscuta întrevedere dintre d-nii Herriot şi dr. Rakowski, s'a oferit diplomatului sovietic un dineu la hotelul Meurice la Paris. Au participat senatorul de Monzie, d-nii Noulens şi Jean Herbette, câteva personalităţi politice şi diplomatice, şi reprezintanţii ziarelor parizlene. Ţinuta de gală!

La şampanie, d. dr. Rakowski a rostit următoarele cuvinte foarte aplaudate:

— „Din cele 20 naţiuni care ne-au recunoscut, Franţa este cea din urmă. Dar niciodată Rusia n'a simţit o tresărire de bucurie comparabilă aceleia când a aflat vestea aceasta.

„Cunosc toate dificultăţile care ne aşteaptă. **Dar vom fi destul de diplomaţi pentru a şti uneori să ne jertfim principiile în interesul Rusiei.**

„Ridic paharul în onoarea republicei franceze“!

Aşa dar, o renunţare la principii, anunţată în chip public, ceia ce-i foarte interesant.

Tenorul C. Stroescu

Bucureştenii au avut ocazie să aprecieze la două concerte date la Ateneu, pe concetăţeanul nostru d. C. Stroescu. De multă vreme în presa franceză, se aduceau elogii acestui incomparabil artist, a asigurat succesul unui capo d'opere a lui Debussy, *Pelléas et Mélisande.*

Dotat de natură cu o voce, de care se serveşte ca de un instrument, Stroescu obţine nuanţe pe o gamă întinsă; cea-ce îl afirmă în muzica modernă.

Efectele în muzica modernă sunt cu mult mai greu de obţinut, de oare-ce voacea este subjngată şi ideei, cea-ce impune o contribuţie cerebrală efectivă. Calităţile sale artistice l'au impus de mult, la Paris, pe Stroescu şi nu a fost o surpriză pentru nimene, când s'a aflat că *Opera-Comică* i-a deschis larg porţile.

Stroeseu este azi un incomcomparabil interpret al lui *Fauré, Debussy Ravel* şi *Chausson* şi un neîntrecut cântăreţ al operilor lui *Massenet, Bizet, Delibes, Puccini* şi *R. Hahn.* Toată lumea îl consideră ca o glorie a scenei lirice şi în aceste momente compensează cu prisosinţă despariţia marelui tragedian, şi el un fiu al laşului, *E. de Max.*

Putem fi mândră de această falangă de artişti români afir-

(Continuarea în pag. II)

RECENZII

Problema Şcoalei active

— Un studiu al d-lui prof. dr. G. Tabacaru —

In editura „C. Patron“ din târgul Tecuciului, a apărut o broşură intitulată: „Problema şcolii active“ de d. Gr. Tabacaru.

Am cetit-o, şi dintr'o trebuinţă sufletească o recomand tuturor celor ce vor să găsească idei preţioase despre curentul nou în şcoală.

In rândurile acestei broşuri, d. Tabacaru împleteşte foarte judicios şi aproape de realitate, chintesenţa unor păreri sănătoase, despre educaţie şi în special despre ideea „şcoalei active“, care în chip prea tumultuos, vrea să se încetăţenească în patria şcolii şi să-şi ceară primatul faţă de ideile îmbătrânite, ce-or trebui neglijate de acum.

D. Tabacaru prin observaa proprii şi prin citate din autorităţi, general recunoscute, începe prin a arăta că ideia şcolii active este o idee veche şi care se reia odată cu atenţia ce începe să se dea în şcoală, educaţiei artistice.

Educaţia artistică, pregăteşte terenul şcolii active şi aceasta e foarte uşor de înţeles, gândindu-ne că acelaş principiu al productivităţii — activităţii de sine, al creaţiei şi al spontaneităţii — convine şi uneia şi alteia.

Şcoala activă este un produs al trebuinţelor practice sociale şi nu esclusiv sistemul abstract al unor teoreteciani.

Ca teorie, acest curent este dedus din Psihologie şi Sociologie. Pe agogia îşi pune astăzi justificat pe deplin, drept scop al educaţiei: „formarea personalităţii sociale“. Obiectele de învăţământ, precum propovăduesţe şi lohn Dewei, să nu fie scopuri în sine, ci răspunsurile unor cerinţi ale vieţii. Istoria de pildă te duce să-ţi cunoşti trecutul—geografia îţi înlesneşte orientarea, matimateca, economiseşte experienţa şi toate la un loc formează pe *omul*, membru al societăţii.

Prin muncă, clasele sociale se apropie şi democraţia devine realitate. Prin muncă în comun sau prin cunoaşterea ei, se fac cunoscute pericolele morale ale fiecărei profesii şi se pregăteşte educaţia responsabilităţii profesionale ce poate fi ridicată până în lumina vieţii politice.

Formarea personalităţii sociale—ca scop al educaţiei— va trebui cred să se impună cu tăria unui imperativ categoric în aceste vremuri, când responsabilitatea morală, pare a fi desertat din conştiinţa a foarte multe exemplare—aşezate din nenorocire la posturi de mare încredere obştească.

Sublinierea punctului de vedere social, în tot ce scrie de o vreme încoace d. Tabacaru, pare a fi o direcţie nouă şi cu şanse de realizare practică.

GH. CHIRIŢESCU

BON DE PREMII No. 19
Ziarul „OPINIA“
100.000 lei, din care 20.000 numerar

CINEMA ELISABETA Astăzi Vineri 14 Noembria în Matineuri şi seara

Prezintă — Pentru 1-a oară în Iaşi — Pe celebra stea Mondială

LYA MARA

în ultima şi marea ei creaţie

KATJUŞA MASLOVA

O puternică şi monumentală dramă după scrierea celebră a marelui romancier R s-Contele **LEW N. TOLSTOI**

Reprezentăm ambele 2 serii o dată — Opera Completă 12 acte

Adaos la program: **ZIGOTO Puşcăriaş** Comedie în 2 acte

Preturi Obişnuite — Casa deschisă toată ziua

Reprezentanţa Generală pentru Moldova a maşinelor de scris

REMINGTON **REMINGTON**

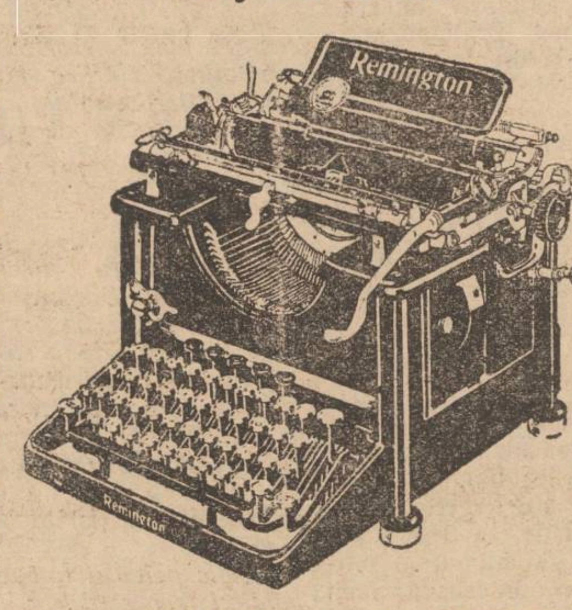

Şi a maşinelor de control **„NAŢIONAL"**, Depozit de Panglici, Indigo, etc.

Inlesniri de plată.

Şef mecanic specilist, repară maşinele de scris orice marcă.

Biroul M. SIGALL

PIAŢA UNIREI (Academiei 3, Etaj) IAŞI

Se caută plasagent pentru Iaşi şi S breprezentanţi-depozitari pentru toate oraşele din Moldova.

SOCIETATEA COMUNALA DE ELECTRICITATE

a Oraşului IAŞI

PROSPECT DE EMISIUNE

pentru

30.000 acţiuni nonimative a 500 lei date subscripţiei publice

Societatea Comunală de Electricitate a oraşului Iaşi înfiinţată prin legea şi statutele publicate în Monitorul Oficial Nr. 101 din 13 Maiu 1924. fiind menită să asigure energia electrică necesară iluminărei, circulaţiei tramvaelor şi propăşirei industriei şi comerţului Iaşului este chemată să vie astăzi în ajutorul dezvoltărei oraşului şi legăturei lui cu comunele vecine.

Spre a-se putea sprijini cât mai bine rolul ce societatea trebue să aibă, ea a fost organizată din iniţiativa comunei Iaşi cu participarea cetăţenilor ei, ceace dă în acelaş timp şi o garanţie sigură a plasamentelor publicului.

Subscripţia este 15.000.000 lei împărţită în 30000 acţiuni a 500 lei.

Conform art. 16 din statute se asigură subscriitorilor un dividend garantat de lege şi statut de cel puţin 12% pe an.

Acoperindu-se subscribţia uzinele de Lumină şi Tramvai se vor uni întruna singură, cheltuelile vor fi mai reduse şi curentul va fi dat zi şi noapte neîntrerupt. Acţionari vor avea deosebit de dividentul garantat şi avantajii apreciabile de lumină şi energie electrică.

Subscrierea începe la 7 Iulie 1924.

Primul vărsământ va fi de 30 la sută adică 150 lei de acţiune plus 25 lei de acţiune cheltueli de emisiune.

Pentru vărsămintele ulterioare domnii acţionari vor fi avizaţi la timp.

Instituţiile din Iaşi la care se face subscriţia sunt:

Casa Uzinei de lumină electrică.
Casieria Primăriei
Administraţia Financiară
Banca Naţională a României
Prima Soc. de Economie
Banca Moldova
„ Iaşilor
„ Uniunea Română
„ Dacia
„ Broswald
„ M. Jurist
„ Muncei

Banca Comerţului Moldovean
„ Populară C. F. R. Iaşi.
„ Leul
Societatea Hatmanul Nicoară
„ Funcţionarilor str. Săulescu
Societatea Funcţionarilor Sf. Spiridon
Banca Populară Nicolina
„ „ Scoala
„ „ Mihail Cogălniceanu
Cooperativa Sft. Haralamb
Cooperativa Podgorenilor din Moldova

Consiliul de Administraţie

DE INCHIRIAT, în palatul caselor A. Braunştein, ocupaţa de 4 odăi, o bucătărie şi odaie de baie. Fost locuit până acuma de d. Zaharia Weiss; deasemenea în str. Saulescu No 1 în curte o magazie mare de 6 mtr. lăţime şi 20 mtr. lungime. Recomandabil pentru atelier sau depozit de mărfuri

CONTABIL perfect bilanţier, cunoscând toate lucrarile de birou, perfect corespont-român-german, caută post. Oferte sub «Contabil 34» la ziar.

INTELLIGENTE deutsche Israelitin, sucht Stelle als Hausrepresentantin (Wirtschafterin), zu alleinstehen den Herrn oder Dame, wo dienstbote ist. Geht auch aufs Land Adresse an die Administration.

BRODERIE Anglais, Richelieu, Colbert, etc., pentru garnituri pat, etc., execut ireproşabil, Adresaţi la administraţia ziarului sub BRODERIE.

Cameră mobilată

pentru o studentă, de închiriat. A se adresa la D-na Eufr. Teodorescu str. Ştefan cel Mare 21 în curtea bisericei Balş.

DE INCHIRIAT o cameră mobilată şi încă o cameră cu bucătărie şi magazie. A se adresa str. Banu No 14

Traduceri

germană, română, poloneză şi rusa.

Contabilitate comercială şi industrială (întocmire, Notificare, Ţinere sau încheieri de Registre.

Corespondenţa germană-romana, întocmiri de acte pe maşina de scris în toate limbele moderne se face la

IOSEF BODINGER

Vasile Conta 23 (colţ Lăpuşneanu 1).

Asuşe

(Carnete à souche)

toate felurile şi mărimile, numerotate şi perforate de vânzare eftin la

LIBRARIA CENTRALA

Iaşi, str. Gh. Mârzescu 25

Milioane

se pot câştiga cu o obligaţiune de 3½% a oraşului Bucureşti de 100 lei.

Tragerea cea mai apropiată la 1 Ianuarie 1925 cu următoarele câştiguri: 1 000.000; 200.000; 100 000; 50.000; 40.000 etc. Adresaţi-vă la Casa de schimb

S. HAIFLER

Iaşi, strada Ştefan cel Mare No. 33 unde se cotează orice los din ţară sau străinătate.

Cumpăr şi vând acţiuni Jewish Colonial, deasemenea aur şi argint.

maţi la Paris şi Stroescu este primul tenor compatriot, care a văzut rampa *Operei-Comice*.

In turneul făcut în România, el nu putea să ocolească Iaşul, de care îl leagă atâtea amintiri. E o datorie deci ca toţi acei ce nu sunt străini de emoţie artistică, să manifesteze prin prezenţa lor în astă seară la Teatrul Naţional şi să-l aplaude după cum merită un mare artist. Eşenii ca şi Bucureştenii vor părăsi cu greu sala concertului şi-i vor cere să le cânte şi în graiul ţărei: *Doine* care a emoţionat până la lacrămi numeroasa asistenţă de la Ateneu. Pentru mulţi va rămâne ca o plăcută amintire aria lui *Des Grieux* din Manonsana lui *Coaradossi* din frumoasa *Toscă*.

E. G.

Bătaie între doi avocaţi

Tg. Frumos.— Eri a avut loc sala Jud. Ocol Tg. Frumos procesul de daune pentru un bon între proprietarul moşiei Buznea Neculai Gheucă, care a acţionat Primăria Tg. Frumos în judecată.

D. Geucă a fost apărat de d. Axinte avocat din Iaşi, iar primăria a fost apărată de d. avocat N. Andriescu, preşedintele comisiei interimare Tg. Frumos Procesul s'a amânat.

La plecarea din judecătorie s'a iscat o ceartă între cei doi avocaţi.

Se spune că d. Andriescu ar fi ridicat un lemn să lovească; dar d. Axinte care a ripostat la timp cu palmele.

Face mare senzaţie bătaia între un avocat liberal şi unul averescan, în jurul procesului care avea ca obiect un bon.

De la Strunga

Orarul şcoalei de ucenici

Neînţelegere între corpul profesoral şi comitetul şcolar

Inspectoratul Muncii din localitate a înaintat la rândul său un raport ministerului cu privire la cererea patronilor, ca orele de şcoală pentru ucenici să fie de la ora 8 seara.

*

In aşteptare, eforia şcolară în frunte cu d. P. Fântânaru prefect de judeţ, şi în comun acord cu membrii corpului didactic, a fixat orele de şcoală, de la 6 şi 30 seara.

Membrii corpului didactic se opun cererei patronilor, ca acele cursuri să înceapă de la 8 seara, pentru motivul că ucenici, obosiţi de munca încordată din tot timpul zilei nu mai pot fi reţinuţi la şcoală în orele tardive ale nopţei.

Furtul din str. Cuza-Vodă

Astă-noapte un îndrăzneţ furt s'a comis în centrul oraşului şi anume în str. Cuza-Vodă 17, vis-avis de „Prefectura" de Poliţie.

Nişte hoţi rămaşi încă necunoscuţi, s'au introdus în magazinul „Fulgerul" prin spargerea unui perete care dă într'o sală alăturată.

Odată pătrunşi în magazin, hoţii au furat arme, cuţite, revolvere, două baloturi cu stofă pentru trăsuri, etc.

Cu marfa furată, hoţii au dispărut.

Poliţia fiind înştiinţată a început cercetările.

PAVEL

Un avort fatal

Tg. Frumos. — In ziua de 11 Noembre, în urma unor grozave chinuri a încetat din viaţă d-na Agripina Nedelcu, în urma unui avort provocat.

Autopsia făcută de dl. dr. Mişu Florescu, medicul oraşului, asistat de d. Petru Neculau şeful poliţiei, a constatat în adevăr că acest avort datează de 10—12 zile.

Din cercetările preliminare se bănuieşte că autoarea ar fi o moaşă din Iaşi,

Cercetările continuă, apoi actele se vor trimite parchetului

L. F.

FRAUDELE DELA ZEMSTVA DIN SOROCA

Un senator implicat în afacere.— Conflictul judecătoresc dintre Parchetul şi Instrucţia din Soroca, rezolvat de Camera de punere sub acuzare din Chişinău

Chişinău.— Am anunţat în coloanele ziarului nostru acum câtva timp, fraudele descoperite la poşta de cai, care depinde de Zemstva judeţului Soroca unde Preşedinte este Senatorul guvernamental Gh. Caisân.

In vara anului trecut parchetul din Soroca, primeşte un denunţ, că la poşta de cai din judeţul Soroca ce depinde de Zemstva judeţului, sunt nereguli.

Astfel antrepenorii Galperin şi Pisarevschii primeau bani pentru întreţinerea unui număr de cai dar cari în realitate nu există.

Pentru reuşirea acestei scandaloase excrocherii numiţii antrepenori, lucrau de convenţă cu Preşedintele Zemstvei Senatorul Caisân.

*

Parchetul a delegat cu conducerea cercetărilor, pe energicul procuror Gh. Strat, care a reuşit să afle firul acestei excrocherii dispunând chiar arestarea anterprenorilor Şalperin şi Pisarewschi împreună cu Senatorul Gh. Disân, cari după o prevenţie de câteva săptămâni au fost eliberaţi provizoriu.

In cursul instrucţiei s'a dovedit că şi funcţionarul Dubinschi s'a făcut vinovat în această afacere pentru faptul de fals în acte publice.

*

Rechizitorul definitiv, constată faptele de excrocherie în sarcina anterprenorilor Galperin şi Pisarevschi, iar în sarcina senatorului Gh. Caisân, faptul de complicitate la excrocherie şi fals şi pe funcţionarul Dubinschi pentru fals, în acte publice.

Judecătorul de instrucţie, în contradicţie cu rechizitoriul parchetului, scoate din cauză pe funcţionarul Dubinschi, iar pe senatorul Gh. Caisân îl trimite în judecată numai pentru faptul de complicitate la excrocherie.

*

Parchetul din Soroca, nemulţumit cu ordonanţa definitivă dată de judecătorul de Instrucţie, face opoziţie la Camera de punere sub acuzare de pe lângă Curtea de Apel din Chişinău care a venit zilele trecute spre judecare.

Inaintea Camerei de punere sub acuzare d. Procuror General a cerut reformarea ordonanţei definitive a judecătorului de instrucţie şi menţinerea rechizitorului Parchetului din Soroca.

Camera de punere sub acuzare a admis opoziţia parchetului din Soroca şi a trimis în judecată atât pe funcţionarul Dubinschi pentru fals în acte publice cât şi pe senatorul Gh. Caisân pentru complicitate la fals.

Probabil că parchetul din Soroca, în urma deciziei Camerei de punere sub acuzare, va interveni pe lângă cei în drept pentru a se ridica d-lui Gh. Caisân, imunitatea de Senator.

UT.

„OPINIA" IN ŢARĂ

DOROHOIU

Pentru direcţia C. F. R.— Trenul ce pleacă la ora 6.15 seara din Iaşi, reglementar, are sosirea la 10.45 seara în Dorohoiu. Sâmbătă trecută trenul a sosit la 3 noaptea.

Ne surprinde f. mult acest lucru cu atât mai mult că este o linie directă foarte însemnată şi întârzierea cauzată de mai bine de 4 ore trebue cercetată serios. Mulţi călători, au perdut chiar legături cu alte trenuri.

Dela comună.— Consiliul comunal a decis furnizarea curentului electric şi dimineaţa dela 5—7.

Această deciziune e bine venită, în special pentru funcţionari meseriaşi şi elevi.

Teatrale.— Turneul marelui artist Al. Dem. Dan, şi-a anunţat sosirea la 27—28 Noembrie cor, cu Danţul Morţii şi Masca Satanei.

Se prevede succes. Nep.

BALAUŞENI-(Botoşani)

Scoli de adulţi. — Şcolile din localitate au primit instrucţiuni pentru începerea şi urmarea şcoalei de adulţi pe ziua de 1 Decembrie.

Vor urma, cursul de adulţi acei tineri între 12—18 ani, care n'au terminat cursul primar şi acei care n'au învăţat de loc la şcoală.

Hram.—In ziua de 11 c. fiind Sf. Mina, biserica din Tulbureni şi-a sărbătorit hramul. Serviciul religios a fost oficiat de către preotul paroh D. Apostiu.

A lipsit de astă dată păr. protoereu al judeţului, care în toţi anii lua parte la această serbare, din preună cu mai mulţi preoţi.

Un cor bine pregătit, compus din elevii şcoalei primare sub conducerea inv. Mina Rusu, a dat răspunsurile liturghiei.

Către sfârşitul liturghiei cântăreţul I. Podărcan, a citit frumos despre viaţa Sf. Mina.

Credincioşi străini au venit în număr cam 400—500 din care vreo 40 numai, enoriaşi ai bisericei.

In legătură cu aceasta arătăm că anul acesta din cauza îndreptărei calendarului, faţă de anii trecuţi, foarte puţini credincioşi, au luat parte la această sărbatorire.

Unificarea calendarului bisericesc, a dat loc,—între săteni în special—la mari nemulţumiri, producând indârjire şi comentări asupra faptului.

Majoritatea dintre aceştia ţinând calendarul vechiu, de ex. în ziua de Sf. Arhangheli, ei au patronat pe Sf. Dumitru.

Coresp.

De la Palatul Metropolitan

Chestia calendarului.—Procesul părintelui Chiriuţă

Preoţii din localitate sunt convocaţi pentru mâne la o mare consfătuire prezidată de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen.

Chestia noului calendar şi alte câteva chestiuni, în legătură cu unificarea bisericei, vor forma obiectul discuţiunilor.

*

Consistoriul mitropolitan va judeca din nou la 23 a lunei acesteia pe părintele Chiricuţă din Botoşani, învinuit de adventism.

Se ştie că părintele Chiricuţă a fost judecat şi achitat, dar prin casarea sentinţei, procesul vine din nou în faţa aceluiaşi consistoriu.

După cât se afirmă în cercurile preoţeşti, nici un fapt nou n'a venit să agraveze situaţia părintelui Chiricuţă, aşa că achitarea din nou pare sigură.

Informaţii

x IN CHESTIA ZAHARULUI. D. Tancred Constantinescu ministrul de industrie, a fost convins că importul zahărului din străinătate ar constitui un „pericol pentru industria naţională" şi a cerut d-lui Vintilă Brătianu majorarea taxei vamale asupra zahărului:

D. Vintilă Brătianu s'a convins că într'adevăr s'au importat 600 vagoane zahăr şi în consecinţă a convocat comisiunea superioară vamală spre a aviza.

Aşa dar „ieftenirea traiului" preocupă în primul rând pe guvernanţii noştri, care pe deoparte menţin preţul urcat al zahărului fabricat în ţară, iar de alta parte, majorează vama pentru zahărul importat.

x In urma reparaţiilor făcute, Baia Comunală a reînceput să funcţioneze în mod normal.

Ultimele informaţiuni

x Se anunţase hotărîrea guvernului de a destina o sumă de 2 miliarde lei pentru sporirea salariilor şi pensiilor.

Deşi lucru absolut necesar, era de mirat această probă de filotimie a guvernului fraudelor şi abuzurilor.

Astăzi, oficiosul «Viitorul» pune capăt mirărei şi anunţă că încă nu s'a fixat nici o sumă pentru sporurile în chestiune.

x Senatul Univesitar ieşan se întruneşte astăzi pentru a desemna profesorii ce urmează să facă parte din comisiunea de judecată a profesorilor universitari.

x Instruirea asasinatului, făcută cu atâta zel de către judecătorul de instrucţied. ileşanu, a adus ca rezultat definiv stabilit că Corneliu Z, Codreanu a asassinat pe prefectul Manciu, cu premeditate şi cu bună ştiinţă. — Nu poate fi nici un moment vorba de legitimă apărare.

Odată cu Corneliu Codreanu, vor fi trimişi judecăţei câţi va studenţi acuzaţi că alături de acesta au pus la cale uciderea fostului prefect.

De asemenea vor fi judecaţi acei care prin presă au aprobat asasinatul înurma comiterei lui.

x Se prepară un proect în care modificându-se legea căsătoriei ofiţerilor, se va majora cuantumul dotei obligatorii.

x Din partea Epitropiei Spitalului Israelit din Iaşi, suntem informaţi că suma de Lei15.000 „a fost aprobaiă de către Societatea Sacră, Comisiunei Interimare a Comunităţei Israelite, cu scopul de a contribui la spezele necesare acestei organizaţiuni pentru facerea statisticei, adunarea adeziunilor şi facerea formalităţilor pentru aiegeri, iar nici de cum pentru scopuri electarale".

Mulţumim pentru explicaţii, dar constatăm că „formalităţi pentru alegeri" şi „scopuri electorale" este unul şi acelaş lucru. Prin urmare, banii spitalului întrebuinţaţi la campania in vederea alegerei comunităţii!

x Preţul grâului în localitate s'a urcat în ultimele zile, variind între 87—90,000 lei vagonul.

x In faţa juriului compus din: Preşedinte, Dl. Profesor Dr. N. Hortolomei membrii, Dl. Profesor Dr. P. Anghel şi Profesor Dr. M. Butoianu, d. Medic Locotenent M. Caufman-Nicolina a prezentat şi susţinut cu un deosebit succes teza pentru Doctoratul în medicină şi chirurgie, având ca subiect: „Contribuţiuni la studiul acţiunei Rivanol-ului în suparaţiuni".

Intreaga comisiune a felicitat călduros pe candidat acordându-i menţiunea „magna cum laude".

x D. Zippa, ajutor de primar se ocupă cu reglementarea vânzării peştelui.

D-sa a cerut telegrafic deslușiri ministerului de Domenii cu privire la câştigul ce-şi rezervă societatea „Frigul", câştig care implicit cade în sarcina revanzătorilor.

x PIATA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat eri 10.40; la Zurich 2.85.

Devizele în Capitală au notat:

Francul francez 9,82; francul belgian 9; francul elveţian 35,75; lira engleză 848; dolarul 185 şi trei optimi; lira italiană 8,02; coroana cehă 5,50.

x Tribunalul s. I, s'a pronunţat respingând acţiunea intentată de d. Albert Ghica ministerului artelor, pentru avacuarea palatului unde se află instalat conservatorul de muzică.

x Patronii cismari vor serba în curând patronul societăţii lor printr'un Te-Deum în orelé de dimineaţă şi printr'o frumoasă serată ce va avea loc seara.

x Astăzi Vineri la ora 5 jum. p. m. sosește în localitate marele scriitor evreu David Bergelson.

El va fi primit şi salutat de către instituţiunile evreeşti în localul şcoalei „Cultura" la ora 6.

Toţi prietenii literaturii evreşti sunt rugaţi să asiste.

x O INAUGURARE.— Eri a avut loc inaugurarea depozitului de benzină din strada Alexandri, al d-lui C. Zarifopol.

Simpaticul sportsman ieşan a reuşit cu mari sacrificii să construiască un depozit, unicul în ţară în acest gen, utilizând un dispozitiv recent inventat.

Rezervorul de benzină, construit în beton, este subteran, iar o pompă americană, scoate benzina, o filtrează, cântărind-o în acelaşi timp şi turnând-o direct în rezervorul automobilului.

Graţie acestui utilaj care exclude orice pericol de incendiu sau explozie, acest depozit de benzină şi ulei a putut lua fiinţă chiar în centrul oraşului.

Un grup de prieteni au ţinut să-l felicite pe d. Zarifopol cu ocazia inaugurării.

x D. Alexandrescu, decanul facultăţii de drept, s'a prezentat d-lui Dr. Angeleacu ministrul de instrucţie, în chestia studenţilor de la Universitatea din Iaşi.

D-sa a declarat Ministrului, că acum liniştea domneşte în Universitate.

x In localitate s'au pus bazele unei Bănci Cooperaiive sub denumire de „Banca de Credit Mărunt" pentru a veni în ajutorul micilor comercianţi şi meseriaşi în senzul că vor putea găsi împrumuturi cu dobânda foarte modestă.

x Ieri a avut loc în comuna Ţutora, solemnitatea distribuirei titlurilor de împroprietărire, în prezenţa d-lui P. Fântânaru, prefect de judeţ.

x In cursul acestei săptămîni se vor pune în circulaţie vagoane cu paturi pe liniile Chişinău-Cetatea Albă şi Chişinău-Bălţi—câte 2 zile pe săptămînă

ECOU

— NU UITAŢI că mâine Sâmbătă 15 Noembrie, este premiera marelui film LOGODNA, interpretat de fenomenalul ansamblu *Trupa din Vilna.*

x Ieri s'a continuat verificarea la mori pentru a constata preţul real de cumpărare a grâului.

Astăzi acest control va fi terminat urmând ca după aceasta comisiunea specială să-şi deie raportul dacă este sau nu cazul de a se admite o majorare a preţului făinei, deci şi al pâinei.

Comisiunea interimară urmează apoi a se pronunţa în ultimă instanţă.

x Direcţiunea Conservatorului a intervenit la Ministerul Artelor, cerând numirea de urgenţă a suplinitorilor, la catedrele de vioară şi contrapunct, rămase vacante.

x BIBLIOGRAFIE.—Au apărut:

— *„Cartea băiatului meu"*, o interesantă autobiografie a regretatului *A. Steuerman-Rodion*, cu o prefaţă de d. Enric Furtună.

Vom reveni amănunţit.

— *„Comoedia"*, magazin literar şi artistic, oglindind viaţa artistică şi culturală a Moldovei şi a Iaşului în special.

Un vast material informativ şi critic, datorit celor mai reputaţi scriitori, alcătueşte numărul.

Publicaţiunea în format mare şi ilustrată, se vinde numai cu 3 lei exemplarul.

x Un grup de titraţi a reluat demersurile începute anul trecut pentru înfiinţarea în Iaşi a unei „Federaţii a intelectualilor.

Cercurile inginerilor, avocaţilor, medicilor, precum şi cercul didactic sunt dispuse să adere la această acţiune.

x D. George Lehrer în numele instituţiunii filantropice „G sela şi Arnold Weinrauch" a transmis o adresă d-lui Vasiliu-Voina, ajutor de primar pentru a-i înainta o listă de 100 văduve şi orfani, lipsiţi de mijloace, cărora societatea să le distribue lemne de foc.

x A fost arestate ţigancele Antesena Constantiniu şi Zinca Constantiniu sub inculpare de furt.

x Un domn Dumitru Ieşanu s'a plâns poliţiei că în lipsa sa de acasă i s'a furat din locuinţă mai multe lucruri.

x După calculele provizorii făcute de comisiunea budgetară, noul budget al comunei se va urca la 60 milioane, prezentând un spor de peste 15 milioane faţă de actualul budget.

SPECTACOLE

Astăzi ultima zi se mai poate vedea pe ecranul Sidoli monumentalul film Secretele Căsniciei cu Hellen Chadwich şi Richard Dix. Adaos Samson în lupta cu atleţii precum şi nostima comedie americană în 2 acte Leii veseli—mâine: marele film al trupei din Vilna: Logodna (der Haudschlag).

x Ministerul de interne anunţă că s'a primit demisia d-lui Balan Constantin copist clasa I, la prefectura de poliţie din localitate.

Abonaţivă la „Opinia"

Furt, de 2 milioane

la firma Schenker

Bucureşti.— Numiţii Paul Ekelberg şi Gavrilescu, au sustras dela marea casă de transporturi „Schenker" un vagon de mărfuri în tranzit, în valoare de 2 milioane lei.

Ekelberg a fost arestat. Celălalt este căutat de poliţie.

Tratativele ruso-germane

Bucureşti.—Delegaţia comercială germană a sosit ieri la Moscova. Mâne încep tratativele.

Se spera a se ajunge la o soluţie în principiu, încă înainte de Crăciun.

Chestia Mosul

Bucureşti.--Colonelul belgian Paulis, deputatul suedez Spirhen şi contele Keletty fost prim ministru al Ungariei, au fost numiţi în comisiunea de anchetă a Ligei Naţiunilor pentru fixarea frontierei Mosulului.

Comisiunea îşi începe lucrările azi 14 Noembrie.

Un eveniment senzaţional

Sunt încă vii impresiile lasate ieşenilor de admirabila Trupă din Vilna.

Dar nu numai în oraşul nostru ci pretutindenea şi mai cu seamă în centrele principale, succesele obţinute de această trupă a fost absolut fără precedent. Aşa de pildă la Viena, Bucureşti, Cernăuţi, direcţiile teatrelor respective au prelungit necontenit contractele de angajare. Cinci luni consecutive a hălăduit această trupă în capitela ţărei şi la toate reprezentaţiile, sala vastă a Teatrului Carol cel mare (Eforie) gemea de lume şi marele public îşi va aduce aminte de succesele Trupei din Vilna, când ghişeurile Teatrului Sidoli, trebuiau să se tripleze pentru ca să satisfacă enormele cereri de bilete.

Aceste enorme succese au hotărât pe această distinsă şi splendidă trupă să filmeze una din dramele bogatului ei repertoriu şi anume „Logodna" o reuşită realizare după tragedie „Der Dybih" (Tkies Kaf).

Toţi simpaticii interpreţi ai acestei trupe apar pe ecranul din sala Sidoli şi ieşenii îi vor putea admira cu începere de Sîmbătă 15 Noembrie a. c.

DOCTOR
Adela Naftulea
fost medic de spital
BOLI INTERNE DE FEMEI, COPII, FACERI
Consult. 9—10, 1—3
Str. Cismăriei 39

TEATRUL LIRIC Numai 4 Reprezentaţii
Asociata Trupă Israelită
I. AŞKENAZI
în frunte cu neîntrecuta subretă
DINA KÖNIG
rivala MALY PICON
Astăzi Vineri 14 Noembrie ora 9 jum. seara
TIPKE FAIER
Sâmbătă 15 Noembrie ora 4 p. m — MARE MATINEU
MALCOLE SOLDAT
Sâmbătă 15 Noembrie ora 9 jum. seara
DAS HIPE KLEID
Duminică 16 Noembrie ora 9 jum. seara
MOISE DER GRINER

†

Adânc înţristata Maria Duca fiică aduce la cunoştinţă tuturudelor şi prieteniior încetarea din viaţă a prea iubitei mamă

Aristia Duca

decedată după o lungă suferinţă în vrâstă de 64 ani şi roagă familia şi prietenii a lua parte la înmormântarea care va avea loc mâine 15 Noembrie ora 2 p. m.

Cortegiul va porni de la locuinţa defunctei Str. Cuza-Vodă 45 Maternitate.

Doctor L. HEITEL
MAMOŞ
De la clinicile din Berlin Viena, Frankfurt
Boli de Femei şi Năşteri
Str. Săulescu 2 (alături de Biserica Talpalari)
Consultaţiuni 3 6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic

Mircea G. Serion
Doctor în drept
AVOCAT
FOST MAGISTRAT TRIB IAŞI
Birou de Notariat
Iaşi, Sft. Sava No. 41

Magazinul şi atelierul renumitei blănării
LA DAVID
S'a instalat la Str. Ştefan cel Mare No. 19 (vis-a-vis de Parfumoria Venera) şi înştiinţează Onor, clientela că a primit un asortiment de blanuri fine pe care le-a pus în vânzare cu preţurile cele mai reduse.
Atelierul propriu execută lucrări cu reuşită garantată şi după ultimele modele.

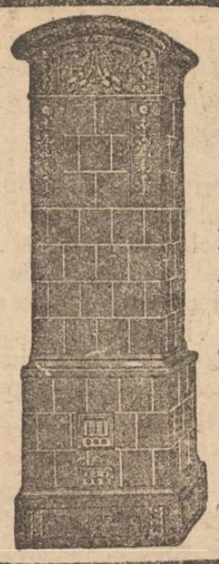

SOBE TERACOTA
Livrez orice cantitate montate complect sau numai material din depozit.
Având la dispoziţie 6 monteri speciali.
Pe viitor orice comandă se va executa prompt şi conştiincios.
Comenzile se primesc zilnic la
Ioan Zlatovici
Muzelor 2 Deal IAŞI

Pentru a obţine şi a conserva un păr abondent, mătăsos şi strălucitor, întrebuinţaţi numai miraculosul
Petrolol Dr. Konya

O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc

din primele începuturi şi până la 1923

de EM. AL. MANOLIU

Infiinţarea Societăţilor Dramatice

Legea din 1877.—Infiinţarea societăţii din Bucureşti. Demersul artiştilor din Iaşi

Descriind fapt'ul punerei *Teatrului ieşan sub administraţia Primăriei,* cu în eperea stagiunei 1866—67, am arătat că primarele de pe atunci, Dimitrie Gusti, a căutat să facă din artiştii formaţi şi cu destulă experienţă în arta lor, un fel de societa e în care rostul principal s fie al lor.

După cum s'a văzut, el a reuşit de a-şi îndeplini în parte scopul, căci s'a putut ţinea stagiunea 1866—67 sub conducerea comitetului de priveghere ce l-a fost numit din persoanele: Teodor Codrescu, Alecu Mih. Şendrea şi Iorgu Iorga. Incercarea făcută atunci a continuat şi pentru stagiunea următoare, care a mers şi mai bine şi în acelaş timp s'a putut constata înrăurirea ce a avut asupra actorilor această inovare a primarului care a contribuit din punctul de vedere moral, aşa de mult la ridicarea demnităţii lor.

Dacă n'a putut merge mai departe Teatrul ieşan cu acea încercarea de emancipare a artiştilor, vina toată a fost a câtorva din acei cari urmăreau să ia direcţia Teatrului în exploatare şi printre aceştia cel mai vinovat fără îndoială era N. Luchian care nu cruţase nici un mijloc ca să zădărnicească curentul pentru statornicirea actorilor în societate.

Dar sămânţa aruncată de la Iaşi a încolţit şi prins rădăcină la Bucureşti, unde artiştii fiind zilnic sub ochii guvernelor, s'au putut spune doleanţele, au putut câştiga în favoarea cauzei lor destui oameni politici cari însfârşit s'au hotărât să scoată pentru totdeauna teatrele de sub exploatarea particularilor şi astfel să ridice nivelul moral al artiştilor dramatici, *asigurându-le în prima linie stabilitatea.*

Petre Grădişteanu, unul din leaderii partidului liberal ce se afla la guvern în 1877, a întocmit un proect de lege şi de regulament pentru: *„Organizarea şi administrarea Teatretrelor şi Cafelelor Concerte din România".*

Proectul acela de lege a fost votat de Adunarea deputaţilor la 4 Martie 1877, fiind preşedintele Adunării C. A. Rosetti, iar de Senat a fost votat la 17 Martie acelaş an, fiind vicepreşedinte Ion Ghica; promulgarea ei a avut loc la 30 Martie 1877.

Regulamentul întocmit a fost promulgat la 24 Iunie 1877, după care a urmat apoi constituirea Societăţei dramatice din Bucureşti, pentru stagiunea 1877—78, în care Mihail Pascaly n'a intrat, din cauză că nici lui nu i convenea organizarea nouă a Teatrelor şi a preferat mai bine să plece la Iaşi, ca să formeze cu C. P. Constantinescu dualismul în directoratul Teatrului, dualism care n'a prea mers cum se aştep au ambii directori, din cauză că trupa era—după cum am mai spus — prea mare şi deci greu de întreţinut.

Din această pricină a trebuit ca Pascaly să plece cu ai sei la Botoşani, înainte de a fi terminat stagiunea la Iaşi şi fără să fi realizat beneficiile la care poate se aştepta, fiind-că produsul frumos al reprezentaţiilor de acolo, a fost absorbit de cheltuelele de la Iaşi.

Artiştii ieşeni, în urma întrării în vigoare a legei Teatrale, au început a se mişca pentru a se constitui şi ei în Societate.—Atingerea acestui ideal pentru ei era însă mai greu, fiind-că nu atârna numai de dînşii înfăptuirea lui, din cauză că clădirea Teatrului nu era nici a statului şi nici a comunei Iaşi, ci a instituţiei de binefacere Sf. Spiridon, pe care a obţinut'o ca danie de la fostul domnitor al Moldovei Mihai Sturza.

Acesta, după ieşirea din domnie, a încasat regulat prin vechilii săi chiria de 500 de galbeni pe an, cât timp s'a crezut ne stinghirit de nimeni macar că prefacerea caselor lui Frederic Balş în teatru se făcuse pe socoteala statului Moldovei şi a costat pe atunci de cinci ori valoarea acelor case.

Sub domnia lui Vodă Cuza, temându-se proprietarul, Mihai Sturza ca statul să nu-i facă proces de revendicare a acelei clădiri a apucat înainte să'şi facă o pomană hărăzind'o sftului Spiridon, de la care era sigur că statul nu o va lua.

Totuşi în vara lui 1979, Calino şi Bălănescu porniră o campanie serioase pentru constituirea societăţei, având ca sprijinitor pe Vasile Alexandri, după caze mai câştigară şi pe alte persoane localnice; cererea lor a fost luată în samă mai întâiu de primărie—căci primarele, după avea lege, avea primul cuvînt asupra hotărîrei de a se înfiinţa si în Iaşi o Societate dramatică.—A doua greutate era chestia de a obţinea clădirea teatrului de la sf. Spiridon, clădire ce era de ocamdată dată cu chirie avocatului C. P, Constantiniu.—Acesta ce-i dreptul, se arăta foarte dispus să'şi cedeze contractul şi conveni numai decît cu Epitropia Casei sf. Spiridon ca să admită acea cesiune fără nici o pretenţie, în favoarea artiştilor ce s'ar constitui în Societate.

ABONAŢI-VĂ LA „OPINIA"

Ultima oră

Partidul naţional şi situaţia politică

Răspunderea d-lui Brătianu.- Declaraţiile de la Braşov.- Cehoslovacia recunoaşte sovietele

SITUAŢIA IN SPANIA

Dictatorul şi atitudinea partidelor.- In jurul evenimentelor din Barcelona

Bucureşti.— In legătură cu tulburările din Barcelona, trimisul ziarului „Vossische Zeitung" în Spania, vorbeşte de starea de spirit a populaţiei împotriva dictatorului Primo de Rivera.

Criza momentană a fost trecută, întrucât conservatorii cari criticau până acuma pe dictator, au trecut de partea lui şi-i cer întocmirea cabinetului de generali cu'n cabinet civil.

Dar opoziţia puternică o fac liberalii, conduşi de d. Romanones, cărora dictatorul va fi silit mai curând sau mai târziu, să le cedeze.

Primo de Rivera ar reuşi să-şi consolideze situaţia dacă ar obţine o victorie în Maroc ; dar faptul acesta pare a fi puţin probabil.

*

La Barcelona s'a răsculat un regiment de pionieri. Cazarma lui este împresurată de trupe de cavalerie.

Conflictul dintre ardeleni

D. Goldiş va părăsi partidul naţional

Bucureşti.— Se aşteaptă a se soluţiona curând conflictul din partidul naţional.

Este sigur că amânarea lămurirei situaţiei se datoreşte serbărilor „Astrei" de la Arad. După serbări, d. Goldiş a anunţat o întrunire a partizanilor la Cluj, pentru mâne Sâmbătă, când se va examina faptul dacă nemulţumiţii pot primi soluţiile d-lui Maniu.

Se afirmă că d. Goldiş va părăsi totuşi partidul naţional.

Cumpărăm Brillante

Diamante, aur, argint, platina, Bijuterii si daturi de aur uzate

Oferlud preţurile cele mai mari

Ceasoraicăria TISCHLER

Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii

IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI

Nu cumpărăm decât de la persoane bine cunoscute sau de la persoane cari ne vor prezenta dovadă din partea circumscripţiei din care face parte că obiectul oferit este liber spre vânzare

Partidul naţional şi situaţia politică

Acuzaţii aduse d-lui Bratianu.—Chestia succesiunei.—Intrunirea dela Braşov

Bucureşti. — In sala „Transilvania" din Braşov a avut loc ieri o agapă politică organizată de partidul naţional.

D. Mihai Popovici, **fost ministru, a declarat că afacerea paşapoartelor abia de acum începe să-şi dezvolte partea ei tristă.**

Răspunzător direct este însuşi d. Bratianu în calitate de titular la departamentul internelor.

*

Guvernul se va duce mai curând sau mai târziu, în 3 luni sau in 6 luni. Partidul naţional — spune d. Popovici — îi va lua locul, căci nu se mai poate guverna fără ardeleni.

Oligarhia s'a purtat foarte rău cu noile provincii : funcţionarii ardeleni au fost înlăturaţi sau persecutaţi ; populaţia oprimată.

Acelaş lucru în Basarabia. Basarabenii îşi spun cu lacrămi în ochi marea lor suferinţă. După baia de sânge din Basarabia, nu ştim dacă vom mai putea recâştiga dragostea basarabenilor.

In ce priveşte conflictul din partidul naţional, d. Popovici a declarat că cei care vorbesc de rivalităţi confesionale nu cunosc realitatea situaţiei. Vinovăţia este a d-lui Goga care a făcut intrigi cu scopul de a rupe partidul naţional în două.

*

A mai vorbit d. *Voicu Niţescu* care a expus împrejurările ruperei fuziunei, declarând că partidul naţional regretă foarte mult faptul că nu s'a făcut înţelegerea cu ţărăniştii.

Mai departe, oratorul face o aspră critică guvernărei liberale.

S'a trimis o telegramă de omagiu d-lui Maniu.

Imprumutul intern din Franţa

Succesul primei zile

Bucureşti. — Imprumutul de lichidare din Franţa a fost emis ieri. Subscripţiile din prima zi a avut un apreciabil succes.

*

In legătură cu aceasta, domnii Herriot, Clementel şi Reinaldi au participat la şedinţa Camerei de Comerţ din Paris, la care erau de faţă şi preşedinţii Camerelor de Comerţ din întreaga ţară.

Preşedintele Camerei de Comerţ din Paris şi-a exprimat satisfacţiunea pentru prezenţa în mijlocul lor a membrilor guvernului şi a declarat, că împrumutul emis va trebui să aibă succes.

Dl. Herriot a arătat, că echilibrul bugetar este cheia de boltă pentru refacerea financiară a ţării ; din aceasta guvernul face o chestie de existenţă a lui. El îşi pune mari nădejdi în împrumutul lansat.

Cehoslovacia

recunoaşte Sovietele

Bucureşti.—Din Praga se anunţă că Cehoslovacia va recunoaşte foarte curînd Sovietele ruseşti

D. ministru Kirha va fi numit ambasador la Moscova.

Sanatoriul Dr. Tzaicu

IAŞI. STR. CAROL 28, Telefon 115

Clinică Chirurgicală perfect instalată. Asepsie cea mai riguroasă. Adaptat la chirurgie de urgenţă. Mecanoterapie, Ginecologie, Ortopedie, Electroterapie.

Se primesc boli interne şi nervoase (exceptând bo-lile contagioase şi nervoşii turbulenţi).

Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2—4 p. m.

Marile premii ale „Opiniei"

(Seria 5-a)

Iată lista noilor premii, pe care „Opinia" le acordă fără deosebire, tuturor cititorilor şi abonaţilor săi, nedându-se înderăt de la nici un sacrificiu.

Lei 20.000 (douăzeci mii)

în numerar

Un artistic tablou al maestrului *Otto Briese*, **din admirabila expoziţie de pictură** deschisă în str. **Lăpuşneanu No. 38.**

Un splendid costum-pijama de crêpe-santé, **foarte elegant, de la marele magazin** «*High Life*» din str. Lăpuşneanu (Hotel Trayan).

Una bucată pânză sau zefir *de 30 metri,* **produs al marei fabrici „Ţesătura"**, din depozitul d-lui Fred Şaraga str. C. Negri **93.**

O elegantă pălărie de catifea, Chic parisien, de la renumitul magazin de mode «*Hélène*» din str. Lăpuşneanu No. 30.

Una pălărie de sezon, pentru damă, **ultima creaţie, material fin, de la marele** şi bine asortatul magasin „Damian", **str. Cuza Vodă 75.**

Una mapă de piele, frumos lucrată, pentru profesionişti, de la cunoscutul magazin de librărie, papetărie şi obiecte de artă «Librăria Universală» M. H. Schönfeld, str. Cuza Vodă 52.

Una splendidă garnitură de bucătărie, în faianţă, compusă din *16 bucăţi,* **plus raftul special în oloi, de la asortatul şi frequentatul magazin «Cristal» Piaţa Unirei, (Colţ cu str. Săulescu).**

Una duzină farfurii, prima calitate
Una duzină pahare, fine pentru ceai
Una duzina pahare, pentru vin.

15 sticle liqueruri, siropuri, **rom şi cognac, produsele renumitei distilerii „Delicia" din Iaşi, str. Capela Armeană 2.**

3 magnifice Pandişpanuri specialitate originală şi fără rival a cofetăriei „Hirschhorn" strada Nocola No. 39.

10 litrii vin vechiu tămâios, de la Depositul de vinuri „Podgoria Iaşilor", Berman Elişcu & Sol. Korn, str. Col. Langa.

Un premiu literar constând din cele mai bune lucrări de literatură şi ştiinţă, editate de marea instituţie „Viaţa Românească".

Două abonamente pe un an, la ziarul „Opinia"

Trei abonamente pe 6 luni la ziarul «Opinia».

In afară de aceste valoroase premii, toţi cetitorii „Opiniei", capătă ca premiu special, gratuit, una intrare la un spectacol seral, complect, de cinematograf, în vasta sală „Sidoli", iar cei din provincie se vor bucura de alte avantagii ce le vom anunţa ulterior.

*

Pentru a beneficia de aceste premii, cetitorii trebue să strângă cupoanele cu începere de Vineri 24 Octombrie până Marţi 9 Decembrie.

Deci în total 40 cupoane.

Se atrage în special atenţia că preţul unui exemplar din „Opinia" este şi rămâne **2 lei.**

Ne luăm angajamentul formal ca, cel puţin timpul cât vom imprima actuala serie de cupoane, să nu sporim preţul ziarului.

Să nu vă lipsească nici un cupon!

Adaos la premii :

Două asigurări contra incendiului de câte Lei 250,000, fiecare, la Societatea **de Asigurare „Victoria".**

Situaţia parlamentară din Anglia

Importanţa sesiunei care se deschide

Bucureşti.— Guvernul englez s'a întrunit în consiliu şi a discutat programul politic care va trebui expus în mesajul regal.

Ziarele arată in legătură cu acest consiliu, că sesiunea parlamentară care se deschide în Decembrie va fi reluată cu toată intensitatea în cursul anului viitor, din cauza aceasta mesajul tronului va expune pe larg programul constructiv al guvernului.

Se crede, că sesiunea care va fi inaugurată în Decembrie, va fi reluată în chip permanent în primele săptămâni ale lunii Februarie.

Tulburările din Grecia

Bucureşti,— Cu prilegiul tulburărilor muncitoreşti din Cavala, au fost ucişi doi ofiţeri de jandarmi şi răniţi 15 soldaţi.

Tulburările se datoresc instigaţiilor comuniste. Acum ordinea este restabilită.

Fraudele din Tighina

Se cere suspendarea prefectului

Chişinău.- Directorul prefecturei din Tighina a fost suspendat din serviciu sub acuzaţiunea de fraude.

Totodată, procurorul a cerut suspendarea prefectului de judeţ Vidraşcu.

Cetiţi „Opinia"

De bidirea Camerei italiene

Bucureşti.— Camera italiană s'a deschis Mercuri. Nici un membru din Opoziţie n'a fost prezent.

Deputatul A. Tore a depus raportul asupra bugetului. Cu prilejul expunerei făcute, deputatul a afirmat că Mica Antantă urmăreşte unirea statelor succesoare într'o federaţie care să restabilească fosta monarhie austro-ungară, pe baze mult mai largi.

Reduceri de funcţionari în Franţa

Bucureşti.— Ministrul de finanţe francez d-l Clementel a mai suprimat o serie de funcţionari din administraţiile financiare, pe ziua de 1 Ianuarie.

Complotul studenţesc

Bucureşti.— Eri a fost eliberat avocatul Andreescu. Astăzi vor fi probabil eliberaţi unii studenţi implicaţi în complotul terorist.

ANUL al XX-lea No. 5239 — 2 LEI NUMARUL — DUMINICA 16 NOEMBRIE 1924

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

IAŞI
Strada Mărzescu, 17

ABONAMENTE
Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

Biblioteca Universităţii Loco

SUCCESIUNEA

Se vorbeşte de succesiunea guvernului. Este şi timpul. Adică drept vorbind, timpul a sosit de mult. Căci în orice altă ţară cu moravuri politice europene, un guvern atât de acaparat de judecătorul de instrucţie ar fi fost desărcinat de celelalte atribuţii şi lăsat să se descurce liniştit în cabinetele de cercetare ale tribunalelor.

Problema succesiunii nu este însă de loc simplă, pentru acei cari vor să menţină vechiul sistem de schimbare a regimului. Regele n'are la îndemână, afară de d. Bratianu, alţi oameni sau alt om cu care să alcătuiască un nou cabinet. Chestia ce se pune nu este nici politică, nici constituţională ci... psihologică. Suveranul caută şi nu găseşte un om de încredere căruia să-i dea cărmuirea. El socoate probabil că trecerea ar fi prea bruscă, dacă la hotărârea sa ar cere şi avizul ţării. Şi aşa este, dacs avem în vedere că acum trei ani a lăsat totul în seama d-lui Brătianu, care a delegat cu consultarea poporului pe generalul Văitoianu.

Aceasta fiind realitatea, se înţelege uşor cât e de mare încurcătura. In rândurile „oamenilor politici" ai opoziţiei nu trebue socotiţi coducătorii ţărănişti, pentrucă, după cum se exprimă un ziar din Capitală, Palatul manifestă o vădită răceală faţă de ei. Fără ţărănişti însă, „opoziţia n'are nici o consistenţă. Toate celelalte grupări sunt sau fără popularitate, sau apolitice.

In fond chestia succesiunii pare grea şi întârzie atâta din cauză că unul dintre factorii politici cei mai de seamă este scos din socoteli. Dar un partid adevărat nu se inventează, cum nu se improvizează oamenii de stat la moment şi la nevoie. Pătruns de gîndul acesta, Regele ezită. E ca un medic căruia bolnavul însetat îi cere apă, dar nu-i poate da din cauză că n'are la îndemână pahare gradate şi nu vrea să-i dea să bea din sticlă, ca să nu bea prea mult.

*

Plecarea guvernului Brătianu a devenit însă o necesitate de înalt interes naţional. Nu ezitările, nici motivele economice ale d-lui Vintilă Brătianu nu pot să oprească o hotărâre de înaltă şi patriotică prudenţă. Liberalii trebue să fie înlăturaţi de la guvern pentrucă n'au putut şi nici nu vor putea să rezolve chestia păcii cu Rusia şi a recunoaşterii Basarabiei. Astăzi când toate guvernele europene se grăbesc să urmeze exemplul Franţei, suntem ameninţaţi să rămânem singuri în faţa unui stat ale cărui forţe vor creşte vertiginos. Un alt guvern aşa dar, cât mai în grabă şi mai democratic.

— Y —

In jurul unei anchete

Tânărul Zelea şi ceilalţi studenţi închişi la Galata, au avut norocul să determine moravuri noui în ce priveşte respectul pentru dreptul legal al infractorilor aflaţi în prevenţie.

A fost destul să se producă un denunţ anonim cum că studenţii implicaţi în asasinatul de la Iaşi, ar suferi un rău tratament în închisoare, şi imediat s'au pus în mişcare ministerul de justiţie, direcţia generală a închisorilor, parchetul general etc. etc., pentru a se face cuvenita anchetă.

Până mai ieri, autorităţile noastre erau departe de a se lăuda cu atâta spirit civilizat şi legalist. An după an, închisorile regimului au fost tixite cu muncitori şi intelectuali socialişti, arestaţi sub diverse închipuiri de infracţiuni politice. Bieţii oameni erau într'adevăr maltrataţi şi chiar schingiuiţi. Se ridicau proteste în toată regula. Şi totuşi nu se mişca ntmeni. Nici anchetă, nici comunicut oficial...

Ne bucură faptul că astăzi se inaugurează alte moravuri. Deşi e vorba de prevenţia unor oameni care înfruntă acte de omucidere, şi deşi zvonul de maltratări nu-i tocmai verosimil, totuşi autorităţile s'au grăbit să-şi facă datoria şi să vegheze la respectul legei şi al persoanei.

E bună şi nenorocirea la ceva. Zelea se poate felicita că asasinatul infam pe care l-a comis a dat cel puţin prilej autorităţilor noastre să se îngrijească de îmblânzirea regimului din închisori! Numai de n'ar fi ceva parţial şi trecătar...

Z.

In dezgroparea trecutului

Rămăşiţe de mii de ani din viaţa americană

Indrăzneţul explorator englez Mitchell-Hedges a descoperit în Honduras, pe coasta orientală a Yucatanului (America centrală), ruinele oraşului Lubantum, fosta capitală a regatului Mayaşilor, Acest regat care a existat cu mai multe mii de ani în urmă, se pare că fusese locuit de o populaţie de rasă mongolică.

Cercetările se fac cu o imensă greutate din pricină că ruinele Lubantumului sînt ascunse de lianele nnei păduri impracticabile, la două sute de kilometri de coasta oceanului. Grămada ţânţarilor supără deasemenea foarte mult pe oamenii care voesc să se apropie. Dar mai presus de toate, căldura extraordinară (55 grade la umbră) face ca oamenii de rasă albă să nu poată trăi în acel mediu mai mult de 7 zile.

Exploratorul englez a aranjat planul să facă o serie de expediţii de câte 5 zile, de la litoral până la enigmatica ruină. In acest chip speră să ducă întreprinderea la bun sfârşit.

Toate partidele voesc puterea!

Lupta extra-parlamentară.— O situaţie greu de precizat

Lupta parlamentară împotriva guvernului este susţinută în prima linie de reprezintanţii partidului ţărănist. Acestor li se adaogă, încă cu oarecare inconstanţă şi chiar timiditate, aleşii partidului naţional-romîn. In schimb, iorghiştii îmbrăţişează o atitudine parlamentară curioasă, caracterizată prin semi-guvernamentalismul docil al d-lui Iorga în persoană.

Cât despre averescani, ei nu luptă în parlament. D. general Averescu nici nu calcă pragul adunărei deputaţilor unde compteză ca ales al naţiunei.

*

Deşi tribunele corpurilor legiuitoare sînt la dispoziţia reprezintanţilor naţiunei, partidele din opoziţie preferă să se adreseze ţărei dela tribunile sălilor de întrunire. Cu alte cuvinte, se duce o intensificată acţiune extra-parlamentară.

In privinţa aceasta, mai reţinuţi din toţi opozanţii sînt ţărăniştii, tocmai ei care sînt acuzaţi de „revoluţionarism" şi deci mai indicaţi a cultiva agitaţia directă a maselor.

Celelalte trei partide de guvernământ, iorghist, averescan şi naţional, se află în plină campanie de întruniri, meetinguri, congrese, şi cum li se mai zice. Cu toatele tratează problema succesiunei şi revendică puterea, într'un fel sau altul.

Presa, fie de partid, fie „independentă", le secondează eforturile şi scomptează probabilitatea noului guvern pe bază de informaţiuni „sigure"... dar care se bat cap în cap, variind după nuanţa pe care ziarul o reprezintă. Publicul are suficient prilej de a fi dezorientat!

*

Depinde de ziarul pe care-l citeşti sau oratorul pe care-l asculţi, ca să afli că viitorul prim-ministru va fi d. Iorga, d. Maniu ori d. Averescu.

Argumentele pentru aceasta sânt destul de greu de definit şi au mai mult un caracter personal. Credem că şi Suveranul este serios încurcat de cererile egal de categorice ale unor partide dezbinate, înduşmănite, slabe şi deopotrivă de supărăcioase.

Care din ele? Pentru ce unul mai curând decât cellalt, dacă o înţelegere între ele nu-i posibilă?

In chip involuntar, frământarea aceasta extraparlamentară ne dă o impresie de slăbiciune, de artificialitate, — şi parcă înţelegem cum de se mai menţine actualul regim incapabil şi înnecat în atâtea turpitudini.

A.

ASPECTE

Constatări mereu actuale

Parlamentarii opoziţionişti ameninţă zilnic cu pâra la rege; ca nişte copii netrebnici, pe cari alţii mai tari i-au luat înainte, se agită mereu şi bat din picioare. stârnind în jurul lor măcar scandal dacă nu un interes oarecare. Parlamentarii guvernamentali aşteaptă ordinile „de sus", şi pentru fiecare şedinţă repetă şantajul moţiunei de neîncredere, storcând astfel nouă permise, acţiuni sau rezoluţii favorabile pe cereri sistem Văitoianu & Comp.

O dezorientare fără seamăn stăpâneşte viaţa noastră politică. Nici o preocupare pentru binele obştesc, nici o atenţiune pentru marile probleme cari, frământând lumea întreagă, fatal atrag în orbita lor şi această nenorocită frântură de omenire care este România Mare. Opinia publică este inexistentă; nici un curent popular, nici o mişcare de masse, care să dovedească, — oricat de anemică, — trezirea unei conştiinţi, vibrarea unui nerv măcar.

Peste mizeria aceasta civică, nu se arată nici o posibilitate de lumină, de îndreptare. Desfrânarea şi lăcomia cuprind — deopotrivă, — pe individ, familia şi întreaga gloată care formează poporul şi de nicăiri nu se întrevede omul hotărât să scuture de apatia aceasta respingătoare o societate leneşă, viciată şi putredă.

In împrejurări de acestea este îndreptăţită orice mizerie. orice agitaţie: în indolenţa generală, în dezinteresarea tuturora, gestul unui asasin devine un act de curaj şi acţiunea anarhică este privită ca o izbucnire—în sfârşit!—a voinţei populare.

Dictaturile şi regimurile de teroare prind consistenţă în asemenea vremuri şi găsesc, poate chiar o justificare. Mussolini şi Primo de Rivera au pus stăpânire peste popoare lor în împrejurări identice de apatie pe deoparte şi început de anarhie din alta, şi astăzi zădarnic se sbuciumă imbecilitatea vulgului să-i scuture de pe grumaz. Şi dacă va reuşi, valurile de sânge cari vor curge vor fi o justă şi meritată pedeapsă.

Un popor care tolerează atmosfera politică a parlamentarismului din Dealul Mitropoliei şi se lasă conduse de prostituţia damelor voalate, nu mai are dreptul să aspire la nimic. Asemeni unui hoit în care viermii şi-au terminat opera interioară, nu mai poate aştepta de cât o singură convulsiune: aceea a descompunerii totale....

G. SPINA

Păstraţi bonul

Situaţia nenorocită a institutorilor

Memoriul Asociaţiei «Infrăţirea» a membrilor corpului didactic primar din Botoşani

Asociaţia „Infrăţirea" a institutorilor din Botoşani, a înaintat guvernului un documentat memoriu privitor la situaţia materială nenorocită în care sunt lăsaţi membrii corpului didactic.

Reproducem următoarea parte esenţială din memoriul institutorilor botoşăneni:

A lăsa pe răspânditorii culturii naţionale să se sbată în cea mai neînchipuită mizerie, într'un stat pîndit la 3 frontiere, au 60 la sută analfabeţi şi cu minorităţi etnice compacte, superioare în cultură, e un adevărat atentat la însăşi existenţa acelui stat.

Ce putere de muncă se poate cere unui dascăl flămând? Ce sentimente poate împărtăşi cel care acasă degeră de frig, care e silit a-şi purta familia în zdrenţe şi a-şi trimite copiii la cerşit? Ce demnitate poate avea dascălul jignit şi umilit prin situaţia de paria ce i se crează în societate? *Unde va găsi el forţa morală ca să lupte împotriva ideilor disolvante, ce se abat asupra poporului incult?*

Disconsiderarea dăscălimii trebue să înceteze cât nu e prea târziu. Mizeria în care esie ţinut corpul didactic îi slăbeşte simţul datoriei, inferiorizează autoritatea morală ce trebue s'o aibă în şcoală şi în societate.

Nu exagerăm când spunem: *Şcoala naţională e în agonie.* In învăţământ primar mulţi dascăli de valoare, părăsesc catedra; în şcolile normale nu mai vin cele mai bune elemente; suplinitorii fără pregătire şi fără răspundere morală se înmulţesc înspăimântător, umplând locurile goale. Dascălii rămaşi, veşnic hărţuiţi de nevoi materiale şi îngrijoraţi de ziua de mâine, veşnic în căutarea de resurse spre a putea agonisi ceia ce statul li refuză, nu mai pot găsi în sufletul lor avântul lor avântul trebuitor apostolatului la care sunt chemaţi.

Asociaţia *„Infrăţirea"* a Corpului didactic primar din Botoşani, roagă stăruitor pe membrii parlamentului şi pe onoratul guvern, ca să ia aminte la strigătul desnădăjduit al dăscălimii căci *prin neglijarea îmbunătăţirii situaţiei materiale a corpului didactic se face jocul duşmanilor acestei ţări.*

Tulburările din Grecia

Bucureşti.—Un comunicat oficial grecesc afirmă, că tulburările muncitoreşti din Cavalla au fost organizate de 2 agenţi ruşi veniţi dela Kiew.

Actualităţi din afară

La alegerile comunale.— Judecătorul Dan Power din Lexington, care fusese numit comisar pentru supravegherea operaţiilor scrutinului, s'a luat la ceartă cu cei doi funcţionari care îl ajutau în misiunea sa. Furios la culme, judecătorul scoase un revolver şi trase mai multe focuri contra celor doi nenorociţi, care fură ucişi pe loc. Un glonte atinse o a treia persoană, care fu grav rănită.

*

Norocul pescarului.—Pescarul Vincent, întinsese plasa lângă portul Etel (Franţa).

Văzând la un moment dat mare agitaţie în apă, trase năvodul cu ajutorul a şase oameni din echipagiu.

Au trebuit trei bărci ca să ducă cele 6000 Kilograme de peşte care au căzut în plasa norocosului pescar.

Valoarea vânatului este de aproximativ 250,000 lei.

*

Restabilirea expresului Paris-Moscova.—Comisariatul Căilor şi Comunicaţiilor a decis să 'stabilească un tren direct între Moscova şi Varşovia, care ar face două zeci şi opt de ore între cele două oraşe.

Acest tren va asigura corespondenţa directului Moscova-Paris cu legătura la Varşovia.

Trenul va avea vagoane cu paturi, un vagon restaurant, şi va face drumul de trei ori pe săptămână.

*

Stingerea focului pe avioane.— Pilotul inginer Bechard, a făcut în centrele de aviaţie franceze încercări cu un aparat automat pentru stingerea incendiului.

Aterisând la Bourget, după una din încercările sale, a declarat că stingătorul său a funcţionat perfect de 90 ori, atât în aer cât şi pe pământ.

Dispozitivul experimentat stinge incendiul într'un timp variind între trei şi şase secunde.

*

Viaţă lungă. — Doamna Ana Sharp, una dintre cele mai cunoscute centenare engleze, care a împlinit 106 ani la 22 Iunie trecut, a murit în ziua de 8 Noembrie la Boston.

Ea a trăit sub domnia a şase suverani şi număra 76 urmaşi în viaţă.

Până în ultimul moment, d-na Sharp şi-a păstrat perfect memoria.

*

Giganţii aerului.—Societatea Vickers a încheiat un contract cu guvernul englez prin care se obligă să construiască un dirijabil gigantic, de două ori cât Z. R. III, care va trece Atlanticul în două zile.

Centenarul unei doctrine

Un jubileu al socialismului

Cea mai nouă dintre doctrinele politice pozitive, împlineşte anul acesta un veac.

Pentru o teorie, vârsta aceasta nu este de loc prea înaintată. După experienţele de pe tărâmul practic, după dovezile de vitalitate pe care le-a dat socialismul nu poate totuşi să se considere că a trecut din faza începuturilor. Multe din înfăţişările lui actuale sânt aşa de „stilizate" în sensul vechilor principii economico-sociale, încât aproape dispar. se contopesc în acea noţiune largă şi foarte vagă a „democratismului".

Aşa se explică pentru ce a trecut aproape neobservat centenarul acesta care ar fi dat prilej la multe discursuri declamatorii sau pline de lirism — ca orice doctrină tânără.

*

Socialismul — în adevăratul sens pe care-l comportă definiţia acestei teorii politico-economice mult mai complicată decât cred de obiceiu partizanii şi adversarii săi — a atins în adevăr un secol de existenţă. Data naşterei sale trebue fixată la 1824.

Inainte nu exista nici o urmă nici în Franţa nici în Anglia de ceiace s'ar putea numi o şcoală de socialism,—cu toate că în aceste două ţări, unele scrieri şi discuţii începeau să-l presimtă. Dar în 1824, o doctrină definită, o mişcare organizată îşi luase avânt independent în fiecare din cele două ţări şi cuvântul socialism fu inventat, adoptat şi semnificaţia lui definitivă.

Termenul de „Socialişti" a apărut pentru întâia oară în Anglia în „Co-Operative Magazine" în Noembrie 1827 şi fu definit în felul următor:

„Acei care cred că ar fi mai bine ca capitalul să fie posedat în comun în loc să fie individual".

Karl Marx a ajuns la deplina stăpânire a doctrinei sale sub influenţa socialiştilor englezi, şi în particular a lui William Thompson.

Cu toate variaţiile pe care le-au suferit teoriile socialiste în cursul veacului trecut ele nu s'au depărtat în realitate atât cât s'ar crede, de concepţiile primitive stabilite în „Co-Operative Magazine" şi care conţineau de pe atunci ideia că capitalul nu reprezintă decît muncă acumulată easi ideia valorii muncii: două concepţii atribuite de obiceiu lui Marx, care nu era decât de 9 ani în 1827.

*

Prima fază a socialismului a fost engleză şi franceză. Ea era caracterizată de un sentiment general de bună voinţă, plină de speranţă, avea în vedere metode pacifice şi cooperaţia voluntară.

A doua fază a acestei mişcări a fost germană. Ea a fost dominată de amprenta marxistă. In locul metodelor pacifiste, ea anunţa lupta de clasă. In locul speranţei, ea deschidea perspective de catastrofă.

Dar aceste tendinţe nu erau decât mijlocele de care socialismul, sub forma sa nouă, pretindea să se realizeze. Scopul

(Continuarea în pag. II)

BON DE PREMII No. 20
Ziarul „OPINIA"
100.000 lei, din care 20.000 numerar

CINEMA ELISABETA Astăzi Sâmbătă 15 Noembrie în Matineuri și seara

Prezintă — Pentru I-a oară în Iași — Pe ecl b a stea Mondială

LYA MARA

în ultima și marea ei creație

KATJUȘA MASLOVA

O puternică și monumentală dramă după scrierea celebră a marelui romancier Rus-Contele LEW N. TOLSTOI

Reprezentăm amnele 2 serii odată — Opera Completă 12 acte

Adaos la program: **ZIGOTO Puşcăriaş** Comedie în 2 acte

Prețurile Obișnuite — Ca a deschisă toată ziua

TUNGSRAM

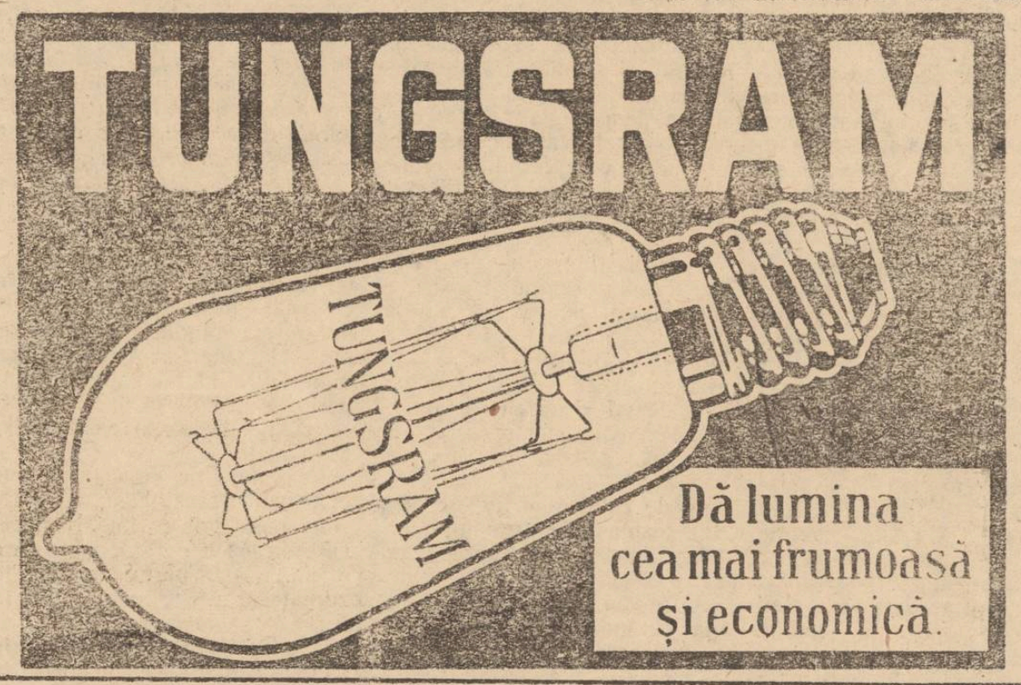

Dă lumina cea mai frumoasă și economică.

TEATRUL LIRIC Numai 4 Reprezentații Acesta Trupă Israelită

I. AȘKENAZI

în frunte cu nefa recuta subretă

DINA KÖNIG

rivala MALY PICON

Astăzi Sâmbătă 15 Noemb. ora 4 p.m MARE MATINEU

MALCOLE SOLDAT

Sâmbătă 15 Noembrie ora 9 jum. seara

DAS HIPE KLEID

Duminică 16 Noembrie ora 9 jum. seara

MOISE DER GRINER

Sidoli

prezintă

TRUPA din VILNA

In puternica creație, operă complectă

LOGODNA (Tkies-Kaf)

Der Handschlag

ASTAZI adaos la program marele: film de aventuri Cursa nebună cu celebrul detectiv Jimmy Pott

OPERA COMPLECTA

MICA PUBLICITATE

UCENIC pentru Laborator caută Cabinetul Dentar Sirota Grosu.
Anastasie Panu 17.

DE INCHIRIAT imediat 2 pravalii, subsoluri și câteva apartamente pentru locuințe sau birouri, construcție nouă având tot confortul.
A se adresa la D-na Anetta Tischler între orele 1-5 Iași, str. Mărzescu 36 etaj.

Om de serviciu

se caută la administrația ziarului «Opinia» Gh Mârzescu No. 17.

DE INCHIRIAT, în palatul caselor A Braunștein, locuință de 4 odăi, o bucătărie și odaie de baie. Fost locuit până acuma de d. Zaharia Weiss; deasemenea în str. Săulescu No 1 în curte o magazie mare de 6 mtr. latime și 20 mtr. lungime. Recomandabil pentru atelier sau depozit de marfuri.

BRODERIE Anglais, Richelifen, Colbert, etc., pentru garnituri pat, etc., execut ireproșabil, Adresați la administrația ziarului sub BRODERIE.

DE INCHIRIAT o cameră mobilată și încă o cameră cu bucătărie și magazie.
A se adresa str. Banu No. 14

INTELLIGENTE deutsche Israelitin, sucht Stelle als Hausrepresentantin (Wirtschafterin), zu alleinstehenden Herrn oder Dame, wo dienstboten ist Geht auch aufs Land. Adresse an die Administration.

CONTABIL perfect bilanțier, cunoscând toate lucrări de birou, perfect corespondent român-german, caută post.
Oferte sub «Contabil 34» la ziar.

OCAZIE! De vânzare casă liberă lângă Palat cu două nire de piatră, are 4 camere, 2 antreuri, pimniță, lumină etc.
De arendat 6 (șase) Ha. pământ, fânaț și loc arabil lângă gara Ciurea.
Adresa orele 4—5 Birou Tecnic Muzeior 4 (deal).

Traduceri

germană, română, polonеză și rusă.
Contabilitate comercială și industrială (întocmire, Notificare, Ținere sau încheieri de Registre.
Corespondența germană-română, întocmiri de acte pe mașina de scris în toate limbele moderne se face la
IOSEF BODINGER
Vasile Conta 23 (colț Lăpușneanu 1).

Cetiți „Opinia"

Suprimarea „nobleței" IN FRANȚA

O lege care interzice publicitatea titlurilor de nobleță

Actualul guvern francez și-a pus în gând să amărască profund casta nobililor. D. Herriot este de părere că într'o republică unde toți locuitorii sunt cetățeni cu drepturi egale, nu-și au rostul titlurile de nobleță. Încă din vremurile bune ale anului 1793, Franța n'a voit să mai recunoască prinți, duci, conți, marchiji etc. ci numai simpli cetățeni. Dar nobleța a triumfat dealungul veacului și a impus autoritatea blazonului. Astăzi, guvernul democratic s'a hotărât iarăși să trimită blazoanele la hala de vechituri.

In Camera franceză s'a depus un proect de lege cu următorul articol unic:

„Investitura titluriior nobiliare în ministerul justiției, este abolită.

„Mențiunea acestor titluri este interzisă în actele publice, sub pedeapsa, pentru ofițerul public sau ministerial care ar fi contravenit la prezenta dispoziție, a sancțiunelor edictate prin articolele 50 și 53 ale codului civil".

Așa dar, de acum înainte, ducii, conții și baronii își vor putea aprecia nobleța, însă numai *în particular*. In actele oficiale, nobleța nu va mai avea nici o trecere.

Depildă, un ofițer al stărei civile nu va mai scri că „marchizul Albert Roquestebouil de Moupenssier s'a căsătorit cu domnișoara Swineherd, fiica negustorului de porci din Chicago",—ci pur și simplu că domnul Albert etc. s'a căsătorit cu d-ra...

Inovația va avea o urmare practică foarte tristă pentru nobilime. Astfel, fetele de negustori, cu zestre de milioane, nu se vor mai grăbi să-și cumpere barbații cu blazon, odată ce titlurile de nobleță sunt scoase din publicitate. Dar așa sunt inovațiile: ingrate!

Și încă un lucru. Imbogățitul de război nu va mai avea chip să-și cumpere titluri de nobleță, ci va rămâne un simplu „mojic" cu parale.

Un Perceptor condamnat în Basarabia

Chișinău.— Eri a venit spre judecare înaintea Tribunalului Chișinău s. I, procesul penal pentru fals în contra lui V. Protosevici, din Chișină fost perceptor în comuna Rezeni jud. Chișinău.

Protosevici era învinuit că în timpul când era perceptor, încasa de la țărani pe deasupra impozitului, câte 15—20 lei, eliberând chitanțe false.

In fața tribunalului au fost ascultați ca martori țăranii excrocați.

Inculpatul neavând avocat, s'a ridicat din oficiu d. avocat S. Weis și a cerut achitarea inculpatului intrucât depozițiunile martorilor nu pot sta în picioare, deoarece aceiași martori sunt și părțile civile din proces și deci ei sunt persoane interesate,

Tribunalul a condamnat pe Protosevici la 3 luni închisoare.

UT.

ABONAȚI-VĂ LA „OPINIA"

spre care se îndrepta doctrina însă era același ca cel formulat de primii teoreticieni în 1827: substituirea capitalului strâns individual prin acel strâns în mod colectiv. Acest scop nu s'a schimbat încă nici astăzi. dar la proprietatea colectivă, s'a adăugat ideia controlului democratic.

S'au făcut deasemenea alte câteva modificări în concepția generală care fac să se întrevadă o a treia fază nouă a socialismului.

Se cuvine să mai adăugăm că mișcarea socialistă este în mare progres pretutindeni și cu sorți de izbândă, nu prea depărtați. Succese parțiale a avut de înregistrat numai acum după război, ci de un sfert de veac în șir, sub diferite forme.

Comp.

Procesul Sanielevici-Dr. Duscian

AMÂNAREA HOTĂRÂREI

Chișinău. — La Tribunalul Chișinău s. I, au continuat desbaterile procesului pentru calomnie intentat de senatorul Sanielevici contra d-rului I. Duscian.

Din partea d-lui Sanielevici, au pledat avocații C. Șteinberg, S. Magder și C. Sachelarescu, în deosebi avocatul C. Sachelarescu a adus o critică aspră a activității dubioase a d-rului Duscian.

Ministerul public, reprezentat prin d. procuror Stoilov, în două cuvinte a cerut achitarea inculpatului.

Din partea d-rului Duscian a pledat d. I. Nicolaide, avocatul statului.

Tribunalul a amânat pronunțarea pentru Vineri 21 Noembrie. UT

Cronica Sportivă

Intâlnirile interșcolare și campionatul Moldovei

Sâmbătă 8 crt. a avut loc la parcul sportiv un match interșcolar între echipele liceului Internat și Comerțului superior. După o luptă interesantă în care am putut admira rutina și combinațiile ambelor teamuri, Internatul își asumă victoria cu un punct contra zero. Fără îndoială că a învins cine era mai tare; vremea nefavorabilă însă a stricat din frumoasa factură a jocului, echipele înregistrând un scop foarte putin riguros. Dela învingători se remarcă: Neculau, Pavelescu, Bozianu și Hărătău iar de la învinși: Constantin și Cirilo.

*

Campionatul regional al Moldovei de Fott-Bal Ass a fost deținut până în prezent de către Sporting-Club din Chișinău. Cum însă foștii campioni au fost înfrânți de C. F. R-iștii din aceiaș localitate, urmează că ultimii să se'ntâlnească cu „Concordia" din Iași.

Ultima dată când decanii noștri s'au luptat cu teamul ceferist din capitala Basarabiei, jocul a fost nedecis, matchul terminîndu-se cu rezultatul nul de 1 : 1.

Ultimele performanțe însă a campionilor depeste Prut sînt prea strălucite pentru ca echipa concordistă să poată ține piept unui team care înnumără și câțiva internaționali.

Așa dar campionatul nostru regional va reveni și de astă dată mai mult ca sigur unui „unsprezece" basarabean.

*

Probabil că în curând echipa reprezentativă a urbei noastre să se întâlniască cu teamul similar al Cernăuțiului; matchul jucându-se în capitala Bucovinei, închinăm spre o netă înfrângere a „soccerilor" noștri.

B.

Mulțumire publică

Grav rănit în ziua de 25 Octombrie cr. am fost transportat la spitalul Israelit, unde am rămas internat timp de opt zile și unde am avut o „neîntrecută asistență medicală" și neîntrecută căutare.

Aduc în public „Viile mele mulțumiri" și „recunoștință veșnică", eminenților dr. Hortolomei profesor universitar, dr. Ochs medicul spitalului, doctorilor Zilberștein ș Veis, cari cu totul dezinteresați, mi-au dat grabnică permanentă și atentă îngrijire, vindecându-mă, iar d-lor Epitropi ai acestei distinse instituțiuni de binefacere cum și întregului personal, cele mai adânci mulțumiri pentru modul cum m'au căutat.

EUGEN CLOS

ECOU

— Librăria „Universală" M. H. Schonfeld din str. Cuza Vodă 52, cea mai bine asortată, vinde cu prețurile cele mai reduse toate articolele de librărie și papetărie.

A adus un bogat asortiment de articole de pirogravură și genți de piele, de cea mai fină calitate.

Informații

x EPIDEMIA DE SCARLATINA.— Cazurile de scarlatină se'nmulțesc, deși în totalitate, numărul e mai mic decât pe timpul corespunzător din luna trecută.

După o observație făcută de d. dr. Tănăsescu medic șef al orașului, contactul cu bolnavi aduși din alte părți provoacă boala cu caracter mai grav, iar cele contaminate în oraș se prezintă cu caracter benign.

x CHESTIA PARCELELOR.—Distribuirea parcelelor a întârziat deoarece consiliul superior techeic care, conform legei trebue ca să se pronunțe asupra planurilor de parcelare, a cerut și un plan de situație a parcelelor.

Acest plan a fost trimis cu toate lămuririle necesare, iar acum comuna a intervenit ca consiliul technic să termine cât mai urgent formalitățile, pentru a se putea proceda imediat la punerea în posesie.

Toți acei care au îndeplinit condițiile cerute și ale căror acte sunt în regulă, vor fi împroprietăriți, numărul parcelelor fiind suficient.

Pentru miiitari s'au repartizat 45 de parcele la Copou, în stânga aleei.

Prețul parcelelor se va calcula, avându-se în vedere prețul real al pământului.

Prețul va mai cuprinde și debursarea cheltuelelor de pavare, instalare a luminei, apei și canalului, deoarece comuna urmează a executa toate aceste lucrări în noile cartiere.

Natural că achitarea costului parcelelor va trebui să se facă în rate suportabile pentru împroprietăriți.

x La comisia gării a fost reținut un anume Constantin Curcubel, la pretenția d-lui Ion Moldoveanu care se plânge că Curcubel i-a dat foc la niște piei pe care le avea.

x O interesantă aventură, a avut-o astă noapte un d. Gh. Bejenaru.

Sosise cu trenul și se urcă într'o trăsură împreună cu bagajui său. Trecu prin Râpa Galbenă și se opri o clipă la cofetăria Vlădescu. Când apoi ieși în stradă, trăsura dispăruse cu bagajul.

Pagubașul nu observase numărul birjei.

x ȘOMAJUL IN ARDEAL.— Marea fabrică Renner din Cluj precum și altele din Ardeal, au concediat lucrătorii din lipsă de lucru.

Fabrica Renner la tratativele începute, sub conducerea inspectoratului muncii, a declarat că e dispus să reprimească, pe lucrători, însă, cu reducerea salariilor.

Muncitorii s'au opus.

x D. colonel Vasiliu, prefect de poliție, s'a înapoiat azi în localitate.

O scrisoare *)

Primim:

Domnule Director,

Ziarul „Mișcarea" cu data de Vineri 14 Noembrie 1924 tipărește o informație în care se spune că și avea intenția să demisionez din organizația partidului poporului, în urma discursului rostit de d. Prof. Ioan Petrovici la banchetul politic din 2 Noembrie.

Țin să aduc la cunoștință că această știre este fantezistă și n'am găsit în discursul d-lui Prof. Petrovici nimic care m'ar fi putut jigni.

Impărtășesc pe deplin afirmația Domniei sale că în România trebue să se facă politică Românească și mă simt destul de legat de țara aceasta în care m'am născut pentru a mă încălzi de idealurile iei firești.

Atât cu cât și prietenii mei evrei din partidul poporului, nu cerem decât să ni se dea putința de a dovedi că slujim cu credință această țară, decare suntem legați.

Cu deosebită stimă

Max Wurmbrand

*) Redacția nu răspunde de cele publicate mai sus.

Şedinţa Senatului Universitar

Propunerea d-lui I. Petrovici

Svon despre o scrisoare a d-lui Matei Cantacuzino

Senatul universitar, s'a întrunit aseară, sub preşedinţia rectorului.

D. dr. Slătineanu arată, că întâia chestie la ordinea de zi, e alegerea a şase profesori, dintre cari ministrul are a alege doi pentru formarea comisiunei de judecată a profesorilor, în conformitate cu noua lege.

*

D-nul **I. Petrovici**, *susţine, că universitatea din Iaşi s'a pronunţat împotriva instituirei comisiunei de judecată, întru cât va ştirbi autonomia universităţii şi în consecinţă, d-sa propune a nu se procede la alegerea comisiunei.*

D. *Coroiu*, se declară de acord cu propunerea d-lui Petrovici, cu toate că facultatea de Drept nu s'a pronunţat mai dinainte în această chestiune.

Ceilalţi membri combat propunerea şi arată că şi celelalte universităţi au ales delegaţii lor.

*

După aceasta se procede la recomandarea celor 6 profesori. Sunt recomandaţi d-nii Eugen Herovanu şi Coroiu, de la facultatea de Drept, d-nii Parhon şi Ştefănescu-Galaţi de la medicină, Bratu de la litere şi P. Bogdan de la ştiinţi.

Senatul se ocupă apoi cu organizarea căminurilor.

*

Printre profesorii adunaţi aseară în senatul universitar circula svonul că d. Matei Cantacuzino ar fi trimis o scrisoare d-lui A C. Cuza, al căreia conţinut încă nu se cunoaşte dar, pe cât a transpirat, ar avea un caracter de osebită colegialitate.

Inregistrăm svonul sub toată rezerva ce comportă.

Ultimele informaţiuni

x **In consiliul de miniştri de ieri, d. dr. Angelescu a avut aerul să arate că dacă nu se iau măsuri contra anarhiei universitare şi a degenerărilor antisemitismului, vina ar fi a întârzierei Senatului universitar ieşan de a desemna delegaţi în comisia de judecată a profesorilor... Ca şi cum ministerul instrucţiei şi guvernul în general n'ar avea destule mijloace să asigure ordinea şi respectul datoriei, fără a recurge la sprijinul iluzoriu al unui Senat universitar. Adevărul este însă că guvernul n'a vrut, nu vrea şi nu va voi să ia măsuri eficace.**

Interesantă este şi coincidenţa dintre care constatarea d-lui dr. Angelescu şi propunerea făcuta de d. I. Petrovici în şedinţa de aseară a Senatului universitar.

D. Petrovici ar fi voit ca Senatul să nu desemneze delegaţi în comisia de judecată, pe motiv de respect al autonomiei universitare. D. dr. Angelescu ar fi voit şi d-sa aceasta, ca să poată spunea la infinit că nu ia măsuri din prioina Universităţii din Iaşi.

«Coincidenţa» n'a putut da rezultatele dorite. Asta nu înseamnă însă că d. dr. Angelescu nu va găsi alte pretexte şi chiar alte «coincidenţe» pentru a nu lua măsuri contrare inimei şi actelor sale de până acum.

D. prof. N. I. Râmniceanu, va deschide Luni la orele 9, cursul de Drept comercial pentru licenţă la facultatea juridică locală.

x *In consiliul de miniştri de ieri s'au hotărât a se depune două proecte de legi menite — zice — se — asigura ordinea.*

Primul reglementează purtarea şi vânzarea armelor.

Al doilea prevede sancţiuni pentru anumite infracţiuni, în scopul de a garanta ordinea publică.

x *Se confirmă ştirea că marea întreprindere metalurgică americană Baldwin a întrerupt tratativele cu ministerul de finanţe şi a dispus intentarea unu proces pentru plata maşinilor de drum de fier livrate şi neachitate.*

D. colonel Greble, reprezentantul din Bucureşti al casei Baldwin, a primit ordinul să închidă birourile, să predea afacerea pe mâna avocaţilor şi să părăsească ţara.

In cercurile politice şi judiciare se discută cu multă aprindere noua turnură a acestei afaceri.

x *PIATA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat eri 10.55; la Zurich 2,85.*

Devizele în Capitală au notat:

Francul francez 9,84; francul belgian 9,10; francul elveţian 35,93; lira engleză 857; dolarul 186; lira italiană 8,10; coroana cehă 5,56.

x Din Stockholm se anunţă că premiul Nobel pentru literatură pe anul 1924, a fost decernat scriitorului potonez Vladislas Reymont pentru romanul său „Ţarani".

ABONAŢIVA LA „OPINIA"

x NOUL GUVER ENGLEZ ŞI RAPORTURILE CU RUSIA.— *Ancheta în jurul scrisorii lui Zinoview a luat o întorsătură cu tatul semnificativă. Ultimele ştiri anunţă că misiunea principală a comitetului de anchetă ar fi să stabilească* oportănitatea continuării relaţiilor diplomatice dintre Anglia şi Rusia.

S'ar părea aşa dar că noul guvern conservator vrea să revină la politica tradiţională şi în chestia Rusiei; oprind toate avansurile făcute pe acest târîm de d. Mac Donald.

x *Curtea de Iaşi Secţia I, a avut de cercetat eri apelul prin care Leon Spodheim cere punerea sa în libertate. Din lipsa unui dosar, cauza nu s'a putut judeca şi a fost amînată pentru 24 Noembrie cînd se judecă şi apelul fondului.*

x EPILOGUL EXPOZIŢIEI AGRICOLE.—Deşi a trecut un an de la celebra expoziţie agricolă din Iaşi, comitetul organizator nu a plătit încă datoriile pentru lucrările de instalare.

Sumele datorite se urcă la aproape 3 milioaae lei.

Creditorii, văzând că sunt purtaţi cu vorba, au decis darea în judecată a organizatorilor, sperând ca să poată obţine măcar pe această cale banii, cheltuiţi.

x ZAHARUL.— Ministerul de Industrie şi Comerţ a dat o ordonanţă, cu privire la preţul zaharului, menţionând că oricare ar fi majorarea taxei vamale asupra zaharul importat,— zahărul intern, care se găseşte în cantitate destul de mare, trebue să rămâie cu preţul fixat de 24.50 tos şi 27.50 cubic.

Orice majorare de preţ atrag după sine sancţiuni severe.

x Pentru terminarea noului azil de noapte şi a dispensarului medicul din str. Mlaştinei 63 au donat:

Moritz şi Betti Wachtel Lei 25,000, Ilie Mendelsohn Lei 25,000, Max Wurnbrand 20 000.

x Absolvenţii şcoalei comerciale superioare, curs de zi, sunt rugaţi a lua parte la consfătuirea ce va avea loc Dumineca 16 Noembrie a. c. ora 9 seara la d. Cohn Arnold str. Cucu 32 unde se vor discuta chestiuni ce-i privesc în deaproape.

x Aseară factorul poştal Florea G. Constantin din cauza aglomeraţiei în timpul cursei, perdu din geantă un carnet cu câteva scrisori recomandate, pe adresele următoare: Tiberiu Marteau, de la Banca Dacia, 2 scrisori, Fabrica de nuci din strada Gafencu, două citaţii recomandate din Solca, pe adresă Ion Neculau Florea din strada Păcurari No. 4 şi o scrisoare recomandată pe adresa Strul Aron, Păcurari 147.

Pentru găsitor, aceste scrisori neavând nici o importanţă, ar fi un act de politeţe, să le înapoeze poştei.

x La clubul averescan din localitate, s'a convenit, ca în afară de obişnuitele întruniri, să se ţie conferinţe cu caracter de popularizare la clubul central din strada Lăpuşneanu.

Astfel d. dr. Graçoski va ţine Vinerea viitoare o conferinţă cu subiectul: „Cum să se crească copiii".

Membrii clubului sunt invitaţi a veni împreună cu doamnele.

Instituţia de cultură evreească „Toynbee-Hall"
SALONUL BINDER
Sâmbătă 15 Noembrie orele 9 dum. precis
are loc a II a
Şezătoare Literară şi Artistică
la care vor conferenţia
Dl. Dr. S. Stern despre: Perspective de viitor pentru şcoala noastră.
Dl. I. Barpal despre: Tineretul Evreu în legatură cu Eretz-Israel.
Dl. H. S. Davidsohn Lectură.
Bilete se găsesc de vânzare la biroul Instituţiei I. C. Brătianu 166.

x Consiliul de disciplină al baroului a fost convocat astăzi după amiază pentru a soluţiona mai multe chestinni disciplinare şi pentru a judeca nişte apeluri din provincie.

x D-na Anastasie Niculescu s'a plâns poliţiei că în trenul de Paşcani, i s'au furat nişte acte şi 270 lei în numerar.

x Mare'e scriitor evreu David Bergelson vorbeşte astăzi la ora 4 p. m. în localul şcoalei „Cultura".

x Concertul de aseară al admirabilului tenor C. Stroescu a fost încheiat cu o mişcătoare manifestaţie.

O delegaţie a corului Ateneului din Tătăraşi, a reamintit într'o emoţionantă cuvântare, dragostea ieşenilor pentru fiul lor care poartă în străinătate cu demnitate stindardul artei româneşti.

x O echipă compusă din cele mai bune elemente ale Teatrului Naţional, va pleca în cursul acestei luni la Cernăuţi, unde va juca „Un Erou", „Trandafirii Roşii", „Plicul" şi „Banii".

In acest timp este probabil că va juca în localitate o echipă a Naţionalului din Bucureşti.

x Ministerul Justiţiei urmează a complecta zilele acestea comisiunile de examinare a magistraţilor.

In afară de dl. prim-preşedinte Volanschi şi de d-nii profesori universitari M. Cantacuzino şi Leatris, comisiunea pentru examenul magistraţilor ieşeni va mai fi complectată cu 2 membri, dintre care, după toate probabilităţile, unul va fi, un domn consilier de curte iar al doilea, un profesor universitar.

O lămurire

Primim următoarele:

In urma unei invitaţiuni semnate de Dl. Dr. Lederhendler care s'a trimis tuturor membrilor cotizanţi ai spitalului izraelit, ca să ia parte la o întrunire care va avea loc în sala Binder unde sunt anunţat că voi vorbi, ţin să declar că nu pot de loc admite conţinutul acestei invitaţiuni pe care o consider ca o jignire adusă sentimentului de colegialitate către medicii spitalului izraelit; în consecinţă fac cunoscut membrilor cotizanţi ai spitalului că n'am fost consultat la redactarea acestei invitaţiuni şi prin urmare nu voiu lua cuvântul.

Dr. Frühling

x Comuna a dispus instalarea unui număr de felinare cu petrol în regiunile periferice ale oraşului.

Felinarele vor fi predate pe seama locuitorilor care vor obţine petrolul cu bon de la comună.

SALI PORJES
Magazin de Confecţiuni şi Mode
Piaţa Unirei Tel. 328
face cunoscut că s'a întors din voyage cu un bogat asortiment de modele originale în **Mantouri. Rochii şi Pălării.**

Achitarea colonelului Bodnarevschi

La consiliul de război al corpului III armată, s'a judecat timp de patru zile, procesul Colonelului medic S. Bodnarevschi, de la divizia 17-a, pentru conrupţie.

Apărarea a fost susţinută de d-nii avocaţi A. Dumitrescu şi D. Copceag.

Consiliul a achitat pe colonelul Bodnarevschi.

Abonaţivă la „OPINIA"

SPITALUL şi POLICLINICA
„Dr. GHELERTER"
IAŞI, STRADA GHICA VODA No. 39
INSTITUTUL de RADIOLOGIE
(Raze X Roentgen) şi
AGENŢI FIZICI
Conduşi de Medici specializaţi la Berlin
Diagnostic şi tratament, băi de lumină, (Raze ultra-violete), tratamente electrice
Zilnic de la 10—12 dim. şi de la 4—8 p. m.
UZINA PROPRIE
Pentru bolnavi lipsiţi de mijloace se fac reduceri pe baza recomandarei medicilor.

VINUL KONYA ca principiile conţinute în Kola, Coca, Guarana şi Cacao reunite. Reconstituantul, tonicul şi nutritivul cel mai renumit în combaterea anemiei, debilităţei maladiilor nervoase de cea mai mare valoare în convalescente

O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc

din primele începuturi şi până la 1923

de EM. AL. MANOLIU

Societatea dramatică din Iaşi

Prima stagiune a Societăţii (1879-80).— Serbătorirea lui Vasile Alecsandri.— Operata «Olteanca»

Odată stabilit în principiu Constituirea Societăţii dramatice în Iaşi şi fiind aranjată în acelaş timp şi chestia clădirei Teatrului, Primăria a fost sezisată oficial de artişti ca înconformitate cu legea, să se procedeze la actul de Constituire, iar primarele pe atunci Constantin Crăstodor Cerchez a dispus facerea publicaţiunilor cuvenite şi la cari au răspuns 32 de actori şi actriţe cu cereri de a face parte din Societate.

Constituindu-se şi comitetul Teatral prin numirea pe timp de patru ani ca membri din partea ministerului Instrucţiei publice, în persoana lui Dim. Gusti şi a lui Neculai Guintescu, prof. Univers. sub preşidenţia primarului, la 19 August 1879 au procedat la cercetarea titlurilor şi apoi la votarea celor dintâia opt artişti care să constituiască Societatea şi au fost aleşi: Neculai Luchian, Const. Bălănescu, Mihail Galino, Alex. Evolschi, Gabriela Luchian, Elena Evolschi. Luţa Botez şi Athena Georgescu.

Tot în aceiaşi şedinţă s'a hotărît, 1-iu: a se încunoştiinţa ministerul despre constituirea Societăţei Dramatice ieşene. 2-lea convocarea pe ziua de 23 August a celor opt societari pentru a alege dintre ei trei membri cari, cu glas consultativ alături de Comitet, să procedeze la votarea altor societari cu care să se complecteze, conform legei, numărul de doisprezece.

La 23 August, cei opt au ales dintre ei pe Gabriela Luchian, Const. Bălănescu şi Mih. Galino, cari împreună cu membrii Comitetului au ales încă patru societari în locurile disponibile până la numărul de doisprezece şi acestia au fost: Mihail Arceleanu Emanoil Manoliu, Neculai Petreanu şi Dimitrie Pruteanu.

Odată ce s'a complectat Societatea cu alegerile din urmă, Comitetul cu avizul reprezentanţilor societarilor, a hotarît ca la 4 Sept. 1879 să procedeze la angajamentele personalului trebuitor complectărei trupei, când au fost angajaţi pentru stagiunea 1879 80. Vasile Hasnaş, Const. Ionescu, M. Găluşcă, Alexandrina Poeneriu Maria Stegărescu şi Profira Botez, în plus au mai fost angajaţi zece elevi şi şease eleve.

Ca director de scenă a fost numit Const. Bălănescu, rămânând Delmary numai regizor, pictor decorator G. Fredas şi şeful de orchestră Welmar.

Repertorul a fost în grabă alcătuit mai mult din cel al anilor trecuţi.

Prima reprezentaţie a Societăţii Dramatice în stagiunea aceea a fost dată la 26 Octombrie 1899 în onoarea lui Vasile Alexandri caştigătorul premiului de la Montpelier ce consista din o cupă, pentru neintrecuta închinare ce marele nostru bard a făcut'o *Gintei latine*. Şi cum putea să fie mai bine sărbătorit poetul moldovean, dacă nu prin însuşi cântarea versurilor Gintei latine pentru care a fost încununat la marea întrunire a poeţilor de rasă latină de la Montpellier?

După imnul *Latina Gintă* cântat de toată trupa cu acompaniamentul Orchestrei, s'a jucat *Ramaşagul* de Alexandri şi înstarşit *Trei-Crai de la Răsărit* de Hajdeu. Lumea foarte multă ce venise la îndoita sarbătoare ce avea loc atunci adică *Inaugurarea stagiunei întâia a Societăţei Dramatice şi depunerea Omagiului artiştilor pentru triumful poetului român*, a ovaţionat îndelung, dar mai ales pe Alexandri pentru frumoasa izbândă ce a repurtat'o la acel mare concurs de poeţi.

Nu se poate trece cu vederea atitudinea soţilor Luchian, cari după ce au luat parte la constituirea Societăţi, la lucrările comitetului, aprobându le în totul, pe la mijlocul lui Octombrie, cu câte-va zile înainte de deschiderea stagiunei, işi prezentară demisiile pe motivul că *Societatea n'a fost constituită în mod legal.*

Comitetul însa a luat act de acele demisii, aşa că deschiderea stagiunei s'a făcut şi fără dânşii.

Repertorul stagiunei acelia a fost relativ restrâns, totuşi bine primit de public, mai ales *Ţarina* şi *Caul John*, a şi *Ingerul morţii* ori *Porcarul şi Măria Sa*, cari au fost nunumai laudate ca alegeri, dar şi viu aplaudate prin montarea îngrijită şi jocul ales al artiştilor.

Cu deosebire a făcut o excelentă impresie anunţarea Operetei originală *Olteanca*, libretul scris de Căp. Gh. Bengescu, muzica de Colon. dr. Otremba, iar orchestraţia alcătuită în mod magistral de Eduard Caudella, care a condus şi orchestra acelei opere, care s'a cântat şi jucat cum nu se poate mai cu mult antren şi cu mai deplin ansamblu.

S'a distins foarte mult Vasile Hasneş, tenor simpatic, în rolul lui Jenică Fluturel, Eusetina Găluşcă, născută Poch, o suprană legeră delicioasă, în rolul Mariei, Ana Zail în Sofia, mezzo soprano eminentă şi A. Meisner bariton în C. C. Sandu.

Montarea a fost ireproşabilă, corurile bine susţinute de basul profund Const, Cortez, alcătuite din un personal numeros sub dirijarea neuitatului şef şi profesor *Gavril Muzicescu*. Cu aşa voci şi îngrijire, sub o conducere aşa de competentă «Olteanca» nu putea sub toate raporturile să nu impresioneze adânc pe numeroşii spectatori ce s'au perindat la toate reprezentaţiile ei, mai ales că şi subiectul fusese alcătuit recent sub impresia răsboiului neroces de peste Dunăre, la 1877 şi a reîntoarcerii Oştirei în ţară.

Ultima oră

Răscoalele militare din Spania

Noui atacuri politice în chestia paşapoartelor.-Criză în Polonia. Tratativele ruso-germane.

Răscoala din Spania

Câteva regimente se unesc cu răsculaţii

Bucureşti.— Ştirile ulterioare sosite din Spania arată că revoluţia din Catalonia a avut un caracter mult mai grav decât se părea la început.

Adversarii lui Primo de Rivera izbutiseră să câştige aderenţi şi printre soldaţi, de aceia prima lor ţintă a fost cazarma de artilerie pe care au atacat-o spre a se uni cu trupele revoluţionare. Poliţia păzea însă toate intrările cazărmii aşa că cetele pe răsculaţi au fost primite cu focuri de mitralieră.

In acelaş timp soldaţii din cazarmă partizani ai mişcării, căutau să iasă afară pentru a se uni cu anarhiştii. In ciocnirile dintre soldaţi şi poliţie, au căzut numeroşi morţi şi răniţi din ambele tabere.

Doisprezece soldaţi arestaţi au fost imediat executaţi prin ştreang după o judecată sumară.

S'a declarat de asemenea de partea răsculaţilor şi regimentul de pionieri din Barcelona, a cărui cazarmă a fost împresurată de trupe credincioase.

S'a adus trupe de cavalerie din Madrid, pentru supravegherea oraşului şi cazărmilor.

*

Din Madrid se anunţă, că în provincia Navara au fost arestaţi 30 de revoluţionari şi predaţi curţilor marţiale.

Alte arestări s'au mai făcut la Bilbao şi Saint-Sebastiaen.

PAŞAPOARTELE

SE VA FACE ANCHETĂ PARLAMENTARA

Bucureşti. — Săptămâna viitoare, afacerea cu paşapoartele va fi adusă din nou în discuţia Parlamentului.

Un membru al majorităţii, d. G. Aslan va interpela şi d-sa în chestia Petrolului Naţional, cerând tragerea la răspundere a celor care au făcut trafic de influenţă.

D. Aslan va cere ancheta parlamentară.

Se afirmă că d. Ionel Brătianu nu se va opune acestei propuneri. Comisia de anchetă va fi compusă din membrii tuturor grupărilor politice şi va începe cercetările numai după ce dosarul instrucţiei va fi complect închelat.

*

In mersul judiciar al afacerei paşapoartelor a survenit o oarecare stagnare. Judecătorul de instrucţia a conferit ieri cu primul procuror şi a clasat probele strânse până acum.

Persoanele citate pentru ziua de ieri, n'au mai fost ascultate, ci li s'a fixat o altă zi.

Suprimarea comisariatului

—Pentru Alsacia-Loreno —

Bucureşti. — In camera franceză a fost depus un proiect de lege prin care se suprimă pe ziua de 1 Ianuarie, comisariatul general pentru Alsacia şi Loreno.

Noul ministru romîn la Sofia

Bucureşti.— Ieri a apărut decretul în Monitorul oficial prin care d-l Grigore Bilciurescu, director din ministerul externelor, este numit pe data de 1 Noembrie, ministru al României la Sofia.

Baldwin va vizita Parisul

Bucureşti.—Se afirmă că domnii Bdldwin şi Chamberlain vor vizita Parisu la jumătatea lunii Decembrie.

FRAUDELE DE LA C.F.R

Bucureşti.— Cabinetul 7 de instrucţie de pe lângă tribunalul din capitală continuă cercetările fraude or de la C. F. R. Ieri au mai fost interogaţi: inspectorul Vraca şi inginerii Enciu şi Polizu, în chestia materialelor sustrase de la construcţia Gării de Nord.

GREVA PROFESORALĂ

Bucureşti.— La liceul de băieţi din Caracal, profesorii refuză să mai predea cursuri, fiind în conflict cu direcţia, din cauză că nu li s'a dat nici până acum retribuţiunea promisă din taxele plătite de elevi.

Dr. N. Alexandrescu
Medic de spital
Boli de piele venerice şi sifilis
Consultaţii 3—5 p. m.
Str. Sărărie 65.

Cazul Goldiş

O scrisoare a d-lui Maniu

Bucureşti.— La adresa trimisă de d. Goldiş şi amicii săi, în chestia conducerei partidului naţional, d. Iuliu Maniu a răspuns în scris încă de acum zece zile.

D. Maniu cedează pe chestiunea confesională, arătându-se dispus a menţine superioritatea elementului ortodox în partid. Admite şi unele modificări în ce priveşte organizarea conducerei partidului. Depildă, e dispus a spori numărul vicepreşedinţilor şi a conferi d-lui Goldiş demnitatea, ce se va creia din nou, de preşedinte provincial pentru Ardeal.

In schimb, d. Maniu nu admite directoratul de trei la conducerea centrală şi face apel la d. Goldiş să păstreze unitatea partidului.

Se spune că d. Goldiş cu dr. Lupaş şi alţi amici, nu consideră satisfăcător acest răspuns.

Nemulţumiţii se vor consfătui mîne la Cluj şi vor lua o atitudine hotărîtă.

Criza politică în Polonia

Bucureşti.—Din Varşovia se anunţă, că d-l Sutter, ministru de interne, Garofski, ministru al muncii şi Wigadovski, ministru al justiţiei, şi-au înaintat demisile care le-au fost primite.

Noiu dispoziţii vamale

Chestia zahărului.— Exportul ouălor

Bucureşti.— Comisia superioară vamală a fost convocată ieri pentru a discuta chestia majorării taxelor de export pentru ouă precum şi chestia importului zahărului.

Se exprimase teama, că mărirea taxei de import pentru zahăr, să nu scumpească acest articol în interior. S'a arătat însă, din loc competent, că fabricile de zahăr din ţară au acceptat preţul maximal de lei 24.50 la zahărul tos şi 27.50 lei la cel cubic; obligându-se a nu spori în nici un caz aceste preţuri.

In cazul când negustorii ar căuta să speculeze, scumpind ei preţul zahărului, fabricile se obligă a înfiinţa ele depozite de desfacere cu preţ maximal.

In ce priveşte, ouăle, s'a produs, ca actuala taxă de export de lei 1.50 la bucată să fie majorată la 3 lei, întrucât s'a constat, că pe piaţa mondială acest articol are un preţ foarte rădicat.

NEGOCIERILE RUSO-GERMANE

Bucureşti—„United press" anunţă, că intre Germania şi Rusia continuă negocieri pentru o lărgire a tratatului de la Rapalo cât şi pentru stabilirea condiţiunilor legale de funcţionare a ambasadei ruse din Bierlin.

De asemenea se examinează şi situaţia supuşilor genmani aflători acum în Rusia.

Cetiţi „Opinia"

Proces de faliment la Galaţi

Galaţi.— Tribunalul de Covurlui a judecat ieri cererea de declarare în stare de faliment făcută de creditori contra comercianlului Nathan Nathanson, proprietarul firmei: „Cel mai eftin". Avocatul părţii a arătat, că Nathanson este o victimă a crizei financiare şi ca în gestiunea lui este foarte regulat.

Avocaţii creditorilor au arătat însă, că pasivul lui Nathanson este de 6 milioane la un activ de un milion şi că, în ultimul timp Nathanson a făcut acte care înseamnează o frustare a drepturilor creditorilor.

Tribunalul a ordonat arestarea în instanţă a falitului precum şi sigilarea magazinului.

Marele incendiu din Vaslui

Trei case distruse.— Lipsa apei a contribuit la dezastru

Vaslui.— Eri după amiază la orele cinci şi jumătate, un violent incendiu a izbucnit la domiciliul d-lui Iţic Herşcovici din strada Carol colţ cu str. Drăghici.

Incendiul a luat proporţii. întinzându-se şi la casele vecine. Au fost distruse complect de foc casele d-lui Iţic Herşcovici, Manoliu şi Pokolski.

Incendiul a provenit dela bucătăria d-lui Herşcovici, unde se topea nişte untură.

Pompierii au sosit imediat, însă acţiunea lor a fost stânjenită mult din cauza lipsei complecte de apă. Abia după o oră jumătate dela izbucnirea incediului, când totul era pierdut, s'a dat drumul şi conductei de apă.

Pagubele se ridică la un milion lei.

DOCTOR
Adela Naftulea
fost medic de spital
BOLI INTERNE
DE FEMEI, COPII,
FACERI
Consult. 9—10, 1—3
Str. Cismăriei 39

Cumpărăm Brilliante
Diamante, aur, argint, piatină, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferind preţurile cele mai mari
Ceasornicăria TISCHLER
Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI
Nu cumpărăm decât de la persoane bine cunoscute sau dela persoane cari ne vor presenta dovadă din partea circumscripţiei din care face parte că obiectul oferit este liber spre vânzare

Magazinul şi atelierul renumitei blănării
LA DAVID
S'a instalat la Str. Ştefan cel Mare No. 19 (vis-a-vis de Parfumeria Venera), şi înştiinţează Onor. clientela că a primit un asortiment de blănuri fine pe care le-a pus în vânzare cu preţurile cele mai reduse.
Atelierul propriu execută lucrări cu reuşită garantată şi după ultimele modele.

Cumpăr şi vând
Aparate Fotografice
Permanent depozit de Plăci, Pelicule Agfa, Lumiere, Jougla, Hârtie Fotografică, Laborator gratuit la dispoziţia amatorilor.
Se primesc Pelicule şi plăci la developat şi copiat.
Fotograful Curţei Regale
Zaharia Weiss
Iaşi, Piaţa Unirei

Sanatoriul Dr. Tzaicu
IAŞI. STR. CAROL 20, Telefon 115
Clinică Chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai rigurosă. Adaptat la chirurgia de urgenţă. Mecanoterapie, Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie.
Se primesc boli interne şi nervoase (exceptie bolile contagioase şi nervoşii turbulenţi).
Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2—4 p. m

Sudoarea picioarelor şi mirosul ei
Neplăcuta dispar imediat prin întrebuinţarea pudrei antiseptice şi sicative „SUDEX". Remediul cel mai eficace contra sudoarei abondente a corpului, oparilurilor, sudoarei picioarelor şi a mâinilor, cât şi „SUDEX" diminuiază în mod simţitor secreţiunea sudoarei şi îndepărtează mirosul greu al acesteia.
„SUDEX" este de o eficacitate experimentată şi întreţine frăgezimea pielei.
De vânzare la toate farmaciile şi droguerille din ţară, sau plus porto, prin poştă de la farmacia Dr KONYA, — Iaşi.

Vinuri En Gros
De vânzare 2700 deka Vin de calitate superioară, de 11,5 — 12 — 13 grade tărie alcoolică, recolta 1924, podgoria Nebuna, Comuna Ciuzea.
A se adresa D-nei Dr. Rătianu str. Mitropoliei 2.

Biblioteca Universitatii Loco

XX-lea No. 5242 — 2 LEI NUMARUL — JOI 20 NOEMBRIE 1924

REDACTIA SI ADMINISTRATIA

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE

Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

Guvernul înlănţueşte cu desăvîrşire ţara

Guvernul urmăreşte machiavelicul plan de a pune ţara, cu desăvârşire, în lanţurile dictaturei. In acest scop nu-i scapă nici un fapt care i-ar putea servi ca pretext. Şi mai ales nu pierde nici un prilej de a-şi creia singur pretexte.

Ministrul justiţiei lucrează la proectul de lege, anunţat de d. Brătianu în Cameră, menit — zice-se — a asigura ordinea publică. D. Mârzescu a făcut să se strecoare într'un ziar idiscreţiunea d-sale asupra proectului în chestie, enunţând punctele esenţiale care constitue un îndrăzneţ atac la libertăţile constituţionale şi la drepturile cetăţeneşti.

Ministrul justiţiei ia ca pretext asasinatul de la Iaşi pentru a sustrage unele crime din jurisdicţia Curţilor cu Juri şi a le diferi tribunalelor. De prisos să mai spunem că criminalitatea antisemită pe care o invocă astăzi guvernul, este un rezultat al propriei sale opere de aţâţare. Ca punct practic şi ca directivă morală, guvernul ar fi putut să renunţe la echivocuri şi aţâţări şi ar fi putut să utilizeze cinstit legile existente, şi astfel n'ar mai fi fost nevoe să se vie cu legi speciale în sensul celei anunţate astăzi.

Dar guvernul a lucrat aşa cum ştim, pentru că a urmărit alt lucru. Proectul preparat de d. Mârzescu prevede jurisdicţie şi penalizare specială pentru: „faptul de a intra în legătură cu societăţile internaţionale care au de scop revoluţiunea sau schimbarea formei de guvernământ a statului".

Iată arma perfidă pe care liberalii şi-o pregătesc contra valului democraţiei ţărăneşti şi, eventual, contra muncitorimei socialiste.

Guvernul liberal utilizează calomnii şi falşuri pentru a imputa partidului ţărănist legături cu internaţionala comunistă. Va fi suficientă o cabală pregătită cu concursul ocult al poliţiei de siguranţă, pentru ca liberalii să poată lovi în adversarii politici prin aplicarea nouei legi. Dar în acelaş scop va fi suficientă chiar legătura ţăraniştilor cu agrarienii croaţi, de pildă pe motivul că aceştia din urmă sânt republicani şi deci adversari ai formei de guvernământ a statului romîn.

Şi tot aşa, noul proect al Brătienilor va putea fi îndreptat contra socialiştilor (de comunişti nu mai vorbim), întrucât aceştia sânt esenţialmente internaţionalişti, legaţi de organizaţiuni internaţionale care adoptă revoluţia şi republicanismul ca teză doctrinară.

Iată ce-şi pregătesc liberalii.

Nu reprimarea şi suprimarea violenţei antisemite care de altfel, este un produs şi o tactică a guvernelor liberale. Ci pretextul antisemit, pentru doborârea neloială a adversarilor politici, gâtuirea deplină a democraţiei şi întărirea dictaturei.

Z.

Fondurile secrete

Există în bugetul ministerului de interne un capitol al „fondurilor secrete", afectat a îndestula stomahul mereu flămând al Siguranţei cu agenţii ei provocatori. Acest fond nu-i supus nici unui fel de control, ci stă la discreţia absolută a ministrului şi a directorului Siguranţei.

Tot aşa era şi în Franţa. Dar Camera din Paris, în acord ca guvernul democratic al d-lui Herriot, a hotărât că deacum înainte fondurile secrete vor fi supuse controlului, ca orişice cheltuială publică.

Dacă aşa ceva s'ar face şi la noi, ar slăbi—Doamne fereşte—toate „comploturile", „atentatele" şi „agitaţiile revoluţionare" pe care d. Romulus Voinescu le comunică ziarelor de trei ori pe zi... —X—

ACTUALITAŢI DIN AFARA

Insula fericită.—La câteva sute de chilometri de coastele Australiei, mica insulă Epi oferă locuitorilor săi cea mai dulce viaţă ce poate fi visată. Cocotieri generoşi îndestulează toate nevoile populaţiei. In afară de hrană şi o băutură îmbătătoare, aceşti arbori miraculoşi furnizează toate materialele pentru o casă confortabilă şi toate ustensilele şi instrumentele necesare: covoare, pălării, coşuri, saci, vestminte şi chiar gulere şi manşete pentru eleganţii din insulă... E de ajuns să te urci în copacul acesta,—care este în acelaşi timp un bazar şi o băcănie,—pentru a fi servit în mod gratuit.

Proprietarul unui singur cocotier este asigurat că va trăi fericit, în independenţa cea mai complectă: visul tuturor muritorilor....

*

Poţi să bei, dar să nu te îmbeţi!—Legea prohibiţiei alcoolului din Statele-Unite a început să fie „interpretată", ceia ce nu-i un semn prea bun. Singure legile spartane, adevărate porunci divine, au putut să păstreze în adevăratul lor hotar, virtuţile cu care împodobeau ex-oficio pe cetăţenii lacedemonieni.

Cetăţenii americani sunt mult mai recalcitranţi şi chiar tribunalele socotesc că au dreptate. Iată o pildă interesantă.

D. Filip Hill, deputat în statul Maryland, a fost chemat în faţa tribunalnlui din districtul Filadelfia. El era urmărit pentrucă şi-a tratat invitaţii cu cidru fabricat acasă la el şi conţinând 11 la sută alcool. Avocatul d-lui Hill a pledat cu cartea în mînă, arătând că legea interzicea fabricarea băuturilor care îmbată. Ori, printre cei o mie de invitaţi cărora deputatul din Maryland le-a dat să bea cidru în acea seară, nici unul nu s'a îmbătat. Deci legea n'a fost violată.

Şi curtea districtului a achitat pe d. Filip Hill.

Funcţionarii, salariile ŞI CINSTEA

O problemă nerezolvată. La noi şi aiurea

In toate ţările problema funcţionarilor este una din cele mai grele şi mai dureroase. Pretutindeni acei care alcătuesc organismul de administrare şi control, sufăr pentrucă instituţiile cărora servesc—Statele—au sărăcit şi ele. După soarta slujbaşilor se poate judeca starea generală a Statului. Obs rvaţia aceasta se poate verifica uşor la noi, atât din punctul de vedere material cât şi din acel moral. Incetineala cu care se iau măsurile de îndreptare arată că situaţia nu îngrijeşte prea mult pe guvernanţi. In adevăr, până acum ei n'au făcut nici o sforţare pentru rezolvarea crizei, mulţumindu-se să adauge în fiecare an câte un spor absolut insuficient la nişte lefuri mizerabile.

*

In alte ţări, chestia salariilor a preocupat în mod serios pe cârmuitori. Guvernul francez a luat măsuri energice, pe deoparte mărind salariile iar pe de alta stăvilind ceiace se numeşte inflaţia biurocratismului. Francezii au proverbul cum este stăpânul aşa şi servitorul, de care ţin socoteală şi când e vorba de servitorii Statului.

Ceiace li se pare lor extrem de periculos în situaţia precară a funcţionarului, este slăbirea cinstei lui. La Fouchardière, causticul cronicar al ziarului L'Oeuvre comenta mai zilele trecute moartea unui c nsilier dela Curtea de Apel din Lyon, care s'a sinucis din cauza mizeriei. El observa că în ţara lui funcţionarii, deşi foarte prost plătiţi, au păstrat încă obiceiul vechi de a fi cinstiţi. In special ciudată i se pare situaţia magistraţilor. Fouchardière spune:

„Magistraţii sunt majestoşi şi impresionanţi; ei poartă robe roşii tivite cu herminâ, ceiace arată superioritatea lor asupra celorlalţi oameni, ei confirmă această superioritate despărţind sămânţa cea bună de neghină, sondând gândurile şi inimile, şi împărţind justiţiabililor luni de închisoare care nu-i costă nimic.

Căci ei nu sânt bogaţi. Ei sânt prost hrăniţi; ei merg pe jos, pe când preveniţii vin în trăsură şi fetele lor, care n'au zestre, rămân fete bătrâne, dacă nu se căsătoresc cu vre-un substituit nenorocit.

Totuşi se cer magistraţilor virtuţi extraordinare: o pătrundere extralucidă, o infailibilitate pontificială, o incomptibilitate anacronică, o cunoaştere profundă a textelor confuze, o interpretare inteligentă a unor legi absurde".

Şi mai departe, polemistul francez încheie:

„Găsesc că e foarte frumos ca un hoţ gras şi ghiftuit să fie condamnat de un judecător pe care crampele de stomac îl indispun. Şi, când văd un fiu de magistrat făcându-se judecător în loc să se facă hoţ, spun că este eroism la puterea a doua"...

Ce-ar scrie oare La Fouchardière dacă ar trăi la noi?

O.

Descoperiri...

Ziarul „Lupta" a descoperit o declaraţie „senzaţională", şi anume, declaraţia făcută de d. Iorga în discursul la mesaj cum că agitaţiunile antisemite sânt opera guvernului, în scop de a creia diversiuni.

Dar adevărul acesta a fost spus mereu, de ani de zile. D. Iorga abia acum descopere America, iar ziarul „Lupta" abia acum se minunează de asemenea „declaraţie senzaţională"!

Ziarul scris de fraţii Honigman dar posedat de d. Stelian Popescu, ar putea descoperi un lucru mult mai interesant, şi anume că el însuşi linguşeşte antisemitismul, sprijinind manoperile inavuabile ale Brătienilor.

Cariera unui politician

Noul ministru englez, Winston Churchill

In actualul cabinet englez, d. Winston Churchill ocupă postul de „cancelar al Eşichierului". Până să ajungă aici la vrîsta sa de 50 ani, acest om corpolent, cu ochi viclean, cu hotărîre multă şi cu scrupule puţine, a trecut o serie remarcabilă de transformîri politice oportuniste, cam în felul politicianilor noştri care se mută lesne din partid în partid.

D. Churchill a fost întâi ofiţer şi a făcut campania în Indii şi Sudan. Apoi s'a făcut ziarist, fiind corespondent al lui „Morning Post" în timpul războiului din Transvaal.

In anul 1900 a fost ales în Camera Comunelor, comptând în partidul conservator care număra printre fruntaşi şi pe tatăl său (lordul Randolph Churchill).

Dar Winston Churchill, nemulţumit că n'a fost făcut ministru, a trecut la liberali, s'a ales cu dinşii în 1906 şi a fost numit subsecretar de stat la colonii; în 1908 ministru de comerţ; în 1910 ministru de interne şi în 1911—15 prim lord al amiralităţii (în care calitate a determinat nenorocitul atac asupra Dardanelelor).

La alegerile din 1912 n'a fost ales. Churchill începe a-şi întoarce ochii spre conservatori. La alegerile din 1923 a fost bătut din nou. Atunci s'a făcut conservator dealbinelea, iar astăzi a intrat în guvernul Baldwin. Toată lumea îl consideră ca pe un om de fier.

30 de ani sub povoara unei erori judiciare

Un caz pasionant în Franţa

Erorile judiciare! Iată una din rănile societăţii,—răni pe care imperfecţiunea fatală a genului omenesc le pricinueşte lesne uneori şi le tămăduieşte atât de greu.

O problemă de natura aceasta produce actualmente oarecare agitaţie în Franţa şi dă prilej de acţiune Ligei Drepturilor Omului.

E vorba de lucruri vechi, petrecute acum 33 ani, în 1891.

In Vosgi (satul Habeaurupp) trăia familia Adam, respectată de toată lumea. Intr'o seară de Mart din anul 1888, o bătrână văduvă Barthélemy sosi din alt ţinut şi ceru azil Adamilor. A trăit acolo liniştită, dar în vara aceluiaş an, într'o noapte de Iulie, a dispărut fără urmă. Abia după doi ani scheletul bătrânei a fost găsit într'o pădure.

Bănuelile au căzut asupra familiei Adam. In Mart 1891, Curtea cu Juri din Vosgi a condamnat la câte 15 ani muncă silnică pe Laurenţiu Adam (în etate de 53 ani), soţia lui Iosefina (47 ani) şi fiul Justin (21 ani). Probele acuzărei fuseseră foarte şubrede. Depildă, un martor afirmase că ar fi văzut pe acuzaţi tăind în bucăţi corpul bătrânei. Se ştie însă că scheletul bătrânei fusese găsit întreg.

Când s'a dat verdictul, Iosefina a înebunit pe loc. Câţiva ani mai târziu a murit într'un ospiciu. In momentele de luciditate proclama cu energie nevinovăţia sa.

Laurenţiu Adam a murit de mîhnire, în închisoare, după ce zadarnic a cerut mereu să i se facă dreptate.

Tânărul Justin a executat toată pedeapsa, s'a înapoiat în district şi a întemeiat un cămin. A cerut mereu revizuirea procesului până ce a înebunit şi el şi a expirat într'un ospiciu.

Dar a mai rămas în viaţă Ludovic Adam, fiul cel mai mic, care avea numai 15 ani atunci când s'a petrecut teribila dramă.

Hotărât a restabili onoarea familiei, Ludovic Adam a cerut acum concursul Ligei Drepturilor Omului, pentru a-l ajuta să obţie anularea verdictului din 1891 al Curţii din Vosgi. O cerere de revizuire a fost înaintată ministrului de justiţie.

O anchetă este în curs; dar adunarea probelor necesare se face cu foarte mare dificultate.

Săptămîna trecută, Liga Drepturilor Omului, a ţinut o mare întrunire publică la Saint-Die, expunând cazul în faţa mulţimei şi apărînd memoria unei familii atât de cumplit năpăstuite.

Bonul de premii

vă dă dreptul de a participa la tragerea MARILOR PREMII oferite de ziarul „Opinia"

ASPECTE

Tot despre dictatură

Ultimele întâmplări din Italia lui Mussolini şi Spania lui Rivera, au dovedit că popoarele zugrumate de dictatura celor doui aşa zişi şefi de stat, încep să-şi dea seama de situaţia în cari se găsesc. Infrângerea dela Tetuan şi asasinarea lui Giaccomo Matteotti, au fost, în ambele ţări, semnalul revoltei împotriva odioaselor dictaturi.

Teroarea internă este însă atât de cumplită, încât ero smul extrem şi încă n'ar fi capabil să organizeze şi să agite masele populare. Trebue deci ca, dincolo de hotare, elementele răsvrătite împotriva acestei ordine dezordonate să-şi desfăşoare activitatea şi de acolo să trimită mulţimei cuvântul liberator şi să-i indice calea de urmat.

In adevăr, propaganda marilor exilaţi Unamuno şi Ibanez pentru Spania şi atâţia intelectuali luminaţi italieni, pregatesc, pe ospitalierul pământ al Franţei, mişcarea de eliberare a patriilor lor. Şi Rivera şi Mussolini, au întărit paza la graniţele dinspre Franţa.

Cu câţiva bersaglieri şi cu câţiva cântăreţi de cabaret harnaşaţi în uniforme de generali, dictatorii în chestie au naivitatea să creadă că vor putea opri puhoiul ideilor civilizatoare cari se frământă astăzi, ca şi totdeauna, în Franţa liberă a lui Herriot.

Nici tunurile ascunse în văgăunile Pirineilor, nici mitralierele împrăştiate, ici colo, în Alpii insurmontabili nu vor putea doborâ avalanşa gândirii libere şi a dorului de libertate, pornită din ţara Marei Revoluţii.

Impotriva civilizaţiei, cordonul sanitar preconizat şi aplicat de Clémenceau altă dată Rusiei sovietice, încearcă azi să'l reediteze compania Mussolini et Rivera.

Dar ca şi în cazul Rusiei, se va dovedi şi de astă dată ridicolul încercării: peste cordonul lui Clémenceau, ambasadorul sovietelor este astăzi oaspetele Parisului, şi peste paravanul musolino-riverist, triumful democraţiei se va dovedi, curând, pe muntele Aventin şi în câmpiile Catalaniei. G. SPINA.

Programul de lucru al Sf. Sinod

Iată programul lucrărilor pe care le va avea de discutat Sf. Sinod în sesiunea în curs:

1. Hirtoniile anglicane.
2. Comunităţile şi bisericile române din străinătate şi înfiinţarea Episcopiei Tiatirelor de către Patriarhul Ecumenic din Constantinopol.
3. Educaţia religioasă a copiilor şi a tinerimei.
4. Transferările din parohii.
5. Pictura şi sculptura bisericească religioasă.
6. Stabilirea sărbătoarei sfintelor Paşti, în legătură cu îndreptarea calendarului.
7. Chestiuni basarabene.
8. Anteproectul de lege relativ la regimul cultelor.
9. Legea de organizare unitară a Bisericei.
10. Reorganizarea vieţei mânăstireşti.
11. Reorganizarea seminariilor.
12. Chestiunea mânăstirei „Pro dromul" de la Sf. Munte Athos.

Privelişti de toamnă târzie...

de Pr. N. HODOROABĂ

Peste iarba măruntă din desişul Copoului — singurul loc de recreaţie în timpul verii pentru cei subţiri la pungă — şi pe care pietonii au calcat-o fără milă, copacii şi-au aşternut podoaba lor toată... Printre crăcile desgolite vântul rece de toamnă suflă a pustiu, ca şi visul tinereţii la poarta unei inimi îmbătrânite... Din atingerea lor, un sgomot uşor şi surd ca de nişte săbii vechi, ruginite, fluturate de nişte copii neastâmpăraţi...

Pe întinsul şi înfoietul covor de frunze ruginite nimeni nu mai calcă. Toamna a prefăcut şi aceastâ frumoasă grădină într'un adevărat cimitir părăsit... Trecătorii merg grăbiţi, unii la vale, alţii la deal şi, sgribuliţi, privesc abătuţi înlăuntrul grădinii pustiite şi trec pe lângă poarta atât de întrebată altădată, ca pe lângă uşa casei unui duşman, ca pe lângă uşa unui han părăsit, lăsat în seama cucuvaelor şi a stafiilor...

Nimic nu-l mai atrage pe trecător înlăuntru... Copacii umbroşi de ieri, acum uscaţi şi goi îşi plâng podoaba destrămată. Florile din alee care prin parfumul lor te înviorau, acum s'au vestejit cu toatele. Răceala şi bruma le-au cântat o „veşnică pomenire"... Straturile lor acum par nişte morminte fără cruci...

Chioşcul muzicii, clopotniţa unei mânăstiri ruinate... Bufetul de la poartă — ghereta — şi-o pironit obloanele în cuie în semn de faliment... Ghirlandele şi steguleţele care împodobeau grădina la „chermeze" parcă le-a luat vântul.

Mulţimea pietonilor de toate vârstele, în special tineret purtat de visuri... şi copii cu mingi şi cu baloane au dispărut pe nesimţite, ca un regiment înfrânt în retragere, ca musafirii de la o nuntă cu bocluc şi cu băutura pe sponci...

Şi, grădina, atât de căutată ieri, azi a rămas pustie şi-i ocolită ca şi o curtezană îmbătrânită.

*

Dar nu numai în natura din jurul nostru toamna îşi arată asprimea şi puterea. Insăşi viaţa

(Continuarea în pag. II)

BON DE PREMII No. 23

Ziarul „OPINIA"

100.000 lei, din care 20.000 numerar

CINEMA ELISABETA Astăzi Mercuri 19 Noembrie la matineuri și seara

— Formidabilul succes Francez — Pentru I-a oară — O eră completă 9 acte mari

LE PERE GORIOT

(Bătrânul Goriot) după Honore de Balzac

Celebra dramă tragedie după clasica și nemuritoarea scriere cu același nume a maestrului BALZAC, în rolurile principale **SIGNORET** creatorul celebrilor roluri: somități e Parisiene. CELEBRUL Romeche, Peadare și Mortimer din „Copilul Halelor". — De Gretillat dela Comedia franceză și D-ra CLAUDE FRANCE de la Odeon. — Adaos la program:

O formidoare primblare prin Faubourg Montmartre-Paris și Celebra senzație

BOLNAVUL INCHIPUIT de MOLIERE 2 acte de cel mai sănătos râs.

De astăzi începe la Cinematog afele Elisabeta și Modern reducerea pentru funcționari

Cititi afișul special lipit astăzi în tot orașul.

Cinema MODERN Astăzi Mercuri 19 Noembrie 1924 în Matineuri și seara

Pentru prima oară cel mai mare Monument de artă — Opera completa 10 acte

OTHELLO

Uriașa și nemuritoarea tragedie a lui W. SHAKESPEAR cu formidabila interpretare

EMIL JANINGS, Verner Krauss și Lya de Putty

Spectacolul se începe cu: MODA LA PARIS în culori și

EL căzut din cer - 2 acte 2

S'a deschis

Bodega României

proprietatea FROIM ȘTERNBERG

PIAȚA UNIREI 6 (Sub Hotel România)

cu un bufet permanent asortat cu cele mai delicioase mâncări reci, având și un grătar special. — Băuturile cele mai gustoase stau la dispoziția Consumatorilor. Serviciul prompt Onor. Clientelă este rugată a vizita acest nou local, asigurându-i de deplina lor mulțumire.

Marile premii ale „Opiniei"

(Seria 5-a)

Iată lista noilor premii, pe care „Opinia" le acordă fără deosebire, tuturor cititorilor și abonaților săi, nedându-se îndărăt de la nici un sacrificiu.

Lei 20.000 (douăzeci mii)

în numerar

Un artistic tablou al maestrului *Otto Briese*, din admirabila expoziție de pictură deschisă în str. Lăpușneanu No. 38.

Un splendid costum-pijama de crêpe-santé, foarte elegant, de la marele magazin «*High Life*» din str. Lăpușneanu (Hotel Trayan).

Una bucată pânză sau zefir *de 30 metri*, produs al marei fabrici „Țesătura", din depozitul d-lui Fred Șaraga str. C. Negri 93.

O elegantă pălărie de catifea, Chic parisien, de la renumitul magazin de mode «*Hélène*» din str. Lăpușneanu No. 30.

Una pălărie de sezon, pentru damă, ultima creație, material fin, de la marele și bine asortatul magasin „Damian", str. Cuza Vodă 75.

Una mapă de piele, frumos lucrată, pentru profesioniști, de la cunoscutul magazin de librărie, papetărie și obiecte de artă «*Librăria Universală*» M. H. Schönfeld, str. Cuza Vodă 52.

Una splendidă garnitură de bucătărie, în faianță, compusă din *16 bucăți,* plus raftul special în oloi, de la asortatul și frequentatul magazin «*Cristal*» Piața Unirei, (Colț cu str. Săulescu).

Una duzină farfurii, prima calitate
Una duzină pahare, fine pentru ceai
Una duzina pahare, pentru vin.

15 sticle liqueruri, siropuri, rom și cognac, produsele renumitei distilerii „*Delicia*" din Iași, str. Capela Armeană 2.

3 magnifice Pandișpanuri specialitate originală și fără rival a cofetăriei „Hirschhorn" strada Socola No. 39.

10 litrii vin vechiu tămâios, de la Depositul de vinuri „Podgoria Iașilor", Berman Elișcu & Sol. Korn, str. Col. Langa.

Un premiu literar constând din cele mai bune lucrări de literatură și știință, editate de marea instituție „Viața Românească".

Două abonamente pe un an, la ziarul „Opinia"

Trei abonamente pe 6 luni la ziarul «Opinia».

In afară de aceste valoroase premii, **toți cetitorii „Opiniei",** *capătă ca premiu special, gratuit, una intrare la un spectacol seral, complect, de cinematograf, în vasta sală „Sidoli", iar cei din provincie se vor bucura de alte avantagii ce le vom anunța ulterior.*

Pentru a beneficia de aceste premii, cetitorii trebue să strânga cupoanele cu începere de Vineri 24 Octombrie până Marți 9 Decembrie.

Deci în total 40 cupoane.

Se atrage în special atenția că prețul unui exemplar din „Opinia" este și rămâne **2 lei.**

Ne luăm angajamentul formal ca, cel puțin timpul cât vom imprima actuala serie de cupoane, să nu sporim prețul ziarului.

Să nu vă lipsească nici un cupon!

Adaos la premii:

Două asigurări contra incendiului de câte Lei 250,000, fiecare, la Societatea de Asigurare „Victoria".

Din lumea evreiască

De vorbă cu scriitorul Bergelson

Ce este organizația «Ort». Scopurile și mijloacele ei

De câteva zile se află în localitate scriitorul evreu David Bergelson, nume care a trecut dincolo de literatura evreiască, operile d-lui Bergelson fiind traduse în mai multe limbi. D-sa a vizitat principalele orașe din Basarabia și acum își continuă vizitele în regat. Având prilejul a sta mai mult de vorbă cu d. Bergelson, i-am pus câteva întrebări.

Iată cum a decurs convorbirea:

*

— Care este scopul călătoriei d-tră în România?

— „Ajutorarea organizației „Ort" din România. In acest scop am vizitat un grup de orașe din Basarabia și vechiul regat.

„Societatea „Ort" urmărește îndreptarea maselor evreești spre munca productivă.

„Numărul prea mare de evrei cari au părăsit meseriile, munca din fabrici și munca agricolă este un simptom maladiv, pe care „Ortul" îl combate.

— Ce mijloace de acțiune are „Ortul"?

— Școli tecnice, — școli de meserii și colonii agricole. „Ortul" mai crează școli de pregătire a corpului profesoral din școlile de meserii și agronomi.

Dar în școlile „Ortului" în afară de meserie, elevii capătă o serioasă pregătire culturală. Coloniile agricole capătă dela „Ort" instrumente agricole și agronomi. Astfel aceste colonii devin un stimulent pentru populațiile indigene.

— Care este starea actuală a arganizației Ort?

„Ortul" se dezvoltă din ce în „ce mai mult. Pretutindeni unde „sunt mase compacte evreești, „organizațiile Ortului creiază „școli și cursuri.

„Guvernele statelor respec„tive, ținând seama de scopu„rile „Ortului", și anume de a „îndrepta spre munca produc„tivă masele evreești, au înce„put a-i da un larg concurs. „Astfel fiind „Ortul" va juca în „viitor un rol din ce în ce mai „însemnat și va da o impor„tantă contribuție la eșirea din „impasul economic în care ne „zbatem de după războiu".

*

Cu acestea d. Bergelson și-a terminat lămuririle în ce privește organizația „Ort".

L. S.

ECOURI

— **Mustar cu must,** s'a pus în vânzare la principalele băcănii din oraș. Depozitul general: Farmacia Werner.

— Librăria „Universală" M. H. Schonfeld din str. Cuza Vodă 52, cea mai bine asortată, vinde cu prețurile cele mai reduse toate articolele de librărie și papetărie.

A adus un bogat asortiment de articole de pirogravură și genți de piele, de cea mai fină calitate.

noastră e încadrată de anotimpură. Când a venit toamna virstei frumusețea dispare și de pe culmea maturității, cu părul argintiu, privim oftand și cu ochii în lacrămi spre astinținul vieții care se apropie. Ah! amurgul...

Și, ce durere pentru acei cari, privind la toamna din natură, o simt și pe-a vieții lor că le șuieră în sufiet și ca poruncește amenințătoare potolirea instinctelor și repartizarea la partea... sedentară!.. La procesele de orice fel, omul, în viața aceasta poate să iasă achitat, chiar după omor; din procesul însă cu natura, omul iesă de mii de ani mereu condamnat și fără drept de apel... Bogată o fi ea toamna pentru unii; pentru săraci însă și pentru cei ce se mută de ici colo ca melcul, e un nou prilej de amărăciune.

Păsările și tuberculoșii se călătoresc de la noi, iar reumatecii s'astâmpără în casă și încep a răsfoi vechile rețete... Noi, răsfoim filele trecutului...

Imbelșugată îi fi tu toamnă, dar în zădar încerci să ne mai ademenești...

Cântece de prea mărire nu-ți putem alcătui, căci gândul și inima noastră a rămas tot la rivala ta neîmpăcată: la primăvara ce dă viața naturii pe care tu o amorțești...

Pr. N. Hodoroabă

Furt din tren în gara Socola

Butoiul cu undelemn «Olivia».— Basarabeanul inventat.— Un comerciant cinstit.— Arestările operate

Eri noapte, un îndrăzneț furt s'a comis în gara Socola în următoarele împrejurări:

Fabrica „Olivia" a expediat un vagon cu două zeci și cinci butoae de undelemn, cu destinația pentru Galați.

Vagonul a fost atașat la un tren de marfă care părăsind eri seara lașul cu destinația Galați a trecut prin Socola de unde a mai luat niște vagoane.

In timp ce trenul staționa în Socola, doi indivizi s'au apropiat de vagonul în chestie și au luat un butoi cu undelemn de trei sute cinci zeci chilograme.

*

A doua zi, doi locuitori din Frumoasa s'au prezentat cărciumarului Zalmanovici cu niște bidoane de undelemn, spunându-i că l-au cumpărat de la un basarabean iar acum vor să-l vîndă pe un preț mai redus.

Cărciumarul a cerut ca să-i se prezinte basarabeanul de la care au cumpărat și astfel va lua undelemnul și-l va plăti imediat.

Cei doi care se numesc: Dumitru Ionescu cizmar și Gavriluș Petru lucrător în stația Socola, au făcut ce au făcut și au adus pe un basarabean pe care îl prezentară drept vânzătorul undelemnului.

Cărciumarul ne mai bănuind nimic, a cumpărat marfa și a plătit imediat banii.

*

In aceiași zi cei doi s'au prezentat comerciantului Nichita din halta Nicolina, tot pentru a-i vinde undelemnu pe preț redus. Comerciantul le-a spus să aducă butoiul și va cumpăra.

Insă după ce butoiul cu 250 Kgr. de undelemn a fost adus, comerciantul nu s'a mulțumit numai cu prezentarea basarabeanului de la care cei doi pretindeau că au cumpărat marfa, ci le-a cerut o autorizație în scris precum că butoiul cu undelemn prezentat de d. Ionescu și Gavrilaș Petru este liber spre vînzare.

„Negustorii" auzind aceasta, au spus voioși că se duc să aducă autorizația, lăsând butoiul la D Nichita.

Insă duși au fost!

Comerciantul văzând că „negustorii" nu se mai întorc, s'a dus la poliție unde a povestit cele întâmplate.

Imediat începându-se cercetările au fost arestați cei doi „negustori" care au făcut mărturisiri complecte.

Deasemeni și cărciumarul Zalmanovici a fost arestat.

Comisia II continuă cercetările.

PAVEL

Indrăzneț atac banditesc

Aseară pe la orele 11, cizmarul Ioaniță din Șoseaua Păcurari 4, a fost victima unui îndrăzneț atac banditesc.

Pe când se întorcea spre casă, în dreptul Morii Dacia a fost atacat de un individ, care i-a aplicat pe la spate, câte-va lovituri cu un corp contondent în cap. Ioaniță a căzut în nesimțire, apropiindu-se câți-va trecători, răufăcătorul a dispărut, neavând timp să-l jefuiască.

Cizmarul acesta a mai fost jefuit acum două săptămâni, când i s'au furat din prăvălia sa din Șoseaua Păcurari vre'o două zeci de perechi de ghete.

A fost transportat la spital. Cazul se anchetează de către comisja I.

Organizația Cultural Sionistă „Kadimach"

aduce la cunoștința tineretului evreu că în curând se deschide o serie de cursuri de

Limba ebraică

ce vor avea loc atât în *Centru* cât și în cartier le *Podul Roș* și *Tg. Cucului.*

Pentru orice informațiuni și înscrieri, a se adresa la sediul org. „Kadimah", Strada I. C. Brătianu 166 zilnic între orele 3—6 p. m.

OPINIA IN ȚARĂ

DOROHOIU

In jurul furturilor de vite.— Inaintea judecătoriei Botoșani a avut loc în ziua de 15 Noembrie cor. audierea a 2 martori propuși de D, Mavrodin ca parte civilă, în privința furturilor de vite în care au fost implicați și fruntașii comercianți Weissman din Dorohoiu.

Sub prestare de jurământ, cei poi martori din județul Dolj (Oltenia) au declarat că nu au altă cunoștiință decât că cunosc pe fruntașii comercianți Weissman de o cinste exemplară dinaintea războiului din relațiile comerciale ce au avut cu ei, aceștia fiind doi comercianți însemnați din Oltenia, afirmând că Weissman furniza vite pe atunci Prințului Stirbei și D. Marghiloman.

Procesul s'a amânat pentru ziua de 31 Ianuarie 1925 când se va judeca fondul.

Voi ține în curent pe cititori, cu mersul acestei interesante afaceri.

Școala comercială.— Sfatul negustoresc din localitate a pus la dispoziție suma de lei 6000 pentru câteva burse, destinate elevilor merituoși ai școalei dar lipsiți de mijloace. Cu această sumă Sfatul s'a înscris anual. Dela 20 cor, va începe și funcționarea cursului seral.

Distractie.— Un grup de tineri au format în sala soc. „oir Ahaim" o „adunare intimă de dans". Eventualul profit, va fi în folosul soc. sportive „Hakoah" din Dorohoiu.

Nep.

TG. OCNA

Un furt original. — In seara de 15 Noembrie sè prezintă la d. dr. Radu Moise, medicul spitalului local, un tânăr, care se dă drept student în medicină. D-rul consultându-l și găsindu-l bolnav îi permite zăcerea în spital. Acesta în cursul nopței servindu-se de diferite chei reușește să fure o mulțime de medicamente dispărând cu ele, Se pare că este un student chiar, dar morfinoman-cleptoman.

S'au găsit cărți de medicină semnate „Colojani student Cluj". După cele ce afirmă poliția rezultă că a mai săvârșit operații de acest gen și în Suceava. Cercetările urmează și sunt posibilități de a-l prinde.

Rănire.—Funcționarul Paraschivescu din serviciul salinei a fost grav lovit de o camionetă care se cobora în mină, fracturându-i ambele picioare.

Starea rănitului este gravă și medicii nu dau speranțe de salvare.

Monumentul Eroilor.—Pe dealul Măgurei Cireșoia se ridică întru pioasă amintire a celor căzuți pentru patrie un impozant monument, care va fi o bogăție artistică a acestui oraș. In partea de jos a monumentului vor fi păstrate documente, acte, note biografice în legătură cu toți acei ce au contribuit la realizarea idealului milenar. Generalul Berthelot a trimis pe lângă o însemnată donațiune și interesante date și documente privitoare la evenimentele petrecute în timpul războiului și acei ce au luat parte la desfășurarea lor.

Explozii de granate.—Fiind rămase în pământ încă din timpul războiului granate lăsate în fugă de dușman câteva din ele au explodat în una din aceste zile pe dealul Măgurei-Cireșoia din apropierea acestui oraș.

Câțiva locuitori au sucombat iar alții au fost grav răniți. S'au luat măsuri pentru evitarea altor iminente explozii

Prof.

x „Cartea Băiatului Meu" de A. Steuerman-Rodion, a cărei apariție am anunțat-o cetitorilor noștri, a fost distribuită și se găsește în toate librăriile din localitate și provincie. Costul 10 lei.

De asemenea s'a redat în librării „Frontul Roșu", sonetele postume de A. Steuerman-Rodion. Costul 20 lei.

x Astăzi Mercuri 19 Noembrie, ora 9 seara, are loc în sala Cultura, Conferința literară. „Viața și literatura evreiască", ținută de marele scriitor evreu **David Bergelsohn.**

Ultimele informațiuni

x **In legătură cu proectul de reformă administrativă, unii membri din guvern cer ca primarii din comunele urbane să nu mai fie aleşi, ci numiţi.**

Motivul se înţelege de la sine. Miniştrii în chestiune se tem ca în unele oraşe din Ardeal să nu fie aleşi primari saşi sau unguri, iar în unele oraşe moldo-basarabene să nu se nimerească cumva vre-un primar evreu.

In realitate, liberalii au groază de alegeri comunale, fiindcă la oraşe cel puţin, unde furtul urnelor se face mai cu greutate, n'ar putea reuşi picior de liberal.

x *PROVINCIALII IN CAPITALA.—D. Iorga, în discursul său de la mesaj, a manifestat o invincibilă aversiune pentru două lucruri: oraşul Bucureşti şi generalul Averescu.*

A tratat Bucureştii de cloacă.

Bucureştii este însă cloacă nu numai prin bucureşteni, dar şi prin burghejii din provincie care vizitează Capitala. Obiceiurile acestora sunt catastrofale pentru localurile de consum.

Astfel au fost închise două restaurante principale: „Maiorul Mura“ şi „Ştefănescu-Galaţi“, din cauza deficiteior. Restaurantul „Europa“ abia îşi echilibrează bugetul.

Intre cauzele care provoacă deficitul este şi furtul tacâmurilor şi şervetelor de către clienţi. „Epurescu“ (fost Andrei Dumitrescu) a găsit un mijloc original dar foarte caracteristic, ca să se apere contra clienţilor: a gravat pe tacâmuri cuvintele: „furat de la restaurantul Epurescu“,—ceea ce lecueşte pe unii amatori, Sistemul începe a fi adoptat şi de alte restaurante.

Ori cât de simple sunt tacâmurile restaurantelor din Bucureşti, tot costă 150 lei tacâmul.

Furtul unui cuţit însamnă o pagubă de 80 lei pentru restaurator, şi compensarea preţului mesei pentru hoţ.

x *D-nii Caillaux, Malvy şi Maurras, condamnaţi politici, au fost amnestiaţi de parlamentul francez.*

x *Ziarul „Adevărul“ publică unmătoarele:*

„Se confirmă că în cursul acestei săptămâni d. A. C. Cuza va fi trimis în judecata comisiei disciplinare.

„Ancheta ce va fi deschisă în contra d-sale, va fi incredinţată unui profesor de la Iaşi.

„Deschiderea acţiunei nu înseamnă şi suspendarea d-lui Cuza din învăţământ. Conform legei învăţământului superior, un profesor nu poate fi suspendat de cât dacă s'a deschis în contra lui acţiune publică—ceeace nu este cazul.

„In cercurile guvernamentale se asigură că o acţiune disciplinară va fi deschisă şi in potriva d lui dr. Paulescu, profesor dela Bucureşti, pentru acte săvârşite pe cale publicistică şi care nu corespund cu situaţia de profesor“.

x La parastasul ce se va oficia Duminecă la Voineşti, în memoria regretatului Const.Manciu, vor lua parte mai mulţi ieşeni, precum şi d. avocat Bantaş.

x In curtea Primăriei se termină amenajarea unei aripi, unde se va instala serviciul domeniilor comunei.

x In cuprinsul regionalei Moldovei toate trenurile circulă normal.

De altfel, după comunicările primite. ninsoarea a încetat, astfel că, după toate probabilităţile, circulaţia va fi reluată în mod regulat încă astăzi.

x Cassa Muncii c. f. r. urmând a continua lucrările de clădire a locuinţelor pentru personal, direcţia regională a opinat că terenul cel mai favorabil ar fi la Copou, unde s'ar putea găsi 5—6 hectare pentru un nou cartier ceferist, întrucât terenurile de la Nicolina sunt insalubre.

x Cu un aeroplan a plecat alaltăeri din Galaţi locotenentul Brăiloi şi nu se mai ştie de urma sa. Este întrebarea dacă a fost victima unui accident, sau a trecut peste Nistru la bolşevici.

x *Constanţa în păreri.*

Când ministrul de justiţie M. Antonescu a voit să iee Curtea cu juraţi de la Curţile de Apel ca s'o dea Tribunalelor, a cerut avisul Curţilor de Apel. Toate afară de Curtea de Apel Iaşi, au dat avis favorabil.

Acum d. Mârzescu voind să dea din nou Curţilor de Apel Curţile cu juraţi, toate au răspuns iarăşi favorabil. Curtea de Iaşi, natural, şi-a menţinut avisul precedent.

De la 1 Aprilie 1925 Curţile cu juraţi vor fi prezidaţe de consilieri de Curte.

x *In ceiace priveşte budgetul regionalelor c. f. r., Ministerul Finanţelor nu va admite o sporire a sumelor alocate pentru anul acesta, astfel că lucrările de ameliorare proectate pentru anul viitor, nu se vor mai putea executa.*

In acest mod, anii trec şi celebra normalizare a căilor ferate tot întârzie.

Doar tarifelc se urcă.

x *Din cauza viscolului din Capitală, ambele accelerate de Bucureşti au sosit azi dimineaţă în localitate, cu câte o întârziete de patru ore.*

x Conform dorinţei unanime a ieşenilor. marele tenor C. Stroescu va da al doilea concert la Teatrul Naţional, în seara de 5 Decembre.

x DOMICILIU FORŢAT.— In legătură cu proectul dictatorial pentru „garantarea ordinei“. se discută în sânul guvernului introducerea domiciliului f o r ţ a t pentru acele persoane care se dedau la acte care ar constitui primejdii speciale în anumite regiuni.

x I. P. S. S. Mitropolitul Nectarie al Bucovinei a început inspectarea bisericilor şi instituţiilor religioase din acea provincie.

x Autorităţile superioare ale căilor ferate au dispus mutarea din localitate a unor funcţionari care fac parte din grupul agitatorilor antisemiţi.

x D. Colonel Vasiliu, prefect de poliţie a luat o măsură, ce merită o deosebită atenţiune.

Solicitat de diferite persoane şi mai ales de voiajori din Bucureşti, pentru diferite plasări de calendare şi altele, d. Colonel Vasiliu a răspuns categoric că poliţia are cu totul altă misiune decât asemenea plasări.

Şi bine a făcut.

x D. Anton Mazurchievici a avut o mică întâmplare. Venise dela vie cu cotiugarul său condus de un servitor. In drum, oprindu-se o clipă la o prăvălie, servitorul dispăru, bine înţeles împreună cu cotiuga.

Poliţia caută acum pe necinstitul servitor.

x D. avocat Rang fost magistrat şi prefect, a cerut înscrierea în organizaţia partidului ţărănist din localitate.

x In urma intervenţiei serviciului sanitar al oraşului, d. colonel Vasiliu, prefect de poliţie a interzis intrarea copiilor la cinematografe. Aceasta pe timpul cât va ţine epidemia de scarlatină.

x Comuna va cere avizul unei noi comisiuni compuse din câteva personalităţi artistice bine cotate din Capitală, asupra Monumentului Unirei oferit oraşului de principesa Olga Sturza

x Facultatea juridică locală a intervenit la Ministerul Instrucţiunei Publice pentru urgentarea formalităţilor de eliberare a diplomelor de licenţă, întrucât întârzierile care se produc cauzează mari neajunsuri, noilor licenţiaţi.

x *Ambasada de la Paris.* — S'a anunţat că guvernul ar fi revenit asupra permutării d-lui Petrescu-Comnen dela legaţia din Berna la cea din Paris. Se dă ca sigură numirea d-lui C. Diamandı, fost reprezentant al României la Petrograd, ca ministru plenipotenţiar la Paris.

x Prin spargerea unui geam nişte hoţi, au pătruns în locuinţa d-lui Iosub Iţic din strada Vasile Lupu 57. de unde au furat mai multe lucruri **casnice şi argintărie.**

x *Monitorul Oficial publică decretul prin care d. Const. Simionescu primul preşedinte al tribunalului Chişinău, este permutat la Tribunalul Arad.*

D. Mârzescu şi-a consumat matrapazlâcul.

Asasinii din strada Rallet au fost prinşi

Mobilul crimei e răzbunarea.—

Comisia despărţirei a treia, printr'o cercetare rapidă a reuşit să aresteze pe asasinii lui Constantin Cazacu găsit mort în faţa casei cu No. 2 din str. Ralet.

Asasinii sunt muncitori din grajdurile comunei, cari împinşi de un anume Vasile Gogu sub motiv că ar fi fost pălmuit de Costachi Cazacu, s'au înarmat cu o ştangă de fier şi bolovani şi surprizând pe Costachi Cazacu, pe când stătea de vorbă cu un prietin anume Ştefan Bran l'au bombardat cu pietre şi lovit cu ştanga, până ce l'au lăsat mort. Ştefan Bran a fost deasemenea lovit şi se află internat la spitalul Sf. Spiridon.

Banda a fost azi înaintată parchetului.

Ruşii şi revoluţionarii francezi

O statue a lui Danton la Moscova

Sovietele au ridicat o statue lui Danton la Moscova. Monumentul este alcătuit dintr'un bloc de piatră în patru unghiuri foarte înalt pus pe un mare soclu şi avînd deasupra un cap enorm care de departe face impresia uuui bulgăre negru.

Blocul de piatră şi capul dau o impresie de forţă colosală.

Vorbind despre ciudata trecere de care se bucură în faţa bolşevicilor revoluţionarul francez, d. A. Aulard, cunoscutul istoric francez spune:

Dacă ruşii au vrut să glorifice un erou popular robust, nu se putea o alegere mai bună. Acest epitet de robust cuvine lui Danton oratorul, lui Danton omul de Stat. In orice caz, i se potriveşte mult mai bine decât rivalilor săi in glorie: Verguiand, Robespierre, Saint-Just.

Se poate ca sovietiştii să fi închinat statuia unui Danton legendar, unui fals strămoş al violenţelor ruse.

Adevăratul Danton a fost un om în acelaşi timp violent şi bun, care a deslănţuit furii şi a salvat victime, care a fost teribil cu regii şi care a pierit pentrucă a vrut să oprească prea îndelunga vărsare de sînge.

Şi d. Aulard inchee:

„Când d. Herriot pune ca principiu că nici Rusia nu trebue să intervie în afacerile Franţei, nici Franţa în afacerile Rusiei, şi când Republica sovietelor aderă la acest principiu, e ca o amintire a vestitului decret din 13 April 1793 prin care Convenţiunea, renunţând la propagandă, se angaja să nu se amestece în afacerile interne ale altor popoare.

Acest decret a fost întocmit de Danton, căruia Sovietele i-au ridicat statue la Moscova.

O jurisprudenţă interesantă

în materie de rechiziţie

Chişinău.— Proprietarul I. Grinberg, a intentat acţiune de evacuare contra Locotenentului N. Gureţescu pe motivul că locuinţa rechiziţionată de dl. Locotenent Gureţescu îi este necesară pentru a ocupa personal şi că rechiziţia nu este valabilă, deoarece e timp normal şi nu creiază nici un raport juridic cu proprietarul.

Inaintea primei instanţe, d-l Sachelarescu, avocatul reclamantului a desvoltat motivele acţiunei, arătând nevalabilitatea rechiziţiilor în Basarabia.

Judecata a respins acţiunea.

Făcând apel la Tribunal, tribunalul Chişinău s. I, după o indelungată chibzuinţă a admis punctul de vedere susţinut de reclamant şi a ordonat evacuarea locotenentului Gureţescu, stabilind astfel că rechiziţiile în Basarabia nu sunt valabile.

D na şi D-l Bernhard Blau

au nespusă plăcere de a anunţa rudelor şi prieteni naşterea primei lor fetiţe

SIDONIE

născută 17 Noembrie 1924.

Felicitările se primesc Sâmbătă 22 şi Duminică 23 Noembrie în casele proprii str. Gându 4 curtea Teatrului Elisabeta

x D. Georges Lehrer, în numele comitetului societăţii „Ghisella şi Arnold Weinrauch“ s'a adresat şi prefecturei de poliţie, cu rugăminte de a-i indica un număr de familii nevoeşe căror societatea să le distribue câte o cantitate de lemne de foc.

De altfel identice invitaţiuni, societatea le-a adresat tuturor autorităţilor.

Este o operă demnă de laudă.

x **Uniforme ceferiste.**— In programul de activitate a căilor ferate pentru noul an budgetar se prevede şi introducerea unei uniforme noi, care va fi obligatorie pentru personalul de pe linie.

Serviciul Economatului din Direcţiunea Generală se ocupă cu crearea acestei uniforme.

x In baza unei plângeri primite la redacţie, atragem atenţiunea d-lui Toma sau ajutorilor de primari, să mai tempereze zelul funcţionarului Duca, de la starea civilă—şi să-i puie în vedere să se poarte mai cuviincios şi mai puţin brutal cu publicul, care are nefericirea de a trece pe la biroul d-sale.

In jurul fraudelor din gara Chişinău

Chisinău.—In luna Noembrie 1923 s'au descoperit în gara Chişinău, fraude de câteva milioane.

Principalii vinovaţi au fost bănuiţi a fi inginerii Crihan şi Stoica.

Numiţii au cerut judelui instructor din Chişinău, declinarea competinţei, şi trimiterea afacerei spre judecare Consiliului de Război, de oarece în timpul comiterei infracţiunei, ei erau militarizaţi.

Judecătorul de instrucţie a respins cererea.

Inculpaţii au făcut opoziţie la Camera de punere sub acuzare care deasemenea a respins opoziţia ca nefondată.

Făcând recurs în contra deciziei Camerei de punere sub acuzare, Inalta Curte de Casaţie a casat decizia camerei, trimiţând afacerea unei alte Cameri din ţară. UT.

UCENIC pentru Laborator caută Cabinetul Dentar Sirota Grosu.
Anastasie Panu 17.

Sâmbătă 22 Noembrie
pe ecranul
CINEMA ELISABETA
Mondiala Capo-d'operă a lui W. SHAKESPEAR
SHYLOK
sub regia celebrului regisor genialul Max Reinhardt
cu formidabila interpretare
HENNY PORTEN
din Legea veche
VERNER KRAUSS şi
HARRY LIEDTKE
Operă completă 10 acte
Cel mai grandios eveniment al stagiunei

Cinema Sidoli începînd de astăzi
PREMIERA — Pentru 1-a oară — PREMIERA
BLONDINETTE
Cea mai nouă créaţie cinematografică, modernă dramă parisiană cu D-ra
Pina Menichelli şi Livio Pavanelli
Adoas la program: Puntea Dracului Şarje de aventuri comice etc.
FEMEIA cu Magiste şi Polidor
Preţurile obişnuite: Rezervat 15 lei. — Funcţ. 10 lei. — Balcon 6 75

TEATRUL LIRIC Trupă Israelită Conducere D-lui
I. AŞKENAZI
Cu concursul fenomenalei subretă
DINA KÖNIG
rivala MALY PICON
Premiera — Vineri 21 Noembrie ora 9 seara
ZIUA SENTINŢEI (Iom Adin)
Sâmbătă 22 Noembrie ora 4 p.m MARE MATINEU
COPIII DE STRADA
sau Banda lui «TERENTE»
D-ra KÖNIG în rolul lui Kreciok zis Terente
Sâmbătă 22 Noembrie ora 9 seara
M-elle HOPLEA
Duminică 23 Noembrie ora 9 seara
ZIUA SENTINŢEI

Benzină, Uleiuri
pentru automobile,
de vânzare zi şi noapte
IN ORAŞ, lângă Primărie,
(Strada Alexandri 4) la depozitul special
Const. Zarifopol

TESTA
Vindecă
Răceli Migrene
Guturai Nevralgii
Gripă Giunghiuri
Cereţi în
Farmacii Droguerii
MARVAN

Vă puteţi îmbrăca eftin, numai la
Croitoria „LAZARO“
IAŞI, STRADA COSTACHE NEGRI 41, COLŢ
Mare asortiment de iarnă. **HAINE GATA** pentru bărbaţi, băeţi şi copii. Macferlane, Paltoane, Costume, Sport şi Blăniţe. ATELIER SPECIAL de COMANDA. Se primesc comenzi şi cu STOFA CLIENŢILOR. Mantile de cauciuc şi Raion special în Mantile de Damă.
Se vinde cu preţuri reduse **şi în RATE**
Vizitaţi spre convingere! Cu toată stima
„LAZARO“
Str. C. Negri No. 41, colţ

DE VANZARE un covor de o mare splendoare. frumos, 4 m lungime, 2⁸⁰ m lăţime. A se adresa la Magazinul Imperial Piaţa Unirei.

PROFESOR TANĂR caută de închiriat o cameră **mobilată în centru.**
A se adresa la ziar.

Doctor L. HEITEL
MAMOŞ
De la clinicile din Berlin, Viena, Frankfurt
Boli de Femei şi Naşteri
Str. Săulescu 2 (alături de Biserica Talpalari)
Consultaţiuni 3—6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic

Ultima oră

Viscolul în Muntenia

Peturbare în circulaţia treeurilor.-Amănunte asupra tragediei din Bosfor.-O explozie distruge fabrica de ciment din Ardeal.- Moartea patriarhului din Constantinopol.

Viscolul în Muntenia

Perturbarea în circulaţia trenurilor

CAPITALA SUB ZĂPADA

Bucureşti. — Viscolul a continuat ziua de ieri şi astă noapte, acoperind Capitala cu troiane de zăpadă.

Astăzi dimineaţă, circulaţia pe străzi era aproape imposibilă.

Tramvaele şi trăsurile şiau întrerupt mersul.

Echipe de lucrători lucrează la desfundarea străzilor.

In jurul Capitalei au fost rupte numeroase fire telegrafice şi telefonice.

*

Sânt înzăpezite liniile ferate Curtea de Argeş, Cîmpulung, Craiova, Pietroşiţa.

Trenul personal No. 225 Piatra Olt-Sibiu, a fugheţat pe drum.

Până la ora 1 din noapte, trenul Simplon şi acceleratul de Temişoara au rămas în Slatina din cauza viscolului.

Liniile spre Giurgiu, Oltenita şi Constanţa sânt înzăpedite.

Trenul plecat aseară spre Târgovişte a răzbătut până la Ştirbei-Vodă, de unde a fost înapoiat în Capitală.

*

Trenurile din Moldova au sosit cu o întârziere de trei ore.

Expresul de Iaşi a sosit în gară abia la ora 1 noaptea.

O explozie de gaz metan

distruge marea fabrică de ciment din Turda

Bucureşti.— Din neglijenţa unei lucrătoare, un incendiu s'a produs la marea fabrică de ciment din Turda.

Focul a determinat o teribilă explozie a gazului metan. Intreaga clădire a fost grav avariată, iar instalaţiile distruse.

Pagubele se urcă la 10 miloane lei.

Fabrica din Turda era cea mai mare fabrică de ciment din ţară.

TRAGEDIA DIN BOSFOR

DOUA VAPOARE SE CIOCNESC

Scene penibile.- Groaza morţii.- Multe victime omeneşti

Bucureşti.— Din Constantinopol se dau următoarele amănunte asupra teribilei ciocniri de vapoare din largul Bosforului:

Vaporul „Ghiulhal" a părăsit portul Paudermo în timpul nopţii, având pe bord 300 pasageri. Cam pe la miezul nopţii, Timonierul a semnalat focurile altui vapor care venea din direcţie opusă.

Vaporul Ghiulhal mergea conform regulamentului de navigaţie.

Vaporul celălalt „Boscurt" mergea fără nici o regulă. Primul vapor a făcut manevrele necesare pentru a evita ntâlnirea, însă Boscurt îşi continua manevrele halandala şi la un moment dat ciocnirea s'a produs.

Botul vaporului Ghiulhal a fost complect sfărămat, iar vasul s'a sguduit violent. Pasagerii năvăleau din saloane prin coridoare şi pe bord într'o panică indescriptilă.

S'au petrecut scene penibile, lupte sălbatece se dădeau între pasageri pentru a ocupa locuri în bărcile de salvare.

In acelaş timp o furtună violentă bântuia pe mare; valuri gigantice ajungeau până la bord. Echipajul şi-a pierdut prezenţa de spirit şi a părăsit postul, refuzând să asculte de ordinile comandanţilor.

O a doua ciocnire s'a produs între ambele vase. Sunt multe victime omeneşti. Peste 50 persoane au pierit în valuri.

Anchete imediate au stabilit deplina vinovăţie a ofiţerilor de pe vaporul Boscurt, cari se aflau în salon la chef.

Comandanţii erau beţi.

Cutremurile continuă în Java

Bucureşti.—Cutremure de pământ continui se produc în insula Java. Alte sate au fost distruse.

Numărul total al victimelor omeneşti nu se cunoaşte.

INCENDIU

Bucureşti. — Astă noapte la ora 11 şi jum. un incendiu a izbucnit la proprietatea d-lui Simon Rosen din str. Senat, colţ cu strada Bătrâni.

Focul a luat naştere la o cameră din mansardă locuită de o servitoare.

Intervenind pompierii, au putut salva corpul clădirei. Au ars numai mansardele şi acoperişul. S'au deteriorat şi numeroase mobile pe când locatarii le evacuau în stradă.

Patriarhul din Constantinopol a murit

Bucureşti — Patriarhul Grigorie din Constantinopol a încetat din viaţă în urma unei grele suferinţe.

Paşapoartele

Bucureşti. — Tribunalul Ilfov a confirmat ieri mandatul de arestare a maiorului Ştefănescu-Drăgăneşti şi a infirmat mandatele lui Stoicescu şi Dimitriu.

In contra acestor din urmă, parchetul a făcut apel.

CRIMA IN PRIDVORUL unei biserici

Bucureşti.— O crimă s'a săvârşit în biserica din Karas Telek judeţul Sălaj.

Locuitorul Petre Dobai avea o ură veche în contra lui Francisc Szabo. Dobai s'a dus la biserică unde se afla rivalul său, înarmat cu o furcă de fier. L-a întâlnit pe Szabo în pridvor şi l-a străpuns de mai multe ori cu furca.

Victima a încetat din viaţă iar criminalul a fost arestat.

AFACERILE LIBERALE

Bucureşti.— Ieri după amiază se vorbea pe culoarele Camerei că în scandaloasa afacere cu autotractoare, ar mai fi jucat un rol important un membru influent al majorităţii, cunoscut ministeriabil.

Cazul Goldiş

Bucureşti.— Independent de răspunsul d-lui Maniu la ultimul memoriu înmânat de amicii d-lui Goldiş, se consideră ca inevitabilă scizinunea partidului naţional. Incordarea întrece cele două tabere este de aşa natură încât o împacare nu mai este posibilă.

Se afirmă că d. Goldiş s'a înţeles cu d. Goga, în sensul dacă nu al unei fuziuni imediate, dar cel puţin pentru o colaborare la guvern cu partidul averescan.

BUGETUL

Bucureşti.—Proectul noului buget nu va putea fi prezentat în Cameră mai înainte de 1 Decembrie, de oarece lucrările prăgătitoare nu vor putea fi terminate înainte de această dată.

Consiliu de miniştri

Bucureşti. — Astăzi dimineaţă la ora 10, s'a întrunit consiliul de miniştri sub preşidenţia d-lui Ionel Bratianu.

INCURSIUNE la graniţa bulgară

Bucureşti.— Din Sofia se anunţă că un grup de comunişti a năvălit din Serbia la Bielogratz, atacând jandarmeria bulgară.

In timpul luptelor, comandantul bandei Danef a fost ucis.

Un vapor se scufundă lângă Burgas

Bucureşti.— Vaporul de călători „Sofia" în drum de la Burgas la Varna, din cauza ceţii s'a izbit de o stâncă şi s'a scufundat.

Călătorii au fost salvaţi.

Incendiul din Piatra-N.

Piatra-Neamţ.—Ieri dimineaţă, un incendiu a consumat în întregime noul local de revizie a vagoanelor, care fusese construit lângă gara Piatra-N.

Cabinetul Dentar
S. Sirota Grosu
strada Anastasie Panu No. 17 (Piaţa Halei)
Execută lucrări în platină, aur şi cauciuc, dinţi albi fără placă, extracţiuni şi plombe fără durere
Consult: dela 9 jum. până la 7 seara.
PREŢURI REDUSE
Pentru săraci gratis zilnic

Cumpărăm Briliante
Diamante, aur, argint, piatină, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferiud preţurile cele mai mari
Ceasornicăria TISCHLER
Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI
Nu cumpărăm decât de la persoane bine cunoscute sau dela persoane cari ne vor prezenta dovadă din partea circumscripţiei din care face parte că obiectul oferit este liber spre vânzare

Magazinul şi atelierul renumitei blănării
LA DAVID
S'a instalat la Str. Ştefan cel Mare No. 19 (vis-a-vis de Parfumoria Venera), şi înştiinţează Onor, clientelă că a primit un asortiment de blănuri fine pe care le-a pus în vânzare cu preţurile cele mai reduse.
Atelierul propriu execută lucrări cu reuşită garantată şi după ultimele modele.

Depurativul Salparil
Cel mai bun şi mai puternic depurativ al sângelui stricat. Este o esenţă vegetală recomandată cu succes contra boalelor: Exema acnee, furonculi, scrofuri, gută, reumatism, nevralgii, hemoroizi etc. şi în orice afecţiuni ale sângelui stricat.
Depozit General: Farmacia Curţei Regale
FRAŢII Dr. KONYA, — Iaşi.
Execută analize medicale, chimice, microscopice

SPITALUL şi POLICLINICA „Dr. GHELERTER"
IAŞI, STRADA GHICA VODA No. 39
INSTITUTUL de RADIOLOGIE
(Raze X Roentgen) şi
AGENŢI FIZICI
Conduşi de Medici specializaţi la Berlin
Diagnostic şi tratament, băi de lumină, (Raze ultra-violete), tratamente electrice
Zilnic de la 10—12 dim. şi de la 4 8 p. m.
UZINA PROPRIE
Pentru bolnavi lipsiţi de mijloace se fac reduceri pe baza recomandarei medicilor.

Cumpăr şi vând
Aparate Fotografice
Permanent depozit de Plăci, Pelicule Agfa, Lumiere, Jougla, Hârtie Fotografică, Laborator gratuit la dispoziţia amatorilor.
Se primesc Pelicule şi plăci la developat şi copiat.
Fotograful Curţei Regale
Zaharia Weiss
Iaşi, Piaţa Unirei

Vinul KONYA cu principiile conţinute în Kola, Coca Guaran şi Cacao reunite. Reconstituantul, tonicul şi nutritivul cel mai renumit în combaterea anemiei, debilităţei, maladiilor nervoase, de cea mai mare valoare în convalescenţe.

Biblioteca No. 5243

2 LEI NUMĂRUL

VINERI 21 NOEMBRIE 1924

AD Biblioteca Universitații Loco

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE

Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

Un oraș care moare

Cea mai curentă monedă care circulă în publicul nostru poartă pe amândouă fețele aceiași inscripție: „Iașul e un oraș mort". Nu putem contesta adevărul sentinței pronunțate cu dispreț sau amărăciune de tineri sportivi și bătrâni plictisiți, de funcționari comerciali și lucrătoare de la Regie. Insă motivele pentru care Iașul suferă condamnarea capitală nu-s cele adevărate. Obișnuitele defecte ce i se impută sunt că n'are circulație vie, că-i lipsit complect de localuri de petrecere, baruri, dancinguri și varieteuri, că consumația de dresuri și parfumuri este mult inferioară altor centre. Lumea face o greșală și o nedreptate. Defectele numărate cu dispreț în discuțiile de birou sau pe strada Lăpușneanu ar putea să fie mai mari, mai grave și tot n'am fi îndreptățiți să pronunțăm sentința de moarte a Iașului, dacă în schimb ar avea o viață culturală intensă. Din nefericire aceasta nu există, cu toate că reprezentanții autorităților de orice fel fac din ea inepuizabile subiecte de discursuri.

Iașul moare pentrucă mișcarea culturală decade cu repeziciune. In școli a intrat politica, teatrul a rămas fără actori, concertele simfonice au fost desființate. Pretutindeni domnește o nepăsare pentru lucrurile sufletului și ale minții, nepăsare care înseamnă în fond însăși moartea Iașului.

Un oraș, ca orice altă asociație omenească, există și se manifestă prin indivizii care-l compun. Atunci când majoritatea cetățenilor ocolesc manifestările culturale, când în locul teatrului ar vrea să fie un cabaret cu dansatoare sau o trupă de operetă, când preferă muzica de berărie concertului simfonic, — evident că orașul nu va mai putea să exceleze prin nici una din activitățile disprețuite.

La Iași, decăderea culturală este oarecum artificială. In câțiva ani numărul locuitorilor s'a dublat, viața economică a crescut alcătuind un mediu cel puțin tot așa de favorabil ca în timpurile când orașul acesta își merita renumele de cetate a luminii. Iată ceva cu adevărat trist și îngrijitor.

Oamenii conștienți și iubitori ai centrului acestuia moldovenesc au început să se alarmeze. D. Mihail Sadoveanu își exprima cu îndurerată ironie — într'o revistă săptămânală — mirarea că lumea din Iașul cel cu faimă de intelectualitate nu are cunoștință că trebue să umple sala Teatrului Național atunci când se dă festivalul pentru ridicarea unui monument lui Eminescu. „Lumea" suntem însă de fapt fiecare din noi, care nu înțelegem că lăsând în părăsire instituțiile culturale ale orașului, nu facem numai din el o cetate fără viață, dar murim și noi împreună, ne îngropăm în cel mai oribil provincialism. Totul depinde așa dar de schimbarea publicului ieșan, care mai are timp să oprească o cădere definitivă.

— Y —

Statul speculant

Dublarea prețului la produsele R. M. S.

D. Vintilă Brătianu alcătuește bugetul despre care se laudă de doi ani de zile că l-a „echilibrat".

Știm prea bine că echilibrarea aceasta implică neachitarea furnizorilor statului, nesatisfacerea lucrărilor urgente, menținerea funcționarilor cu salarii de foamete etc. etc. Iar pe de altă parte, „echilibrarea" se întemeiază pe un regim fiscal injust, sălbatec și care constitue cel mai teribil jaf în punga cetățenilor.

Alcătuind noul buget „echilibrat", d. Vintilă Brătianu s'a dedat la un nou jaf cu produsele Regiei pe care pur și simplu le-a dublat la preț, în mod brusc, cu începere de ieri. Marfa însă a rămas aceiași, de o calitate mizerabilă și cu probabilitatea de a deveni și mai proastă.

Sub mâna simplistă, hrăpăreță și nemiloasă a d-lui Vintilă Brătianu, statul a ajuns cel mai nedrept și mai mare speculant.

Z.

Transportarea corpului lui Jaurès la Panthéon

Osemintele lui Jean Jaurès vor fi depuse Duminecă în Pantheonul din Paris, cu pietatea datorită memoriei aceluia care a sintetizat geniul incomparabil al națiunei franceze.

Mâne Vineri, va avea loc desgroparea la Albi în districtul Tarn. Solemnitatea a fost anunțată de către distinsul orator și om politic francez, d. Paul Boncour, în următoarele fraze impresionante:

„Ceremonia va fi foarte simplă, foarte mișcătoare și foarte frumoasă. Nici un discurs nu va fi rostit; socotim că înaintea unui asemenea glas care a tăcut, cel mai mare omagiu e tăcerea. Numai muzici, din loc în loc, vor ritma tristeța noastră. Dublă tristeță! aceia pe care o deșteaptă această transferare, și aceia de a vedea plecând rămășița mortuară din pământul roșu al Tarnului unde se odihnea".

Sâmbătă osemintele vor fi la Paris, iar Duminecă va avea loc ceremonia la Pantheon.

MONUMENTUL DIN ORADEA-MARE

M. S. Regele Ferdinand I.

simbolul Unirei tuturor românilor

Mine Vineri 21 Noembre, se dezvelește la Oradea Mare statuia în bronz a M. S. Regelui Ferdinand I.

Dintre Voevozii care au cîrmuit în trecut principatele românești, Istoria a reținut pe acei al căror nume este strîns legat de actele principale din cursul dezvoltărei neamului nostru de-alungul veacurilor.

Mircea cel Bătrîn, custodiul viteaz al pământului patriei împotriva năvălirei aziatice; Alexandru cel Bun, păstrătorul de legi și datini; Ștefan cel Mare, zid neclintit al biruinței și înțelepciunei moldovenești; Mihai cel Viteaz, îndrumătorul către marele vis al unității naționale,— au înscris cele mai strălucite pagini în istoria neamului.

In timpurile mai noui, Cuza-Vodă a simbolizat mărețul act al Unirei Principatelor, și apoi, neuitatul Rege Carol a prezidat la proclamarea independenței României și la construcțiunea de bază a statului modern. Pentru strălucitul său rol istoric, Regele Carol își merită un grandios monument pe care țara nu mai poate întârzia să-l ridice.

Acestor mari înaintași, le-a urmat Regele Ferdinand în vremurile celor mai fecunde jertfe și mai pioase bucurii naționale. Numele Lui rămâne legat de împlinirea visului de totdeauna al unirei tuturor românilor; și în strălucirea aceasta va fi transmis generațiilor.

Istoria înlătură lucrurile mărunte care se produc fatalmente în zgura patimelor omenești, și păstrează actele mari, cu rostul lor de martor și îndrumător al înălțărei umane. Și ce act mai scump poate fi, pentru națiа română, decît Marea Unire care a pus atâta sclipire de eternitate pe coroana Regelui Ferdinand?

Necazurile de astăzi, aspirațiile contrariate și avânturile frînte, rămân o problemă în socotelile frămîntărilor noastre sociale și politice. Regele stă mai presus de dînsele; El și-a împlinit misiunea de simbol al Unirei tuturor românilor,—act despre care ne va grăi veșnic monumentul din Oradea Mare.

Actualități din afară

Vinul și literatura.—Confederația generală vinicolă din Franța a hotărât să fondeze un premiu destinat să recompenseze opera care va celebra mai bine virtuțile vinurilor naționale.

*

Câți Germani au emigrat în America după războiu. — Numărul emigranților germani a crescut foarte mult mai ales după marele războiu. Iată o statistică a emigranților germani plecați din porturile germane:

1919 . . .	3.144	emigranți
1920 . . .	8.458	„
1921 . . .	23.451	„
1922 . . .	36.527	„
1923 . . .	115.416	„
	186.996	

Adică în cinci ani au emigrat 186 996 germani. La aceasta se mai adaugă și cifra emigranților germani din porturile străine. Așa că numărul total se poate evalua la 15.000 emigranți în 1919 și la 130.000 în 1923.

Mișcarea emigrației s'a accentuat și mai mult în 1924.

*

Cea mai fericită țară.— Corespondentul lui Daily Mail la New-York telegrafiază că celebrarea celei de-a șasea aniversări a armistițiului a găsit Statele-Unite mai prospere ca oricând. Niciodată situația țărei n'a fost mai bună. Recolta grâului a întrecut prevederile cele mai optimiste. S'a ridicat la 850 milioane quintale.

Statisticele stabilesc că dela începutul marelui războiu, prosperitatea Statelor-Unite s'a îmbunătățit din ce în ce. Producția uzinelor americane, a fost dublată de la sfârșitul războiului. Populația a crescut cu 15 milioane de locuitori și bogăția națională a trecut dela 35,260 la 52,460 franci pe cap de locuitor.

Păstrați bonul

Păcate omenești!

Gajul macabru al unor fete

Din lanțul trist al necazurilor vieții, desprindem un fapt neobișnuit pe care-l povestesc ziarele pariziene.

Două fete, Maria și Angela Pepin, în etate una de 18 ani și a doua de 19 ani, au tras în gazdă astăprimăvară la o doamnă în foburgul Temple (Paris). După câteva zile au plecat. Dar neavînd cu ce plăti chiria, au lăsat gazdei în gaj, un geamantan, cu promisiunea că vor reveni curând să achite datoria.

Trecând jumătate an și fetele ne mai dînd semne de viață, gazda a deschis geamantanul și a găsit un schelet de prunc înfășurat într'o pânză neagră. Cercetarea medico-legală a stabilit că e vorba de un asasinat prin strangulare.

Poliția se află în căutarea celor două eroine ale vechiului conflict dintre plăcerile tinereței, deoparte,—fatalitatea maternității și îndatoririle sociale, de altă parte.

ASPECTE

Cooperația intelectuală

La Fontenay-aux-Roses, s'au inaugurat zilele trecute atelierele tipografice ale Societății cooperative „Les presses universitaires de France", aparținând unui grup de profesori și intelectuali din cei mai reputați ai Republicei. Cu acest prilej, însuși guvernul a ținut să manifesteze admirația pentru opera pozitivă întreprinsă de asociați, operă care trece dincolo de scopurile pur materiale ale unor înjghebări similare, având menirea să contribue la o largă și mai puțin costisitoare dezvoltare și răspândire a eărții în genere și a manualelor didactice în primul rând.

Charles Gide, economistul cunoscut și promotorul ideei de cooperație, a ținut să sublinieze importanța întreprinderii și a revendicat, ca o cinste pentru cooperativa aceasta a intelectualilor, asemănarea cu cooperativele muncitorești, creată de cumpărători liberi și departe de concepțiile negustorești și deci, de speculă.

Rectorul Sorbonei, d. Appel, în numele ministrului instrucțiunii publice a spus: „Tiparul universitar, reprezintă un efort al intelectuaiității împotriva puterei banului. Această sforțare a avut să lupte contra dușmăniilor interesate și tenace. Dar a știut să triumfe. Tiparul universitar este unul din elementele cele mai importante naționale, ale cooperației: cooperația inteligenței".

Iar ministrul muncii și al higienei, d. Justin Godart, într'o cuvântare admirabilă ca fond și ca formă, a făcut apologia muncii, declarând: „Sânteți aci un mediu cooperatist special și lucrați pentru acest progres: sfârșitul distincței între muncitorii intelectuali și cei manuali. Numai unirea acestor două forme ale muncii, poate să îndeplinească o evoluție socială pe care voim, cu orice preț, s'o pucem până la capăt: abolirea salariaratului. Munca intelectuală, prin opera îndeplinită aci, dovedește că și-a cucerit mijloacele de apărare".

Și, ca o simbolică traducere în fapt a celor vorbite, muncitorii uzinelor și universitarii conducători au ridicat paharul laolaltă pentru izbânda ideii și a operei cooperatiste.

Cât de depărtate sânt preocupările universitarilor români de acelea ale colegilor lor din capitala Franței! Amestecați în luptele mărunte ale coteriilor politice, prin al căror sprijin caută să-și facă o trampolină de parvenire, străini de idealurile mari ale omenirii, abia dacă se ridică deasupra mentalității comune a vulgului ignorant și cuprins de obscurantism, universitarii români când nu se pun chiar în fruntea mișcărilor anarhice, dar prin atitudini și vorbe, dovedesc o lipsă complectă de înțelegere a glasului vremii, a cerințelor nouă democratice.

Și pentrucă întotdeauna se face,—pe culoarele Universității, paradă sgomotoasă de francofilism, am vrea să știm cum este privită acolo manifestarea culturală dela Fontenay-aux-Roses unde—întâmplător—este instalată Școala franco-română ai cărei reprezentanți se pare că au strălucit prin absență dela serbătoarea intelectualității franceze?

G. SPINA

Fiii Basarabiei la învățătură în Iași

— CUVINTELE MIȘCĂTOARE ALE D-LUI DR. T. VICOL —

Distinsul nostru colaborator d. T. Vicol, proclamat de curînd doctor al facultății de medicină din Iași, și-a tipărit teza de licență, tratînd despre „Plăgile Cordului, din punctul de vedere medico-legal".

D. Vicol și-a însoțit lucrarea de o prefață foarte frumoasă în ce privește venirea tineretului basarabean la învățătura de carte în Universitatea ieșană. Peproducem prefața în întregime:

*

De când au început să se trezească în conștiința omului idei despre însemnătatea unor organe anatomice ale corpului atenția lui deosebită s'a îndreptat fără îndoială asupra inimei.

Insăși practica vieții de toate zilele i-a dovedit omului, că viața depinde foarte multe de starea inimei. Doar s'a observat că omul moare numaidecât dacă inima lui este împiedicată de a funcționa și invers, dacă omul moare inima lui nu se mai mișcă.

De aci pornesc în viață doi

(Cont. în pag. II-a)

CRONICA DRAMATICĂ

de *WRATISLAVIUS*

Teatrul Național: „UN EROU" *(Comedie în 3 acte de N. I. KIRIȚESCU)*

Marți seara s'a reprezentat — pentru prima oară, de către societatea noastră dramatică, comedia domnului *Kiriței*escu intitulată *„Un erou"*.

Lucrarea post-belică și cu subiect — *în legătură* cu marele războiu.

Autorul — cu siguranță c'a făcut războiul. Și nu la vre-o canțilerie sedentară ci — ca să vorbim tot în termeni militari: cu partea activă.

Reîntors apoi acasă a iost profund jignit de etalarea — fără pic de pudicitate a tuturor secăturilor, care—după-ce „s'au învârtit" tot timpul și... au dat procură în alb celor ce și-au primejduit viața în ori-ce clipă, apoi mai paradează ori-unde și ori-când cu eroismul lor extraordinar, povestesc la infinit episoade înfricoșătoare și se împăunează cu faptele altora.

Sprə disperarea adevăraților eroi, cari mai totdeauna (sau mai probabil întotdeauna) sunt fericiți că s'a isprăvit cu bine și nu le mai arde să redeschidă rănile sau să reîmprospăteze imaginile de infern — trăite în vremurile de grozăvie.

Ci ei preferă să tacă și *pe cât pot* să evite pălăvrăgeala pe tema... „frontului".

Fără să vrei ești însă silit să te freci cu ceilalți. Trăind între oameni, întâlnești ades și din exemplarele sus pomenite.

Și atunci e firesc că desgustul să crească într'atât încât ajungi să te simți *personal* insultat.

Germinează atunci dorința — din ce în ce mai imperioasă să pui chestia (dacă voiți și tipii fanfaroni) la punct.

Unii în discuțte prin viu grai, literații în schițe, nuvele, sau în teatru.

Din categoria acestor din urmă face parte și domnul Kiriței*escu*. La care însă mai bănuim și alt-ceva.

Se pare că a văzut „...Viforul" lui domn sub-ministru Tătărăscu și a exclamat — ca și noi ca și toată lumea: Cum? Din al-de știa s'au recrutat eroii?

Specimenele acestea au fost alături de noi — ceia, care am luptat cu adevărat — *dar tăcem?*

...In definitiv — ori-cum ar sta lucrurile, domnul Kiriței*escu* a încercat să ne redeie un tip *adevărat, posibil* — unul din categoria *tăcuților*.

In ceia ce privește eroizmul. Dacă voiți un alt cuvânt, mai puțin exploatat (sau banalizat) să-i zicem *bărbăția*. Sau și mai bine: *bravura*.

Da. Acesta-i termenul potrivit.

Autorul însă nu este decât.. jumătate de dramaturg (după cum e jumătate de „revuist") Dacă și la comedia dumisale și-ar fi luat un tovarăș meșter în ale teatrului ar fi produs — amândoi o lucrare bună.

Unii preferă să scrie ceva bun „în doi" altul ...un erou „în unul".

Asta nu însamnă că lucrarea domnului Kiriței*escu* nu stă infinit mai sus ca valoarea literară, (sau chiar dramatică) decât Când vine"... al domnului Tă-

Abonați-vă la „OPINIA"

BON DE PREMII No. 24
Ziarul „OPINIA"
100.000 lei, din care 20.000 numerar

CINEMA ELISABETA

Astăzi Joi 20 Noembrie la matineuri şi seara

— Formidabilul succes Francez —Pentru I-a oară— Opera completă 9 acte mari

LE PERE GORIOT

(Bătrânul Goriot) după Honore de Balzac

Celebra dramă tragedie după clasica şi nemuritoarea scriere cu acelaş nume a maestrului BALZAC. In rolurile principale CELEBRUL **SIGNORET** creatorul celebrilor roluri: Romeche, Peadare şi Mortimer din „Copilul Halelor". — De Gretillat dela Comedia franceza şi D-ra CLAUDE FRANCE de la Odeon. — Adaos la program: O fermecătoare primblare prin Faubourg Montmatr - Paris şi Celebra senzaţie

BOLNAVUL INCHIPUIT de MOLIERE 2 acte de cel mai sănătos râs.

De astăzi începe la Cinematograf ele Elisabeta şi Modern reducerea pentru funcţionari Citiţi afişul special lipit astăzi în tot oraşul.

Cinema MODERN

Astăzi Joi 20 Noembrie 1924 în Matineuri şi seara

Pentru prima oară cel mai mare Monument de artă —Opera completa 10 acte

OTHELLO

Urieşa şi nemuritoarea tragedie a lui W. SHAKESPEAR cu formidabila interpretare

EMIL JANINGS, Verner Krauss şi Lya de Puity

Spectacolul se începe cu: MODA LA PARIS în culori şi

EL căzut din cer - 2 acte 2

TEATRUL LIRIC

Trupa Israelita Conducere D-lui

I. AŞKENAZI

Cu concursul fenomenalei subretă

DINA KÖNIG

rivala MALY PICON

Premiera Vineri 21 Noembrie ora 9 seara

ZIUA SENTINŢEI (Iom Adin)

Sâmbătă 22 Noembrie ora 4 p.m. MARE MATINEU

COPIII DE STRADA

sau Banda lui «TERENTE»

D-ra KÖNIG în rolul lui Krecíok zis Terente

Sâmbătă 22 Noembrie ora 9 seara

M-elle HOPLEA

Duminică 23 Noembrie oră 9 seara

ZIUA SENTINŢEI

Sâmbătă 22 Noèmbrie pe ecranul CINEMA ELISABETA Mondiala Capo-d'operă a lui W. SHAKESPEARE

SHYLOK

sub regia celebrului regisor genialul Max Reinhardt cu formidabila interpretare HENNY PORTEN din Legea veche WERNER KRAUSS şi HARRY LIEDTKE Operă completă 10 acte Cel mai grandios eveniment al stagiunei

Mobilul crimei din str. Ralet

O asociaţie de pervertiţi.— Crima a fost săvârşită din gelozie?

Crima din strada Ralet săvârşită aproape în timpul zilei, pare a avea un alt substrat decât cel dat de asasini la prima cercetare.

Se cunosc explicaţiile date.

Costachi Cazacu, victima, ar fi dat două palme lui Gogu şi acesta, spre a se răzbuna, şi-a adunat un număr de prietini şi urmărind pe Cazacu, l'au nimerit în strada Ralet, în faţa casei No. 2 şi l'au bombardat cu pietre până ce l'au lăsat mort.

Explicaţia părea plauzibilă, căci din capul locului a fost îndepărtată credinţa, că crima a fost săvârşită în scop de jefuire.

*

Ori, cercetările făcute par a releva un alt motiv al crimei.

Banditii ar fi fost constituiţi într'o asociaţiune, ce avea de scop practicarea de moravuri contra naturii.

Cu sau fără voe,—aceasta urmează a fi stabilit,— Costachi Cazacu făcea parte din asociaţie.

Fiind cel mai tânăr, şi cel mai căutat, Costachi Cazacu, provoacă gelozia tovarăşilor săi.

Asasinarea lui Costachi, pare a fi fost urmarea unei premeditări şi nu era cauzată de palmele date lui Gogu.

Se fac cercetări pentru a se descoperi adevărul şi în această direcţiune.

factori cu scopurile diametral opuse: primul factor este criminalitatea, care vroind să omoare mai cu uşurinţă, caută să rănească inima victimei şi al doilea factor este medicina în general şi medicina legală în special.

Tocmai acest din urmă factor —mai ales după o tristă întâmplare în familia noastră, despre care vom vorbi mai departe şi apoi cuvintele neuitate ale D-lui Prof. *Bogdan* spuse la un curs de medicină legală în anul 1922 | 23, cum că medicul legist are scopul numai de a face bine, acestea m'au determinat să-mi fac teza în medicina legală.

Deci fie-mi permis să aduc aci mulţumirile mele sincere d-lui prof. Bogdan pentru îndrumări în lucrarea mea şi pentru onoarea ce mi-o face binevoind a primi prezidarea tezei.

Totodată aduc mulţumirile mele întregei alma mater din Iaşi pentru încurajarea şi primirea frăţească, cu care am fost întâmpinaţi noi, acei câţiva basarabeni, care am venit la Iaşi odată cu unirea Basarabiei în anul 1918.

Am lăsat acasă nelinişte şi poate chiar duşmănie în contra noastră în unele suflete bănuitoare şi cu dor aprins am venit la Iaşi poate nu numai pentru studii, dar şi pentru a cunoaşte viaţa mamei noastre — România, de care am fost despărţiţi atâta timp...

Era entuziasm şi era încredere... Iar dacă mai există şi până astăzi chestiuni basarabene regionale, sperăm că barierile dintre mamă şi fiică se vor spulbera ca o ceaţă dinaintea soarelui odată cu restabilirea unui regim democratic, sănătos şi demn de frumoasa noastră Românie.

In sfârşit ţin să mulţumesc aci şi ziarului „Opinia" din Iaşi pentru deosebita ospitalitate acordată colaborării mele, înlesnindu-mi astfel perfecţionarea limbei, şi apoi sacrificiile materiale făcute de onor. ziar cu tipărirea acestei teze vor rămânea de mine neuitate.

Şi ca celui mai solid şi mai progresist ziar din Moldova îi doresc „Opiniei" mare succes moral şi material în grandioasa operă politico-socială, pe care o dezvoltă zi cu zi.

Crima la Chişinău

Chişinău.—Eri seara pe la oarele 8 s'a comis, în mahalaua Schinoasă, o crimă în următoarele împrejurări:

In seara fatală, au venit la locuinţa locuitorului I. Macara 2 indivizi, cunoscuţi, cari în urma unei discuţii care a durat câteva minute, au tras un foc de revolver, omorând imediat pe Macara, şi apoi dispărând.

La zgomotul revolverului, a eşit soţia victimei care l'a găsit pe soţul său mort.

Reclamând cazul poliţiei, comisarul respectiv a intreprins cercetări şi a putut da de urma criminalilor.

Criminalii au fost găsiţi într'o cârciumă. Ei se numesc Pavel Bulat şi Petre Sovca, cari la început au negat, iar mai târziu au recunoscut faptul, dar deocamdată au refuzat să dea orice alte lămuriri, susţinând că au fost beţi astfel că nu-şi aduc aminte împrejurările în care s'a comis crima.

Criminalii vor fi înainiaţi parchetului.

Cadavrul a fost transportat la morgă. UT

Femeile conducătoare

Ducesa de Atholl, membră a cabinetului englez

——

Printre membrii noului guvern englez se numără şi d-na D'Atholl (Katerina Marjary Ramsay ducesă de Atholl), soţia generalului John Murray duce de Atholl. Femeea ministru este dintr'o familie de savanţi în ştiinţa istoriei. Tatăl ei James Ramsay de Bauff e un adevărat erudit, autor al unei istorii a Plantageneţilor. Unchiul ei Gilbert Ramsay este profesor la universitatea din Edimburg, istoric bine cunoscut.

Ea însăşi o scriitoare talentată, s'a făcut cunoscută printr'un tratat de istorie militară enciclopedică asupra districtului Perth (Scoţia). N'a încetat nici un moment să se ocupe şi de problema educaţiei, ajutând la dezvoltarea instrucţiunei şi a îmbunătăţirei şcolilor în ţinutul natal al Scoţiei.

In 1923, ducesa de Atholl a fost aleasă pentru întâia oară în Camera Comunelor, cu sprijinul partidului conservator, în circumscripţia electorală Perth şi Kinrose. In alegerile actuale, reuşită pentru a doua oară, ducesa de Atholl a fost acceptată în sânul guvernului, ca sub-secretară de stat pentru instrucţia publică, fiind cea dintâi femeeministru într'un cabinet conservator al Marei Britanii.

Scumpirea produselor R. M. S.

Noile preţuri ale ţigărilor şi tutunului

——

Cu începere de eri fabricatele regiei şi-au scumpit preţurile.

Ţigările fără carton „Specialitate" s'au scumpit dela 100 lei suta la 180 lei, cu carton dela 100 lei suta la 150 lei.

R. M. S. regale fără carton dela 100 lei suta la 140 lei.

R. M. S. cu carton dela 80 lei suta la 120 lei.

R. M. S. intim fără carton de la 90 lei suta la 120 lei şi cele cu carton dela 70 lei la 100 lei.

Ţigări cu vârf de aur:

FERDINAND dela 200 lei suta la 400 lei.

REGINA MARIA: dela 200 lei suta la 400 lei.

MIHAI VITEAZUL: dela 175 lei suta la 300 lei.

PELIŞOR: dela 175 lei suta la 300 lei.

JOKEY-CLUB: dela 150 lei suta la 300 lei.

Tutun MACEDONIA dela 1200 lei kgr. la 2000 lei.

REGAL dela 600 lei kgr. la 1000 lei.

LUX dela 400 lei kgr. la 600 lei.

CAL. I-a: de la 250 lei la 400 lei.

CAL. II-a dela 150 lei la 200

CAL. III-a dela 75 lei kgr. la 100 lei.

In aceeaşi proporţie s'au mărit preţurile şi la celelalte fabricate.

In general se poate spune că regia a ridicat preţurile în proporţie de minimum 40 la sută.

Singurul produs al regiei al cărui preţ va rămâne acelaş este sarea.

Divorţuri ilegale

Comitetul Armenesc din Chişinău.— Descinderile operate de Parchet

Chişinău.—Zilele trecute parchetul din Chişinău a primit un denunţ că la comitetul Armenesc se petrec oare cari neregului şi că la acest numit „*Nacaba*" se desfac căsătorii, pronunţându-se divorţuri contra dispoziţiunilor codului nostru civil.

Parchetul a repartizat reclamaţia cabinetului de instrucţie care dând curs acestei reclamaţii după ce a ascultat o serie întreagă de martori, a operat o descindere în localul comitetului Armenesc „*Nacaba*".

La descindere dl. jude-Instructor Gh. Strat fost procuror la Trib. Soroca unde au descoperit fraudele de la Zemstva Soroca arestând pe senatorul Caisăn, a fost însoţit de dl. Procuror C. Dardan.

La perchiziţie au fost confiscate o serie întreagă de registre, corespondenţă şi gestiunl financiare.

Sunt iminente câteva arestări senzaţionale, în legătura cu rezultatul descinderei.

Cazul a produs o vie senzaţie în oraş. UT.

x Cele 10 vagoane spirt confiscate de la Fabrica Dumbrăveni a d-lui Leon Spodheim, se vor vinde la licitaţie în ziua de 26 Noembrie, prin Administraţia financiară Botoşani.

DE VANZARE un covor splendid, una maşină de cusut de mână, una sobă frumoasă de fier, la marele magazin „Imperial" Piaţa Unirei.

SE CAUTA un bun vânzător de materiale technice şi electrotechnice.

A se adresa la Compania Comercială Română, Iaşi str. Alexandri No. 10.

PROFESOR TANAR caută de închiriat o cameră mobilată în centru.

A se adresa la ziar.

UCENIC pentru Laborator caută Cabinetul Dentar Sirota Grosu.

Anastasie Panu 17.

DE VANZARE un covor de o mare splendoare, frumos, 4 m lungime, 2.80 m lăţime. A se adresa la Magazinul Imperial Piaţa Unirei.

Traduceri

germană, română, poloneză şi rusă.

Contabilitate comercială şi industrială (întocmire, Notificare, Ţinere sau încheieri de Registre.

Corespondenţa germanăromână, întocmiri de acte pe maşina de scris în toate limbele moderne se face la IOSEF BODINGER Vasile Conta 23 (colţ Lăpuşneanu 1).

Asuşe (Carnete à souche)

toate felurile şi mărimile, numerotate şi perforate de vânzare eftin la LIBRARIA CENTRALA Iaşi, str. Gh. Mârzescu 25

Inştiinţare

SOCIETATEA FILANTROPICA FUNDAŢIUNEA „Ghizela şi Arnold Weinrauch" pentru distribuirea de lemne la săraci IAŞI, STRADA ARON-VODA 5

——

Se aduce la cunoştinţa generală că toţi acei care s'au înscris la Biroul Societăţei, să se prezinte cu începere de Duminică 16 Noembrie la Sediul Societăţei Str. Aron Vodă 5 aducând Buletinul Populaţiei spre a'şi primi Bonurile lor, pentru ridicarea lemnelor; Persoanele care nu vor poseda Buletinul Populaţiei, nu vor putea ridica lemnele.

Se aduce la cunoştinta generală că înscrierile continua în fie are zi de la orele 2 la 6 p. m., adresările se vor face D-lor M. I Magden şi Isr. Şmilovici.

Persoanele care sau înscris la Primăria Comunei la Domnul Ajutor de Primar Vasiliu Zanea, la Prefectura Poliţiei la d-l Dumitriu, directorul Prefecturei, la Siguranţa Generală la d-l Ş f Gh. Butez, sunt rugaţi a se prezenta cu Buletinul Populaţiei spre a'şi căpăta Bonurile, cu începere de la 18 Noembrie a.

Vice-Preşedinte GEORGE GH. LEHRE.

Milioane

se pot câştiga cu o obligaţiune de 3½% a oraşului Bucureşti de 100 lei.

Tragerea cea mai apropiată la 1 Ianuarie 1925 cu următoarele câştiguri: 1 000,000; 200.000; 100.000; 50.000; 40.000 etc. Adresaţi-vă la Casa de schimb

S. HAIFLER

Iaşi, strada Ştefan cel Mare No. 38 unde se contoleazǎ orice lozuri din ţară sau străinătate.

Compăr şi vând acţiuni Jewish Colonial, deasemenea ...

SALI PORJES

Magazin de Confecţiuni şi Mode Piaţa Unirei Tel. 328

face cunoscut că s'a întors din voyage cu un bogat asortiment de modele originale în **Mantouri. Rochii şi Pălării.**

Profesor Doctor

E. I. Mironescu

BOLI DE PIELE, PĂR şi SIFILIS

S'A MUTAT

în strada **George Enescu (Vovideniei) No. 1**

Consultaţiuni de la 3—5 p. m. în fiecare zi

Doctor L. HEITEL

MAMOŞ

De la clinicile din Berlin, Viena, Frankfurt

Boli de Femei şi Naşteri

Str. Săulescu 2 (alături de Biserica Talpalari)

Consultaţiuni 3 6 p. m.

Pentru săraci gratis ...

DOCTOR

Adela Naftulea

fost medic de spital BOLI INTERNE DE FEMEI, COPII, FACERI

Consult. 9—10, 1—3

Str. Cismăriei 39

Doctor I. Frey

BOLI INTERNE ŞI BOLI DE FEMEI

Cons. 9-11 şi 2-4

STRADA CAROL 9 bis.

tărăscu.

Are unele scene foarte reuşite, vioae, spirituale. Dialoguri reuşite şi mai presus: substratul de ironie care respiră din atitudinea nucleului—a tipului reuşit, al *eroului*.

Totul, evident e slab. Melodramă ultra uzată, cu un soţ—simbolul canaliei, o soţie martiră (dar foarte bogată, deci şi plictisită) şi *el* venit „din întâmplare" la timpul cel mai oportun.

Pentru—ca după două întrevederi—să nu mai poată trăi unul fără altul. Şi se face.

Mai ales după noaptea de veghe a eroului—la postul de datorie: uşa camerei de dormit a *ei*.

Inving bravura şi virtutea, viciul dispare (ca să nu înfunde puşcăria) şi totul se termină cu bine.

*

Comediei acesteia i s'a dat o atenţie deosebită—în montare. Pentru care motive—nu ştim.

De alt-fel e indiferent.

Principalul lucru că rolurile au fost toate cu îngrijire studiate—unele (vom vedea mai la vale) cu multă îngrijire.

Aceasta ne bucură.

După cum cu multă simpatie salutăm încercarea reuşită a unui om cu gust subţire (D-l. C. Penescu) care, deşi diletant în materie, a arătat totuşi că ocupându-se serios cu o problemă, o poate duce la bun capăt. Fără a micşora prin aceasta întru nimic meritele celor de meserie.

Cel mult îi poate scăpa „metteur-ului en scène" importanţa pe care-o au unele detalii—mai ales în preajma unui final de act sau chiar a unei scene din mijlocul piesei.

Ca să precizăm. Finalul actului II a fost complect ratat de către servitoarea, care s'a încurcat la... stinsul becurilor. Şi o scenă savuroasă (de *revistă*—deci cu cuplet) a pierdut tot farmecul, pentru-că scripcaru (de alt-fel foarte in rol) îşi alesese o scripcă cu totul.... anapoda. Surdo-mută la vedere, ea se auzea admirabil, de'ndată ce dispărea scripcarul (deci şi scripca). Afurisită scripcă...

Şi cu toate acestea, montarea a fost foarte „curată" (ca să întrebuinţăm un cuvânt din argot-ul actoricesc) şi cu rolurile bine studiate.

D-ra *Melinte* a întrecut'o mult în „*duduia Adina*" pe d-na primăreasă (din *Plicul*). Fără îndoială. Plictisită şi apoi veselă, frumoasă şi elegantă. Cu o singură observaţie.

Jumătate din textul spus de domnia sa l'am pierdut—pentru-că n'o putem convinge să vorbească mai rar. Vocea d-sale nu se pretează de loc la acel debit „tren express" importat de... „capitalieni".

Veşnic mă simţeam tentat să'i declam: (după Sion)

De la consiliul de miniştri

Bugetul. Salariile funcţionarilor

Eri dimineaţă s'au întrunit în consiliu sub preşedinţia d-lui Ionel Brătianu.

D. Vintilă Brătianu a făcut o expunere asupra bugetului general al Stutului pe 1925, care se cifrează astfel:

Venituri: 31 miliarde 750 milioane lei.

Cheltueli: 28 miliarde 548 milioane lei.

Din excedentul de 3 miliarde 202 milioane se vor da două miliarde lei pentru spor la salariile funcţionarilor publici de toate cstegoriile şi 250 milioane pentru plata recheziţiilor şi a despăgubirilor de războiu.

In buget se prevede un spor la căile ferate de un miliard jumătate iar la armată de 780 milioane lei.

*

Oricine poate să vadă felul ciudat cum d. Vintilă Brătianu alcătueşte bugetul. D-sa socoate veniturile mai mari decât cheltuelile, fiindcă nu înscrie în buget sporurile juste, ce se cuvin funcţionarilor. Pentru ei destinează excedentele, adică fonduri probabile, nu sigure. Cu metoda aceasta d. Vintilă Brătianu îşi rezervă latitudinea de a acorda funcţionarilor sub formă de acconturi, numai câteva sute de milioane, ramânând ca restul să fie plătit la încasarea excedentelor, adică foarte târziu, dacă nu niciodată.

*

Consiliul de miniştri s'a ocupat apoi de proectul pentru organizarea unitară a bisericii ortodoxe.

Ultimele informaţiuni

Urcarea preţului pâinei

Vom ajunge să plătim 20 lei kgr.

Comisiunea care se ocupă cu fixarea noului regim al pâinei şi-a terminat eri lucrările.

S'a fixat în mod provizor la 83,000 lei preţul de bază al vagonului de grâu.

Preţul pâinei albe se va urca la 12 lei, iar pâinea neagră se menţine la vechiul preţ.

Pentru punerea în aplicare a noului regim, se aşteaptă sosirea d-lui Toma, care va lua ultimele dispoziţiuni în această privinţă.

Trebue însă să ne aşteptăm la o sporire continuă a preţului pâinei, de oarece agricultorii cer preţuri din ce în ce mai mari pentru grâu, unii dintre ei neezitând de pe acum chiar să ceară 100,000 lei pe vagon.

Dacă lucrurile vor merge tot aşa, este mai mult ca sigur că până la primăvară preţul pâinei albe va fi de 20 lei.

x *In cercurile liberale se afirmă că chestia unui titular al prefecturei de poliţie în localitate va fi soluţionată în cursul săptămânei viitoare.*

x *PIATA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat eri 9 80; la Zurich 2 70.*

Devizele în Capitală au notat:

Francul francez 10,20; francul belgian 9,55; francul elveţian 37,50; lira engleză 898; dolarul 194; lira italiană 8,45; coroana cehoslovacă 5.82.

x D. Profesor Cezar Papacostea va ţine lecţiunea de inaugurare a cursurilor de limbi şi literaturi romanice, mâne Vineri 21 Noembrie, ora 5 p. m. la facultatea de litere.

x D-ra Dr. M. Bulgaru, absolventă a facultăţii noastre de medicină, medic de spital, a obţinut un concediu pentru a-şi continua la Paris studiile de specializare în obstetrică şi pnericultură.

x „Cartea Băiatului Meu" de A. Steuerman-Rodion, a cărei apariţie am anunţat-o cetitorilor noştri, a fost distribuită şi se găseşte în toate librăriile din localitate şi provincie. Costul 10 lei.

De asemenea s'a redat în librării „Frontul Roşu", sonetele postume de A. Steuerman-Rodion. Costul 20 lei.

x *Şcoala de Arte şi Industrie Casnică de sub direcţiunea D-nei Eleonora Lohan predă cunoştinţi de industrie casnică, ţeseturi artistice şi covoare, D-nelor şi D-relor amatoare să cunoască această artă.*

Inscrierile se primesc la secretariatul scoalei în fiecare zi între orele 10—12 a. m. şi 3—5 p. m. în str. C. Negri (Ograda Bisericei Bărboi).

x D. Frătiţă ajutor de primar a fost la Ploeşti unde a angajat 30 vagoane ţiţeiu pentru Băile Comunale.

x Cu începere de mâine seară Vineri se reiau la berăria *Azuga* concertele serale, ale unei admirabile orchestre sub conducerea d-lui *Mihai Bănică* un cunoscut şi iubit violonist.

x Direcţiunea şi Comitetul şcolar „Oltea Doamna" invită pe părinţii elevelor acestei şcoale a se întruni Duminecă 23 Noembrie ora 3 jum. p. m. pentru a da descarcarea comitetului de gestiunea pe anul 1923—24, a vota bugetul pe anul 1924—25 precum şi alte chestiuni ce se vor mai ivi.

Dacă nu s'ar întruni un număr de părinţi în majoritate de 2|3, întrunirea se va ţinea Duminecă 28 Noembrie cu orice număr de membri prezenţi.

x Celebrul compozitor italian Puccini s'a supus la Paris unei operaţiuni a laringelui.

x Pe ziua de eri s'a protestat o poliţă a unei doamne, Elena Creţulescu din Bucureşti în suma de 666.000 lei.

x Societatea Creditului Industrial a împrumutat „ abricei de tricotaje" din Bucureşti, 10 milioane lei.

x In vederea hotărârei ce se va lua relativ la vadul comercial, Comitetul Sindicatului proprietarilor urbani din Iaşi roagă pe toţi proprietarii urbani să ia parte la şedinţa ce va avea loc în sala sindicatului din strada Cuza Vodă No. 52 în ziua de Duminică 23 Noembrie a. c. ora 4 p. m.

x Aseară un grup de studenţi evrei, au părăsit Iaşul, pentru a continua studiile în universităţile străine.

x VICARUL MITROPOLIEI MOLDOVEI.—Sinodul a procedat Marţi la alegerea unui arhiereu pentru locul de vicar al Mitropoliei Moldovei.

Au întrunit maj ritatea voturilor economul Gh. Leu, fost director al seminarului din Ismail, arhiereul Ortizie Popescu din Bucovina şi economul Const. Popovici din Basarabia.

Lista acestor trei aleşi va fi prezentată guvernului, care va desemna pe noul vicar al Mitropoliei Moldovei.

Este sigur că noul vicar va fi ales în persoana părintelui Leu.

— BIBLIOGRAFIE. — Au apărut:

— *„Statul Modern"*, un studiu de sociologie şi politică, detorit d-lui N. Ştefănescu-Iacint.

— *„Ideea Europeana"* No. 157 cu un studiu asupra lui Hugo von Hofmannsthal, datorit d-lui Emil Riegler.

SPECTACOLE

Sidoli prezintă astăzi superba operă realistă „BLONDINETTE cu răpitoarea Pina Menicheli şi simpaticul Livio Pavanelli—adaos: Puntea dracului cu Polidor şi Femeia Maciste.

—După mii de insistenţe grandiosul film Logodna jucat cu Trupa din Vilna va mai rula cu preţuri reduse Sambătă 22 şi Duminică 23 Noembrie.

ECOURI

— Organizaţia cultural sionistă „KADIMAH" anunţă membrii şi pe toţi acei care se interesează de educaţia Naţional-evreească că *Sâmbătă 22 Noembrie* orele *8 seara* precis începîn localul şcoalei *„Cultura"* cursurile de ISTORIA EVREILOR şi GEOGRAFIA PALESTINEI organizate de „Misrachi".

Indemnăm în deosebi pe membrii org. „Kadimah" să participe cu toţii la aceste cursuri—Participanţii la aceste cursuri vor avea putinţa să ia parte Sâmbătă seara şi la şezătorile inst. „Toynbee-hal".

— Se aduce la cunoştinţa celor amatori de a se instrui şi perfecţiona în limba franceză că cercul franco-român Luteţia a dispus reinceperea cursurilor Luni 24 Noembrie.

Cursurile se vor ţine la şcoala primară Gheorghe Asaki din strada Săulescu în fiecare Luni şi Joiu la ora 8 jum. seara.

— D. dr. Albert Ficler, reîntors în localitate după mai bine de doi ani de studii de specializare în principalele clinici şi laboratorii din Germania, fost timp de aproape un an şi jum. vol. asistent la Prof. Dr. Rud. Ehrmann, directorul lui Städt. Krankenhaus din Berlin-Neukolln, s'a stabilit în str. Lăpuşneanu 27 (deasupra cofetăriei Georges) ca specialist în boli de stomac, intestine, ficat şi boli de nutriţie, (diabet artritism, arteriosclerosa, etc.)

Activitatea Ateneului din Tararaşi

Ateneul Popular-Tataraşi îşi deschide seria şezătorilor (145-a) Duminică 23 Noembrie 1924, ora 3 jum. p. m. în sala Ateneului.

Conferinţa de deschidere va fi rostită de d. Prof. Dr. Slătineanu, rectorul universităţii care va vorbi despre *„Problema învăţământului superior la noi şi în Rusia"*.

Noul ciclu de conferinţe va fi închinat marilor figuri ale Culturii Româneşti. Conferinţele vor avea loc în fiecare Duminică.

Cu acest prilej se vor inaugura şi Cursurile Universităţii populare a Ateneului. Aceste cursuri vor avea loc în fiecare zi de lucru, între orele 7—8 jum. seara, în sala Bibliotecei Ateneului şi vor consta în serii de prelegeri, tratând diferite materii. Primele cursuri vor fi ţinute de următorii D-ni profesori:

Prof. I. Găvănescu (filosofie şi pedagogie) prof. I. Simionescu (ştinţi naturale) prof. Al. Slătineanu (Medicină şi Higienă) prof. M. Sadoveanu (Literatura Română) prof. C. Stamboliu (Istoria Neamului) Preot. I. Ţincoca (Morala şi istoria religiilor).

x D. Petru Bogdan, fost prefect. a reclamat prefecturei de poliţie, că i-a dispărut şoferul Corciu, după ce a furat din casă mai multe lucruri, o sumă de 3000 lei şi mai multe scule de automobil.

x Judecătorul de şedinţă dela tribunalul Chişinău, d. Amfilochi Cateli a fost dispensat de serviciu, „fiind bolnav de demenţă paranoidă, după cum se constată din actul încheiat de comisia medicală instituită de ministerul justiţiei".

x Catedra de fizică experimentală (acustică şi optică) a facultăţii de ştiinţe din Iaşi fiind vacantă, doritorii de a o ocupa vor adresa ministerului instrucţiunii cererile însoţite de memorit cu titlurile şi lucrările lor.

Termenul de primire e până la 15 Ianuarie 1925.

x Astă noapte, sergentul din punctul Salhana, zărind un individ suspect l'a somat să se oprească.

Necunoscutul o luă la fugă, şi dispăru. Sergentul trase după dânsul un foc de revolver, fără însă să-l nimerească.

In jurul recunoaşterei Sovietelor

O declaraţie care a supărat pe cei de la Moscova

Bucureşti. — Corespondentul din Paris al ziarului „Izvestia" a făcut o anchetă între personalităţile franceze asupra recunoaşterei Sovietelor de către Franţa şi a primit răspunsuri de la Romain Rolland, Victor Marguerite, Ferdinand Buisson, Caillaux, Maloy Piere Louys şi alţii.

O adevărată indignare a produs la Moscova, răspunsul lui Paul Fort, care a salutat cu bucurie recunoaşterea sovietelor, întrucât are în casă mai multe titluri ruseşti şi speră că de acum ele vor căpăta valoare, putând fi plătite eventual din patrimoniul Comisarilor poporului.

ECOURI

— Librăria „Universală" M. H. Schonfeld din str. Cuza Vodă 52, cea mai bine asortată, vinde cu preţurile cele mai reduse toate artiçolele de librărie şi papetărie.

A adus un bogat asortiment de articole de pirogravură şi genţi de piele, de cea mai fină calitate.

Mircea G Serion
Doctor în drept
AVOCAT
FOST MAGISTRAT TRIB IAŞI
Birou de Notariat
Iaşi, Sft. Sava No. 41

PAŞAPOARTELE

Spre muşamalizare.—Situaţia maiorului Ştefănescu-Drăgăneşti

Bucureşti.—Se discută foarte mult cele petrecute la Tribunalul Ilfov, secţia III-a, cu prilejul examinării mandatelor de arestare a nouilor arestaţi în afacerea paşapoartelor.

D-l Osvald Teodoreanu, unul din avocaţii lui Stoicescu şi Dimitriu, a vorbit extrem de interesant, relevând faptul, că la o confirmare de mandat pentru întâia oară vine să prezideze un preşedinte de secţie, egal în grad cu un consilier de curte.

D-sa spune, că Tribunalul nu poate dintr'o obligaţiune legală şi dintr'o obligaţie morală ca să confirme mandatele lui Stoicescu şi Dimitriu şi, mai mult încă, după pronunţarea botărârii de infirmare, spune dl. Teodoreanu, la care va colabora însuşi preşedintele de secţie, crede că parchetul va renunţa să mai facă apel.

După pledoarie, se ştie, că tribunalul a infirmat mandatele celor doi. Toată lumea aştepta cu interes atitudinea parchetului. Ieri, procurorul a făcut apel pe motivul interesului instrucţiei.

De asemenea a mai făcut apel şi maiorul Ştefănescu-Drăgăneşti, al cărui mandat fusese confirmat.

Apelurile vor fi judecate Vineri de către camera de punere sub acuzare.

*

In ce priveşte instrucţia în afacerea paşapoartelor, s'au produs unele lucruri semnificative. Ziariştii nu mai au un acces aât de larg la cabinetul de instrucţie, dar pe lângă aceasta, din alte fapte politice începe să se capete impresia că se pregăteşte muşamalizarea.

*

Situaţia maiorului Ştefănescu-Drăgăneşti pare că s'a mai ingreuiat.

In adevăr, s'au primit reclamaţiuni însoţite de dovezi la judecătorul de instrucţie, cum că Ştefănescu-Drăgăneşti scotea paşapoarte de emigrare încă înainte de-a lua fiinţă societate Piltroul Naţional. La acestea inculpatul obiectează, că el este avocat şi a făcut oficiu de avocat

Pe căi greşite

Azistăm la o dramă plină de cele mai îngrozitoare chinuri sufleteşti. Un soţ în cea mai crudă luptă pentru existenţă, nu poate satisface cerinţele moderne a le soţiei.

Luxul, contactul cu lumea superioară îngreuiază şi mai mult aceasta ingrozitoare luptă. Dar e in mijlocul unui centru mare şi râvna, iluzia înşălătoare face din această femee nu numai o visătoare dar gata aproape de a cădea în prăpastie. Pentru că s'au găsit prietene invidioase, femei interesate pentru că să-i dee sfaturi cari împing spre păcat, spre piete nesterse.

Cu toate că Parisul e mare totuşi soţul urmăreşte şi e pe urmele inconştientei făpturi cu paşii repezi spre panta nenorocirei.

Dar surprinderea îşi are surprindere mai mare când soţul află că sufletul soţiei a rămas inocent. Şi viaţa a devenit mai bună, norocul nu vine singur, fiericirea a reântrat în cămin. Iată pariziana „Blondineta" care ne povesteşte viaţa ci pe ecranl Sidoli.

Cabinetul Dentar
S. Sirota Grosu
strada Anastasie Panu No. 17 (Piaţa Halei)
Execută lucrări în platină, aur şi cauciuc, dinţi albi fără placă, extracţiuni şi plombe fără durere
Consult. dela 9 jum. până la 7 seara.
PREŢURI REDUSE
Pentru săraci gratis zilnic

D-rul Jacques Goldner
Boli Interne şi de Copii
Cons. 2—4 p. m.
Str. Gh. Mârzescu 17 (etaj)

Farmaciile
precum şi toate magazinele găsesc cartele astăzi numerotate şi cu preţ redus, la
LIBRARIA CENTRALĂ
Iaşi, str Gh. Mârzescu 25

Benzină, Uleiuri
pentru automobile,
de vânzare zi şi noapte
IN ORAŞ, lângă Primărie, (Strada Alexandri 4) la depozitul special
Const. Zarifopol

SOBE TERACOTA
Livrez orice cantitate montate complect sau numai material din depozit. Având la dispoziţie 6 monteri speciali.
Pe viitor orice comandă se va executa prompt şi conştiincios.
Comenzile se primesc zilnic la
Ioan Zlatovici
Muzelor 2 Deal IAŞI

Vinul KONYA cu principiile conţinute în Kola, Coca Guaran şi Cacao reunite. Reconstituantul, tonicul şi nutritivul cel mai renumit în combaterea anemiei, debilităţei, maladiilor nervoase, de cea mai mare valoare în convalescenţe.

O, vorbiţi... mai omeneşte
Pentru Dumnezeu!

In schimb pe erou l'a jucat foarte bine d. *Profir*. O sobrietate şi o concentrare pe care o întâlnim cam rar la domniasa, dar pe care suntem mulţumiţi când o putem constata.

Să se ţină de vorba eroului „să nu cedeze poziţia" şi să fie sigur domnul Profir că va înregistra şi'n viitor succese şi aprecieri elogioase ca şi în prezent.

Domnul Petrone un unchiu simpatic, tot în gris: haine, perucă, musteţi—ca un trunchiu de mesteacăn văzut într'o zi de Noembrie.

Dintre ridicolii pretendenţi ai frumoasei Adina cel mai bine, mai în notă plus mai... în text ca altă dată) domnul *Migon Popovici) („ca pe jgont")*.

Ceilalţi doi pretendenţi (d-nii Gheorghiu şi Handoca, unul extrem de supradozat, celălalt deplasat.

Cum n'au unii oameni şi puţin din simţul realităţi. Dacă ai gât de girafă—nu purta domnule... „Schillerkragen".

Şi dacă eşti rubicond nu lua continuu abure care te desavantajează.

Alt-fel: cum dracu îşi închipue cine-va că are să se uite la el fără a truda plictis şi agasare „duduia Adina".

Chiar să nu'i fi trimis D-zeu (adică autorul) un adevărat erou şi încă... de cât asemenea peţitori, mai bine vadană.

...Şi totul se petrece într'un palat frumos, cu un hall încântător şi cu un buduar şi mai încântător, de care mulţi din noi l'au invidiat pe fericitul erou care devine apoi stăpân în casă (honni soit...)

Doamne! era s'o uit pe canalie. Soţul.

Pe acesta l'a redat domnul Vlad Guzinschi.

Cu o mască simbolică: perucă roşă, musteţi á la Hindenburg şi revolver Browning.

Viciul! Cu toată alura impusă.

Pe „raisoneusa" piesei a jucat'o d-ra Popescu, silindu-se din toate puterile să vorbească româneşte... cu accent englez (american). Iar pe cele două fetişcane zbu dalnice (roluri secundare) domnişoarele *Ionac* şi *Baciu*.

Toate şi toţi la un loc, în mijlocul unui scenar foarte simpatic, s'au silit să redeie atmosfera din care proemineză tipul reuşit „eroul" d-lui Kiriţescu.

WRATISLAVIUS

Bonul de premii
vă dă dreptul de a partioipa la tragerea MARILOR PREMII oferite de ziarul „Opinia"

Ultima oră

Viscolul continuă în Muntenia

Capitala înecată în zăpadă.-Situaţia circulaţiei trenurilor.-Locotenentul Brăiloi în solda Sovietelor.

Cazul locotenentului Brăiloi

Ancheta specială la Galaţi.-- Brăiloi în solda Sovietelor

Bucureşti. — In chestia fugei locotenentului Brăiloi, se pare că e vorba de o acacere de spionaj în favoarea Sovietelor, întrucât Brăiloi „a luat cu el copii de pe acte secrete privind organizarea militară.

D. colonel Rujinski a început imediat cercetările, luând interogatorii tuturor ofiţerilor şi personalului civil dela grupul de aviaţie.

Principele Carol, comandantul suprem al aviaţiei, a ordonat o anchetă specială, însărcinând pe colonelul Paul Teodoressu, care a şi sosit la Galaţi începând interogatoriile.

Probabil astăzi, va fi înaintat un raport Ministerului de Războiu.

Datorită faptului că Brăiloi făcea în ultimul timp cheltueli enorme şi nejustificate, pare stabilit că era în solda sovietelor.

Inainte de a pleca Brăiloi a mai ridicat câteva clişee dela fotograful Macşav.

Viscolul continuă în Muntenia

Capitala înecată în zăpadă.-Situaţia circulaţiei trenurilor

Bucureşti.—Se nedăjduia într'o ameliorare a circulaţiei trenurilor pe regionala Bucureşti şi Craiova, dar în timpul nopţii şi azi dimineaţă a continuat un viscol grozav.

In capitală zăpada s'a ridicat la peste un metru înălţime.

Circulaţia este complect întreruptă.

Primăria a rechiziţionat lucrători din toate cartierele pentru a desfunda străzile d i n centrul Capitelei.

De asemenea primăria a mai dat o ordonanţă prin care roagă pe proprietari ca să cureţe acoperişurile.

*

Direcţiunile şi serviciile din Iaşi, Chişinău, Cernăuţi, Braşov, Cluj, Arad şi Temişoara au comunicat Direcţiunii Generale, că în cuprinsul serviciilor lor, toate liniile sunt practicabile pentru toate trenurile.

*

In Mntenia situaţia liniilor este următoarea : complect înzăpezite liniile : Costeşti-Turnu-Măgurele; Piatra-Olt-Costeşti ; Ploeşti-Ţăndărei ; Piteşti-Piatra-Olt ; Bucureşti Olteniţa şi Giurgiu-Videle.

Intre staţiile Potcoava şi Corbu, o maşină a deraiat întrerupând complect circulaţia.

Trenul 128 Temişoara, între Craiova şi Gârcea s'a contopit cu trenul 127.

Simplonul n'a putut trece mai departe de Piteşti şi a fost inapoiat în staţia Potcoava. Pe viitor acest tren va fi înaintat prin Predal.

Trenul Piatra-Olt-Sibiu a rămas împotmolit între staţiile Arceşti şi Străşeşti, înghemând locomotiva.

*

In Gara de Nord trenurile pleacă cu mare întârziere. Inaintea lor se trimet locomotive de recunoaştere.

La Direcţia Generală se crede, că dacă va înceta astăzi ninsoarea, lucrările de curăţire a liniilor se vor putea face in scurt timp pentru restabilirea circulaţiei.

Dacă însă viscolul va continua, regionala Bucureşti şi Craiova vor întrerupe cu desăvârşire circulaţia fiindcă nici o lucrare pe linie nu va mai putea fi posibilă.

Mare proces de spionaj

Bucureşti.— Consilul de Războiu al Diviziei 4-a va începe în ziua de 28 Noembrie judecarea unui mare proces de spionaj intentat unor ofiţeri români provenind din fostele armate ruse şi austro-ungare şi unor persoane civile, în total 45 acuzaţi, din cari 12 vor fi judecaţi în contumacie.

Se crede că procesul va dura săptămâni şi chiar luni, întrucât este de interogat un număr enorm de martori şi s'au în scris în apărarea acuzaţilor foarte mulţi avocaţi.

Sinuciderea unui hoţ

Chişinău.— In ziua de 17 a. c. în comuna Curciac, judeţul Bălţi, a fost găsit spânzurat Dumitru Froiman.

Se presupune că numitul s'a sinucis pentru a nu fi arestat, de oare ce el este învinuit că ar fi furat nişte cai, în acea comună.

Sinucigaşul a fost un vestit hoţ de cai.

UT

Cetiţi „Opinia"

Anglia şi dezarmarea

Londra 19 (Rador).— Anglia a dresat o notă Ligei Naţiunilor, cerând ca la şedinţa din Roma să nu se discute protocolul siguranţei şi dezarmărei, căci guvernul englez trebue să se înţeleagă în prealabil asupra acestor chestiuni cu dominionurile.

SITUAŢIA IN AUSTRIA

Bucureşti.— Ex-cancelarul Seipel aduce grave acuzaţii partidelor şi anunţă destăinuiri senzaţionale.

Seipel se va retrage din şefia partidului creştin, din parlament şi din viaţa politică.

Noul cancelar Ramek va constitui curând guvernul.

Denunţarea

alianţei dintre Grecia şi Serbia

Athena 19.— (Rador). Relativ la ştirea apărută în ziare că guvernul jugoslav a denunţat alianţa dintre Grecia şi Serbia, guvernul din Athena publică un comunicat prin care arată că alianţa încheiată la 19 Mai 1913 a expirat la 19 Mai 1923. Este evident că tratatul de la 1913 nu mai poate corespunde schimbărilor intervenite în ambele ţări contractante. Odată însă cu denunţarea alianţei ambele guverne şi-au exprimat dorinţa de-a începe tratative pentru încheerea unui nou tratat. Raporturile între ambele ţări rămân ca şi înainte foarte amicale.

Ministrul Jugoslaviei la Athena a avut o întrevedere cu ministrul de Externe al Greciei. Ziarele relevă că Grecia doreşte să-şi asigure relaţii cordiale cu Jugoslavia având în vedere comunitatea de interese a ambelor ţări.

Un acord ruso-ungar

Budapesta 19 (Rador).— Conferinţa dintre Ungaria şi Rusia pentru eliberarea prizonierilor de războiu ungari din Rusia, s'a terminat cu un acord, 60 de prizonieri de războiu ungari, cu familiile lor, vor trece astăzi din Rusia în Polonia pentru a se reîntoarce în Ungaria. In schimb guvernul ungar va elibera 43 de comunişti condamnaţi, cari vor fi predaţi la frontiera cehoslovacă delegatului misiunei ruseşti din Praga.

Fraude la o percepţie

Bucureşti.— La administraţia financiară s'a primit un denunţ, cum că la percepţia din str. Principatele-Unite se comit falşuri. Incepându-se cercetări, s'a constatat, că soţii Gheorghe şi Maria Popescu încasau bani de la contribuabili şi eliberau chitanţe pe care scriau o sumă, iar pe cotor o altă sumă.

Cu sistemul acesta ei au sustras peste 222.000 lei.

In acelaş mod a operat şi funcţionarul Traian Petrescu care a sustras peste 11.000 lei.

Funcţionarii în chestie au fost arestaţi.

DUELUL Madgearu-Râutu

Bucureşti.—Ieri dimineaţa a avut loc la Hipodrom duelul dintre dl. deputat Virgil Madgearu, ţărănist şi Alecu Râutu, iorghist, din cauza insultei pe care acesta din urmă a adresat-o d-lui Madgearu in încinta Camerii.

Martorii d-lui Madgeara au fost dl. Gr. Iunian şi Ed. Mirto, iar ai d-lui Râutu, dl. Popovici-Taşcă şi dl. D. Ioaniţescu ; arbitru, dl. Mihai Popovici.

S'au schimbat două focuri fără rezultat.

Deputaţii şi scumpirea tutunului

Bucureşti.— La depozitul de ţigări al Camerei, un mare scandal s'a petrecut când deputaţii au constatat scumpirea pe neaşteptate şi atât de considerabilă a produselor regiei. Deputaţii au vestejit cu violenţă măsura aceasta şi au declarat-o : incorectitudine.

Interesant este faptul, că cei mai gălăgioşi dintre toţi erau deputaţii majoritari; dar, când s'a propus alcătuirea unei comisiuni care să meargă la dl. Vintilă Brătianu, ca să protesteze, toţi deputaţii din majoritate s'au făcut nevăzuţi.

Viscolul la New-York

Bucureşti.—Un viscol extraordinar s'a abătut asupra New-Yorkului.

Sânt victime omeneşti.

Fraudele electorale din Romanaţi

în discuţia Camerei

Bucureşti.— In şedinţa de aseară a camerei s'a discutat pe larg chestia validării alegerii de la Romanaţi.

Oratorii partidului ţărănist şi naţional ardelean au dovedit cu lux de documente ingerinţele electorale şi furturile de urne de către agenţii guvernului.

Şedinţa a fost presărată de numeroase scandaluri.

Guvernul acceptă să se invalideze alegerea, invalidare cerută chiar de guvernamentalul ales.

Desbaterile s'au încheiat fără a se lua vre-o hotărâre, rămând ca discuţia să continue săptămâna viitoare.

Camera a luat văcanţă în vederea desvelire monumentului Regelui de la Oradea-Mare.

Şedinţele regulate ale camerei vor fi reluate Luni

Dr. N. Alexandrescu
Medic de spital
Boli de piele venerice şi sifilis
Consultaţii 3—5 p. m.
Str. Sărărie 65.

Franţa repară nedreptăţile RĂZBOIULUI

Cum s'a produs amnistierea d-lor Caillaux şi Malvy.

Marţi s'a discutat în Senatul francez chestiunea privitoare la amnistia d-lui Caillaux şi Malvy.

Impotriva amnistierii din Caillaux au vorbit generalul Stuhl şi senatorul radical Berger, recunoscându-i meritele însă învinuindu-l că n'a crezut în victoria franceză.

D. Herriot a luat apărarea d-lui Caillaux, declarând că guvernul nu şi-ar lua nici un moment răspunderea de-a lasa ca un trădător să fie amnistiat. D. Caillaux a fost condamnat numai pentrucă a stat în corespondenţă cu câţiva supuşi ai statelor inamice.

Votarea amnistiei va arăta că Senatul dă uitării gesturile şi divergenţele care au părut periculoase pe timp de războiu.

Senatul a votat amnistia cu 176 voturi pentru şi 104 contra.

In chestia Malvy, a luat cuvântul d. Henry Cheron spunând că Malvy a fost condamnat în mod ilegal.

D. Poincaré a amintit că Malvy a cerut singur să fie judecat şi a declarat că el personal nu cunoaşte nici un act din partea lui Malvy care să dovedească lipsa sa de patriotism.

Senatul a votat amnistierea cu 195 contra 62 voturi.

S'au mai votat apoi amnistierea d-lui Charles Maurras.

Amnistierea căpitanului Sadoul a fost respinsă de Senat cu 189 contra 104 voturi.

Cumpărăm Briliante
Diamante, aur, argint, piatină, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferind preţurile cele mai mari
Ceasornicăria TISCHLER
Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii.
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI
Nu cumpărăm decât de la persoane bine cunoscute sau dela persoane cari ne vor prezenta dovadă din partea circumscripţiei din care face parte că obiectul oferit este liber spre vânzare

A sosit un mare transport de
GALOŞI şi ŞOŞONI
Se vând în detail cu preţuri fixate de fabrică.
Clientela noastră din anul trecut le a recunoscut ca cele mai durabile si mai eftine
„Moldova-Mare"
IAŞI, 41 — STR. IAPUŞNEANU 41, — IAŞI.

S'a deschis
Bodega Românieî
proprietatea FROIM ŞTERNBERG
PIAŢA UNIREI 6 (Sub Hotel România)
cu un bufet permanent asortat cu cele mai delicioase mâncări reci, având şi un grătar special.— Băuturile cele mai gustoase stau la dispoziţia Consumatorilor. Serviciul prompt Oner. Clientelă este rugată a vizita acest nou local, asigurându-i de deplina lor mulţumire.

SPITALUL şi POLICLINICA
„Dr. GHELERTER"
IAŞI, STRADA GHICA VODA No. 39
INSTITUTUL de RADIOLOGIE
(Raze X Roentgen) şi
AGENŢI FIZICI
Conduşi de Medici specializaţi la Berlin
Diagnostic şi tratament, băi de lumină, (Raze ultra-violete), tratamente electrice
Zilnic de la 10—12 dim. şi de la 4 8 p, m.
UZINA PROPRIE
Pentru bolnavi lipsiţi de mijloace se fac reduceri pe baza recomandărei medicilor.

AN[illegible] Io. 5244 — 2 LEI NUMARUL — SAMBATA 22 NOEMBRIE 1924

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Biblioteca Universității Loco

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE

Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

DICTATURA LAȘĂ!

Proectele scelerate ale guvernului

Am remarcat la timp intenția guvernului de a întări dictatura și o lovi neloial în adversarii politici prin noui dispozițiuni legale care surpă cu desăvârșire libertățile publice și drepturile cetățenești. Ulterior, guvernul a dat publicității proectele de legi pentru „asigurarea liniștei publice“ și „reglementarea portului armelor“.

Ei bine, sântem în fața unei monstruozități politice.

Dreptul de asociere, dreptul de întrunire, drepturile individuale în general, în plus, îngăduința firească a comportărei libere în viața socială, — sânt realmente suprimate prin prevederile celor mai scelerate legi care ne-au fost impuse vre-odată.

Aceste proecte guvernamentale batjocoresc profund Constituția pe care tot Brătienii au făurit-o.

Este o acțiune lașă de a generaliza dictatura, degajându-se de riscuri. Căci în Italia și Spania cel puțin dictatorii comit acte în afara legei, luându-și răspunderi precise față de națiune pentru ziua încheerei socotelilor. Pe când Brătienii cu Mărzescul lor se ascund după texte de legi adhoc, care statornicesc aceiași dictatură infamă, dar pun oarecare pavăză în fața uzurpatorilor.

Răspunderea acestei situațiuni nenorocite revine în anumită măsură și acelor politiciani care n'au stat cu devotament și chibzuință la postul datoriei; n'au întărit forțele care să se ridice dîrze împotriva puterei fatale a Brătienilor.

Când poporul oprimat și batjocorit va avea să-și spună cuvântul, va încheia socoteli și cu autorii infamiilor, dar și cu complicii direcți sau indirecți. *Lr.*

PRIGOANA IN SPANIA

Metodele dictaturei lui Primo de Rivera continuă a provoca agitațiuni în Catalania și Navara. Chiar unitățile militare sânt gata de răscoală.

Alți 152 socialiști, republicani și liberali au fost arestați la Madrid. Printre aceștia se află și marele scriitor Domingo Marcelino și șeful socialist Besteiro. Arestările continuă la Barcelona, Saragossa, St. Sebastian. Valența și Bilbao.

Dictatorul este necăjit că nu poate pune mîna pe Unamuno și Blasco Ibanez care au căpătat azil în Franța. Deasemenea se teme de marile simpatii pe care generalul Berenguer le are în rândurile armatei. Pe general îl deține arestat, dar va trebui să-l elibereze în curînd pentru a evita o explozione în mai multe garnizoane.

Dacă-ți săruți logodnica...

atentezi la bunele moravuri!

Faptul s'a petrecut într'un restaurant din Bordeaux.

Un tânăr lua masa împreună cu logodnica lui. La un moment dat, tânărul și-a sărutat logodnica. Atâta a fost destul ca să tulbure simțul moral al unui comisar de poliție aflat la o masă vecină.

Cu ajutorul a doi agenți, comisarul a pus pe tânăr în cătușe, l-a suit într'un automobil și l-a transportat la poliție unde, pe lângă câțiva ghionți, i-a încheiat proces verbal de „atentat la bunele moravuri“.

Dar autoritățile superioare n'au fost de părerea comisarului, ci —la reclamațiunea tânărului—au trimis pe pudicul polițist în fața comisiunei de disciplină.

Reconfirmarea

mandatului de arestare a lui Filipovici

București.— Implinindu-se două luni dela arestarea lui N. Filipovici, eri tribunalul Ilfov S. III s'a ocupat de reconfirmarea mandatului de arestare. Procurorul Niculau a cerut reconfirmarea în interesul instrucției.

Avocații Toma Dobrescu și Pompiliu Ioanițescu au susținut că arestarea lui Filipovici e inutilă, întrucât toate probele împotriva lui sunt adunate. Sarcina judecătorului de instrucție e acum de a strânge probe împotriva complicilor pe care Filipovici e departe de a voi să-i acopere.

După o scurtă deliberare, Tribunalul a reconfirmat mandatul.

Criza din partidul țărănist

Politica înseamnă ceartă.— Cele două curente în partidul țărănist.— Acțiunea împotriva d-lui Stere.—D. Matei Cantacuzino șef?

O dezorientare totală domnește în viața noastră politică. Atât partidul dela putere cât și cele din opoziție sunt așa de zdruncinate, încât astăzi n'avem de fapt nici o grupare, care să împlinească condițiile morale și să aibă pregatit acel curent de opinie publică ce consacră un partid politic într'o țară cu regim constituțional. A face politică înseamnă acum a se certa. Și din nenorocire, nici partidul țărănist, care făgăduia că va introduce alte obiceiuri, n'a scăpat de certuri și intrigi.

*

Partidul țărănist a intrat într'o criză acută. Două cauze subminează unitatea organizației.

Intâiu, ruperea fuziunii, care a dezamăgit pe mulți din cei ce așteptau o grabnică venire la putere. Al doilea, accentuarea a două curente cu mari deosebiri de concepții: țărăniști propriu ziși, luptători ideal ști și democrați în frunte cu d-nii Stere, Mihalache, Lupu, și țărăniștii sui-generis, diletanții, ambițioșii, oamenii care și-au greșit partidul cum își greșesc unii cariera.

Aceștia se simt atrași către personalitatea multiformă a d-lui Matei Cantacuzino, reprezentantul cel mai proeminent al unui țărănism înfășurat în aburi de parfumuri ciocoești, botezat la toate doctrinele, ca să nu se închine nici uneia.

*

După informațiile noastre, o acțiune ar fi pornit împotriva d-lui Stere, care e considerat de țărăniștii delitanți ca cel mai jenant obstacol în realizarea unor combinații surîzătoare.

La București, o parte—de altfel destul de mică—din conducători, ar avea intenția să proclame șef al comitetului central pe d. Matei Cantacuzino.

Acțiuni ciudate, care dau loc la nemulțumiri și bănueli se produc în sânul organizațiilor pe județe și provincii. Pretutindeni cele două curente se ciocnesc, criza e în creștere.

Pentru adevăratul țărănism, toate aceste frământări nu sunt prea dăunătoare. Ele vor face posibilă o alegere între elementele care se află azi în partid numai prin aventură sau din arivism. Cât despre proclamarea ca șef a d-lui Cantacuzino, aceasta ar însemna desființarea partidului. Insuși șeful ar proclama-o chiar din prima zi.

Note Economice

Criză de producțiune și criză de destrucțiune

Stabilizarea valutei, dabânzile, rentabilitatea comercială și industrială, reducerea consumului victimele crizei, lipsa de import. —Va rămânea leul stabilizat?

Din momentul ce leul a început să tindă spre stabilizare, o criză economică era și fatală și întrucâtva necesară pentru angrenajul economic de după războiu. Era fatală, fiindcă s'au făcut la noi de către unele întreprinderi învestițiuni imobiliare enorme cari comptau numai pe o eventuală degringoladă a leului, altfel sunt condamnate să fie măcinate de lipsa de rentabilitate și dobânzile urcate.

Apoi între adevăratul engrossist și detailist s'au interpus o filieră întreagă de demi-grosiști cari scumpesc și îngreuiază circulația utilităților. Ori, pe măsură ce o moneta oscilează în jos, circulația ei se accelerează într'un raport progresiv chiar față de scăderea reală.

In practică se manifestă printr'un consum exagerat. Ori numai acest consum exagerat și nenatural a menținut aceste categorii economice și este natural ca ele să fie primele victime, acum când începutul de stabilizare a pus capăt exagerațiunilor de consum și tranzacții.

A trecut vremea când o marfă vândută făcea ocol la 5—6 comercianți și se întorcea la primul vânzător, însă scumpită enorm.

Și mai este un fenomen interesant și salutar.

In genere consumul s'a redus în marile orașe. Capacitatea de cumpărare a orășenilor s'a micșorat. Insă țăranul se menține la acelaș consum. Iată dece. Chiar comerțul cu articole țărănești este în plină prosperitate și celelalte toate stagnează. Fenomenul acesta este salutar deoarece după războiu în special a fost o anomalie.

Marile orașe aveau un consum exagerat față de funcțiunea economică-socială ce o îndeplineau.

*

Insă în afară de aceste victime, economia națională este lovită în generalitatea ei de lipsa de numerar și dobânzile mari. Dobânzile de 30—40 la sută nu convin nici industriei, nici comerțului; și cine le plătește, plătește din substanța și nu din beneficiu. Banca Națională care în 1916 avea un rescont comercialo-industrial de un miliard și un sfert, are actualmente un rescont de circa 7 miliarde și ceiace înseamnă de cinci ori și ceva față de 1916. Ori volumul activității comerciale a României Mari față de 1916 este cel puțin de 80 ori

Abonați-vă la „OPINIA“

ASPECTE

In republica lui Anatole France

Concomitent, aproape, cu proclamația dela Saint-Cloud, prin care unul din nenumărații mari duci, se arata gata să-și poarte pe umeri purpura imperială și pe frunte coroana Romanovilor menținând astfel focul sacru al țarismului — cu orice preț neconsiderat încă defunct — se făceau pregătiri la Paris, în localul ambasadei ruse, pentru primirea noului reprezentant al nouei Rusii.

Țarul de operetă, — al cărui contact este fericit să-l poată căpăta cutare îmbogățit de războiu sau cutare domnișoară bătrână colecționară de autografe, — își primblă spleenul pe șoselele Franței, la vânătorii organizate de monarhiștii francezi, și se delectează citind proza lui Leon Daudet sau a lui Charles Maurras, șefii camelotei regaliste franceze.

Este în această poveste ceva comic și totuși admirabil: pe teritoriul aceleași țări, republicanii spanioli și italieni conspiră și pregătesc revoluția liberatoare a patriilor lor, guvernul sovietic își vede ambasadorul îmbrățișat cu efuziune și întrevede posibilitatea propagandei comuniste pe care o va putea, incontestabil, desfășura în Republică și dincolo de granițele ei, în inima Europei; și țarul exilului, nesupărat și necontrolat de nimeni, își alege curtenii, dame de onoare și prin guvernul său foarte provizoriu, trimite mesagii și acordă interviewuri.

Și, dacă memoria nu ne înșeală, un disgrațiat principe de Bourbon, pregătește o mișcare democratică-regalistă pentru Spania, traficând—până la detronarea lui Alfons al XIII-lea—cu stupefiante și decorații.

Cât spirit de libertate și câtă admirabilă înțelegere a sufletului omenesc, trebue să dovedească un popor în mijlocul căruia se frământă atâtea patimi, se alcătuesc atâtea războae și se pregătesc atâtea fantasmagorii, și totuși, el, rămâne intact, cu ființa lui neatinsă de vicisitudinile prin care vremurile îl fac să treacă!

Și câtă civilizație implică zâmbetul acela ironic, care plutește peste aceste încercări, mărunte, mizerabile, ridicole sau chiar mărețe și pline de avânt, zâmbet care se ivește din presa adevărat franceză, cinstită și democrată!

G. SPINA.

Actualități din afară

Rochii din pânză de păianjen.— Una din elegantele americane a avut ideia originală să poarte o rochie de pânză de păianjen. Cu prilejul acestui eveniment, o revistă pariziană amintește cercetările pe care le-a făcut marele savant francez Réaumur pentru fabricarea pînzei de păianjen.

Réaumur a observat că culorile pînzei de păianjen erau foarte variate după diferite tonuri de albastru. cenușiu și alb. El a mai observat că pînza de paianjen e mult mai slabă decât mătasa obișnuită. Pentru un fir de mătase compus din 200 fibre simple, trebuesc 32.000 fire simple de păianjen. Réaumur presupunea că s'ar putea găsi în America specii de păianjen mai mari, deci mai bune producătoare de fir ca în Europa.

Dar în Madacascar să găsește cel mai mare păianjen cunoscut: *Nephila madagascariensis*, capabil să dea în 27 de zile patru mii metri de fir. Toate aceste studii și calcule oricît de curioase ar fi, au pierdut mult din interesul lor de la invenția matasei artificiale, totuși utilizarea mătasei de păianjen a rămas încă în cercetare.

*

In Cehoslovacia se construește.— De la sfîrșitului războiului până azi s'au construit în Cehoslovacia cu ajutorul parț al al Statului, 19.700 imobile.

Partea Statului se ridică, astfel, la 3.300.000.000 coroane cehe.

*

Epidemia sughițului.— O epidemie a sughițului bântue acum în New-York, ceiace produce mult haz printre cei care n'au căzut încă victimele acestei neplăcute indispoziții.

*

Primul avion francez a sosit la Moscova.— Un avion tri-motor a aterisat la Moscova în ziua de 14 Noembrie la orele 2 jumătate după amiază. A fost primul avion francez care sosește direct în Rusia.

Avionul a urmat parcursul Strasburg, Praga, Varșovia, Minsk, Smolensk, Moscova.

Sburând pe deasupra Moscovei, avionul a lansat imprimate cu salutul aviației franceze către poporul rus. Aviatorii au fost primiți cu entusiasm de autorități și public.

S'au început tratative pentru crearea unei linii aeriene Paris-Moscova cu un traiect de 19 ore.

Procedeele necinstite

Senatorul liberal Tomov, alesul jandarmilor din Basarabia, primise de la guvern misiunea să-l dea gata pe d. dr. Lupu cu partidul țărănist cu tot. In consecință, d. Tomov a declarat în Senat că unul dintre răzvrătiții de la Tatar-Bunar a subscris o declarație cum că a luptat pentru partidul «comunist - țărănist» condus de dr. Lupu!

Bine înțeles, declarația unui zănatec nu putea să angajeze situația unui partid. Dar și declarația aceasta își are cântecul ei.

D. deputat Iacobescu a arătat lămurit că bolșevicul în chestie a fost împușcat după două ore de la semnarea declarației. Prin urmare, martorul e mort; el nu poate să-și confirme sau să-și conteste semnătura; el nu poate denunța manoperile prin care jandarmii liberali i-au smuls semnătura (dacă o fi în adevăr a lui).

E vorba prin urmare de o nouă verigă din lanțul procedeelor necinstite prin care liberalii vor să compromită și să gâtue democrația țărănească. Z.

O destăinuire picantă

D-nii Clemenceau și Lloyd George s'au luat de guler?

Publicistul englez H. W. Steed a dat de curând la iveală un volum de amintiri în care afirmă că, la Conferința păcei din 1919, d. Clemenceau a acuzut grav pe d. Lloyd George că in diferite rânduri a făcut declarațiuni mincinoase. Fostul premier englez, în culmea furiei, a sărit la d. Clemenceau, l-a apucat de guler și i-a cerut să-și retragă cuvintele. Noroc de președintele Wilson care a sărit și i-a despărțit! După ce și-a aranjat la loc cravata și gulerul, d. Clemenceau a declarat d-lui Lloyd George că nu retractează nimic, dar că e gata să se bată în duel. In cele din urmă însă incidentul a fost aplanat fără ieșire pe teren.

Luînd cunoștință de această povestire a publicistului englez, d. Clemenceau a taxat-o drept „invențiune stupidă“. Dar d. Steed îi garantează autenticitatea.

Bonul de premii

vă dă dreptul de a participa la tragerea MARILOR PREMII oferite de ziarul „Opinia“

Cunoștințele străinătății

despre situația din Bucovina și Basarabia

UN ARTICOL AL ZIARULUI ENGLEZ „TIMES“

Cunoscutul publicist englez d. Stephen Graham, a vizitat acum cât-va timp Basarabia. A fost primit cu menajamente speciale, cu urări și banchete oficiale. Guvernanții noștri au devenit de o delicatețâ extremă și risipitoare față de ziariștii străini care ne vizitează țara,—socotind că ast-fel aceștia nu vor vedea lucrurile decât în roz. Este o mentalitate balcanică, în complectă nepotrivire cu spiritul occidental și cu oamenii de caracter. Cel puțin d. Graham, odată reîntors în patria lui, n-a pregetat să scrie ceia ce a crezut că este purul adevăr. Firește, în multe chestiuni se înșeală, dar în multe a observat just și a expus observații care constitue o palmă zdravănă pe obrajii guvernanților brătieniști.

In cele ce urmează, reproducem părți dintr'un articol al d-lui **Stephen Graham**, *publicat în marele cotidian* **„Times“** *din Londra. Am lăsat deoparte fraze și pasaje întregi pe care le-am socotit fără vre-un interes deosebit și aceasta, mai mult din necesități tehnice.*

*

Intr'un tren românesc fără lumină, m'am dus la Prut (în Bucovina N. R.). Aproape nici un tren nu-i luminat în România, —sau se fură lămpile. Am trecut Prutul pe un pod de lemn amenințând ruina. România încă n'a putut să reconstruiască podurile distruse în timpul războiului. Țara e prea săracă—afară dacă nu se întrebuințează banii pentru alte foloase.

Cernăuțul este o rămășiță — întristător de murdară — a culturei austriace. Totuși orașul a rămas vesel, cu cafenele, femei boite și jázzbanduri...

De la Cernăuți m'am înapoia în regiunea Nistrului. Noua Suliță este la două ceasuri distanță cu calea ferată. E un oraș murdar, jumătate evreesc, jumătate ukrainian. Elementul moldovenesc este în recrudescență. Incepui să observ pe grănicerii români, îmbracați în zdrențe de ale tuturor națiilor și înarmați

(Cont. în pag. II-a)

BON DE PREMII No. 25
Ziarul „OPINIA“
100.000 lei, din care 20.000 numerar

CINEMA ELISABETA Astăzi Vineri 21 Noembrie la matineuri și seara

— Formidabilul succes Francez —Pentru I-a oară— O operă completă 9 acte mari

LE PERE GORIOT

(Bătrânul Goriot) după Honore de Balzac

Celebra dramă-tragedie după clasica și nemuritoarea scriere cu același nume a maestrului BALZAC, In rolurile principale **SIGNORET** creatorul celebrilor roluri: somitățile Parisiene. CELEBRUL Romeche, Peadare și Mortimer din „Copiii Halelor". — De Gretillat dela Comedia franceză și D-ra CLAUDE FRANCE de la Odeon. — Adaos la program: O fermecătoare primblare prin Faubourg-Montmartre-Paris și Celebra senzație

BOLNAVUL INCHIPUIT de MOLIERE 2 acte de cel mai sănătos râs.

De astăzi începe la Cinematografele Elisabeta și Modern reducerea pentru funcționari

Citiți afișul special lipit astăzi în tot orașul.

Cinema MODERN Astăzi Vineri 21 Noembrie 1924 în Matineuri și seara

Pentru prima oară cel mai mare Monument de artă —Opera completa 10 acte

OTHELLO

Uriașa și nemuritoarea tragedie a lui W. SHAKESPEAR cu formidabila interpretare

EMIL JANINGS, Verner Krauss și Lya de Putty

Spectacolul se începe cu: MODA LA PARIS în culori și

EL căzut din cer - 2 acte 2

Blănării

DE LA CASA

Alter David S-sor

de vânzare la:

FIRMA „IACOBY"

în str. Ștefan cel Mare 48

vis-a-vis de Banca Iașilor

Satisfăcut!

„Typ"

CURĂȚĂ PLĂCUT ȘI BINE *Stomacul și Intestinele*

După o masă copioasă după un chef, la o stricare a stomacului și contra oricărei indispoziții datorită unei rele mistuiri; purgativul „TYP" este de neprețuit.

DE VINZARE IN TOATE FARMACIILE ȘI DROGUERIILE DIN ROMÂNIA

Asuse

(Carnete á souche)

toate felurile și mărimile, numerotate și perforate de vânzare eftin la

LIBRARIA CENTRALA

Iași, str. Gh. Mârzescu 25

DE VANZARE un covor splendid, una mașină de cusut de mână, una sobă frumoasă de fier, la marele magazin „Imperial" Piața Unirei.

SE CAUTA un bun vânzător de materiale technice și electro echnice.

A se adresa la Compania Comercială Română, Iași str. Alexandri No. 10.

PROFESOR TANĂR caută de închiriat o cameră mobilată în centru.

A se adresa la ziar.

UCENIC pentru Laborator caută Cabinetul Dentar Sirota Grosu.

Anastasie Panu 17.

DE VANZARE un covor de o mare splendoare, frumos, 4 m lungime, 2⁸⁰ m lățime. A se adresa la Magazinul Imperial Piața Unirei.

Traduceri

germană, română, poloneză și rusă.

Contabilitate comercială și industriala (întocmire, Notificare, Tinere sau încheieri de Registre.

Corespondența germană-romana, întocmiri de acte pe mașina de scris în toate limbele moderne se face la

IOSEF BODINGER

Vasile Conta 23 (colț Lăpușneanu 1).

Mircea G. Serion

Doctor în drept

AVOCAT

FOST MAGISTRAT TRIB IAȘI

Birou de Notariat

Iași, Sft. Sava No. 41

Înștiințare

SOCIETATEA FILANTROPICA FONDAȚIUNEA

„Ghizela și Arnold Weinrauch"

pentru distribuirea de lemne la sarsoi

IAȚI, STRADA ARON-VODA 5

Se aduce la cunoștința generală că toți acei care sau înscris la Biroul Societății, vă se prezinte cu începere de Duminică 16 Noembrie la Sediul Societății Str. Aron Voda 5 aducând Buletinul Populației spre a'și primi Bonurile lor, pentru ridicarea lemnelor; Persoanele care nu vor poseda Buletinul Populației, nu vor putea ridica lemnele.

Se aduce la cunoștința generală că înscrierile continua în fiecare zi de la orele 2 la 6 p. m., adresările se vor face D-lor M. I. Migdon și Isr. Șmilovici.

Persoacele care sau înscris la Primăria Comunei la Dl Ajutor de Primar Vasiliu Zonea, la Prefectura Poliției la d-l Dumitriu, directorul Prefecturei, la Siguranța Generală la d-l Șef Gh. Botez, sunt rugați a se prezenta cu Buletinul Populației spre a'și căpăta Bonurile, cu începere de la 18 Noembrie a. c.

Vice-Președinte

GEORGE GH. LEHRER

SALI PORJES

Magazin de Confecțiuni și Mode

Piața Unirei Tel. 328

face cunoscut că s'a întors din voyage cu un bogat asortiment de modele originale în **Mantouri, Rochii și Pălării.**

Cabinetul Dentar

S. Sirota Grosu

strada Anastasie Panu No. 17 (Piața Halei)

Execută lucrări în platină, aur și cauciuc, dinți albi fără placă, extracțiuni și plombe fără durere

Consult. dela 9 jum. până la 7 seara.

PREȚURI REDUSE

Pentru săraci gratis zilnic

mai mare. Aici vine punctul periculos al crizei.

In primul rând, atunci când datorită scăderei leului, capitalul de roulement industrial nu mai concorda cu necesitățile producției, căci pentru aceiași cantitate de materie fabricate stoc, sau materie primă, trebuia un plus de capital care nu s'a putut găsi pe piață, au început concedieri de lucrători și deci producție micșorată.

Acum însă suntem în faza decisivă, nu mai e vorba numai de producțiune micșorată. Mijloacele de producție sunt atinse în esența lor din cauza lipsei de activitate. Nu mai este vorba de o criză de producțiune este vorba de o criză de *destrucțiune*.

Și acum ne întrebăm, organismul economic atins în substanța sa, va putea menține leul stabilizat? Poate situațiunea actuală să se permanentizeze? Pentru a răspunde la aceasta ar trebui să știm întâi care este cauza stabilizării actuale a leului. Este o ameliorare datorită activității noastre, sau numai pasivității noastre economice?

Intr'adevăr având o producțiune tare redusă exportul nostru stagnează. Astfel că în nici un caz exportul nu a influențat scăderea devizelor. Insă importul este cu totul redus. Din cauza lipsei de consum momentan și din cauza tarifului vumal urcat, se importa foarte puțin sau chiar aproape deloc. Astfel că nefiind amatori în interior pentru devize, ele scad și deci leul se urcă.

Și atunci dacă stabilizarea nu este datorită activității noastre ci pasivității noastre, ne întrebăm dacă peste câteva luni de zile piața noastră avidă de mărfuri va începe să importe, se va mai putea menține leul?

Criza poate avea efecte salutare numai dacă vom produce. Fără producțiune, leul nu se va putea menține. Și cu drept cuvânt vom putea repeta vorbele spuse de un învingător pe ruinele victoriei sale: Incă o victorie ca asta, și suntem pierduți!

M. Elias

O manifestare a institutorilor

Serbătorirea d-lui inspector Sachelarescu

Mâne Sâmbătă 22 a. c. ora 8 și jum. seara, membrii corpului didactic primar din Iași serbătoresc printr'o agapă colegială pe dl. Dimitrie Sachelarescu inspector general școlar—de curând avansat la acest grad.

Se serbătorește nu numai persoana d-lui Sachelarescu cunoscut muncitor în ogorul școalei, dar se serbătorește realizarea în fapt a unui principiu pentru care membrii corpului didactic primar au luptat ani de-arândul și l-au formulat în dezideratele congreselor anuale, că posturile în serviciul de control, începând dela subrevizori până la cel mai inalt grad, de inspector general, să se încredințeze membrilor corpului didactic primar, cari s'au distins și au făcut dovadă evidentă de capacitate, talent și muncă.

Invățătorul, care îmbrățișează cu toată inima nobila carieră de educator, trebue să fie pătruns de id ia obligațiunilor, datoriilor sale, dar și de acea a drepturilor sale.

Calea spre răsplata meritelor trebuie să fie lăsata larg deschisă și numai celor meritoși, talentați și muncitori. Exemplele vii de răsplată a celor ce se disting vor selecționa elementele necesare în personalul de control. Și grad cu grad cucerit prin merit și muncă, va aduce ordinea și rădicarea autorității morale a învățătorilor și a prestigiului școalei.

Principiul ales și prin noua lege de organizare, că personalul de control să fie selecționat și numit dintre membrii de același grad de învățământ, prin evidentă dovadă a cunoștințelor și meritului, este cel drept, și acest principiu realizat îl serbătoresc cu toată dreptatea membrii corpului didactic primar din Iași, odată cu serbătorirea colegului Dimitrie Sachelarescu.

Mâinè Sâmbătă la CINEMA ELISABETA

SHYLOK

sub regia monumentală a lui MAX REINHARDT

10 acte operă complectă

Conflict între orașele Iași și Roman

Comuna Iași a intrat în conflict cu comuna Roman din cauza contractului pe baza căruia orașul Roman este alimentat cu apă din conducta de Timișești.

Primăria pretinde majorarea sumei anuale pe care orașul Roman o plătește pentru apa consumată și care se cifrează la... 35,000 lei.

Comuna Roman a convenit în principiu, însă refuză a păși la o realizare a promisiunilor.

Pentru rezolvarea acestei chestiuni, comuna va recurge la un arbitrajiu.

Arbitrii comunei Iași sunt d-nii ingineri E. Nițescu, Welt și avocat dr. C. D. Petrescu.

Comuna Roman nu a comunicat încă arbitrii.

Edilii ieșeni sunt decișI, dacă Romanul continuă a refuza tratativele, să oprească alimentarea cu apă a orașului.

x „Cartea Băiatului Meu" de A. Steuerman-Rodion, a cărei apariție am anunțat-o cetitorilor noștri, a fost distribuită și se găsește în toate librăriile din localitate și provincie. Costul 10 lei.

De asemenea s'a redat în librării „Frontul Roșu", sonetele postume de A. Steuerman-Rodion. Costul 20 lei.

ECOURI

— **Mustar cu must**, s'a pus în vânzare la principalele băcănii din oraș. Depozitul general: Farmacia Werner.

Informații

x Ultimele trasnsporturi de monedă metalică sosite în localitate, au urcat la 2 milioane, stocul pe care administrația Financiară îl are spre preschimbare.

Moneda este trimisă în saci pecetluiți, de câte 7000 lei.

Schimbul se face print toate casieriile fiscului, pentru ori și ce sumă.

x Comisiunea interimară urmează a fi convocată pe Luni, pentru a ratifica revizuirea ordonanțelor care fixează prețul făinei, al pâinei, cărnei, peștelui, etc.

x Școala de Arte și Industrie Casnică de sub direcțiunea D-nei Eleonora Lohan predă cunoștinți de industrie casnică, țeseturi artistice și covoare, D-nelor și D-relor amatoare să cunoască această artă.

Inscrierile se primesc la secretariatul scoalei în fiecare zi între orele 10—12 a. m. și 3—5 p. m. în str. C. Negri (Ograda Bisericei Bărboi).

x Hâriile de 500 de lei vor fi în curând retrase din circulație, deoarece Banca Națională intenționează să introducă un nou tip de bancnotă mai greu de falșificat.

De altfel și numărul hârtiilor de 500 lei puse în circulație este prea mare.

x AVANSĂRI LA TEATRUL NAȚIONAL.— In două ședințe consecutive, comitetele Teatrului Național au făcut următoarele avansări:

D-nii Nosek, Braeschi, Morcovescu și Miron Popovici au fost înaintați societari clasa III.

D-rele Melinte și Horgar și d-nii M. Gheorghiu și Meicu, stagiart cl. I.

D-nii Doroscan și Handoca stagiari clasa II.

D-ra Jenny Ionak stagiară cl. III.

x Mai mulți locuitori din Țicăul de sus, au trimis o adresă de mulțumire d-lui căpitan în rezervă Țară Lungă care din propriile d-sale mijloace a făcut diferite podețe absolut necesare pentru circulația în această parte a orașului.

Max LINDER

în

Casa Misterului

In curând la SIDOLI

x Direcțiunea și Comitetul școlar „Oltea Doamna" invită pe părinții elevelor acestei școale a se întruni Duminecă 23 Noembrie ora 3 jum. p. m. pentru a da descarcarea comitetului de gestiunea pe anul 1923—24, a vota bugetul pe anul 1924—25 precum și alte chestiuni ce se vor mai ivi.

Dacă nu s'ar întruni un număr de părinți în majoritate de 2|3, întrunirea se va ținea Duminecă 28 Noembrie cu orice număr de membri prezenți.

cu puști de diverse tipuri și din diverse epoce. Am făcut cunoștință cu poliția și cu jandarmeria. Acești oameni sânt mult mai puțin arătoși ca în Polonia; sânt deasemenea mult mai îngăduitori și aproape nu-s plătiți (ca leafă N. R.). E mijloc de a te înțelege cu dânșii

In Basarabia, moneda este de necrezut de murdară, dar niméni nu îndrăznește să refuze un bilet oricât de slinos și rupt ar fi, dacă cifrele sânt încă vizibile. Din fericire, obținusem un anumit număr de bilete curate la Cernăuți, și le-am folosit pentru bacșișuri și învârteli. N'ați crede ce teribilă fascinare exercită în Basarabia un bilet de bancă nou.

Se spune că guvernul a încetat să tipărească bilete. E o mare lipsă de monedă și o puternică criză economică. Băncile au oprit creditele. Se cumpără prea puține mărfuri noui; cele vechi se vând foarte prost. Firmele nu obțin bani ca să-și plătească funcționarii; țăranii nu-și găsesc cumpărători pentru recoltă. Toată lumea dorește căpătarea unui împrumut extern.

Bolșevicii silesc pe români să păstreze mari efective sub arme și România simte că n'are mijloacele. De altfel, ea n'are nici o poftă de a se bate; vrea să păstreze ceea ce are fără să recurgă la arme. E o situație grea.

Nistrul care face granită între România și Rusia, e mereu frumos și liniștit, dar e mort pentru comerț, lipsit de corăbioare și vapoare. Toate podusile sânt distruse... In Basarabia de nord nu sânt atâtea atacuri din partea bolșevicilor ca la frontiera poloneză. Fluviul pare a fi un obstacol. Dar o republică moldovenească a fost proclamată de bolșevici, în speranța de a reuni populațiunile de pe cele două țărmuri ale Nistrului, într'un Stat satelit sovietic. Mai multe bande înarmate au fost trimise acolo din Odessa. Se spune că agenți comuniști lucrează pretutindeni, la sud și la nord, și că cumpără oameni pentru revoluția viitoare. Ei speculează asupra nemulțumirii generale care domnește în țară, ca să-și ajungă scopurile. Fusese o mare agitație chiar printre oamenii de limbă română. Expropierea pământurilor și apoi distribuirea lor între țărani, au fost măsuri înțelepte, cu toate că aspre. Dar ele n'au liniștit deplin pe țărani care socot a fi avut o viață mai bună pe timpul rușilor.

România duce lipsă de administratori capabili. Are unii de tip vest-european, dar trebuesc sporiți cu oameni din sud, adesea brutali și corupți. In ce privește temperamentul, adevăratul moldovan ține mai curând de Rusia decit de Balcani. Dacă moldovenii sânt agitați, rușii din Basarabia sânt și mai mult. Căci tot ce este caracteristic rus, e pus la index. Culturei rusești i s'a declarat război . . . . . .

Mari schimbări s'au îndeplinit în situația unor orașe. Unele dealungul Nistrului au și pierit economicește. Altele, cum e Bălții, se întind repede și sânt destinate a deveni orașe însemnate.

Chișinăul e încă un mare oraș. Adăpostește peste 100.000 evrei. Sub raportul comercial e pe jumătate mort, iar locuitorii săi sânt foarte sărăciți. E tare murdar și cu pavajul stricat.....

Imbucătățirea marilor proprietăți a avut din nefericire ca rezultat o mare scădere a producției. Asta se datorește în cea mai mare parte sărăciei și lipsei spiritului de întreprindere al țăranilor care nu pot să cumpere îngrășăminte sau mașini agricole. Ei muncesc ca să-și acopere nevoile lor; marii fermieri de odinioară lucrau pentru export,— este deci o deosebire.

Plecarea şi sosirea trenurilor
IN GARA IAŞI

In sfârşit de aseară, viscoleşte şi în localitate.

In gară, situaţia este următoarea.

Trenul personal care a plecat eri dimineaţa din Bucureşti şi care urma să sosească în Iaşi la ora 9.30 seara, a sosit abia azi dimineaţă.

Expresul, care a plecat din Bucureşti eri, la ora 2.30 după prânz, nu a sosit încă în Iaşi.

Cele două accelerate Bucureşti-Chişinău şi Bucureşti-Iaşi n'au plecat din Capitală.

*

Acceleratul din Iaşi, dela ora 9 seara, a plecat regulat. Deasemenea, cu o oare care întârziere, a plecat şi acceleratul Chişinău-Iaşi-Bucureşti.

Nu se poate însă preciza unde au ajuns cele două trenuri.

*

Azi dimineaţă s'a format la ora obişnuită trenul personal pentru Bucureşti.

Mare lucru însă, după intenzitatea viscolului, dacă acest tren va putea ajunge până la Tecuci.

*

Circulaţia trenurilor Iaşi-Paşcani, Iaşi-Chişinău şi Iaşi-Bălţi e încă normală.

*

In ceia ce priveşte dacă se va forma trenul accelerat, din astă seară pentru Bucureşti nu se poate încă nimic prevedea.

Se aşteaptă lămuririle pe cari staţiile intermediare le vor da.

*

Viscolul puternic din cursul dimineţii a deranjat firele telegrafice ale căilor ferate astfel că comunicaţia cu celelalte regionale se face extrem de anevoios.

Acceleratele de aseară nu au plecat din Bucureşti, iar expresul de 2, care trebuia să fie aseară în localitate, a putut trece abea astăzi dimineaţa la ora 10 în regionala Iaşi.

Linia Tecuci-Cozmeşti este pe punctul de a fi înzăpezită.

Autorităţile locale ale căilor ferate aşteaptă ca maşinele de probă să exploreze linia. Abea după aceasta, dacă va fi posibil, se va da drumul garniturilor.

In restul regionalei, după rapoartele telegrafice sosite la ora 12, nici o linte nu este încă înzăpezită.

După ultimele relaţii, expresul de ieri plecat astăzi dimineaţa de la Buzău, va sosi abea la ora 6 în localitate.

Ultimele informaţiuni

x Săptămâna viitoare, d. Virgil Madgearu va aduce în discuţia Camerei o altă nouă afacere a regimului, privitoare la comenzile de aeroplane făcute în străinătate.

x **Reorganizarea Curţilor cu Juri.**—*Proectul de reorganizare a Curţilor cu Juri, depus la Cameră, prevede că în fiecare judeţ Curţile cu juri vor ţine patru sesiuni ordinare pe an care vor începe la 15 Septembrie, 1 Decembrie, 15 Martie şi 15 Mai, In judeţul Ilfov se vor ţine câte cinci sesiuni ordinare. Fiecare sesiune va dura 10 zile putând fi prelungită cu încă 5 zile, Ministerul de justiţie mai rezervă dreptul de a convoca prin decizie ministerială, Curtea cu juraţi în sesiune extraordinară ori de câte ori va fi trebuinţă. Tot ministerul va determina procesele ce urmează a fi judecate precum şi durata sesiunei.*

x *Astăzi dimineaţă, din cauza viscolului, două trenuri de marfă s'au ciocnit in halta „Grădina Publică" de la marginea cernăuţilor.*

Amănunte lipsesc.

x La organele locale ale căilor ferate au sosit dispoziţiunile relative la premiile ce se vor plăti întregului personal la 1 Decembrie.

Primele sunt puţin mai urcate de cât cele plătite luna trecută.

x La primărie a avut loc licitaţia pentru lucrările de construcţie a imobilului postului de telegrafie fără fir. S'au prezentat 3 casse concurente.

Lucrările au fost adjudecate asupra Cooperativei Tătăraşi care a oferit 18 la sută sub deviz.

x Tribunalul, secţia treia, a amânat pentru mâne Sâmbătă pronunţarea în acţiunea de evacuare a otelului Traian.

x Concursul pentru ocuparea posturilor definitive de Interni la Spitalele Sf. Spiridon din Iaşi, ce a fost anunţat pentru ziua de 1 Decembrie 1924, s'a amânat pentru ziua de 1 April 1925, din lipsă de candidaţi.

Max LINDER
în
Casa Misterului
In curând la SIDOLI

ECOU

— Se aduce la cunoştinţa celor amatori de a se instrui şi perfecţiona în limba franceză că cercul franco-român Luteţia a dispus reinceperea cursurilor Luni 24 Noembrie.

Cursurile se vor ţine la şcoala primară Gheorghe Asaki din strada Săulescu în fiecare Luni şi Joiu la ora 8 jum. seara.

x PIATA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat eri 9.80; la Zurich 2.75.

Devizele în Capitală au notat:

Francul francez 10,30; francul belgian 9,50; francul elveţian 38; lira engleză 907; dolarul 195.50; lira italiană 8,55; coroana cehă 5.87.

Pentru d. consilier agricol

Aducem la cunoştinţa d-lui consilier agricol Bastache, plîngerile pe care le primim dela unele persoane care au interese la consiliariat.

Ni se dau date şi fapte precise despre chipul brutal şi injurios cum unii funcţionari se poartă cu cetăţenii. Nu numai că lucrările de birou sînt întârziate şi încurcate (cîte odată intenţionat), dar bieţii oameni mai încasează strigăte, insulte ameninţări şi îmbrînceli.

Rugăm pe d. Bastache să explice subalternilor d-sale că funcţionarul public trebue să stea cuviincios la dispoziţia cetăţenilor, fiindcă pentru aceasta sînt plătiţi din impozitele strînse de la cetăţeni.

Sperăm că nu va fi nevoe să revenim.

Mâine Sâmbătă la
CINEMA ELISABETA
SHYLOK
sub regia monumentală
a lui MAX REINHARDT
10 acte operă complectă

x BIBLIOGRAEIE.— Numărul 2 din interesantul magazin artistic „**Comoedia**" apărut azi, conţine următorul bogat şi variat cuprins:

„Romain Rolland" de Octav Botez. „Otrava" (sonet) de M. Codreanu. „A. de Herz" de G. M. Vlădescu. „Cronica rimată" de A. Vâjăianu-Uz. „Epopeia unei piese" de Paula Petrea. „Riposta" de Al. O. Teodoreanu. „Pictura futuristă" de Giordano. „Un spectacol la care nu-ţi iei nevasta" de Max şi Alex. Fischer. „Cum am debutat?" de Vernescu-Vâlcea şi Vasile Boldescu.

Interview pe stradă cu scriitorul *Al. O. Teodoreanu.*—Convorbire cu marele cântăreţ *Const. Stroescu.*— Cronica dramatică.— Cronica veselă.— Cronica cinematografică.— Mărunte.-Scrisori craiovene de *Radu Gyr.*— Festival „Gândul Nostru".

Bogat material informativ.— Desene şi caricaturi de: *Victor Ion Popa* şi *Miron.*

Exemplarul în format mare se vinde cu 3 lei.

x Comitetul executiv al Partidului Naţionalist al Poporului în şedinţa de aseară. prezidată de către Dl. deputat P. Dragomirescu, a luat ultimele dispoziţiuni. relative la apariţia ziarului partidului, care va fi săptămânal.

Tot în acea şedinţă şefii de sectoare au prezintat procesele verbale de organizare a diferitelor comune, — procese verbale semnate de sute de săteni. Ele vor fi publicate în ziarul „Liga Poporului", care va apare săptămâna viitoare.

SPECTACOLE

— Incă astăzi ultima zi se mai poate admira pe ecranul Sidoli duioasa dramă „Bloudinette" cu Pina Menichelli şi Livio Pavanelli. Persoanele cari au azistat până astăzi la această puternică operă au deelarat că este primul film cu adevărat moralist; jocul fin şi delicat al d-rei Pina Menichelli în rolul „femeiei care-şi înşală bărbatul" a ridicat acest film la apogeul artei kino-dramatice.

Bogatul program se complectează cu „Puntea Dracului" film de aventuri cu Polidor şi femeia Maciste în rolurile prime.

De mâine readucem după unanime cereri, puternica tragedie „Logodna" jucată de Trupa de Wilna având preţurile noastre obişnuite reduse pentru ca tot Iaşul să poată vedea acest film.

Regele spre Oradia-Mare

Bucureşti.— Eri la ora 3 p. m. a plecat din Capitală un tren în care a luat loc Regele, Principii moştenitori şi primul ministru.

Trenul a sosit la Sinaia cu o oră întârziere. Acolo s'a suit în tren Regina. Garnitura a plecat mai departe şi nu se ştie dacă a a ajuns sau nu la Oradia-Mare.

Trenul regal este urmat de un alt tren, în care au luat loc miniştrii şi parlamentarii.

Foşti miniştri bulgari daţi în judecată

Bucureşti.— Comisia parlamentară însărcinată a studia cererea procurorului general de a se deschide acţiune publică contra foştilor miniştri din cabinetul Stamboliski, în urma cercetării dosarelor a conchis la vinovăţia inculpaţilor şi a cerut darea lor în judecată.

Cazul Brăiloi

Bucureşti. — In chestia fugii locotenentului Brăiloi există o părere că Brăiloi ar fi fugit din cauza persecuţiei pe care o suferea de la superiori. Astfel, de curând, pentru o oră de întârziere, Brăiloi a primit o pedeapsă de zece zile închisoare.

Comandantul grupului 3 de aviaţie a înscris eri în registru pe Brăiloi ca dezertor.

La ultima vizită făcută de Brăiloi la Bucureşti, ofiţerul şi-a procurat, nu se se ştie de unde, o blană de femee de mare valoare. Reîntors la Galaţi, Brăiloi a propus artistei Didina Grigorie să i-o vândă cu 6000 lei.

Alte confirmări de mandate

Bucureşti. — In legătură cu fraudele de la Casa împroprietăririi, se află arestaţi cinci funcţionari. Dintre aceştia le-a expirat termenul de o lună funcţionarilor Rădulescu, Terorescu şi Bucoveanu.

Tribunalul le-a **reconfirmat mandatele.**

Amînarea tratativelor germano-polonoze

Bucureşti. — Tratativele germano poloneze care trebuiau să înceapă eri, au fost amînate din cauza îmbolnăvirii delegatului german.

O granată explodează

Bucureşti.— Săteanul N. Jugaru din comuna Hălciu (Braşov), găsind o granată pe câmp şi vrând s'o demonteze, aceasta a făcut explozie mutilând pe nefericitul sătean.

Plecarea contelui de Manneville

Bucureşti. — Contele de Manneville, ministrul Franţei la Bucureşti, va prezenta în curând Suverannlui scrisorile de rechemare.

Ministrul va părssi ţara la 10 Decembrie. Eri contele de Manneville a oferit un ceaiu de adio colegilor săi din corpul diplomatic.

Spionaj bolşevic

Bucureşti.— Ziarele din Praga anunţă că la Husvorod s'a descoperit o organizaţie bolşevică de spionaj în favoarea Rusiei.

Şapte persoane au fost arestate.

Păstraţi bonul

Fabrică de spirt distrusă de incendiu

Un om ucis de explozie

Bucureşti. — Din neglijenţa unui lucrător, o explozie s'a produs la marele cazan al fabricei de spirt Maghiarok din Solonta.

Mecanicul Olach Ferentz a fost carbonizat. Incendiul s'a întins şi a distrus fabrica în întregime.

Pagubele sunt foarte mari.

Grevă

Bucureşti.—Lucrătorii de la fabrica de ghete «Turu» din Temişoara, au declarat greva-generală.

Se crede că lucrătorii din celelalte fabrici se vor solidariza.

TEATRUL LIRIC Trupă Israelită Conducere D-lui
I. AŞKENAZI
Cu concursul fenomenalei subrete
DINA KÖNIG
rivala MALY PICON
Premiera — Astăzi Vineri 21 Noembrie ora 9 seara
ZIUA SENTINŢEI (Iom Adin)
Sâmbătă 22 Noembrie ora 4 p.m. MARE MATINEU
COPII DE STRADA
sau Banda lui «TERENTE»
D-ra KÖNIG în rolul lui Kreciok z's Terente
Sâmbătă 22 Noembrie ora 9 seara
M-elle HOPLEA
Duminică 23 Noembrie ora 9 seara
ZIUA SENTINŢEI

DOCTOR
Albert Ficler
Str. Lăpuşneanu 27
(deasupra cofetăriei Georges & Co.)
Fost asistent al Prof. Universit. Dr. Rüd. Ehrmann la Stădt. Krankenhaus din Berlin-Neukölln. Specializat în principalele clinici şi laboratorii din Germania în:
Boli de Stomac, Intestine şi Ficat. Boli de Nutriţie:
Diabet (tratament cu Insulin), *Artritism, Arterioscleroză* etc.
Gastro- şi Rectoscopie
Masaje electrice. Băi de lumină, Curenţi de înaltă freqvenţă (raze violete).

Doctor I. Frey
BOLI INTERNE
ŞI BOLI DE FEMEI
Cons. 9-11 şi 2-4
STRADA CAROL 9 bis.

Marile premii ale „Opiniei"
(Seria 5-a)

Iată lista noilor premii, pe care „Opinia" le acordă fără deosebire, tuturor cititorilor şi abonaţilor săi, nedându-se îndărăt de la nici un sacrificiu.

Lei 20.000 (douăzeci mii)
în numerar

Un artistic tablou al maestrului *Otto Briese*, din admirabila expoziţie de pictură deschisă în str. Lăpuşneanu No. 38.

Un splendid costum-pijama de crêpe-santé, foarte elégant, de la marele magazin «*High Life*» din str. Lăpuşneanu (Hotel Trayan).

Una bucată pânză sau zefir *de 30 metri*, produs al marei fabrici „Ţesătura", din depozitul d-lui Fred Şaraga str. C. Negri 93.

O elegantă pălărie de catifea, Chic parisien, de la renumitul magazin de mode «*Hélène*» din str. Lăpuşneanu No. 30.

Una pălărie de sezon, pentru damă, ultima creaţie, material fin, de la marele şi bine asortatul magasin „Damian", str. Cuza Vodă 75.

Una mapă de piele, frumos lucrată, pentru profesionişti, de la cunoscutul magazin de librărie, papetărie şi obiecte de artă «*Librăria Universală*» M. H. Schönfeld, str. Cuza Vodă 52.

Una splendidă garnitură de bucătărie, în faianţă, compusă din *16 bucăţi*, plus raftul special în oloi, de la asortatul şi frequentatul magazin «*Cristal*» Piaţa Unirei, (Colţ cu str. Săulescu).

Una duzină farfurii, prima calitate
Una duzină pahare, fine pentru ceai
Una duzina pahare, pentru vin.

15 sticle liqueruri, siropuri, rom şi cognac, produsele renumitei distilerii „*Delicia*" din Iaşi, str. Capela Armeană 2.

3 magnifice Pandişpanuri specialitate originală şi fără rival a cofetăriei „Hirschhorn" strada Socola No. 39.

10 litrii vin vechiu tămâios, de la Depositul de vinuri „Podgoria Iaşilor", Berman Elişcu & Sol. Korn, str. Col. Langa.

Un premiu literar constând din cele mai bune lucrări de literatură şi ştiinţă, editate de marea instituţie „Viaţa Românească".

Două abonamente pe un an, la ziarul „Opinia"

Trei abonamente pe 6 luni la ziarul «Opinia».

In afară de aceste valoroase premii, **toţi cetitorii „Opiniei",** *capătă ca premiu special, gratuit, una intrare la un spectacol seral, complect, de cinematograf, în vasta sală „Sidoli", iar cei din provincie se vor bucura de alte avantagii ce le vom anunţa ulterior.*

*

Pentru a beneficia de aceste premii, cetitorii trebue să strângă cupoanele cu începere de Vineri 24 Octombrie până Marţi 9 Decembrie.

Deci în total 40 cupoane.

Se atrage în special **atenţia că** preţul unui exemplar din „Opinia" este şi rămâne **2 lei.**

Ne luăm angajamentul formal ca, cel puţin timpul cât vom imprima actuala serie de cupoane, să nu sporim preţul ziarului.

Să nu vă lipsească nici un cupon!

Adaos la premii:

Două asigurări contra incendiului de câte **Lei 250,000**, fiecare, la **Societatea de Asigurare „Victoria".**

Ultima oră

Ravagiile viscolului în ţară

Capitala înfometată.-Mare incendiu în bucureşti

Groaznică furtună pe Marea Neagră

Furtuna bântue şi pe Dunăre

Intreruperea circulaţiei vapoarelor

Bucureşti.— Direcţia S. M. R. din ministerul comunicaţiilor a fost înştiinţat că pe Marea Neagră s'a deslănţuit o groaznică furtună. Autorităţile turceşti au oprit circulaţia vapoarelor.

In Bosfor s'au grămădit numeroase vapoare cu pavilioane de-ale tuturor statelor. Vaporul „Impăratul Traian" care venea din Pireu a reuşit să intre în portul Constanţa.

Din Sulina se anunţă că furtuna pe mare continuă cu violenţă rară.

*

Furtuna bântue şi pe Dunăre, întrerupând complect circulaţia. Vaporul „Principele Mircea" care face cursa Galaţi-Brăila a rămas în portul Brăila. Vaporul „Domnul Tudor" care face cursa Brăila-Tulcea, a rămas în portul Galaţi.

Vasele S. R. D. care face cursa Brăila-Ismail-Sulina au rămas la Ismail. Vapoarele din Galaţi au suspendat încărcările.

Ravagiile Viscolului

Capitala înfometată.- Un tren blocat în câmp.-Un sat acoperit de zăpadă

Bucureşti. — Un viscol teribil bântue pe Bărăgan. Au fost complect blocate liniile Bucureşti-Feteşti şi Ploeşti-Slobozia-Ciulniţa.

Trenul Buzeu-Galaţi a fost suspendat.

Linia Bucureşti-Giurgiu a devenit din nou complect împracticabilă.

Simplonul este dirijat pe linia Predal-Temişoara-Arad întrucât linia Craiova a rămas blocată. Direcţia generală a ordonat şefilor de staţii să vegheze personal ca Simplonul să circule.

Chitila-triaj este complect izolată. Un număr de 500 lucrători şi 500 de soldaţi au fost trimişi să desfunde liniile şi şoselele.

Un tren acoperit

Trenul de călători No. 151 a fost complect acoperit de zăpadă lîngă staţia Troian, pe linia Roşiori— Turnu Măgurele.

Călătorii sufereau de foame şi de frig. Mulţi s'au îmbolnăvit.

Din diferite staţii au fost trimise locomotive pentru a încerca să scoată trenul.

O ciocnire

Ieri după amiază, două garnituri care mergeau una după alta, s'au ciocnit în halta Griviţa. Câteva vagoane au deraiat.

In Gara de Nord

Gara de Nord este o mare de capete. Lumea staţionează pe peron şi doarme pe săli în aşteptarea vre-unui tren care să-i transporte acasă.

La fiecare ceas pleacă locomotive în recunoaştere, dar cu rezultate neînsemnate.

Capitala înfometată

Din cauza enormei cantităţi de zăpadă căzută, străzile au rămas impracticabile, atât în centrul Capitalei cât şi la periferii. Zăpada este de 1 metru şi jum. iar în unele părţi chiar de 2 metri înălţime.

Astăzi dimineaţă, câteva sănii care s'au aventurat să iasă în stradă, s'au înămolit în zăpadă.

Incepe a se resimţi lipsa de alimente. Rezervele de făină ajung numai pentru două zile şi trenurile de marfă nu pot sosi.

La brutării s'au dat astăzi adevărate asalturi. Pânea a fost insuficentă.

Populaţia nu poate pătrunde în pieţe pentru a se aproviziona.

Viscolul în Ardeal

In regiunea Braşov, în Ciuc şi mai ales în Săcuime, viscolul băntue cu furie. Zăpada s'a ridicat până la 1 metru.

In regiunea Chichişoara—Teiuş viscolul este cumplit. Trenurile au mari întârzieri.

Un sat acoperit

Ieri, zăpezile căzute pe înălţimea Tulgheş au acoperit complect un cătun. Mai multe case au fost nimicite.

Locuitoriii din satele vecine au venit in ajutor.

Frigul la Cluj

Un mare frig se resimte la Cluj. Un om a fost găsit degerat în stradă.

In oraş a apărut epidemia de gripă spaniolă.

Inc tarea grevei

dela căile ferate berlineze

Bucureşti — Greva de la căile ferate berlineze a încetat eri, reluându-se traficul pe toate liniile.

Conflictul anglo-rus

O notă de protest a Angliei

Bucureşti.—Ziarele engleze anunţă că chestia propagandei sovietice a fost discutată pentru întâia oară în consiliul de miniştri.

Sub-comisiunea însărcinată cu anchetarea scrisorii lui Zinoviev încă nu şi-a terminat lucrările, dar din actele posedate până acuma, rezultă că scrisoarea e autentică.

Ziarul „Daily Telegraph" spune că răspunsul britanic la nota d-rului Racovski va afirma că Anglia nu tolerează propaganda sovietică pe teritoriul ei. Printr'o notă care va fi trimeasă la Moscova, bazată pe faptele materiale stabilite până acum, guveruul englez va cere încetarea oricărei propagande a internaţionalei sovietice în graniţele engleze; în caz contrar, se primejdueşte actul de recunoaştere a sovietelor de către Anglia. Căci nu pot fi legături între două state care se suspectează reciproc.

Mişcările studenţeşti din Constantinopol

Bucureşti.—Studenţii turci din Constantinopol au cerut direcţiei tramvaelor să le facă un tarif special redus. Cererea fiindu-le respinsă, studenţii au manifestat ostil şi au devastat câteva tramvae.

Intervenind poliţia, sau dat lupte pe străzi. Sunt morţi şi răniţi.

Moratoriu

Bucureşti.—Tribunalul de notariat, examinând cererea de moratoriu a firmei de papeterie David şi Şaraga, cu o partidă de 31 milioane lei, a acordat moratoriul pe termen de şase luni.

Chestia Goldiş

Bucureşti.— Amicii d-lui Goldiş insistă pe lângă acesta să rămîe în partidul naţional, pentru a determina o schimbare de direcţie şi o modificare a tacticei politice a partidului.

Atentat contra ex-regelui George

Bucureşti.— La Brăila au fost arestaţi doi greci acuzaţi că au voit să atenteze la viaţa ex-regelui George.

Pentru refacerea finanţelor chineze

Bucureşti. — Din New-York se anunţă că anumite cercuri chinezeşti voesc să convoace o conferinţă internaţională pentru refacerea finanţelor chinei.

ORA 12

Mare incendiu în Capitală

O clădire din str. Sărindar în flacări.— Birourile ziarului „Rampa" distruse.— Instalaţiile ziarului „Adevărul" în pericol.— Pompierii nu pot veni în ajutor

Bucureşti.—Un groaznic incendiu s'a declarat azi dimineaţă la clădirea cu No. 7 din str. Sărindar, unde sunt instalate birourile societăţii «Reclama» şi ale ziarului «Rampa». Clădirea este proprietatea societăţii «Urania» şi e lipită de palatul ziarelor «Adevărul» şi «Dimineaţa».

Focul s'a declarat în subsolul clădirei, din neprieceperea unui lucrător care a aprins o lumînare lângă o ţeavă de gaz aerian.

*

Flăcările au cuprins şi au nimicit 30 vagoane de sfoară de manila care se aflau depozitate în imensul subsol al clădirei.

Flacările au progresat în sus, cauzînd mari pagube instalaţiilor ziarului „Rampa" şi societăţii „Reclama".

*

Un post de pompieri a putut ajunge la faţa locului. Celelalte posturi, pornite în grabă, au rămas în drum, de oare ce săcălile nu pot răzbate prin troianele de zăpadă.

Numeroase forţe militare au fost trimise în ajutor.

*

Funcţionarii societăţii „Reclama" nu se pot coborî de la etaj, din pricină că toate culoarele sânt complect inundate de fum şi ori-ce acces este imposibil.

Un soldat care a avansat prea mult, a fost scos leşinat. O persoană a fost rănită.

*

Panica în cartier este de nedescris. Oamnnii evacuează locuinţele şi aruncă lucrurile în stradă. Grămezile de zăpadă încurcă foarte mult opera de salvare.

Focul continuă cu toată furia. **Până acum, pagubele sânt de zeci de milioane lei.**

Cumpărăm Brilliante

Diamante, aur, argint, piatină, Bijuteril şi danturi de aur uzate

Oferlud preturile cele mai mari

Ceasornicăria TISCHLER

Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii

IAŞI — Str. sfh. Mărzescu 36 etaj — IAŞI

Nu cumpărăm decât de la persoane bine cunoscute sau dela persoane cari ne vor prezenta dovadă din partea circumscripţiei din care face parte că obiectul oferit este liber spre vânzare

Vă puteţi îmbrăca eft n, numai la

Croitoria „LAZARO"

IAŞI, STRADA COSTACHE NEGRI 41, COLŢ

Mare asortiment de iarnă. **HAINE GATA** pentru bărbaţi, băeţi şi copii. Macferlane, Paltoane, Costume, Sport şi Blăniţe. ATELIER SPECIAL de COMANDA. Se primesc comenzi şi cu STOFA CLIENŢILOR. Mantile de cauciuc şi Raion special în **Mantile de Damă.**

Se vinde cu preţuri reduse şi în RATE

Vizitaţi spre convingere! **Cu toată stima**

„LAZARO"

Str. C. Negri No. 41, colţ

Benzină, Uleiuri

pentru automobile,

de vânzare zi şi noapte IN ORAŞ, lângă Primărie, (Strada Alexandri 4) la depozitul special

Const. Zarifopol

Adevărata untura de ficat de peşte

Calitate extralină de GADUS MORRHUA

din BERGEN în NORVEGIA

Culoarea gălbue, gust foarte plăcut de sardele şi foarte nutritivă

Această calitate de *Untură de peşte* să ea foarte lesne, cu plăcere, chiar de către copii şi persoane delicate, ea este mult mai activă de cât orice preparat făcut de Untura de peşte îndoit cu apă şi alte materii.

Se găseşte la Farmacia Curţei Regale

FRAŢII Dr. KONYA, Iaşi.

SPITALUL şi POLICLINICA „Dr. GHELERTER"

IAŞI, STRADA GHICA VODA No. 39

INSTITUTUL de RADIOLOGIE

(Raze X Roentgen) şi

AGENŢI FIZICI

Conduşi de Medici specializaţi la Berlin

Diagnostic şi tratament, băi de lumină, (Raze ultra-violete), tratamente electrice

Zilnic de la 10—12 dim. şi de la 4- 8 p. m

UZINA PROPRIE

Pentru bolnavi lipsiţi de mijloace se fac reduceri pe baza recomandarei medicilor.

ANUL al XX-lea No. 5245 — 2 LEI NUMARUL — DUMINICA 23 NOEMBRIE 1924

REDACȚIA SI ADMINIST...

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE

Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

Biblioteca Universității Loco

EXCEDENTE ?

D. Vintilă Bratianu a alcătuit așa fel bugetul viitor, încât rămân excedente de vre-o trei miliarde. După socotelile ministrului de finanțe, toate nevoile țării vor fi satisfăcute și va mai rămâne încă o frumoasă sumă ca economie. Ar fi impresionant și îmbucurător peste măsură, dacă cifrele d-lui Bratianu ar corespunde realității. Și cetățenii ar fi în drept să ceară înapoierea surplusului care li se ia sau cel puțin micșorarea dărilor în limita nevoilor. Nimeni nu se gândește însă la asemenea lucru, pentrucă toată lumea își dă seama că bugetul d-lui Bratianu este nesincer, că vorba excedent sună falș, aproape ridicol în actuala situație a statului nostru.

Știința financiară spune că bugetul unei țări se alcătuește după nevoi nu după venituri. Intâiu se socotește câte cheltueli se cer pentru întreținerea și propășirea tuturor instituțiilor care alcătuesc statul și apoi pe măsura acestor cheltueli, se hotărâsc veniturile. Prin urmare, dacă ministrul de finanțe ar fi alcătuit un buget adevărat, ar fi înscris în el sumele absolut necesare pentru plata omenească a funcționarilor, pentru cerințele urgente ale instrucției publice, căilor de comunicație și armatei.

Ca să răspundă la nevoile actuale, un buget de zece ori mai mare tot n'ar fi suficient. Totuși d. Vintilă Brătianu are pretenția nu numai să echilibreze socotelile, dar să ofere țării și excedente.

Nu suntem împotriva economiilor și a cumpănelei în cheltuelile obștești. Dar a lăsa pe funcționari nemâncați, a uita de școlile, dela universități până la clasele primare, sufăr cea mai periculoasă criză, a refuza creditele pentru reconstruirea podurilor și șoselelor, nu înseamnă a economisi, ci mai degrabă a distruge. Ministrul de finanțe face întocmai ca un om sgârcit care încasează chiria, dar nu vrea să dreagă casa, care se dărăpănează zi cu zi.

Pentru ce comedia excedentelor ? Sântem astăzi un stat destul de mare și metodele întrebuințate de guvernele veacului trecut nu mai merg, sunt chiar dăunătoare. Nu mai sântem în faza copilăriei, ca să ne încânte basmele. Realitatea își arată fața ei negăjită, ori câte excedente imaginare ar înscrie d. Vintilă Brătianu pe hârtie. Chiar în ziua când în consiliul de miniștri se afirma că totul se echilibrează, că veniturile sunt așa de bune încât dau pe dinafară ca un pahar prea plin. Regia Monopolurilor Statului a dublat prețurile produselor — desigur tot din ordinul d-lui Vintilă Brătianu. Contrazicerea a fost așa de flagrantă, încât și-au dat seama de ea, și au protestat, chiar deputații liberali. Până la votarea bugetului însă, d. Vintilă Brătianu are tot timpul să-i convingă de perfecția socotelelor sale care dau și excedente...

I. L.

Rusia complează
pe rivalitatea anglo-franceză

O declarație a lui Cicerin

D. Cicerin, ministrul de externe al Rusiei, a ținut un discurs la Moscova, priviud astfel problema raporturilor anglo-franceze :

„Puterea cea mai primejdioasă pentru Anglia, este acum Franța a cărei forță militară a crescut considerabil după războiu. In toate negocierile noastre, ne-am dat totdeauna seamă de aceasta.

„Astăzi când Franța a început tratative cu noi, scopul ascuns al unui anumit număr de politiciani franceji este de a stabili legături politice cu noi, sau cel puțin să ne neutralizeze în prevederea unui războiu viitor cu Anglia".

Rămâne ca viitoral să confirme sau să dezmintă vorbele d-lui Cicerin. In orice caz, demnitarul sovietic a reprezintat câțiva ani Rusia la Londra, sub vechiul regim, așa că este în măsură a cunoaște câte ceva din spiritul, tendințele și tainele diplomației britanice.

Actualități din afară

Alcoolul combătut cu apă. Americanii pun din nou în aplicare unele din sentințele evului mediu.

O femee din Cleveland (Ohio) care a apărut de 46 de ori în fața tribunalelor orașului pentru beție, a fost acum condamnată, pentru același delict, să beie 25 pahare de apă pe zi, timp de 30 de zile.

Probabil ca s'o desvețe de băutul alcoolului și s'o obișnuiască cu apa.

*

Un ceaiu original.— D. Clarke Hall, judecător la tribunalul de poliție din Londra, a fost invitat la un ceaiu în condiții ciudate.

Invitația era făcută de două fete, foste pensionare a închisoarelor engleze, condamnate în fața tribunalului unde judeca d. Clarke Hall. Ele puneau în invitație două condiții : d. Clarke trebuia să vină singur și să nu se intereseze de identitatea oaspeților.

Recepția s'a petrecut în mod încântător într'o fostă pivniță pentru cărbuni transformată în club.

Fetele spuseră magistratului că erau alungate de familiile lor și că s'au unit pentru a se ajuta și a trăi în mod onorabil.

Judecătorul s'a declarat încântat de primire și a raportat autorităților unele amănunte interesante pentru reforma regimului penitenciar.

*

Progresele aviației.— Ministerul marinei americane construește super-aeroplane care vor fi în stare să parcurgă dintr'o singură dată 4000 kilometri cu viteza de 160 kilometri pe oră

IN JURUL SCANDALULUI DE LA TRIB. CHIȘINAU

DEMASCAREA POLITICIANIZMULUI D-LUI MARZESCU

— UN RĂSPUNS DRASTIC AL DECANULUI BARO ULUI DE CHIȘINĂU —

In zelul său de a spăla pe fostul magistrat necinstit Fodor Inculeț, frate al ministrului Inculeț, — d. Georgel Mârzescu a făcut declarațiuni publice prin care aducea acuzațiuni d-lui C. Simionescu, fost prim-prezident al Trib. Chișinău (astăzi permutat în aceiaș calitate la Arad).

La cuvintele d-lui Mârzescu, răspunde foarte drastic d. Luca Brânză, decanul baroului Chișinău, care spune :

E un sacrilegiu faptul de a te atinge de un magistrat ca d. C. C. Simionescu. Nici una din acuzațiile ce i se aduc nu sunt întemeiate".

*

In chestiunea atitudinei d-lui Simionescu față de cererea I. O V. de a se aplica sechestru pe averea suspectă a lui Fodor Inculeț, d. Luca Brânză observă foarte just că numai instanța judecătorească de fond are a se pronunța, și nici decum instanța disciplinară, cum a hotărât d. Mârzescu.

Primul-prezident Simionescu când a ordonat sechestru asigurător asupra averei indivize a lui Fodor Inculeț, n'a făcut alta decât să aplice legile rusești în vigoare în Basarabia. Chiar unul dintre acuzați (Inculeț și Crăciunescu), pe când era magistrat, a admis sechestru asigurător în materie penală. Și Curtea de Apel din Chișinău s'a pronunțat în favoarea acestui sistem, în baza legislației basarabene.

*

Așa dar, d. Mârzescu n'a cunoscut sau a sucit cuprinsul legilor basarabene, pentru a lovi într'un magistrat integru ca primul-președinte Simionescu, și pentru a amesteca meschinăriile politice în sanctuarul justiției.

Primul-prezident Simionescu— victima pehlivăniilor ministrului Mârzescu—„sufere din cauza împlinirei conștiincioase a datoriei sale",... cum constată decanul baroului de Chișinău.

Situații spirituale

Lumea politică din Franța, cu toate preocupările dificile ale momentului, este gata oricând să se distreze, să se înveselească. De aceia este foarte mult gustată la Paris o anecdotă pusă în circulație pe seama d-lui Chéron, prieten politic al d-lui Poincaré.

D. Chéron, în calitate de raportor general al bugetului, lucra zile și chiar nopți întregi. Omul devenise obosit și nervos. Intr'o zi, în comisia financiară, un deputat i-a atras atenția asupra acestei nervozități.

— Domnilor (răspunse Chéron) nu trebue să mă țineți de rău pentru starea mea de nervozitate. Imi trec nopțile examinînd amendamente.

— Se vede că n'are amantă !.. zise încet d. Viviani, fostul președinte de consiliu.

— Am 150,... spuse mai departe d. Chéron, vorbind despre amendamente. N'auzise reflecția malițioasă a d-lui Viviani. Dar o auziseră deputații care au izbucnit în rîs, de oarece se părea că d. Chéron dăduse o replică în chestia amantei !

Prea multe comisiuni

Nu de astăzi se știe că cel mai comod mijloc de a scăpa de încurcături, când e vorba de soluționarea unei afaceri, e trimiterea *unei comisiuni*.. Nu știu zău, dacă sub alte regimuri au fost atâtea comisiuni sau paracomisiuni ca acum : comisii parlamentare și extraparlamentare, comisii de anchetă, comsii economice, comisii de examene, comisii judiciare și câte altele !

Fiecare comisie are cântecul ei : Dar primul lucru de observat e că dânsele costă bani, mulțișori bani.

Iată, de exemplu, acum pentru rezolvirea chestiunii zahărului, s'a trimis afacerea înaintea unei comisiuni speciale....

Lasă că această comisiune va avea interes (se știe care) să nu se pronunțe repede de tot, dar chiar fără interes deosebit, așa e rostul comisiunelor : să întârzie :

Mă rog se va efteni zahărul ? Dacă ar fi să se adaoge la prețul lui normal, numai costul comisiunelor, toi poate s'ar adăuga un plus de-o centimă sau două la kilogram. Dar cînd te gândești că rezultatul cercetărilor comisiunei speciale îl vom avea peste o lună ori două ? Apoi, până atunci se schimbă lucrurile de la sine și zahărul ori se eftenește, ori se scumpește prin jocul împrejurărilor.

Și atunci, cu ce ne-am ales pe urma comisiunii ? (Nu vorbim aici de comisia vamală, care, de ! își face datoria tot pe spinarea noastră).

Deci mai puține comisiuni și mai multă muncă din partea aparatului funcționăresc însărcinat cu asemenea chestiuni. Mai multă prevedere din parte-i și de sigur că vom profita mai bine noi consumatorii.

V.

Cronica mărunță

Cinematograf școlar

Anii cari ne'au urmat războiului mondial, n'au permis decât târziu acelora în mâinele cărora se alfau destinele tinerelor vlăstare de pe băncile școlilor, să se gândească îndeajuns la această armată destul de numeroasă a elevilor.

Diferitele griji și nevoi dictate de împrejurări i-au făcut să *„mai dea drumul hamurilor"* după cum în mod destul de sugestiv s'a exprimat un domn director al unei școli din localitate și atunci acest furnicar impestrițat al elevilor, simțindu-se liber a început să populeze străzile și mai cu seamă *cinematurile*.

Negreșit, invenția lui Lumière a adus s'aduce mai bine omenirei, dar destul de mari sunt și pagubele.

Cinematograful a permis redarea pe ecran a diferitelor acțiuni cu subiect științific ; dar tot el a înscenat *dramele de aventuri* cu eroi ca *Tom-Shark, Sherlok-Holmes* etc. cari în fond nu sunt decât simple, *minuni ale cinematografului"*, dar cari se vede că au fost pe placul elevilor, căci aceștia au început să frecventeze în mod din ce în ce mai asiduu aceste locaturi, inoculându-și sufletele cu fantasma aventurilor. După cum era și de prevăzut, efectele n'au întârziat să se iveaască și atunci am constatat că : autori a numeroase furturi sunt elevi, că falșificatorii de bancnote sunt elevii, că agitațiile actuale se bucură de concursul elevilor, că furturile de cataloage sunt datorite elevilor. Abia acum când fiecare zi aducea surprize noi, abia acum domnii directori au deschis ochii mari și privind împrejur s'au întrebat mirați ce e de făcut. Negreșit pericolul era iminent, elevii trebuiau sustrași dela plăcerile pe cari și le procurau în schimbul biletului de intrare, dar acum ? aceasta era întrebarea ; și după multe frământări s'au ajuns la soluție.

In schimbul cinematografului care de aci înaintea avea să le le fie interzis, li se va da elevilor de școală tot un cinématograf, însă unul special.

S'a amenajat pentru acest scop o sală de spectacol din localitate și reprezentațiile aveau să aibă loc în fiecare Duminică dimineața, cu filme speciale și prețuri foarte reduse, iar în schimb s'a interzis frecventarea cinematografelor.

Credeți poate că elevii s'au supărat ? Ași ! veneau elevii în fiecare Duminică, cum merg credincioșii în fiecare sărbătoare la biserică. Directorii își frecau bucuroși mâinele crezând că de acum pericolul a trecut.

Dar mare le fu mirarea când odată unul din D-lor interogînd un elev asupra unui film cu subiect din geografie, constată că elevul era nul. Intrebă un altul dar și acesta tăcu, un al treilea

(Continuarea în pag. II)

Bietul Palat Administrativ !

Ce-a rămas din promisiunile d-lui arhitect Berendey

D. arhitect Berendey deține din timpuri, putem zice imemoriale, însărcinarea reclădirei palatului administrativ din Iași. După peripeții homerice, d. Berendey a reînceput lucrul în anul acesta, neuitând să provoace care care tapaj prin gazete, cu o serie de promisiuni îmbietoare pentru ieșeni.

Astfel, d. Berendey a asigurat că aripa destinată instanțelor judiciare va fi gata la 1 Ianuar 1925. De fapt însă arhitectul și-a râs pur și simplu de naivitatea ministrului de justiție. Iar d. Mârzescu, care s'a grăbit să-și facă puțină reclamă pe chestia aceasta, a rămas de căruță. Căci dacă lucrările vor merge așa cum merg acum, aripa destinată justiției nu va fi gata nici peste un an. D. Mârzescu ar face foarte cuminte să prevadă mai departe în buget suma ch riilor pentru imobilele ocupate de tribunale și Curți.

D. Berendey mai promisese că va termina apartamentele pentru Direcția regionale C. F. R. și pentru Poștă. Vă rog, duceți-vă să vedeți în ce sansă se află promisiunile d-lui Berendey.

Crezusem în fine că d. Berendei va măguli macar sentimentele ieșenilor și va respecta promisiunea ușor realizabilă de a așeza în partea centrală a clădirei Stema Moldovei. Dar nici atata nu s'a făcut. Ce stemă ? ce Moldovă ? De al de astea îi arde d-lui Berendey ?! Nenorocitul palat servește foarte bine ca vacă de muls, fără Steme și fără apartamente locuibile.

Așa cum se arată lucrurile, constatările prezente vor fi probabil de actualitate încă mulți ani de zile ! **M.**

INCENDIUL DIN CAPITALA
Pagube de 20 milioane lei

București.— Ancheta asupra incendiului din strada Sărindar No. 7 a fost făcută de d-l procuror Gorgos. S'a constatat, că instalatorul Ioan Ștefănescu, vroind să aprindă o lampă de benzină, a provocat explozia conductei de gaz aerian.

Focul a fost complect stins aseară la ora 5.

Intreaga cantitate de 30 vagoane sfoară de manila a fost arsă sau făcută inutilizabilă. De asemenea a suferit foarte mult și clădirea.

Pagubele trec de 20 milioane lei.

Jaurès la Pantheon

Câteva cuvinte oamenilor buni

de G. SPINA

Forțele oculte ale reacțiunei întotdeauna s'au coalizat peste fruntarii și peste citadelele bariolate cu tricoloruri și s'au înfrățit dincolo de limita interesului general. Intotdeauna, acuzând de trădare pe reprezentanții majorității cari înțeleg unirea cu reprezentanții majorității din celelalte țări pentru crearea unei internaționale a democrației, reacționarii nu se sfiesc să se unească, indisolubil, cu tovarășii lor de peste hotare chiar când le sânt dușmani, ireductibili.

Astăzi, clericalii francezi, pentru salvgardarea unor situații materiale, întind mâna popimei germane din Alsacia-Lorena și, împreună, deschid focul împotriva lagislaturei laice, amenințând astfel Republica nu numai în idealul ei de liberă civilizație dar în integritatea ei teritorială.

Altădată, antisemiții de pretutindeni au strâns rândurile și sub stindardul agitatde contele Esterhazy și de colonelul Dupaty de Clam, au încercat să năruiască republica învestmântând-o în haina de calomnie agățată de epoleții nepătați ai căpitanului Dreyfus.

Reacționarii nu au patrie, în disprețul naționalismului exagerat pe care, cu orice prilej, îl trâmbițează în tempo de marș eroic sau de imn regal.

*

Victimă acestei internaționale a căzut Jaurès. Când în Iulie 1914, în cabinetele diplomaților se pregăteau declarațiile de războiu și când niei un om de stat nu prevedea care va fi desfășurarea evenimentelor, singur Jaurès—dar absolut singur —avea nu intuiția, dar convingerea bazată pe o aprofundată cunoaștere a împrejurărilor, a ambițiunilor, a statelor majoare și ale armatelor cari aveau să se încaere, că deslănțuirea de astă dată a războiului va fi un cataclism mondial, iremediabil.

Și singur împotriva tuturor, a ridicat baniera pacifismului. O încordare titanică, o muncă pe care numai idealul măreț care îl conducea, nu-l dobora la pământ : discursuri în parlament, vizite între cabinetele ministrilor, stăruitoare intervențiuni și desnădăjduite apeluri oriunde socotea că mai domnea încă un dor de umanitate. Și convingerea era atât de puternică într'însul și campionii reacțiunii aveau atâta spaimă de puterea lui de convingere, că tremurau de câte ori îl vedeau măcar sau îi ascultau cuvântul, tunător și pătrunzător în suflet totuși, ca un sunet minunat de clopot sau ca un murmur de puhoae.

Pentru rațiunea de stat, rațiunile acelui stat care nu se confundă cu națiunea al cărui reprezentant era Jaurès, războiul era o necesitate : legată de Rusia țaristă printr'o sfântă alianță, Franța lui Poincaré, a lui Clémenceau și a blocului revanșard, avea nevoe de un războiu pentru potolirea setei de inavuțire a fraților Schneider-Creuzot și a tuturor profitorilor

(Cont. în pag. II-a)

BON DE PREMII No. 26
Ziarul „OPINIA"
100.000 lei, din care 20.000 numerar

Cinema ELISABETA Astăzi Sâmbătă 22 Noembrie începând la 2½ până la 12½ noaptea — NOU! Pentru I-a oară în Iași — Formidabilul spectacol
Opera Complecta 16 acte mari 16

SHYLOK

(Negutătorul din Venetia)

după Wiliam Schekspeare, Aretina, Fiorentina, Masuccio și Boccacio sub formidabila regie a lui **MAX REINHADT**
și cu excepționala și formidabila interpretare: **Henny Porten** WERNER KRAUS, HARRY LIEDTKE, STEINRUK și GUSTAV MAY din Legea Veche
Spectacolul se începe cu: Seria a II a Pen-Ultima 6 Acte 6

Regele Munților cu celebrul **Harry Piell**

Cinema MODERN Astăzi Vineri 21 Noembrie 1924 în Matineuri și seara
Pentru Prima oară cel mai mare Monument de artă —Opera complecta 10 acte

OTHELLO

Uriașa și nemuritoarea tragedie a lui W. SHAKESPEAR cu formidabila interpretare
EMIL JANINGS, Verner Krauss și Lya de Putty
Spectacolul se începe cu: MODA LA PARIS în culori și
EL căzut din cer - 2 acte 2

idem, abea dacă dintr'o clasă de 50 puteau răspunde 10. Nemulțumiți, profesorii interprinseră anchete discrete și abea atunci se lămuriră. In loc să fie atenți, *elevii stăteau de vorbă cu "consçolăriţele"* lor. Această constatare pe lângă o altă precedentă care spunea că elevii n'au renunțat de a frecventa celelalte cinematografe, dădea loc la un nou consiliu școlar, cu discuții aprinse și îndelungate, până ce se ajunse la rezultat: pentru ca elevii să profite, trebuiau îndepărtate elevele; idem pentru ca elevele să stea liniștite erau de prisos elevii, In acest scop se instituiră două cinema-uri școlare: unul pentru elevi și altul pentru eleve, măsură care împreună cu *„interzicerea cu severitate"* a celorlalte spectacole, se crezu că va aduce rezultate. Dar ce credeți că s'a întâmplat? De unde mai înainte cinematografele școlare erau archipline, acum numai venea nimeni, sau aproape nimeni.

Profesorii s'au frământat iarăși și se frământă în căutarea unei soluții, elevii au rămas la a lor și cinematografele școlare au dispărut.

Abea astăzi după trei ani de la prima încercare, se reînființează. De astădată însă în mod cu totul separat și anume: fiecare liceu va avea cinematograful său, instalat în chiar cuprinsul școlei. Liceele *„Național"* și *Kogălniceanu* au făcut începutul. Rezultatele le vom vedea.

RING.

„OPINIA" IN ȚARĂ

BĂLUȘENI-BOTOȘANI

Cadavru găsit.—In pădurea „Rai" în aprepiere de Botoșani, s'a găsit spânzurat de o cracă cadavrul unui barbat aflat aproape în putrefacție, care era îmbracat într'un halat de spital.

S'a sezizat parchetul de aceasta, deschizându-se tot odată o anchetă.

Școli de Adulți.—Școalele din localitate au primit instrucțiuni de modul funcționărei școalelor de adulți și care vor începe cursul pe ziua de 1 Decembrie c.

Vor urma cursul acestei școli acei cu etatea între 12—18 ani care n'au terminat cursul primar și care n'au învățat de loc la școală.

Incendiu.—Un incendiu s'a declarat la gospodăria săteanului Mihai Cimpoi, din satul Zăicești, distrugându-i-se întregul așezământ.

Cu tot ajutorul dat de mai mulți săteni, săriți în ajutor, nu s'a putut scăpa nimic de foc, acesta fiind alimentat de un vânt puternic.

Focul a luat naștere dela niște copii, care se jucau pe lângă niște pae.

Ninsoare.—De vre-o câte-va zile ninge într'una, punându-se un strat de zapadă. Aceasta e bine venită, întrucât sămănăturile de toamnă par a fi salvate, prin primirea umezelei dela zapadă.

CORESP.

Furt.— Dl. Marcu Riesenberg cerealist domiciliat în Str Ștefan cel Mare a reclamat poliției că i s'a sustras din casa cu banii o însemnată sumă.

Se fac cercetări.

Focul din Buhăești.— Din neglijența locuitorului Gh. Ibănescu din Buhăești, care a umblat cu o lumânare aprinsă în podul casei. S'a aprins și a ars aproape întreg imobilul.

Pagubele se evaluează la suma de 28.000 lei. Aur

HÂRLĂU

De la Organizația Sionistă.— In ultimul timp, d. Marcel Gâtlan, fostul președinte al Comunității israelite, unul dintre conducătorii organizației sioniste din localitate, în dorința de a pune la îndemâna evreilor toate știrile asupra evenimentelor mai importante ce sunt la ordinea zilei în diferite țări locuite de evrei, a înființat cursuri săptămânale publice și libere, cari sunt frequentate în fiecare Sâmbătă de un auditoriu din ce în ce mai numeros.

Cu concursul câtorva membri ai corpului didactic ebraic s'au înființat și cursuri de istoria evreilor cari se vor preda metodic și atractiv de către institutorii Ițicovici și Haichis.

Sâmbătă 15 Noembrte a avut loc obișnuita ședință.

A prezidat d. Gâtlan, care, după ce arată importanța acestor conferințe săptămânale, recomandă asistenței pe d. inginer Mibashan care, își desvoltă tema: „Momentele mai importante din istoria evreilor din Spania".

Conferința a fost bine primită de numerosul public.

Pentru ședințele viitoare au fost invitați și alți conferențiari străini.

Alegerea comitetului Comunității.— Pentru ziua de Duminecă 30 Noembrie s'a fixat efectuarea alegerei comitetului comunităței.

In acest scop, comisia interimară a comunităței invită pe toți evreii majori să ia parte la alegere.

S'a elaborat un regulament al alegerei.

Se vor propune probabil mai multe liste.

Fiecare listă va cuprinde între 11—15 candidați.

Listele depuse vor însoți câte o cerere semnată de cel puțin 40 alegători.

Inst.

VASLUI

Focul din Moara Grecilor.— Un puternic incendiu a isbucnit în comuna Moara Grecilor. Focul a luat naștere dela niște stocuri cu fân, care aprinzânduse amenințase întreg satul. La fața incendiului au sosit pompierii din localitate. Focul a distrus șurile pentru vite bucătăriile și mai multe stocuri cu fân proprietatea locuitorului Constantin Scânteie. De asemenea au fost distruse și gardurile școalei de agricultură „Agarici".

Pagubele trec de suma de 40 mii lei.

Din ancheta începută de către plutonierul Axinte de la Compania de jandarmi Vaslui rezultă ca focul a fost pus. Cercetările continua.

Nenorocirea din Buhăești.— Sold. Stancu Vasile din regimentul 35 inf. voind să se urce în stația Buhăiești în trenul care venea spre Vaslui, a fost surprins pe linie de către locomotiva trenului care manevra, omorându-l.

Șezătoare.— Duminică va avea loc în sala teatrului județean conferința d-lui Colonel Boerescu despre: Istoria neamului nostru.

Furtul din Buhăești.—In lipsa șefului de post, necunoscuți făcători de rele s'au introdus în localul secției de unde au furat mai multe efecte și acte.

Se fac cercetări.

Incendiul din Doagele.— Un incendiu a distrus casa locuitorului I. Săndulache din com. Doagele.

TEATRUL LIRIC Trupa Israelită Conducere D-lui **I. AȘKENAZI**
Cu concursul fenomenalei subretă
DINA KÖNIG
rivala **MALY PICON**
Sâmbătă 22 Noembrie ora 4 p.m. MARE MATINEU
COPIII DE STRADA
sau Panda lui «TEREN E»
D-ra KÖNIG în rolul lui Krecick zis Terente
Sâmbătă 22 Noembrie ora 9 seara
M-elle HOPLEA
Duminică 23 Noembrie ora 9 seara
ZIUA SENTINȚEI

In curând
celebrul număr de atracție
Bariștii Negrii
de la Circul
Sidoly din București
Execuțiuni uimitoae și de mare spectacol
LA ELISABETA

BURSA DE COMERȚ IAȘI

Convocare

Corporația Bursei de Comerț Iași este convocată în adunare generală extraordinară la 30 Noembrie 1924 ora 10 dimineața la salonul Camerei Comerț și Industrie Iași str. Cuza-Vodă No. 67, la ordinea zilei fiind alegerea membrilor din corporație care, conf. art. 49 din legea asupra Burselor de Comerț să fie trași la sorți pentru judecarea proceselor deferite Camerei Arbitrale.

In caz că la 30 Noembrie a. c. nu se va întruni numărul legal de membrii, adunarea generală extraordinară se consideră, conform legii, amânată de drept pentru ziua de 10 Decembrie 1924, când se va proceda la alegerea cu ori care ar fi numărul membrilor prezenți.

Președinte, N. V. ȘTEFANIU
Secretar, GH. I. MIRAUNA

Profesor Doctor
E. I. Mironescu
BOLI DE PIELE, PĂR și SIFILIS
S'A MUTAT
în strada **George Enescu (Vovideniei) No. 1**
Consultațiuni de la 3—5 p. m. în fiecare zi

ECOU

— Se aduce la cunoștința celor amatori de a se instrui și perfecționa în limba franceză că cercul franco-român Luteția a dispus reinceperea cursurilor Luni 24 Noembrie.

Cursurile se vor ține la școala primară Gheorghe Asaki din strada Săulescu în fiecare Luni și Joiu la ora 8 jum. seara.

Interesantul interview cu maestrul comediei Max Linder

La hotelul din Schönbrunn Viena într'un somptuos palat găsesc pe Max cu superba lui soție și expunându-i scopul venirei mele, foarte amabil îmi răspunde: vă sunt la dispoziție:

Vorbiți-mi de noul dv. film Lei soi en Cirque!

Filmul acesta pe care l'am lucrat la Vita-film Viena cu amicul meu Videt regisornl filmului „La Bataille" are 8 acte și pot spune ca și întreaga presă Europeană este cea mai grozavă creație a mea.

Dar ce este cu filmul Dv. Casa Misterului care se anunță în 4 acte.

Max, atunci indignat, bătând în masă îmi spune:

Nu înțeleg ce înseamnă asta. Rugat de Gance acum 4 ani am jucat în acest film avea un act. Nu înțeleg cum a ajuns să fie în 4 acte. Mă mir însă că patronii avizi de câștig fraudulos se pretează la astfel de falșificări. Cu aceasta convorbirea noastră a luat sfârșit.

Revista filmul No. 26 -15 10 1924

Organizația Cultural Sionistă „Kadimach"
aduce la cunoștința tineretului evreu că în curând se deschide o serie de cursuri de
Limba ebraică
ce vor avea loc atât în *Centru* cât și în cartier le *Podul Roș* și *Tg. Cucului.*
Pentru orice informațiuni și încieri, a se adresa la sediul org. „Kadimah", Strada I. C. Brătianu 166 zilnic între orele 3—6 p. m.

DE INCHIRIAT imediat 2 prăvălii, subsoluri și câteva apartamente pentru locuinț sau birouri, construcție nouă având tot confortul.

A se adresa la D-na Anetta Tischler între orele 1-5 Iași, str Mărzescu 36 etaj.

DE VANZARE un covor splendid, o mașină de cusut de mână, una sobă frumoasă de fier, la marele magazin „Imperial" Piața Unirei.

MANUFACTURA de TUTUN IAȘI

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștință celor interesați că, Manufactura de tutun Iași ține licitație publică cu oferte închise, în ziua de 17 Decembrie 1924, pentru furnizarea a 30 (trei zeci) vagoane lemne de fag — de metru — pentru foc.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea Contabilității Publice.

Sarsa oferte nu se admit.

DIRECȚIUNEA

Școala primară și profesională Israelito-română de fete „Steaua"
Str. Anastasie Panu No. 11.

Duminică 23 Noembrie 1924 la ora 3 d. a. are loc Adunarea Generală a Societăței «Steaua», Doamnele și Domnii membri care n'au primit învitațiunea individuală, sunt rugați a considera prezenta ca atare.

Președinte *D. Herzenberg*

Traduceri

germană, română, poloneză și rusă.

Contabilitate comercială și industrială (întocmire, Notificare, Ținere sau încheieri de Registre.

Corespondența germana-română, întocmiri de acte pe mașina de scris în toate limbele moderne se face la

IOSEF BODINGER
Vasile Conta 23 (colț Lapușneanu 1).

Dr. N. Alexandrescu
Medic de spital
Boli de piele, venerice și sifilis
Consultații 3—5 p. m.
Str. Sărărie 65.

Doctor L. HEITEL
MAMOȘ
De la clinicile din Berlin, Viena, Frankfurt
Boli de Femei și Naștere
Str. Săulescu 2 (alături de Biserica Talpalari)
Consultațiuni 3 6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic

DOCTOR
Adela Naftulea
fost medic de spital
BOLI INTERNE DE FEMEI, COPII, FACERI
Consult. 9—10, 1—3
Str. Cismăriei 39

mari și mici; justificările „răsboiului pentru drept și salvare a micilor națiuni", au venit târziu mult mai târziu. Deocamdată, atunci în Iulie 1914, imperialismul era atotstăpânitor și lui îi trebuiau răsboae, victorii, decorațiuni și trofee.

Pe rugul acestor pasiuni, a fost jertfit Jaurès. Intr'un amurg însângerat, la masa unei cafenele unde venise să-și întrerupă — o clipă numai — activitatea-i titanică, odihnindu-se, glontele ticălos al unei unelte nenorocite a răsboinicilor — poate francezi, ruși și nemți, la un loc — a oprit pentru vecie inima lui Jaurès să bată și creerul lui să cugete.

Victoria bestiei asupra umanității, era definitivă.

*

Și astăzi, când rănile războiului nu s'au tămăduit încă. Astăzi când omenirea încă în spasmele mizeriilor începute în Iulie 1914, caută în zădar un liman însorit pentru stârvul ei, când de pretutindeni — după zece ani de făgăduinți solemne și jurăminte împărătești — așteaptă încă mântuitoarea pace, umbra lui Jaurès apare și cuprinde zările întregi ale lumii; ca o întruchipare a reproșului, dar în acelaș timp a ertării...

Și acei cari în clipele de întristare ale măcelului se gândeau la martirul păcii, și strecurau în cafardul tranșeelor defetistul cuvânt: „Oh! dacă ar fi trăit Jaurès"... acei cari n'au vrut să-l urmeze sau n'au știut atunci când le adresa disperatele chemări, acei pe umerii cărora apasă remușcarea asasinatului și cari—ca simpli păcătoși—au nevoe de spectacole mărețe ca să-și trezească tâmpa lor conștiință, îi pregătesc lui Jaurès cea mai mare sărbătoare pământească.

In Pantheonul dela Paris, rămășițele pieritoare ale conducătorului etern vor fi mâne, 23 Noembrie, așezate. Poporul francez, umilit, cere ertare de la umbra aceluia pe care n'a vrut să-l asculte, n'a putut să-l înțeleagă începând de eri, din clipa în care câți-va muncitori au desgropat în cimitirul din Albi moaștele lui Jaurès și până mâne când sicriul odihnitor pe veci al sfintelor moaște își va lua locul în Pantheon, omenirea întreagă este în reculegere, îngenunchiată și pocăită.

Pentru că manifestația aceasta nu este pentru Jaurès; „el n'are nevoe de ea, n'are nevoe de noi, noi avem nevoe de dânsul. Da, noi avem nevoe, în toate ceasurile grele ale acțiunii, de învățătura lui, de inspirâția lui, de pilda lui... Dacă îi deschidem porțile Pantheonului, este mai mult pentru noi, decât pentru dânsul. Iată sensul adevărat al serbătoarei dela 23 Noembrie: ea reprezintă un gest de admirație, fără îndoială, dar mai ales un gest de invocare și de chemare".

Fie ca manifestația aceasta,— la care natura însăși se alătură cu elementele deslănțuite: vijelie și avalanșe—de zăpadă, albe ca gândul pur al lui Jaurès —să realizeze în adevăr Omenirea toată și din durerea imensă care se urcă până la treptele Pantheonului să se nască pacea și înfrățirea universală, pentru cari—blestemând războiul—comemoratul de astăzi și-a jertfit admirabila lui viață.

G. SPINA.

ABONAȚI-VĂ LA „OPINIA"

Astăzi SIDOLI - 2 Briliante succese - Prețurile obișnuite reduse

LOGODNA

Der Handschlag(Tkies-Kaf)

cu TRUPA DIN VILNA

şi

BLONDINETTE

cu Pina Menichelli şi Livio Pavanelli

Adaos la program :

Z'goto brutar 2 acte 2

Neînțelegeri între țărăniștii ieșeni

Intrunirea de Joi. Anularea regionalei țărăniste

Joi seara a avut loc la sediul **organizației** țărăniste o întrunire în care s'a discutat felul anormal cum s'a procedat la alegerea comitetului regionalei Moldovei.

D-nii dr. Parhon şi M. Jacotă au protestat împotriva unui anumit curent ocult din partid care slăbeşte încrederea reciprocă şi face să se nască bănueli de rea credință împotriva unora dintre conducătorii grupării locale. In special, au arătat ca d. Paul Bujor n'ar fi lucrat în conformitate cu statutele când a prezidat întrunirea dela Astoria fără să fie delegat de organizația locală.

D. Zane, a căutat să dovedească dimpotrivă, că la această întrunire nu s'au călcat cu nimic prevederile statutului.

D. G. Bărgănanu spune că d. Paul Bujor lipsind de la întrunire, nu se poate pronunța nimic împotriva d-sale.

Atunci când şeful organizației va veni să dea explicații, se va putea judeca situația în deplină cunoştință de cauză. Deocamdată organizația din Iaşi urmează să explice comitetului central faptele care au dat loc la nemulțumiri.

Mai vorbesc d-nii Borcea, Tintilă şi alții.

Se redactează apoi un memoriu în care se declară ca inexistentă compunerea regionalei atcătuite în mod neregulat la Astoria.

S'a cerut de asemenea convocarea unui congres general al comitetelor județene din Moldova, care să decidă asupra formării legale a Regionalei țărăniste din Moldova,

x Din pricina boalei d-lui V. Cuzinschi, spectacolul anunțat pentru mâine la matineu—Curierul de Lyon—se înlocueşte cu „Mătuşa lui Carol", comedie în 3 acte.

x La spitalul Sf. Spiridon a fost internată bătrâna Ana Apostol, găsită în nesimțire pe strada I. C. Brătianu.

x **Accidentul d-lui Victor Climescu.**— Azi, la ora 11 dimineață, d. Victor Climescu, avocat, părăsind locuința sa din strada Elena Doamna, abia făcu câți-va paşi în stradă şi lunecând, căzu jos.

Fu ridicat de trecători şi transportat la spitalul israelit unde s'a constatat o fractură la un picior.

Medicii spitalului israelit unde pacientul a rămas internat, au dat imediat ajutorul cel mai devotat.

PASTRAȚI BONUL

Ultimele informațiuni

x *O mare ceartă s'a iscat în tabăra averescană din Galați. Comitetul organizației a publicat un comunicat prin care declară că d. Trancu-Iaşi nu mai are nici un amestec în secțiunea gălățeană.*

După debarcarea d-lui Trancu. gălățenii au cerut generalului Averescu să prezideze alegerea unui alt comitet cu alt preşedinte al organizației din oraşul dunărean.

x *Joi s'o deschis un nou fir telefonic direct între Bucureşti—Cernăuți. Pe acest circuit Capitala va comunica cu Bacău, Roman, Iaşi, Cernăuți. Lemberg şi Varşovia.*

x **Artistul Vernescu-Vâlcea.**—*Dintr'un interviev acordat magazinului artistic „Comoedia", aflăm că d. Vernescu-Vâlcea a intrat în teatru la 8 Februarie 1875.*

O mică socoteală arată deci că în Februarie viitor, eminentul artist al Teatrului ieşean împlineşte 50 de ani de carieră. Este o dată care nu trebue să fie trecută cu vederea. Mai cu seamă ieşenii, care datoresc talentului şi fanteziei d-lui Vernescu-Vâlcea atâtea emoții neuitate şi atâtea momente de sănătoasă veselie îl vor sărbători aşa cum se cuvine. Vom reveni în curând, pe larg, asupra acestui eveniment din viața artistică a Iaşului.

x CONDAMNAREA FALȘIFICATORILOR DELA IPATE.—Tribunalul, secția a doua, s'a pronunțat eri în afacerea bancnotelor falşe de la Ipate, Mihai Popovici, Valeriu Murgescu şi Măcărescu, au fost condamnați la câte 5 ani închisoare şi câte 2000 lei amendă şi în plus solidar, la 100.000 lei despăgubiri către Banca Națională, Mihai Popovici a mai fost condamnat la 5 ani interdicție, de a ocupa o funcțiune de Stat.

Bătrânul Vasile Murgescu a fost achitat.

x Direcția poştelor a pus sub tipar noui timbre poştale de 7 lei şi 50 bani şi de 10 lei, iar cărți poştale de 4 lei şi 50 bani.

Nouile timbre de 7.50 şi cărțile poştale de 4 şi 50 vor servi pentru corespondența cu Austria, Cehoslovakia, Italia, Polonia şi Ungaria, iar timbrele poştale de 10 lei pentru celelalte state.

Nouile emisiuni vor fi puse în vânzare zilele acestea.

x Mâne seară Duminică, organizația evreiască „Mizrachi" va inaugura un curs de geografie şi istorie în sala Cultura.

x *PIATA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat eri 9 80; la Zurich 2.75.*

Fiind sărbătoare, Bursa Bucureşti a fost ieri închisă.

x D. Controlor Vintilescu a primit ordin de la minister să gireze afacerile Inspectorului Industriei din Iaşi pe tot timpul concediului d. Ing. Paru şeful regiunei.

x Incepând de astăzi, şcolile speciale care până acum funcționau la direcția regională c. f. r., s'au instalat în noul cămin ceferist dela Râpa Galbenă, special clădit pentru aceasta.

x Cu trenul de Galați a fost adus aseară locuitorul Gheorghe a Petrei, din Olteneşti, care a căzut din tren în timpul mersului s'a lovit la cap.

El a fost internat la spitalul Sf. Spiridon.

x Se anunță din Chişinău că a fost descoperită întreagă bandă de 25 persoane, a atentatorilor contra trenului Chişinău-Bucureşti.

Şeful bandei este Mihail Ogaci, originar dintr'un sat de pe malul Nistrului.

Cercetările sunt conduse de maiorul de jandarmi Vira.

Se spune că în acest atentat ar fi implicate câteva persoane marcante din Chişinău.

Afacerea Şimşensohn-Pilpel-Picovski

D-nii Şimsensohn, Pilpel şi Picovski sunt trei tovarăşi pentru exploatarea unei păuuri în comuna Voineşti.

A intervenit o neînțelegere din care unul dintre tovarăşi d. Picovski, se crede năpăstuit.

D-sa s'a adresat justiției şi a cerut numirea unui sechestru judiciar până la scoaterea afacerei în diviziune.

*

Afacerea a venit eri înaintea tribunalului, secția a treia.

D. C. Climescu, unul dintre avocații d-lor Şimsensohn şi Pilpel a cerut tribunalului un răgaz pentru studiarea dosarului.

D. Henri Suțu, avocatul d-lui Picovski, s'a opus la această amânare motivând aceasta prin faptul că avocații părții adverse au avut tot timpul material de a studia dosarul.

Tribunalul a amânat procesul pentru a nu lipsi o parte de dreptul de apărare şi a dat un termen scurt, fixând dezbaterile pentru ziua de 1 Decembrie.

In cercurile comerciale pertractarea acestui proces e urmărit cu o vie atențiune.

Situația în Moldova și Basarabia

Legăturile Iaşului.--Nici o legătură cu Bucureştii

Intensitatea viscolului a crescut eri în Moldova şi Basarabia, aducând grave perturbațiuni în circulația trenurilor.

După telegramele primite de direcțiunea regională sunt înzăpezite următoarele linii :

Tighina—Basarabeasca, Reni—Galați, Basarabeasca—Cetatea-Albă, Basarabeasca-Zorleni, Făleşti—Catranic.

Linia Tecuci—Barboşi este înzăpezită la Independența unde se află blocat şi trenul personal No. 527.

*

Spre Bucureşti, se află înzăpezită sectoarele Chitila, Sihlea şi Focşani.

Linia Mărăşeşti-Putna Seacă a fost înzăpezită astăzi dimineață, însă până la orele 10, a putut fi desfundată.

Trenurile spre Bucureşti au fost desființate până la noi dispozițiuni. In locul lor, sau format trenuri locale Iaşi-Tecuci.

In local acceleratului Chişinău-Bucureşti s'a format un tren Chişinău-Iaşi.

Traficul de mărfuri pentru regionala Bucureşti, a fost complectamente uitat.

In cuprinsul regionalei, traficul este foarte redus, deoarece trenurile de persoane circulă cu dublă tracțiune, utilizând maşinele trenurilor de marfă.

Trenurile pornite de la Bucureşti, sunt blocate la Chitila, Sihlea şi Buzău,

Iaşul are următoarele legături : Dorohoi, Paşcani, Hârlău, Chişinău, Bălți, Galați (prin Tecuci)

Se speră că legătura cu Bucureştii va putea fi restabilită până în 2 zile.

Găsirea unor manuscrise ale lui Alexandru Odobescu

Se anunță că ministerul instrucțiunii a intrat în stăpânirea manuscrise or rămase în urma prozatorului Alexandru Odobescu, manuscrise aflate până acum în păstrarea unei surori a scriitorului aflată la Piteşti.

Intre lucrările găsite sunt : o traducere a lui Hesiod ; traducerea unei ode a lui Horatiu ; traducerea cursului de Istoria filozofiei greceşti a lui Frank ; note asupra cursului de arheologie ; o conferință asupra mînăstirii dela Curtea de Argeş ; note asupra mînăstirilor ; cîteva documente de mare importanță istoriografică ; un studiu asupra satirei la romani, numeroase note, precum şi 35 scrisori dela V. Alexandri. T. Maiorescu, M. Cogălniceanu, N. Ionescu, I. Ghica, N. Greţulescu etc.

Traducerea lui Hesiod se va publica în editura Casei Şcoalelor, iar corespondența într'una din revistele literare.

SPECTACOLE

Direcțiunea cinematografului Sidoli a readus pentru azi şi mâine gigantica montare din viața evreilor LOGODNA (der Handschlag) jucată cu cele mai bune elemente a renumitei trupe din *Wilna*.

Ca adaos puternica dramă morală BLONDINETTE cu fermecătoarea *Pina Menichelli*, precum şi o îndrăcită comedie ZIGOTO BRUTAR, în 2 acte.

Este, credem, cel mai frumos şi mai impozant spectacol al zilei. Ținem să atragem deosebita atențiune că *prețurile sunt acele reduse obişnuite.*

x **Noui taxe vamale.**—S'a dat decizia prin care taxa vamală la zahăr importat a fost fixată la 0 10 lei aur plus o supra taxă de 0.20 lei aur de kgr. adică 9 lei.

Această taxă se va menține până la consumarea recoltei anului 1924.

In cazul în care fabricile nu vor putea satisface consumul intern, se va percepe tot taxa cea veche adică de 0.10 lei aur.

In nici într'un caz fabricele de zahăr nu vor putea importa zahăr cu reducere de taxe.

Pentru ouă, taxa s'a fixat dela 1,50 lei la 3 lei, iar pentru fructele proaspete, 50 bani kgr. mere 80 bani pere şi 40 bani de kilogram orice alte fructe.

Noul tarif intră în vigoare în ziua dr 22 Noembrie curent.

x In vederea hotărârei ce se va lua relativ la vadul comercial, *comitetul sindicatului proprietarilor urbani* din Iaşi roagă pe toți proprietarii urbani să ia parte la şedința ce va avea loc în Sala Sindicatului din strada Cuza Vodă No. 52 mâine Duminecă 23 Noembrie a. c. ora 4 p. m.

x „Cartea Băiatului Meu" de A. Steuerman-Rodion, a cărei apariție am anunțat-o cetitorilor noştri, a fost distribuită şi se găseşte în toate librăriile din localitate şi provincie. Costul 10 lei.

De asemenea s'a redat în librării „Frontul Roşu", sonetele postume de A. Steuerman-Rodion. Costul 20 lei.

x Societatea de Neurologie, Psichiatrie şi Endocrinologie va ține şedință Duminecă 23 Noembrie, ora 10 jum. a. m în sala de curs a clinicei Terapeutice.

D-na şi D-l Iancu Zilberman

au nespusă plăcere de a anunța rudelor şi prieteni naşterea primei lor fetițe

RAŞELICA

născută 18 Noembrie 1924.

Felicitările se primesc Sâmbătă 29 şi Duminică 30 Noembrie 1924 în locuința lor din strada Țuțora No. 14.

Vârfuri de peşte

In primul număr al ziarului „Comœdia" d. Giordano a publicat următoarea glumă rimată :

Actualitate

Chilometrice reclame
Ce 'ntr 'o pagină nu 'ncap,
Vestesc „omul fără nume"
Scris de „omul fără cap".

la care d. Al. O. T. a răspuns cu următoarea

Riposta

Ziarului Comoedia

In unul şi acelaşi hap
Ce-ai pus ca să te ții de glume
Tu, cel mai tânăr din ziare ?
Un autor fără de cap,
Un comedian fără de nume
Şi-o epigramă fără sare.

Al. O. T.

Iată şi răspunsul d-lui Giordano la riposta de mai sus :

Lui Al. O. T.

Cuvinte

Words, words, words.
Shakespeare – Hamlet.

Cuvinte numai să rimeze..
Puteai în loc de „hap"
Să pui cuvântul „țap"
Chiar toată sarea dela Luther
Strofa ta
Zău, nu putea să ți-o săreze.

*

Rime cu împrumut

Strofa ta cu „cap" şi „hap"
—Vorbe cu'mprumut—
Zi, are
Câtuşi de puțină sare ?
Strofa ta nu are cap,
Şi nu are
Nici „picioare"...

*

Nici o deosebire

Să mă crezi, decât zețarul
Tu nu-mi pari mult mai cuminte,
Un zețar culege buchea
Tu, ştii să culegi cuvinte.

*

Sare

Ca să mistui a ta strofă,
Nu ajunge sare simplă,
Ştii ce trebue poete ?
—Dar să n'o iei drept ocară :
Sare-amară.

ABONAȚI-VA LA „OPINIA"

x Şcoala de Arte şi Industrie Casnică de sub direcțiunea D-nei Eleonora Lohan predă cunoştinți de industrie casnică, țesături artistice şi covoare, D-nelor şi D-relor amatoare să cunoască această artă.

Inscrierile se primesc la secretariatul şcoalei în fiecare zi între orele 10—12 a. m. şi 3—5 p. m. în str. C. Negri (Ograda Bisericei Bărboi).

In jurul falşurilor de la Casa Împroprietăririlor

Procesul fraților Sârbu

Bucureşti.— In legătură cu falşurile de la Casa Improprietăririlor înca de mai mult timp s'au descoperit cecurile falşificate în valoare de 5 milioane lei, de către funcționarul Anton Sârbu şi încasate la Banca Națională cu ajutorul fratelui său Constantin Sârbu.

Faptul produsese mirare, cu atât mai mult, cu cât Sârbu fusese considerat ca un om cinstit şi posedând avere personală. S'a aflat însă în urmă, că el mai fusese condamnat la Galați la 1 an închisoare tot pentru delicte comise în calitate de funcționar public.

Tribunblul Ilfov a condamnat pe Anton Sârbu la 6 ani închisoare şi pe C. Sârbu la 2 ani, iar ambii a plăti în solidar despăgubiri Casei de Improprietărire în valoare de 4.700.000 lei.

Ieri Curtea de apel a judecat apelul inculpaților, amânând pronunțarea pentru 24 Noembrie.

Cabinetul Dentar
S. Sirota Grosu
strada Anastasie Panu No. 17 (Piața Halei)
Execută lucrări în platină, aur şi cauciuc, dinți albi fără placă, extracțiuni şi plombe fără durere
Consult. dela 9 jum. până la 7 seara.
PREȚURI REDUSE
Pentru săraci gratis zilnic

Mircea G. Serion
Doctor în drept
AVOCAT
FOST MAGISTRAT TRIB. IAŞI
Birou de Notariat
Iaşi, Sft. Sava No. 41

Ultima oră

Dezvelirea statuei M. S. Regelui Ferdinand

Solemnitatea de la Oradea-Mare.- Cuvântarea Prindpelui Carol şi a primului ministru.-Situaţia pe călle ferate.

Efectele viscolului

Situaţia la C.F.R. - O deraere.. Apariţia lupilor.- O victimă.- Inundaţii la Ploeşti

Bucureşti. — Trenul personal No. 166, pe linia Filiaşi-Tg. Jiu, a deraiat lângă staţia Copăcioasa. Ambele locomotive au sărit de pe linie.

Blocarea staţiei Chitila

Din cauza încurcărei garniturilor de plecare şi sosire în gara de Nord, aseară se aflau garate la Chitila 10 trenuri de călători, în imposibilitate de a fi îndrumate spre Bucureşti.

Astfel, se aflau garate în Chitila personalul de Sighet, acceleratul de Craiova No. 226, personalul de Sibiu—Piatra Olt No. 504, acceleratul de Cernăuţi No. 328, personalul Oradea—Cluj No. 626, personalul Iaşi-Vaslui No. 602; acceleratul de Iaşi No. 130, personalul Temişoara-Craiova No. 32, Expresul de Ostenda, acceleratul Oradea—Cluj No. 326.

*

Au sosit aseară în gara de Nord acceleratul de Cernăuţi, acceleratul Jimbolia-Temişoara, expresul Lemberg-Cernăuţi, expresul Iaşi—Vaslui Simplonul etc.

*

Direcţia generală anunţă că toate trenurile pleacă şi toate sosesc,,.., dar numai în principiu. Adica pleacă şi sosesc când pot!

Linii înzăpezite

Sânt complect înzăpezite liniile Costeşti-T. Măgurele, Bucureşti-Feteşti, Bucureşti-Giurgiu, Giurgiu -- Videle, Bucureşti-Oltenita, Ciulniţa-Calaraşi.

Linia Fâurei-Brăila a devenit iarăşi impracticabilă.

In regiunea Buzeu-Fâurei bântue un viscol năpraznic. Deasemenea pe linia Adjud-Mărăşeşti.

Lupii

In comunele din marginea Capitalei au apărut haitele de lupi care pătrund până în ogrăzile oamenilor.

Un mort

Ieri după amiază la ora 4 şi jum. a fost găsit mort pe câmpul Sebastian lângă Bucureşti, numitul Ion Rădulescu în etate de 37 ani, acoperit complect de zăpadă.

Se crede că nefericitul a murit de inimă, pe când se lupta să răzbească prin troianul de zăpadă.

Cadavrul a fost transportat la morgă.

Inundaţii la Ploeşti

Zăpada enormă căzuiă la Ploeşti, a început să se topească ieri. Şivoaele de apă curg spre părţile joase ale oraşului.

Cartierul Tabaci este complect inundat. In multe case apa a pătruns în cantitate considerabilă.

Conflict în chestia reparaţiilor

Delegatul american respinge metodele franco-engleze

Bucureşti.— Presa din Berlin se ocupă pe larg de o scrisoare adresată de d-l Zilberg, ageneul general al reparaţiunilor, către ministrul de finanţe Luther, prin care îl avertizează, că de la 1 Decembrie nu va mai recunoaşte ca plată a reparaţiunilor taxa de 26 la sută pe care Franţa şi Anglia o percep asupra importului german.

Zilberg vede în această taxă călcarea dispoziţiunilor planului Dawes şi deci n'o mai recunoaşte ca preţ al reparaţiilor.

Presa germană a comentat favorabil această atitudine. O notă oficioasă constată, că e vorba de o intervenţie a delegatului american în contra metodelor franco-engleze.

Zilberg tăgăduieşte Franţei şi Angliei dreptul de a percepe taxe fără dispoziţiile agentului general al reparaţiunilor.

DESVELIREA STATUEI M. S. REGELUI FERDINAND

Solemnitatea din Oradea-Mare Discursurile prinţului Carol şi al d-lui I. Brătianu

Bucureşti.— Trenurile ministerial şi regal care trebuiau să plece din Bucureşti Joi la ora 3 după amează, din cauza viscolului, au plecat la ora 5. Au mers cu dificultate până la Predeal, iar de acolo parcursul a fost normal.

Vineri dimineaţa la ora 11, trenul ministerial a sosit în gara Oradea-Mare, oaspeţii fiind primiţi de către d-l general Moşoiu, ministrul Săveanu şi reprezentanţii autorităţilor.

La ora 12 a sosit trenul regal din care a coborât M. S. Regina şi principii moştenitori Carol şi Elena.

Primarul oraşului le-a oferit pâne şi sare. D. Ionel Brătianu a făcut prezentările. Principile Carol a trecut în revistă compania de onoare.

Cu automobilele, oaspeţii au plecat spre Piaţa Unirii unde este ridicată statuia equestră a Regelui. Străzile erau frumos pavoazate, trotoarele intesate de lume.

Oaspeţii au luat loc în 2 tribune special construite. P. S. S. Episcopul Ciorogaria a oficiat serviciul divin, apoi pânza de pe statuie a fost trasă în uralele mulţimii. Episcopul Ciorogariu a ţinut o înălţătoare cuvântare, apoi a vorbit d-l general Moşoiu şi primarul oraşului.

După discursuri Suverana a primit defilarea societăţilor din judeţ şi a carelor alegorice. La urmă au defilat trupele în frunte cu dl. general Petala şi Dănilă Pop.

*

La ora 2 a avut loc un banchet oferit de primărie în sala Cercului Catolic.

La şampanie primul ministru a ţinut un toast prin care spune, că statuea de la Oradea-Mare dovedeşte recunoştinţa naţiunii pentru Omul alec de Duminecea ca să împlinească marele vis al neamului românesc. Dl. Brătianu încheie, urând sănătate multă Reginei, Regelui şi Familiei Regale.

A răspuns A. S. R. Principele Carol, care vede în statuia Regelui simbolul statorniciei, stăpânirii româneşti pe aceste plaiuri. Indeamnă pe toţi la unire, pentru propăşirea ncamului. Incheie strigând: Trăiască România! în ovaţiunile vii ale conmesenilor.

La ora cinci şi un sfert Regina şi familia Regală au părăsit Oradea-Mare.

CAZUL BRAILOI

ZVONURI. -- O SCRISOARE NOSTIMĂ

Bucureşti,— Ancheta continuă în afacerea dispariţiei locotenentului Brăiloi. Comandantul grupului de aviaţie din Galaţi a ordonat ca nimeni să nu sboare cu aeroplanul fără o autorizaţie specială.

Ieri s'a zvonit la Galaţi, că Brăiloiu după ce a aterizat la Tiraspol a trecut îndărăt Nistrul şi că ar fi fost arestat, fiind deţinut la Cetatea-Albă.

Zvonul nu s'a confirmat.

*

In jurul fugei locotinentului Brăiloi, există o versiune că avionul cu care a fugit locotenentul, ar fi căzut în mare, căci fiind sistem „Brandeburg" n'ar fi avut destulă putere să străbată drumul.

Or, după relaţiile ce s'au primit de la postul de grăniceri de la Cetatea-Albă, rezultă că avionul s'a văzut aterizând pe malul celalt al Nistru'ui—deci nu încape îndoială că locotenentul a trecut la bolşevici.

*

Intr'o scrisoare lăsată, Brăiloi spune că va face un act unic şi măreţ pentru România, şi că gestul său de adevărat patriotism, va rămâne în istorie! deci, să nu fie rău apreciat inainte de a se şti complect rezultatul fugei sale.....

Generalul Wranghel

LA PARIS

Bucureşti. — Generalul ţarist Wranghel a sosit la Paris pentru a urmări în deaproape mersul tratativelor franco-ruse şi a veghea la apărarea intereselor monarhiştilor.

Standardizarea cerealelor

Bucureşti;— D-l ministru Tancred Constantinescu a terminat redactarea proiectului de lege pentru standardizarea cerealelor, prin care totodată se înfiinţează şi o societate de desfacere a produselor agricole.

Achitarea d-rului Duscian

Chişinău. — Tribunalul Chişinău a achitat ieri pe D-rul Duscian în procesul de calomnie intentat de senatorul Sanielevici.

Doctorul Sanielevici a făcut apel.

Complot la Atena

Bucureşti.—La Atena s'a descoperit un complot organizat de generalii Conidopulos şi Rufas cu scopul de a răsturna guvernul.

Cei doi generali împreună cu alţi complici, au fost arestaţi,

Paşapoartele

Confirmarea mandatelor

Bucuresti.— Camera de punere sub acuzare a confirmat ieri mandatele de arestare a maiorului Ştefănescu-Drăganeşti, a inspectorului Stoicescu şi comisarului Dumitriu, toţi 3 implicaţi în afacerea paşapoartelor.

Cetiţi „Opinia"

Cumpărăm Brilliante
Diamante, aur, argint, piatină, Bijuterii şi daturi de aur uzate
Oferlud preturile cele mai mari
Ceasornicăria TISCHLER
Atelier special pentru reparaţiuni de Cronometre şi Bijuterii
IAŞI — Str. cth. Mărăşeşti 36 etaj — IAŞI
Nu cumpărăm decât de la persoane bine cunoscute sau dela persoane cari ne vor prezenta dovadă din partea circumscripţiei din care face parte că obiectul oferit este liber spre vânzare

SOSIND UN NOU TRANSPORT
de UNT de PEŞTE
din NORVEGIA s'a pus în vânzare la
Farmacia WERNER
cele 3 Iodoferate pentru cura de iarnă
Aprobat de Consiliul sanitar superior şi premiate.
Unt de peşte iodoferat simplu WERNER
Tonic depurativ, nutritiv recomandat contra anemiei, scrofulosei, gutei, reumatism etc.
Unt de peşte iodoferat cu fosfor WERNER
Special contra rachitismului, limfatismului şi reconfortant pentru copii şi adulţi slăbiţi de munca intelectuală
Unt de peşte iodoferat cu mercur WERNER
Tonic depurativ şi curativ p. reconvalescenţi sifilitici
Depozit principal: FARMACIA CONST. I. WERNER, IAŞI

Benzină, Uleiuri
pentru automobile,
de vânzare zi şi noapte
IN ORAŞ, lângă Primărie,
(Strada Alexandri 4) la depozitul special
Const. Zarifopol

LA „FERRUM"
FRATII WACHTEL & Co.
STR. I. C. BRATIANU 136
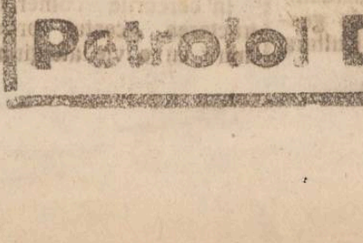
a sosit un mare transport de: SOBE de calitatea cea mai bună, din renumitele fabrici belgiene, Coks silezian, tot felul de maşini dh gătit, garnituri simple şi nikelate pentru sobe, precum şi un mare asortiment de patine nikelate.

Sanatoriul Dr. Tzaicu
IAŞI. STR. CAROL 20, Telefon 125
Clinică Chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai rigurosă. Adaptat la chirurgia de urgenţă. Mecanoterapie, Ginecologie, Ortopedie, Electroterapie.
Se primesc boli interne şi nervoase (exclusă bolile contagioase şi nervoşii turbulenţi).
Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2—5 p. m

Pentru a obţine şi a conserva un păr abundent, mătăsos şi strălucitor, întrebuinţaţi numai miraculosul
Petrolol Dr. Konya

ANUL al XX-lea No. 5246 — 2 LEI NUMARUL — MARȚI 25 NOEMBRIE 1924

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE
Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

Biblioteca Universității Loco

TREBUE O SCHIMBARE

D. Lloyd George, cunoscutul om politic englez, a fost foarte afectat de insuccesul partidului său în ultimele alegeri. Supărarea însă i-a folosit. Fostul prim-ministru a cercetat cu o atenție mirată resorturile psihologiei populare și a aflat unele lucruri pe care poate le neglijase prea mult altădată. Intr'un articol recent, cristalizează aceste constatări, sub forma indirectă a unor comentarii.

„Alegătorii din Anglia, America, Germania și Italia s'au îndreptat spre dreapta, cei din Franța spre stânga, scrie d. Lloyd George. Dar toți, fără excepție, s'au precipitat în acea direcție în care sperau că liniștea, dacă nu altceva deocamdată, va fi găsită cu mai multă probabilitate."

„Calvin Coolidge și Baldwin sunt expresia anglo-saxoană a inevitabilei oboseli ce urmează după tensiunea și sforțările uriașe impuse de războiu. Herriot este incarnația unei Franțe deziluzionate. Acești oameni au fost aleși de țările lor pentru că nu sunt capabili, prin caracter, dispoziție sau capacitate, să conducă națiunea în vre-o aventură militară, politică sau economică. Ei doresc cu toții traiul liniștit, atât în casa lor cât și la alții."

Cum trebue să aplicăm observațiile de mai sus la situația politică din țara noastră?...

E adevărat că și la noi se simte oboseala războiului.

Se simte mai ales ceiace d. Lloyd George a lăsat numai să se subînțeleagă: oboseala, împinsă până la plictiseala exasperată, de oamenii politici care au făcut războiul și au exploatat primele urmări ale păcii. După logica unui popor din Europa occidentală, ar trebui ca guvernul liberal, care stă la putere de zece ani în șir, să fie imediat înlăturat. Și desigur mulțimea l ar schimba dacă s'ar face alegeri libere. Dar așa cum publicul poate da dovezi de temparament european, alți factori se complac în concepțiile levantine. Din acest conflict, țara rămâne mereu subt dictatură.

Nu este un simplu zvon de ziare când se afirmă că guvernul trebue să se schimbe în curând, ci expresia tot mai accentuată a unei necesități generale pe prinenirea atmosferei. Avem nevoie de un val de aer curat. Să respirăm, să gândim, să muncim în libertate cu gândul împăcat că la cârma treburilor obștești nu mai sunt oamenii care fac să se vorbească zilnic de Văcărești, ca și cum acolo ar fi centrul statului. De ce să nu alegem alți guvernanți cum au făcut țările de care se ocupă d. Lloyd George? Probabil pentrucă de noi se ocupă prea mult dinastia Brătianu.

—Y—

Parlament de formă...

PIEDICI LA CONTROLAREA ACTELOR DE GUVEKNAMANT.
CUM SE FAC COMUNICARILE ȘI INTERPELARILE

Parlamentul n'are numai rostul de a înregîstra sacii de legi pe care guvernul îi încarcă și descarcă—cu o prodigalitate ametitoare—pe birourile celor două Camere. Ci el trebue să fie un ochi veșnic atent la situația din țară și la modalitatea desfășurărei acțiunei de guvernământ.

Reprezintanții națiunei (ca să zicem așa) își îndeplinesc rolul lor de ecou permanent al nevoilor publice și de controlori ai actelor de guvernământ, prin așa zisele comunicări care se fac de la începutul ședințelor Camerei și Senatului.

Din nefericire însă, aceste comunicări sânt sufocate în cadrul strâmt al regulamentelor, adică nu pot avea amploarea necesară pentru că li se îngădue a depăși o insuficientă durată de timp (ni se pare, 10 sau 15 minute).

Dar pe lângă aceasta, mai au cusurul că nu obligă pe miniștri a le da curs și a le răspunde imediat. Astfel, se fac sute și mii de comunicări, de care nu se sinchisește nimeni și care n'au nici un fel de efect.

*

Dar deputații și senatorii mai au o armă prin care să ție din scurt guvernul cu actele lui. Este: *interpelarea*. Prin mijlocul interpelărei se fac demascări, se cere socoteală și se duc campanii de răsturnare. Din păcate însă, regulamentele defectuoase (putem zice perfide) slăbesc considerabil, dacă nu chiar anulează puterea interpelărei.

Depildă, regulamentul Camerei îngădue numai o singură zi pe săptămână: Joia, pentru dezvoltarea interpelărilor. Dacă ai de atacat o chestiune și de încercat o răsturnare, trebue să aștepți și să te divizi din Joi în Joi. Vorba populară: din Joi până mai de-apoi!

Bine înțeles că, cu sistemul acesta, valoarea interpelărei slăbește, iar guvernul își vede liniștit de abuzuri și afaceri.

In scandaloasa panama a pașapoartelor, au trecut câteva săptămâni până ce trei deputați și-au putut dezvolta interpelările. Și mai sânt încă la rând, până la sfârșitul anului, câteva interpelări în aceiași chestiune. Cu toată vremea ca problema să-și piardă actualitatea...

*

Dar lipsa de probitate a guvernului și a birourilor lui parlamentare mai face ca punerea interpelărilor la ordinea zilei să fie o chestiune cu totul nesigură. De pi dă, interpelarea în chestia hârtiei anunțată de d. Ioanițescu, așteaptă din sesiunea trecută. Când va fi desvoltată, nu va avea aproape nici un interes.

In fine, desele vacanțe pe care le ia Camera, înghit multe Joi, împuținând și pe aceasta cale zilele interpelărilor.

In astfel de condiții, parlamentul ajunge o ficțiune. Și nici nu poate fi altfel cu niște Camere alese prin violență și fraudă, și cu niște majorități obligate a asculta smerit poruncile guvernului.

Z.

Funcțiunea socială a maternității

Problema natalității rămâne în fruntea preocupărilor franceze. Deficitul permanent al nașterilor în Franța îngrijorează pe cetățenii republicei și-i face să caute tot soiul de sisteme pentru înlăturarea răului. Astfel, s'a ajuns la ideia că maternitatea este o funcție socială care dă dreptul la avantaje deosebite.

Asociațiile franceze ale funcționarilor publici cer congedii de maternitete, integral retribuite și cu întreaga respectare a condițiunilor de avansare. Anume, cer un congediu de trei luni înainte de naștere, pentru a se da putiuța mamei să-și îngrijească sarcina. Apoi, un congediu de un an după naștere, pentru ca mama să se consacre creșterei copilului în timpul când acesta are o specială nevoe de îngrijire.

De altfel, în unele instituții particulare franceze s'au și realizat o parte din aceste deziderate. Marile magazine acordă femeilor-mame congedii de un an cu leafa întreagă. Nu-i nici un motiv a crede că Statul francez va refuza să urmeze aceste bune exemple.

Viscolul în Fălciu

Huși.— Vineri și Sîmbătă viscolul a bîntuit cu furie în tot județul Fălciu, întrerupând circulația. Linia Crasna Huși a fost troenită.

De ieri, situația s'a ameliorat.

Oamenii sângeroși ai Spaniei

Generalul Martinez Anido, ajutorul principal al lui Primo de Rivera.— Actele unui om blestemat

Dictatura din Spania are, de câtva timp, un caracter foarte sângeros. O simplă manifestație a aspirațiunelor liberale a fost suficientă pentru a se dezlănțui cea mai sălbatecă prigoană. Știrile despre conspirațiuni și lovituri revoluționare sunt în mare parte exagerate sau chiar inventate de oficialitate, pentru a servi ca pretext la represiuni oribile.

Pentru desăvârșirea operei sângeroase, dictatorul Primo de Rivera are un auxiliar fioros în persoana generalului Martinez Anido, subsecretar de stat la interne. Numele acestuia este necunoscut la noi, dar în Spania este în fiece moment pronunțat în scrâșnirea dinților.

*

Generalul Martinez Anido participa la expediții coloniale și în 1920 se aștepta să fie trimis în Maroc. Dar guvernul l-a numit guvernator la Barcelona, cu prilejul unei greve importante. Și Anido a făcut din acea parte a Spaniei un adevărat câmp de război.

Sistemul lui de acțiune a constat din organizarea bandelor care comiteau violențe de stradă și chiar asasinate. In acelaș timp a inventat transportarea arestaților pe jos, de la un loc la altul, cu rezultatul înfiorător al „fugei de sub escortă".

Observați afinitatea impresionantă cu regimul liberal al Brătienilor. Și la noi liberalii au organizat bande antisemite pentru dezordini; și la noi se obișnuește „fuga de sub escortă". Toate dictaturile se manifestă în acelaș chip!

Sub autoritatea lui Anido, multe persoane nevinovate au închis ochii de timpuriu.

Muncitorii exasperați au recurs la același sistem al asasinatului. Dar pentru o victimă a lor trebuiau să plătească doi, apoi zece și chiar 20 din rîndurile sindicaliștilor. S'au încercat și nu mai puțin de 9 atentate asupra călăului Martinez Anido, dar toate au dat greș.

In fine, muncitorii au considerat ca vinovat pe însuși guvernul din Madrid și s'a găsit un braț care a întins revolverul chiar asupra lui Dato, primul ministru de atunci. Dato a plătit cu viața toate actele generalului din Barcelona.

*

Schimbându-se regimul, Martinez Anido a fost debarcat din funcția lui. Fostul guvernator a trebuit să stee multă vreme ascuns într'o insulă unde un cunoscut i-a oferit azil.

Dar bandele organizate de dînsul au continuat dezordinile și jaful la Barcelona.

Când Primo de Rivera a fă-

(Cont. în pag. II-a)

Actualități din afară

Cel mai cald loc din lume.— Buletinul Societății de Meteorologie din Londra anunță că temperatura cea mai ridicată observată la umbră a fost în Tripolitania, la Azizia, la 40 kilometri depărtare de coasta mării, unde la 13 Septembrie termometrul a atins peste 58 grade.

*

Electrocutată de o lampă electrică. — Luise Moreau, bucătăreasă din Dijon a fost găsită moartă într'o pivniță unde stăpânul său o trimesese să caute niște provizii.

Ea ținea în mîna crispată o lampă electrică și avea arsuri la încheetura mânii stîngi și la palma mînii drepte.

Nenorocita fusese electrocutată.

*

Florile artificiale.— Istoria florilor artificiale este interesantă în zilele noastre cînd sînt așa de răspîndite și dau de lucru la atîtea muncitoare. Fabricația lor a început într'o epocă foarte depărtată: se crede că spre anul 350 înainte de Cristos, Egizii au adus în Grecia florile artificiale pe care le lucrau. La Roma sub împărați doamnele își împodobeau îmbrăcămintea cu flori făcute din scoarță de papirus sau cu stofe de diferite culori pe care le parfumau cu esențe de flori naturale. In secolul al treilea, Chinejii lipeau cu ceară pe cozi de pene flori făcute din mătase.

Dela ei au importat în Europa moda spaniolii și apoi italienii. Aceștia din urmă au dus-o în Franța, unde a devenit cu timpul o adevărată industrie.

Moarte prin asfixie

București.—In str. Turda din Cluj au fost găsiți asfixiați soții Komiecl, din cauza deteriorizărei conductei de gaz aerian.

Nefericiții au murit în drum spre spital.

Păstrați bonul

Anglia și Sovietele

Guvernul conservator englez a revenit asupra actului prin care d. Mac Donald recunoscuse Sovietele ruseți. Lucrul este desigur important, dar nu surprinzător.

D. Mac Donald făcuse înțelegerea cu Franța, încheiase protocolul dezarmărei de la Geneva și recunoscuse Sovietele, în baza ideologiei demoerate și pacifiste a socialismului al cărui exponent guvernamental era.

Dar majoritatea poporului englez de financiari și negustori are interese anumite care nu se prea împacă cu armonia și pacea reală în Europa. De aceia, alegătorii engleji au răsturnat guvernul laburist și au revenit la politica tradițională a Albionului, aducând la cârmă pe conservatori.

In virtutea misiunei pe care o au, guvernanții conservatori au început prin a face rezerve asupra pactului de la Geneva și vor spulbera în curând toate visurile pacifiste.

Urmează acum ruperea contactului diplomatic cu Rusia sovietică. Pentru a se pacifica, Europa are nevoe de refacere, ier pentrn a se refăce are nevoe de Rusia. Dar Angliei nu-i trebuește o Europă prea mult pacificată. Prin urmare...

Vom vedea ce se va alege și din amiciția anglo-franceză, odată ce guvernul Baldwin aplică cu amploare politica tradițională engleză.

—X—

ASPECTE

Biblioteci pentru copii

Asociația culturală americană „Book committee of Children's Libraries" a inaugurat în cartierul Saint-Severin, la Paris, o sală de lectură cu două mii de volume pentru copii. Trei domnișoare tinere (spre deosebire de sistemul în vigoare al bibliotecarelor domnișoare bătrâne) vor da vizitatorilor sălei indicațiile și sfaturile necesare, povestindu-le diverse întâmplări pe pari copiii le vor complemta în urmă din cetirea cărților. Și pentruca micii lectori să se simtă într'o atmosferă cât mai plăcută, au la dispoziție fotolii elegante, sala e împodobită cu flori și organizatorii își dau osteneala ca tot ce ar putea să amintească o sală rigidă de clasă, să dispară.

Ințelegerea aceasta a nevoilor copiilor, este admirabilă. Am mai vorbit aci despre educația, numai pe calea cărții, a copiilor, Și de câte ori prilejul se va ivi, vom repeta mereu aceleași sfaturi și vom reveni, pentrucă avem convingerea nestrămutată că un popor nu se poate transforma prin oamenii ajunși la maturitate — învechiți deacum în rele, cu mintea saturată și cu sufletul stors de simțiri și iluzii — ci prin tinerii curați și doritori de învățătură, prin copiii ale căror calități n'au fost corupte încă de vicisitudinile vieții.

Pentru aceasta însă, avem nevoe de educatori, de pedagogi înțelegători și umani — crescuți la școala marilor iubitori ai omenirii și ai ideilor de libertate, iar nu otrăviți de sistemele retrograde ale domnului Găvănescu, de pildă — tinere elemente pentru cari sufletul copilului să fie o comoară și deci ca pe dânsa să o atingă cu iubire, un bellori arătăgoși

Note și impresii

Oscar Wilde și mulțimea

de *Eugenia Dimitriu-Sinești*

Nimeni poate n'a disprețuit mai adânc gloata și în același timp nu a râvnit mai mult la aplauzele ei, ca Oscar Wilde.

Viața atât de frământată a straniului și strălucitului poet englez, restrânge în toate imprejurările ei această bizară dualitate a sufletului lui Wilde. Preocupat veșnic de impresia ce trebuia să o producă în jurul său, el își puse foarte rar geniul în încrare, fiindcă prea mult disprețuia mulțimea ca să o poată crede capabilă de a se urca până la culmea cugetării lui; și totuși prea mult râvnea la aplauzele ei ca să nu caute să o impresioneze măcar prin persoana lui și mai ales prin îmbrăcămintea lui într'untâi extravagantă și apoi excesiv de luxoasă când a ajuns în culmea strălucirii.

Ne lămurim în deajuns asupra acestei chestiuni când ne gândim la acel turneu făcut de Wilde în America, sub titlul de conferențiar și estet. De fapt el a fost renumit nu atât prin conferințele sale care fuseseră secotite slabe și de care el însuși își aminti mai târziu cu dezgust — cât mai ales prin ridicolul și curiozitatea etalate în fața unei mulțimi care se aduna *să vadă* pe „marele estet", — îmbrăcat în costumul său caracteristic, cu pantalonii scurți până la genunchi și cu nelipsita floare a soarelui la buionieră. Publicul american făcea mare haz de exteriorul lui Oscar Wilde, în timp ce conferințele lui îl lăsau indiferent.

Viața lui Oscar Wilde este un nesfârșit șirag de poze și atitudini, de silințe perfect ridicole de a captiva acea mulțime pe care o disprețuia profund. Aceste silințe poate au făcut pe autorul lui „De profundis" să pro ucă puțin față de geniul său viguros, fiindcă silințele vane i-au umplut prea mult timpul; sau poate că în disprețul său pentru mulțime, Wilde găsea nefolositor să-i împărtășească ei ceeace frământa mintea lui atât de ascuțită, sufletul lui atât de adânc. Ori poate și una și alta eu contribuit în egală măsură...

(Continuarea în pag. II)

BON DE PREMII No. 27
Ziarul „OPINIA"
100.000 lei, din care 20.000 numerar

Astăzi la SIDOLI cea mai reuşită, cea mai umoristică şi cea mai răsună oare creaţie a mondialului comic

MAX LINDER în Casa Misterului (La maison du mystère)

Grandioasă şi fastuoasă montare de cel mai mare scenarist al lumei ABEL GANCE în **6 mari acte 6**

Adaos la program: puternica dramă de moravuri Intre datorie şi ură cu frumoasa EDY DARCLEA

Filmul «Casa Misterului» cu Max Linder, parodie care înalţă pe maistrul humorist la gradul de cel mai mare artist mondial, este într'adevăr în 6 acte. Noi a rautăcioasă că realizarea aceastâ ar fi în mai puţine acte este o pură răutate bredată pe invidie jenică, pe concurenţă ordinară de panoramo de iarmaroc. Preţurile obişnuite reduse.

CEREŢI NUMAI
Galoşi veritabil ruseşti Marca △ Triunghiu
Marfa solidă, ca în timpuri normale, se poartă garantat un an întreg
Depozitu general la
S. FAIBIŞ & A. RAUCH str. Costache Negri 24
En detail:
CARL KRATENSTEIN str. I. C. Brătianu
LUPU LIEBLICH str. Ştefan cel Mare
LEON KATZ str. Elena Doamna
LA DOUAN str. I. C. Brătianu
FRAŢII ARONOVICI str. I. C. Brătianu

Blănării
DE LA CASA
Alter David S-sor
de vânzare la:
FIRMA „IACOBY"
în str. Ştefan cel Mare 48
vis-a-vis de Banca Iaşilor

Magazinul şi atelierul renumitei blănării LA DAVID
S'a instalat la Str. Ştefan cel Mare No. 19 (vis-a-vis de Parfumeria Venera) şi înştiinţează Onor. clientela că a primit un assortiment de blanuri fine pe care le-a pus în vânzare cu preţurile cele mai reduse.
Atelierul propriu execută lucrări cu reuşită garantată şi după ultimele modele.

Vă puteţi îmbrăca ieftin, numai la
Croitoria „LAZARO"
IAŞI, STRADA COSTACHE NEGRI 41, COLŢ
Mare asortiment de iarnă. **HAINE GATA** pentru bărbaţi, băeţi şi copii. Macferlane, Paltoane, Costume, Sport şi Blăniţe. ATELIER SPECIAL de COMANDA. Se primesc comenzi şi cu STOFA CLIENŢILOR. Mantile de cauciuc şi Raion special în Mantile de Damă.
Se vinde cu preţuri reduse **şi în RATE**
Vizitaţi spre convingere! Cu toată stima
„LAZARO"
Str. C. Negri No. 41, colţ

Benzină, Uleiuri
pentru automobile,
de vânzare zi şi noapte
IN ORAŞ, lângă Primărie, (Strada Alexandri 4) la depozitul special
Const. Zarifopol

DE INCHIRIAT imediat 2 prăvălii, subsoluri şi câteva apartamente pentru locuinţe sau birouri, construcţie nouă având tot confortul.
A se adresa la D-na Anetta Tischler între orele 1-5 Iaşi, str Marzescu 36 etaj.

Milioane
se pot câştiga cu o obligaţiune de 3½% a oraşului Bucureşti de 100 lei.
Tragerea cea mai apropiată la 1 Ianuarie 1925 cu următoarele câştiguri: 1 000,000; 200.000; 100 000; 50.000; 40.000 etc. Adresaţi-vă la Casa de schimb
S. HAIFLER
Iaşi, strada Ştefan cel Mare No. 38 unde se cumpără orice fel din ţară sau străinătate.
Cumpăr şi vând acţiuni Jewish Colonial, deasemenea aur şi argint.

MANUFACTURA de TUTUN
IAŞI
PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţă celor interesaţi că, Manufactura de tutun Iaşi ţine licitaţie publică cu oferte închise, în ziua de 17 Decembrie 1924, pentru furnizarea a 30 (trei zeci) vagoane lemne de foc —de metru— pentru foc.
Licitaţia se va ţine în conformitate cu art 72—83 din legea Contabilităţei Publice.
Supra oferte nu se admit.
DIRECŢIUNEA
No. 7717

BURSA DE COMERŢ IAŞI
Convocare
Corporaţia Bursei de Comerţ Iaşi este convocată în adunare generală extraordinară la 30 Noembrie 1924 ora 10 dimineaţa la salonul Camerei Comerţ şi Industrie Iaşi str. Cuza-Vodă No. 67, la ordinea zilei fiind alegerea membrilor din corporaţie care, conf. art. 49 din legea asupra Burselor de Comerţ să fie traşi la sorţi pentru judecarea proceselor datorite Camerei Arbitrale,
In caz că la 30 Noembrie a. c. nu se va întruni numărul legal de membri, adunarea generală extraordinară se consideră, conform legii, amânată de drept pentru ziua de 10 Decembrie 1924, când se va proceda la alegerea cu ori care ar fi numărul membrilor prezenţi.
Preşedinte, N. V. ŞTEFANIU
Secretar, GH. I. MIRAUŢA

SALI PORJES
Magazin de Confecţiuni şi Mode
Piaţa Unirei Tel. 328
face cunoscut că s'a întors din voyage cu un bogat asortiment de modele originale în **Mantouri. Rochii şi Pălării.**

Falşificarea unui certificat de Liceu

Chişinău.— In luna Septembrie s'a prezentat la Liceul 2 de băeţi comerciantul Isac Stonder din jud. Hotin cu o cerere pentru înscrierea fiului său Leib, în clasa 7-a acestui liceu.
Odată cu cererea de înscriere, el a depus şi un certificat eliberat de liceul de Băeţi din Cernăuţi.
Secretarul Liceului verificând actele, a observat că certificatul depus de Stondler are oare cari corecturi.
Arătând Directorului certificatul, acesta a dispus să se ceară lămuriri de la Liceul respectiv din Cernăuţi.
Peste câteva zile Liceul 3 de băeţi din Cernăuţi a înaintat liceului din Chişinău copia certificatului din care rezultă că certificatul a fost eliberat elevului Izrail Şainberg, din clasa a 3-a.
Văzând că la mijloc e un falş liceul a reclamat cazul parchetului, care a intervenit la siguranţa din Cernăuţi, pentru arestarea lui I. Şainberg care a şi fost înaintat parchetului de Chişinău.
Cercetările contfnuă.

O sărbătorire dăscălească în Iaşi

Banchetul în onoarea d-lui D. Sachelareecu

In localul şcoalei „Gh. Asachi" a avut loc Sâmbătă seară banchetul dat de „Asociaţia corpului didactic primar", în onoarea d-lui *Dimitrie Sachelarescu*, înaintat inspector general şcolar.

*

Au participat d-nii Gh. Manoliu, D. Sachelarescu, Victor Munteanu, d-na A. G. Scobai, d-na A. Lăzărescu, Părintele Cezar Vuza, d-nele Natalia Popescu, Liliana Popovici, Vasiliu, Teodorescu, d-nii Toma-Osoi, Ionăşescu, Grigore Ion, Cezar Tăzlauanu, Vasiliu, d-na Tulbure, d-na Nae Ionescu, Morţun, preoţii Nicule şi Ţincoca, Lascar Matasaru, V. Agapi, d-na Sachelarescu, d-nele Motaş, Plăcinţeanu, Malcoci, Munteanu, d-nii C. Andriescu, Zamvel, Mihai Simionescu, d-nele Zaharia Mitescu, Clos, Lucica Vasiliu, Buţureanu, Manole Codreanu, Giurinescu, Părintele Manole, d-nii Toma Zaharia, Varlanescu, Dorin, Grigore Roiu, C. Vartic, Popescu, Anastasiu, d-nele Botez, Dogariu, Morţun, Măcărescu şi Georgescu.

*

Au rostit cuvîntări, d-nii Victor Munteanu, Vasile Agapi, Nae Ionescu, Părintele Niculea Cezar Tăzlăuanu, Părintele Vuza d-na Omer Popovici, d-nii Toma-Osoi, Andriescu, Părintele Ţincoca şi d nii Gh. Manoliu.
Toţi cuvîntătorii, au arătat că pe lângă sărbătorirea d-lui Sachelarescu ca dascal, ca organ de control şi ca amic, se mai sărbătoreşte şi realizarea unui deziderat ca personalul de control şcolar, să fie recrutat din cadrele dascălimei pe care are a o controla.
A răspuns sărbătoritul zicînd că idea, care mulţumeşte azi pe dascăli, a fost întâiu ridicată de nemuritorul Haret.
In continuare spune că misiunea de azi a corpului didactic primar, este de a lupta pentru a pune capăt analfabetismului ce prezintă o mare primejdie pentru ţară.
Intr'o mare înălţare sufletească serbarea a continuat până la ora 1 noapte.

In memoria lui C. Manciu

PARASTASUL DELA VOINEŞTI

Eri a avut loc la Voineşti, din iniţiativa locuitorilor din acel sat, un parastas pentru pomenirea lui C. Manciu, fostul şef de seetor al organizaţiei liberale.
Au luat parte membrii familiei, numeroşi prietini din Iaşi, d-nii Frăţiţă, Bantaş şi Dobrovici ajutori de primari, căpitanul Popovici, preotul Dumitriu şi locuitorii din împrejurimi.
Serviciul religios a fost oficiat de către părintele Niculea, protoereul judeţului, împreună cu diaconul Marţian şi parohul din Voineşti Miron.
Au ţinut cuvântări părintele Dumitriu din Lungani, care a făcut biografia defunctului, arătându-i meritele şi deplângând soarta nedreaptă care l-a smuls din viaţă.
A mai vorbit d. Bantaş, descriind împrejurările crimei lui Corneliu Codreanu şi evocând cu căldură figura lui Manciu care a murit făcându-şi datoria.

ECOURI

— **Muştar cu must,** s'a pus în vânzare la principalele băcănii din oraş. Depozitul general: Farmacia Werner.

Oricum, putem spune cu toată siguranţa că Oscar Wilde a dăruit omenirii foarte puţin din comorile nesfârşite ale cugetării sale. Iar cât a creiat au fost simple scânteeri produse desigur numai în clipele când se elibera de cei doi tirani: dispreţul pentru gloată şi râvna arzătoare după aplauzele ei.
A venit însă un timp când Oscar Wilde se dădu cu totul „sie însuşi". Au fost cei doi ani petrecuţi în închisoarea dela Reading, unde avea drept nume un număr de înregistrare. Aici, neavând o gloată pe care să o impresioneze şi nici s'o dispreţuiască, se lasă învins de geniul său şi dădu la iveală una dintre cele mai de seamă opere ale sale: „De profundis".

*

Totuşi Oscar Wilde a suferit o mare înfrângere din partea acestei despreţuite gloate,—înfrângere cu atât mai zdrobitoare pentru el, cu cât gloata îl era mai nesuferită. Aceasta s'a întâmplat în drumul său spre locul de pedeapsă, pe peronul gării Clafam. Mulţimea, timp de o jumătate de oră l-a biciuit crud cu dispreţul ei. Ca să înţelegem mai bine cât l-a durut pe Wilde această întâmplare, e de ajuns să reproducem impresiile pe care le-a notat singur:
„Aproape o jumătate de ceas, am stat înconjurat de mulţimea care mă huiduia. Un an întreg, în toate zilele, la ceasul acela, plângeam atât timp cât ţinuse atunci batjocorirea mea".
Aceasta a fost cea mai mare durere din viaţa lui Wilde. Nici ruşinea vinei, nici cei doi ani de închisoare, nici mizeria de mai târziu, nu i-au produs atâta durere, ca acea jumătate de oră de violent dispreţ din partea unei mulţimi pe care el însuşi o dispreţuise totdeauna!

Sineşti.

Eugenia Dimitriu

Cererile agricultorilor

MEMORIUL INAINTAT GUVERNULUI

In urma întrunirei ţinută de reprezentanţii sindicatelor agricole din întreaga ţară s'au votat următoarea moţiune care a fost înaintată guvernului:
Comitetul Uniunei Centrale a Sindicatelor agricole, Preşedinţii sindicatelor interne şi delegaţii ai acestor sindicate s'au întrunit la sediul Uniunii în ziua de 16 Noembrie 1924, pentru a lua în desbatere chestiunile ce interesează astăzi agricultura ţării.
In urma dnsbaterilor cari au avut loc s'a votat următoarea moţiune care cuprinde cererile agricultorilor:
1) Deplina libertate în regimul cerealelor şi a vitelor prin înlăturarea complectă a taxelor de export şi a oricărer prohibiri oe ar împiedica comerţul acestor produse. Pentru nevoile bugetare cari se satisface cu taxele de export la cereale şi vite propunem repartizarea lor prin impozite directe asupra tuturor claselor sociale,
2) Reorganizarea sistematică şi definitivă a căilor ferate române prin comercializare cu ajutorul capitalului străin, iar până la realizarea acestui deziderat, parcul de vagoane de marfă să fie considerabil mărit, vagoanele să fie puse la timp la dispoziţia agricultorilor, iar sporul de 50 la sută la taxele de transport pentru mărfurile ce se exportă să fie suprimat.
3) Suprimarea unuia din cele două impozite ce îngreunează pe nedrept pe agricultori: impozitul pe cifra de afaceri şi taxa de timbru proporţional, precum şi toate taxele comunale şi judeţene puse în chip arbitrar şi nelegal asupra mărfurilor agricole şi transit.
4) Imbunătăţirea simţitoare a creditului agricol prin mărirea creditului acordat de Cassa de Gaj până la nevoia actuală a agriculturii şi satisfacerea acestei nevoi în chip echitabil în raport cu garanţiile oferite.
5) Inaugurarea unei politici de stabilizare monetară definitivă.

Informaţii

x Ziarele din Cernăuţi anunţă că la oficiul poştal din Câmpulung (Bucovina) a fost confiscată o scrisoare adresată cuziştilor din acel xraş, prin care aceştia era îndemnati să fie gata pentru a participa la elibararea lui Corneliu Zelea Codreanu din închisoare.
In acea scrisoare se mai spunea că deţinutul sufere chinuri grozave, aşa că toate forţele trebuesc unite pentru a-l elibera.

x Comuna a obţinut dela Ministerul Industriei două vagoane cu zahăr, în preţul costului, care vor fi distribuite la funcţionari în ajunul sărbătorilor.

x Eri după amiază a avut loc la Hotelul Binder o consfătuire a unui grup de cetăţeni evrei provocată de d. dr. Lederländler, pentru a discuta chestiuni în legătură cu spitalul israelit. Au vorbit d-na Schonberg, d-nii dr. Frühling, Jean Hefter, H. Gherner şi alţii.

x Şcoala de Arte şi Industrie Casnică de sub direcţiunea D-nei Eleonora Lohan predă cunoştinţi de industrie casnică, ţeseturi artistice şi covoare, D-nelor şi D-relor amatoare să cunoască această artă.
Inscrierile se primese la secretariatul scoalei în fiecare zi între orele 10—12 a. m. şi 3—5 p. m. în str. C. Negri (Ograda Bisericei Bărboi).

Ultimele informaţiuni

x Circulaţia trenurilor spre Bucureşti a fost reluată în mod normal, cu începere de astăzi..

Trenurile vor pleca din gara Iaşi la ora reglementară.

Dună telegramele sosite din Bucureşti, trenurile spre Moldova vor sosi fără întârzieri.

Linia Tecuci-Galaţi, continuă a fi blocată la «Independenţa», din cauza deraierei unui tren. Până la ora 12, circulaţia urma a fi restabilită.

In Basarabia, circulaţia a fost restabilită.a afară de liniile Basarabeasca-Reni şi Basarabeasca-Cetatea-Albă.

Astăzi va fi reluat trafeul de mărfuri spre Bucureşti.

x Proectul de lege pentru intinerirea cadrelor în armată e aproape terminat.

Prin acel proect se reduc termenele de serviciu pentru ofiţerii superiori şi generali şi astfel se face posibilă trecerea la pensie a multor ofiţeri din aceste categorii şi se provoacă a foarte mare mişcare în armată prin înaintarea calor mai tineri.

x Astăzi începe înaintea Curţei de Apel s. I. judecarea fraudelor de la fabrica de spirt Dumbrăveni.

x Evenimentul din lumea teatrală semnalat de noi, a fost imediat relevat de întregul public ieşean.

Astăzi putem anunţa că s'a luat iniţiativa unei frumoase manifestări de simpatie şi a unui festival artistic în cinstea d-lui Vernescu-Vâlcea, unul din cei mai vechi şi mai distinşi corifei ai scenei româneşti.

x Primăria Capitalei, care făcuse cereri de credite la Paris şi Londra, a primit opt oferte din partea mai multor consorţii din aceste două centre.

Se pare că dintre aceste oferte cele mai serioase sunt ale unui grup englez, sprijinit de un grup de bănci din Bucureşti şi ale unui consorţiu american. Tratativele sunt în curs.

x PREŢURILE ALIMENTELOR.—Astăzi au fost convocate la comună comisiunile pentru fixarea noilor preţuri la carne, peşte, restaurante şi hoteluri, întrucât mâine după amiază urmează a se intruni comisiunea interimară spre a ratifica aceste preţuri.

Deasemenea se vor lua ultimele decizii relative la preţul făinei şi al pâinei.

Preţurile la restaurante vor fi sporite, în raport cu urcările alimentelor pe piaţă.

Deasemenea va fi sporit preţul cărnei şi al peştelor.

x D-na Harding, soţia fostului preşedinte al Statelor-Unite a încetat din viaţă Sâmbăta trecută.

x Ca să se vadă până unde au ajuns certurile între iorghiştii din localitate, relevăm următoarele graţiozităţi pe care ziarul „Straja" al d-lui Ifrim le serveşte prietenilor d-lui P. Dragomireseu :

„Zvonurile că ar fi existând altă organizaţie sau gazetă tot cu titulatura partidului nostru, este (sic) sau o glumă de prost gust, sau o născocire grosolană a şarlatanilor şi duşmanilor noştri.

Aşa dar, „şarlatani" şi „duşmani" !.,,. Ce adjective şi-ar mai fi păstrat pentru viitor ?

x In regiunea noastră preţul vagonului de grâu şi de floarea soarelui a trecut de 90000 lei,

x Facultatea de Ştiinţe aduce la cunoştinţa studenţilor universtităţii că în vederea excursiunei ce se va face în vacanţa Paştelor, se primesc înscrieri la biblioteca universităţii la D-l Scorpan, între orele 10-12 a. m. până Joi 27 Noembrie.

Excursia va avea următorul itinerar. Iaşi-Bucureşti Belgrad-Fiume Veneţia-Milano-Tirol-Viena-Turnul Severin (cu vaporul) Excursia se face în condiţiuni extrem de avaatajoase.

x PROCESELE D-LUI TEITLER.— Trib Iaşi s. III după lungi desbateri, a respins cererea d-lui A. Teitler, cel mai mare bogătaş al Iaşului, pentru reziliarea contractului şi evacuarea hotelului Traian de către actualul arendaş Bercovici a cărui contract expiră în 1923.

D. Teitler are două măsuri. Indignat când foştii proprietari îi vorbesc de preţul ridicol cu care s-au vândut acum 2—3 ani nenumăratele imobile, al căror fericit proprietar este astăzi d-sa, şi cere pe de altă parte evacuarea imobilelor de către chiriaşi cu lacrimi de victimă care nu încasează de cât chirii ridicole.

x *Lemne pentru pentru nevoieşii din Iaşi.* — In societatea filantropică „Fundaţiunea Ghisela şi Arnold Weinrauch", se continuă cu distribuirea de lemne la nevoieşi.

D George Lehrer, vice-preşedintele, ne spune că până azi s'au distribuit lemne la 690 familii nevoieşe, fără deosebire de religie.

Umanitara acţinne continuă.

In acelaşi timp se continuă cu îmbrăcarea şi încălţarea elevilor din şcoala de meserii „Ghisela şi Arnold Weinrauch".

De altfel şcoala fnncţionează în cele mai bune condiţiuni.

x Ieri s'a vândut o cramă de 80 vase vin din podgoria Buciumi cu 12 lei litrul, loco cramă.

Este cel mai ridicat preţ din anul curent. Vinul pare în urcare.

x CÂND ADORMI IN TREN... — Comerciantul Benţin Reclas, venind cu trenul de Băiţi a adormit în vagon. Cînd s'a trezit, a constatat că i s'a furat din haină suma de 13.000 lei.

x CAZUL BRĂILOI.—Ancheta în jurul dispariţiei locot. aviator Brăiloiu n'a dus până în prezent la alt rezultat decât acela că fugarul era în slujba sovietelor.

Paguba făcută statului în afară de cea morală, care nu poate fi preţuită, se ridică la peste două milioane lei.

Comisiunea de anchetă, trimisă la Galaţi, a depus raportul d-lui general Mărdărescu ministru de război.

x IMPUNERILE FISCALE PE ANUL VIITOR.— Ministerul de finanţe pune în vederea societăţilor anonime şi tuturor întreprinderilor cu bilanţ, că în ce priveşte obligaţia depunerii declaraţiunilor de impozit pe 1925 se vor respecta în totul dispoz ţiile art. 96 din legea contribuţiunilor directe, menţinându-se ca ultim termen pentru depunerea declaraţiunilor finele lunei Aprilie.

Intreprinderile ce nu vor depune bilanţul până la acea dată vor fi considerate contravenionte.

Pentru toate celelalte declaraţii se va respecta termenul prevăzut de lege, ele putându-se depune în tot cursul lunei Ianuarie, fără nici o altă prelungire.

x Eri s'a întrunit la Bucureşti comitetul central al asociaţiei generale a profesorilor secundari, decizând începerea unei vehemente campanii contra d-lui Lalescu, care ar fi cel mai mare duşman al revendicărilor corpului didactic.

x IAŞUL BENEDICTIN.— Noua ediţie a codurilor şi legilor noastre, colecţia C. Hamangiu, se pregăteşte la Iaşi.

După multe alte incercări, fiind nevoe de o muncă atentă de benedictin care să scoată din colecţie legile abrogate şi să introducă la locul lor legile noi şi mai ales articolele modificate d. Hamangiu s'a adresat pentru această lucrare d-lui inginer C. Stoicescu sub directorul Regiunei Iaşi a ministerului lucrărilor publice.

x Marţi 25 c. ora 4 va avea loc la Asociaţia femeilor creştine str. Buzdugan No. 8, conferinţa d-rei S. Dimitriu, profesoară de pedagogie, tratând despre „Individul în socletate şi raţiunea ca factor educativ".

x Un incendiu a izbucnit astă noapte la casa cu no. 27 din Mahalaua Gheorghiu.

Focul a luat naştere dela un horn, însă s'a întors repede, acoperişul casei fiind de pae.

Cu ajutorul gărzei dela închisoarea militară, focul a putut fi localizat.

Ieri dimineaţă, Seminarul Pedagogic din str. Toma-Cozma si-a serbat 25 anl de existenţă. Presa nefiind invitată, sîntem în imposibilitate a face o dare de seamă.

Relevăm însă comunicarea pe care ne-o face unii din asistenţi, că la sfârşitul solemnităţii, s'au cântat imnuri antisemite de către unii elevi ai şcoalei conduse de d. prof. I. Găvănescul, faptul a produş o impresie rea publicului invitat.

x Membrii „asociaţiei studenţilor ereştini", s'au întrunit eri la sediul Alianţei creştine cu autorizarea prefecturei de poliţie. S'a rezolvit chestia cotizaţiilor şi a celor cari au dreptul a purta insigniile speciale.

x „Cartea Băiatului Meu" de A. Steuerman-Rodion, a cărei apariţie am anunţat-o cetitorilor noştri, a fost distribuită şi se găseşte în toate librăriile din localitate şi provincie. Costul 10 lei.

De asemenea s'a redat în librării „Frontul Roşu", sonetele postume de A. Steuerman-Rodion. Costul 20 lei.

ECOU

— D. avocat Valeriu Bulgaru şi-a mutat biroul din strada Carol 92 la locuinţa proprie din strada Speranţei 7, prin Toma Cozma.

— Se aduce la cunoştinţa celor amatori de a se instrui şi perfecţiona în limba franceză că cercul franco-român Luteţia a dispus reînceperea cursurilor Luni 24 Noembrie.

Cursurile se vor ţine la şcoala primară Gheorghe Asaki din strada Săulescu în fiecare Luni şi Joiu la ora 8 jum. seara.

In veci nemângăiaţii Solomon Löbel soţ, Maurice şi Rose Löbel fiu şi noră, Netty şi Isac Strich, Rose şi Mişu Tzudic, Marie şi Avram David, fiice şi gineri, Max şi Tonj Ilie, frate şi cumnată, Malca şi Iţic Veisman, soră şi cumnat, Bori, Iancu, Raluca, Mişu, Serinca, Raluca, Raoul şi Arinca, nepoţi, precum familiile : Weisman, Tzudic, Forst, Cotariu, Pechet, Löbel, Mendrochowitz, Solomon Marcus, Steurman, Grümberg, au nemărginita durere a anunţa perderea prea scumpei lor

Etla Löbel

in vrâsta de 70 ani

decedată după o lungă şi grea suferinţă, în ziua de Duminică 23 Noembrie a. crt, ora 2 d. a. în locuinţa lor din Roman.

Inmormântarea are loc astăzi Luni 24 Noembrie 1924, ora 3 d. a.

Cinema ELISABETA Astăzi Luni 24 Noembrie începând la 2½ până la 12½ noaptea — NOU ! Pentrâ I-a oară în Iaşi — Formidabilul spectacol

Opera Completa 16 acte mari 16

SHYLOK

(Negutătorul din Veneţia)

după Wiliam Schekspeare Aretina, Fiorentina, Masuccio şi Boccacio sub formidabila regie a dlui **MAX REINHADT**

şi cu excepţionala şi formidabila interpretare : **Henny Porten** WERNER KRAUS, HARRY LIEDTKE, STEINRUK şi GUSTAV MAY din Legea Veche

Spectacolul se începe cu : Seria a II a Pen-ultima 6 Acte 6

Regele Munţilor cu celebrul **Harry Piell**

Reprezentanţa Generală pentru Moldova a maşinelor de scris

REMINGTON

REMINGTON

Şi a maşinelor de control „NAŢIONAL",

Depozit de Panglici, Indigo, etc.

Inlesniri de plată.

Şef mecanic specilist, repară maşinele de scris orice marcă.

Biroul M. SIGALL

PIAŢA UNIRII (Academiei 3, Etaj) IAŞI

Se caută platzegant pentru Iaşi şi Subreprezentanţă-depozitari pentru toate oraşele din Moldova.

Pentru a obţine şi a conserva un păr abondent, mătăsos şi strălucitor, întrebuinţaţi numai miraculosul

Petrofol Dr. Konya

Sanatoriul Dr. Tzalco

IAŞI. STR. CAROL 20, Telefon 115

Clinică Chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai rigurosă. Adaptat la chirurgia de urgenţă. Mecanoterapie, Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie.

Se primesc boli interne şi nervoase (exclusiv bolile contagioase şi nervoşii turbulenţi).

Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2—4 p. m.

O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc

din primele începuturi şi până la 1923

de EM. AL. MANOLIU

Stagiunile teatrale 1884-87

Fără îndoială că Aslan n'a mai putut rămânea în Directoratul de scenă şi această atribuţie a fost dată lui C. Bălănescu, care avea mai mult bun simţ, pricepere şi experienţă în alcătuirea unui repertor, şi tot odată o autoritate încercată din trecut asupra artiştilor, aşa că oferea mai multă garanţie pentru menţinerea armoniei dintre ei. De altfel Delmary rămase tot la locul său ca revizor, Benotti şef de orchestră şi Nicu Meşedor fu numit pictor decorator.

Pe lângă gajiştii anului precedent, au mai fost luaţi ca coriştl : Neculai Olărescu, I. Buca, Alex. Popovici, Nedelcu Iordan şi Ioan Pavelescu, care a rămas apoi ca sufleur al Teatrului pentru multă vreme, şi în sfârşit Max Caufman mai mult ca ajutor al regizorului Delmary.

Ziua de deschidere a stagiunei 1884—85 a fost 14 Octombrie 1884 şi s'a jucat *Conjuraţia lui Fiesco* de Fr. Schiller, după care au urmat *Plăeş logofăt Mare* prelucrare de Th Codrescu, *Hoţii de Codru şi hoţii de Oraş, Bărbierul din Sevyla, Lumea pe dos, Faust, Năiărăii Amorului* şi altele închizându-se stagiunea la 1 Februar 1885, după care au urmat un număr de beneficii date de artişti în folosul lor ca să poată face faţă traiului până la deschiderea sezonului pentru grădini.

La sfârşitul acestui scurte stagiuni a venit din Bucureşti *Aristizza Romanescu* cu numele, după măritiş, de Manolescu şi a jucat cu Societatea Dramatică locală *Fântâna Blanduziei* şi *Mândrie şi Amor* (Maitre de Forges) cu mare succes, ceia ce-i înălţă reputaţia, care deja începuse a o pune în fruntea talentelor mari ale scenei româneşti.

*

Stagiunea 1885—86 s'a deschis tot sub conducerea comitetului din anul precedent, cu aceleaşi persoane în conducerea scenei afară numai de pictorul N. Meşeder care plecase şi în locul lui fuse numit tot George Fredas. Numărul Societarilor a rămas acelaş deaseminea, dar al gajiştilor a suferit câte-va schimbări şi adausuri, între gajiştii admişi din nou a fost în prima linie P, S. Alexandrescu care, de şi făcuse parte vre-o câţi-va ani din teatrul din Iaşi, însă interesele familiare şi materiale ch ar îl obligase să întreprindă pe aiurea exerciţiul artei dramatice, împreună cu cumnatul său, Aurel L. Bobescu, cu fraţii şi surorile sale, cari împreună aproape formau o trupă. Sătul de pribegie însfârşit s'a hotărât să se fixeze în Iaşi dinpreună cu familia, din care izbuti să-i vadă angajaţi pe: Aurel Bobescu, Anton S. Alexandrescu, Victor S. Alexndrescu, Matilda Alexandrescu şi Adelina Bobescu, Pe lângă nuoii angajaţi în afară şi de Alex. Nanu se mai numărau din stagiunea precedentă : Mardare Ghiorghiu, Mih. Th. Popovici, Ioan Pavelescu, N. A, Bogdan, N. Olărescu, Gh, Ştefanovici, Gh. Constantinescu, Max Caufman, cum şi Eugenia Precopiu, Tudora Marinescu şi Natalia Neculau ambele trecute în cursul stagiunei ca societare, apoi Ana Cuza, Ecaterina Dimitrescu, Maria Ţincov etc.

Reprezentaţia de deschidere a fost fixată la 1 Noembre 1885 când s'ă jucat pentru prima oară *Ovidiu* de Alexandri, care ş'a pus atata interes pentru izbânda frumoasei sale opere încât a asistat şi la câteva repetiţii, lucru ce nu'l făcuse niciodată afară de repetiţia generală a piesei *Fântâna Blanduziei*,

Grandioasa manifestaţie cu care a fost primită piese şi îndelungatele ovaţiuni aduse poetului de către publicul înghesuit în sală, au fost multă vreme obiectul povestirilor prin societăţile Iaşului. Montarea minunată, pe atunci, cu decoruri nouă de pictorul Fredes şi costume confecţionate în conformitate cu epoca lui Octavian August, în plus jocul corect al artiştilor cu un ansamblu bine ţinut, au contribuit foarte mult la succesul ce'l aştepta Alexandri să'l aibă opera sa şi la Iaşi. Galino a fost un *Caesar* neîntrecut de alt artist. V. Hasnaş a lăsat cele mai frumoase impresii prin căldura ce a ştiut să dea lui *Ovidiu*, Luţa Botez în *Iulia*, Em. Maneliu în *Mecene* etc., au stiut să se menţie la înălţimea situaţiei rolurilor ce li s'au încredinţat. S'au jucat multe piese căci şi trupiera mare, dar între altele care au obţinut succese deosebite se pot cita : *De ale Carnavalului* de Iancu Caragiale, *Fata aerului, Slugile, Căzăturile, Mândrie şi Amor, Severo-Torelli* etc. şi stagiunea s'a închis la 1 Martie 1886.

Stagiunea 1886—87 s'a deschis la 30 Octombrie 1886 cu piesa *Kean* de Alex. Dumas, cu comitetul prezidat tot de Leon C. Negruzzi delegatul primarului Dim Gusti, iar membri Th. T. Burada şi Andrei Vizanti numit în locul lui Petru Verussi, care decedase.

Societarii erau aceiaşi cu'n an mai înainte, în plus P. S. Alexandrescu, pentra care pusese multă stăruinţă Andrei Vizanti de a fi făcut societar, motivat că e om de talent şi prea compleşit de nevoi familiare. Societatea însă tot mai avea nevoe de forţe nuoi spre a se prezenta publicului în stagiunea următoare şi de aceia comitetul, cu avizul delegaţiei de trei ai societarilor, au admis angaiamentul ce-i se propusese de soţii Teodor şi Adelina Popescu, a Mariei Constantinescu, cei dintâi cunoscuţi prin un trecut artistic de oare care valoare, cea de a treia cunoscută Iaşului prin angajamentele anterioare, despre care nu lăsase decât amintiri destul de bune.

Tot cu ocazia stagiunei acelia a fost admisă angajarea d-rei *Aglae Teodoru*, după propunerea fostului ei profesor de conservator, Mih. Galino, fiind încă elevă, dar care dăduse probe de mult talent şi de o mare bună voinţă de a munci pe ogorul artei. In afară de această achiziţie nepreţuită, a mai fost angajată Anrieta Capşa şi Mihai Popovici, care spre deosebire de alt Mihail Popovici, vechi artist, îi s'a adaugit denumirea de *Junior*.

Direcţia de scenă o avea tot Bălănescu, regizoratul Delmary şi şefia orchestrei P. Benatti, iar printre elevii supra numerari se găsea şi Vlad Cuzinschi împreună cu fratele său Ioan Cuzinschi.

Din reperterul anunţat au fost jucate următoarele piese : *Othello* în rolul titular Th. Popescu iar în Desdemona Adelina Popescu *Oiţele rătăcite*, comed. în 3 acte, *Andreea, Contesa Romani, Doi Căldi, Capitan Carlota, Miul Natural Banul Mărăcine* etc. toate cu destul succes, moral şi material, aşa că încheierea stagiunei s'a făcut la 1 Marte 1887 în un chip relativ destul de mulţumitor'

Ultima oră

Bugetul general al statului pe 1925

Expunerea d-lui Vintilă Brătianu.-Reluarea activităţii parlamentare.-Camera italiană votează încredere în fascism

BUGETUL GENERAL PE 1925

Expunerea d-lui Vintilă Bratianu

Bucureşti—Ieri dimineaţă d. Vintilă Bratianu a primit pe reprezentanţii presei cărora le-a făcut un larg expozeu asupra bugetului general al Statului pe anul 1925.

Iată cifrele comunicate de ministrul finanţelor.

Venituri generale: 31 de miliarde 750,000,000.

Cheltueli: 28,540,458,769. Plus 159,541,231 pentru deschidere de crdite suplimentare extraordinare în cursul anului; 250,000,000 pentru despăgubiri; şi 2 miliarde pentru funcţionari şi pensionari.

Bugetul se soldează cu un plus de 7 şi jumătate miliarde lei faţă de bugetul din 1924.

Plusul este repartizat astfel:

1,682,885,000 la căile ferate, casa muncei şi asistenţa socială; 451,630,041 spor la fondul de credite suplimentare în cursul anului; 3,615,384,958 destinate diferitelor ministere peste bugetele lor normale.

*

Primele 3 bugete întocmite de d. Vintilă Bratianu, au urmărit achitarea datoriilor în străinătate. Noul buget se ocupă de nevoile interne ale Statului.

Se vor da funcţionarilor îndemnizaţii care să-i stimuleze la muncă. Peste 2 sau 3 ani situaţia funcţionarilor va fi complect reorganizată atât în ce priveşte mersul serviciilor cât şi salarizarea.

Dar chestiunea rămâne în funcţie de mersul puterei de cumpărare a leului,

*

Pentru întrebuinţarea celor 2 miliarde lei s'au propus trei soluţii:

a) Afectarea sumei pentru cooperative de consum şi îmbrăcăminte. Aceasta ar fi cea mai bună soluţie, dar nu se poate aplică cu destulă uşurinţă.

b) Să se dea funcţionarilor gratificaţii fixe în numerar. Această soluţie ar crea funcţionarilor o situaţie mai bună, însă numai momentană.

3) Sporul de salarii. E soluţia cea mai simplă care a şi fost admisă.

*

In 1925 vom avea un excedent mare care va permite însemnate îmbunătăţiri.

Veniturile taxelor de export şi 1 la sută pe cifra de afaceri, n'au fost şi nu vor fi scăzute. Dacă leul va creşte, va fi nevoe de o reducere a taxelor de export, dar în schimb veniturile vor fi sporite la alte capitole.

Bugetul căilor ferate a fost echilibrat, permiţând instituţiei o dezvoltare proprie. In curând se va depune în parlament proectul de autonomie a căilor ferate.

*

S'au acordat sporuri la următoarele ministere, peste bugetul lor din trecut:

Războiul 749,950,013: finanţe 857,276,375; instrucţie publică 305,875,350; culte 105,000,000; sănătate 137.782,092; comunicaţii 3,233,842,874.

Acest rezultat — a încheiat d. Vintilă Brătianu — a fost obţinut prin economii şi comprimări.

Lucrările parlamentului

Bucureşti. — Astăzi parlamentul îşi reiz şedinţele.

La Cameră continuă discuţia la mesaj. D. Mârzescu va vorbi din partea guvernului. Săptămâna viitoare se va începe examinarea bugetului.

Senatul discută reforma administrativă.

Jaurès la Pantheon

Bucureşti.--Ieri a avut loc la Paris solemnitatea depunerei la Panthon a rămăşiţelor lui Jean Jeaurès.

Au asistat membrii guvernului, persoanele oficiale, societăţile culturale, organizaţiile socialiste şi un imens public.

Comisie mixtă româno-ungară

Bucureşti.— La Oradea Mare a sosit d. Ulman Şandor delegat al guvernului maghiar pentru a propune înfiinţarea unei comisii mixte româno-ungare care să lichideze chestiunile rămase în litigiu.

In Spania e linişte!

Bucureşti.— Ambasadorul spaniol din Londra a fost telegrafic înştiinţat din Madrid că nici o răscoală nu s'a produs în Spania.

Dezminţire

Bucureşti.— O telegramă oficială din Moscova dezminte ştirea despre izbucnirea unei răscoale la Kronstadt.

Situaţia la c. f. r. în Muntenia

Bucureşti.— Pentru moment, situaţia în cuprinsul regionaleior Bucureşti şi Craiova este puţin schimbată în bine.

Staţia Chitila este încă aglomerată, dar în curând situaţia va fi normalizată pe toate liniile, datorită numeroaselor unităţi militare care lucrează la despotmolire.

Distanţa Mărăşeşti-Râmnicul Sarat a fost redată circulaţiei.

*

In Capitală, circulaţia se face de eri cu suficientă înlesnire.

Au început să sosească transporturi de grâu.

Camera italiană votează încrederea în fascism

Bucureşii.— In Camera din Roma, ministrul de interne d. Federzoni a vorbit despre situaţia administrativă. Oratorul a apărat politica guvernului şi a anunţat că va prezenta o nouă lege a presei, care va trebui votată de urgenţă.

Ordinea publică va fi păzită cu fermitate. Guvernul şi-a făcut şi până acum datoria în această privinţă şi nu trebuesc exagerate unele incidente care au avut loc între fascişti şi foştii combatanţi.

D. Federzoni a fost viu aplaudat.

D. Salandra relevă succesele guvernului în politica externă şi financiară. Declară că fascismul mai are de adus servicii ţării.

D. Orlando combate guvernul.

La urmă Camera, cu 337 voturi contra 17 şi 18 abţineri, votează încrederea în guvern.

DE LA SINOD

Bucureşti.— In şedinţa de astăzi a Sft. Sinod se va discuta proectul de unificare a bisericei ortodoxe.

Va asista şi d. ministru Lapedatu.

ATENTAT ŞI ARESTĂRI la Atena

Bucureşti.— Din Atena se anunţă arestarea încă a 2 generali şi mai mulţi ofiţeri, implicaţi în complotul pentru răsturnarea guvernului.

Un atentat s'a produs contra generalului Pangalos. Amănunte lipsesc.

Schimbarea guvernului turcesc

Bucureşti.— Primul ministru turc Ismet Paşa, a înaintat demisia guvernului.

Fety Bey a fost însărcinat cu alcătuirea noului cabinet.

Datoriile pantebolice

Bucureşti.—O delegaţie a comercianţilor români tratează la Berna cu d. Holder delegatul creditorilor elveţieni, chestiunea modalităţii de plată a datoriilor contractate de comercianţii români înainte de război,

ABONAŢIVA LA „OPINIA"

Mare incendiu la Cernăuţi

Cernăuţi.— Un mare incendiu a izbucnit în suburbia Roza din localitate, distrugând numeroase locuinţe. Mai multe famili au rămas pe drumuri.

Pagubele sânt de zeci de milioane lei.

Ajutor american pentru copiii germani

Bucureşti.— America a trimis la Berlin 150,000 dolari (30 milioane lei) pentru combaterea tuberculozei la copii germani.

Franţa şi protocolul dezarmărei

Bucureşti.—Cu prilejul unui discurs publie, d. Herriot a declarat că Franţa va căuta să facă cinste angajamentului ce şi-a luat semnând protocolul dezarmărei de la Geneva.

Dar va trebui să facă înţelegere cu Anglia pentru a fi sigură că nu se va produce o prejudiciare asupra hotărîrilor luate în trecut.

DOCTOR
Albert Ficler
Str. Lăpuşneanu 27
(deasupra cofetăriei Georges & Co.)
Fost asistent al Prof. Universit. Dr. Rüd. Ehrmann la Städt. Krankenhaus din Berlin-Neukölln. Specializat în principalele clinici şi laboratorii din Germania în:
Boli de Stomac, Intestine şi Ficat. Boli de Nutriţie:
Diabet (tratament cu Insulin), *Artritism, Arterioscleroză* etc.
Gastro- şi Rectoscopie
Masaje electrice. Băi de lumină, Curenţi de înaltă frecvenţă (raze violete).

DOCTOR
Adela Naftulea
fost medic de spital
BOLI INTERNE
DE FEMEI, COPII,
FACERI
Consult. 9—10, 1—3
Str. Cismăriei 39

Dr. N. Alexandrescu
Medic de spital
Boli de piele, venerice şi sifilis
Consultaţii 3—5 p. m.
Str. Sărărie 65.

LA „FERRUM"
FRAŢII WACHTEL & Co.
STR. I. C. BRATIANU 136

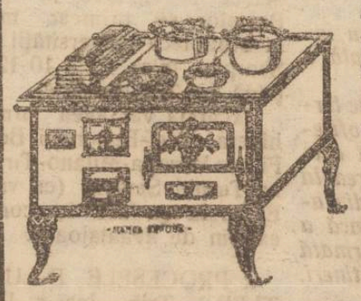

a sosit un mare transport de: SOBE de calitatea cea mai bună, din renumitele fabrici belgiene, Oeks silezian, tot felul de maşini de gătit, garnituri simple şi nikelate pentru sobe, precum şi un mare asortiment de patine nikelate.

Becuri Electrice TOATE VOLTAJELE
Cele mai solide, cele mai bune fabricate: Philips, Argenta, Osram, Tungsram, Westinghous Wertax etc. găsiţi cu preţul fabricei la depozitul general
Zaharia Weiss
Piaţa Unirei Iaşi

SPITALUL şi POLICLINICA „Dr. GHELERTER"
IAŞI, STRADA GHICA VODA No. 39
INSTITUTUL de RADIOLOGIE
(Raze X Roentgen) şi
AGENŢI FIZICI
Conduşi de Medic specialist la Berlin
Diagnoze şi tratament, băi de lumină, (Raze ultra-violete), tratamente electrice
Zilnic de la 10—12 dim. şi de la 4 6 p. m.
BOLNIŢA PROPRIE
Pentru bolnavi ligaţi de mişcare se face redicare pe bază recomandării medicilor.

A sosit un mare transport de
GALOŞI şi ŞOŞONI
Se vând în detail cu preţuri fixate de fabrică.
Clienţela noastră din anul trecut le a recunoscut ca cele mai durabile şi mai ieftine
„Moldova-Mare"
IAŞI, 41 — STR. LĂPUŞNEANU 41, — IAŞI.

S'a deschis
Bodega Românlei
proprietatea FROIM ŞTERNBERG
PIAŢA UNIREI 6 (Sub Hotel România)
cu un bufet permanent asortat cu cele mai delicioase mâncări reci, având şi un grătar special.— Băuturile cele mai gustoase stau la dispoziţia Consumatorilor. Serviciul prompt Onor. Clientelă este rugată a vizita acest nou local, asigurându-i de deplina lor mulţumire.

Vinul KONYA cu principiile conţinute în Kola, Coca Guaran şi Cacao reunite. Reconstituantul, tonicul şi nutritivul cel mai renumit în combaterea anemiei, debilităţei, maladiilor nervoase, de cea mai mare valoare în convalescenţe.

Biblioteca Universitaţii Loco

XX-lea No. 5247 — 2 LEI NUMARUL — MERCURI 26 NOEMBRIE 1924

REDACŢIA ADMIN... 17

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE

Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

Opoziţionismul inteligenţei

Acum de curând, s'au întrunit câţiva membri ai partidului ţărănist din localitate; erau, în cea mai mare parte, intelectuali şi cărturari distinşi, oameni cari—personal—sânt şi cumse-cade şi doritori de o stare mai bună pentru imensa majoritate a populaţiei. Fiecare din ei, în orele libere, cugetă desigur la radicale transformări sociale şi unii—mai naivi, sau mai vanitoşi—nu refuză cu indignare etichete sub a căror culoare apar mulţimii şi mai „la modă" exagerând o credinţă împărtăşită întâmplător sau pur şi simplu împrumutată pentru ocazie.

Şi în aceste vremuri de banditism brătienist, în aceste împrejurări j a l n i c e pentru nivelul moral al ţării, în lamentabila stare de incultură şi tâmpenie alcoolică a masselor ţărăneşti cari au fost desbaterile unei adunări de intelectuali, strânşi acolo, aşa, fără nici un ordin de sus, din propria iniţiativă, şi mai cu seamă în calitate de opozanţi? Ce mai idealuri s'au frământat, în odăiţa tihnită a clubului ţărănist ieşan, într'o noapte de iarnă invitătoare,—pentru o societate de oameni luminaţi,—la discuţii dacă nu academice măcar în legătură cu viaţa care pulsează şi cere realităţi şi realizări de la cel puţin doui profesori universitari pe deplin, unul pe un sfert, un poet-avocat şi câţiva dascăli?

Nimic nu s'a discutat în legătură cu opera pozitivă pe care ar fi datori s'o înfăptuiască tovarăşii unei grupări de intelectuali. Nimic nu s'a alcătuit nimic nu s'a plănuit măcar.

Aceleaşi ambiţii mărunte s'au vădit, aceeaşi neutralitate învechită de când lumea, de când Caţavencu... Chestiuni mici de bucătărie,—aşa zisă „organizaţie"—internă, cu rivalităţi ridicole, cu desfiinţări de iluzorii regionale ţărăniste, cu voturi de blam date în lipsă, şi cu apărări făcute „şefului" de subalternii zeloşi. Şi în cele din urmă, moţiunea inevitabilă, inutilă.

Viaţa politică românească este un mediu corupător pentru elementele cele mai de valoare chiar, un bulion în care nu se pot desvolta decât microbii răufăcători pentru corpul social. Influenţa moravurilor comice, dacă nu întristătoare prin persistenţa lor înfinită, asupra tuturor celor cari se lasă târâţi de patima politicianismului, este dezastruoasă, chiar când intenţiile au fost la început, bune.

Un partid ţărănist. Intr'o ţară dominată de oligarhie. In opoziţie încă. Fruntaşii secţiunii din centrul cel mai important al partidului, cu ce se ocupă, cu ce se preocupă?

In Italia opoziţia democrată l-a dat jertfă pe Matteotti, în Spania aceeaşi opoziţie i-a ridicat pe umeri pe Unammo şi Ibanez, în Jugoslavia şeful agrarienilor duce lupte eroice şi în Bulgaria lui Ţancov, gărzile verzi ale lui Stamboliiski încă se încăpăţinează să nu cedeze teroarei guvernamentale.

Intelectualii singurului partid de opoziţie român, se ocupă cu intrigi de persoane...

Câtă mizerie, ce dureroasă pildă!

G. Spina

INSEMNĂRI

Uitare, sau dreptate?

Prin votul Senatului, amnistia a devenit lege în Franţa. O aminstie destul de zgârcită, dar totuşi capabilă să repare, în oarecare măsură, abominabila nedreptate făcută unor oameni luminaţi cum sânt d-nii Caillaux şi Malvy.

In vremuri de poincarism şi de sălbătăcire războinică, guvernanţii Franţei, exasperaţi de o situaţie nenorocită a soartei armelor, au căutat un ţap ispăşitor care, prin jertfa lui, să-i acopere de răspundere.

Şi au găsit pe d. Caillaux, apostolul păcei şi făuritorul unui plan ce-ar fi putut realiza de mult amiciţia franco-germană şi ar fi putut evita mizeria în care se zbate astăzi Franţa ...tată cu Europa întreagă. Printr'o maşinaţiune laşă, d. Caillaux a trebuit să răscumpere tulburarea, teama, şovăiala din sufletul politicianilor războiului.

In urmă a căzut jertfă d. Malvy, tot atât de nevinovat pe cât de luminoasă şi dreaptă îi era tendinţa sufletului.

Astăzi, Senatul francez şi-a recunoscut indirect oribila greşeală comisă în anii de război. Cel puţin în ce priveşte pe d. Malvy, însuşi d. Poincaré a mărturisit nedreptatea de odinioară.

Totuşi Senatul n'a avut francheţa să declare răspicat că repară o greşală, ci s'a complăcut să afirme că acordă uitare... Faptul dovedeşte că ura şi minciuna care au pervertit sufletele, sub impulsul drăcesc al războiului, au rămas încă adânc încuibate, ca o boală a conştiinţei ce nu se lasă uşor vindecată.

Asemenea şi la noi, nedreapta şi revoltător de făţarnica proscriere în contra d-lui C. Stere, influenţează încă şi acele minţi de la care am fi fost în drept să cerem o repede şi bravă descătuşare din noaptea instinctelor.

Prea multă întârziere, pentru o biată recoltă de conştiinţă şi dreptate...!

R.

Jaful legal

Standardizarea cerealelor

Imperturbabil, guvernul îşi aranjează comercializările. D. Tancred Constantinescu a terminat proectul pentru „standardizarea cerealelor".

In termeni sumari, chestiunea stă aşa:

Producătorul va fi obligat să-şi depue grânele în hambarele gărei celei mai apropiate. Acolo, agenţii societăţii comercializate vor stabili tipul calitatea şi valoarea mărfei şi vor da producătorului, drept plată, un varant negociabil. Mai departe, societatea liberală cointeresată va avea grijă să transporte cerealele în docuri şi să le vândă cu preţ bun, (desigur. superior varantului) încasând beneficii grase.

Producătorul rămâne să-şi negocieze varantul la bănci, în condiţii nesigure şi cu scăzământ,—bine înţeles, dacă băncile vor avea bani suficienţi (lucru problematic faţă de criza de numerar). La urmă, varantele se concentrează la Banca Naţională care—pe lângă beneficiul scontului—le încasează de la societatea comercializată,... în valute forte.

Prin urmare, societatea cointeresată câştigă din specula mărfei producătorilor; şi Banca Naţională câştigă din mânuirea varantelor. Cei care vor păgubi vor fi producătorii, fiindcă preţuirea mărfei în gări se va face în chip arbitrar. Şi vor mai păgubi prin negocierea dezavantajoasă a varantelor.

Afacerea aceasta a standardizării are toată aparenţa unui jaf extraordinar în dauna agricultorilor. Comercializările celelalte păgubesc Statul; pe când standardizarea face inovaţia de a sustrage banii deadreptul din punga particularilor. Astfel, fiind atinşi direct, probabil că cetăţenii se vor decide să reziste noului jaf legal care se pregăteşte.

A.

LINII FERATE INZAPEDIT

Bucureşti.— Direcţia generală C. F. R. a luat măsuri pentru urgenta despotmolire a triajului Chitila.

Până aseară la ora 8 erau închise oricărui trafic următoarele linii:

Costeşti - T. - Măgurele, Alexandria-Zimnicea, Giurgiu-Videle, Bucureşti-Olteniţa, Bucureşti-Feteşti, Slobozia-Ciulniţa-Calaraşi, Urziceni Ţăndărei, Făurei-Feteşti, Buzeu-Nehoiaşi, Hamangii-Medgidia Bazargic, Odobeşti-Cucueţi, Galaţi-Basarabeasca-Tighina, Barboşi-Tecuci, Zorleni-Basarabeasca-Cetatea Albă, Reni-Traian Val.

IN CAUTAREA PĂCII

INTERNAŢIONALISM SUFLETESC

ASOCIAREA OAMENILOR PE DEASUPRA GRANIŢELOR

Lumea este sătulă de nesiguranţă, de brutalităţi şi de războae cu tot cortegiul de mizerii pe care acestea le aduc în urma lor. Omenirea caută pacea, aşa cum orbul caută lumina.

Cum putem câştiga pacea? Excelentul conducător al Franţei, d. Herriot, nu se mulţumeşte cu formalismul sec al tratatelor.

„Nu va fi siguranţă definitivă decât în pacea organizată (a spus d. Herriot săptămâna trecută, cu prilejul unei solemnităţi la Luxemburg). N'ar fi suficient ca, unui conflict atât de înspăimântător, să facem să-i urmeze un regim de tratate şi de compromisuri ca acel care a pus capăt atâtor războae".

Şi atunci, iarăşi întrebarea: cum putem câştiga pacea? D. Herriot răspunde:

„Mai trebue asociarea sufletelor, sprijinul popoarelor în care guvernele nu lucrează decât în pace".

*„Trimit o chemare solemnă—*continuă d. Herriot—*tuturor sufletelor nobile din lume,* pentru această pace de siguranţă care ar permite în fine oamenilor să-şi treacă scurta viaţă în linişte, s'o dedice marilor sforţări de creare, afecţiunilor legitime, propăşirei în concordie".

Şi iată o mai mare preciziune: „Este o tehnică a păcei, trebue să ne gândim la aceasta, să muncim, trebue elanul sufletelor, **asociarea peste frontiere a tuturor oamenilor binevoitori,** trebue să păşim o nouă etapă, acum e prilejul sau niciodată".

*

Aşa dar, legături internaţionale între oameni, între partide, între popoare, pentru stabilirea păcei în contra naţionalizmelor, contra înarmărilor, contra urei.

Şi în acest timp, guvernul Brătianu face legi pentru pedepsirea exemplară a legăturilor internaţionale care caută pace, împăcare, dreptate şi democraţie.

Nenorociţi Brătieni, şi nenorocită ţara care-i rabdă!

Z.

Actualităţi din afară

Supra-berbecii d-rului Voronoff.—D-rul Voronoff a avut de curând ideia să adauge, prin altoire, la berbeci care au glandele normale, alte exemplare din aceleaşi glande luate de la alţi berbeci.

Mărimea, muşchii şi chiar lâna lor a crescut. Ilustrul fiziologist spera să ajungă pe această cale la crearea unei producţii de lână mai mare. Trebue însă mulţi ani până să se poată vedea rezultatele practice ale acestor experienţe.

*

Marte este locuit.—Profesorul Lompland din Paris susţine că pe planeta Marte trebue să se găsească fiinţe vii. Pe această planetă, susţine profesorul francez, aerul e tot atât de des ca şi pe pământ, iar căldura are aceiaşi intensitate.

*

Un rege fuge din ţară.—Se ştie că în urma răscoalelor din Arabia, regele a părăsit ţara, fugind în Europa. El a luat cu sine douăsprezece oale mari pline cu aur. Cu ajutorul lor pribegia nu-i va fi atât de grea

*

In faţa propriului său mormînt.— Un cetăţean din Epinal (Franţa), care a fost rănit în 1914 pe câmpul de luptă, a vizitat acum câtâva vreme locurile unde s'a bătut cu regimentul său. Cu acest prilej a ajuns şi la cimitirul militar din Rumber-Willers.

Spre marea sa uimire, zări acolo o cruce pe un mormânt cu propriul său nume şi numărul regimentului din care făcea parte. Un alt soldat fusese îngropat din greşală cu numele lui.

Combaterea sinuciderei...

Un savant s'a făcut forte să susţie că sinuciderea e o boală psichică, dar nu în felul cum s'a crezut până acum.

Medicul Maurico de Fleury a scos un tratat prin care combate vechile teorii şi contestă contagiul şi ereditatea sinuciderei. Prin observaţiuni personale şi bazat pe datele psichiatriei, Fleury a ajuns la concluzia că sinuciderea este punctul culminant al nelinitei sufleteşti, după cum neliniştea este cel mai înalt grad al hiperemotivităţii.

In ce priveşte profilaxia acestei boale, Fleury susţine că tratamentul moral (sugestie, persuasiune, îmbărbătarea spirituală) mai mult strică. El recomandă un tratament medical propriu zis, şi anume: izolarea pacientului, şederea în pat mai mult timp, supraveghere permanentă şi tratament medicamentos (bromură, opium, valeriană etc,). In acest chip, oamenii pot fi salvaţi de sinucidere.

ABONAŢI-VĂ LA „OPINIA"

Cronica economică

Producţia şi noul fel de trai după război

de V. I. RADU

In Anglia, Franţa, Rasia etc. şomagii, în Austria, Germania greve, la noi şomagii..., iată cum se prezinta în momentele actuale situaţia economică a Europei. Dar la lista aceasta trebue neapărat să adăugăm şi America.

S'ar părea că în unele ţări se produce prea mult, de aceia fabricile se închid iar lucrătorii rămân pe drumuri, viaţa devine din ce în ce mai grea, articolele de traiu se scumpesc mereu.

S'a susţinat că banul, valuta depreciată, este cauza tuturor acestor rele. Astăzi chestia banului nu se mai discuta cu aceea ardoare, cu care acest lucru se făcea în anii trecuţi. Am ajuns mulţi la convingerea că nu banul singur e de pricină.

Şi în adevăr. Un observator imparţial ar fi putut constata că scumpiree traiului datează ceva mai de mult.

Incă înainte de începutul marelui războiu se accentua din zi în zi o scumpire a traiului. Când războiul a venit viaţa deja se scumpise. E cert însă că scumpirea nu era aşă de vie şi aşa de simţită ca după războiu, dar scumpirea era, cu toate că valuta rămăsese aproape aceiaşi, adică al pari să se fi schimbat ceva, şi în caz afirmativ cât de mult s'a schimbat în viaţa omului, după r zboiu?

Se spune că omenirea s'a înmulţit! Dacă ar fi să dăm multă atenţie împrejurărilor în cari trăim, greutăţii ce avem de a găsi oameni atât pentru lucrări calificate cât şi pentru lucrări brute, parcă ar trebui să facem rezerve, asupra acestei afirmări. Ni se pun înaintea ochilor statistici, cari ar arăta că înmulţirea populaţiei e adevărată. Dar şi asupra expunerilor statistici trebue să fim în gardă.

In orice caz, ştim că răsboiul a secerat zeci de milioane de vieţi omeneşti şi deci scumpetea actuală n'ar putea fi efectul unei sporiri a populaţiei.

Atunci e altceva la mijloc; s'a schimbat ceva. De sigur că da. In mare parte s'a schimbat felul de traiu al oamenilor.

Totd'auna după perioadele de răsboiu, au urmat vremuri când dorinţa de trai, şi traiu mai bun, s'a accentuat mai tare.

Aşa, statistica ar putea să ne spue, de exemplu, câţi la sută dintre locuitorii ţării noastre mâncau carne înainte de războiu, şi cîţi socotesc ca ceva indispensabil astăzi pentru traiul lor, acest articol?

Socotim deci că din acest punct de privire, o schimbare apreciabilă s'a produs după marele răsboiu.

Producţia nu e suficientă pentru nevoile de astăzi ale populaţiunilor. La aceasta se adaogă negreşit reaua distrubuţie a ei.

Iata cauza principală a stării anormale în care ne zbatem.

V. I. RADU

Popularitatea lui Anatole France

Paul Gzell, cunoscutul cronicar parizian care a adunat în volum convorbirile cu Anatole France (*Propos d'Anatole France*) arată într'un recent studiu că marele sceptic a iubit mult clasa populară şi a fost foarte iubit de ea. Este un adevăr pe care unii îl contestă, observă Paul Gzell. Dar aceştia neagă evidenţa.

De la afacerea Dreyfus, cînd maistrul şi-a întărit ideile sociale, el a exprimat în cărţile sale şi în întrunirile publice, un interes pasionat de soarta poporului.

„Mai mult însă decît iubirea marelui scriitor pentru mulţime a fost contestată iubirea mulţimii pentru el.

Clasa lucrătoare, s'a zis, nu putea să aibă nici o afecţiune adevărată pentru acest delicat, pentru acest erudit pentru acest cizelator de fraze.

Totuşi e un fapt real. Anatole France era adorat de oamenii simpli.

In sindicate nu i se zicea de cât „camaradul Anatole" şi această familiaritate dădea măsura adevăratei iubiri de care se bucura.

Nimic nu era mai mişcător ca întîlnirile lui Anatole France cu mulţimea. Era ceva frăţesc şi grav.

Când se arăta pe estrada unui meeting, asistenţa urla de entusiasm. Ea era recunoscătoare acestui geniu care venea în mijlocul ei.

Şi el devenea palid. Se tulbura. Tremura. Pentru că nu putea să improvizeze o cuvîntare, se hotăra să citească pe nas, cu o voce cîntată foile care tremurau între degetele lui lungi şi fine.

Emoţia îl făcea şi mai simpatic auditorului, care era mândru că l intimidează şi care îl aplauda cu frenezie.

De altfel, nu este sigur că mulţimea gusta cu greutate stilul lui Anatole France. Desigur, limba acestui autor este foarte savantă, dar prin sforţările prin care căuta sa o facă cât mai luminoasă şi mai fluidă, el izbutea să o facă accesibilă tuturor.

In conversaţii, Anatole France amintea adeseori anecdota lui Malherbe care a învăţat să scrie ascultând pe muncitorii care descarcă şi încarcă fânul. Numai poporul, prin tradiţiile sale, prin mecanizmul natural al expresiilor direct împrumutate din viaţă, a imaginilor lucrate chiar din realitate, îi părea un bun învăţător al limbii.

De ce poporul n'ar fi găsit în stilul lui Anatole France ceiace era luat tot dela dânsul? In bibliotecile populare, romanele şi chiar lucrările de filozofie ale lui France sunt cerute necontenit.

Şi este înţeles nu numai stilul, dar şi sensul adânc. Căci subtilitatea infinită a ideilor lui Anatole France este încă o legendă. Ironia lui e clară. Nu-i greu de văzut că Jerôme Coignard urăşte guvernele indulgente pentru greşelile celor puternici şi ingrate pentru meritele celor slabi. Tăria d-lui Bergeret, victoria inevitabilă a gândirii şi a justiţiei al căror apostol este, asupra prejudecăţilor şi asupra

(Cont. în pag. II-a)

BON DE PREMII No. 28
Ziarul „OPINIA"
100.000 lei, din care 20.000 numerar

Cinema ELISABETA Astăzi Marți 25 Noembrie începând la 2½ până la 12½
noaptea — NOU! Pentră I-a oară în Iași — Formidabilul spectacol
Opera Completa 16 acte mari 16

SHYLOK

(Negustătorul din Venetia)

după Wiliam Schekspeare. Aretina, Fiorentina, Masuccio și Boccacio sub formidabila regie a lui **MAX REINHADT**
Și cu excepționala și formidabila interpretare: **Henny Porten** WERNER KRAUS, HARRY LIEDTKE,
STEINRUK și GUSTAV MAY din Legea Veche

Peste câteva zile Creațiunea fenomenală **MAX LINDER în Regele Circului**
Montare colosală la Wite film Viena cu frumoasa Vilma Banky, 8 acte 3000 metri

Cinema MODERN Astăzi Marți 25 Noembrie 1924 în Matineuri și seara
Pentru I a oară în Iași Puternica tragedie Opera Completă

ZORI DE SÂNGE

după otlebra operă a lui MATERLINK 7 acte — Adaos la program
Cecebra creație în 3 acte **MAX LINDER și servitoarea**
Cel mai bogat, reușit și distins spectacol Parisian

Degerăturile la picioare și mâini precum și ătăturile dureroase și orice dureri reumatice se vindecă prin
ANTIREUMATIN
Asemenea mâncărimea insuportabilă provenită din degerături, dispare definitiv după câteva aplicațiuni cu antireumatin.
Depozit la Farmacia FRAȚII Dr. KONYA, Iași.

IEȘENI
Pregătiți-vă peutru cea mai formidabilă creație pe care a azut-o până acuma artistul-Mondial Impăratul Râsului
Max LINDER
în
Regele Circului
Este unica creiație în care marele artist dă dovadă de un talent fenomenal
Regia E. E. Violet 8 acte

SPITALUL și POLICLINICA „Dr. GHELERTER"
IAȘI, STRADA GHICA VODA No. 39
INSTITUTUL de RADIOLOGIE
(Raze X Roentgen) și
AGENȚI FIZICI
Conduși de Medici specializați la Berlin
Diagnostic și tratament, băi de lumină, (Raze ultra-violete), tratamente electrice
Zilnic de la 10—12 dim. și de la 4 8 p. m.
UZINA PROPRIE
Pentru bolnavi lipsiți de mijloace se fac reduceri pe baza recomandărei medicilor.

Lei 100.000, se dă pe ipotecă imobil rangul I sau dă credit. A se adresă d-lui avocat M. Gheorghiade.

DE INCHIRIAT imediat două camere frumoase, cu balcon, s re str. Lă uș neanu 21, pentru b urou. Intrare separată. Deslușiri Dr. S. G. Konya 8—5 p. m.

Aviz important
Pentru prima oară în Iași cu autorizația autorităților competinte superioare. Renumita vezicătoare sosită din Ardeal, care prezice prin științele oculte, trecutul, prezentul și viitorul Stă ana tuturor misterelor din lume. A prevăzut toate evenimentele însemnate prin care a trecut omenirea. Veniți cu cea mare încredere și veți afla adevărul în căsătorii, divorsuri, furturi. Prezicerile mele sunt prin lucruri științifice. Intăi chiromancin și apoi fizionomia. Orele de consultație dela 9 12 și 2-6. Duminica numai până la ora 2 a. m. Prezic și prin cabală.
DOAMNA ELENA
str. Șoseaua Arcu No. 47 Iași lângă Piața Bădărău

Farmaciile
precum și toate magazinele găsesc carnete șnuțe numerotate și cu preț redus, la
LIBRARIA CENTRALĂ
Iași, str Gh. Mârzescu 25

CINEMA ELISABETA
Peste câteva zile
Max LINDER
în
Regele Circului
cea mai fenomenală creație realizată de D l Violet la Viena în formidabila uzină WITA-FILM
Urmăriți afișele cu detalii interesante 8 acte

BURSA DE COMERȚ IAȘI
Convocare
Corporația Bursei de Comerț Iași este convocată în adunare generală extraordinară la 30 Noembrie 1924 ora 10 dimineața în salonul Camerei Comerț și Industrie Iași str. Cazarma-Vodă No. 67, la ordinea zilei fiind alegerea membrilor din corporație care, conf. art. 49 din legea asupra Burselor de Comerț să fie trași la sorți pentru judecarea proceselor deferite Camerei Arbitrale,
In caz că la 30 Noembrie a. c. nu se va întruni numărul legal de membri, adunarea generală extraordinară se consideră, conform legii, amânată de drept pentru ziua de 10 Decembrie 1924, când se va proceda la alegerea cu ori care ar fi numărul membrilor prezenți.
Președinte, N. V. ȘTEFANIU
Secretar, GH. I. MIRAUȚA

Dr. N. Alexandrescu
Medic de spital
Boli de piele, venerice și sifilis
Consultații 3—5 p. m.
Str. Sărărie 65.

MANUFACTURA de TUTUN
IAȘI
PUBLICAȚIUNE
Se aduce la cunoștință celor interesați că, Manufactura de tutun Iași ține licitație publică cu oferte închise, în ziua de 17 Decembrie 1924, pentru furnizarea a 30 (trei zeci) vagoane lemne de foc —de metru—pentru foc.
Licitația se va ține în conformitate cu art 72—83 din legea Contabilității Publice.
Supra oferte nu se admit.
DIRECȚIUNEA
No. 7717.

Profesor Doctor
E. I. Mironescu
BOLI DE PIELE, PĂR și SIFILIS
S'A MUTAT
în strada **George Enescu (Vovideniei) No. 1**
Consultațiuni de la 3—5 p. m. în fiecare zi

Doctor L. REITEL
MAMOȘ
De la clinicile din Berlin, Viena, Frankfurt
Boli de Femei și Nașteri
Str. Săulescu 2 (alături de Biserica Talpalari)
Consultațiuni 3 6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic

SALI PORJES
Magazin de Confecțiuni și Mode
Piața Unirei Tel. 328
face cunoscut că s'a întors din voyage cu un bogat asortiment de modele originale în **Mantouri. Rochii și Pălării.**

CINEMA ELISABETA
Peste câteva zile
Max LINDER
în
Regele Circului
cea mai fenomenală creație realizată de D l Violet la Viena în formidabila uzină WITA-FILM
Urmăriți afișele cu detalii interesante 8 acte

Sporturile de iarnă la Iași

Incontestabil că sporturile de iarnă sunt mult mai puțin practicate în urbea noastră, timpu de o parte și greutatea exercitării lor de altă parte fiind în mare măsură în favoarea lor. Anul acesta totuși primordialele noastre societăți sportive: „Concordia" și „Macaby" vor să aducă o renovare din acest punct de vedere, importând o nuanță cu totul occidentală și stimulând în modul cel mai eficace rarele elemente ce adoră sporturile de iarnă.

E vorba de concursurile de bobsleigh și patinaj, pe care cele două cluburi susmenționate vor să le organizeze imediat ce starea timpului va îngădui aceasta.

Concursurile de bobsleighuri se vor ține sau pe valea dela Breazu sau pe panta foarte propice a dealului Vlădiceni. In vederea lor, atât Concordia, cât și Macaby au comandat o serie de boburi, care vor fi lansate odată cu o bună ninsoare urmată de un îngheț puternic.

Pe de altă parte, se proectează închirierea ori a terenului din str. Carol, fosta „Arenă Română", ori a grădinei cinematografice „Select" pentru amenajarea în vederea hebdomadarelor concursuri de patinaj ce vor avea loc în timpul iernei.

Deosebit de acestea gimnastică de sală (suedeză, la aparate, piramide) va fi cu îngrijire și cu mult folos practitate de membrii societății *Concordia* (la Sport și Muzică) și de *Macaby* (la Turn Verein).

In plus, campioana noastră a alcătuit o comisiune de „Educație Fizică" pusă sub abila și priceputa conducere a d-lui I. Pascu, secretarul federației locale.

Privită în linii generale, viitoarea seziune de iarnă prezintă un interes deosebit, împrăștiând în acelaș timp un ce nou și atractiv în sportul bătrânului nostru târg.

B.

Pașapoarte false la Chișinău

Chișinău.—Zilele trecute prefectura de poliție Chișinău a primit de la prefectura poliției din Galați o adresă prin care i se face cunoscut că la Galați a sosit un grup de emigranți pentru Palestina, cu pașapoarte care păreau a nu fi în regulă.

Cercetările au stabilit că actele au fost eliberate fără nici o bază legală.

S'a putut constata că pentru obținerea acestor pasapoarte au intervenit avocații Mohric și Ștamer.

D. Rădulescu-Dobrogea prefectul poliției, a raporlat cazul d-lui ministru Gh. Tătărăscu eare a ordonat o anchetă, al cărui rezultat încă nu se cunoaște.

Din ordinul prefectului, șeful biroului pașapoartelor a fost mutat la alt biurou.

S'a stabilit că într'un scurt interval de timp s'au eliberat peste 50 pașapoarte, din cari majoritatea pe numele unor persoane din Ardeal și Polonia.

Cercetările continuă. Ut.

Păstrați bonul

Studenții și măsurile de ordine

Intrevedere cu prefectul de poliție.—Chestia ziarelor și a festivalului

Delegația „Asociației studenților creștini" a avut o lungă întrevedere cu d. Colonel Vasiliu prefect de poliție.

In ceia ce privește reapariția ziarelor associației, d. Colonel Vasiliu a cerut să i se prezinte de mai înainte articolele ce se vor publica.

Dorința a fost satisfăcută și unele articole au fost prezintate. Prefectul a adăugat, că va refera ministrului de interne.

*

In ceia ce privește serbarea pe care „Associația studenților creștini vrea s'o organizeze în ziua de 6 Decembre, d. Colonel Vasiliu a răspuns că nu s'ar opune ca serviciul religios să aibă loc la Mitropolie, însă studenții să nu vie decât cu steagul național.

Intru cât privește festivalul de la Universitate, nu ar avea ca condiție decât ca plecând dela Universitate, să nu lie grupuri mari, decât trei studenți.

Monstrul din Chișinău

O femee cu corn de Berbec

Chișinău.— Eri a fost adusă la spitalul „Regina Maria" o femee cu un corn de berbec pe frunte, în partea dreapta.

Femeia este în etate de 54 ani, din comuna Slobozia-Dușco și se numește E. Ferlat.

Medicii spitalului, înainte de a proceda la operație s'au hotărât să fotografieze monstrul pentru a se vedea dacă cornul are vr'o legătură cu creerul sau a crescut numai pe frunte.

Monstrul a fost trimis la Sanatoriul d-lui Șteinberg, unde acesta în urma fotografiei, a constatat că cornul a luat naștere pe frunte și prin urmare operația nu prezintă nici un pericol.

Din spusele soțului femeei, rezultă, că cornul a luat naștere acum 4 ani, a început el era mic de tot iar acum are lungimea de 30 cm.

De oarece cazul este unic, d-rul Sârbulescu, a hotărât consultarea tuturor medicilor din localitate, după care va proceda la operație. UT

NYU după capo d'opera lui OSSIP DYMOV cu CONRAD VEIDT
și Emil Jannings
va rula în curând pe ecranul Sidoli

Incendiul din Chișinău

Chișinău.— Alaltăeri pe la orele 8 seara la magazinul „Globul" de pe str. Pușchin No. 25 a izbucnit un incenelu.

Pompierii su sosit imediat la fața locului au căutat să localizeze focul care luase proporții.

Deabea pe la orele 12 noaptea focul a putut fi complect stins.

Cifra pagubelor încă n'a putut fi stabilită.

Ut.

Informații

x **Acordarea vagoanelor cu precădere.**—Direcțiunea generală a căilor ferate a modificat normele de acordare a vagoanelor cu precădere, reducând o bună parte din mărfurile pentru care direcțiunile regionale aveau până acum latitudinea de a dispune transportarea lor în afară de rând.

Pe viitor, conform dispozițiilor recent sosite, direcțiile regionale nu vor putea acorda precăderea decât pentru următoarele transporturi:

Transporturile de semințe pentru însemânțare, numai în epocele cuvenite.

Mașini agricole, în timpul sezonului.

Cereale și făină pentru alimentarea comunelor, dacă se transportă pe adresa Prefecturilor, Primăriilor sau comisiunilor de cumpărare.

Efecte de strămutare.

Transporturile R. M. S.

Lemnele de foc pentru uzul casnic. (1 până la maximum 2 vagoane pe an de persoană).

Făina destinată autorităților.

Legumele se vor trata ca mărfuri de sezon.

x DECORAȚI.— Următorii ofițeri ai corpului 4 Armată au fost decorați cu ordinul „Steaua României" în gradul de comandor: Medic colonel Irimescu Gh. de la spitalul militar; în gradul de cavaleri: Macri Nicolae de la Coman'. Teritorial, veterinar lt. colonel Stoicescu Gh., căpitanii Alistar Teodor farmacist, Alexandru Burada de la consiliul de războiu, Dupont Const. de la Liceul Militar, Manolin Mina, de la închisoarea militară, Mardare Vasile, de la Comenduirea Pieței, Nestian Gheorghe, din reg. 4 jandarmi, Popescu Const. din reg. 4 vânători, Rodoș Nicolae, de la Consiliul de Războiu și Emil Velciu din reg. 4 jandarmi

x Studentul Gârneață, fusese transportat la spitalul Sf. Spiridon, pentru a fi supus la o ușoară operație de extracțiunea unui dinte.

In urma declarației medicilor că nu prezintă nici o gravitate, azi parchetul a ordonat ca Gârneață să fie reinternat la închisoare.

x BIBLIOGRAFIE.— A apărut:

—„*Cavântul Liber*" No. 44, cu un bogat cuprins social, politic și cultural, datorit d-lor Dem. Theodorescu, F. Aderca, Proletar, Paul Zarifopol, Camil Petrescu, C. R. Ghiulea, T. Teodorescu-Braniște, M. Sevastos, I. Vinea, Manuel Menicovici, Eugen Filotti etc. Cronici, informații și notițe de polemică.

x TEATRUL NAȚIONAL.— Societate Dramatică Iași.—Astă seară se va juca pentru prima oară BANCO! Comedie în 3 acte și 4 tablouri de Alfred Savoir. Bilete la Agenția Brașcu.

x De sub escorta unui jandarm rural, a reușit să scape pe când era transportat de la Galați pungașul Dumitru Mușat, zis Racoviceanu.

Mușat se află arestat pentru că furase 13,000 lei unui sătean.

x Siguranța a arestat pe Pindaru Marin, din județul Romanați, un cunoscut proxenet. El a fost trimis la urma lui.

ECOURI

— La 12 Decembrie, ora 9 seara, va avea loc la Teatrul Elisabeta o mare reprezentație artistică, dată în onoarea distinsei artiste *Dina König*, rivala artistei Maly Picon.— Va lua parte un grup de artiști ai trupei din Vilna și vor da concursul d-nii: advocat Carol Kron Davidsohn, Rubin.— Vor conferența d-nii M. Isac Moscovici, Carol Drimer, studentul Kasvan, Veisberg și Dumbravă, avocat.

In antract, va avea loc un concert special organizat de maestrul Bernhard Segall, absolvent al conservatorului din Iași, cu o orchestră compusă din 30 persoane. La urmă, întreaga asistența va fi fotografiată, având în mijlocul ei pe glorioasă artistă Dina König, de către fotograful Curței Regale d. Zaharia Weiss. Biletele se pot procura de pe acuma.

violenței, calvarul nenorocitului Craînquebille, simbol al simplicității și sărăciei veșnic oprimate, mișcă și sufletele cele mai puțin obișnuite cu studiul.

La festivalul care s'a dat la Trocadero acum câte-va luni pentru aniversarea de optzeci de ani a lui Anatole France, Gérnier a jucat cu trupa sa dialoguri scoase din „Părerile lui Jerôme Coignard" și „D-nul Bergeret la Paris".

Asistența era compusă în mare parte din delegații de lucrători. Nu se poate închipui efectul prodigios pe care l-au produs asupra publicului popular adevărurile înalte exprimate de personagiile acestei cărți în cea mai elegantă franțuzească.

*

Se poate susține paradoxul că Anatole France a fost înțeles mai bine de popor decât de ceiace se numește obișnuit elita cultivată.

Pretinșii cunoscători, admirând operele maistrului, au obiceiul să murmure cu un aer șiret: „Incîntător, dar nu crede un cuvânt din ce spune. E un muzicant adorabil. Ce divine melodii ne cântă! Sau mai bine, e un giuvaergiu. Observați cu ee artă infinită așează cuvintele ca pe niște pietre prețioase. Puțin importă, de altfel, ce povestește. Asta n'are importanță nici pentru el, nici pentru noi".

Poporul, dimpotrivă, a recunoscut pasiunea vie care se ascunde sub imposibilitatea aparentă a lui Anatole France. Și poporul are dreptate.

Când îl ascultai vorbind, erai surprins câteodată de o schimbare neașteptată în glas. Când Anatole France vorbea despre prietenie, accentul lui devenea deodată liniștit. Când vorbea despre nedreptate, vibra de o mînie surdă. Când vorbea despre milă, vorbea cu evlavie.

Poporul, fie ascultându-l în întrunirile publice, fie citindu-i cărțile, a simțit această arzătoare sinceritate.

Și de aceia poporul îl iubea".

SPIC.

Ultimele informaţiuni

x D. Vintilă Brătianu a declarat că în cazul când va avea loc conferinţa miniştrilor interaliaţi pentru aranjarea datoriilor interaliate, d-sa va lua parte în persoană la această consfătuire.

x Un violent cutremur de pământ a fosi simţit în Anatolia. Gara Uşak s'a prăbuşit, oraşul a suferit pagube importante. In celelalte oraşe ale regiunii pagubele sunt mai mici.

x Circulaţia trenurilar a fost restabilită în întreaga regiune, afară de linia Zorleni—Basarabeasca, care urmează a fi desfundată în cursul zilei.

Trenurile din Bucureşti, au sosit cu întârzieri de o oră.

Din cauza topirei marei cantităţi de zapadă sunt temeri de inundaţii, care să nu pericliteze ierăşi circulaţia regulată a trenurilor.

x PIATA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat eri 980; la Zurich 2,70.

Devizele în Capitală au notat:

Francul francez 10,52; francul belgian 9,70; francul elveţian 38,15; lira engleză 916; dolarul 196.25; lira italiană 8,87; coroana cehă 5.96.

x **Procesul Spodheim.**—Er Curtea de Apel Secţia I a amânat judecarea procesului Spodheim pentru ziua de 5 Decembrie. Motivul amânării a fost că dosarul afacerii a sosit prea târziu şi d. procuror Gavrilescu n'a avut timpul material să-l studieze.

Judecarea cererii de punere în libertate a lui Spodheim a fost de aseminea amânată pentru aceiaşi zi.

x D-nii P. Fântânaru, prefect de judeţ şi C. Toma, preşedintele comisiei interimare, s'au înapoiat astănoapte în localitate.

x Examenul de înaintare pe loc pentru învăţători. învăţătoare şi conducătoare de grădini de copii a fost amânat dela 1 Decembrie la 12 Ianuarie 1925.

x D. Ghaorghe Daulja comisar de poliţie clasa III în Chişinău a fost transferat, după cererea sa la serviciul de siguranţă din Iaşi.

x HOŢII AU INCEPUT SĂ OPEREZE.—D-na dr. Lazu, din strada Tăutu s'a plâns poliţiei că astă noapte, nişte răufăcători prin chei potrivite, au pătruns în locuinţa sa de unde au furat două rânduri de haine bărbăteşti, un pardesiu, două ceasornice de aur şi suma de 10000 lei în bancnote de câte o sută lei.

x Duminică 30 Noembrie va avea loc la Tg. Frumos sfinţirea bisericei catedrale „Cuvioasa Paraschtva". La solemnitate vor participa notabilităţi din Tg. Frumos şi Iaşi.

Preţul pâinei
s'a urcat la 8 şi 12 lei

Astăzi dimineaţă, au avut loc la comună ultima consfătuire în vederea noului regim al pâinei.

După lungi discuţiuni s'a convenit ca preţul pâinei să fie majorat cu câte un leu, astfel că pâinea albă va costa 12 lei iar cea neagră 8 lei.

Morarii au declarat însă că cu asemenea condiţii nu-şi pot lua garanţia aprovizionărei oraşului, preţul grâului urcându-se zilnic.

Această decizie, urmează a fi ratificată după amiază de către comisiunea interimară, împreună cu celelalte ordonanţe referitoare la restaurante, carne, peşte etc.

Pentru pâine, regimul actualmente fixat, va fi revizuit după 15 zile.

x D. Demostene Botez, simpaticul nostru colaborator, a fost victima unui furt.

Pe când se găsea în faţa brutăriei Trepcea, un necunoscut pungaş, i-a furat din buzunar un portmoneu cu 340 lei şi o poliţă.

x Senatul universitar, care avea la ordinea zilei pentru şedinţa de aseară câteva chestiuni studenţeşti, le-a amânat pentru o altă şedinţă, care probabil se va ţine Sâmbătă.

x Tribunalul s. III a pronunţat ieri hotărârea în procesul dintre d. avocat Clementi Ionescu şi moştenitorii imobilului Suţu din str. Carp 4. Tribunalul a respins contestaţia d-lui Ionescu la scoaterea în vânzare a imobilului, şi a condamnat pe contestator la cheltueli de judecată.

x MOARTEA UNUI PROFESOR.— Aflăm din Roman trista ştire despre decesul lui *Emanoil I. Silberg*, directorul liceului *„Roman-Vodă"* şi a cărei înmormântare a avut loc ieri la 24 a. c.

A fost un profesor eminent de matematici şi un director stimat de colegi şi de toată lumea ce venea în contact cu el. A lăsat în urmă-i o familie destul de numeroasă şi căreia îi trimitem condoleanţele noastre pentru perderea ireparabilă suferită.

x Ministerul de interne, anunţă prefectura de poliţie că a revenit asupra detaşării la această prefectură a d-lui Gh. Hociung, comisar de clasa doua.

SPECTACOLE

— Sidoli prezinta astăzi neegalabilă creaţie a lui MAX LINDER in CASA MISTERULUI cu regia lui ABEL GANCE având ca partener pe JEAN TOULOUT **6 mari acte 6**, Adaos la program INTRE DATORIE ŞI URA cu frumoasa EDY DARCLEA.

Mersul scarlatinei în Judeţ

De la începutul lunei şi până azi s'au înregistrat în judeţ 29 cazuri de scarlatină.

Măsurile de combatere sunt riguros supraveghiate de d. dr. Grigoriu medic primar al judeţului şi sunt speranţe într'o apropiată stângere a epidemiei.

*

Pe lângă alte măsuri, luate de d. dr. Grigoriu, este şi înfiinţarea unui post de control la Dumeşti. De aci, copii bolnavi sunt îndreptaţi spre spitalul din Podul-Iloae.

Prin aceasta se'ndepărtează contactul cu Iaşi şi implicit se evită contaminarea.

x Comisiunea pentru examenul de capacitate al magistraţilor s'a alcătuit definitiv din:

Dl. D. Volanschi Prim Preşedinte Curte Iaşi.

Dl. M. Cantacuzino şi I. Leatris profesori universitari desemnaţi de facultatea de drept din Iaşi.

D. Hakman profesor la universitatea din Cernăuţi şi Dl. P, Davidescu Consilier Curtea Apel Chişinău, delegaţi de Minister.

NYU după capo d'opera lui OSSIP DYMOV cu CONRAD VEIDT şi Emil Jannings va rula în curând pe ecranul Sidoli

x Autorităţile au luat în localitate dispoziţiunea de a se înfiinţa încă o companie de jandarmi pedeştri pe lângă cea existentă.

x Mâine 26 Noembrie se vinde prin licitaţie publică la Tribunalul Iaşi S. III imobilul din Iaşi str. Manolescu No. 4, imediat predabil.

ECOURI

Reprezentaţia de Cinema anunţată de Soc. *Văduvele de Război* la *Cinema Elisabeta* pentru Vineri 28 Noembria va avea loc în mod irevocabil Joi 27 Noembrie cu o zi mai înainte. Toate biletele vândute sunt deci valabile pentru Joi 27 Noembrie seara.

Şlep scufundat

Bucureşti.—Şlepul „Ioan" s'a ciocnit pe Dunăre la punctul Picinoaga cu şlepul N. F. R. No. 714.

Şlepul „Ioan" s'a înnecat împreună cu încărcătura de piatră pe care o avea.

Bonul de premii
vă dă dreptul de a participa la tragerea MARILOR PREMII oferite de ziarul „Opinia"

GRAVUL CONFLICT ANGLO-EGIPTEAN

Anglia vrea să suprime autonomia Egiptului.-- Vase de război la Alexandria

Bucureşti.— Anglia a dat guvernului egiptean ultimatum cu termen foarte scurt, cerând plata unei despăgubiri de jumătate milion lire sterling şi îndeplinirea unor grele condiţii, ca represalii pentru asasinarea serdarului Stack,

Guvernul egiptean a plătit despăgubirea dar a respins două din condiţii.

Faţă de aceasta, lordul Allenby a remis o notă prin care anunţă retragerea ofiţerilor engleji din armata egipteană, şi alte măsuri demonstrative provizorii, până la hotărârea definitivă pe care o va lua guvernul britanic.

Agenţia Reuter anunţă că la Alexadria s'au produs violente manifestaţiuni anti-britanice. Trupe şi vase de război engleze au fost concentrate în port

*

Cercurile britanice cred că guvernul Angliei a greşit atunci când a lăsat Egiptul să se conducă singur. Este timp ca Anglia să ia frânele în mână.

„Daily Telegraph" lasă să se înţeleagă apropiata intervenţie militară în Egipt, sub cuvânt de a apăra interesele şi averea supuşilor străini.

Ciocniri sîngeroase
în Bulgaria

între comunişti şi poliţie

Bucureşti.— Din Sofia se anunţă, că la graniţa sârbă, pe teritorul comunei Guret, un grup de emigranţi bulgari, aflaţi în Serbia, au vroit să treacă graniţa prin fraudă. O luptă s'a dat între emigranţi şi Grăniceri. Emigranţii comunişti: Ghercov şi Cristov s'au sinucis pentru a nu cădea în mâinile autorităţilor.

*

Poliţia din Filipopoli a făcut o percheziţie la domiciliul comunistului Ghiulemetof, unde a fost primită cu focuri de armă.

In timpul luptei a fost ucis Ghiulemetof, împreună cu un agent poliţienesc.

S'au operat numeroase arestări.

In oraşul Strelca, o luptă s'a dat între comunişti şi armată.

Un comunist şi un subofiţer au fost ucişi, iar un soldat grav rănit,

Mircea G. Serion
Doctor în drept
AVOCAT
FOST MAGISTRAT TRIB IAŞI
Birou de Notariat
Iaşi, Sft. Sava No. 41

Cabinetul Dentar
S. Sirota Grosu
strada Anastasie Panu No. 17 (Piaţa Halei)
Execută lucrări în platină, aur şi cauciuc, dinţi albi fără placă, extracţiuni şi plombe fără durere
Consult. dela 9 jum. până la 7 seara.
PREŢURI REDUSE
Pentru săraci gratis zilnic

Traduceri
germană, română, poloneză şi rusă.
Contabilitate comercială şi industrială (întocmire, Notificare, Ţinere sau închele i de Registre.
Corespondenţa germană-română, întocmiri de acte pe maşina de scris n toate limbile moderne se face la
IOSEF BODINGER
Vasile Conta 23 (colţ Lăpuşneanu 1).

CEREŢI NUMAI
Galoşi veritabil ruseşti Marca △ Triunghiu
Marfa solidă, ca în timpuri normale, se poartă garantat un an întreg
Depozitu general la
S. FAIBIŞ & A. RAUCH str. Costache Negri 24
En detail:
CARL KRATENSTEIN str. I. C. Brătianu
LUPU LIEBLICH str. Ştefan cel Mare
LEON KATZ str. Elena Doamna
LA DOCAN str. I. C. Brătianu
FRAŢII ARONOVICI str. I. C. Brătianu

S'a deschis
Bodega Românieî
proprietatea FROIM ŞTERNBERG
PIAŢA UNIREI 6 (Sub Hotel România)
cu un bufet permanent asortat cu cele mai delicioase mâncări reci, având şi un grătar special.— Băuturile cele mai gustoase stau la dispoziţia Consumatorilor. Serviciul prompt Onor. Clientelă este rugată a vizita acest nou local, asigurându-i de deplina lor mulţumire.

Magazinul şi atelierul renumitei blănării
LA DAVID
S'a instalat la Str. Ştefan cel Mare No. 19 (vis-a-vis de Parfumoria Venera), şi înştiinţează Onor, clientelă că a primit un asortiment de blănuri fine pe care le-a pus în vânzare cu preţurile cele mai reduse.
Atelierul propriu execută lucrări cu reuşită garantată şi du ă ultimele modele.

O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc
din primele începuturi şi până la 1923

de EM. AL. MANOLIU

O STAGIUNE FATALA

Moartea lui Victor Boireaux-Delmary.—Arderea clădirei Teatrului de la Copou

Pentru stagiunea 1887—88 a urmat o prefacere destul de mare în comitetul teatral, căci Dim. Gusti încetase din viaţă şi deci ca primar a fost ales Neculai Gane, care neputând lua şi conducerea teatrului, în calitate de preşedinte, însărcină cu această atribuţie pe Ştefan C. Şendrea, prof. universitar, rămânând ca membri Th. Burada şi Andrei Vizanti, societari se aflară aceiaşi din stagiunea precedentă, adică: N. Luchian, Mih. Galino. Const. Bălănescu, Mih. Arceleanu, Em. Manoliu, Dim. Constantinescu, Dim. Pruteanu, P. S. Alexandrescu, Gh. Dimitrescu. Al. Evolschi, Const. Ionescu, Elena Evolschi-Lascu, Elena Botez, Athene Georgescu,—Grjiştii de aseminea erau tot soţii Teodor şi Adelina Popescu, Mihai Popovici (senior). Alex. Nanu, Victor Alexandrescu, Mih. Popovici (junior), Iordan Nedelcu, Ion Cuzinschi Vlad Cuzinsch, Ion Rotopanu, apoi Iosefina Gălăşcă, Aglae Teodoru Pruteanu, Casuca Micşunescu-Ionescu, Elena Neculcea, Hanrieta Capşa, Ortansa Sion, Maria Ionescu, Aneta Voiculescu, Natalia Iasinschi, devenită soţia lui P. S. Alexandrescu prin măritişul ce a avut loc în acea stagiune, după care a şi părăsit teatrul.

Decedând Victor-Boireaux-Delmary, în toamna lui 1887, teatrul ieşan perdu un mare îndrumător, şi se simţi cu deosebire un gol în ce priveşte regizoratul, pare ea cea mai de seamă şi mai ingrată în acel laş timp, fiindcă ramura aceasta cuprinde tecnica pe care actorul trebue s'o urmeze ca să formeze ansamblul mişcărilor în legătură cu dicţia, plus aranjarea scenei în conformitate cu fabula, timpul şi mediul în care se desfăşura acţiunea acelei fabule, zis în decomul azi subiect.

Dintre cei mai pregătiţi în numărul societarilor şi cu mai multă autoritate era tot Const. Bălănescu căruia comitetul îi încredinţă odată cu direcţiunea de scenă şi regizoratul. Inspectoratul teatrului s'a dat lui Alex. Evolschi, Orchestra e dirijată tot de d. Anton Cirillo, iar pictor decorator a urmat a fi înainte George Fredas.

Stagiunea s'a deschis la 25 Octombre 1887 în o atmosferă greoae, pricinuită fără îndoială de cauze cu totul în afară de cercul Teatrului, care de altfel prezenta destule garanţii, ca elemente şi repertor, spre a nu lăsa de dorit dacă nu nimic dar aproape nimic, fiind-că personalul era destul de numeros că să se poată învăţa rolele mai tihnit şi repetiţiile să fie mai numeroase pentru fie-care piesă, ceia ce ajuta mult la închegarea ansamblului.

Dar însfârşit prima reprezentaţie, cu *O crimă celebră*, a prins bine în opinia publică obicinuită de a frecventa teatrul românesc şi a continuat de a se juca tot sub impresie bună mai multe din piesele anunţate ca repertor al acelei stagiuni precum: *Fremont şi Riezler, Banu Mărăcine, O slujbă grea, Bébé, Dalila, Necredincioşii, Palaţa* Orfanul etc. însă în seara zilei de 17 Fevruar, după repetiţia generală a piesei *René*, de Emile Zola, teatrul s'a aprins din patru părţi şi a ars complect, cu tot materialul din el ca: decoruri, eplicuri, garderobă, limnărie, ne scăpând de furia flacărilor de cât prea puţine costume, arhiva societăţii şi ceva din colecţia pieselor, a mobilierului, printre cari cei doi arabi cu candelabrele lor, un ceasornic mare de birou din cabinetul de lucru al fostului Domnitor Grig. Ghica şi alte mărunţuşuri din cele mai neînsemnate.

După toată probabilitatea a fost la mijloc o mână criminală pentru stabilirea căria însă autorităţile n'au făcut nici un demers, fiindcă localul îl expropriase statul pentru clădirea palatului Universităţei actuale.

Actorii însă pe o iarnă geroasă ca acea au rămas complect expuşi mizeriei, neavând unde să joace pentru a-şi câştiga existenţa. Nevoia în care se găseau i-au făcut să delege pe colegul lor Em. Manoliu ca să plece la Bucureşti şi să expue cazul nenorocirei lor ministrului de resort. Acesta nu se arătă prea înduioşat de incendiaţi, şi delegatul se hotărî să meargă şi la primul-ministru, I. C. Brătianu, dar şi el se găsea cu situaţia cabinetului său în preziua căderei din cauza marei mişcări a opoziţiei-unite, care l'a şi grăsturnat în ziua de 24 Martie 1888.

Totuşi Brătianu a fost mai omenos, căci a recomandat pe delegatul artiştilor ieşeni cu căldură Mitropolitului primat Iosef Ghiorghian, lui Dim. Ghica preşedintele eforiei Spitalului Brancovineşti, preşedintelui Curţii de Casaţie Dim. Rossetti cari împreună formau comitetul incendiaţilor. Aceştia până într'un ceas s'au adunat la Eforia Spitalelor şi au dispus manda area sumei de 10000 lei, ca ajutor artiştilor, iar Brăteanu a invitat pe architectul Filip Xenopol, ca de urgenţă să întocmească un plan pentru ridicarea unui teatru provizor în Iaşi.

D legatul, Em, Manoliu, s'a întors la Iaşi cu 10000 lei cu care comitetul a putut veni în ajutorul artiştilor, dar făgăduinţa pentru ridicarea unei săli de Teatru a fost zădărnicită de căderea regimului de 12 ani al partidului liberal.

Dar ceia ce n'a făcut guvernul, a făcut iniţiativa privată. Incă de prin Aprilie Teodor Sidoli, proprietar de Circ, a început să-şi facă o arenă pentru marele său circ, alipind la el şi o scenă. Sc. Pastia pentru a nu rămânea oraşul fără teatru, îşi prefăcu şi el restaurantul ce-l avea în curtea otelului său «România» în sală de teatru, cu trei rânduri de loje, un parter plan, iar galeria deasupra lojelor, ceia ce mai pe urmă constatându-se că ar fi un pericol pentru spectatori, comuna a dispus închiderea acelei părţi din clădire.

Sala Sidoli spre toamnă a fost terminată, dar n'a putut s'o închirieze Comitetului Teatral, căci proprietarul a ţinut'o pentru circul său. Sc, Pastia a fost gata târziu de tot cu Teatrul, pe care comitetul a fost nevoit să-l închirieze.

DOCTOR
Adela Naftulea
fost medic de spital
BOLI INTERNE
DE FEMEI, COPII,
FACERI
Consult. 9—10, 1—3
Str. Cismăriei 39

Ultima oră

Gravul conflict anglo-egiptean

Anglia voeşte să suprime autonomia Egiptului

Bugetul şi funcţionarii

O delegaţie la ministrul de finanţe.-Memoriul funcţionarilor.

DECLARAŢIILE D-lui VINTILA BRATIANU

Bucureşti.— Ieri la prânz o delegaţie a Federaţiei funcţionarilor publici s'a prezentat d-lui Vintilă Bratianu.

D-l Brădişteanu conducătorul delegaţiei a prezentat ministrului de finanţe memoriul funcţionailor şi a explicat punctele cuprinse. A cerut un minimum de existenţă de 4000 lei lunar pentru cel mai mic funcţionar. A cerut apoi măsuri pentru combaterea speculei şi eftenirea traiului.

D-l V. Păunescu a arătat că membrii corpului didactic se află în situaţia cea mai rea. Tot odată a remarcat, că la ministerul instrucţiunii se afă foarte mulţi sinecurişti.

D-l I. Constantinescu a vorbit din partea pensionarilor.

*

D-l *Vintilă Bratianu* le-a răspuns, că doreşte, ca federaţia funcţionarilor să nu urmărească interese contrare ordinei şi demnităţii Statului. Arată, că guvernul a destinat suma de 2 mili rde lei pentru îmbunătăţirea soartei funcţionarilor şi că bugetul anului viitor poate fi numit bugetul funcţionarilor.

Până acum guvernul a trebuit să se ocupe cu consolidarea datoriilor externe, întrucât Statul era ameninţat de faliment.

Analizând punctele din memoriu, dl. Vintilă Brătianu spune, că nu poate acorda minimum de existenţă întrucât ar necesita sume considerabile de care statul nu dispune. De asemenea nu poate acorda indemnizaţii speciale pentru iarnă fiindcă n'are de unde.

Este exact că sunt mulţi sinecurişti şi funcţionari de prisos, dar vina este a funcţionarilor superiori, cari nu denunţă cazurile. In special, repartizarea funcţionarilor este rău făcută.

E adevărat că există o anomalie în stabilirea salariilor, care în oare care măsură sunt inechitabile.

Guvernul va face tot ce va fi posibil. Promite, că orice nou excedent se va ivi, îl va împărţi funcţionarilor şi pensionarilor.

Şedinţa de noapte a CAMEREI

Continuarea discuţiei la mesaj. Discursul d-lui dr. Ciugureanu

Bucureşti.—Camera.—Şedinţa se deschide la ora 9 şi jumătate seara sub preşidenţia d-lui Gâborviceanu.

Pe banca ministerială d-l Mârzescu.

D l *Dr. Daniil Ciugureanu* din partidul naţional român, vorbeşte la mesaj. D-sa constată cu satisfacţie că discuţia mesajului a dat o deosebită atenţie Basarabiei.

Problema Basarabiei are o parte permanentă pentru rezolvirea căreia se impune uniunea sacră a tuturor partidelor.

Oratorul face un scurt istorie al veacului de rusism; trece apoi la situăţia de azi şi arată abuzurile unor organe fiscale.

Propune a se feri pe viitor sătenii de contactul direct cu agenţii Statului.

Cere ca impozitele să fie încasate prin cosniliile comunale.

D-l *Irimescu-Cândeşti*, intrerupând spune, că Ruşii au avut siteme speciale pentru rusificare.

D-l *Ciugureanu* răspunde, c'ar fi bine, ca să întrebuinţăm şi noi acelaşi sisteme, însă în interes contrar, adică pentru naţionalizare.

D-l *Cazacliu* spune, că in Basarabia e nevoie de blândeţe.

Se produce un schimb de cuvinte presărat cu glume.

D-l *Vaida* strigă majorităţii :

„D-voastră faceţi glume când se disută o chestie tragică ?".

Dl. *Dr. Ciugureanu* continuă spunând, că numai magistratura a rămas curată în Basarabia, dar guvernul liberal face tot posibilul, ca să întroducă intriga şi'n această instituţiune. Citează cazul primului preşedinte al Ttribunalului din Chişinău, Simionescu.

Mai departe oratorul critică administraţia. Se ocupă apoi de regimul presei şi arată împrejurările grele prin care trec ziarele româneşti.

Protestează împotriva contractului incheiat de dl. Bârcă cu ziariştii Ruşi prin care se stabileşte monopolul apariţiei ziarelor în Basarabia.

Dl. *Grigore Iunian* cere d-lui Mârzescu darea în judecată a celor cari au încheiat contract în numele lor personal şi'n numele partidului liberal.

Dl *Mârzescu* răspunde, că nu cunoaşte cazul. In ori ce caz e treaba justiţiei şi nu a guvernului. Şedinţa s'a rădicat la ora 12 noaptea.

Dl. Dr. Ciugureanu va continua în şedinţa de astăzi.

Cetiţi „Opinia"

UN NOU SCANDAL IN AFACEREA PAŞAPOARTELOR

Un document care va compromite definitiv guvernul

Bucureşti.— In chestia paşapoartelor, se va produce zilele acestea un fapt senzaţional. Un deputat din opoziţie va ceti de la tribuna camerei o scrisoare trimisă de generalul Alex. Văitoianu către fratele său dl. ministru Arthur Vâitoianu, prin care se va dovedi, că guvernul cunoştea de mult fraudele care se comiteau cu paşapoartele.

In acest timp se va arăta, că în baza intervenţiei unui senator, dl. Arthur Vâitoianu a dat ordin să se elibereze numai într'o singură zi nu maţ puţin de 100 paşapoarte.

Aceste destăinuiri vor oreia mari dificultăţi guvernului.

*

In urma reconfirmării mandatului de arestare, dl. general Alex. Văitoianu se află intr'o stare de supra excitare de nedescris.

El a fost din nou cuprins de gândul sinuciderii.

Măsurile de supraveghere au fost sporite.

Accidentele iernei în Capitală

Un mort şi doi răniţi— Situaţia alimentelor

Bucureşti.— In capitală viscolul a încetat, iar zăpada a început să se topească. Cu acest prilej s'a ivit şi pericolul alunecuşurilor care primejdueşte destul de grav pe cetăţeni.

*

Ieri după amează, la ora 2, doamna Maria Sachelarie din strada Păstorului No. 31 pe când se afla pe Bulevardul Brătianu, a alunecat şi a căzut fracturându-şi osul piciorului drept. Cu salvarea a fost transportată la spitalul Colţea.

Un alt accident s'a întâmplat în şoseaua Colentina unde un şopron s'a prăbuşit din cauza zăpezii. Tocmai trecea pe acolo un domn Ionescu din strada Asan No. 38, care s'a ales cu mai multe coaste rupte.

Tot ieri a fost găsit mort în zăpadă pe şoseaua Gălbiuaşi, tânărul Velicu Manole de 14 ani.

Ancheta a stabilit, că nefericitul a murit din cauza unui bloc de ghiaţă care i-a căzut în cap.

*

Majoritatea firelor telefonice din Capitală sunt rupte din cauza zăpezii aruncate de pe case.

Direcţia poştelor a intervenit la Prefectura de poliţie.

Capitala mai are grâu pentru o săptămână.

Se simte o mare lipsă de carne şi alte alimente.

Preparativele guvernului jugoslav

Bucureşti.— „Pester Lloyd" află din Belgrad că primul ministru Passici a fost primit de rege într'o audienţă de o oră şi jumătate.

S'a examinat chestia unei convenţiuni secrete cu Italia şi România, precum şi măsurile pentru ordinea internă.

Reprezintantul grec la Belgrad

Bucureşti.— D. Venizelos a comunicat guvernului atenian că va fi dispus să primească mai târziu postul de reprezintant al Greciei la Belgrad.

Pentru moment, acest post va fi probabil încredinţat d-lui Mavrudis, reprezintant al Greciei la Moscova.

Vizita d-lui Albert Thomas

Bucureşti.— Pentru astăzi este anunţată sosirea în ţară a d-lui Albert Thomas, preşedintele biuroului internaţional al muncii de la Geneva.

D-l Ionel Brătianu şi dl. Chirculescu, ministrul muncii, vor întâmpina pe distinsul oaspe la Câmpina pentru a vizita regiunea petroliferă.

Bugetul la Cameră

Bucureşti.— Ieri după amiază s'a întrunit în secţia V-a a Camerei, comisia bugetară, sub preşidenţia d-lui Vintilă Bratianu.

Ministrul de finanţe a făcut un expozeu, arătând că evaluarea veniturilor nu-i de loc exagerată. Sporul de 7 miliarde la cheltueli este de fapt mai mic, fiindcă în bugetul muncei şi asistenţei sociale s'au înscris primele personalului ceferist care tot se plăteau şi până acum.

A încheiat spunând că sistemul său financiar a fost aprobat şi de somităţi financiare străine.

Deraere

Bucureşti. — Trenul de marfă No. 3882 a deraiat la intrarea staţiei Vinţul de Sus.

Şapte vagoane încărcate cu lemne s'au răsturnat.

Linia a fost ruptă pe-o distanţă de 150 metri.

Trenurile de călători au circulat cu transbordare

Cumpărăm Briliante
Diamante, aur, argint, piatină, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferlud preturile cele mai mari
Ceasornicăria TISCHLER
Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii
IAŞI — Str. cb. Mârzescu 36 etaj — IAŞI
Nu cumpărăm decât la persoane bine cunoscute sau de la persoane cari vor prezenta legitimaţia şi buletinele de înscriere la Biroul Populaţiei.

Renumita croitorie pentru Domni
H. I. Teltelbaum
S'A INSTALAT IN STR. ŞTEFAN CEL MARE 25
cu un bogat asortiment de ştofe, din fabricile engleze şi franceze cele mai renumite.
Execută comenzi şi cu ştofa clienţilor

Benzină, Uleiuri
pentru automobile,
de vânzare zi şi noapte IN ORAŞ, lângă Primărie, (Strada Alexandri 4) la depozitul special
Const. Zarifopol

Cumpăr şi vând
Aparate Fotografice
Permanent depozit de Plăci, Pelicule Agfa, Lumiere, Jougla, Hârtie Fotografică, Laborator gratuit la dispoziţia amatorilor.
Se primesc Pelicule şi plăci la developat şi copiat.
Fotograful Curţei Regale
Zaharia Weiss
Iaşi, Piaţa Unirei

Sanatoriul Dr. Tzaicu
IAŞI. STR. CAROL 20, Telefon 115
Clinică Chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai rigurosă. Adaptat la chirurgia de urgenţă. Mecanoterapie, Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie.
Se primesc boli interne şi nervoase (excluse bolile contagioase şi nervoşii turbulenţi).
Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2—4 p. m

A sosit un mare transport de
GALOŞI şi ŞOŞONI
Se vând în detail cu preţuri fixate de fabrică.
Clientela noastră din anul trecut le a recunoscut ca cele mai durabile şi mai eftine
„Moldova-Mare"
IAŞI, 41 — STR. LAPUŞNEANU 41, — IAŞI.

ANUL X... No. 5248

2 LEI NUMARUL

JOI 27 NOEMBRIE 1924

RED.
ADMIN...
Strada Mârzescu, 17

ROMANIA
Biblioteca Universitații Loco

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE

Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

Funcţionarii la d. Vintilă Brătianu

Zilele trecute a avut loc o întrevedere între d. Vintilă Brătianu ministru de finanţe şi o delegaţie a Federaţiei funcţionarilor publici.

Această întâlnire privită de departe, are aspectul obişnuit al unui demers în grup pe lângă şeful unei autorităţi. De aproape şi observată prin pisma cetăţeanului care cunoaşte situaţia reală, convorbirea dela ministerul de finanţe apare mai mult ca o formalitate pentru a face cunoscut acuzatului sentinţa de condamnare, ca o audienţă între senior şi supuşi, ca o discuţie între stăpân şi slujitori. Mai ales cu aceasta din urmă seamănă grozav. Nici un cuvânt de protestare dintr'o parte, toate drepturile de a ameninţa şi dojeni de alta.

Aerele teribile însă nu stau de loc bine unui ministru liberal. In momentul când d. Vintilă Brătianu, ridica glasul ca să vorbească umililor reprezentanţi ai celor care mor de foame, în cabinetele de instrucţie dosarele se îmbogăţesc cu noi dovezi împotriva guvernului, patron al tuturor afacerilor scandaloase, al tuturor hoţiilor şi fraudelor ce sleesc averea statului şi fac imposibilă plata omenească a slujbaşilor.

Se afirmă că ministrul de finanţe urmăreşte cu încăpăţânare un anumit program. Tăria aceasta de caracter şi de convingeri nu l-a făcut totuşi până acum să se revolte împotriva jafurilor oficioase.

Toată criza de la noi se datoreşte, după declaraţiile sale vestite, faptului că instituţiile particulare îşi plătesc prea bine funcţionarii.

Cât despre funcţionarii publici, d. Vintilă Bratianu le-a pus de la început în vedere aproape în termeni ameninţători că înainte de orice doreşte ca Federaţia să nu urmărească interese contrare ordinii şi demnităţii Statului.

E adevărat că între salarii, ordine şi interesele Statului există o strânsă legătură. Ministrul de finanţe însă a inversat firul logic. D-sa vrea mai întâiu ordine, slujbă şi pe urmă, dacă va socoti şi îi va mai rămâne ceva din ceiace se risipeşte va plăti şi salarii. De fapt, numai salariile omeneşti vor face ca funcţionarii să fie corecţi şi liniştiţi. Nenumăratele greşeli, delapidări şi alte rele care bântue azi în clasa slujbaşilor şi clatină orice incredere în aparatul de administrare a Statului cad în mare parte în răspunderea celor ce de fapt au împins prin foame pe funcţionari pe calea greşită.

Păstrarea ordinii este refugiul cel mai comod al guvernului, ori decâte ori vrea să scape din încurcătură sau să amâne rezolvarea unei probleme urgente. Funcţionarii au fost puşi de mult în refrenul acesta tragic-comic. D. Vintilă Brătianu le a amintit-o numai în treacăt, la începutul răspunsului său care de altfel nu mai cuprinde de cât scuze şi vagi promisiuni.

—Y—

Un trafic ordinar

Insuficienţa pânei negre

Va recunoaşte oricine că la fabricarea pânei ar trebui să se ţină seamă de consumatorii cei mulţi, şi aceştia sunt nevoiaşii din toate clasele sociale, deci să se fabrice mai multă pâne din făină integrală şi cu preferinţă de a ieşi cea dintâiu din cuptoare, pentru că nevoiaşul e cel mai dedimineaţă în piaţă ca să-şi târguiască cele trebuitoare pentru hrană, ca apoi să-şi caute de birou, de meşteşug şi alte îndeletniciri ale traiului zilnic.

Cum se procedează însă în realitate?

Morarii au cuvânt (de la primărie?) să vândă făină pentru pâne albă de trei ori mai multă ca cea zisă integrală. Pitarii au şi ei cuvânt să scoată mai întâiu pânea albă şi mai târziu cea neagră.

Aşa stând lucrurile, pitarii să îngrijesc de a avea desdimineaţă şi seara de la 6 p. m. în jos, pâne albă, iar cea neagră numai de la orele 11 a. m. cu alte cuvinte, când muncitorii şi toţi nevoiaşii au fost siliţi să-şi cumpere pâne albă, pentru că aşa e interesul morarilor de a desface cât de multă făină albă.

Şi că acesta-i adevărul curat, cei care vor să se convingă n'au decât să se posteze lângă o pitărie pe când se aduce făina, şi vor constata că la cinci saci cu făină albă de abea e unul cu făină zisă integrală, din care iesă o pâne lipiciasă, neagră şi amestecată cu tot felul de ingrediente în cât nici cânii n'o mânâncă.

Acesta-i regimul pâinii de la Iaşi, văzut şi constatat de sigur de cei în drept de la comună, dar care tac şi nu iau nici o măsură de îndreptare...

M.

Conflictul anglo-egiptèan

Marea Britanie reia firul tradiţionalei politici de forţă

Conflictul dintre Anglia şi Egipt a intrat într'o fază hotărâtoare. Noul guvern conservator din Londra a decis să pue capăt veleităţilor de independenţă ale egiptenilor, şi a găsit un bun prilej de acţiune în asasinarea comandantului englez al armatelor din Egipt (sirdar).

Anglia a trimis ex-premierului egiptean Zaglul Paşa, un ultimntum draconic, cu un termen neobişnuit de scurt. Actul acesta seamănă foarte mult cu celebru ultimatum trimis de Austr-Ungaria în 1914 Serbiei. Aceiaşi hotărâre de intervenţie prin forţa armelor, sub masca unui ultimatum inacceptabil.

Deosebirea este că în 1914 Anglia se făcea că protestează contra sistemului austriac de a atinge suveranitatea unei mici naţiuni. Iar astăzi, Anglia recurge la acelaş sistem, după tradiţionala reţetă a politicei britanice.

Ori ce-ar fi făcut Egiptul, guvernul englez ar fi ajuns la aceleaşi metode tari pentru a-şi consolida stăpânirea Nilului şi a-şi asigura interesele în Sudan. Aceasta-i politica colonială a marilor puteri....

*

Cetitorii vor recunoaşte că am avut vederi foarte juste cînd am prevăzut reîntoarcerea Angliei la tradiţia Albionului, întreruptă o clipă de ideologia humanitaro-socialistă a d lui Mac Donald.

Marea Britanie s'ar fi sinucis dacă ar fi lăsat frîu liber fierberei naţionale din Egipt, India, Mesopotania. Ea este tare prin vastul imperiu colonial. Şi cît timp se sprijină pe structura financiaro-burgheză, nu poate permite emanciparea naţională a coloniilor.

Cabinetul Mac Donald era legat de mîni şi de picioare de morala socialistă, când era vorba să înfrunte mişcare panislamică. Şi forţa imensă colonială îşi vede pericolul cu ochii. Revirimentul s'a produs prin victoria politică fără precedent, a partidului conservator.

Deacum, vasele de război engleze vor cutreera iarăşi oceanele şi vor duce în colonii civilizaţia capitalistă pe afete de tun.

Odată cu reintrarea Angliei în tradiţia sa istorică, se vor spulbera toate visele de armonie europeană, dezarmare, pacifism şi celelalte poveşti sentimentale care fac pe naivi să doarmă în picioare.

X.

Exilul generalului Cavalcanti

In jurul unei vizite la Curtea regală română

Zilele trecute, Curtea noastră regală a fost vizitată de generalul Cavalcanti, prim aghiotant al regelui Spaniei. Se atribuise acestei vizite o deosebită semnificaţie politică în ce priveşte raporturile româno-spaniole. Lucrurile stau însă cu totul altfel.

Se anunţă din sursă competentă, că dictatorul Primo de Rivera se temea de o agitaţie militară pe care ar pregăti-o generalul Cavalcanti. In consecinţă, Cavalcanti a fost somat să părăsească Spania în 48 ore. De formă, i s'a dat însărcinarea să studieze... organizaţia militară a Austriei şi a statelor Balcanice!

Exilatul a venit la Bucureşti unde Curtea regală i-a făcut onoruri nemeritate, iar reporterii au brodat reportagii cu „misiuni importante şi semnificative". De la noi, Cavalcanti s'a dus în primblare la Sofia şi Belgrad; iar săptămâna trecută s'a înapoiat la Madrid mai curând decât era aşteptat şi dorit.

Fiind mereu privit ca persoană suspectă, şi pentru a i se lua posibilitatea de a face uneltiri, Cavalcanti a fost din nou îndepărtat din Spania, de data aceasta cu titlul de guvernator... al insulelor Baleare.

Este un adevărat exil pe care Primo de Rivera l-a ordonat împotriva voinţei regelui Alfons.

Lire sterling FALŞIFICATE

Pe piaţa franceză s'a răspîndit o mare cantitate de lire sterling falşificate.

Falşificarea s'a făcut la Berlin de către un austriac, Louis Ekştein, un cehoslovac Artur Fischer, şi trei supuşi unguri Istvan Uybrazi, Wojtech Nemeth şi Inore Schelinger. Aceşti cinci au trecut cu marfa lor la Paris şi apoi la Bayonne unde au pus în circulaţie bilete de cîte 5, 10 şi 50 lire engleze.

In ultimul oraş ei au fost prinşi, afară de Uybrazi care a dispărut fără urmă.

ASPECTE

IN NOPŢI DE IARNĂ

Nu împărtăşim pesimismul absolut. Cu toate înfrângerile noestre, cu toate deziluziile şi desamăgirile pe cari în aproape toate domeniile vieţi le-am cules, încă păstrăm o doză de încredere, măcar în noi înşine. Ştim că nici mizeriile unei profesiuni pentru care nu ai dragostea chemării, nici traiul cotidian alături de o lume infamă şi perfidă, ştim că toate acestea nu rezumă în ele înşile raţiunea existenţii.

Par'că, dincolo de toate întâmplările tulburătoare, par'că dincolo de o limită însemnată cu negrul ambiţiilor şi al invidiei, se mai află o regiune de luminoase speranţe, doruri şi avânturi. In bezna spleen-ului nostru, încă licăreşte zarea unei reveniri, încă pătrunde ecoul unei posibilităţi de cântec şi întinerire, deci.

Avem convingerile acestea. Şi vrem să nădăjduim în zile însorite. Dar, totuşi... Sântem atât de slabi că, de pildă, în noaptea aceasta cu frig, vânt, tristeţe infinită şi singurătate, deşi trec prin mintea noastră privelişti însemnate şi gânduri de liberatoare încercări, ne lăsăm doborîţi de suferinţă, înfingem în noi pumnalul geloziei şi al urei, blestemăm ticăloşia unei femei care a insultat iubirea noastră cu stupiditatea cochetăriilor şi a imensei sale prostii şi pe încetul, ne simţim iar frate cu toţi suferinzii, cu toţi blazaţii şi cu rataţii admirabili şi definitivi.

Şi recitim această poezie a unui tânăr laureat al premiului „Sully-Prud'homme", Jean Dars, o recitim, pentrucă într'însa găsim întreg şi spiritul nostru ne asasinat pe deplin şi agonia noastră lungă, lungă:

„Terreurs vagues! Couleuvres
S'enroulant à ma chair...
J'ai devant moi les oeuvres
D'Arthur Schopenhauer.

Pour partager ma peine
Qui baisera mon front?
Est-ce toi. Henri Heine?
Est-ce toi, lord Byron?

La bise de décembre
Fait grincer mes volets,
Quelqu'un frappe à ma chambre
Sus à mes pistolets!

Hors d'ici! Je veux vivre!
Qui que tu sois va-t-en!
Sur les vitres, le givre
Tisse un grand voile blanc.

A ma table raisonne
Un docteur allemand.
Mon pouls bat. L'heure sonne
Et je meurs-lentement.

Şi, în ciuda speranţelor noastre, murim, pe incetul...

G. SPINA

Abonaţivă la „OPINIA"

Expoziţie sub pământ

La Lipsca se va începe curând dărâmarea halei în care se ţin vestitul târg anual. Ea va fi înlocuită printr'o hală subterană construită în acelaş loc şi care va fi gata până în toamna viitoare.

Cu prilejul săpăturilor se vor scoate 18,000 metri cubi de pământ. Hala subterană va fi sprijinită pe coloane şi se va întinde pe 1800 metri patraţi, cu 200 standuri pentru expozanţi. Construcţia va fi în beton armat, iar încălzitul se va face prin calorifere cu aer cald.

Această hală subterană va îmbogăţi oraşul german cu o curiozitate unică în felul ei.

Bonul de premii

vă dă dreptul de a participa la tragerea MARILOR PREMII oferite de ziarul „Opinia"

ACTUALITĂŢI DIN AFARĂ

Premiile literare.— La Paris se distribue anual 191 premii literare, ceiace înseamnă aproape patru pe săptămînă.

*

Cea mai veche gazetă din lume.— *Oprechle Haarlems he Courant* e cel mai vechi jurnal care există şi apare şi azi. Primul număr a apărut la 8 Ianuarie 1656, şi se găseşte în muzeul presei din Amsterdam. Acest ziar apare la Anvers.

Dar chinezii aveau până mai anii trecuţi când şi-a încetat apariţia cel mai vechi ziar. Acest ziar a apărut pe la anul 400 al erei noastre, şi a avut o existenţă de 1500 ani. A fost înfiinţat de Gu-Khung care izbutise să fabrice litere dintr'un aliaj de plumb şi argint. Ziarul era imprimat în primele timpuri pe foi galbene de mătase broşate la un loc şi era trimis primelor personajii ale Imperiului.

Acest ziar a devenit la 1800 cotidian şi se numea *Peking-Bav* (Jurnalul Pekingului).

A fost suprimat la 1907 deoare ce a destăinuit intrigile ce se ţeseau la Curte pentru alegerea principelui moştenitor. A apărut mai târziu sub un nume schimbat King-Bao, dar a fost suprimat definitiv la 1912. Cu toate acestea, a mai apărut câţiva ani sub un alt titlu, dar numai scumpetea enormă a tiparului i-a pus capăt apariţiei.

*

Tămăduirea cancerului.— D. J. L. Faure în „la *Revue de Paris*" arată că boala cancerului este curabilă. Este neînţeles, spune d. Faure, cum un adevăr aşa de evident mai găseşte inca necredincioşi pentru medici şi chiar printre chirurgi.

Sunt în lume mii şi mii de canceroşi vindecaţi prin operaţii şi restabiliţi de ani de zile.

Punctul principal în tratamentul cancerului e să fie combătut din timp. Salvarea este în tratamentul precoce. Şi problema actuală a luptei contra cancerului se reduce înainte de orice la problema diagnosticului său atunci când nu este decât la început.

*

Unde plouă cel mai mult. In archipelagul Hawai, în mica insulă Karmai cade cea mai mare cantitate de ploae, nu e zi în care să nu plouă.

Media ploilor căzute în ultimii unsprezece ani au stabilit că aici a căzut 455 palmace pe an (1 palmac—0,255 m).

*

Paris-New-York cu avionul.—O cursă de avioane franceză, a început pregătirea unui raid Paris-New-York fără escală. Aparatul de un tip special va avea trei motoare de 400 H. P. Viteza medie va fi de 160 km. pe oră, ceiace ar face 36 ore dela Paris la New-York, distanţa dintre aceste două oraşe fiind de 5600 km.

In amintirea primului record de aviaţie

Am asistat, aproape fără să ne dăm seama, la una din cele mai mari revoluţii din viaţa omenirii: cucerirea aerului. Astăzi când se poate spune că problema avioanelor şi a dirijabilelor este rezolvată, ne întoarcem şi privim miraţi în urmă. Acum douăzeci de ani, aparatele de sburat abia se ridicau la câtiva metri deasupra pământului.

Zilele trecute a avut loc la Paris o solemnitate menită să comemoreze aceste începuturi fericite. D. Laurent Eynac, comisarul guvernului pentru aviaţie, a inaugurat o piatră comemorativă a primelor sboruri făcute de Santos-Dumont.

Acum 18 ani, la 12 Noembrie 1906, Aero-clubul Franţei a controlat un record de aviaţie de 220 metri parcurşi în 21 secunde. Santos-Dumont a fost un precursor plin de încredere în viitorul maşinei de sburat. Astăzi ne dăm seama cât de justificate erau speranţele sale.

Zborul a ispitit intotdeauna visurile şi ambiţiile omenirii. Legenda lui Icar arată că încercări de a cuceri aerul s'au făcut din cele mai depărtate timpuri. Secolul nostru a realizat

(Cont. în pag. II-a)

CRONICA PASIONALĂ

Din dramele geloziei

PERVERSIUNEA UNOR FETE GALANTE.—COMEDIA UNEI SOACRE.— UN ŞANTAJ DE 100 MILIOANE LEI.

Gelozia — eterna tulburare a sufletului omenesc — nu încetează a alimenta cronica pasională de pretutindeni. Iar în grămada cotidiană de brutalităţi datorite izbucnirilor de gelozie, se disting pe ici-colo unele cazuri de un tragic deosebit şi care descopăr mizeria omenească în toată goliciunea ei.

Iată un caz care ocupă coloanele cotidianelor din Paris:

Tânărul Hector Cèbe (23 ani) era logodit cu frumoasa Jaquelina Huard (20 ani). In fiecare seară, fata se întâlnea într'un loc convenit cu logodnicul său, când încetau amândoi munca zilei. Şi o nenorocire veni pe neaşteptate. Intr'o seară de lunie, Jaquelina sosi târziu la întâlnire, şi spuse plângând logodnicului că patronul atelierului unde lucra, a violat-o.

Pentru Cèbe socoteala a fost simplă. Intr'o clipă i-au trecut prin minte toate povestirile despre patroni care necinstesc lucrătoarele şi le exploatează mizeria. Calmat pentru moment, dar chinuit de gânduri noaptea întreagă, decepţionatul logodnic s'a dus a doua zi dimineaţă la satirul patron şi, fără nici o explicaţie, a descărcat asupra lui patru focuri de revolver.

Până acum, un fapt banal. De-acum înainte însă chestiunea îşi dezvălue partea tragică. Patronul a putut să declare înainte de a muri, că Jaquelina Huard îi era amantă de un an de zile, iar o soră a acesteia, Reneea Huard, deasemenea îi era amantă de doi ani încheiaţi. Prin urmare, cocheta Jaquelina nu era altceva decât o mică perversă, şi bietul logodnic a căzut victima unei intrigi femeeşti. Remuşcările lui sânt lesne de închipuit.

Procesul acestei dureroase afaceri s'a dezbătut acum 5 zile în faţa Juriului Senei.

Perversa Jaquelina a apărut ca martoră la bara justiţiei. Copleşită de ruşine şi de răspunderea morală a stupidului asasinat, ea a încercat să se scuze inventând o întreagă poveste. A făcut istoricul atenţiei patronului pentru dânsa, a povestit cum

(Continuarea în pag. II)

BON DE PREMII No. 29
Ziarul „OPINIA"
100.000 lei, din care 20.000 numerar

Cinema ELISABETA Astăzi Mercuri 26 Noembrie începând la 2½ până la 12½
noaptea — NOU! Pentră I-a oară în Iași — Formidabilul spectacol
Opera Completa 16 acte mari 16

SHYLOK

(Negutătorul din Veneția)

după Wiliam Schekspeare. Aretina, Fiorentina, Masuccio și Boccacio sub formidabila regie a lui **MAX REINHADT**
și cu excepționala și formidabila interpretare: **Henny Porten** WERNER KRAUS, HARRY LIEDTKE, STEINRUK și GUSTAV MAY din Legea Veche
Peste câteva zile Creațiunea fenomenală **MAX LINDER în Regele Circului**
Montare colosală la Wite film Viena cu frumoasa Vilma Banky, 8 acte 3000 metri

Blănării
DE LA CASA
Alter David S-sor
de vânzare la:
FIRMA „IACOBY"
în str. Ștefan cel Mare 48
vis-a-vis de Banca Iașilor

DOCTOR
Albert Ficler
Str. Lăpușneanu 27
(deasupra cofetăriei Georges & Co.)
Fost asistent al Prof. Universit. Dr. Rüd. Ehrmann la Städt. Krankenhaus din Berlin-Neukölln. Specializat în principalele clinici și laboratorii din Germania în:
Boli de Stomac, Intestine și Ficat. Boli de Nutriție:
Diabet (tratament cu Insulin), *Artritism, Arterioscleroză* etc.
Gastro- și Rectoscopie
Masaje electrice. Băi de lumină, Curenți de înaltă freqvență (raze violete).

DOCTOR
Adela Naftulea
fost medic de spital
BOLI INTERNE
DE FEMEI, COPII,
FACERI
Consult. 9—10, 1—3
Str. Cismăriei 39

Doctor L. HEITE
MAMOȘ
De la clinicile din Berlin, Viena, Frankfurt
Boli de Femei și Nașteri
Str. Săulescu 2 (alături de Biserica Talpalari)
Consultațiuni 3 6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic

SALI PORJES
Magazin de Confecțiuni și Mode
Piața Unirei Tel. 328
face cunoscut că s'a întors din voyage cu un bogat asortiment de modele originale în **Mantouri. Rochii și Pălării.**

Milioane
se pot câștiga cu o obligațiune de 3½% a orașului București de 100 lei.
Tragerea cea mai apropiată a 1 Ianuarie 1925 cu următoarele câștiguri: 1 000,000; 500.000; 100.000; 50.000; 40.000 etc. Adresați-vă la Casa de schimb
S. HAIFLER
Iași, strada Ștefan cel Mare No. 33 unde se controlează orice loz din țară sau străinătate.
Cumpăr și vând acțiuni Jewish Colonial, deasemenea aur și argint.

Invidie și ură

Cu tot veninul și invectivele împroșcate de un panoramagiu de la Moși, în sala Sidoli erau toate scaunele ocupate de cea mai distinsă lume a orașului nostru. Și nici balconul n'a fost mai prejos. Trebue să se noteze că e a șasea reprezentație cu Max Linder în Casa Misterului și filmul acesta atrage din ce în ce mai multă lume.

Filmele dela Sidoli au ele singure toate calitățile de a entuziasma lumea, au darul atracției generale fără de afișe pline de calomnie și meschinerie fără drame vaste își bombaste, vulturiste și loteriste, ci cu sinceritate și omenie în reducerea prețurilor dar nu cu trucuri și micimi.

A.

Păstrați bonul

vizul acesta cu o repeziciune uimitoare.

Parcă ieri Blériot a trecut canalul Mânecii. Apoi Garros a sburat peste Mediterana; Beaumont a trecut Alpii ajungând la Roma, în sfârșit Pelletier Doisy a făcut în câteva escale drumul lung și anevoios de la Paris la Tokio.

Victoria a fost grabnică și strălucită. Pentru ea au lucrat însă zi și noapte tehnicienii și s'au sacrificat cu un avânt eroic nenumărați aviatori. Numai așa s'a putut ajunge la progresele uluit oare de azi. Istoricul cuceririi aerului arată încăodată că nimic mare nu se poate realiza fără stăruință neînfrântă și sacrificii generoase.

Comemorarea poetului Ștefan Petică

În ziua de 30 Noembrie, Ateneul cultural din Tecuci va comemora împlinirea a 20 ani dela săvârșirea din viață a gingașului poet Ștefan Petică.

Un tren special se va forma în acea zi din gara Tecuci și la orele 5 dimineața va porni spre gara Liești, de unde admiratorii poetului, reprezentanții a diferite societăți culturale și ai autorităților vor merge la locuința familiei Petică unde vor vizita casa, biblioteca și corespondențele poetului.

Intreaga asistență va lua parte apoi, la serviciul religios care se va oficia pentru reînhumarea osemintelor și pentru sfințirea monumentului.

După terminarea serviciului religios vor lua cuvântul: Protoereul județului Tecuci. delegatul Ateneului cultural din Tecuci, reprezentenții soc. scriitorilor români, ai diferitelor așezăminte culturale, admiratori și prietenii poetului.

După vizitarea satului Liești și a caset de cetire „Ștefan Petică" se va da un prânz.

Seara la orete 9 se va da un festival artistic literar în sala Teatrului comunal din Tecuci, cu care prilej după ce se va ține o conferință despre opera poetului Ștefan Petică și se va ceti din luczările lui, va avea loc diferite producțiuni ale orchestrei Ateneului cultural din acest oraș.

Alte informațiuni se pot obține de la d. C. I. Popescu, secretarul Ateneului cultural din Tecuci.

SPECTACOLE

Cu mare succes continuă la Sidoli reprezentațiile cu Max Linder—Jean Toulout, și Gina Palèrme în CASA MISTERULUI cu montarea lui Abel Gance.

Adaos la program INTRE DATORIE ȘI URĂ cu EDY DARCLEA.

In curând NYU — după opera lui Ossèp Dymov cu Conrad Veidt, Emil Jaming și Elsa Beguet.

ABONAȚI-VĂ LA „OPINIA"

Un nou partid politic la Dorohoi

Dorohoi.—In localitate s'a pus bazele unui nou partid politic sub denumirea de „Partidul Țăranilor" punându-și ca deviză „Apărarea nevoilor obștești cu cinste și dreptate prin țărănimea luminată, și prin toți oamenii iubitori ai țărănimii Partidul este sub conducerea d-lui avocat Eugen N. Uhrynovschi, directorul ziarului „Cuvântul Țăranilor". Formarea acestui partid a făcut ravagii mari în sânul „partidului naționalist al poporului". Masse compacte de țărani din cele mai însemnate sate din județ au trecut la „Partidul Țăranilor".

Despre acest partid, voiu vorbi pe larg în numărul viitor.

NEP.

NYO după capo d'opera lui OSSIP DYMOV cu CONRAD VEIDT și Emil Jannings va rula în curând pe ecranul Sidoli

CERCUL DE STUDII

Organizat de comitetul central al Asociației pentru Emanciparea civilă și politică a Femeilor Române

Programul chestiunilor

1. Chestiuni de educațiune.
a) Mama și copilul.
b) Familia și Școala.
c) Desvoltarea sentimentului de răspundere.
d(Criza de lectură. Mijloacele pentru a inspira fetelor gustul lecturei serioase.
2. Condițiunile cerute astăzi unei femei spre a-și îndeplini menirea.
3. Femeia și Luxul.
4. Dreptul de sufragiu integral pentru femei.
5. Femeia și partidele politice.
6. Femeia și gospodăria Comunală și Județeană.
7. Datoriile naționale ale femeilor.
8. Rolul femeii în cooperația intelectuală internațională.
9. Societatea Națiunelor. Femeile în Societatea Națiunelor.
10. Chestiuni de Hygienă socială.
11. Dreptul la ori ce muncă. Salar egal la muncă egală.
12. Chestiuni morale și lupta contra traficului de femei și copii.
13. Naționalitatea femeii măritate.
14. Situația văduvelor de războiu.
15. Situația economică a femeii măritate, a mamei și copiilor legitimi.
16. Situația mamei nemăritate și drepturile copiilor nelegitimi.
17. Drepturile văduvelor și a copiilor fără tată.
18. Alocațiuni familiale.
19. Pacifismul ca doctrină. Femeea și pacea. Femeea Română și pacea.
20. Scumpetea vieții și gospodinele.
21 Dări de seamă asupra diverselor congrese femenine.
22. Considerațiuni asupra discuțiilor din străinătate asupra numirei „Doamnă" și „Domnișoară".
23. Sprijin și solidaritate între femei.—Datoriile femeilor serioase față de cele slabe moralmente.
24. Lupta contra diverselor flagele sociale: Tuberculoza, Alcoolismul, diverse narcotice, etc.
25. Căsătoria între minori.
26. Femenism și Maternitate.
27. Situația economică și Maternitatea.
28 Prostituția.

Ședința de deschidere a Cercului de Studii va avea loc Vineri 28 Noembrie ora 4 și jum. p. m. la sediul Asociației femeniste.

Informații

x Guvernul din Atena a cerut agrementul pentru numirea d-lui Collas ca ministru al Greciei la București.

x Curtea din Cluj a respins apelul medicului Francisc Tecsi care fusese condamnat de tribunal la un an închisoare pentru provocare de avort.

x Toate școlile speciale care până acum țineau cursurile în localul direcției regionale c. f. r. s'au instalat în noul cămin ceferist clădit de Cassa Muncii la Răpa Galbenă.

Inaugurarea noilor clădiri se va face peste câteva zile.

Deasemenea serviciul medical ceferist a început să se mute în noul pavilion din Parcul Ripei Galbene.

x Comuna va publica o ordonanță prin care toți cetățenii, care locuesc spre stradă, sunt obligați să curețe trotuarul din fața casei și să dea jos zăpada de pe acoperiș.

Contravenienții vor fi dați în judecată.

x D. avocat I. Zadic, fiul d-lui general Zadic, pleacă Duminică în Italia pentru a urma cursurile de doctorat în Drept.

ECOURI

— La 12 Decembrie, ora 9 seara, va avea loc la Teatrul Elisabeta o mare reprezentație artistică, dată în onoarea distinsei artiste *Dina König*, rivala artistei Maly Picon.— Va lua parte un grup de artiști ai trupei din Vilna și vor da concursul d-nii: advocat Carol Kron, Davidsohn, Rubin.— Vor conferența d-nii M. Isac Moscovici, Carol Drimer, studentul Kasvan, Veisberg și Dumbravă, avocat.

In antract, va avea loc un concert special organizat de maestrul Bernhard Segall, absolvent al conservatorului din Iași, cu o orchestră compusă din 30 persoane. La urmă, întreaga asistența va fi fotografiată, având în mijlocul ei pe glorioasă artistă Dina König, de către fotograful Curței Regale d. Zaharia Weiss. Biletele se pot procura de pe acuma.

DE INCHIRIAT

Casete de otel în tezaurul Băncii Moldova diferite dimensiuni cu o chirie de Lei 175 - 500 anual.

PIERDUT registrele Jurnal Cartea mare, impozit 1 la sută, facturier și diferite note comerciale, cu ocazia mutărei mele din str. Crucei.

Ofer buna recompensă celuia ce mi le va aduce în str. Sf. Lazăr 37, în caz contrar le declar nule și fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi.

ISRAEL FEUERȘTEIN

DE INCHIRIAT, liberă imediat o magazie de 14 metri lungime bun și pentrn atelier și una odaie mobilata, în strada Banu 14.

SE CAUTA, cu ipotecă rangul întai, într'un imobil în valoare de 2.000.000 lei, o suma de cel puțin 600.000 lei. Procente 30%. Termenul împrumutului de un an. Se dau toate garanțiile. A se adresa la d. avocat Nicolae Lateș str. Albinet 36, între orele 7—9 p. m.

DE VANZARE casa cu 4 camere construcție nouă, haina de astrahan de dama, lampa mare și alte obiecte de gospodarie.

A se adresa Const. Popovici str. Crucei 38.

NOTIFICARE

D-lui Director al Creditului Funciar Rural

București

Subsemnatul Iancu Lacinski din Iași Aleia Gr. Ghica No. 11, în calitate de procurator al moștenitorilor defunctei Emilia Rickert cu domiciliul ales în București str. G-ral Tell No. 10, declar că renunț la poprirea făcută prin notificarea No. 3283 din 1920 a corpului Portărei Trib. Iași, pe care vă rog a o ridica asupra titlurilor funciare rurale 5% cu No. 142974/76, 87787/88, 84170, 85671, 89611, 133312, deoarece nu am avut dovezile în termen legal spre a cere validsrea poprirei. Veți plăti capitalul și procentele prezentatorilor titlurilor.

IANCU LACINSKI

NOTIFICARE

D-lui Director Casei de Depuneri și Consemnațiuni

București

Subsemnatul Iancu Lacinski, în calitate de procurator al moștenitorilor defunctei Emilia Rickert cu domiciliul ales în București la d. avocat Const. Stoeanovici str. G-ral Tell No. 10, declar că renunț la proprirea făcută prin notificarea No. 3284 din 1920 a Portăreilor Trib. Iași de care vă rog a o ridica, asupra următoarelor titluri de rentă.
1905. 4% No. 272070/82, 166905, 354736, 377719.
1898, 4% No. 22371/79 și 22423.
1893, 5% No. 733, 937, 1841, 2142, 2222, 2341, 2549, 2776, 2814, 3049, 5028/29.
1905, 4% No. 994, 1829, 4989, 363445/46, 272027.
1905, 5% No. 79988/89.
deoarece, n'am avut dovezile în termen legal spre a cere validarea poprirei. Veți plăti capitalul și procentele prezentatorilor.

IANCU LACINSKI

TELEGRAMA importantă sosită azi. Numai scurt timp cu autorizația celor în drept

Renumita Ghicitoare

sosită din Ardeal pentru prima oară în acest oraș.

De când există acest oraș, nu cred că a mai fost alta pe lume să mă întreacă în preciziune. Am uimit lumea pe unde am fost. Nu perdeți ocazia și veniți de vă consultați cu mine chiar astăzi, între orele 10 dimineața până la ora 12 a. m. și de la 3 până la ora 8 seara. Sunt cea dintâi în România căci n'a mai fost altă ghicitoare fizionomista. Felul meu nu este de a ghici prin cărți, cafea sau alte mijloace înșelătoare. O singură privire a ochilor și una în palma desvalue misterul vieței omului. Dau lamuriri pentru destinul omului și îl îndrept pe calle cele bune. Doritorii cari au placere de a ma vizita să se adreseze cât mai curând să le spun adevărul. Acei cari suferă de ori ce durere să nu piardă ocazia de a veni la mine să se convingă de adevăr. Cu științele mele am impresionat toată lumea. In timpul consultației numai o singură persoană se primește în camera.

Adresa: D-na ELENA
str. Șoseaua Arcu No. 47 Iași lângă Piața Bădărău

în ziua fatală au colindat amândoi restaurantele și cafenelele Parisului, cum s'a ametit cu șampanie și cum spre seară patronul ar fi condus-o cu forța la un hotel unde a profitat de farmecul virginității sale. Evident, povestea aceasta n'a făcut decât să întărească credința auditorului că frumoasa perversă era vechea amantă a nefericitului patron.

Dar și Reneea Huard, sora mai mare a Jaquelinei, citată ca martoră, a cautat să-și ascundă jena prin afirmația că era în legături cu patronul asasinat dar că nu i-a cedat niciodată. A menținut această afirmațiune chiar atunci cînd prezidentul Curții i-a amintit de nopțile întregi petrecute în locuri retrase în tovărășia fostului patron.

Din cursul dezbaterilor, a reușit eroarea sufletească în care tânărul Cèbe a fost indus de aceste două fete galante. Și juratii au avut slăbiciunea de a scuza crima, achitând pe ucigaș.

*

Dar din fericire, conflictele geloziei întrunesc în majoritatea cazurilor elementele comediei.

Toate ziarele din Paris relatează tragi-comedia soților Sosie. Tânăra soție era prada gelozieî, suspectându-și soțul de galanterii. Ea s'a spoveduit mamei sale care a fost foarte mișcată de suferințele sufletești ale fiicei.

Soacra a imaginat îndată un plan de operetă pe care l-a și pus în execuțtune. Venerabila soacră și-a întimpinat ginerile în stradă, a întins asupra lui un revolver în mâna dreaptă și o sticluță în stânga, strigând:

— Ah, banditule, am pentru tine 6 gloanțe de revolver și o sticlă de vitriol.

Petru Sosie, ajutat de un agent polițienesc, a oprit elanul soacrei, și toată familia a fost condusă la comisie ca să lămurească afacerea. Comisarul a constatat că revolverul era descărcat. Cât despre sticluța cu vitriol, voinicoasa soacră i-a înghițit conținutul ca să dovedească astfel că-i vorba de apă chioară îngălbenită cu puțin vin.

A fost o veselie generală stropită cu puține lacrimi de înduioșare. Iar soții Sosie au avut încă odată prilejul să-și jure fidelitate eternă!

*

Tot în speța comică intră o afacere care pasionează actualmente Londra și pe care judecătorul lord Halsbury o califică drept „cea mai extraordinară afacere din câte a judecat vreodată".

Cazul e destul de încurcat și mai ales... discret, întrucât ziarele londoneze ascund unele nume.

Judecătorul de curse sir Robinson a făcut cunoștința unui prinț oriental. Dar prietenia mai intimă s'a legat între prinț și lady Robinson. Intriga a fost dată pe față de un amic comun. D. Robinson și-a manifestat gelozia într'un chip foarte original, cerând prințului o enormă sumă de bani pentru evitarea scandalului. Prințul s'a executat depunând banii la „Midland Bank".

In cele din urmă lucrurile au ajuns în fața justiției. D. Robinson a dat banca în judecată, pretinzând că prințul a depus 150.000 lire sterling (peste 100 milioane lei) în timp ce el n'a încasat decât 25.000 lire. Avocații băncei au răspuns că d. Robinson n'are drept să reclame o sumă provenită din șantaj.

Judecătorii deliberează asupra originalului caz.

PASTRAȚI BONUL

Ultimele informaţiuni

Pregătirea succesiunei

Agitaţiunea opoziţiei şi asalturile date în ultimul timp guvernului, par a nu întârzia să-şi producă roadele.

Atitudinea aparent liniştită şi nepăsătoare a băncei ministeriale, nu traduce adevărul situaţiei, ci din potrivă încearcă să-l acopere.

Faptele survenite se poate chiar să împedece guvernul actual, să realizeze dânsul ultimele opere legislative anunţate.

Există impresiunea, că în însăşi sferele care sunt chemate să-şi spună cuvântul cu prilejul unei schimbări de regim, ideea plecărei liberalilor este privită ca un eveniment care nu poate întârzia.

Incât priveşte succesiunea, se accentuiază din ce în ce mai mult svonul lansat de acum câtăva vreme, că ea revine triumviratului Averescu-Marghiloman-Titulescu.

Trei lucruri sunt sigure: Generalul Averescu a împins pregătirile pentru venirea la putere, foarte departe.

Domnul Marghiloman, complect restabilit, nu mai pleacă la Abazia, ci revine la Bucureşti, deşi ar fi dorit să-şi petreacă convalescenţa pe malurile Adriaticei.

Domnul Titulescu, nu mai capătă mandat de a reprezenta pe d. Vintilă Brătianu la Conferinţa interaliată din Decembrie 1924.

x Ziarul maghiar „Ujkelet“ din Cluj anunţă, după informaţii din cercurile politice locale, că d. Iorga ar fi tratat acum două zile cu d. Maniu asupra unei colaborări. Ziarul citat afirmă chiar că pactul Iorga-Maniu s'ar fi încheiat.

x D. V. Bârcă, a răspuns eri în chestia scandalului monopolizării ziarelor din Basarabia, recunoscând în mare parte acuzaţiile ce i s'au adus. Cu această ocazie d. Bârcă a anunţat că şi-a dat demisia din preşedinţia comisiei interimare a Chişinăului.

x După situaţia telegrafică transmisă astăzi direcţiei regionale a căilor ferate, ultima linie care mai rămăsese înzăpezită, Zorleni-Basarabeasca, a fost redată circulaţiei.

Traficul de mărfuri a fost reluat în mod normal.

x Din cauza dificultăţilor materiale, ziarul ţărănist **Aurora**, *curajosul organ de opoziţie, şi-a suspendat apariţia.*

x Se fac mari pregătiri pentru balul ce are loc Sâmbătă seară, în saloanele societăţii de gimnastică organizat de societatea funcţionarilor comerciali.

x Comisia interimară, în şedinţa de aseară după propunerea d-lui Voina a numit o comisiune, din d-nii Zipa, dr. C. Tănăsescu, dr. Ochs şi Diaconescu, care în mod permanent să inspecteze restaurantele şi să verifice dacă se conformează condiţiunilor stabilite de clasificare.

x PIATA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat eri 9 75; la Zurich 2,70.

Devizele în Capitală au notat:

Francul francez 10,35; francul belgian 9,65; francul elveţian 37,80; lira engleză 906; dolarul 195; lira italiană 8,50; coroana cehă 5.90.

x De cîteva zile se găseşte în Capitală colonelul englez d. Manns, a vizitat o bună parte din instalaţiunile şi atelierele drumului nostru de fier.

Se pare că această vizită este în legătură cu un mare împrumut pe care Anglia s'a arătat dispusă, să'l facă pentru nevoile căilor noastre ferate.

x Consiliul de higienă al oraşului se'ntruneşte azi, sub preşedinţia d-lui C. Toma, primarul oraşului, asistat de d. dr. C. Tănăsescu medic şef al oraşului.

La această şedinţă în care au a se discuta mijloacele pentru o combatere mai intensă a scarlatinei, vor laa parte şi d-nii profesori dr. Slătineanu şi dr. Cazacu.

x Şcoala de Arte şi Industrie Casnică de sub direcţiunea D-nei Eleonora Lohan predă cunoştinţi de industrie casnică, ţeseturi artistice şi covoare, D-nelor şi D-relor amatoare să cunoască această artă.

Inscrierile se primesc la secretariatul scoalei în fiecare zi între orele 10—12 a. m. şi 3—5 p. m. în str. C. Negri (Ograda Bisericei Bărboi).

x Am arătat eri, cum colaboratorul nostru d. Demostene Botez, a căzut victima unui furt.

Cercetările au avut ca rezultat fericit descoperirea păgubaşului..

x Direcţiunea Radio-Comunicaţiilor a delegat doi funcţionari specialişti de la Oradea Mare la postul de telegrafie fără fir din Iaşi.

x La proba practică în concursul pentru catedra de violoncel dela conservatorul din Cluj, d. Breviman, cunoscutul artist ieşan, a fost recomandat în unanimitate.

Acum lucrările se găsesc la consiliul inspectorilor de pe lângă ministerul artelor, care are se pronunţa zilele acestea.

Numirea d-lui Breviman e certă.

NYU după capo d'opera lui OSSIP DYMOV cu CONRAD VEIDT

şi Emil Jannings va rula în curând pe ecranul Sidoli

x Seria festivalurilor a început. Societatea *„Cultura“* organizează pentru seara de „Revelion“ un grandios festival artistic la care vor da concursul distins elemente artistice.

Festivalul va fi urmat de dans, organizându-se un grandios cotillon cu surprize aduse din străinătate.

Festivalul se dă în folosul şcoalei „Cultura“ precum şi pentru întreţinerea „Cassei Evreeşti“ instalată în localul societăţii.

Saloanele sunt complect renovate.

Biletele s'au pus în vânzare şi se găsesc la diferite comisiuni ce vor vizita pe invitaţi.

Infiinţarea unei Universităţi Populare în Iaşi

In cuprinsul Ateneului Popular Tataraşi din Iaşi, a luat fiinţă Duminică 23 Noembrie a. c. o Universitate Populară.

Inaugurarea acestei Universităţi s'a făcut cu prilejul celei a 145-a şezători culturale, d. C. N. Ifrim, preşedintele Ateneului, a pus în evidenţă activitatea acestui aşezământ, faţă de înaltul său protector, care este *Principele Carol* şi a fixat alte două scopuri noi de cultură: *Infiinţarea Universităţei Populare şi intensificarea acţiunei de propagandă în Basarabia.*

D. prof. *dr. Al. Slătineanu*, Rector al Universităţii a redeschis seria conferinţilor, vorbind cu o desăvârşită competinţă, despre *Invăţământul superior în România.* Acestc conferinţe, urmate de interesante producţii artistice, au loc în fiecare Duminică. Noul ciclu de conferinţe al Ateneului va trata: *Figurile mari ale culturei româneşti.*

Deschiderea cursurilor Universităţei Populare din Tataraşi a avut loc Luni 24 Noembrie a. c. ora 7 seara, printr'o foarte interesantă prelegere, ţinută de d. prof. *I. Simionescu*, Membru al Academiei, care a vorbit despre „Insemnătatea Universităţilor Populare“.

Prima serie de materie tratată va avea loc precum urmează:

Prof. I. Simionescu — Ştiinţe Naturale;

Prof. I. Găvănescul—Filosofie şi Pedagogie;

Preotul prof. I. Ţincoca—Istoria Religiilor;

M. Sadoveanu, Membru al Academiei—Istoria literaturei române;

Prof. C. Stamboliu — Istoria Românilor;

Prof. dr. Al. Slătineanu, Rector al Universităţei—Medicină şi Higienă.

Numărul auditorilor înscrişi la această Universitate, este foarte însemnat.

x Comisia interimară, în şedinţa de aseară, a fixat preţul pânii la 12 lei chilogramul pâne albă şi 8 lei pânea neagră.

Preţurile nouă au intrat în vigoare chiar de azi.

S'au urcat cu 1, 2, 3, 4 şi 5 lei mâncările la restaurante, şi s'a fixat preţul laptelui la 9 lei în pieţe şi 10 lei litrul la domiciliu.

x Reamintim că Sâmbătă seară, are loc la Teatrul Naţional concertul de sonate, dat de d. Breviman, violoncelist.

Tot Iaşul de elită şi-a dat întâlnire la acest concert.

D. Breviman va fi acompaniat la piano de d. profesor Sibianu.

x Din societatea dramatică locală pleacă 32 persoaue în astă seară la Cernăuţi unde va juca în zilele de 27, 28, 29 şi 30 Noembrie piesele *Trandafirii roşii, Banco, Plicu* şi *Un erou.*

Luni 1 Decembre echipa se va întoarce pentru ca Marţi 2 Decembrie să-şi continue reprezentaţiile întrerupte.

x Luni a încetat din viaţă la Huşi, Irimia Gheorghiu, primarul oraşului.

x Comisiunea numită de comuuă pentru a revizui numele străzilor a începui să lucreze.

Una din primile decizii a acestei comisiuni, este suprimarea numelui stradeîor, care au denumiri identice cu străzile, pentru a se evita pe viitor. confuztunile actuale.

x Pavel Ciobotariu din Cobalna-Basarabia, prins în flagrant delict de furt, a fost înaintat parchetului.

x Aseară la ora 10, s'a rupt sârma de tramvai, în strada Anastasie Panu. Circulaţia tramvaelor a fost întreruptă.

Nu s'a întâmplat nici un accident de persoane.

x La spitalul Sf. Spiridon a fost in ernat Neculai Niţoi, lucrător la grupul de aviaţie, având ruptă laba de la mâna dreaptă, în urma exploziei unui cartuş, pe care îl ţinea în mînă.

ECOURI

Reprezentaţia de Cinema anunţată de Soc. *Văduvele de Război* la *Cinema Elisabeta* pentru Vineri 28 Noembria va avea loc în mod irevocabil Joi 27 Noembrie cu o zi mai înainte. Toate biletele vândute sunt deci valabile pentru Joi 27 Noembrie seara.

x Astăzi la ora 5 se întruneşte la comună comisiunea numită pentru strângerea fondurilor necesare lucrărilor de instalare a postului de telegrafie fără fir de la Copou.

x Tribunalul local a fixat zilele de Luni, Marţi şi Mercuri pentru judecarea recursurilor fiscale, a l e contribuabililor ieşeni.

Lista recursurilor se află afişată la secţiile respective ale tribunalului.

x In şedinţa de Duminecă a Sindicatului Proprietarilor Urbani, s'a votat o moţiune prin care se cere libera tranzacţie şi se protestează contra intenţiei de a se legifera vadul comercial şi profesional.

Moţiunea a fost trimisă guvernului şi parlamentului.

IEŞENI

Vineri 28 Noembrie la CINEMA ELISABETA

Pregătiţi-vă pentru cea mai formidabilă creaţie pe care a avut-o până acuma artistul Mondial Impăratul Râsului

Max LINDER

în

Regele Circului

Este unica creaţie în care marele artist dă dovadă de un talent fenomenal

Regia E. E. Violet 8 acte

Excroc arestat

Bucureşti. — Parchetul de Ilfov a arestat pe numitul Bienstock, achizitor la Societatea de asigurare Dacia-Română, care a abuzat de încrederea Societăţii şi a frustat-o cu suma de 400,000 lei.

Bienstock a fost depus la Văcăreşti.

ECOURI

— Librăria „Universală“ M. H. Schonfeld din str. Cuza Vodă 52, cea mai bine asortată, vinde cu preţurile cele mai reduse toate articolele de librărie şi papetărie.

A adus un bogat asortiment de articole de pirogravură şi genţi de piele, de cea mai fină calitate.

— **Muştar cu must**, s'a pus în vânzare la principalele băcănii din oraş. Depozitul general: Farmacia Werner.

SPITALUL şi POLICLINICA „Dr. GHELERTER“.

IAŞI, STRADA GHICA VODA No. 39

INSTITUTUL de RADIOLOGIE

(Raze X Roentgen) şi

AGENŢI FIZICI

Conduşi de Medici specializaţi la Berlin

Diagnostic şi tratament, băi de lumină, (Raze ultra-violete), tratamente electrice

Zilnic de la 10—12 dim. şi de la 4 8 p. m

UZINA PROPRIE

Pentru bolnavi lipsiţi de mijloace se fac reduceri pe baza recomandărei medicilor.

Vă puteţi îmbrăca eftin, numai la

Croitoria „LAZARO“

IAŞI, STRADA COSTACHE NEGRI 41, COLŢ

Mare asortiment de iarnă. **HAINE GATA** pentru bărbaţi, băeţi şi copii. Macferlane, Paltoane, Costume, Sport şi Blăniţe. ATELIER SPECIAL de COMANDA. Se primesc comenzi şi cu STOFA CLIENŢILOR. Mantile de cauciuc şi Raion special în Mantile de Damă.

Se vinde cu preţuri reduse **şi în RATE**

Vizitaţi spre convingere! Cu toată stima

„LAZARO“

Str. C. Negri No. 41, colţ

O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc

din primele începuturi şi până la 1923

de EM. AL. MANOLIU

Artiştii în pribegie

Turneuri la Botoşani şi Chişinău.— Reprezintaţii în sala Pastia

In timpul verei artiştii desorientaţi de nenorocirea ce li se întâmplase cu arderea teatrului, apoi mai având şi alt zdruncin moral, cu moartea subită a lui Const. Bălănescu, se găsiră la o grea răspintine din care nu mai o întâmplare i-a putut întrucât va salva moral şi material.—Acea întâmplare a fost venirea în Iaşi a lui *Grig. Manolescu* înpreună cu *Aristizza Romanescu* însoţiţi de: Verona Alamăgeanu, Eliza Orlof, Alex. Rădulescu-Mariu, Gh. Cârjă.

Grigore Manolescu şi Aristizza s'au înţeles repede cu: Dim. Constantinescu Em. Manoliu, Const. Ionescu, şi încă câţi-va localnici ca să joace la grădina Tivoli din str. Banu; după câte-va reprezentaţii date pe scena acelei Grădini au plecat la Chişinău de au jucat în sala Circului: *Luiza Muller. Uriel Acosta, Hamlet, Māndrie şi Amor,* cari plăcură foarte mult publicului precum şi modul cum se prezentase toată trupa dar lumea nu era destulă care să încurajeze matiariceşte Direcţia.— Cercetând cauza s'a aflat de la un proprietar cu numele *Fiona* că cei cari vin la Teatru sunt foarte mulţumiţi şi văd că au de afacere cu artişti buni; el a spus textual: *D-v parahtisiţi foarte frumos, numai noi amu nu putem înţelege cum grăiţi“.*

Această declaraţie a hotărît plecarea în ţară, dar după reprezentarea *Babei-Hărcei* pe care o cerea necontenit publicul la fie-care reprezentaţie.

Intr'o noapte piesa a fost scrisă din memorie de toţi câţi se aflau acolo, muzica cu orchestraţia cu tot s'a găsit la un profesor de muzică, iar corurile toate le ştiau seminariştii, încât la repetiţia de încercare a mers aşa de bine că parcă se studiase cine ştie de câte săptămâni. Aceasta a fost un mare noroc, fiindcă a doua zi s'a şi dat reprezentaţia în urale şi chiotenesfârşite de mulţumire a imensului public ce deabea îl mai cuprindea teatrul.

Grigore Manolescu a jucat pe Lascu, Aristizza pe Viorica, Dim. Constantinescu pe Hârca, însfârşit rolele toate jucate de persoane din trupă. iar corul din numărul mare al seminariştilor au fost aleşi numai vre-o 80 ale căror voci zguduiau sala. Casa făcuse vre-o 11000 de ruble şi a doua zi trupa a pornit spre Iaşi, şi astfel s'a terminat cu această aventură artistică la Kişinău.

*

Odată cu căderea regimului liberal de la cârma ţărei nu s'a putut să nu urmeze o prefacere ridicolă în toate instituţiile ce atârnau de stat şi deci i-a venit rândul şi Comitetului Teatral ca să suporte macar în parte o modificare Aceasta s'a făcut în persoana preşedintelui, fiind delegat Alexandru Grig. Suţu, profesor, care împreună cu membrii C. P. Constantiniu şi Th. T. Burada, au început tratări cu Grig. Manolescu şi Aristizza să facă o stagiune în Iaşi împreună cu Societatea dramatică locală, care era alcătuită din aceleaşi persoane, minus Bălănescu iar gajişti fusese: Verona Almăgeanu, Aglae Pruteanu, Elena Botez, Casuca Micşunescu, Eliza Orlof, Elena Neculcea, Ecaterina Ionescu; apoi, Alex. Rădulescu-Marin (deocamdată ca prim sufleur) Gh. A. Cârjă, N. A. Bogdan, Henri Iamandi, Vlad. Cuzinschi, Mihail Belador, Ion Tăutu şi încă câţiva elevi. Şef de orchestra mai întâiu P. Benotti apoi Antonio Cirillo.

Prima reprezentaţie de inaugurare a acestei sale, zisă „Sala Pastia“ a avut loc la 6 Decembre 1888 cu piesa *Don Carlos* de Schiller, cu distribuţia: Don Carlos *Manolescu*, princesa Eboli, *Aristizza Romanescu*, Regele Filip *Dim. Pruteanu*, Regina *Luţa Botez*, Domingo *Manoliu*, Ducele d'Alba, *Gh. Cârjă* etc. Primirea piesei şi a trupei a fost din cele mai entuziaste şi s'a jucat apoi cu cel mai mare entren din partea artiştilor şi cu o deosebită afluenţă şi încurajare din partea publicului piesele: Hamlet, Fedora, Francesca dela Rimini, Benvenuto Celini, Răzvan şi Vidra Denise Mândrie şi Amor, Şoricuţul a lui Alex. Dumas-fiul etc. toate cu foarte multă lume, mulţumită de alegerea pieselor şi jocul artiştilor bine închegat, datorit bunei distribuţii a rolurilor în conformitate cu caratcerele.

Stagiunea s'a închis la 5 Martie 1889 dar reprezentaţii au urmat de a se mai da cu beneficii până apreape de Mai.

ABONAŢI-VĂ LA „OPINIA“

Ultima Oră

Liga Națiunelor și problema Egiptului

Funcționarii și parlamentul Discuțiile din Cameră

Dictatura în Jugoslavia

Conflictul anglo-egiptean

SE VA INTERVENI LA LIGA NAȚIUNELOR?

București, — Din Cairo se anunță că starea de asediu a fost proclamată în tot Egiptul.

*

In cercurile diplomatice franceze se speră că conflictul anglo-egiptean va fi deferit Ligei Națiunelor.

„Daily News" recomandă a se da Societății Națiunelor mandat asupra Sudanului.

*

In ultima ședință a Camerei din Cairo, Zaglul Pașa a făcut apel la răbdare și prudență, întru-cât cel mai mic act necugetat ar avea consecințe incalculabile.

Opoziția a criticat pe Zaglul, acuzându-l că a înșelat încrederea pusă în el. Zaglul a răspuns că-i gata să și cedeze locul.

Camera însă i-a votat încredere.

Totuși Zaglul a demisionat, iar Ziwar Pașa a fost însărcinat cu alcătuirea noului cabinet.

Funcționarii și Parlamentul

Memoriul înaintat Camerei și Senatului

București. — Ieri după amează, delegațiunea federației funcționari or publici, în frunte cu d-l Brădișteanu, s'a prezentat la Cameră unde a fost primită de d-l Mihai Orleanu, președintele camerei și de către d-l Ionaș Grădișteanu, președintele comisiei budgetare.

D-l Brădișteanu a prezentat memoriul funcționarilor și pensionarilor.

D-l Orleanu arată, că membrii parlamentului recunosc dreptatea c a u z e i funcționarilor și vor căuta să determine o ameliorare.

Arată apoi c'a dispus ca memoriul să fie înmânat fiecărui deputet.

D-l Grădișteanu a promis, că la discuția bugetului se va ține seamă de doleanțele funcționarilor.

Același memoriu a fost depus și la Senat,

Conferința administrativă

cu prefecții din Basarabia

București. — Ieri a avut loc la ministerul de interne o consfătuire cu prefecții din Basarabia.

Dl. Tătărăscu a dat instrucțiuni privitoare la activitatea administrativă. Anunță că s'au creiat 10 noui posturi de administratori de plasă, întrucât județele din Basarabia sunt foarte mari.

De asemenea fiecare zemstvă a fost obligată ca să prevadă în buget câte un post de subprefect pentru a veghea asupra propagandei culturale și naționale,

S'au mai ridicat câteva măsuri în ce privește contribuția comunelor la lucrările de utilitate publică.

Conferința a luat sfârșit la ora 9 seara.

Pașapoartele

București. — Judele de instrucție Dristorian a adus eri la Palatul de Justiție pe Eugen Cristescu, Comșa, Stoicescu și Filipovici la vederea unei confruntări.

Dar în urma unei discuții între procuror și juecătorul de instrucție care durat mai multe ore, onfruntarea a fost amînată entru o altă zi.

Pentru petrol

București. — Curtea de Apel din București judecă diferendul dintre frații Demetrian și Societatea petroliferă franceză „Victorie".

De la Camera de Comerț

București. — Aseară la ora 5, Camera de Comerț s'a întrunit sub președinția d-lui Ștefan Cerchez.

S'au aprobat diverse credite și s'au ratificat avizele date de birou pentru câteva societăți anonime.

Dl. Ștefan Filipescu a dovedit apoi cu documente, că oficiul de distribuție a zahărului ia de la comercianți taxe exagerate. Fără aceste taxe, zahărul s'ar putea ieftini consid rabil.

Dl. Crisda își exprimă regretul, că biroul camerei rămâne indiferent la importanța chestiei a zahărului.

Dl. Temistocle Alexandrescu arată nevoia reînființării unui serviciu de incasso la Banca Națională, de oare ce băncile particulare incasează comisioane prea mari.

Dl. Constanțiu aduce acuzațiuni biroului.

La urmă se numește o comisiune pentru studiarea crizei de numerar.

Mai sânt mine marine...

București. — Din Roma se anunță că vaporul „Ivones" aflat în largul portului Graneville, a izbit o mină care a făcut explozie, scufundînd vaporul. Nouă oameni din echipaj au fost oribil mutilați.

O scenă neașteptată la Cameră

D. președinte Orleanu are scrupule de legalitate

București. — Un incident caracteristic s'a petrecut în ședința de ieri a Camerei.

In scopul de a se termina până Sâmbătă discuția la Mesaj, d. Mârzescu a cerut suprimarea comunicărilor care se fac la începutul ședințelor și amânarea interpelărilor fixate pentru Joi.

Vădit nemulțumit, d. președinte Orleanu a pus la vot chestia amânării comunicărilor și a fost admisă de majoritate.

D. Orleanu a atras imediat atenția că se comite o calcare de regulament, la care deputatul liberal Ianculescu a ripostat;

„Facem ce vrem noi, nu ce scrie regulamentul".

Evident, d. Orleanu a declarat că refuză să se preteze la o ilegalitate și nu mai pune la vot amânarea interpelărilor, iar dacă va fi nevoie, e gata să cedeze locul pe care-l ocupă.

Banca ministerială și majoritatea au rămas uluite. Opoziția ovaționa pe președinte.

Miniștrii și-au părăsit locurile iar ședința a fost suspendată.

Incidentul a dat loc la vii comentării pe culoarele Camerei.

OFIȚERI EXECUTAȚI

București. — Se anunță din Mexic că 17 ofițeri mexicani, dintre care 3 generali și 4 colonei, arestați după eșuarea revoluției lui Huerta, au fost impușcați in baza sentinței tribunalului militar.

SITUAȚIA LA C. F. R.

București, — Normalizarea circulației pe căile ferate progresează cu iuțeală.

Au mai rămas impracticabile următoarele linii:

Giurgiu-Videle, București-Oltenița, Hamangia-Medgidia-Bazargic, Țândârei-Feleşti, Mărdioasa-Zimnicea, Zorleni-Basarabeasca, Buzeu-Nehoiași și Roșiori-T. Mârgurele.

In curând și aceste linii vor fi despotmolite.

Cetiți „Opinia"

Ședința de noapte a Camerei

Discursul la mesaj al d-lui Radacovici

București. — CAMERA. — Ședința se deschide la ora 9 și jumătate seara sub președinția d-lui Mihai Orleanu. Pe banca ministerială dl. Mârzescu și Chirculescu.

Dl Radacovici, țărănist, a declarat, că mesajul este pomul cu laude a guvernului. Citindu-l, s'ar părea, că România este o Arcadie a zilelor noastre.

Mesajul în nici unul din punctele lui nu corespunde realității.

Oratorul face violentă critică a politicei agrare și a construcțiunilor școlare.

Arată că sătenii din județul Brăila și-au vândut productele pe doi ani de zile pentru ca să poată plăti contribuțiile așa zise benevole destinate clădirii școalelor.

Critică politica de comprimări și deflațiune care a dus țara la sărăcie. In fine critică bugetul și susține cauza funcționarilor publici.

Termină zicând, că dăinuirea acestui guvern agravează criza pe zi ce trece.

Ședința a fost ridicată la miezul nopții.

Bulgarii se ucid între dânșii

București. — Individul Padrov, pe când descindea în gara Rusciuk a fost surprins de un polițist și un plutonier care au voit să-l aresteze. Padrov i-a culcat la pământ cu focuri de revolver și apoi a dispărut.

O bancă excrocată

cu 2 și jum. milioane lei

București. — Cabinetul II de instrucție examinează reclamațiunea „Centralei Băncilor din Provincie" care a fost înșelată cu suma de 2,400,000 lei de către comerciantul Carol Schleger din Rădăuți (Bucovina).

Parchetul a deschis acțiune publică în contra lui Schleger, sub inculparea de excrocherie. S'a constat că Schleger ținea registre fictive și nici n'avea firma înscrisă.

Dictatura în Jugoslavia

București. — Consiliul de miniștri din Belgrad a hotărît arestarea a 40 conducători ai partidului republican croat, acuzați că țin contact cu Moscova,

Dr. N. Alexandrescu
Medic de spital
Boli de piele, venerice și sifilis
Consultații 3—5 p. m.
Str. Sărărie 65.

SOSIND UN NOU TRANSPORT
de UNT de PEȘTE
din NORVEGIA s'a pus în vânzare la
Farmacia WERNER
cele 3 Iodoferate pentru cura de iarnă

Aprobat de Consiliul sanitar superior și premiate.

Unt de pește iodoferat simplu WERNER
Tonic depurativ, nutritiv recomandat contra anemiei, scrofulosei, gutei, reumatism etc.

Unt de pește iodoferat cu fosfor WERNER
Special contra rachitismului, limfatismului și reconfortant pentru copii și adulți slăbiți de munca intelectuală

Unt de pește iodoferat cu merour WERNER
Tonic depurativ și curativ p. reconvalescenți sifilitici
Depozit principal: FARMACIA CONST. I. WERNER, IAȘI

LA „FERRUM"
FRATII WACHTEL & Co.
STR. I. C. BRATIANU 136

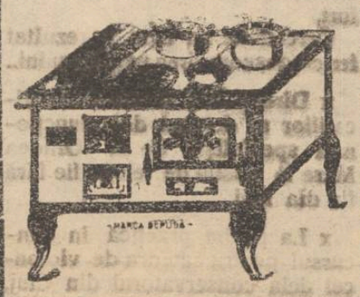

a sosit un mare transport de: SOBE de calitatea cea mai bună, din renumitele fabrici belgiene, Coks silezian, tot felul de mașini de gătit, garnituri simple și nikelate pentru sobe, precum și un mare asortiment de patine nikelate.

Benzină, Uleiuri
pentru automobile,
de vânzare zi și noapte IN ORAȘ, lângă Primărie, (Strada Alexandri 4) la depozitul special
Const. Zarifopol

Magazinul și atelierul renumitei blănării
LA DAVID
S'a instalat la Str. Ștefan cel Mare No. 19 (vis-a-vis de Parfumoria Venera), și înștiințează Onor, clientelă că a primit un asortiment de blanuri fine pe care le-a pus în vânzare cu prețurile cele mai reduse.
Atelierul propriu execută lucrări cu reușită garantată și după ultimele modele.

CEREȚI NUMAI
Galoși veritabili ruseși
marca △ Triunghiu
Marfa solidă, ca în timpuri normale, se poartă garantat un an întreg
Depozitul general la
S. FAIBIȘ & A. RAUCH str. Costache Negr. 24
En detail:
CARL KRATENȘTEIN str. I. C. Brătianu
LUPU LIEBLICH str. Ștefan cel Mare
LEON KATZ str. Elena Doamna
LA DOCAN str. I. C. Brătianu
FRAȚII ARONOVICI str. I. C. Brătianu

ANUL al [illegible] No. 5249

2 LEI NUMARUL

VINERI 28 NOEMBRIE 1924

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Biblioteca Universității Loco

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE

Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

Realizarea unui principiu de organizare școlară

Manifestarea dăscălimei tură superioară și la avan-primare din Iași, prin ban-sări în gradele superioare chetul oferit colegului D. din învățământ și lor nu li Sachelarescu — înaintat in-se va mai obiecta lipsa de spector școlar general — își titluri academice în selec-are importanța sa Culturală ționarea personalului supe-și educativă. rior de control.

Institutorii din Iași au Din cele expuse mai sus, ținut să sărbătorească în se desprinde importanța ce primul loc realizarea în fapt s'a dat serbătoririi unor idei a unuia dintre dezideratele realizate în fapt — inclusiv ce le-au formulat în con-serbătorirea colegului nos-gresele generale încă de tru D. Sachelarescu. Insti-acum trei decenii în urmă, tutorii din Iași știu a prețui că înaintările în personalul și ideile și colegii merituoși de control să se facă dintre — iată de ce spuneam la persoanele capabile din ca-început că manifestarea de drele fiecărui grad de invă-Sâmbătă a dăscălimei pri-țământ. mare își are importanța sa

Inaintările de la subrevi-și culturală și educativă. zori și până la inspectori *Adaug pentru câțiva nedu-generali să se facă, printr'o meriți, asupra ideii că edu-selecționare riguroasă și *cația este ceea ce rămâne,* dreptă a elementelor cari *atunci când tot ce a fost* s'au distins prin cultură, *învățat la școală se uită* prin vrednicie, prin carac-(Emerson).

ter.

Această chestiune a fost **Victor Munteanu**

mult discutată și multe păreri s'au emis asupra selecționării personalului de con trol a învățământului primar. Se susținea de unii, că institutorii din personalul de control neavând titluri academice — licență sau doctorat — n'ar avea suficientă pregătire teoretică de a da îndrumări temeinice celor inspectați. Se contesta cu alte cuvinte pregătirea autodidactică a celor aleși în personalul de control prin merite dovedite în anii de experiență și vădită destoinicie, cunoștinți teoretice și mai cu seamă practice.

Era desigur o obiecțiune neîntemeiată, cu atât mai mult, că s'a dovedit incontestabila valoare a multor institutori din cadrele personalului de control, cari deși nu aveau o licență, aveau însă în specialitatea pedagogiei cunoștinți superioare, vocațiune aleasă, talent și acel bun simț desvoltat și cultivat printr'o experiență îndelungată care cu siguranță că egala valoa re unei diplome de licență — în ce privește partea teoretică — întrecând prin experiență valoarea diplomei în practică.

Dar în definitiv și această obiecțiune va cădea dela sine pe viitor prin posibilitatea ce vor avea învățătorii să-și capete și titluri academice, dându-li-se drumul deschis spre Universitate, prin noile dispoziții.

Tinerile generațiuni de învățători să nu uite lupta dârză a celor mai bătrâni cari le-au deschis drumul cel drept prin muncă și sacrificii.

Noi am avut de luptat cu prejudicii, cu nedreptăți — Absolvenților școalei de institutori — deși aveau studii echivalente și chiar superioare celor de liceu, nu li s'au recunoscut dreptul de a urma în Universități cu toată lupta dusă. Acum suntem fericiți că măcar viitoarelor generații de învățători destoinici le sunt asigurate drepturile la o cul-

ASPECTE

Variații pe aceeași temă...

George Richards și Jim Thompson sânt doui reputați boxeuri din Fulhane, în Anglia. Și unul și celălalt s'au îndrăgostit de ochii cenușii ai unei frumoase concetățene și au cerut-o în căsătorie. Iubita boxeuriior, ea însăși e pasionată sportivă, a aruncat mănușa: acel dintre campioni care îl va pune knok'out pe celălalt, va fi alesul inimei sale, domnul și stăpânul ei pe viață.

Și pentrucă faptul se petrece în Anglia, un manager a luat în antrepriză match-ul, exploatând astfel — cu prețuri neobicinuit de ridicate — curiozitatea amatorilor de lupte cu pumnul cari se dovedesc a fi câteodată și mijloace de recrutare matrimonială.

In definitiv, stupiditatea căsătoriei moderne nu-și atinge apogeul cu întâmplarea de la Fulhane. Misitia, aranjamentele financiare între viitorii socri, și alte asemenea morale „principii" stau la baza căsniciilor de azi; cea mai deșănțată și destrăbălată goană după avantagii, formează suportul asaiatiei conjugale, care e fatal, trebue să ducă la desagregarea familiei, la războiul dintre indivizi uniți prin interese de pur, — sau mai degrabă impur — materialism.

Un bâlciu de animale cuvântătoare este tineretul — femel și mascul. Nici un sentiment nu-l animă, nici un dor nu-l ridică peste mizeria contractului dotal și nici o preocupare dincolo de bucătărie nu-l frământă, nu-l agită. Unde se găsește iubirea aceea covârșitoare care unește sufletele adolescente, și topește trupurile tremurătoare de patimă în nopțile clare de primăvară sau în după-amiezele triste de iarnă, sub cerul înstelat și sub pâlpâirea domoală a focului din cămin? Unde?

Și cât farmec posedă însăși despărțirea — cu tristețea și regretele ei, — despărțirea unor îndrăgostiți cari în clipa supremului adio nu își aruncă peste bara tribunalului invective, argumente abile pentru întârzierea restituirei averei dotale, ci — liniștiți, își împart scrisorile, suvenirurile și fotografiile, hârtii și nimicuri mai prețioase decât o comoară! Ce izvor de viață — cu gelozie, trădări, adulter chiar — este iubirea, nemijlocită, căzută ca un fulger în inima femeei sau a bărbatului, și unul și celălalt crescut în afara terenurilor de sport și a sălilor de dancing!

Oricât întâmplarea domnișoarei care își pune la mezat trupul pe ringul dela Fulhane nu este chintesența căsătoriei moderne, totuși se cuvine a o menționa ca o pildă a decăderii morale până la care a ajuns simpatica generație a jazzbandului și a coafurei à la garçonne, cu derivația dela gârce...

G. SPINA.

Bugetul: butoi fără fund

INSTABILITATEA VALOREI LEULUI

INSUFICIENȚA PUTERILOR FINANCIARE ALE STATULUI

D-lui Vintilă Brătianu îi plac catalogările și titulaturile lapidare. D-sa își intitulează cele 3 bugete întocmite până acum: „bugete ale datoriei publice", iar pe acesta al anului 1925, „bugetul funcționarilor" (d. Vintilă e spiritual!)

Noi putem servi d-lui ministru de finanțe o titulatură tot așa de lapidară ca și cele de mai sus, dar care va avea în plus avantajul de a însuma exact realitatea. Bugetele d-sale sânt *„bugete ale insuficienței puterilor financiare ale Statului"*.

Să ne lămurim.

*

Bugetele „echilibrate" ale d-lui Vintilă Brătianu se operau exact pe hârtie, dar se degradau treptat în cursul aplicării și nu mai corespundeau necesităților prevăzute în momentul întocmirei.

Explicația acestui fapt constă în instabilitatea extraordinară a leului nostru.

La necesitățile prevăzute pentru cursul unui an, dacă se înscriea un buget la cheltueli de pildă, de 20 miliarde, se constata la finele anului că aceleași necesități își sporiseră prețul cu 5o la sută, adică 30 miliarde, din pricină că scumpirea generală micșora în aceiași proporție puterea de cumpărare a leului.

Să luăm un exemplu: dacă ministerul de război prevedea cumpărarea a 30 aeroplane în cursul unui an, socotite a 1 milion bucata (total 30 milioane), se trezea în cursul anului că prețul unui aeroplan sporea la 1 și jum. milioane. și deci din suma de 30 milioane nu mai cumpăra decât 20 aparate.

Socoteala pe hârtie rămânea aceiași; bugetul era „echilibrat", dar acoperirea nevoilor publice nu se făcea decât în proporție de 66 la sută față de prevederile inițiale.

Din cauza instabilității leului și a vertiginoasei scăderi a puterei lui de cumpărare, bugetul rămâne fără baze reale, iar *puterile financiare ale Statului sunt veșnic insuficiente.* De aceia lucrările de utilitate publică rămîn neîndeplinite, iar cele care se mai fac *se datoresc „pomanei particulare, în afară de buget,* (de pildă, cheltuelile școlare din banii comitetelor).

*

Bugetul pe 1925 se dovedește chiar de la început insuficient și nereal față de starea de lucruri prezentă.

Admițând că necesitățile publice pe anul viitor n'ar fi mai mari decât cele ale anului în curs (ipoteză foarte indulgentă), trebue să socotimcă totul e mai scump în mijlociu cu 40—50 la sută. Deci, pentru aceleași nevoi ar trebui din capul locului un spor bugetar de 40 sau 55 la sută. Ori, d. Vintilă Brătianu prezintă un spor numai de 25 procente (de la 24 la 30 miliarde). Așa dar, insuficiența declarată chiar de la început. In cursul anului ea se va agrava la sigur.

Mai înainte de orice, d. Vintilă Brătianu trebue să precizeze situația financiară prin stabilizarea cursului leului. Dar tocmai aceasta n'a făcut-o. Și astfel, toată munca, toate socotelile d-sale bugetare, rămân sterpe. Bugetul său e un adevărat butoi al Danaidelor!

Z.

ACTUALITAȚI DIN AFARA

Cum se cucerește inima logodnicei. — O tânără Miss din Fulhane (Anglia) a fost cerută în căsătorie de doi boxori, Gerge Richards și Jim Thompson. Neputând să se hotărască pentru unul din ei, tânăra englezoaică a hotărât să acorde mâna aceluia care va învinge într'un match de box.

Organizatorul acestei lupte originale, oferă învingătorului și o cupă de argint. Cei doi pretendenți se pregătesc să cucerească inima iubitei prin lovituri de pumn.

*

Whisky în... peste. — Un pescar din San Pedro (Statele Unite) a fost arestat de agenții poliției de prohibiție pentrucă vindea niște pești de mare cu cinci dolari bucata. Fiecare pește conținea o sticlă de whisky.

*

O colecție de mărci bine plătită. — O splendidă colecție de mărci poștate americane aparținând d-lui Nicolas Waterhouse a ajuns să se vândă după patru zile de licitație, cu frumoasa sumă de 1 milion 458,465 franci francezi.

*

Bărbierul regelui Angliei se retrage din slujbă. — Intr'un mic salon vecin cu camera regală, John Hogar așteaptă în fiecare dimineață ordinile stăpânului său. Imediat ce George al V își începe toaleta, John Hogar este chemat. El are trusa sub brat și lucrează grăbit, în tăcere. Regelui Angliel nu-i place flecăreala.

Evenimentul zilei este că John Hogar, la 1 Ianuarie viitor, va părăsi funcția. El și-a adunat o mică avere și vrea să trăiască la țară.

Timp de cincisprezece ani, Hogar n'a lipsit o singură zi de la serviciu, urmând pe Rege în toate călătoriile sale. Poate că bărbierul regal își va scrie memoriile.

Cum se acordă un premiu literar

La întrebarea de mai sus, pusă de un ziar parizian. cunoscutul scriitor J. H. Rosny-Jeune, membru al „Academiei Goncourt". răspunde următoarele:

„E foarte simplu: cetim fiecare în parte toate cărțile care ajung la cunoștința noastră; ne comunicăm descoperirele; ne apărăm candidații; culegem informațiile trebuitoare și, după două sau trei ședințe pregătitoare, dăm premiul.

„Succesul făcut de public „Premiilor Goncourt" a dovedit valoarea excelentă a acestei metode căreia îi adăogăm, pe cît posibil, imparțialitate, dreptate, sinceritate".

Adevăratul nume al familiei Eminescu

Amănunte inedite din viața genialului poet

Se știe că în ultimul timp s'a încins o vie discuție asupra numelui de Eminescu și asupra casei locuite de poet la Ipotești din jud. Botoșani, care fusese la un moment dat amenințată să fie doborâtă.

Primim astăzi informațiuni noi de la d-na C. Hârjău născută Lazu, asupra numelui de „Eminovici" al poetului, precum și câteva amănunte din viața famil ară.

Iată informațiunile d-nei Hârjău (Lazu) care, desigur vor interesa pe cetitori:

„Văd că nu se știe exact despre familia Eminovici din Ipotești județul Botoșani. Nimeni nu poate ști mai bine ca mine, cum veți vedea. S'a publicat că profesorul Drogli din Cernăuți, soțul Aglaiei născută Eminovici a murit în anul 1870, lucru care nu este adevărat, fiindcă tatăl meu pcl Telemac Lazu locuia în Cernăuți cu noi, adeeă cu fratele meu poetul și avocatul Grigori Neculai Lazu, sora mea mai mare Maria și eu. Aveam etajul de sus al casei baronesei Sintenis din strada Rusască vis-a-vis de biserica rusască și de casa d-nei Petrovici. In etajul de jos locuia baronul von Schensck cu familia, care a fost permutat.

In locul său s'au mutat la 1872 profesorul Drogli cu soția. La dânșii venea fratele Aglaiei, Mihai Eminovici, suia repede scările, intra la noi și el și fratele meu se aruncau în brațele unu altuia, stăteau mult de vorbă și își arătau și ceteau manuscriptele. In anul 1873 a venit doctorul Eminovici.

„In iarna acestui an a dat Drogli un bal unde au fost familiile: Baronul P. Petrino cu d-na și d-ra Grigorcea, Buhenthal, Vasilco, cavaler de Lupu pe urmă Mareșal [illegible]. Atunci a fost logodna sur[illegible]ele Marie cu doctorul Șarba[illegible] Eminovici,

(Cont. în pag. II-a)

„Opinia" intră, cu acest număr, în al 21-lea an de existență.

Este, desigar, un succes publicistic și al nostru și al lasutul care ne-a creiat și ne-a susținut.

„Opinia" a apărut din impulsul mediului cultural, social și politic al Iașului, s'a hrănit din puterile lui spirituale și a contribuit la alimentarea lor. A fost pururi un prieten și un sfătuitor chibzuit al atâtor generații. A căutat să cunoască și să explice, să observe și să divulge, să asculte și să dirijeze. Totdeauna „Opinia" s'a ferit, pe cât omenește este posibil, de erori și partialități, iar în opera ei critică s'a silit a nu cădea în negațiune stearpă și în răutate inutilă.

Privind îndărăpt, la șiragul celor 20 ani, avem dreptul a fi satisfăcuți. Prin poziția și calitățile ei, „Opinia" și-a atras nenumărate prietenii active în cursul anilor; cele mai rodnice energii și mai frumoase inteligențe, cele mai bune condee au colaborat și colaborează la acest organ viu de opinie publică.

Cu asemenea capital moral, „Opinia" luptă curajos și în frunte vicisitudinile vremei de astăzi, privind cu încredere viitorul.

ABONAȚI-VĂ LA „OPINIA"

Un Don Quichote american

Expediția pacifistă a lui Henry Ford

Henry Ford, marele fabricant de automobile din Statele-Unite, este omul care a căpătat titlurile cavalerului Tristei figuri. Pentru vremurile noastre atât de vrăjmașe pornirilor cavalerești și mai ales pentru un american, don Quichotismul demonstrat prin acte răsunătoare constitue un adevărat record și uu lux formidabil, chiar când e practicat de un miliardar.

Considerațiile acestea, la care s'a adăugat probabil altele, de ordin politic, a făcut pe d. Louis Lochner să scrie o carte cu titlul: „America's Don Quixote" (Don Quichotul American).

Lucrarea d-lui Lochner cuprinde o sumă de amănunte, anecdote și episoade înveselitoare, care pun în lumină psihologia marelui om de afaceri american.

Henry Ford apare ca un personaj cu o imaginație aprinsă, iubitor de acte cu răsunet și lesne încrezător în teorii măreț, care nu pot fi înfăptuite numai din cauză că lipsește realizatorul cu destul avînt și îndrăzneală. Acest realizator este el, Henry Ford. Rege al banului, fabricantul american își închipue că poate schimba orice, chiar psihologiile popoarelor.

Dar alături de cavalerul plin de mărinimie și ambiție, veghează un Sancho Panca discret și plin de înțelepciune. Credincios servitor își lasă stăpânul în voia fanteziilor, până când socoate că lucrurile se încurcă prea tare. Atunci intervine, amintind cavalerului afacerile, despre fabrica lui de automobile, toate lucrurile care îi fixează un loc pe glob și îi arată marginile orizontului. Acest Sancho-Panca este însuși bunul simț și practicismul marelui industriaș american.

Isprava care arată mai cu seamă don Quichotismul lui Henry Ford, este expediția păcii întreprinsă de el în 1915.

Pe atunci era umanitarist. Inrolat subt stindardul propagandistei ungare Rosika Schwimmer, Ford se duce la Washington unde cere lui Wilson să se asocieze la sforțările lui. Intrevederea începe cu glume și anecdote, după moda țării. Dar îndată ce intră în discuția politică și înțelege că planurile lui Ford sunt mai mult o aventură, presidentul se eschivează. Ford pleacă nemulțumit de acest „om mic" și la 4 Decembrie 1915, un vas extraordinar, de când o încărcătură și mai extraordinară părăsi portul New-York îndreptându-se spre Europa. Pe vas se afla Ford, care își închipuia că este un al doilea Noe ce aduce lumii făgăduința unei păci apropiate. Și se gândea cu satisfacție că în acel moment tot universul are ochii ațintiți asupra lui.

54 reporteri, 3 operatori de cinema, 50 secretari, plus delegația propriu zisă compusă din 83 membri a fost mica armată care s'a îmbarcat subt ordinile marelui șef. „Tunul de care ne

(Continuarea în pag. II)

BON DE PREMII No. 30

Ziarul „OPINIA"

100.000 lei, din care 20.000 numerar

Cinema ELISABETA Astăzi Joi 27 Noembrie ULTIMA ZI

Reprezentația Societății Văduvelor de Razboi se reprezintă pentru ultima oară

SHYLOK

De mâine Vineri 28 Noembrie Monumentala Senzație

REGELE CIRCULUI

cu maestrul mondial **MAX LINDER** Regia E. E. VIOLET Opera Completă 14 acte

Cel mai fastuos, puternic și elegant film reprezentat până acuma

Vă puteți îmbrăca eftin, numai la Croitoria „LAZARO"

IAȘI, STRADA COSTACHE NEGRI 41, COLȚ

Mare asortiment de iarnă. **HAINE GATA** pentru bărbați, băeți și copii. Macferlane, Paltoane, Costume, Sport și Blănițe. ATELIER SPECIAL de COMANDA. Se primesc comenzi și cu STOFA CLIENȚILOR. Mantile de cauciuc și Raion special în Mantile de Damă.

Se vinde cu prețuri reduse **și în RATE**

Vizitați spre convingere! Cu toată stima **„LAZARO"** Str. C. Negri No. 41, colț

TEATRUL SIDOLI
Luni 1 Decembrie 1924
Compania teatrală
Alice și Petre Sturza
și
MICA LOLA
în piesele
TELEFONUL
și DRACUȘORUL de FATA
Biletele la casa Sidoli

MICA PUBLICITATE

DE INCHIRIAT cameră mobilată Zlataust 19 (Ghica Vodă).

PERDUT buletinul de înscriere în Biroul Populației, eliberat de comisia disp. a 4-a. Il declar nul și fără valoare în mâinile oricui s'ar afla.
OHIVA SIN AVRAM
Str. Țigănimei

Lei 100.000, se dă cu ipotecă imobil rangul I sau dă în credit. A se adresa d-lui avocat M. Gheorghiade.

DE INCHIRIAT imediat două camere frumoase, cu balcon, sare str. Lăpușneanu 21, pentru birou. Intrare separată. Deslușiri Dr. S. G. Konya 8—5 p. m.

DE INCHIRIAT, liberă imediat o magazie de 14 metri lungime, bun și pentru atelier și una odaie mobilată, în strada Banu 14.

SE CAUTA, cu ipotecă rangul întâi, într'un imobil în valoare de 2.000.000 lei, o sumă de cel puțin 500.000 lei. Procente 30%. Termenul împrumutului de un an. Se dau toate garanțiile. A se adresa la d. avocat Nicolae Lateș str. Albinet 36, între orele 7—9 p. m.

DE VANZARE casă cu 4 camere construcție nouă, haină de astrahan de damă, lampă mare și alte obiecte de gospodărie.
A se adresa Const. Popovici str. Crucei 38.

Traduceri

germană, română, poloneză și rusă.
Contabilitate comercială și industrială (întocmire, Notificare, Țineres sau încheieri de Registre.
Corespondența germană-română, întocmiri de acte pe mașina de scris în toate limbele moderne se face la
IOSEF BODINGER
Vasile Conta 23 (colț La pașnéanu 1).

TELEGRAMA importantă sosită azi. Numai scurt timp cu autorizația celor în drept

Renumita Prezicătoare

sosită din Ardeal pentru prima oară în acest oraș.
De când există acest oraș, nu cred că a mai fost alta pe lume să mă întrecă în preciziune. Am uimit lumea pe unde am fost. Nu perdeți ocazia și veniți de vă consultați cu mine chiar astăzi, între orele 10 dimineața până la ora 12 a. m. și de la 3 până la ora 8 seara. Sunt cea dintâi în România căci n'a mai fost altă ghicitoare fizionomistă. Felul meu nu este de a ghici prin cărți, cafea sau alte mijloace înșelătoare. O singură privire a ochilor și una în palmă desvălue misterul vieței omului. Dau lămuriri pentru destinul omului și îl îndrept pe caile cele bune. Doritorii cari au plăcere de a mă vizita să se adreseze cât mai curând să le spun adevărul. Acei cari suferă de orice durere să nu piardă ocazia de a veni la mine s re a se convinge de adevăr. Cu științele mele am impresionat toată lumea. In timpul consultației numai o singură persoană se primește în cameră.
Adresa: D-na ELENA
str. Șoseaua Arcu No. 47 Iași lângă Piața Bădărău

DE INCHIRIAT
Casete de otel în tezaurul Băncii Moldova diferite dimensiuni cu o chirie de Lei 175—500 anual.

UZINELE DE FER ȘI DOMENIILE DIN REȘIȚA S. A.

AVIZ

Se aduce la cunoștința d-lor acționari, cari au subscris acțiuni la emisiunea IV-a, a societății noastre, că până în ziua de 1 Decembrie 1924 inclusiv, urmează a se efectua vărsământul al patrulea și ultimul în sumă de lei 400 de fiecare acțiune subscrisă.

In caz că acționarul nu va efectua vărsământul la data fixată va avea de plătit dobânzi moratorii de 16 la sută. Societatea rezervându-și dreptul de a proceda, în caz de neplată la termen, conform dispozițiunilor prevăzute de lege și de statute.

Consiliul de Administrație

Broderie

Anglais, Richelieu, Colbert, etc., pentru garnituri, pat, etc., execut ireproșabil. Adresați la administrația ziarului sub BRODERIE.

Sobe de teracotă și chamotte

de vânzare, gata montate, la MIHAI BRAITENFELD Stradela Bădărău 17.

DOCTOR VERA SEVASTOS
BOLI DE PIELE, VENERICE, SIFILIS
Consul. 3—5
Str. Ștefan cel Mare No. 3
(Vis-a-vis de Adm. Financiară).

Profesor Doctor E. I. Mironescu
BOLI DE PIELE, PĂR și SIFILIS
S'A MUTAT
în strada **George Enescu (Vovideniei) No. 1**
Consultațiuni de la 3—5 p. m. în fiecare zi

SALI PORJES
Magazin de Confecțiuni și Mode
Piața Unirei Tel. 328
face cunoscut că s'a întors din voyage cu un bogat asortiment de modele originale în **Mantouri, Rochii și Pălării.**

logodnă cu preoți, din cari unul era catihetul nostru care dădea lecții la marele pensionat al mătușei mele d-na Clementina de Catargi.

„După câteva luni a plecat Șarban Eminovici la Berlin, de unde trebuia să se'ntoarcă după vre'o șase săptămâni, când era să se celebreze cununia. A fost însă anunțat tatăl meu că doctorul este bolnav de tuberculoză. După două luni s'a scris din Berlin tatălui meu, că doctorul Șarban Eminovici, a înebunit și a murit.

„După câțiva ani Drogli cu soția și doi băeți ai lor. mergând la Varatic, s'au oprit la Piatra Neamț și au vizitat pe sora mea care era măritată cu un avocat. La 1891 sora mea a văzut pe Aglaia (foastă Drogli) la Cernăuți, măritată cu Careis ofițer austriac.

Lupta împotriva scarlatinei

O manifestație de mulțumire d-lui dr. C. Tănăsescu

După ședința publică, a Consiliului de higienă în care d. dr. C. Tănăsescu medic șef al orașului a făcut o expunere amănunțită privitor la mersul scarlatinei, arătând că nu prezintă nici o primejdie, și după care s'a aprobat măsura de a nu se închide școalele, medicii comunali au ținut o ședință intimă.

*

In această ședință medicii comunali, au mai convenit asupra dispozițiilor ce mai sunt de luat pentru combaterea epidemiei.

Medicul șef al orașului a relevat cu mulțumire, concursul dat de direcțiunile școalelor, pentru combaterea epidemiei,— și în special direcțiunea liceului militar și școala Steaua unde nu s'a mai ivit nici un caz.

*

Ședința aceasta, a avut și o parte solemnă.

Prin cuvântări inimoase, d nii d-ri Jamandi, Wittner, și Argetoianu au ținut să-și exprime toată dragostea pentru d. dr. Tănăsescu și să releve chipul cu care conduce serviciul și provoacă devotamentul nețărmurit al colaboratorilor săi, în a-și îndeplini datoria.

La această manifestație de simpatie, s'a unit și d. dr. Buzenchi, medicul șef veterinar.

La rândul său d. dr. C. Tănăsescu, a accentuat coesiunea din corpul medical al orașului, și a mulțumit tuturora, pentru munca ce depun în apărarea sănătății publice.

IEȘENI
Mâine Vineri 28 Noembrie la CINEMA ELISABETA
Pregătiți-vă pentru cea mai formidabilă creație pe care a avut-o până acuma artistul-Mondial Impăratul Râsului
Max LINDER
în
Regele Circului
Este unica creație în care marele artist dă dovadă de un talent fenomenal
Regia E. E. Violet 8 acte
PASTRAȚI BONUL

Administrație militară!

Capitala și curățirea străzilor.— Razziile

Administrația militară s'a dovedit că nu e mai brează de cât cea civilă.

Bucureștii n'au comunicație de cât pe vr'o 5 străzi. După calculul serviciului tecnic, capitala țării, este acoperită astăzi de peste 5 milioane metri cubi de zăpadă. Primarul a cerut concursul armatei. D. general Măldărescu a declarat că nu scoate armata pe străzi, de cât pentru paza... ordinei, dar a pus la dispoziția primăriei Capitalei 1500 de militari infractori.

Era vorba de rezerviștii care nu-și vizase libretele de mai mulți ani.

O mie n'au răspuns la apel, pentrucă sunt morți, iar alți 400 cu domiciliul și reședința necunoscută.

Pentru cei cu domiciliul necunoscut s'au făcut razzii prin crâșme, bodegi, aziluri de noapte. S'au pescuit vr'o 150 care nu s'au justificat cu bilete de identitate *stante pede*. La lumina zilei s'a văzut că majoritatea erau slujbași dintre care unii chiar ai Primăriei.

Iată pentru ce Bucureștii, după o săptămână de la încetarea viscolului n'au încă comunicații nici pentru pietoni macar și este amenințat de inundații.

Informații

x SERBIA ȘI SOVIETELE.— D. Radici, șeful partidului croat din Jugoslavia, a publicat un manifest prin care acuză guvernul Pasici de trădarea intereselor țării, căci în trecut a făcut ofertă Moscovei, obligându-se să recunoască Rusia sovietică dacă Moscova renunță la orice legătură cu organizația macedoneană și cu agrarienii croați.

x Tânărul Avram Schwartz din strada Căpitan Păun No. 21 întorcându-se acasă și fiindu-i sete, a deșertat conținutul unei sticle pe care o credea cu apă. Era însă acid boric, care și-a produs imediat efectul, producându-i oarecare arsuri în stomah. A fost transportat în grabă la medicul cel mai apropiat care i-a dat primele îngrijiri.

x Comitetul școalelor „Steaua" aduce la cunoștința membrilor săi că Duminică 23 Noembrie a. c. neîntrunindu-se numărul cerut de statute pentru a se putea ține adunarea generală. aceasta va avea loc în mod irevocabil Duminică 30 Noembrie a. c. orele 3 p. m. în localul școlilor, str. Anastasie Panu, oricare va fi numărul membrilor prezenți.

Comitetul roagă pe onorații membrii ai asociațiunei să participe la această adunare generală.

SPECTACOLE

Incă astăzi ultima zi mai rulează pe ecranul Sidoli—inegalabila creație a lui Max Linder în „Casa Misterului" adaos la program: „Intre datorie și ură" și frumoasa românca EDY DARCLEA. Peste câteva zile Niu cu Emil Jannings—Conrad Weidt și Elsa Bergner în frumoasa montare a lui Max Reinhardt. Opera complectă.

x **Recepția d-lui prof. Petre Bogdan la Nancy.**— La Universitatea din Nancy are loc astăzi Joi recepția d-lui Petru Bogdan, distinsul profesor de la facultatea de științi, care după cum se știe a fost proclamat doctor „honoris causa" al Universității franceze.

Cu acest prilej d. dr. Al. Slătineanu rectorul Universității a trimes o călduroasă telegramă, mulțumind Universității din Nancy pentru cinstea ce s'a adus și profesorului universitar ieșan și Universității din capitala Moldovei.

x Intâia producție a conservatorului de muzică a fost fixată pentru seara de 12 Decembrie. Serata cu un program artistic extraordinar va avea loc în sala conservatorului.

x Ședința de deschidere a Cercului de studii, organizat de Asociația pentru Emanciparea civilă și politică a femeilor române, va avea loc mâne Vineri 28 Noembre c. orele 4 jum. precis la sediul Asociației din str. Buzdugan No. 8. Membrele Asociației, membrele comitetului ca și toate persoanele, cari se interesează de chestiunile cuprinse în programul publicat, sunt rugate cu insistență a participa.

NYU după capo d'opera lui OSSIP DYMOV cu CONRAD VEIDT și Emil Jannings va rula în curând pe ecranul Sidoli

x Ministerul de interne a înștiințat azi prefectura de poliție că potrivit dispozițiunilor articolului 64 din lege pentru statutul funcționarilor publici d. Dimitriu, directorul prefecturei de poliție a fost considerat stabil.

x In ziua de 20 a lunei acesteia s'a ținut la Primăria de Galați licitația pentru marile lucrări de sporirea debitului de apă din oraș.

Au ofertat numeroase case străine și din țară.

A fost aprobat ca cea mai avantagioasă otertă comună a societății de construcțiuni și locuințe eftine din Inși și Edilitatea din București.

Devizul lucrărilor e de 52 milioane.

x La catedrala catolică din Viena, a avut loc ieri, căsătoria religioasă a d-rei Olga Mitilineu fiica ministruiui României la Viena.

x BRUTALITATE.—Alexandru Praja din Mahalaua Frumoasă 97 și-a bătut astă noapte nevasta în așa chip în cât a trebuit să fie internată la spitalul Sf. Spiridon.

x Mihai Dăscălescu, muncitor ceferist, a fost înaintat parchetnlui, sub bănuiala de furt.

x La Botoșani au fost arestați indivizii Stelian Chiriacescu și Marcu Lazăr, cari au săvârșit în Iași numeroase furturi.

x A fost internat la spitalul Sf. Spiridon, muncitorul Anton Ciobanu, de la fabrica de zahar Ripiceni, având un picior fracturat în urma unui accident.

ECOURI

x Vineri 28 Noembrie ora 3 p. m. precis va avea loc în Salonul Cultura căsătoria D-lui M. Gutman fiul Rabinului Gutman cu D-ra Gottesman fiica Rabinului Gottesman din Wiena.

x „Cartea Băiatului Meu" de A. Steuerman-Rodion, a cărei apariție am anunțat-o cetitorilor noștri, a fost distribuită și se găsește în toate librăriile din localitate și provincie. Costul 10 lei.

De asemenea s'a redat în librării „Frontul Roșu", sonetele postume de A. Steuerman-Rodion. Costul 20 lei.

TEATRALE:

— Compania ALICE și PETRE STURDZA cu concursul talentatei artiste MICA LOLA va da Luni 1 Decembrie o singură reprezentație la Teatrul Sidoli cu piesele Telefonul și Drăcușorul de fată.

Ultimele bilete rămase să găsesc de vânzare la cassa teatrului Sidoli.

vom sluji, a declarat Ford, este un aparat Marconi".

In această privință, cei 54 de reporteri n'au lăsat nimic de dorit. Telegrafistul însărcinat să transmită veștile lor n'a avut o clipă de răgaz. Mai mult încă, însuși Ford a putut să constate vioiciunea ziariștilor. Imbolnăvindu-se iotr'o zi, el a fost silit să stea în pat.

Și cu toate ordinile date, își văzu cabina invadată de reporteri. Unul dintre ei, îi zise fără sfială: „Domnule, știi desigur că Picapont Morgan a murit cu șase ore înainte ca vre-un ziar să fie informat. Noi nu sântem oameni să ne lăsăm așa ușor. De aceia am venit să ne asigurăm prin noi înșine că sînteți încă în viață".

In sfîrșit, arca păcii ajunge în Norvegia. Aici, pe pământul stabil, Ford începe să audă glasul lui Sancho Panca. Deja când era pe drum, radiotelegraful îi transmisese observația plină de dispreț a lordului Rosbery: „Ne sosește o corabie încărcată cu pace, condusă de un domn cu numele de Ford care fabrică, se zice, cărucioare pentru copii".

Regele automobilului își dădu repede seama că întreprinderea lui va cădea în ridicul. Imediat don Quichote, care se manifestase până atunci, dispăru. In locul lui apăru bunul simț al omului de afaceri. Și într'o bună zi, fără să avertizee pe nimeni, își părăsi tovarășii, luă pe ascuns trenul dela Cristiania pentru Bergen și în aceiași zi se îmbarcă pentru New-York. Cu plecarea lui, expediția pacifistă se sfîrși. Ea îl costase patru sute de mii de dolari, sau 80 milioane lei. Aceasta reprezintă veniturile lui numai pe două săptămâni observă d. Louis Lochner.

Spic.

Ultimile informaţii

x D. Goldiş a înecat acţiunea sa pentru că a fost izolat.

Pe baza legăturii sale cu d. Goga, interesaţii au stabilit între ardeleni un curent, că acţiunea d-lui Goldiş este operă de trădător către Ardeal.

Astăzi, grupul Goldiş este redus la trei.

Cei mai supăraţi din toţi sunt Averescanii.

x Din Berlin se anunţă că ştiri sosite pe cale particulară arată că Trotzky va fi îndepărtat din funcţiile pe care le ocupă şi din partidul comunist.

x Complotul contra ziarului „Aurora" a reuşit. Ziarul avea datorii de 800000 lei din care 400000 lei la editor. D. Stelian Popescu a intervenit la d. Vintilă Brătianu, iar acesta la Banca Naţională. Banca Naţională s'a lasat greoaie la sconturile prezentate de Banca proprietară a institutului unde se tipărea „Aurora". Ziarul a fost somat până în 48 ore să plătească datoria la tipografie sau să se mute.

Aşa a dispărut gazeta, despre care adversarii săi spuneau că înoată în banii Moscovei şi ai alianţei israelite !

x ORI VISUL ORI PAINEA NEAGRĂ.—Se atribue d-lui Mârzescu intenţia de a profita de tulburările din partid pentru a cere şefului portofoliul internelor sau să-l dispenseze de acel al justiţiei. Bine înţeles că cererea o face în numele asigurării ordinei.

x Avocaţii d-lui Leon Spodheim au cerut Casaţiei strămutarea procesului de la Curtea de Iaşi, pe motiv de suspiciune legală.

x PIATA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat eri 980; la Zurich 2,70.

Devizele în Capitală au notat :

Francul francez 10,40 ; francul belgian 9,70; francul elveţian 38,25 ; lira engleză 914 ; dolarul 196 ; lira italiană 8,57; coroana cehă 5.90.

x Cu ocaziunea desvelirii Monumentului M. S. Regelui la Oradia Mare, A. S. R. Principele Carol, a vizitat sediul Reuniuni Culturale „*Cele Trei Crişuri*" unde a fost primit de o delegaţie a Comitetului Central în frunte cu D-nii Colonel G. Bacaloglu, Prof. univ. Bogdan Ionescu, Procuror g-ral Dr. Fildan, Insp. Şcolar Tulbure, consilier Valentin Ionescu. In urma cuvântărilor rostite de D-nii Prof. Bogdan Ionescu şi Colonel Bacaloglu, în jurul activităţi a 5 ani pe terenul Culturei naţionale A. S. R. şi-a exprimat înalta sa satisfacţie aci la graniţă pentru rodniea muncă depusă, şi a primit Preşedenţia de onoare a acestei instituţiuni.

Surâsurile Opoziţiei

Noroc că se produce dizidenţa în partidul liberal

Abia acum începe opoziţia cu efect contra guvernului liberal.

S'au produs disidenţe in tabăra liberală. Nu e vorba încă de grupuri în disidenţă, care sâ pue pe gânduri pe d. Ionel Brătianu. Acesta nu se îngrijeşte decât când tulburarea a cuprins turma.

Elemente mărunte din cadrele partidului au început atacuri contra partidului—alma mater—atacuri de natură să vâre spaima în turmă. Istrate Micescu, Emanoil Antonescu, Giurculescu Aslan, etc. atacă puternic în numele doctrinei şi programului partidului.

Miniştrii pe aceiaşi bancă nu se mai simt colegi, îşi spionează nu numai vorbele, dar şi gesturile.

Iată cimentul care va lega celelalte grupuri din opoziţie.

Nu ne putem aştepta la o acţiune serioasă, decât în ziua când cele trei grupuri de opoziţie vor înceta surâsurile şi bezelele lor la adresa d-lui Ionel Brătianu.

Partidul naţional român este paralizat în acţiune pentru că dacă aripa stângă cu Maniu în frunte, atacă aripa dreaptă, takiştii cu Stelian Popescu, incasează pe bezelele lor.

Partidul naţionalist combate cu Gongopol, iar Iorga întreabă în fiecare dimineaţă la telefon cum a dormit d. Ionel Brătianu.

Generalul Averescu foarte preventor către ambii Brătieni, se pregăteşte să aplice în totul programul economic al d-lui Vintilă Brătianu, se arată revoltat pe programul agrarian al d-lui Garoflid şi a trimis în călătorie de studii pe d. Mihai Manoilescu pentru programul său industrial.

Generalul Averescu a făcut brulionul de contract cu d. Mehedinţi pentru ministerul instrucţiei, luând d-lui Negulescu consimţimântul pentru deplasarea de la instrucţie la preşidenţia Camerei.

Halul vieţei noastre politice ! Numai disidenţa partidului liberal, cu partidul ţărănist ne poate salva.

x MOARTEA GENERALULUI ACONTZ. — Generalul medic pensionar Acontz, a încetat astă noapte din viaţă în urma unei lungi suferinţi.

Generalul Acontz a avut un important rol în organizarea serviciului sanitar medical, sacrificându-şi intreaga activitate, pentruca să-şi sfârşească bătrâneţele cu o pensie mizerabilă.

x Duminică 30 Noembrie a.c. are loc, la Ateneul din Tataraşi a 146-a Şezătoare Artistică-Culturală, organizată de Şcoala Profesională Industrială de cuseturi şi ţeseturi româneşti „Thereza General Milicescu".

Conferinţa va fi ţinută de S. S. Preotul prof Ion Ţincoca, tratând despre „Problema Calendarului".

Pentru partea artistică şi-a oferit preţiosul concurs reputatul violoncelist ieşan d. Fluor Breviman, care va fi acompaniat de maestrul Antonin Ciolan.

Sărbătorirea lui Wolf-Bireau

Declaraţiile d-lui Stresemann

Bucureşti.— Vechea agenţie telegrafică germană Wolfbireau a fost sărbătorită printr'un banchet, la care au participat : ministrul de externe Stressemann, vice cancelarul Jores şi numeroase personalităţi politice şi culturale.

Dl. Stressemann a rostit cuvinte de laudă la adresa serviciului internaţional de presă, apoi şi-a exprimat speranţa, că Germania va reîntra curând în felul pe care îl merită în politica şi economia mondială.

x Astăzi la prânz a avut loc la tribunalul Chişinău solemnitatea instalării noului prim-preşedinte, d. Ionescu-Darzen.

Din partea avocaţilor a vorbit d. Andrei Dumitrescu, care a atins şi chestia mutării fostului prim-preşedinte Simionescu.

x Direcţia „Casa Muncei cfr" a făcut recepţia spitalului din Paşcani şi a noilor pavilioane dtn parcul Râpa Galbenă construită de căire Societat a de Construcţiuni şi locuinţe eftene din localitate.

Comisiunea de recepţionare a exprimat Societăţei mulţumirile sale, pentru chipul conştiincios, cu care au fost executate aceste lucrări.

x SOCIETATE CULTURALĂ. —Săptămâna trecută a avut loc în comuna Sbieroaia, din judeţul Chişinău, inaugurarea unei societăţi culturale, filială a „Junimei" din comuna Nemţeni.

In faţa mulţimei de săteni, adunaţi în biserica satului, s'a oficiat un serviciu religios, după care a urmat o scurtă serbare la sediul nuoei societăţi.

Preşedinte al acestei filiale a fost ales preotul Gorceag.

Societatea culturală „Junimea" din Nemţeni, dăinueşte, de doi ani de zile. A fost întemeiată de d. I. Ionescu, fost agronom regional, preşedintele ei şi i s'a dat numele după istorica societate literală ieşană.

„Junimea" are o filială şi în comuna Şişcani, având ca preşedinte pe preotul Terleschi.

x Organele căilor ferate au primit eri dispoziţiunile cuvenite pentru a acorda călătoria gratuită magistraţilor care sosesc pentru a da examene în oraşele Bucureşti, Iaşi, Cluj şi Cernăuţi.

x Direcţiunea generală a căilor ferate intenţionează să deie o lovitură oraşului nostru, preluugind expresul de după amiază până la Chişinău, astfel ca Iaşul nu va fi pe viitor decât o simplă staţie intermediară, cu dezavantajele care rezultă din a easta.

x Intre conferenţiaiarii înscrişi pentru noul ciclu ce se va ţine la ateneul din Tataraş, figurează d-nii profesori Simeon Mehedinţi, Dimitrie Gusti, Simeon Mândrescu şi Gheorghe Taşcă de la Universitatea din Bucureşti, precum şi distinşii intelectuali basarabeni D-niii Ciobanu şi Paul Gore.

Arestări senzaţionale la Chişinău

Fraude la comitetul agrar

Chişinău.— Judecătorul cabinetului II de instrucţie a interogat astă noapte pe M. Murato, fost judecător de ocol, Leon Chelgis şi avocatul D. Cojocaru, implicaţi în fraudele dela comitetul agrar.

Cojocaru avea un birou special pentru obţinerea actelor de împroprietărire. Mai mulţi proprietari au făcut plângere la parchet.

Toţi trei au fost arestaţi, iar mandatele vor veni mâne la confirmare. Sânt iminente alte arestări la comitetul agrar.

Faptul produce senzaţie.

UT.

DOCTOR
Adela Naftulea
fost medic de spital
BOLI INTERNE
DE FEMEI, COPII,
FACERI
Consult. 9—10, 1—3
Str. Cismăriei 39

Dr. N. Alexandrescu
Medic de spital
Boli de piele, venerice şi sifilis
Consultaţii 3—5 p. m.
Str. Bărăriei 65.

Mircea G Serlon
Doctor în drept
AVOCAT
FOST MAGISTRAT TRIB IAŞI
Birou de Notariat
Iaşi, Sft. Sava No. 41

ABONAŢIVA
LA „OPINIA"

Benzină, Uleiuri
pentru automobile,
de vânzare zi şi noapte
IN ORAŞ, lângă Primărie,
(Strada Alexandri 4) la depozitul special
Const. Zarifopol

Adevărata untură de ficat de peşte
Calitate extralină de GADUS MORRHUA
din BERGEN în NORVEGIA
Culoarea gălbue, gust foarte plăcut de sardele şi foarte nutritivă
Această calitate de *Untură de peşte* să ea foarte lesne, cu plăcere, chiar de către copii şi persoane delicate, ea este mult mai activă de cât orice preparat făcut de Untura de peşte îndoit cu apă şi alte materii.
Se găseşte la Farmacia Curţei Regale
FRAŢII Dr. KONYA, Iaşi.

SPITALUL şi POLICLINICA „Dr. GHELERTER":
IAŞI, STRADA GHICA VODA No. 39
INSTITUTUL de RADIOLOGIE
(Raze X Roentgen) şi
AGENŢI FIZICI
Conduşi de Medici specializaţi la Berlin
Diagnostic şi tratament, băi de lumină, (Raze ultra-violete), tratamente electrice
Zilnic de la 10—12 dim. şi de la 4 8 p. m
UZINA PROPRIE
Pentru bolnavi lipsiţi de mijloace se fac reduceri pe baza recomandărei medicilor.

Sanatoriul Dr. Tzaicu
IAŞI. STR. CAROL 20, Telefon 115
Clinică Chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai rigurosă. Adaptat la chirurgia de urgenţă. Mecanoterapie, Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie.
Se primesc boli interne şi nervoase (exclise bolile contagioase şi nervoşii turbulenţi).
Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2—4 p. m

O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc

din primele începuturi şi până la 1923

de EM. AL. MANOLIU

Stagiunile teatrale 1889--91

Jocul lui Gr. Manolescu şi Aristizzei Romanescu.— Turneul Agatei Bârsescu

Stagiunea 1888—90 s'a deschis tot în „Sala Pastia" nu fără multe incidente şi nemulţumiri pricinuite în parte de răceala publicului care ar fi vroit să vadă în capul afişelor pe eminenţii artişti Grigore Manolesca şi Aristizza, cari cu toată părerea de rău au trebuit să se întoarcă la Bucureşti, unde li se deschisese o perspectivă mult mai avantajoasă din toate punctele de vedere

S'a mai întâmplat ca preşedintele comitetului să se retragă în mod ostentativ din acea demnitate şi în locul sau să fie delegat George V. Grigoriu, care nu avea autoritatea ce trebuia în o asemenea ocupaţie, de oare-ce era prieten de apropape cu cei mai mulţi dintre artişti. A mai contribuit apoi şi greşala că s'a dat direcţia de scenă lui N. Luchian, iar ca regisor a fost adus de la Paris batrânul artist Adolphe Thais, ce fusese prin Iaşi cu trupa de comedii şi drame a lui Taillefer.

Societarii au fost aceiaşi din anul precedent, dar pentru acoperirea unor goluri ce lăsa să se întrevadă în trupă, s'a dispus angajarea d-nei Mia Teodorescu de la Craiova, a Nataliei Giurcăneanu, a Sofiei Derescu şi Eusofina Raitman cum şi a lui Constantin Momuleanu, cari împreună cu angajaţii menţinuţi din anul precedent să prezinte o trupă numeroasă şi cu destulă garanţie pentru bunul mers al unei stagiuni.

Deschideroa ei avuse loc la 15 Octumbrie 1889 cu comedia *Hai cu Nunta* (Le chapeau de pailles d'Italie) după care au urmat : *Manevrele de Toamnă* localizare de P. Gusti regisorul Teatrului din Bucureşti, *Jeana Grey, Gârgâunii*, Carol al VII lea etc. etc. cu o scădere morală vrednică de plâns, din cauza neînţelegerilor dintre societari şi a acestora cu o parte din angajaţii, având toate ca obârşie atitudinea duşmănească a lui N. Luchian şi a lipsei sale de pricepere în conducerea scenei tocmai în acele timpuri aşa de vitrige pentru instituţie ce'şi rezăma menţinerea prestigiului de care avea nevoe, pe destoinicia şi zelul său ca artist, de la cari aşteptau cu toţii bună voinţă şi devotament.

Comitetul pentru a acoperi în parte macar, starea deplorabilă la care ajunsese instituţia teatrală, a intervenit la minister şi acesta a admis ca o parte din societari şi gagişti să plece la Botoşani, lucru ce s'a şi făcut cu începere de la 10 Decembre 1889 şi până la 20 Fevruar 1890, sub conducerea lui P. S. Alexandrescu ca delegat. In răstimpul acesta comitetul a izbutit să angajeze sala Sidoli, căci circul plecase la Bucureşti, unde după câteva prefaceri şi impusă de nevoia teatrului, s'a putut instala Societatea dramatică ca să'şi continue reprezentaţiile întrerupte.

In primă-vară închizându-se stagiunea din Bucureşti Aristizza şi Grig. Manolescu îşi luară drumul spre Iaşi, aşa că împreună cu trupa locală au început de la 1 Aprilie 1890 seria memorabilă de reprezentaţiuni cu : *Marion de Lorme* de Victor Hugo, care s'a jucat cu o deosebită însufleţire sub impresia ovaţiilor publicului, apoi *Macbeth, Hamlet, Moartea civilă, Ana Rov. Femeile noastre*, (localizare de P. Gusti). *Uriel-Aosta, Narciss*, toate frecventate de un public foarte numeros şi prea mulţumit de frumosul succes al întregei trupe în frunte cu mult talentaţii artişti Grigore Manolescu şi Aristizza.

*

Stagiunea 1890—91 a avut loc în sala Sidoli sub preşidenţia tot a lui George Grigoriu, delegatul primarului Vasile Pogor, membrii fiind C. P. Constantiniu şi d. A. C. Cuza, numit de minister în locul lui Th. T. Burada, al cărui mandat expirate în vara lui 1890. Inchirierea sălei Sidoli nu s'a putut face de cât numai pe şase luni de la Octombre până la 1 Aprilie 1891, fiind-că proprietarul voia să aibă mână liberă de a uza de circul său ori când şi a-l închiria Societăţei Dramatice numai pe timpul cât credea că nu ar mai avea nevoe de el.

Prin Decembre 1890 a venit de la Viena d-na *Agatha Bârsescu* cu o trupă germană de a jucat în zilele de 5, 6 şi 7 Decembre piesele *Hero şi Leandru, Debora şi Dama cu Camelii*, li s'au făcut mari ovaţii mai ales de studenţi care i-au deshămat caii de au dus'o în urale nesfârşite până la otelul în care găzdu'a.

La 1 Noembrie 18 0 s'a deschis şi stagiunea Societăţei dramatice cu piesa naţională *Plăeş logofât mare* prelucrare de Th. Codrescu după piesa *Le montagneard*. S'au jucat multe din piesele repertorului trecut iar ca noutăţi *Andrea, Martira, Fiul Corabiei, Diana de Lys, Femeele lipitori, Procesul Voradieux, Bărbatul cu trei neveste, O noapte furtunoasă, C. C. Kiriţa. Baba Hîrca* şi încă câte-va fără importanţă literară dar foarte mult apreciate prin jocul hazliu al lui Gh. Dimitrescu, comic neîntrecut şi al lui Mih. Arceleanu tot comic însă în genul zis «Grim».

Este de notat că în cursul verii lui 1890 elevii conservatorului Petru Liciu, Petru Sturza—Doria, C. B. Penel şi State Dragomir, deveniţi obicinuiţii culiselor au început să se arăte la rampă, mai întâiu cu diverse recitări şi apoi producându se şi în spectacolile date cu artiştii teatrului, când li s'a constatat dispoziţiile reale ce le-aveau, aşa că în scurt timp dovedirâ talente puternice pe aripile cărora îşi luară sborul.

Invîrtelile politice care pe la 1890 formase puternica *Liga moldovenească*, în care întrase foarte mulţi politicieni din diferite partide, afară de Junimişti, la alegerile Comunale reuşind cei din Ligă, a trebuit că şi preşedintele Teatrului să fie pus dintre ei, deci în locul lui G. Grigoriu venisă C. Cr. Cerchez, d. A. C. Cuza ca membru în locul lui T. Burada, dar de puţină durată fiind că focul de pae moldovenesc să stinse repede, aşa că în locul lui Cerchez venisă Aron Densuşanu după cum s'a mai arătat.

Totuşi Teatrul în primavară apucă să se reabiliteze mai întâia faţă de el însuşi cu venirea la 15 Aprilie 1891 a lui Grig. Manolescu şi Aristiza Romanescu cu cari Societatea Dramatică ieşenă făcu a doua stagiune memorabilă cu piesele : *Mândria şi amor, Eva, Hamlet, Sublivan, Marele Goliotto, Luiza Müller, Kean, Femeile noastre, Denise, Lupta între femei.*

Această, a doua stagiune solvă situaţia societăţei şi reînalţă moralul actorilor.

Doctor L. HEITEL
MAMOŞ
Ex in clinicile din Berlin, Viena, Frankfurt
Boli de Femei şi Năştere
Str. Săulescu 2 (alături de Biserica Talpalari)
Consultaţiuni 3 - 6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic

Ultima oră

Primejdia inundaţiilor în Capitală

Sosirea d-lui Albert Thomas în Bucureşti.-Situaţia în Egipt

Sosirea d-lui Albert Thomas

Primirea în gară.-Problema bolşevismului.-România şi biroul muncei

Bucureşti.— Ieri, la ora 4 şi 20 după amează, a sosit în capitală cu simplonul d-l Albert Thomas, directorul biroului internaţional al muncii de la Societatea Naţiunelor.

In Gara de Nord, ilustrul oaspe a fost întâmpinat de d-l Chirculescu, ministrul muncii, Gr. Trancu-Iaşi, general Nicoleanu, Pangrati, rectorul universităţii şi personalul legaţiei franceze.

D-l Thomas a coborât din vagon împreună cu d-l Mario Roques, profesor la Sorbona, Stocker, şeful secţiei orientale a birolui şi Marius N. Vigle, secretarul d-lui Thomas.

D-l Chirculescu a rostit cuvântarea de bună sosire şi a făcut prezentările.

D-l Thomas a spus: „Sunt încântat, că la sosirea mea mă întâmpină actualul ministru şi fostul ministru al muncii. Aceasta mă face să cred în opera de continuitate a politicei muncitoreşti in România".

*

Aseară la ora 8, un dineu intim a fost dat de guvern la Athené Palace.

Au participat d-nii: Ionel şi Vintilă Brătianu, Săveanu Inculeţ, Dr. Anghelescu, Duca, Tancred Constantinescu Lapedatu, Chirculescu şi Cipăianu.

Masa a ţinut până la ora 10. Nu s'a rostit nici un discurs.

D-l Thomas a avut o lungă convorbire cu d-l Duca.

*

Intrebat de ziarişti asupra problemei ruseşti dl. Thomas a răspuns:

„Sunt puţin informat asupra Rusiei D-voastră puteţi şti mai mule fiindcă sunteţi vecini.

La biroul muncii este o secţiune care se ocupă de bolşevism. Biroul nostru a fost în primii ani de expansiune a bolşevismului, o serioasă piedecă pentru întinderea lui.

Cât timp mă voi afla în România, voi căuta să mă informez şi asupra Rusiei.

Dl. Thomas a vorbit apoi despre palatul biroului muncii de la Geneva şi de concursul dat de România operei biroului, declarându-se în special mulţămit, că ţara noastră a admis convenţia zilei de lucru de 8 ore.

Un incident ciudat

în instruirea afacerei paşapoartelor

D. general Al. Vaitoianu refuză să vie la cabinetul de instrucţie

Bucureşti.— In legătură cu instruirea afacerei paşapoartelor, un incident neobişnuit s'a întâmplat Marţi.

Se ştie că în acea zi trebuia să aibă loc o confruntare în cabinetul judecătorului Dristorian. Mai mulţi inculpaţi fuseseră aduşi la instrucţie, dar în cele din urmă confruntarea nu s'a mai produs.

Iată explicaţia cazului:

S'a ordonat aducerea şi a d-lui general Al. Vaitoianu pentru a participa la confruntare. Dar când i s'a comunicat aceasta, d. Vaitoianu a refuzat categoric să părăsească Sanatorul, sub motiv că este bolnav.

Toate intervenţiile depuse pe lângă d-sa au rămas fără succes. Au venit la Sanatoriu, directorul închisoarei Văcăreşti şi chiar însuşi directorul general al închisorilor, d. maior Cernat, dar nimeni n'a putut decide pe d. general Vaitoianu.

La palatul de justiţie s'a aşteptat până la ora 6 seara şi apoi a trebuit să se pronunţe la confruntarea proiectată.

Ieri au fost aduşi din nou la instrucţie Haralamb Georgescu şi maiorul Ştefănescu —Drăgăneşti.

Cumpărăm Briliante

Diamante, aur, argint, piatină, Bijuterii şi danturi de aur uzate

Oferiud preţurile cele mai mari

Ceasornicăria TISCHLER

Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii

IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI

Nu cumpărăm decât la persoane bine cunoscute sau de la persoane cari vor prezenta legitimaţia şi buletinul de înscriere la Biroul Populaţiei.

Renumita croitorie pentru Domni

H. I. Teltelbaum

S'A INSTALAT IN STR. ŞTEFAN CEL MARE 25

cu un bogat asortiment de ştofe, din fabricile engleze şi franceze cele mai renumite.

Execută comenzi şi cu ştofa clienţilor

A sosit un mare transport de

GALOŞI şi ŞOŞONI

Se vând în detal cu preţuri fixate de fabrică.

Cifra de afaceri noastră din anul trecut le a recunoscut ca cele mai durabile si mai ieftine

„Moldova-Mare"

IAŞI, 41 — STR. LAPUŞNEANU 41, — IAŞ.

Blănării

DE LA CASA

Alter David S-sor

de vânzare la:

FIRMA „IACOBY"

în str. Ştefan cel Mare 48

vis-a-vis de Banca Iaşilor

S'a deschis

Bodega Românieî

proprietatea FROIM ŞTERNBERG

PIAŢA UNIREI 6 (Sub Hotel România)

cu un bufet permanent asortat cu cele mai delicioase mâncări reci, având şi un grătar special.—Băuturile cele mai gustoase stau la dispoziţia Consumatorilor. Serviciul prompt Onor. Clientelă este rugată a vizita acest nou local, asigurându-i de deplina lor mulţumire.

CEREŢI NUMAI

Galoşi verificabil ruseşti Marca △ Triunghiu

Marfa solidă, ca în timpuri normale, se poartă garantat un an întreg

Depozitul general la

S. FAIBIŞ & A. RAUCH str. Costache Negri 24

En detail:

CARL KRATENSTEIN str. I. C. Brătianu
LUPU LIEBLICH str. Ştefan cel Mare
LEON KATZ str. Elena Doamna
LA DOCAN str. I. C. Brătianu
FRAŢII ARONOVICI str. I. C. Brătianu

Inundaţii în Capitală

Câteva cartiere primejduite

Bucureşti.— Odată cu topirea enormelor zăpezi căzute, Capitala este ameninţată de inundaţii.

Cartierele Vitan, Tei şi Raionului au şi fost inundate aproape în întregime. Apa a pătruns în numeroase case. Fabrica de tutun este înconjurată de apă din toate părţile.

S'au luat măsnri pentru drenare şi pentrn pomparea apei din pivniţe şi locuinţe.

Paştele, după noul calendar

Bucureşti. — Se ştie, că în seziunea de primăvară a sinodului, s'a hotărât schimbarea calendarului bisericesc, rămânând însă în suspensie chestiunea zilelor, în care trebue să cadă Paştele.

Comisiunea special numită a fost convocată pentru mâine spre a-şi depune raportul.

După cât se afirmă, comisiuuea a fixat Paştele pentru un period de 10 ani. Pe viitor, Paştele va fi tot aşa fixat pe perioade, din 10 în 10 ani.

Această hotărâre împreună cu însăşi modificarea călindarului, vor fi supuse aprobării sinodului ecumenic de la Constantinopol.

Situaţia în Egipt

Amânarea parlamentului.— Evacuarea Sudanului

Bucureşti.— Din Cairo se anunţă, că regele Fuad a amânat parlamentul cu o lună pentru ca noul prim ministru Zivar să aibă răgazul necesar dea trata cu Anglia. In Egipet s'a restabilit liniştea. Se speră, că noul cabinet va destinde situaţia.

Nazim-Paşa a fost ales preşedinte al Senatului.

*

Străinii din Egipet au mulţămit legaţiei britanice pentru atitudinea energică cu care a apărat interesele supuşilor străini.

*

Sirdarul ad interim a ordonat trupelor egiptene să evacueze imediat Sudanul.

Batalionul 3 de artilerie a şi plecat.

Batalionul 4 va pleca în curând.

CONFERINŢA

miniştrilor de finanţe interaliaţi

Bucureşti.— Comitetul experţilor financiari din Paris, însărcinat cu pregătirea conferinţei miniştrilor de finanţe interaliaţi, speră că-şi va termina raportul in primele zile ale lunii Decembrie.

Cetiţi „Opinia"

ŞEDINŢA DE NOAPTE A CAMEREI

Continuarea discuţiei la mesaj

Bucureşti.— CAMERA.— Şedinţa se deschide la ora 9 seara sub preşidenţia d-lui Orleanu.

Pe banca ministerială, domnii: Mârzescu, Dr. Anghelescu, Lapedatu şi Inculeţ.

Dl. *Florescu*, deputat liberal din Craiova, vorbeşte la mesaj şi analizează situaţia politică generală a Europei şi arată, că ideia şi tendinţele bolşevice au dat pretudindeni faliment.

Acuză pe ţărăniştii români, că practică ei bolşevismul, fapt ce ar fi cu atât mai condamnabil, cu cât este un curent care n'a putut reuşi nicăeri.

Oratorul citeşte o statistică în baza căreia afirmă, că propagandiştii, conducătorii şi agenţii externi ai bolşevismului ar fi aproape cu toţii Evrei.

Critică activitatea tuturor partidelor din opoziţie din ţară, pe care le acuză că sământătoare de ură. Condamnă apoi atitudinea ziarelor din opoziţie, criticând partidul naţional pe care îl acuză c'a ponegrit pe soldatul român.

Dl. *Maniu* protestează împotriva acestei afirmări şi aduce elogii publice armatei româneşti.

Dl. *Florescu* continuă, vorbind despre sterilitatea opoziţiei şi închee glorificând operă partidului liberal.

Dl. *I. Conciatu*, liberal, ia cuvântul şi apără politica guvernului.

Şedinţa s'a ridicat la miezul nopţii.

Condamnare

Bucureşti.— Curtea de apel secţia II-a a respins ieri apelul lui Anton şi C. Sârbu, cari au falşificat cecuri în dauna Centralei Băncilor Populare.

Astfel ei au fost condamnaţi respectiv la 6 şi la 2 ani închisoare, plus 4.700.000 lei despăgubiri civile.

Dramă impresionantă

Un jandarm comite un omor prin imprudenţă şi apoi se sinucide

Bucureşti.— O impresionantă dramă s'a petrecut în comuna Pârlita-Săruleşti (Ilfov) in următoarele împrejurări:

Jandarmul I. Tulă, s'a dus în vizită la familia Miţi Ştefan. El a vroit să arate celor de faţă cum se încarcă carabina şi cum se mânueşte.

La un moment dat, arma s'a descărcat, lovind pe Miţi în inimă, care a căzut moartă pe loc.

Jandarmul Tulă disperat de cele întâmplate a plecat la post. A avut remuşcări o noapte întreagă. iar a doua zi s'a sinucis, trâgându-şi un foc de carabină în inimă.

Un expozeu al d-lui Vintilă Brătianu

Bucureşti. — D. Vintilă Brătianu a primit ieri pe ziariştii străini cărora le-a făcut un expozeu.

A declarat că România se poate reface prin ea însăşi, fără ajutorul străinătăţei. Capitalul străin îi va fi necesar pentru proectele de viitor. Dacă însă i se va oferi un împrumut în condiţii acceptabile, nu-l va refuza.

Apoi d. Vintilă a arătat că România a fost nedreptăţită la repartizarea pagubelor de război.

Cabinetul Dentar

S. Sirota Grosu

strada Anastasie Panu No. 17 (Piaţa Halei)

Execută lucrări in platină, aur şi cauciuc, dinţi albi fără placă, extracţiuni şi plombe fără durere

Consult. dela 9 jum. până la 7 seara.

PREŢURI REDUSE

Pentru săraci gratis zilnic

Biblioteca Universităţii Loco

ANUL [illegible] No. 5250 — 2 LEI NUMARUL — SAMBATA 29 NOEMBRIE 1924

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE
Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

Educaţia publicului

Când s'a hotărât scumpirea produselor R. M. S., ziarul „Argus" a sfătuit pe fumători să se abţină câtva timp de la consumaţia tutunului.

Faptul acesta de a protesta era singurul mijloc prin care s'ar fi putut obţine o revenire la vechile preţuri. Acum un an, fumătorii franceji au reuşit să impună statului ca să renunţe la scumpire boicotând timp de o săptămână toate debitele regiei statului.

La noi nu s'a încercat nici o rezistenţă. Propunerea ziarului a trecut neobservată, deşi în primul moment fiecare amator a declarat, fără să fie sfătuit de nimeni, că se lasă de tutun. Dar, abia au trecut câteva zile şi făgăduinţele au fost uitate. In schimb se pare că a crescut patima pentru fumat: niciodată n'am întâlnit atâta lume la Regii ca săptămâna asta. Trebue să aşteptăm altă ridicare de preţuri ca să vedem realizându-se manifestaţia preconizată de ziarul economic din Capitală. Şi atunci încă ne îndoim de succesul ei. Totuşi am fi vrut ca faptul să se producă chiar acum. Nu pentrucă suntem fumători şi preţurile d-lui Vintilă Brătiannu ne jenează, nici pentrucă ne place să ajutăm practicarea unui viciu cu cheltuială mai mică, ci numai ca să vedem o manifestare din partea publicului, o dovadă că în adevăr există acest formidabil animal cu milioane de capete. Probabil însă că tocmai din cauza numărului formidabil, inteligenţa nu se poate manifesta, fiind împiedicată de alte produse ale psihologiei populare.

Ca şi individul, mulţimea trebue educată. Ceiace lipseşte la noi nu este inteligenţă,—dimpotrivă, se găsesc mai mulţi „deştepţi" ca ori unde—lipseşte însă înţelegerea colectivă, spiritul practic si simţul solidarităţii.

Ne-am ocupat azi de micul episod al tutunului, fiindcă constitue tocmai o dovadă a lipsei de formaţie a publicului, care nu ştie să-şi apere interesele—nici cele politice, nici cele economice.

Când s'au lansat noile preţuri ale tutunului, a fost de fapt un fel de referendum la fumători. Dacă aceştia votau contra, abţinându-se un anumit timp, Regia ar fi cedat şi publicul ar fi câştigat, pe lângă diferenţa de cost la ţigări, o justă încredere în forţa şi dreptu-rile sale. Acum, pentrucă a fost lacom şi nepăsător ca un copil, fumează tutun prost, plăteşte îndoit şi se plânge că este jefuit. Cel dintâiu vinovat însă e tot marele public care n'a procedat aşa cum îi dictase interesele cele mai serioase. Metoda abţinerii era indicată şi de bunul simţ şi de experienţa din alte ţări. Totuşi mai nimeni nu s'a gândit s'o aplice, din aceleaşi cauze de nepăsare şi inconştienţă care fac ca la alegeri să iasă întotdeauna guvernul. Publicul nu e încă obişnuit să-şi dea părerea. El nu ştie să voteze, nici în chestii politice, nici în chestii de economie personală. Iată un câmp vast de acţiune pentru educatorii sinceri.

—Y—

ACTUALITAŢI DIN AFARA

Comerţul italo-rus.—După statistici, mişcarea cemercială italo-rusă în primul semestru al anului se prezintă astfel:

Importuri ruse în Italia: 9 milioane 309.000 ruble aur.

Exporturi italiene în Rusia: 401.000 ruble aur.

*

Dezvoltarea vieţii comunale în Franţa,— D. A. Girault a făcut zilele trecute o comunicare, la Academia de ştiinţe morale şi politice din Paris, asupra „comunei franceze". D. Girault a arătat că această circumscripţie administrativă, cea mai mică dintre toate, este în realitate cu mult cea mai vie şi cea mai importantă, şi că ea nu poate fi decât ceia ce este, spre deosebire de circumscripţiile administrative mai intense care sunt pur factice. Există un adevărat patriotism comunal, care are drept corolare egoismul sacru şi un sentiment foarte viu al egalităţii care trebue să fie între diferite comune.

De patruzeci de ani de când libertatea comunală a fost înscrisă în lege, ea a întrat pe nesimţite şi adânc în obiceiuri. D. Giroult a analizat cauzele care au contribuit să dea vieţii municipale franceze o intensitate crescândă şi a încheiat arătând avantajele acestui fapt.

*

Un nou membru al Academiei Goncourt.— Săptămâna trecută, membrii Academiei Goncourt întruniţi ca de obiceiu la restaurantul Drouant, au procedat la alegerea unui nou membru în locul lui Henry Céard. Pentru aceste alegeri a fost nevoe de trei tururi de scrutin. La al treilea tur, d. *Pol Neveux* a obţinut 5 voturi contra 3 pentru d. Camille Mauclaire şi 1 pentru d. Georges Duhamel.

D. Pol Neveux în vrâstă de 49 ani, este inspector general al bibliotecilor. Operele sale nu sunt numeroase. El a publicat în 1897, *Galo*, roman dela ţară; în 1908, un studiu asupra lui *Guy de Maupassant* şi în 1917, *La douce enfance de Thierry Seneuse* care a obţinut premiul Vitet.

ASPECTE

PRO DOMO

In fiecare zi, aproape, seriem câte ceva despre Basarabia; sânt mulţi prietenii noştri cari ne acuză de anti-patriotism, prin articolele noastre aducând argumente în favoarea irendentismului rus şi mai vârtos în zilele aceste de inaugurare peste Nistru, a republicei moldoveneşti.

Oricât acuzările s'ar aduna împotriva noastră, şi ori câţ venin am provoca din partea celor neînţelegători, glasul nostru va fi apărător al libertăţii şi al civilizaţiei, mai mult dorite şi mai puternic simţite de o populaţie care a trecut prin zilele mari ale unei revoluţii.

Avem convingerea că înainte de orice îmbunătăţire a soartei noastre, dincoace de vechile hotare ale ţării, numai fericirea teritoriilor nouă poată da liniştea necesară refacerii totale şi a adevăratei unificări.

Cu baioneta la armă, cu „expediţii primitive" sistem fascist, aplicat în regiunea Tatar-Bunarului, cu teroarea mereu întărită spiritul basabraean nu poate fi comprimat. Şi oricât deasupra noastră s'ar agita spectrul bolşevismului, dacă comparşii fratelui Inculeţ vor fi singurii monopolizatori ai tricolorului, nu vom înceta de a spune adevărul, cu riscul chiar de a fi traduşi înaintea oricărui judecător civi lsau militar.

Ultima ticăloşie a primarului inculeţist dela Chişinău, dovedeşte dreptatea cauzei susţinute de noi: el, Bârcă, deputat liberal şi corifeu al naţionalismului basarabean, s'a aliat cu gazetarii ruşi pentru a gâtui glasul românesc al presei de dincolo de Prut.

Contractul încheiat de acest Bârcă prevedea, în schimbul unui câştig de cinci zeci la sută şi muţenia complectă asupra matrapazlâcurilor liberale din toată Basarabia şi asupra acelor dela Primăria chişinăuană în special, obligaţia din partea lui Bârcă de a obţine suprimarea tuturor celorlalte ziare pentru viitor, apariţia unora noui să nu mai fie autorizate.

Şi, în Parlament, ministrul minorităţilor, ocrotitorul provinciilor alipite, a confirmat că guvernul a fost de acord cu clauzele contractului Bârcă...

Pilda aceasta este supremă pentru cauza pe care o apărăm împotriva regimului despotic din Basarabia. Şi dacă denunţarea şi condamnarea unor astfel de abuzuri, arbitrarii şi tiăloşii, ne atrage stigmatizarea de antipatrioţi, o arborăm ca pe o decoraţie pe care sântem mândri că nu o vedem strălucind la butoniera cavalerilor de industrie naţională, pripăşiţi din Hotin până la Ismail...

G. SPINA

ABONAŢI-VĂ LA „OPINIA"

Bolşevismul d-lui Vintilă Brătianu

Nerespectarea angajamentelor Statului—Zdruncinarea creditului moral şi material al ţărei

Cu prilejul ultimelor discuţii parlamentare, opoziţia a acuzat guvernul că a păgubit creditul moral şi material al ţării. In sprijinul acestei acuzaţii s'au adus noui dovezi şi s'au citat angajamente nerespectate de d. Vintilă Brătianu, fapt care a provocat suspiciunea şi nemulţumirea pieţelor străine.

Acuzaţiunea îi tot atât de veche pe cât îi de justă. Dar nostim este cum oficiosul „Viitorul" susţine guvernul ca funia pe spânzurat!

*

„Viitorul" prezintă drept mare ispravă faptul că actualul guvern a anulat peste 800 contracte încheiate de fostul subsecretar al aprovizionărei din timpul guvernărei averescane.

Ei bine, tocmai acest lucru a nemulţumit pe contractanţii străini şi a făcut ca ţara să-şi piardă creditul moral şi material. Căci nu se mai poate găsi un capitalist, un censorţiu sau o instituţie străină care să încheie acorduri cu *o ţară unde contractele nu se respectă şi unde un guvern anulează pur şi simplu ceia ce a făcut alt guvern.*

*

Recunoaştem că cele 800 contracte au fost oneroase pentru Stat. Dar aceasta nu angajează răspunderea contractanţilor străini care au fost de bună credinţă.

O ţară de ordine e obligată să respecte angajamentele pe care un guvern sau altul le ia în numele ei. Pentru prejudiciul causat Statului, guvernul liberal n'avea decât să tragă la răspundere pe vechii guvernanţi si să ceară dezdaunări din averea personală a acestora.

D. Vintilă Brătianu a preferat metoda bolşevicilăr ruşi: anularea. Sovietele au preferet şi ele prejudiciul causat statului de împrumuturile oneroase ale regimului ţarist, şi au hotărât să nu recunoască angajamentele anterioare.

Faptul a provocat ostilitatea lumei întregi contra Rusiei şi izolarea acesteia.

Ceia ce Sovietele au făcut în mare, a făcut în mic d. Vintilă Brătianu, împrumutând aidoma metoda bolşevică. Iar ţara s'a ales cu o zdruncinare gravă a creditului in afară.

—X.—

Un atac interesant

Guvernul în plină descompunere e aspru criticat de proprii partizani, membri marcanţi ai partidului liberal.

Este interesantă critica făcută recent în Cameră de d. Nolică Antonescu, fruntaş al majorităţii. D. Antonescu a arătat că ţara nu poate căpăta siguranţă la graniţa de răsărit şi nu poate rezolvi diferendul Basarabiei, din pricina guvernului Brătianu care-i socotit drept cel mai reacţionar guvern din Europa.

Foarte just. Şi tocmai acest lucru l-am susţinut şi noi. Impotriva noastră însă a răsunat mârâiala presei liberale. Oare ce va spune astăzi această presă mărginită? Nu cumva d. Nolică, fruntaş liberal, e agent al lui Racowski?

Aşteptăm. **Lr.**

Fascismul pe drojdie

Ziarele italiene de opoziţie sunt sigure de apropiata prăbuşire a dictaturei fasciste, şi se ocupă de regimul care ar putea să-i urmeze. Părerea generală este că trebue să se facă apel la ţară, cu condiţia, ca alegerile să fie libere.

„Giornale d'Italia" scrie:

„Izolarea fascismului e continuă şi progresivă, ruptura între el şi majoritatea poporului este totală. Temelia guvernului este subminată. N'a mai rămas nimic solid, nimic viguros".

O aventură scumpă

Cât costă pe Franţa isprăvile generalului Wrangel

Parlamentul francez se ocupă acum cu lichidarea cheltuelilor pe care Franţa d-lor Clémenceau şi Poincaré le-a făcut pentru sprijinirea aventurei războinice a generalului ţarist Wrangel.

Suma totală a acestor cheltueli se urcă la 150 milioane franci (peste un miliard şi jumătate lei). Cu aceşti bani s'a plătit hrana, bivuacarea şi furnitura materialului sanitar pentru armata lui Wrangel; s'au acoperit cheltuelile de întreţinere a flotei ruse din Marea Neagră, adăpostită provizor la Bizerta; s'au acoperit diverse cheltueli de transport şi se vor plăti avansurile făcute de guvernele străine pentru întreţinerea refugiaţilor wranghelişti.

Franţa ar fi putut să se despăgubească cât de cât, prin vânzarea flotei ruse de la Bizerta. Dar guvernul Herriot crede de datoria sa a restitui acvastă flotă Sovietelor, de oarece ea aparţine statului rusesc. Franţa va suporta în întregime efectele costisitoare ale greşalei guvernelor precedente.

Contractul d-lui Bârcă de la Chişinău

Parchetul a fost sezisat

Bucureşti.— Ministerul de justiţie a trimis parchetului de Chişinău actele privitoare la contractul încheiat de d. Bârcă cu câţi-va ziarişti pentru stabilirea unui monopol al apariţiei ziarelor.

Contractul conţine clauza ilicită de a se opri apariţia oricărui alt ziar, în afară de acele redactate de contractanţi.

Se va deschide acţiune publică.

CRONICI MARUNTE

Bibliotecile....

Se înmulţesc cluburile politice, creşte numărul localurilor publice şi de petrecere, în fiecare zi răsar noi reviste pornografice; n-a venit însă până acum ziua care să aducă cu ea surpriza pe care o aşteaptă laşul cultural de atâta timp: *o bibliotecă*

Se găsesc oameni cari ignorând cheltuieli şi sacrificii materiale, să amenajeze cluburi politice; nu s'a ivit însă până acum un om care să se gândească şi la nevoile culturale ale acestui oropsit oraş.

Aceste rânduri mi-au fost sugerate zilele trecute de către un prieten, provincial, care vizitând pentru prima oară laşul, voia să vază monumentele şi tot ce se găseşte mai de seamă în capitala Moldovei.

I-am satisfăcut cererea arătându-i: Teatrul Naţional, Mitropolia, Muzeul de Naturale, Universitatea etc. cu un cuvînt, credeam că mi-am împlinit cu prisosinţă datoria, când prietenul desigur nesatisfăcut, mă întrebă: asta-i tot ce aveţi voi?"

Fiindcă ţineam să rămână cu o cât mai bună impresie despre oraşul meu natal, mi-am frământat capul în căutarea vreunui edificiu public, statuie, monument şi după lungi desbateri am coborît spre *râpa galbenă*, arătându-i „localul D-lui Cuza". Nici de-astă dată nu păru mai mulţumit ci adresându-mi-se mă întrebă: „dar vre-o bibliotecă nu-mi arăţi"?

Mă uitai la el bănuitor, crezând că poate ştiia că nu avem nici o bibliotecă, afară de aceia a Universităţei, şi voia să-şi bată joc pe aceasta temă, însă aerul serios care însoţea cele spuse mă linişti şi împrumutând o uşoară nuanţă de ironie i-am răspuns: Nu, de astea n'au nevoe leşenii"!

Şi traversând strada Lăpuşndanu, furnicar împestriţat de lume, îi explicai: Uite de ce n'avem noi biblioteci...

Ring.

Spiritul revoluţionar

Lupta pentru republica spaniolă

Scriitorul Blasco Ibanez atăcă violent pe regele Alfons

Marele romancier spaniol *Blasco Ibanez* a dat la iveală o broşură intitulată: „Alfons al XIII-lea demascat — Teroarea militară în Spania". De opt zile, broşura aceasta împrimată în trei limbi (franceză, spaniolă şi engleză), circulă în milioane de exemplare în Europa şi America.

Blasco Ibanez arată că Spania geme sub jug. Nu-i este îngăduit nici să vorbească, nici să scrie. Dacă poporul nu se revoltă, o face numai dintr'un firesc şi instinct de conservare. Căci, cu toată povara războiului din Maroc, pe teritorul Spaniei sânt îngrămădite 17 divizii militare, plus 60,000 jandarmi şi peste 200,000 poliţişti care ţin ţara sub călcâi.

Pentru această situaţie exasperantă, Ibanez face direct răspunzător pe regele Alfons.

Intr'un interview acordat ziarului parizian „Le Quotidien", romancierul spune:

„Mi-ar fi uşor să atac numai pe generalii Directoratului care tiranizează acum Spania. La o dată apropiată, când Directoratul va cădea şi regimul constituţional se va restabili în Spania, aşi putea astfel să reintru în ţara mea cu aere de triumfător. Dar atacurile mele, sub această formă limitată, ar fi insuficiente şi chiar nedrepte. Aceşti generali nu sânt decât figuranţii unei triste aventuri; palavragii cari au încheiat o alianţă veşnică cu înfrângerea".

*

Ibanez acuză pe rege de făţărnicie şi venalitate. Apoi îl face răspunzător de dezastrul din Maroc. Dar tocmai pentru a scăpa de răspundere, regele Alfons a dat ţara pe mâna sângeroasei dictaturi militare şi a popilor catolici.

„Toate acestea trebue să înceteze—spune Ibanez. Monarhia, care a otrăvit spiritul naţional şi a înmuiat caracterul îndrăzneţ şi bărbătesc al spaniolului, compteză pe nehotărârea şi frica păturelor conservatoare. Dacă regele pleacă, ce se va întâmpla? se întreabă mii de oameni simpli.

„Se va întâmpla că noi toţi, Spanioli bine voitori, ne vom aduna ca să creăm din nou o naţiune spaniolă care de ani de zile a încetat să existe.

„După o jumătate secol de tăcere, să se facă auzită pentru întâia oară voinţa naţională! Să dispară toţi hămesiţii de plăceri şi de bogăţii care se plimbă în uniformă în orice ceas şi repetă cu vanitate în orice clipă: „Noi, soldaţii"!

„Nu-i greu a reconstitui în mod paşnic Spania. S'ar constitui un guvern provizor şi naţiunea va putea prin plebiscit să-şi exprime liber părerea. Dacă plebiscitul proclamă republica, vom avea o republică cu adevărat naţională, unde vor putea să se înfăptuească toate aspiraţiile poporului spaniol. Republica înseamnă pacea, înseamnă deschiderea largă a porţilor şcolii, respect pentru libertate şi pentru toate părerile. Dar, repet, pentru ca a-

(Continuarea în pag. II)

BON DE PREMII No. 31
Ziarul „OPINIA"
100.000 lei, din care 20.000 numerar

CINEMA ELISABETA

Prezintă cu începere de astăzi Vineri 28 Noembrie 1924 și în zilele următoare. Pentru I-a oară

Cea mai uriașă operă

Opera Completă 14 acte mari 14

MAX LINDER

și superba

VILMA BANKY în

REGELE CIRCULUI

Monumentală capo d'operă de mare spectacol care a stârnit admirația lumei întregi. Este unica operă care întrece în îndrăzneala montare și interpretare tot ce s'a văzut până acuma. Regia E. E. VIOLET acelaș care a montat LA BATAILLE.

Adaos la program:

Copila din flori cu superba Lya de Putty

una din cele mai delicioase drame moderne în 6 acte

MICA PUBLICITATE

SE CAUTA AJUTOR CONTABIL rutinat și destoinic cunos când contabilitatea în partidă dubă, lucrările de birou, bun calculator.

Ofertele însoțite de certificate cu indicarea pretențiunilor se vor adresa D-lui Emanoil Marcovici. Str. Ștefan cel Mare No. 54 Iași.

FARMACIA STERN din Tg. Neamț caută urgent o asistentă.

Oameni de serviciu plasatori în sală caută teatrul SIDOLI

SE CAUTA, cu ipotecă rangul întâi, într'un imobil în valoare de 2.000.000 lei, o sumă de cel puțin 500.000 lei. Procente 30%. Termenul împrumutului de un an. Se dau toate garanțiile. A se adresa la d. avocat Nicolae Lateș str. Albineț 36, între orele 7—9 p. m.

DE INCHIRIAT cameră mobilată Zlataust 19 (Ghica Vodă).

TELEGRAMA importantă sosită azi. Numai scurt timp cu autorizația celor în drept

Renumita Prezicătoare

sosită din Ardeal pentru prima oară în acest oraș.

De când există acest oraș, nu cred că a mai fost alta pe lume să mă întreacă în preciziune. Am uimit lumea pe unde am fost. Nu perdeți ocazia și veniți de vă consultați cu mine chiar astăzi, între orele 10 dimineața până la ora 12 a. m. și de la 3 până la ora 8 seara. Sunt cea dintâi în România căci n'a mai fost altă ghicitoare fizionomistă. Felul meu nu este de a ghici prin cărți, cafea sau alte mijloace înșelătoare. O singură privire a ochilor și una în palmă desvălue misterul vieței omului. Dau lămuriri pentru destinul omului și îl îndrept pe căile cele bune. Doritorii cari au plăcere de a mă vizita să se adreseze cât mai curând să le spun adevărul. Acei cari suferă de ori ce durere să nu piardă ocazia de a veni la mine spre a se convinge de adevăr. Cu știința mele am impresionat toată lumea. In timpul consultației numai o singură persoană se primește în cameră.

Adresa: D-na ELENA str. Șoseaua Arcu No. 47 Iași lângă Piața Bădărău

---

DE INCHIRIAT, liberă imediat o magazie de 14 metri lungime bun și pentru atelier și una odaie mobilată, în strada Banu 14.

DE VANZARE casă cu 4 camere construcție nouă, haină de astrahan de damă, lampă mare și alte obiecte de gospodărie.

A se adresa Const. Popovici str. Crucei 38.

PLAPUMI

Confecționează după ultimele modele din străinătate

Zion Lazarovici

Strada Școala de Arte 3 lângă salonul Sport și muzică (în curte)

N. B. Chemat prin o c. p. vin la domiciliu și la cerere execut lucrarea și la clienți acasă.

DE INCHIRIAT

Casete de oțel în tezaurul Băncii Moldova diferite dimensiuni cu o chirie de Lei 175—500 anual.

Milioane

se pot câștiga cu o obligațiune de 3½% a orașului București de 100 lei.

Tragerea cea mai apropiată la 1 Ianuarie 1925 cu următoarele câștiguri: 1 000,000; 200.000; 100.000; 50.000; 40.000 etc. Adresați-vă la Casa de schimb

S. HAIFLER

Iași, strada Ștefan cel Mare No. 33 unde se cumpără o ice lozuri din țară sau străinătate.

Cumpăr și vând acțiuni Jewish Colonial, deasemenea aur și argint.

PREȚURILE LA SIDOLI

sunt cele mai reduse posibile

Parter	Lei 15
Funcționari (de la ori ce fel de servicii publice fără deosebire de grad și în toate zilele atât de lucru cât și sărbători) și studenții	Lei 10
Elevii la Parter	„ 6.75
„ „ Balcon	„ 4.—
Balcon	„ 6.75

In aceste prețuri sunt cuprinse toate taxele și reprezentațiile cinematografice continuă neîntrerupt de la orele 3 până la 12 noaptea.

Proprietarii Urbani din Iași întruniți în ziua de 23 Noembrie 1924, în localul Sindicatului lor, în urma comunicărilor și a discuțiunelor ce au avut loc, au votat următoarea

MOȚIUNE

Având în vedere că nu există și nu poate exista «vad comercial» în înțelesul de un drept al comerciantului chiriaș, asupra imobilului în care el își exercită comerțul, tot așa precum nu exista și nu poate exista, cu titlu de reprocitate, un drept al proprietarului al acestui imobil asupra fondului de comerț al comerciantului, ca de asemenea nu exista și nu poate exista nici «vad» industrial nici „vad profesional" ori „vad de muncă".

Având în vedere că la facerea actualei legi a chiriilor, dl. Ministru de Justiție relevând necesitatea *liberei tranzacții* pentru contractele de închiriere relative la localurile de comerț și industrie, cu termen de păsuire de un an, precizează ca pe de o parte regimul de protecție a industriei și comerțului n'a avut nici un efect asupra ieftenirei traiului, iar pe de altă parte ca nici Camerile de Comerț nu s'au opus serios la libera transacție.

Având în vedere că dacă acum de curând unele Camere de Comerț fără a convoca și pe membrii lor, proprietari urbani, pentru a provoca o discuție cu caracter obiectiv în contradictoriu cu acestia și cu comercianții cari *s'au invoit* cu proprietarii, au decretat totuși existența «vadului comercial» și au cerut legiferarea lui, lucrul nu se poate explica decât prin aceea că conducătorii lor sunt personal interesați în senzul legiferării pe care o doresc.

Având în vedere că cererea unor comercianți și a unor agitatori de chiriași de a se legifera «vadul comercial» în senzul prelungirei pe zece ani a contractelor de închiriere a localurilor în cari se exercită un comerț, o industrie, o profesiune liberă ori o meserie, este absolut neadmisibilă, ca una ce tinde *la reîntronarea stărei anormale* din timpul războiului, explicabil numai pentru timpul duratei lui și constitue o lovitură de moarte ce s-ar aduce proprietății urbane, prea mult prigonită până azi și atât de tare depreciată.

Având în vedere că a se susținea cum că comerciantul exercitând mai mult timp un comerț în acelaș local, dă *imobilului* o „plus valoare" și deci în caz de imposibilitate a continuărei atacerei, ar avea dreptul la *o despăgubire* și el și moștenitorii lui și funcționarii comerciali și muncitorii manuali cari au ajutat la facerea „vadului muncei" despăgubire pe care li-o plătesc tuturor acestora, proprietarul imobilului este sau o adevărată aberațiune, sau îndrăzneală fără margină.

Considerând că toate frământările, toate agitațiunele ce se fac de liga chiriașilor din București cu caracter *de luptă cu front unic !?* pentru legiferarea așa ziselor vaduri comerciale, vaduri industriale, vaduri profesionale, vaduri născute și vaduri născânde etc. etc. nu sunt decât niște manopere neoinstite prin cari *câți-va* comercianți chiriași să se perpetueze cu chirii derizorii în prăvăliile pe cari le ocupa actualmente și prin cari câțiva anarhiști caută să învenineze continu și mai tare raporturile dintre proprietari și chiriași pentru a realiza imediat „lupta de clasă" și a pregăti pentru un viitor cât mai apropiat revoluția și paradisul sovietic.

Considerând că toată lumea de buna-credință este de acord că după atâția ani dela terminarea războiului, viața socială și economică a țărei, trebue neapărat normalizat și deci libera transacție legiferată cu începere dela 23 April 1925 pentru localurile comerciale și toate încăperile în general cari nu sunt locuințe departe de a trebui să fie desființat macar provizoriu, trebue din contra, întinsă și la contractele de închiriere de locuințe.

Considerând că frământările agitatorilor chiriaș lor și cererea lor de legiferare a tot soiul de așa zise „vaduri", „născute" și chiar „născânde", nu se poate întemeia nici pe pretinsele cereri de chirii fantastice din partea proprietarilor, căci dacă unii din aceștia, puțin la număr, cer chirii mai mari decât de 40 de ori chiriile din 1916 pentru a se compensa de pagubele ce le au avut prin chiriile derizorii plătite atâția ani de acei comercianți, nu e mai puțin adevărat ca o sporire a chiriilor în proporția indexului general de scumpire de minimum 40 de ori, este tot atât de legitimat, ca și a tuturor lucrurilor, pe care lumea le plătește cu prețuri nu numai de 40 de ori, dar chiar de 60 70 și 80 ori mai mari, decât cele de dinainte de război.

Pentru toate aceste motive proprietarii urbani din Iași, ferm deciși prin toate mijloacele a se opune la aceste noui încercări, de a se lovi în proprietatea urbană și a se tulbura ordinea socială, pe de o parte protestează în contra cererilor ligei chiriașilor de a se legifera așa zisele vad comercial, vad industrial, iar al profesioniștilor liberi, vad al meseriașilor, vad al muncitorilor, vad născut și vad născând etc, iar pe de altă parte, roagă guvernul ca să întindă libera transacție și la celelalte contracte de închiriere, cu începere de 26 Octombrie 1925 pentru a se pune odată capăt robiei proprietății urbane.

*

Moțiunea a fost transmisă guvernului și parlamentului.

Modificări în tariful

de mărfuri a căilor ferate

Autoritățile superioare ale căilor ferate au modificat unele dispozițiuni prescrise în tariful local de mărfuri.

Astfel, avizarea mărfurilor a căror descărcare incumbă căilor ferate, se va face de 2 ori pe zi în modul următor:

Transporturile sosite și înregistrate înainte de ora 8, se vor aviza cel mai târziu până la ora din aceiași zi.

Transporturile sosite între orele 8 și 14, se vor aviza în aceiași zi, cel mai târziu până la orele 16.

Transporturile sosite și înregistrate după orele 14, se vor aviza în ziua următoare cel mai târziu până la orele 10.

Pentru mărfurile avizate până la orele 10, se acordă timp liber de magazinaj din aceiași zi. Pentru cele avizate până la ora 16, se acordă timp de magazinaj până a doua zi pe la ora 12.

Aceste dispozițiuni intră în vigoare la 1 Decembrie curent.

---

ceastă transformare națională să fie posibilă, trebue mai întâi ca regele să părăsească Spania".

*

Blasco Ibanez afirmă că singura soluție cuminte este ca regele să plece, aceasta fiind chiar în interesul lui Alfons.

„Procesul lui Alfons al XIII-lea va trebui să fie instruit când națiunea își va fi redobândit existența normală. Nu va fi decât dreptatea pură. Două zeci și cinci de mii de cadavre spaniole—ale căror oase înălbesc pe solul african—o cer imperios, cu vocea mută de dincolo de mormânt".

Broșura acuzătoare a marelui romancier produce pretutindeni senzație. In Spania—după cum era de așteptat—s'a ordonat confiscarea ei.

După 25 de ani de la absolvirea liceului

Promoția 1900 a Liceului Național

In cursul anului nou 1925 împlinindu-se 25 ani de la absolvirea liceului național din localitate, seria de absolvenți din anul 1900 se vor întruni la Iași, la o agapă colegială.

Majoritatea dintre absolvenții liceului național din acel an trăește la Iași. Restul e împrăștiat în întreaga țară și câți-va sunt decedați.

Citâm câte-va nume a celor ce se vor revedea, după 25 de ani de când au părăsit băncile vechiului nostru liceu: Dimitrie Lupu, actual consilier de curte, inginerul Alex. Ruso, Const. Brumă avocat din Roman, Avram Pinchiș un distins inginer, Neculai Ciurea procuror la curtea de apel din Chișinău, Mihai Chirițoi avocat din Huși, Gheorghe Cojau avocat din Tecuci; apoi Mihai Sadoveanu, dr. Vasile Ciubotariu, Rudolf Suțu, Antoniu Ciolan, dr. H. Pekelman, Const. Toma președ. comis. interimare, Alfons Herovanu, dr. M. Rosenblat, Const. Idriceanu, Dimitrie Carp, Nec. Cadelcu toți rămași la Iași. In total se vor aduna și revedea dintre foștii absolvenți ai liceului, din 1900 peste 80.

Dintre profesorii din clasa a șaptea din acel an, sunt în viață d-nii A. A. Badareu (l. franceză), P. Fântânaru (l. română), Xenofon Gheorghiu (l. latină), Tiktin (l. germană), Teodor Raki Vasiliu (istorie), Vasile Teodoreanu (matemateca), Mihai Tomida (naturale) și general dr. Vicol (higiena).

Profesori decedați sunt: V. Burlă, Weitzecker, State Dragomir și C. M. D. Miclescu.

Combaterea scarlatinei

— NOUI CAZURI GRAVE —

Aflăm că uzinele de produse chimice „Salan" din Timișoara au trimis în mod gratuit serviciului sanitar al orașului Iași, o cantite de 50 litri din noul antiseptic și desinfectant „Salan", pentru combaterea scarlatinei.

Noul desinfectant este viu recomandat de profesorii din București.

*

D. Simion funcționar la administrația financiară, s'a îmbolnăvit de scarlatină, împreună cu cei doi copii ai săi.

Toți au fost internați la spitalul de izolare.

Forma boalei e mai grea.

Informații

x ACHITAREA PREOTULUI CHIRICUȚA.— Consistoriul metropolitan în unanimitate a achitat eri pentru a doua oară pe preotul Chiricuță din Botoșani învinuit de adventism.

*

La dezbaterile de eri, una din învinuirile aduse, a fost că părintele Chiricuță invită pe bunii credincioși în locuința sa.

Ori s'a dovedit că părintele Chiricuță nu lăsa nici un prilej fără a face o propagandă culturală, tocmai pentru biserica autohtonă.

x RECURSURILE FISCALE.— Marți 2 Decembrie a. c. urmează a se judeca la Tribunalul Iași secția II-a, recursurile făcute contra impunerilor de către: 1. David S. Zilberman, 2. Iohan Zerfas, 3. Moise I. Rachmil, 4. Moise Bercovici, 5. Dr. Al. Tzaicu, 6. Preot C. Matei, 7. Manase Ornigher, 8. Humă Schachter, 9. Mendel Dascalu, 10. Pincu Felix, 11. Șloim Croitoru, 12. Lupu sin Iancu, 13. M. Pascăl și al. 14. Societatea „Latome", 15. M. Drucman.

x *Convocare.*—Toți membrii soc. coop. „Casa Poporului" și secția băncei sunt convocați în adunare generală pentru ziua de 30 Noembrie 1924 în str. Langa No. 7 la orele 2 jum. p. m.

Dacă nu se va întruni majoritatea membrilor conf. statutului, adunarea generală se va amâna pentru ziua de 7 Decembrie 1924, când se va ține cu numărul de membri adunați.

x **Serbătorirea unor militari.** Aseară a avut loc în saloanele „Balcu" din str. Sărărie, banchetul organizat de către reangajații Regimentului 13 Infanterie din localite, în onoarea camarazilor plotonieri Macovei Const. și Nițescu Gh. ambii mutați după cerere în alte garnizoane.

S'a servit un menu foarte bogat și caracteristic alcătuit după tradiționala etichetă militară, petrecându-se într'o caldă și plăcută atmosferă camaraderească.

Seria toasturilor a fost deschisă de către Plot. Major Anghel Ioan și apoi plotonierii Atanasiu Gh., Lipșa I., Fântânaru V., Coșeriu Gh., Țugui Gh., Ichim M. și Enescu D.

S'au adus elogii celor care pleacă evidențiindu-se meritele lor militare.

In tot timpul mesei, orchestra cunoscutului maistru Corvin, a însuflețit acest intim banchet executând diferite arii.

S'a improvizat și un frumos cor pe mai multe voci, petrecându-se până la miezul nopții.

x Consiliul profesoral al conservatorului de muzică, a delegat pe d. Teodorescu directorul instituției, să ceară ministerului artelor reconstituirea comitetului școlar al conservatorului din Iași, pe bazele legale.

x TEATRALE.—Luni 1 Decembre, compania Alice și Petre Sturza vor da o singură reprezentație cu concursul Micei Lola în sala Teatrului Sidoli cu piesele *Telefonul* și *Drăcușorul de Fată.*

Biletele la Sidoli.

x Cetățenii cartierului Socola membrii în partidul Averiscan, sunt foarte agitați în preajma alegerei noului comitet care va avea loc în ziua de 30 Noembrie ora 3 p. m. Lista propusă de d-nii Căpriță Cost. și Matache Georgescu pare a avea cele mai multe șanse de reușită.

TOATĂ ELITA IAȘULUI

și-a dat întâlnire în seara de

Luni 1 Decembrie 1924

la reprezentația companiei

Alice și Petre Sturza

și

MICA LOLA

Puținele bilete rămase se găsesc de vânzare la Cassa teatrului SIDOLI.

x Lucrările de construcție a secției de transmitere pentru telegrafia fără fir, au fost date de comitet cooperativei din Tătărași.

x In ședința de mâine, senatul universitar, se va ocupa și de cererea făcută de studenții creștini de a se întruni în localul universității.

Se știe, că într'o ședință anterioară redeschiderei cursurilor, senatul hotărîse a nu permite aceste întruniri.

---

x Cele mai frumoase surprise sunt rezervate vizitatorilor balului organizat de Soc. „Generala" a Funcționarilor comerciali, pentru mâine seara în saloanele „Sport și Muzică".

---

x Comisiunea budgetară a comunei s'a întrunit eri, discutând capitalul lucrărilor care se vor efectua de către serviciile technice în cursul anului viitor.

Acest capital va fi definitiv fixat după întoarcerea d-lui Toma din capitală.

ECOURI

— Toți domnii absolvenți ai Școalei Comerciale Superioare, indiferent de anul promoției, sunt rugați a se întruni Duminică 30 crt. ora 10 dim. în localul Școalei Comerciale Superioare din str. Alexandri, unde se vor discuta chestiuni de mare importanță

— Intru cât, câțiva interesați caută a periclita bunul mers al organizației noastre cinstite și fără tendinți politice, Societatea „Generală" a funcționarilor Comerciali Bancă și Birou anunță că Balul va avea loc Sâmbătă 29 Noembrie în saloanele Soc. Gimnastică sport și Muzică și nu la 3 Ianuarie după cum anunță cei sus arătați.

Față de surprizele pregătite se prevăd mari succese.

Comitetul organizator al Balului

Ultimele informaţiuni

x Chestia vacanţei de la legaţia română din Paris, preocupă încă pe membrii guvernului.

In afară de d. C. Diamandi şi Jean Tehaş Florescu, mai candidează d. colonel Rosetti, cu multe şanse de izbândă.

x D. Al. Lapedatu, ministrul cultelor, va depune în curând pe biroul parlamentului un proect de lege pentru înfiinţarea patriarhatului ortodox în România.

Se afirmă că Mitropolitul primat va fi întărit în rangul de patriarh al creştinilor ortodoxi din Balcani.

x Dl. C. Toma se ocupă cu mare perseverinţă pentru fabricarea de produse care să ridice bnna dispoziţie a consumatorilor ieşeni.

D. Vintilă Brătianu autorisase deschiderea fabricei de spirt de la Abator sub condiţiunea ca să nu întrebuinţeze la fabricare de cât 5000 k porumb pe zi. Graţie d-lui Toma, autorizarea a fost lărgită până la 20,000 kg. porumb pe zi. Vor fi deci revarsate pe piaţa Iaşului 6000 litruri spirt de 96 grade pe fie care zi.

Nu e aşa că s'ar cuveni o statue d-lui Tomă?

x Consiliul de disciplină al baroului se întruneşte mâine după amiază urmând a se pronunţa asupra mai multor cereri de înscriere şi pentru a judeca mai multe cauze disciplinare.

x Preţul grâului este în continuă urcare.

S'au făcut transacţiuni pe preţul de 96.000 lei vagonul, dus în moară.

x Noul buget fixează lista civilă a Regelui la 40,909,000 lei.

x La 1 Ianuarie se va conferi un mare număr de decoraţii funcţionarilor.

In acest scop Ministerele au cerut serviciilor respective să facă propunerile cuvenite.

Decoraţiile care se vor acorda sunt „Coroana României“, pentru funcţionarii superiori şi „Serviciul Credincios“ pentru cei inferiori.

x La 20 Decemerie are loc la comună licitaţia pentru furnizarea materialului necesar lucrărilor de pavare a străzilor Ipsilante, Regimentul XIII, Zugravi, Canalului, Oastei, Mah. Frumoasa, I. Creangă, Stejar, bulev. Brătianu, Bucşinescu şi Trancu.

Aceste străzi vor fi pavate cu macadam cilindrat.

Costul materialului este de 3.765.000 lei.

x La o razzie făcută de poliţie, în timpul nopţii au fost arestaţi trei idivizi, printre cari Constantin Petrescu, dezertor din regimentul 13 Ştefan cel Mare.

Infrângerea spaniolilor în Maroc

Gravele condiţii puse de Marocani

Situaţia Spaniei se înrăutăţeşte din cauza Marocului. De Rivera în speranţa întăririi dictaturei sale, a luat comanda trupelor din Maroc. Rezultatul: retragerea continuă cu perderi a trupelor spaniole. De Rivera a luat calea trimeterei de emisari la Abd El Krim şeful republicei rifane din Maroc, cu cadouri mari în bani.

TUltimul trimes d. Echevarrietta drimesul a adus propunerile îndrăsneţe ale conducătorului republicei rifane care sunt:

20 milioane lire sterline indemnitate de războiu.

12 avioane.

1 baterie de tunuri calibru 120

10000 puşti cu cartuşe cu tot.

Evacuarea imediată a Marocului, retrăgându-se spaniolii până sub zidurile Ceutei şi Melillei.

x PIATA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat eri 9 65; la Zurich 2,75.

Devizele în Capitală au notat:

Francul francez 10,47; francul belgian 9,75; francul elveţian 38,40; lira engleză 916; dolarul 197,50; lira italiană 8,65; coroana cehă 5.95.

x La Chişinău s'au pus bazele unui cerc didactic, după chipul celui din Iaşi. Cercul cuprinde pe toţi membrii corpului didactic primar şi ăecundar, de la şcolile statului, proclamându-se ca preşedinte pe d. Ciobanu.

S'a hotărât a se organiza echipe de dascăli pentru o intensificare a propagandei culturale în Basarabia.

x Mâne seară Sâmbătă, va avea loc la şcoala primară „Cuza-Vodă“ un bal pus sub patronajul d-nei Amalia Ç. Toma, destinat a acoperi cheltuelile făcute cu construirea băilor de la zisa şcoală.

Muzica militară, tombola şi numeroase surprize vor distra publicul asistent.

x Duminică 30 Noembrie 1924 vs avea loc la ora 4 p. m. o şezătoare culturală, dată de „Casa de cetire Ţicău“ în casele din stradela Sărărie 111 cu următorul program:

1) Lecturi din Creangă şi Caragiale.
2) Muzică vocală.
3) Recitări.
4) Muzică instrumentală.

x Biletele pentru balul Crucei Roşii din seara de 13 Decemvrie în Saloanele Cercului militar, se găsesc la doamnele din comitetul filialei.

Preţul unui bilet 100 lei.

Pentru ofiţeri grade inferioare şi studenţi 50 lei.

x MILITARE.— Constatându-se că de multe ori s'au acordat scutiri, reformări sau amânări pentru serviciul militar, prin substituiri de persoane, spre a nu fi indusă în eroare comisiunea examinatorie, Ministerul de Război a luat o sumă de dispoziţiuni, din care citâm:

Nu se va mai acorda în viitor de către nici o comisiune examinatorie vre-o scutire, dispensă, reformă sau amânare tinerilor care nu vor prezenta două fotografii pe carton, dovedindu-se perfecta identitate a tânărului.

De asemenea la eliberarea certificatelor respective, tânărul va semna pe certificat fie prin semnătura fie prin punere de deţet.

Una din fotografii se va alipi pe certificat.

Cu ocazia revizuirii tinerilor din aceste cvtegorii se vor retrage vechile certificate, înlocuindu-su cu altele noi.

x Senatul universitar se va întruni, şi Marţi, la ora 5 seara, împreună cu consiliul facultăţei de ştiinţe, pentru recomandarea d-lui St. Procopiu, ca profesor de fizică şi electricitate la această facultate, în baza articolului 81 din legea de organizare a învăţământului superior.

Raportul facultăţei este favorabil.

x In chestia spitalului israelit.— Din cercurile spitalului israelit aflăm că nici o vacanţă de medic nu există pentru moment.

Secţia chirurgicală este ocupată de un medic primar care funcţionează de zeci de ani la această instituţie căreia i-a adus mari servicii. Posturile de medici secundari sânt şi ele ocupate, iar pentru operaţiunile mari, care reclamă consultaţiuni şi asistenţe deosebite, există excelenta măsură de a se recurge la concursul profesorilor chirurgi din localitate.

Aşa stând lucrurile, nici o numire de medici nu se poate face deocamdată, nici pe calea normală şi cu atât mai puţin pe calea anormală a plebiscitului şi întrunirilor publice.

x CONFERINŢA D-LUI M. SADOVEANU.— La Universitatea populară a Ateneului din Tataraşi, a vorbit aseară d. Mihail Sadoveanu.

Distinsul scriitor a ţinut o prea interesantă conferinţă asupra poeziei, scoţând în relief superioritatea poeziei lirice.

Venind la poeţii noştri, d-l Mihai Sadoveanu, documentat şi mişcător, s'a ocupat de Eminescu, genialul şi încă neasemuitul scriitor.

D. Sadoveanu a fost sgomotos aplaudat de numerosul auditoriu care a urmărit conferinţa cu o neîntreruptă încordare.

ECOURI

— Proprietarul atelierului „Foto Royal“, cunoscutul fotograf Samy Suchăr, va fi la dispoziţia vizitatorilor în tot timpul balului organizat de Soc. „Generala“ a funcţionarilor comerciali, pentru mâine seara, în saloanele „Sport şi Muzică“.

Cinema Sidoli astăzi 3 filme grandioase

1) **TRIUMFUL AMORULUI**
Puternică tragedie din viaţa reală montată în cadrul ce mai orbitor lux
OPERA COMPELCTA

2) **Fiii lui SAMSON**
Extraordinară şarjă de aventuri şi peripeţii uimitoare
OPERA COMPLECTA

3) Regele râsului **MAX LINDER** alături de JEAN TOLOUT
Casa Misterului
regie: ABEL GANCE
6 mari acte 6

Sâmbătă 29 Noembrie 1924
va avea loc în
Saloanele Soc. de Sport şi Muzică
MARELE BAL ANUAL
organizat de către Societatea
„Generala“ a Funcţionarilor Comerciali
Se pregătesc mari şi frumoase surprize

x **De la Universitatea Populară.**— Cursurile Universităţii populare din localitate s'au deschis Luni 24 c.

Prelegerea de deschidere, a ţinut-o d. prof. I. Simionescu, tratând despre „Insemnătatea Universităţilor Populare“.

Aziză 200 de auditori înscrişi până în prezent, printre cari numeroşi funcţionari, puţini muncitori şi aproape întreg corpul didactic al şcolilor din Tataraşi.

D. prof. Simionescu, îşi va va continua interesantele d-sale prelegeri, în fiecare Luni, la ora 7 p, m.,—din materia Ştiinţelor Naturale.

Marţi 25 Noembrie şi-a început cursul d. prof. I. Găvănescul, care va trata: Figuri din Istoria Filosofiei şi Pedagogiei.

Mercurl, şi-a început cursul de Istoria Religiilor S. S. Preotul Ion Ţincoca. Joi, 27 Noembrie ora 7 p. m. a repetat cursul său: Figuri din Istoria Literaturii Române: d. Mihail Sadoveanu.

Astăzi Vineri, vorbeşte d. Prof. C. Stamboliu: Din Istoria Omenirei şi a Neamului; Sâmbătă, d. Prof. Dr. Al. Slătineanu: Profilaxia boalelor contagioase.

Cursurile Universităţei Populare sunt gratuite, dar obligatorii pentru cei înscrişi. Inscrierile se fac zilnic la Secretariatul Ateneului Tataraşi între orele 5—7 p. m.

x Cu prilejul inaugurării noilor clădiri din Curtea Băncei Moldova, destinate ca locuinţe funcţionarilor acestei instituţii, domnul Wachtel directorul general, a hotărât să doneze în scop de binefacere suma menită obicinuitului banchet.

Astfel a donat filialei Societăţei pentru profilaxia tuberculosei 25,000 lei în bonuri ale Creditului urban Iaşi.

Gestul e frumos şi vrednic de a fi imitat.

x Asociaţia Culturală a Femeilor Evreice anunţă prima şezătoare diu anul acesta, care va avea loc la sediul ei din şcoala Cultura, Sâmbătă orele 4 p. m. Va vorbi D-na R. Schoenberg despre „Evreica modernă“ Lecturi interesante vor complecta programnl.

Doamnele şi Domnişioarele sunt invitate să asiste în număr cât mai mare.

x Cei doi ceferişti, cari au cumpărat stofă furată din magazinul Fulgeral, au fost citaţi din nou pentru azi la Siguranţă pentru a da amănunte mai precise asupra vânzătorilor.

Se crede că siguranţa e pe urma hoţilor.

x In urma înţelegerei dintre autorităţile superioare ale căilor ferate şi societatea de construcţii, inaugurarea cartierului ceferist de la Răpa Galbenă va avea loc abea la primăvară, când lucrările de amenajare şi instalare vor fi terminate.

x Serviciul comunal al apelor lucrează la alcătuirea devizelor pentru lucrările de consolidare a conductei principale de la Timişeşti, în regiunea digurilor de la Moldova.

Fondurile necesare vor fi prevăzute în noul budget, iar lucrările vor începe la primăvară

Cabinetul Dentar
S. Sirota Grosu
strada Anastasie Panu No. 17 (Piaţa Halei)
Execută lucrări în platină, aur şi cauciuc, dinţi albi fără placă, extracţiuni şi plombe fără durere
Consult. dela 9 jum. până la 7 seara.
PREŢURI REDUSE
Pentru săraci gratis zilnic

O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc

din primele începuturi şi până la 1923

de EM. AL. MANOLIU

Tristele peripeţii ale stagiunelor 1891-93

S'ar fi părut că Societatea cu toată strâmtoreala în care se afla la Circul Sidoli, ar fi avut sorţi să rămâe ca să joace în acea sală mai multe stagiuni. Dar n'a putut scapa de pribegie, căci fiul proprietaru lui, Cezar Sidoli, a venit spre toamnă cu Circul său de a ocupat locaul, aşa că Societatea Dramatică, după multe tratative ce le avuse cu Scarlat Pastia preşedintele comitetului Aron Densuşeanu, ear membrii Xenofon C. Ghiorghiu şi Ed. Caudella auţizbutit să'l înduplece de a închiria teatrul său pentru patru luni, aşa că la 23 Octombre 1891 începe seria reprezentaţiilor anunţate cu *Fântâna Blanduziei* dar cu toate sforţările făcute nu s'a putut juca nici macar până în Decembre, căci răuvoitori proprietarului ca şi ai Societăţii Dramatice colportau tot feliul de ştiri despre starea sălei şi pericolul ce risca o aglomerare de spectatori în acea sală.

Societatea în primul rând avea răspunderea faţă de gagiştii cu care contractaseră şi nu se putea deci să fie lasaţi pe drumuri în puterea iernei, cum nici chiar marea majoritate a societarilor să fie expusă mizeriei. Şi cu toate acestea, fatal a trebuit ca comitetul să convie cu unii din gagişti de a rezilea contractele, iar alţii să primească de a pleca, împreună cu câţi-va societari, ca să joace pe aiurea spre a-şi câştiga existenţa.

Nu se poate trece peste trista amintire despre perderea ce-o avuse Societatea dramatica ieşană în persoana lui *Alexandru Evolschi*, unul dintre cei mai bătrâni artisti ai scenei ieşene şi a căruia înmormântare a avut loc la 14 Aprilie 1891 la cimitirul „Eternitatea“.

Evolschi şi-a început cariera artistică la 1844 pe care o continuă când în Iaşi, când în diferite oraşe ale ţărei, dar pe care formaţia Societăţei Dramatice îl găsi în Iaşi şi fu unul din fondatorii săi. Evolschi de fapt a fost un artist de tipuri pe cari reuşi a le face, datorit în special cunoştinţelor sale în ale deghizărei. El era de o corectitudine în scenă extraordinară şi de o afabilitate cu camarazii cum nu s'a mai întâlnit altul aseminea lui.

Evolschi ca artist a fost desăvârşit în *Caporal Cremene* din *„Doi sergenţi“* şi'n *Lavauzordière* din *Boamba cu apă fiartă*; era un bun şansonetist şi cu acest gen în special a fost un propagandist al Unirei ţărilor surori, dar în Muntenia fu pus la închisoare, de unde scăpă mulţumită Unioniştilor munteni, cari stăruiră pentru liberarea lui.

In acea nenorocită stagiune pe lângă societarele şi societarii aflaţi la postul lor se mai găsiră angajate: d-na Aglae Pruteanu, Levanda, Suzana Fulgeanu, Elena Neculcea, Cleo Florescu, Sonia Derescu, Maria Ionescu, Casuca Micşunescu, iar barbaţi: Alex. Rădulescu, Belador, Mihai Popovici, State Dragomir, Petru Sturza-Dorie, C. B Penel, N. Pavlescu, Const. Momuleanu.

Toţi aceştia pândeau câte-o serbătoare sau alte zile favorabile de an jucat piese ca: *Bastardul, d-na Aubert, O scrisoare perdută, Barbatul cu trei neveste.* De ale carnavalului şi altele, duceud astfel cei mai mulţi din ei greul vieţii pe aşa timpuri vitrege pentru arta românească izgonită, ba şi batjocorită fără nici o cruţare de acei uşori la judecate care comparau sforţările artiştilor români ce o reprezentau, cu starea înfloritoare sub toate raporturile a Teatrelor din zările Apusului, datorit numai interesului ce şi pun cei de acolo de a'şi susţinea şi forma artiştii, dar şi timpului îndelungat ce l'au avut acele teatre pentru a ajunge în stare de desvoltare mulţumitoare.

In sfârşit trecuse şi acea stagiune de chin, căci la 4 Martio 1892 a fost închisă şi astfel avură libertatea ca până în toamnă, artiştii şi elevii, să'şi caute mijloacele de traiu jucând pe la Huşi, Roman, Bacău etc, unde se obicinuise publicul cu spectacolile teatrale jucate prin grădini.

Pe la mijlocul lui Aprilie, însă veniră iar păsările primăverei Iaşului, Aristiza cu Grigore Manolescu, dar el de data aceia răpus de boală, aşa că deabea a putut să joace, împreună cu o parte din societarii aflaţi locului, vre-o cteva reprezentaţii cu piesele: *Narciss, Moartea Civilă, Dama cu Camelii, Ana Rosi* etc şi pe la 15 Mai s'a dus la P. Neamţ, iar de acolo direct la Paris unde în urmă operaţiei la care se supusese a murit la 2 Iulie 1892 în floarea vrâstei regretat adânc de toţi iubitorii de teatru, dar mai ales de artiştii şi publicul ieşan în mijlocul cărora înflorise talentul său în un chip aşa de frumos şi către cari se întorcea cu mare bucurie cri de câte ori simţea nevoia reculegerei.

Intre acestea, tribulaţiile politico au produs iarăşi prefaceri în diriguirea societăţii dramatice, astfel că în locul profesorului univers. Aron Densuşanu delegat după retragerea lui George Grigoriu venise ca preşedinte d. Abgar Buiciiu, în locul lui Eduard Caudella, d. A. C. Cuza, neramânând din trecut decât d. prof. Xenofon Gheorghiu, ca membru.

Comitetul astfel alcătuit a început lucrările pregătitoare pentru stagiunea 18.2—93. El numi ca director de scenă pe bătrânul N. Luchian iar ca regizor a fost adus Charles Sevin în locul lui Adolpe Thsis retrimis la Paris, ca fiind foarte bătrân pentru a mai putea lucra, cu iuţala trebuitoare pentru teatru ieşan.

Stagiunea deschizându-se la 12 Noembrie, tot în sala Pastia s'a jucat piesa *Nunta lui Merluchet* o comedie din repertorul lui Luchian, care n'a prins în opinea spectatorilor, aşa că a fost încă un motiv pe lângă greaza publicului de a intra în sala acelui teatru, ca să se obţie până la plecarea lui Cezar Sidoli, care ca şi anul precedent venise cu circul de a dat reprezentaţii până la 22 Decembrie, când în sfârşit a plecat şi'n conformitate cu contractul, a intrat în circ societatea dramatică de a jucat un şir de spectacole până la 5 Martie 1893.

Mircea G. Serion
Doctor în drept
AVOCAT
FOST MAGISTRAT TRIB. IAŞI
Birou de Notariat
Iaşi, Str. Sava No. 41

Ultima oră

Protestul parlamentului egiptean la Liga Națiunilor

Laburiștii englezi combat guvernul conservator.-Intervenția d-rului Racovski pentru o înțelegere ruso-română

România și convențiile muncei

PROBLEMA DEZARMĂREI

Vizita d-lui Thomas în Capitală

Ieri, o importantă intrevedere a avut loc între d-l Duca și d-l Albert Thomas discutând asupra celor cinci convențiuni încă neratificate de România și în special convențiunea privitoare la indemnizarea de șomaj.

D-l Duca a dat asigurări, că parlamentul va ratifica în curând covenția.

S'a discutat apoi despre dezarmare.

D-l Thomas a pus în curent pe ministrul român cu atmosfera de la Geneva și a exprimat credința, că Anglia care a cerut amânarea discuțiunii protocolului, pentru a se consulta cu Dominionurile, nu numai că va participa la conferința de la Roma, dar va accepta și protocolul.

La Liga Națiunilor se crede, că în curând toate statele vor urma pilda Franței, care a semnat acest protocol.

D-l Duca a expus vederile României în această chestiune susținând ideia păcii. Se afirmă, că d-l Duca a înștiințat, că va participa personal la conferința de la Roma.

In fine d-l Thomas a cerut relațiuni asupra organizațiunilor muncitorești de la noi.

*

In cursul zilei d-l Thomas a avut intrevederi cu d-nii: Maniu, Dr. Lupu, Trancu-Iași și Ilie Moscovici, cărora le-a cerut lămuriri asupra situației muncitorilor.

Aseară la ora 9 a avut loc un banchet oferit de Președinția Consiliului de Miniștri la cercul militar. Au participat miniștrii: Ionel Brătianu, Duca, Dr. Anghelescu, Chirculescu, general Mărdărescu, Săveanu, Tancred Constantinescu, Lapedatu, Inculeț, Cipăianu, Primarul Capitalei Dr. Costinescu, Maneville, ministrul Franței, general Munteanu, secretar general la ministerul de război, deputații și senatorii liberali.

D-l Ionel Brătianu ridicând un toast a evocat amintirile din timpul războiului scoțând în evidență meritele d-lui Thomas și munca pe care a depus-o pentru ideia păcii.

D-l Thomas viu emoționat, le-a declarat, că nu va uita niciodată împrejurările din 1917 cînd a vizitat Iașul și Romînia.

Franța și România au rămas aninate de acelaș ideal de pace,

Bea pentru amiciția franco-română.

*

Azi dimineață, distinsul oaspe a vizitat R. M. S. și casa Centrală a Muncii. La 1 după masă are loc dejunul intim la d-l Ionel Brătianu acasă.

D-l Thomas va participa la ședința de azi a camerei, iar la ora 6 va ține o conferință la „Fundația Carol I".

D-sa va părăsi țara luni ducându-se în Bulgaria.

Acord anglo-german

București.— „Echo de Paris" află din Berlin că s'a încheiat o înțelegere anglo germană îndreptată împotriva Sovietelor.

ȘEDINȚA DE NOAPTE A CAMEREI

București.— CAMERA.— In ședința de aseară s'a discutat contestația asupra alegerei de la Romanați. Punându-se la vot validarea, votul a rămas nul.

S'a discutat apoi constestația alegerei de la Bocșa Montană. D. Gh. Pop din partidul național a susținut contestația, arătând abuzurile grave care au fost comise de administrație, în prezența și cu aprobarea d-lor Tatarescu și Cipăianu.

Ședința a fost ridicată la miezul nopții. Discuția asupra acestei chestiuni va continua Joia viitoare.

Capitala fără pâne

Brutarii au încetat fabricația

București.— O delegație a patronilor brutari, în frunte cu d. Alois Muller, s'a prezintat la primăria Capitalei unde a fost primită de d. Temistocle Alexandrescu ajutor de primar.

Brutarii au cerut să se facă anchetă pentru a se vedea necesitatea sporirei prețului pânei.

D. Temistocle Alexandrescu a răspuns că nu se poate admite urcarea prețului mai înainte ca problma grâului să fie soluționată de ministerul industriei.

Patronii brutari au hotărât ca, începând de astăzi, să suspende fabricarea pînei.

Tratativele continuă.

Dr. N. Alexandrescu
Medic de spital
Boli de piele, venerice și sifilis
Consultații 3—5 p. m.
Str. Sărărie 65.

Parlamentul egiptean

protestează la Liga Națiunelor

Acțiunea militară engleză.—Complot contra mareșalului Allemby.—Arestări senzaționale.—Amestecul Sovietelor.

Laburiștii deschid campania contra guvernului conservator

București. — Parlamentul egiptean a trimis un protest la Liga Națiunilor împotriva atitudinii Angliei

*

Din Malta se anunță că vaporul de transport „Marglen" va îmbarca un regiment din Lancashire pe care îl va debarca la Alexandria.

*

La Cairo continuă tratativele între mareșalul Allemby și primul minstru Zivar-Pașa.

Ahmed Pașa a refuzat postul de ministru de externe.

*

Corespondentul lui „Daily Mail" anunță că un complot s'a descoperit la Cairo în contra vieții mareșalului Allemby. S'au luat severe măsuri.

In acțiunea teroristă par a fi implicate persoane cunoscute în viața politică. Dacă aceștea vor fi lăsate în libertate, este teamă că se vor produce multe asasinate.

S'au operat trei arestări senzaționale printre partizanii primului-ministru Zaglul Pașa, anume au fost arestați Fachmi, Mahra-Bebet și Rahab-Bey fost subsecreter de stat la externe.

*

Partidul laburist englez a organizat pe mâne Sâmbătă mari manifestații publice împotriva atitudinei guvernului conservator în chestia Egiptului.

*

Se afirmă că Internaționala III dela Moscova a invitat pe tovarășii din Egipt să continue lupta contra imperialismului englez.

O intervenție a d-rului Racowski

pentru împăcarea romîno-rusă

— Misiunea d-lui Albert Thomas —

București.—Ziarul „Brossoe Lapok" a primit o telegramă din Paris prin care se anunță că senatorul De Monzie, cunoscut prietin al Ungariei, a fost rugat de d rul Rakowski să viziteze România și Statele balcanice pentru a face o apropie între aceste State și Rusia.

Senatorul francez a refuzat insărcinarea, intrucât datorită atitudinei lui filomaghiare nu este simpatizat de nici una din țările Micei Antante. De Monzie a transmis această misiune d lui Albert Thomas, rugîndu l să discute el la București problema româno-rusă.

Legile contra ordinei

București.— D. Mârzescu, ministrul justiției va depune astăzi la biroul Camerei proectul de lege pentru asigurarea ordinei.

Plecarea ministrului Franței

București.— Ieri după amiază a avut loc la legația franceză un ceai oferit de contele Maneville în onoarea colegilor săi din copul diplomatic.

D. de Maneville părăsește țara la începutul lui Decembrie.

Cetiți „Opinia"

Cazul generalului Al. Vaitoianu

București.— Am informat icri despre refuzul generalului Al. Vaitoianu de a veni în fața judecătorului de instrucție pentru a participa la confruntările proectate.

D. judecător Dristorian caută un mijloc de a decide pe d. Vaitoianu să se supue autorității, fără a fi nevoe să se recurgă la violență.

Până acum nu i-a reușit. Dar chestiunea e în legătură cu hotărârea pe care o va da astăzi Camera de punere sub acuzare care va examina apelul făcut de generalul Vaitoianu în contra reconfirmărei mandatului de arestare.

Blănării
DE LA CASA
Alter David S-sor
de vânzare la:
FIRMA „IACOBY"
în str. Ștefan cel Mare 48
vis-a-vis de Banca Ieșilor

Magazinul și atelierul renumitei blănării
LA DAVID
S'a instalat la Str. Ștefan cel Mare No. 19 (vis-a-vis de Parfumoria Venera), și înștiințează Onor. clientelă că a primit un asortiment de blănuri fine pe care le-a pus în vânzare cu prețurile cele mai reduse.
Atelierul propriu execută lucrări cu reușită garantată și după ultimele modele

S'a deschis
Bodega Românieî
proprietatea FROIM ȘTERNBERG
PIAȚA UNIREI 6 (Sub Hotel România)
cu un bufet permanent asortat cu cele mai delicioase mâncări reci, având și un grătar special.—Băuturile cele mai gustoase stau la dispoziția Consumatorilor. Serviciul prompt Onor. Clientelă este rugată a vizita acest nou local, asigurându-i de deplina lor mulțumire.

CEREȚI NUMAI
Galoși verîtabil ruseștî
Marca △ Triunghiu
Marfa solidă, ca în timpuri normale, se poartă garantat un an întreg
Depozitul general la
S. FAIBIȘ & A. RAUCH str. Costache Negri 24
En detail:
CARL KRATENȘTEIN str. I. C. Brătianu
LUPU LIEBLICH str. Ștefan cel Mare
LEON KATZ str. Elena Doamna
LA DOCAN str. I. C. Brătianu
FRAȚII ARONOVICI str. I. C. Brătianu

Benzină, Uleiuri
pentru automobile,
de vânzare zi și noapte
IN ORAȘ, lângă Primărie, (Strada Alexandri 4) la depozitul special
Const. Zarifopol

ANUL al XXI-lea No. 5251 — 2 LEI NUMARUL — DUMINICA 30 NOEMBRIE 1924

REDACTIA ŞI
Biblioteca Universitații Loco

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE

Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

D. Vintilă Bratianu

e autorul dezastrului dela căile ferate

D. Vintilă Bratianu a început a mărturisi. Către reprezentanţii presei străine, d. Vintilă Bratianu, explicându-le bugetul 1925 pe tema că viaţa noastră economică este asigurată, la o întrebare — întrerupere a negat — lucru absolut falş —că am avea criză de producţie. Adevărul este că producţia noastră în mijlociu 1000 Kg. cereale la ha. când ar putea fi cel puţin 2000 kg. In schimb, ministrul de finanţe a recunoscut că avem criză de numerar şi criză de transporturi.

Pentru criza de numerar, ministrul nostru a dat o explicare: Banca Naţională. care nu sporeşte emisiunea sa de numerar pentru motive binecuvântate, ca să nu compromită şi mai tare valuta noastră şi să facă în acelaşi timp educaţia cadrelor vieţei noastre economice, care cu băncile, cu consiliele lor de administraţie,cu funcţionarii lor risipesc banii în cheltueli de trai mare şi luxos.

In ce priveşte criza de transporturi, d. Vintilă Brătianu a fost foarte sobru, Căile noastre ferate, a declarat ministrul de finanţe, au nevoie de linii noi, dar în principal de înzestrarea celor existente.

Să fi avut ceva pe con ştiinţă d. Vintilă Brătianu, cu aceste mari lipsuri a căilor ferate, care produc criza grozavă a transporturilor şi ca urmare ruinează viaţa noastră economică, de a fost atât de sobru în explicaţii ?

Marele vinovat am putea zice criminalul, vinovat de criza transporturilor este d. Vintilă Brătianu însuşi. Noi făcusem o experienţă cu lipsurile de la C. F. R. în 1913 cu expediţia noastră din Bulgaria. Mesajul regal din Noemvrie 1913 conţine mari laude la adresa Ministerului lucrărilor publice. Titularul acelui Minister, d. A. A. Badareu, nu s'a mulţumit cu suprafaţa lucrurilor. Dânsul şi a dat socoteală că lipsurile de la C. F. R. au fost acoperite prin faptul fericit că transporturile cele urgente au avut toate o singură direcţie: sectorul Dunărei, între Giurgiu şi Calafat. La o circulare de trenuri în mai multe direcţii, am fi făcut fiasco.

Ministrul lucrărilor publice de atunci veghiase şi se puse la lucru din timp. Din munca lui a eşit legea specială prin care se acorda Căilor ferate 405 milioane lei — pe atunci lei aur — pentru înzestrarea liniilor vechi şi crearea de linii noi pentru complectarea reţelii noastre de căi ferate.

Cu această cheltuială, C. F. R. ar fi asigurat transporturile vieţii noastre economice în mare creştere pentru două generaţiuni.

Imediat ce legea de 405 milioane a fost promulgată, d. Badareu care nu ştie să glumească cu treburile serioase, a şi făcut comenzi de 70 milioane de materiale în străinătate, între care 30 de locomotive „pacificuri" dovedite cele mai perfecţionate din acel timp.

Cine a împedecat executarea acestui mare program ? Exclusiv d. Vintilă Brătianu prin creatura sa de la lucrările publice, imbecilul Dr. Anghelescu succesorul d-lui Badareu.

Operaţia a fost foarte simplă. A fost abrogată legea d-lui Badareu pentru satisfacerea sentimentelor şi resentimentelor d-lor Vintilă Brătianu, Dr. Anghelescu şi a partidului crescut în idea că totul în această ţară trebue făcut exclusiv sub firma naţional liberală.

Abrogarea legei Badareu ne-a dus la dezastrul de astăzi a transporturilor, dezastru pe care nu-l întâlnim nu numai în statele cele vechi — afară de Rusia — dar nici în cele noi ca Cehoslovacia, Polonia, Lituania, Estonia etc.

Astăzi cele 405 milioane lei aur fac peste 16 miliarde lei hârtie. Dacă ţinem socoteală de coeficientul de scumpire în străinătate a materialelor de cale ferată care este de 5, ne-ar trebui 80.000.000.000 (opt zeci miliarde) lei ca să facem, ceia ce s'ar fi făcut cu cele 405 milioane din legea Badareu.

Dacă un adversar politic ar fi făcut asupra unor legi liberale opera criminală pe care a făcut'o d. Vintilă Brătianu, n'ar fi tolerat pe un fotoliu ministerial, dar nici să mai respire pe pământul ţărei româneşti

Procesul asasinărei lui Cair

Bucureşti.— Curtea cu juri de Ilfov începe azi judecarea procesului asasinilor lui George Cair.

Printre cei trei acuzaţi se află şi faimosul bandit Munteanu.

Pantheonul

Cu o grandioasă solemnitate, rămăşiţele pământeşti ale lui Jean Jaurès au fost depuse în Pantheonul din Paris, alături de iluştri defuncţi ca Voltaire, J. J. Rousseau, Victor Hugo, Emile Zola, etc.

Mirabeau a fost primul francez care a avut onorurile Pantheonului: dar în 1793, în timpul „Convenţiunei", a fost scos şi înlocuit cu Marat. Peste doi ani, avu şi Marat soarta înaintaşului său.

Sub întâiul imperiu, s'au făcut onorurile Panthéonului la o mulţime de mediocrităţi cum au fost Lepaique, Viry, Renier şi alţii de care nimeni, şi cu drept cuvânt, nu-şi mai aminteşte.

In timpul „Restauraţiei", Pantheonul a fost transformat în biserică, şi abia după 1871, sub a treia republică, el şi-a redeschis porţile pentru oamenii mari ai Franţei.

La Pantheon se află înmormântată o singură femee, şi anume doamna Berthelot, soţia marelui savant care ceruse ca după moarte să nu fie despărţit de tovarăşa lui de viaţă.

Actualităţi din afară

O soţie grăbită să devie văduvă.— Femeia Sausmann din Lorquin (Alsacia) a fost arestată sub învinuirea că şi-a otrăvit bărbatul. Ea a declarat că a amestecat de trei ori şoricioaică în bucatele ce de bărbatului său. A mai declarat că se măritase cu Sausmann acum trei ani numai din cauza averii lui, dar că nu rupse legăturile cu fostul ei prietin.

Zvonul public acuză pe femeia Sausmann că şi-a otrăvit şi cumnata, care a murit în împrejurări misterioase.

*

Furt într'un muzeu.— Necunoscuţi au pătruns săptămîna trecută în muzeul de antichităţei din Ravena (Italia). Ei au furat un timbru foarte vechi, un fragment dintr'o diademă preţioasă şi zalele regelui Teodoric, de o nemăsurată valoare istorică.

*

De la teatrele pariziene.—Reconstituirile de costume din a doua parte a secolului a nouăsprezecilea sunt din ce în ce mai la modă pe scenele pariziene.

Teatrul Sarah Bernard, în *Passé la grille*... face să defileze prin faţa rampei toaletele care se purtau la începutul Republicei a treia.

Alte două teatre prezintă personagii în costume din epoca anterioară.

La „Vaudeville" se joacă *Dama cu camelii* după moda dela sfârşitul imperiului lui Napoleon III, iar la „Nouvel-Amligu", se reprezintă *Marchizul de Villemer* după moda din 1860.

GUVERNUL VA FACE ALEGERI COMUNALE ?

IN MAIU VOR FI CONSULTATE COMUNELE.— ROSTUL POLITIC AL ACESTOR ALEGERI

Se afirmă în unele cercuri că d. Ionel Brătianu ar avea intenţia să facă alegeri comunale în Maiu viitor. De rezultatul acestei consultări va depinde rămânerea mai departe la putere a liberalilor.

Nu ştim întrucât zvonul corespunde adevărului. In orice caz el aduce din nou în discuţie o chestie demult uitată. De zece ani comunele nu mai au primari aleşi. Cetăţenii au şi uitat dreptul lor de a desemna oamenii care să-i conducă gospodăria comunei. Intre populaţie şi actualele comisii interimare, numite de ministerul de interne nu există nici o legătură

Cuvântul cetăţenilor nu poate avea influenţă în hotărârile acestor funcţionari administrativi; răspunderea comisiilor faţă de populaţie este mult mai mică decât în cazul când ar fi fost puse în capul comunei de însuşi colegiul comunal.

*

Alegerile comunale ar constitui un mare pas spre normalizarea vieţei noastre publice.

Dar tocmai pentru asta ne îndoim că le va face liberalii, care n'au nici un interes să schimbe o situaţie sigură, pentru una problematică. Pe lângă aceasta, ori cât ar fi de neceeare, alegerile de ori ce fel sunt riscate după aproape patru ani de guvernare păcătoasă. Consultarea comunelor mai are încă un neajuns: lipsa unui antecedent, a unei experienţe în materie. Se ştie în adevăr că de când s'au votat noile legi electorale, nu s'au făcut alegeri la comună şi deci nu se poate şti decât cu o foarte mare aproximaţie felul cum vor vota.

Dacă totuşi se adevereşte şi in Maiu viitor se fac alegeri comunale, trebue să înţelegem un singur lucru. D. Ionel Brătianu vrea să-şi pregătească, pe calea indirectă a acestei consultări a ţării, pe care la nevoe o poate forţa cu mijloacele ştiute—vrea să-i pregătească o nouă perioadă de guvernare şi dreptul de a prezida alegerile generale.

Lucrul e posibil. Atâta vreme cât nu există opoziţie, primul ministru îşi poate permite toate îndrăznelile.

—O.—

Lucrătura vintilistă

„Viitorul" mărturiseşte, cu sinceritatea prostului, că Banca Naţională a refuzat la reescont toate creanţele prezentate de [illegible] şi care priveau datoriile ziarului „Aurora". Astfel, ziarul democrat şi-a văzut creditele tăiate şi a trebuit să-şi suspende apariţia.

Oficiosul guvernamental confirmă deci în întregime afirmaţia noastră că singurul ziar de adevărată opoziţie, a fost ucis prin maşinaţiunile făcute de d. Vintilă Brătianu cu ajutorul Băncei Naţionale.

Aşa lucrează oligarhia bancară; îşi gâtue adversarii şi-i reduce la tăcere, prin orişice mijloace; scumpeşte hârtia în proporţii enorme; dă hârtie ieftină şi alte avantaje numai ziarelor liberale care să poată menţine preţul scăzut al foaei; tae creditul la bănci pentru ziarele de opoziţie. Şi dacă aceste măsuri nu-şi ajung scopul, Brătienii sunt gata să facă legi pentru distrugerea presei adversare.

Publicul este ameninţat ca în curând să nu mai poată citi decât proza insipidă şi socotelile de cămătar ale fratelui Vintilă. Este deci de datoria publicului a sprijini ziarele care combat dictatura şi care refuză a se pune — făţiş sau deghizat — în slujba intereselor partidului liberal. —X—

ASPECTE

LIBERTATEA PRESEI

In conformitate cu textele Constituţiei, guvernul pregăteşte legea ocârmuitoare a cuvântului tipărit; în cabinetul ministrului de justiţie—între două rapoarte asupra afacerei paşapoartelor—consilierii juridici comentează cu domnul Georgel drepturile ce trebue sau nu recunoscute şi de azi înainte cetăţeanului, pentru a-şi exprima gândul şi a-şi deschide sufletul, pe calea slovei.

Se svoneşte că reprezentanţii organizaţiilor gazetăreşti vor fi chemaţi să-şi spună cuvântul asupra proectului de lege, a face cuvenitele observaţiuni şi poate modificări, înainte de a i se da forma definitivă. Se spune că guvernul vrea de data aceasta să colaboreze cu acei cărora va fi să li se aplice noua lege, la elaborarea ei, pentru a dovedi astfel spiritul care îl animă: civilizat, democrat deci.

Decât, un lucru: în asociaţiile ziaristice, există liberali. Şi liberalul, în genere, înainte de a fi orice: înainte de a fi om chiar, este brătienist; ori, brătienistul are creerul ca şi domnul Georgel şi pentru dânsul libertatea este asigurată, fără limite, nu numai în coloanele unei gazete: el poate fura, el poate excroca, el poate trafica, fără teamă de răspundere, dincolo de textul nu al Constituţiei, dar al codului penal chiar.

In asemenea condiţiuni, cerem ca din delegaţia de breslaşi care va fi chemată, dacă va fi să discute asupra regimului presei, reprezentanţii gazetelor liberale să nu facă parte. Ei, sânt guvernul însuşi, împotriva căruia, noi ceştialalţi trebue să luptăm.

Trebue să veghiem ca această doleanţă să ne fie respectată: altfel, am putea avea surpriza de a vedea lucrând, în numele nostru şi pentru drepturile noastre pe Alecu Mavrodi, asistat sau poate chiar prezidat de acel Bârcă, gazetar, de ocazie dar liberal prin instinct care în schimbul câtor-va mii de lei a vândut interesele întregei prese basarabene.

Şi faptul că Bârcă a fost deferit parchetului, nu constitue o incompatibilitate cu demnitatea de consilier ministerial: dimpotrivă, poate.

G. SPINA.

O COMEMORARE

Poetul Ştefan Petică

Ciţiva intelectuali grupaţi în jurul Ateneului din Tecuci, au organizat pioasa comemorare a poetului Ştefan-Petică, de la moartea căruia s'au împlinit 20 de ani.

Melancolicul şi discretul cîntăreţ din Moldova de Jos a avut o viaţă scurtă şi plină de adversităţi. In timp ce mizeria îl gonea spre mormânt, indiferenţa contimporanilor punea stavilă ecourilor duioase lui poezii. Dar an cu an ecourile s'au limpezit, au trezit conştiinţele, au ridicat inimile de sub zgură, şi au impus aprecierei tot mai drepte, poezia frumoasă şi de o rară particularitate, a lui Ştefan Petică.

*

Simplu ţaran din ţinutul Tecuciului, Petică n'a avut sfială de greutăţi şi privaţiuni, ci le-a înfruntat fără murmur pentru a căpăta învăţătura în şcoli. După sfârşirea claselor secundare, posedînd numai bogăţia sufletului şi o vastă aspiraţie spre lumină, s'a avîntat pe trotuarul Bucureştilor, nădăjduind a găsi un chip de a urma cursurile universitare.

Blînd, îngăduitor, sobru, cu spiritul bun al ţaranului nostru, Petică şi-a revărsat dragostea peste norodul muncitor şi umilit, apropiindu-se de mişcarea socialistă şi profesînd ideia de umanitate şi pace.

Gol, flămând, chinuit de ftizie, n'a cunoscut decît bucuria idealului şi visărei. In reculegerile spiritului a găsit clipe de linişte şi pace, alături de fraţii lui muncitori:

(Continuarea în pag. II)

Cronica Medicală

de Dr. Iosif Şmilovici-Iaşi

In contra Sifilisului

-- „Ambulatorul Veneric" --

Printre „roadele" anilor de măcel care au însângerat aproape toată lumea, *Sifilisul* şi-a făcut loc în rîndul întâi cu atâta proeminenţă, că încetînd grozăvia şi supravieţuitorii recăpătând putinţa de a respira liniştit şi de a privi în jur, s'au înspăimântat.

Atât era de jalnică priveliştea.

Alături de zeci de mii de morminte umplute cu trupuri tinere pline de vlagă, alte zeci de mii din tinerii rămaşi în viaţă erau minaţi fie de sifilis fie de tuberculoză. Mulţi de amândouă.

Nu există însă boală faţă de care să fim mai bine înarmaţi ca faţă de sifilis. Şi nu este exagerată de loc afirmaţiunea noastră [1]) *„cu armele terapeutice puse astăzi la îndemâna tuturor, sifilisul a devenit o boală complect vindecabilă". Totul este să fie la timp şi raţional tratat".*

*

In August s'au împlinit patru ani decând a luat fiinţă în Iaşi *Dispensarul pentru combaterea sifilisului.*

Pe vremea aceia era director general d-rul *Cazacu*, căruia îi succedă apoi profesorul *Slătineanu.*

Aceştia dădură delegaţie medicului şef al oraşului („primarului sanitar" cum i-a zis Mihai Negruzzi) pentru găsirea şi amenajarea unui local pentru instalarea noului Dispensar.

D-rul *Tănăsescu* făcu alegerea în partea „din vale" a târgului. Mulţimea de atelieree din cartierul Socola (ca şi C. F. R.) depărtate de centru, pleda pentru această regiune. Aşa că pe lângă „policlinica" (Sf. Spiridon) care îşi continuă mai departe neîntrerupta activitate, începu în August 1920—după obişnuita inaugurare, să funcţioneze şi „Dispensarul pentru combăterea boilior Venerice" sub conducerea d-rului *Witner*—delegat de direcţiune până la numirea titularului.

Natural că la început numărul cazurilor în tratament fiind mai redus, se puteau consulta simultan şi bărbaţi şi femei şi copii.

După câtă-va vreme însă, între timp fiind numit şi medicul titular se făcu diviziunea, aşa fel că dimineţile fură rezervate pentru consultarea şi tratarea femeilor iar orele de seară pentru barbaţi.

Opera începută cu multă râvnă de d-rul Vitner — care a lucrat peste un an la acest Dispensar, a fost apoi continuată fără întrerupere până azi.

Registrele arată foile de observaţiune a peste 1200 *(una mie două sute)* sifilitici trataţi în decursul acestor patru ani (exact: 883 barbaţi, 370 femei).

Cine posedă cele mai elementare cunoştinţe în ce priveşte primejdia sifilisului, ştie la ce consecinţe este expus atât bolnavul cât şi cei cari vin în atingere cu el.

Aşa că, având în vedere că cea mai mare parte a celor trataţi la Dispensar se prezintă cu forme *foarte molipsitoare*, ne dăm uşor sama de imensul serviciu adus întregei omeniri, când sute de focare devin nevătămătoare — pentru a fi apoi cu desăvârştre stârpite, prin *vindecarea* celor trataţi.

Şi când tot din registre rezultă că peste **12.000** de consultaţiuni s'au acordat în 1924 (până azi), ne dăm şi mai bine sama de însemnătatea acestui aşezământ de profilaxie şi de vindecare a boilor venerice.

Căci — deşi scopul principal a fost la înfiinţare: combaterea sifilisului, totuşi, *chiar de la început* s'a dat toată atenţiunea şi

(Cont. în pag. II-a)

1) «Vindecarea Sifilisului» (Almanahul Ştiinţei 1924).

BON DE PREMII No. 32
Ziarul „OPINIA"
100.000 lei, din care 20.000 numerar

CINEMA ELISABETA

Prezintă cu începere de astăzi Sâmbătă 29 Noembrie 1924 şi în zilele următoare Pentru I-a oară
Cea mai uriaşă operă
Opera Completa 14 acte mari 14

MAX LINDER

şi superba
VILMA BANKY în

REGELE CIRCULUI

Monumentală capo d'operă de mare spectacol care a stârnit admiraţia lumei întregi. Este unica operă care întrece în îndrăzneala montare şi interpretare tot ce s'a văzut până acuma. Regia E. E. VIOLET acelaş care a montat LA BATAILLE.

Adaos la program:

Copila din flori cu superba Lya de Putty
una din cele mai delicioase drame moderne în 6 acte

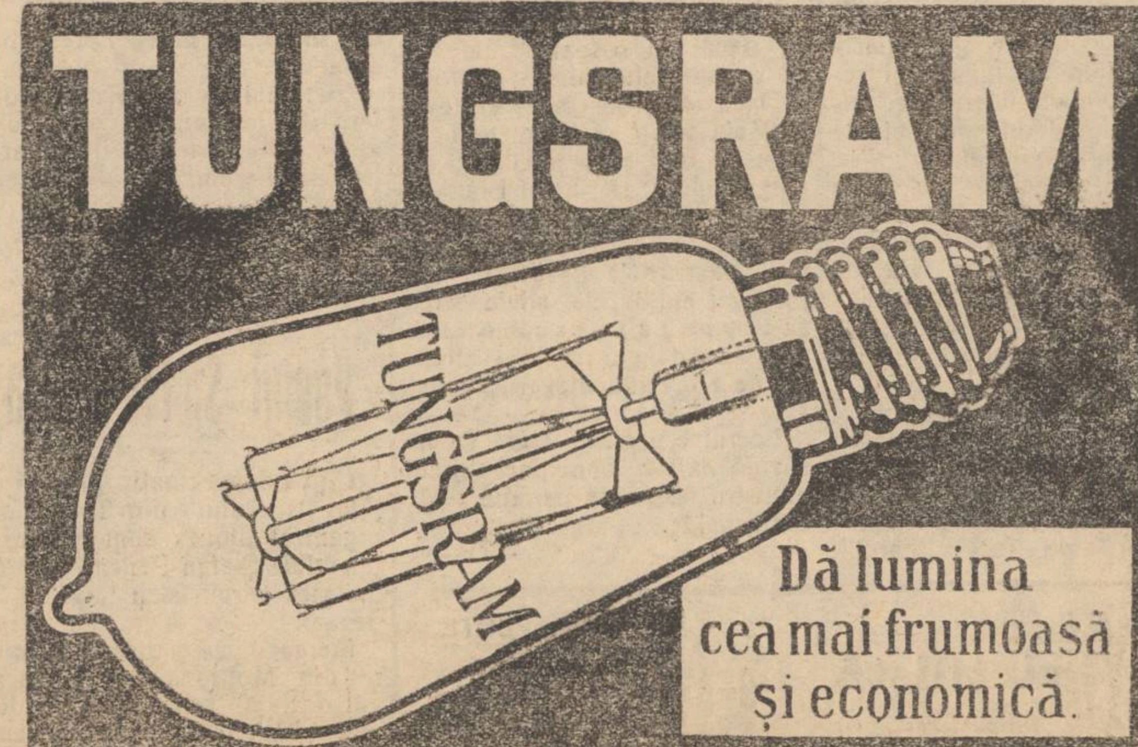

MICA PUBLICITATE

DE INCHIRIAT subsol compus din 6 încăperi, pentru restaurant sau bodegă centru şi bun vad comercial. Adresa: Inginer Grig. Bejan, Hotel Bejan Bulevardul Elisabeta No. ?.

AVIZ. Rog pe acei care au fost mobilizaţi la Oneşti-Globucelu, Jud., Bacău, să bine voiască a trece pe la magazinul Lazăr Iosef str. Cuza Vodă, ca să dea o mică relaţie doamnei A. R. Grinberg.

PIERDUT buletinul de înscriere în Biroul populaţiei, eliberat de Comisia III a.

Il declar nul şi fără valoare în mâinile oricui s'ar afla.

AVRAM STRUL
Str. Costache Negri 72

Lei 100.000, se dă pe ipotecă în oraş rangul I sau cu credit. A se adresa d-lui avocat M. Gheorghiade.

DE INCHIRIAT imediat două camere frumoase, cu balcon, spre str. Lăpuşneanu 21, pentru birou. Intrare separată. Deslușiri Dr. S. G. Konya 3—5 p. m.

SE CAUTA:
AJUTOR CONTABIL
rutinat şi destoinic cunoscând contabilitatea în partidă dublă, lucrările de birou, bun calculator.

Ofertele însoţite de certificate cu indicarea pretenţiunilor se vor adresa D-lui Emanoil Marcovici. Str. Ştefan cel Mare No. 54 Iaşi.

DE INCHIRIAT cameră mobilată Zlataust 19 (Ghica Vodă).

FARMACIA STERN din Tg. Neamţ caută urgent o asistentă.

TELEGRAMA importanta sosită azi. Numai scurt timp cu autorizaţia celor în drept

Renumita Prezicătoare

sosită din Ardeal pentru prima oară în acest oraş.

De când există acest oraş, nu cred că a mai fost alta pe lume să mă întreacă în preciziune. Am uimit lumea pe unde am fost. Nu perdeţi ocazia şi veniţi de vă consultaţi cu mine chiar astăzi, între orele 10 dimineaţa până la ora 12 a. m. şi de la 3 până la ora 8 seara. Sunt cea dintâi în România căci n'a mai fost altă ghicitoare fizionomistă. Felul meu nu este de a ghici prin cărţi, cafea sau alte mijloace înşelătoare. O singură privire a ochilor şi una în palmă desvălue misterul vieţei omului. Dau lămuriri pentru destinul omului şi îl îndrept pe căile cele bune. Doritorii cari au plăcere de a mă vizita să se adreseze cât mai curând să le spun adevărul. Acei cari suferă de ori ce durere să nu piardă ocazia de a veni la mine spre a se convinge de adevăr. Cu ştiinţele mele am impresionat toată lumea. In timpul consultaţiei numai o singură persoană se primeşte în cameră.

Adresa: D-na ELENA
str. Şoseaua Arcu No. 47 Iaşi lângă Piaţa Bădărău

SALI PORJES
Magazin de Confecţiuni şi Mode
Piaţa Unirei Tel. 328
face cunoscut că s'a întors din voyage cu un bogat asortiment de modele originale în **Mantouri, Rochii şi Pălării.**

TOATĂ ELITA IAŞULUI
şi-a dat întâlnire în seara de
Luni 1 Decembrie 1924
la reprezentaţia companiei
Alice şi Petre Sturza
şi
MICA LOLA
Puţinele bilete rămase se găsesc de vânzare la Cassa teatrului SIDOLI.

UZINELE DE FER ŞI DOMENIILE DIN REŞIŢA S. A.

AVIZ

Se aduce la cunoştinţa d-lor acţionari, cari au subscris acţiuni la emisiunea IV-a, a societăţii noastre, că până în ziua de 1 Decembrie 1924 inclusiv, urmează a se efectua vărsământul al patrulea şi ultimul în sumă de lei 400 de fiecare acţiune subscrisă.

In caz că acţionarul nu va efectua vărsământul la data fixată va avea de plătit dobânzi moratorii de 16 la sută. Societatea rezervându-şi dreptul de a proceda, în caz de neplată la termen, conform dispoziţiunilor prevăzute de lege şi de statute.

Consiliul de Administraţie

Broderie

Anglais, Richelieu, Colbert, etc., pentru garnituri, pat, etc., execut ireproşabil. Adresaţi la administraţia ziarului sub BRODERIE.

Sobe de teracotă şi chamotte
de vânzare, gata montate, la MIHAI BRAITENFELD
Stradela Bădărău 17.

Cetiţi „Opinia"

Se'nchină robă muncii şi visează
Un vis al lor din basme depărtate
Şi-o pace nesfârşită se aşează
Pe sufletele lor îndurerate

Din visuri nu s'a putut pogorî şi aclimatiza în vitregia realităţii, ci a rămas mereu:

Un peregrin în rugi sfioase
La o răspântie de drumuri,
Vă'nalţă imnuri dureroase
Ca o tortură de parfumuri.

Şi a trebuit să cadă frânt într'o lume neprimitoare şi veşnic străină:

...un suflet trist ce obosise
Pe căi zadarnice de vise.
Bătui la porţile străine
Şi'nchise porţile-au rămas.

Mă'storc din drumurile mele
Străin, mereu rătăcitor,
Arzând sub tremurul de stele
De focu'n vêci mistuitor.

Şi nebunia i s'a încuibat în creer, în timp ce moartea îi muşca plămânii!

Ştefan Petică a renunţat să mai spere şi să mai lupte,— ci a revenit, cu simţirile zdrobite, în satul lui natal, ca să-l împresoare adierile de toamnă pe prispa casei părinteşti:

O, lasă toamna care piere
Ca graiul dulcilor poveşti,
S'asculţi vrăjita adiere
Din vechii tei moldoveneşti!

Apoi candela şi-a terminat curând undelemnul. Din flăcăul tecucian rămăsese numai o umbră, o fiinţă materială care-şi căuta în neant visurile sfârşite:

...„dorul de plecare
In al meu suflet s'a aprins,
Amici, uitaţi-vă în zare
Ce trist mă cheamă visul stins!

Petică a murit în toamna aceia a anului 1904, având numai vrâsta de 27 ani. In scurta lui existenţă scrisese câteva cicluri de poeme şi două drame în versuri. Dar opera nu i-a fost răspândită, căci nici până acum n'a ajutat nimeni sforţările inimoase ale d-lui Gr. Tabacaru, devotatul prieten al poetului.

Comemorarea organizată pentru mine la Tecuci ne permite nădejdea că se va face dreptate deplină memoriei ţăranului duios care a atins atâta înălţime de spirit şi a pus atâta rafinament în versificarea graiului nostru moldovenesc.

Gy.

SINODUL
ecumenic al bisericilor ortodoxe

In anul 1925, la sărbătoarea cinci zecimi (Rusalii) se va ţine la Ierusalim, viitorul sinod ecumenic al bisericilor ortodoxe.

Patriarhatul de Constantinopole a şi trimis invitaţii în acest sens bisericilor ortodoxe, lămurind totdeodată împrejurările în care se va ţine acest sinod şi pentru ce s'a preferit Ierusalimul.

In afară de înalţii prelaţi ai bisericilor ortodoxe, care nu vor lipsi de la acest sobor (ce coincide cu aniversarea a 1600 ani dela primul sinod ecumenic), vor lua parte (în excursiune fiind) şi două echipe de studenţi (profesori şi ziarişti) români şi americani.

Echipa română va fi sub conducerea prea cucernicului preot Ioan Mihăilescu profesor universitar şi a teologului hagiu Grivas D. Cruceanu.

Informaţii

x **In jurul vacanţei de episcop de la Cetatea Albă.** —Printre alte chestiuni importante la ordinea zilei în actuala sesiune, membrii Sf. Sinod au luat în discuţie şi candidaturile pentru scaunul vacant de episcop al Cetăţii-Albe şi Ismailului.

Din toţi candidaţii, mai cu căldură a fost susţinut Păr. Arhimandrit Scriban. Sinodul a recunoscut prigoana nedreaptă la care a fost supus acest eminent cleric şi de data aceasta, îl socot ca cel mai indicat pentru marea operă de propagandă religioasă în sudul Basarabiei.

Alegerea deşi târzie, ar fi totuşi o meritată satisfacţie pentru opinia publică şi pentru toţi acei care preţuesc intensa activitate a Păr. Scriban, care este unul din cei mai culţi clerici ai noştri.

x Mâine Duminică la ora şi 30 dimineaţă are loc la corporaţia din strada Alexandri o adunare generală a meseriaşilor metalurgişti.

La ordinea zilei se găsesc chestiunile următoare: Răspunsul ministerului muncii la plângerea patronilor în chestia şcoalelor de ucenici şi alte chestiuni privitoare la corporaţie.

x *Convocare.*—Toţi membrii soc. coop. „Casa Poporului" şi secţia băncei sunt convocaţi în adunare generală pentru ziua de 30 Noembrie 1924 în str. Langa No. 7 la orele 2 jum. p. m.

Dacă nu se va întruni majoritatea membrilor conf. statutului, adunarea generală se va amâna pentru ziua de 7 Decembrie 1924, când se va ţine cu numărul de membri adunaţi.

x TEATRUL NAŢIONAL.— Astă seară *Concertul Flor Breviman* violoncel cu *d. I. Sibiano* la pian.

Duminică 30 ora 9 seara *Concert Simfonic* sub conducerea d-lui Grigore Livovski cu elementele orchestrei căminului studenţesc.

La 10 Decembrie al 2-lea şi ultimul concert dat de d. *Constantin Stroescu.*

Bilete la Agenţia Braşcu.

x **De la clubul averescan.**- Aseară între orele 7 şi 9 jum. a avut loc şedinţa săptămânală obicinuită a clubului averescan la care au luat parte toate comitetile sectoarelor din localitate pentru a asculta conferinţa d-lui prof. dr. Gratzoschi care a tratat chestia creşterei copiilor.

D-sa sub tema „păziţi-vă copii" a arătat mortalitatea grozavă ce seceră la noi copii în primii ani şi aceasta nu din cauza boalelor moştenite, cât mai mult din cauza că nu ştim cum să-i păzim de a nu contracta boalele ce-i exterminează. D-sa a dat sfaturi ca paza în primul rând stă numai în curăţenie şi arată ce binefăcătoare sunt scăldătoarele sugacilor zilnice până la un an şi de la acea dată până la patru ani minimum de două ori pe săptămână, recomandând că şi de la data aceia baia e necesară în totdeauna la săptămână.

Conferenţiarul a fost viu felicitat de numeroşii asistenţi.

Ca chestii politice, dl. Ion Petrovici, reîntors de la Bucureşti, a făcut o expunere a situaţiei partidelor şi a afirmat că guvernul liberal să găseşte deocamdată pe o beată scândură de salvare şi că nu este posibil să ajungă la vre-un liman.

x Cele mai frumoase surprise sunt rezervate vizitatorilor balului organizat de Soc. „Generala" a Funcţionarilor comerciali, pentru mâine seara în saloanele „Sport şi Muzică".

ECOURI

— Toţi domnii absolvenţi ai Şcoalei Comerciale Superioare, indiferent de anul promoţiei, sunt rugaţi a se întruni Duminică 30 crt. ora 10 dim. în localul Şcoalei Comerciale Superioare din str. Alexandri, unde se vor discuta chestiuni de mare importanţă

— Proprietarul atelierului „Foto Royal", cunoscutul fotograf Samy Suchăr, va fi la dispoziţia vizitatorilor în tot timpul balului organizat de Soc. „Generala" a funcţionarilor comerciali, pentru mâine seara, în saloanele „Sport şi Muzică".

N Y U

x Restauratorii ieşeni au fost autorizaţi de primărie să vândă vinul ordinar cu 6 lei sfertul.

x Partidul Naţionalist al Poporului Secţia Iaşi va inaugura Duminică 30 Noembrie ora 4 p. m. clubul său din sectorul Socola.

La această inaugurare vor lua cuvânul D-nii P. Dragomirescu, Dr. Alexandrescu, Mircea Bădăreu şi alţii.

x Comitetul şcoalelor „Steaua" aduce la cunoştinţa membrilor săi că Duminică 23 Noembrie a.c. neîntrunindu-se numărul cerut de statute pentru a se putea ţine adunarea, aceasta va avea loc în mod irevocabil Duminică 30 Noembrie a. c. orele 3 p. m. în localul şcolilor, str. Anastasie Panu, oricare va fi numărul membrilor prezenţi.

Comitetul roagă pe onoraţii membri ai asociaţiunei să participe la această adunare generală.

Distracţie americană

— —

Fiecare se distrează cum îi place. Oamenii sunt foarte inventivi în privinţa aceasta.

Depildă, o tânără artistă din New-York, Miss Beth Ormby, a găsit foarte interesant să-şi pue lumină electrică la pălărie!

Originala artistă şi-a făcut socoteală că, dacă vehiculile sunt evitate noaptea pentru a evita accidentele, de ce n'ar fi luminaţi şi oamenii?

In consecinţă, ea şi-a instalat la pălărie o mică pilă şi un bec electric pe care-l aprinde când traversează strada. Răutăcioşii pretind că dama luminată aprinde becul ori de câte ori vrea să atragă atenţia specială asupra ei, nu pentru a evita, ci tocmai pentru a provoca anumite accidente...

Miss Ormby a mers mai departe. Ea a aşezat un bec şi la zgarda căţeluşului care o însoţeşte în plimbările nocturne pe Broadway.

Distracţie,.... distracţie americană!

celorlalte boli venerice. In acelaş rând şi blenoragiei (cu toate complicaţiunile ei).

Evident că nu putem arăta în detaliu metodele de tratament, mijloacele puse la dispoziţie şi nici insista — pe cât ar trebui, asupra *strălucitelor* rezultate terapeutice la care am ajuns.

Vom mai aminti că în 1923 am avut de înregistrat 11,274, consultaţiuni.

Luaţi după confesiune, bolnavii au fost:

8127 creştini şi
3147 mozaici

Aceasta pentru a face cunoscut — **din nou:**

La *Dispensarul din strada Palat 60 este căutat* **gratuit** *oricine sufere de vre-o boală venerică* (lumească). Căutarea se face la acei care sunt atinşi de sifilis *nu numai cât au răni deschise* ci până când—*după repetate analize ale sângelui,* medicul îi declară complect vindecaţi.

*

Am spus că nu putem detaila asupra metodelor de tratament. E necesar însă să inzistăm asupra unor fapte, care merită a fi relevate.

Dacă până azi, putem înregistra atâtea cazuri de tratare şi vindecare, în primul rând se datoreşte faptului încurajator că *nici-odată* nu am dus lipsă de medicamentele necesare. Tot ce s'a cerut de la autorităţile sanitare, ne-a fost pus la dispoziţie.

Având medicamente îndeajuns, având personal suficient (2 interni, o moaşă şi un agent sanitar) „Ambulatorul" (numire dată în 1923) tratează nu numai bolnavii din oraş (sau împrejurimi) ci de ori unde se prezintă. Avem numeroase cazuri din judeţele limitrofe, care vin regulat la injecţiuni până isprăvesc „seria", vin apoi la o nouă „serie" etc.

Cum în general populaţia de jos sufere de carie dentară avansată, ceia ce îngreuiază întrebuinţarea largă a mercurului, pe lângă Salvarsan se uzitează în ultimul timp şi *sărurile de bismut* în tratamentul „combinat" al sifilisului, (mai ales la bolnavii din seria III—IV).

Aşa că nu este exagerată întru nimic afirmaţia: *Ambulatorul este o binefacere pentru cei care au avut nenorocirea de a fi îmbolnăviţi de sifilis.*

Medicamentele cele mai eficace, mijloacele noi de cercetare (avem înregistrate peste o **mie** analize de sânge) tratamént aplicat în concordanţă cu ultimul cuvânt al ştiinţei, totul e pus **gratuit** în slujba luptei dusă în contra sifilisului.

Utilitatea acestei instituţiuni o arată cele câte-va cifre amintite mai sus, şi nu putem dori decât ca aşezăminte similare să se găsească tot mai multe în tot cuprinsul ţării.

Poate ast-fel vom ajunge în curând şi noi la situaţia Belgiei... Occidentului, care a reuşit să reducă cifra bolnavilor de sifilis la un nivel *mai jos* decât era înainte de 1913.

Dr. Iosif Smilovici Iaşi.

Ultimele informaţiuni

x ECHILIBRISTICA POLITICĂ.— D. Iorga în şedinţa de ieri a Camerei, plictisit de atacul deputatului Halippa la adresa tovărăşiei Iorga-Argetoianu, l'a întrerupt cu următoarea apostrofă :

— «Pariez că oricât va sta la uşa palatului, «generalul Averescu nu va avea guvernul».

Iar la invitarea d-lui Halippa oătre d. Iorga să se lepede de d. Argetoianu şi să vie în rândurile democraţiei, acesta i-a răspuns :

— «Dacă aşi face aceasta, n'aş mai vedea puterea» !

Iată secretul polişinelului :

D. Argetoianu pertracteză colaborarea cu dl. Maniu, pe baza dorinţei Regelui că ardelenii nu trebuesc dispreţuiţi şi lăsaţi veşnic în opoziţie. Deci cine va avea cu dânsul pe ardeleni, crede d. Iorga, va avea puterea. De aci credinţa d-lui Iorga că dacă s'ar despărţi de d. Argetoianu, ar rămâne veşnic în opoziţie.

Din cauza d-lui Goga, d. Maniu nu se va înţălege niciodată cu generalul Averescu.

Pe această premisă se bazează probabil pariul d-lui Iorga, că generalul Averescu nu va fi chemat la putere.

In toate aceste formule de judecată, d. Iorga uită următoarele :

1) Goga şi nu d. Argetoianu, a adus pe generalul Averescu la Alba-Iulia.

2) Geueralul Averescu s'a declarat de acord cu programul economic al d-lui Vintilă Brătianu, iar zilele trecute a răspuns înscris la o întrebare a d-lui Ionel Brătianu, că este de acord cu mijloacele propuse în parlament pentru asigurarea ordinei.

x Din ziua de 24 Noembre, poşta centrală a întrerupt legăturile telefonice la aproape 70 abonaţi care n'au plătit abonamentul.

Dacă datornicii nu se vor achita în termen de trei zile, li se vor lua circuitele care vor fi date altor solicitatori.

x Urcarea preţului grâului nu mai cunoaşte limite. Eri o moară din Dorohoi a cumpărat în localitate un stoc de grâu cu preţul record de 101000 lei vagonul.

x Ministerul muncii a delegat pe d. C. Panaite, inspector general, de a lua parte la adunarea de mane a metalurgiştilor şi a raporta despre doleanţele ce ce vor formula.

x Imediat după întoarcerea dela Cernăuţi, trupa Teatrului Naţional va juca *„Prieteşug la Toartă“*, comedie localizată din italieneşte de d. C. Vernescu-Vâlcea.

x PIAŢA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat eri 9 50 ; la Zurich 2 65.

Devizele în Capitală au notat :

Francul francez 10,62 ; francul belgian 9,75 ; francul elveţian 38,50 ; lira engleză 919 ; dolarul 197,50 ; lira italiană 8,65; coroana cehă 5.96.

x Din interpelarea d-lui Ioaniţescu în chestia trustului hârtiei, e de remarcat faptul că Fabrica Letea a falşificat bilanţurile sale — pentru care fapt a fost impusă din oficiu — de către fisc. Această afirmaţie n'a fost desmînţită de d. Dinu Brătiana în răspuns la interpelare.

x Direcţiunea şi comitetul şcolar „Oltea Doamna“ invită pentru a 2-a oară pe părinţii elevilor din această şcoală a se întruni Duminică 30 Nov. ora 3 jum. p. m.

La ordinea zilei : 1) Descărcarea comitetului de gestiunea anului trecut, 2) Discutarea noului buget pe anul 1924—25, 3) Alte chestiuni ce se vor ivi.

De oarece aceasta este a 2-a chemare, se vor lua hotărâri cu orice număr de membri prezenţi.

x O decădere de drepturi. Proectul legei administrative prevede că debitanţii de bănturi spirtoase nu pot fi aleşi consilieri comunali nici la sate nici la oraşe.

x D. Ieşanu judele de instrucţie, care instrueşte afacerea asasinatului din strada Elena Doamna, s'a ocupat eri de cele petrecute astă vară, în strada Carol.

Se ştie despre ce e vorba.

Cam pe la orele 4 în ziuă, un grup de tineri au fost surprinşi în parcul unei case din strada Carol şi arestaţi.

Eri judele de instrucţie, a interogat mai mulţi funcţionari de poliţie. Aceştia au declarat, că au luat parte la arestările operate, dar n'au văzut dacă tinerii au fost bătuţi.

x DE LA CERCUL DIDACTIC.— Mai mulţi membrii ai cercului didactic din localitate, au luat iniţiativa de a stărui să se reînceapă o activitate mai intensă a cercului, aşa cum era în anii trecuţi.

E vorba de a se reintroduce conferinţele săptămânale şi seratele, care obţinură un succes deosebit.

Dar din lipsa unui loc iniţiatorii sunt de părere că aceste întruniri, să se ţie în una din sălile societăţii de gimnastică şi Sport.

x Distinsul nnciru colaborator d. dr. Teodor Vicol şi-a susţinut în ziua de 20 Noembrie c. teza sa de doctorat tratând despre „Plăgile cordului din punctul de vedere medico-legal“.

Juriul compus din d-nii profesori Gh. Bogdan preşedinte. Bacaloglu şi Anghel membri, a acordat d-lui T. Vicol titlul de doctor în medicină şi chirurgie cu menţiunea *magna cum laude*.

x *De la consiliul de război.* —Consiliul de război, secţiunea a doua sub preşidenţia d-iui colonel Th. Naum avînd comisar regal pe d. căpitan D. Rudeanu, a judecat în şedinţele de la 27 şi 28 crt. un interesant proces de dezertare la inamic.

Soldatul Burăh Crupam, din regimentul 3 graniceri, căzând rănit în luptele din regiunea Şovata în timpul retragerei trupelor noastre din Transilvania, a fost luat prizonier impreună cu un alt camarad şi transportat în lagărul din Ostiasoniffa.

Totuşi, Crupam a fost trimis în judecată, acuzat că s'ar fi predat de bună voe la inamic. Unul din principalii martori, căpitanul Vartolomeu, a afirmat că „dacă la primele cercetări a atenuat în defavoarea pr zonierului anumite declaraţii, a fost că a lucrat sub imperiul patimei de care în acele vremuri erau stăpânite autorităţile împotriva soldaţilor evrei“.

Apărarea reprezentată prin d-nii avocaţi I. Rang, Ionel Teodoreanu, Iosif Schreiber şi Gh. Bărgăuanu a stabilit nevinovăţia acuzatului pe care Consiliul, aducând un verdict negativ, l-a achitat cu o majoritate de patru voturi.

NYU

x Decanatul facultăţii de drept a înaintat contenciosului administrativ dosarul numirei d-lui Valeriu Bulgaru ca profesor la această facultate, spre a se pronunţa asupra legalităţei ei.

x Duminică 30 Noembr e a. c. ora 2 p. m. are loc adunarea generală a membrilor organizaţiei Partid. Naţional Liberal din Disp. 2-a, în localul Casei de Sfat şi Citire Nicolna din str. Nicolina No. 107 (lângă Banca Populară Nicolina).

După darea de seamă, va avea loc alegerea Consiliului de Administraţie pe timp de patru ani, în care scop toţi membrii organizaţiei disp. 2 sunt rugaţi a lua parte.

x Sindicatul lucrătorilor brutari-franzelari aduce vii mulţumiri d-lui colonel Vasiliu, prefect de poliţie şi d-lui Zipa directorul aprovizionării, pentru aplicarea strictă a repauzului duminical.

x Societatea de Neurologie, Psihiatrie şi Eudocrinologie, va ţine şedinţă Duminică 30 Noembrie ora 10 a. m. în sala de curs a clinicei terapeutice.

x Inaintea unei comisiuni prezidată de d. Profesor Dr. G. Bogdan, au trecut ultimul examen de doctorat în medicină şi chirurgie, următorii studenţi :

D-ra Elena Ionescu, d-nii : Petrovici, I. Şmelţ, Rachbuch, Vanşelboim, P. Vasiliu şi A. Stocker.

SPECTACOLE

Sidoli prezintă astăzi superba dramă modernă „Triumful Amorului“. Adaos la program : „Fiii lui Samson“ sarjă de aventuri extra ordinare şi MAX LINDER şi JEAN TOULOUT în „Casa Misterului“.

Programul viitor „Nyu“ cu Jannings şi Conrad Weidt.

Sâmbătă 29 Noembrie 1924

va avea loc în

Saloanele Soc. de Sport şi Muzică

MARELE BAL ANUAL

organizat de către Societatea

„Generala“ a Funcţionarilor Comerciali

Se pregătesc mari şi frumoase surprize

D-na şi D-l M. Hodoreanu au plăcerea a anunţa rudelor şi prietenilor naşterea primului lor fiu

BRUNO

şi îi roagă, să binevoiască a asista la ceremonia rituală ce va avea loc Duminică 30 Noembrie seara şi Luni 1 Decembrie 1924 ora 12 a. m. în locuinţa lor din str. Păcurari No. 90 Iaşi,

Această ţine loc de orice altă învitaţie.

x In ziua de 27 a. c. ora 4 p. m. a. avut loc la şcoala de băeţi „Gh. Asachi“ adunarea generală a institutorilor şi ininstitutoarelor din oraşul Iaşi, pentru alegerea a doi delegaţi în consiliul general de instrucţie.

Au luat parte la vot 50 de membrii.

Au întrunit majoritatea :

D. L. Matasariu 33 de voturi şi d. N. Ionescu 27 voturi.

Biuroul i-a proclamat aleşi.

x Se anunţă din Paris că premiul literar Lasserre în valoare de 10000 franci a fost atribuit poetului Louis de Cardonnel.

NYU după capo d'opera lui OSSIP DYMOV cu CONRAD VEIDT şi Emil Jannings va rula în curând pe ecranul Sidoli

x Studentele şi studenţii evrei ieşeni sunt rugaţi a lua parte la consfătuirea ce va avea loc mîne Duminică 30 Noembrie ora 8 p. m., a. crt., într'o sală a şcoalei primare „Moritz şi Betty Wachtel“.

ECOURI

— Intru cât, câtiva interesaţi caută a periclita bunul mers al organizaţiei noastre cinstite şi fără tendinţi politice, Societatea „Generală“ a funcţionarilor Comerciali Bancă şi Birou anunţă că Balul va avea loc Sâmbătă 29 Noembrie în saloanele Soc. Gimnastică sport şi Muzică şi nu la 3 Ianuarie după cum anunţă cei sus arătaţi.

Faţă de surprizele pregătite se prevăd mari succese.

Comitetul organizator al Balului

x LEGĂTURA IAŞULUI CU CLUJUL. Astăzi a sosit inlocalitate ordinul Direcţiei Generale a Căilor Ferate prin care trenul de persoane Roman—Feldioara —Razboieni, a fost prelungit până la Paşcani, facilitând astfel legătura liniilor din Moldova cu Clujul şi celelalte centre ardelene.

Din Paşcani, noul tren va pleca la 11.40, ajungânp la Bacău la 14.30. Iar la întoarcere, trenul va sosi la Paşcani la orele 18.

x BIBLIOGRAFIE.—A apăru No. 3 din excelentul magazin artistic ilustrat *„Comedia“* cu următorul bogat şi variat cuprins : „O scrisoare inedită“ a lui *Titu Maiorescu*, „Noua lege a teatrelor şi Iaşul Cultural-Artistic“ de *Sandu Teleajen*, „Viscol“, cronică rimată de *Al. Vâjâianu-Uz*, „Convenţionalismul în teatru“ de *Em. Al. Manoliu*, „Duelul : *Giordano-Al. O. Teodoreanu*, „O ruşine“ cronică dramatică : „Un Ecou“ de *N. Kiritzescu*.

Cronica veselă.— Mărunte.— Expoziţia Mitache.—„Comedia“ la Cernăuţi.—„Comedia-cinema“ „Comedia-Spor.“. Artiştii Teatrului Naţional la Cernăuţi.

Un bogat material informativ şi numeroase ilustraţii şi desene de *Jean L. Cosmovici* şi *Miron* complectează numărul nou apărut al „Comediei“.

Exemplarul în format mare şi pe hârtie velină se vinde numai cu 3 lei,

PASTRAŢI BONUL

x Ni se atrage atenţiunea că noul palat al Băncei Moldova este clădit, pentru secţiunea „Mărfuri“ a aceleiaş bănci şi nu pentru funcţionari, cum din eroare s'a publicat în ziare.

Abonaţivă la „OPINIA“

†

Indureraţii : Arista Vartic, fiică Ioan Vartic, avocat, fiu şi Maria I. Vartic soţie, George fiu şi Elena soţie, cu copii lor Margaretta, D rand Georgeta, Viorica, Alexandru, Dumitru, Nicuşor şi Sub-Locotenenţii Gheorghiţă şi Eugen ; Constantin Vartic fiu şi Ecaterina soţie cu copii Miorica, Ionel, Inginer Constantin, Eugenia farmacistă, Constanţa şi Dr. Elena L. Ionescu, născută Vartic dimpreună cu soţul ei. precum şi familiile Ioan Lupescu, Gheorghiu, Alex. Băcescu şi Locotenentul Alex. Dimitrlu, au durerea de a anunţa încetarea din viaţă a scumpei lor mamă, soacră, bunică şi mătuşă

El saveta Vartic

în etate de 80 ani

în ziua de 27 Noembrie a. c. după o grea suferinţă. Inmormântarea va avea loc Duminică 30 Noembrie 1924 ora 2 p. m. la cimitirul Eternitatea.

Cortegiul va porni dela locuinţa decedatei din Iaşi, stradela Adamache No. 2.

O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc

din primele începuturi şi până la 1923

de EM. AL. MANOLIU

Intâmplările din anul 1893-94

Moartea lui I. Lupescu şi a lui Neculai Luchian.— Turneurile franceze.— Opereta Samary.— Frederic Febvre.— Monnet Suly.— Opereta din Craiova

In Iunie 1893 a încetat din viaţă la Focşani *Ioan Lupescu* un distins artist comic, care, a delectat în special publicul moldovan timp de mai bine de trei-zeci de ani, mulţumită numai marelui său talent.— El era un exemplu de muncă şi abnegaţie atât pentru susţinera artei, pe care o profesa cu religiozitate, cât şi a familiei sale, pentru care munca lui nu avea margini.

In Focşani s'a clădit un teatru cu sacrificii foarte mari dar a izbutit însfîrşit să'şi realizeze dorinţa aceia şi publicul focşenean i-a datorat mult pentru înfăptuirea acelei clădiri, care a fost iniţiatoarea ce a determinat apoi construirea Teatrului «Pastia» ce—este azi o podoabă a oraşului.

Ioan Lupescu a fost un comic buf ce a întrecut de multe ori pe N. Luchian şi dacă na'r fi avut şi ceva grotesc în concepţia rolelor ce şi le însuşea de sigur că se apropia mult de Matei Millo.

*

Următoarea stagiune, 1893-94 s'a deschis direct în sala Circului Sidoli, când comitetul, acelaş din anul trecut, a dispus amenajarea pe cât posibil a salei spre a fi ferită de răceala ce o simţise publicul iarna precedentă.

In vara lui 1893. Societatea Dramatică a avut de suferit perderea lui *Neculai Luchian* a cărui moarte grabnică s'a întîmplat la 1 Iulie. Neculai Luchian a fost unul din puţinii artişti ai scenei moldoveneşti care a lăsat contemporanilor săi amintiri foarte plăcute prin naturalul cu care juca şi caracterizarea ce ştia să dea rolurilor sale.—El a avut mai mult talent decât entuziasm ca e să'l fi legat de scenă, dovada a dat'o nu odată despre aceasta, când pentru ambiţia de a plana asupra camarazilor săi, căută prin toate mijloacele să fie Directorul instituţiei, şi când numai era, prefera adesea să plece aiurea de cât să stea „cot la cot“— cum spunea el—cu ori şi cine. Această vanitate şi zgîrcenia cu care'şi plătea ca director personalul Teatrului, îl făcuse de multe ori indezirabil din partea a lor sei.

La începutul lui Noembrie 1893 a venit în Iaşi de a jucat în sala Sidoli o trupă franceză de Operete, superioară mult celei condusă de D-na Keller ; aceasta era sub direcţiunea lui Henry Samary şi avea ca prime elemente pe Cobalet banton D na Montbazon, Méely, Demoulin, Nigri, Miette şi ol. Chalmin.—Trupa de altfel numeroasă şi c'un admirabil ansamblu, a jucat *Mascota, Miss Helyetta, Le petit due* şi *Périchole*.

La 18 Decembrie 1893 Frédéric Febvré, de la Comedia Franceză, cu o trupă foarte bună a jucat în Iaşi *Demi-monde* a lui Alex. Dumas fiul, *Le Pere prodigue*, de acelaş autor cu Febvre în rolul Comtelui de Rivonière şi în fine *Fami Fritz* cu comedia în un act «Livre III-a chapeire premier». Succesul i-a fost colosal.

Febre a asistat la reprezentaţia Societăţii Dramatice *Năzdrăvăniile Divorsului* şi a rămas atât el cât şi trupa sa încântaţi de jocul artiştilor români, de coloritul ce ştiu să'l dea geamurilor şi ansamblul închegat, mai ales când i s'a spus că trupa e nevoită să joace într'o stagiune de 4—5 luni cel puţin până la 15 piese noua.

Societarii cu care s'a deschis stagiunea 1892-94 au fost : Mihai Galino, Mih. Arceleanu, Em. Manoliu, Dim. Pruteanu, Dim. Constantinescu, Const. Ionescu, Gh Dimitrescu, P. S. Alexandrescu, iar ca societare se aflau : d-na Elena Lascu-Evolschi, Elena Botez Athena Georgescu şi Verona Almegeanu făcută societară pentru meritele sale artistice şi râvna ce avea pentru teatru.

Gagiştii erau aceiaşi din trecut, iar reprezentaţiile au început pe ziua de 14 Octombrie 1893 cu Fântâna Blanduziei ţinând până la 27 Februar 1895 în care timp s'au reprezentat printre alte piese *ca Răposatul Tupinel, Scepticii* şi *Amor şi Crimă, O scrisoare pierdută, Fericirea Casnică, Femeile noastre Baba-Hârca, Fântâna Blanduziei, Cc. Leonida, Moştenitorii, Manevrele de toamnă, Luiza Muller Cc. Kiriţa, Doi sergenţi, O noapte furtunoasă, Căzăturile, Păcatele-Vieţii, D-na Aubrey, Micul Ludovic* etc. In cea mai mare parte bine primite de public care începuse a frecventa în număr tot mai mare teatrul românesc.

In Fevruar 1894 a venit în Iaşi *Mounet-Suly* de la Comedia Franceză de a jucat : *Hamlet* şi *Ruy-Blas* înconjurat de elemente foarte bune cari au contribuit fără îndoială foarte mult la susţinerea rolelor colosale ale lui Mounet. Sala circului Sidoli era ca şi la concertul marei cântăreţe *Tetrazzini* şi ca şi la reprezentaţiile lui Febvre arhiplină, iar aplaudele şi rechemările marelui artist au fost prea numeroasă ca să poată în cele din urmă să facă faţă pentru a mulţumi dorinţa publicului de a mai reapărea la rampă.

In Aprilie, venind de obicei Aristizza Romanescu, a jucat cu artiştii localnici piesa *Se zice* traducere din nemţeşte, şi „Microbii Bucureştilor».

Tot în cursul acelui an, la 18 Aprilie 1894, a venit să joace în Iaşi pe scena Teatrului Sidoli, trupa de Operete din Craiova, care-şi câştigase un bun renume şi ansamblul în capitala Olteniei şi în Bucureşti prin vocele ce le avea şi ansamblul la care ajunsese datorit numai perseverenţii artiştilor. S'a jucat *Vânzătorul de paseri, Voevodul Ţiganilor, Sărmanul Ionathen, Perichola, M-elle Nitouche, Bocacio, Fata Tamburului-major, Mascota, Micado* şi încă vre-o câteva, toate cu succes deplin, lăsând o frumoasă amintire publicului ieşan

Din această trupă a făcut parte eminenta cântăreaţă *Vladaia* şi repuţatul artist *Anestin* o fală a Craiovei.

Din nenorocoire şi încercarea craioveniior a avut aceiaşi soartă ca şi a ieşenilor, ceia ce a însemnat că n'au putut învinge nici ei opinia publică nepregătită încă pentru primirea şi păstrarea unor asifel de încercări. Opereta lor s'a desfăcut şi artiştii s'au reîntors iarăşi la dramă şi comedie.

Bonul de premii

vă dă dreptul de a participa la tragerea MARILOR PREMII oferite de ziarul „Opinia“

Ultima oră

Tratativele din sînul opoziţiei

Apropiat acord Iorga-Manin? - Groaznică furtună în Anglia.- Ravagiile pricinuite de apele oceanului

Şedinţa de astă noapte a Camerei

Discursul la mesaj al d-lui Pan Halippa.—Regele şi guvernarea liberală

Bucureşti.—Camera.—Şedinţa se deschide la ora 9 şi jumătate seara sub preşidenţia d-lui Orleanu.

Pe banca ministerială d-l Mărzescu.

D-l *Halippa* continuă discuţia la mesaj, vorbind de activitatea partidului ţărănist şi arată că urmăreşte dreptatea şi libertatea pentru popor.

Respinge acuzaţiile de antidnasticism şi revluţionarism aduse ţăraniştilor. Susţine de asemenea, că ţăraniştii nu sunt socialişti ci urmăresc numai organizarea statului muncitoresc democratic cu îndulcirea raporturilor între clasele sociale.

Acest pasaj a fost cetit de d-l Halippa, ceea ce a făcut pe d-l *Mărzescu* să spună, că oratorul ţărănist nu-şi expune ideile lui, ci dă cetire frazelor scrise de alţii.

D-l *Mihalache* protestează energic contra acestui mod nedemn de critică utilizată de un ministru.

D-l *Halippa* îşi continuă cuvântarea criticând aspru actele guvernului, în special în chestia minorităţilor.

Spune că această chestie nu poate fi rezolvită cu punerea căluşului în gură. Mai departe analizează partidele politice şi spune, că partidul generalului Averescu este angajat de guvern.

Partidul liberal de astăzi n'are nimic comun cu vechiul partid al lui C. A. Rosetti. Brătienii distrug democraţia şi impilează poporul.

In Basarabia guvernul n'a respectat n i c i drepturile Moldovenilor nici drepturile minorităţilor, ci a deslănţuit troarea, care a adus apă la moara bolşevicilor.

Situaţia se prezintă ca un cerc vitios din care nu vom putea ieşi de cât printr'o guvernare legală, care să pună capăt teroarei.

Ţăraniştii vor şti să arate Regelui situaţia adevărată din ţară pe urma guvernării liberale.

Regele va trebui să afle, că tragedia din sudul Basarabiei, a fost provocată de sistemele detestabile ale guvernării liberale.

Pentru salvarea ţării, e nevoe de plecarea imediată a cârmnitorilor de astăzi.

Dl. *Dr, Straucher* evreu naţional din Bucovina, aduce omagiu dinastiei şi arată că cu prilejul serbărilor de la Cernăuţi s'a văzut dragostea pe care poporul bucovinean fără deosebire de confesiune, o are pentru Regele Ferdinand.

Oratorul vorbeşte de activitatea administrativă a guvernului; critică însă politica şcolară a d-lui Dr. Anghelescu.

Şedinţa s'a ridicat la miezul nopţii.

PROCESUL DE SPIONAJ

de la consiliul de război din Capitală

Bucureşti.— Consiliul de război al Diviziei a IV-a a continuat, în şedinţa de după amiază, judecarea procesului de spionaj militar.

D. avocat maior Răutu a protestat c o n t r a chipului cum a fost făcută instrucţia afacerei. Timp de 14 luni, unii acuzaţi au fost ascultaţi o singură dată. Prevenţia a devenit o adevărată condamnare anticipată.

Apoi d. Răutu a ridicat un incident de incompentinţă, arătând că unii acuzaţi trebue judecaţi la Chişinău.

Comisarul regal maior Cristea combate incidentul care a şi fost respins de Consiliu.

Avocaţii ridică un nou incident, cerând amânarea pe 48 ore pentru studiarea unor acte noi. Şi acest incident a fost respins.

Şedinţa s'a ridicat la ora 7 seara.

Condamnare

Bucureşti.— Tribunalul Ilfov a condamnat ieri la 2 ani închisoare pe factorul postal Marin Epal şi la 6 luni închisoare pe factorul M. Popescu, cari au devalizat numeroase pachete din magaziile poştei.

Apropiat acord

IORGA-MANIU

Bucureşti.— Ieri după amiază se vorbea în culoarele Camerei, că tratativele dintre d-nii Iorga şi Maniu sunt foarte înaintate.

Este iminentă încheerea unui acord între cele două partide.

Conferinţa din Roma

a statelor succesoare

Bucureşti.— Ziarul „Tribuna" din Praga anunţă, că delegaţiunea cehoslovacă a plecat la Roma, pentru a participa la conferinţa convocată pe data de 1 Decembrie pentru aplicarea tratatelor şi repartizării reparaţiunilor la statele succesoare ale foastei monarhii austro-ungare.

Çetiţi „Opinia"

Conflictul anglo-egiptean

Bucureşti.— La secretariatul Ligei Naţiunilor s'a primit din Cairo protestul telegrafic împotriva atacului săvârşit de Marea Britanie în contra suveranităţei şi constituţionalismului poporului egiptean.

Presa pariziană comentează cu însufleţire ultimatumul trimis de Anglia Egiptului. Unele ziare îl asemenesc cu ultimatumul adresat acum câteva luni de Italia guvernului grecesc.

Emoţionanta sinucidere din Craiova

a unui avocat bucureştean

Bucureşti.— O emoţionantă sinucidere s'a petrecut ieri după amează la Craiova.

La locuinţa din sr. Sf. Mina, a d-lui general Razu, inspectorul technic al geniului, avocatul bucureştean George Mandrea, cumnatul generalului Razu, şi-a descărcat două gloanţe de revolver în tâmpla dreaptă. Moartea i a fost fulgerătoare.

Avocatul Mandrea venise atunci la Craiova, ca să radieze o ipotecă. Era avocatul Ministerului de Război şi se căsătorise numai de câte-va luni cu Jeana Cristescu.

Actul disperat se datoreşte probabil unui acces de neurastenie.

Cadavrul a fost transportat la morgă.

Paşapoartele

Eliberarea generalului Al. Văitoianu

Bucureşti.— Camera de punere sub acuzare a primit ieri apelul d-lui general Alexandru Văitoianu dispunând punerea lui în libertate.

Tot ieri a respins apelurile lui Haralambie Georgescu şi N. Filipovici.

Intrevedere

Bucureşti.— Ieri a avut loc o întrevedere între d-nii Ionel Bratianu şi ministrul Japoniei la Bucureşti.

Intrevederea a ţinut un timp neobişnuit de lung.

Discuţia la mesaj

Prea mulţi oratori înscrişi

Bucureşti.— Astăzi vor vorbi la mesaj domnii Victor Iamandi, liberal şi Virgil Madgearu, ţărănist.

Mai sunt înscrişi la cuvânt încă 24 deputaţi.

Guvernul depune sforţări pentru a decide pe cei mai mulţi ca să renunţe la cuvânt, dar până acum nu i-a reuşit.

Se prea poate, ca majoritatea să ceară închiderea discuţiei.

Mâine Duminecă, vor avea loc două şedinţe ale camerei.

CONFERINŢA DE ASEARĂ

a d-lui Albert Thomas

Bucureşti.— Aseară la 8 a avut loc la Athene Palace un banchet dat de ministerul muncii în onoarea d-lui Albert Thomas. Au participat domnii: Chirculescu, Duca, Disescu, Trancu-Iaşi. etc. Nu s'a ţinut nici un discurs.

*

La ora 9 şi jumătate a avut loc conferinţa d-lui Thomas la „Institutul Social Român."

Dl. D. Gusti a salutat pe distinsul oaspe făcând elogiul activităţii sale.

Dl. Thomas a vorbit despre amiciţia franco-română, despre tratatul de la Versailles şi despre consiliul internaţional al muncii.

Conferenţiarul evoacă evenimentele eroice din 1917 de la Iaşi când i s'a dat prilejul să întrevadă victoria finală a aliaţilor.

Astăzi e fericit că poate vesti apropiata victorie a democraţie organizate.

Cazul Goldiş

Bucureşti.— D. Aurel Lazăr a înmânat ieri d lui Maniu memoriul cuprinzând ultimile hotărâri ale d-ui Goldiş.

Din cercurile partidului naţional se afirmă că d. Goldiş nu va părăsi partidul.

Situaţia va fi clarificată până Luni.

PREŢURILE LA SIDOLI

sunt cele mai reduse posibile

Parter	**Lei 15**
Funcţionari (de la ori ce fel de servicii publice fără deosebire de grad şi în toate zilele atât de lucru cât şi sărbători) şi studenţii	**Lei 10**
Elevii la Parter	„ 6.75
„ „ Balcon	„ 4.—
Balcon	„ 6.75

In aceste preţuri sunt cuprinse toate taxele şi reprezentaţiile cinematografice continuă neîntrerupt de la orele 3 până la 12 noaptea.

Abonaţivă la „Opinia"

Cumplită furtună în Anglia

Ravagiile pricinuite de apele oceanului

Bucureşti. — O groaznică furtună a bântuit Oceanul Atlantic, făcând în special mari ravagii la coastele insulelor engleze.

Vaporul „Hartley" prins de furtună a fost scufundat. Barca de salvare in care luase loc echipajul a fost de asemeni răsturnată, aşa că toată lumea a pierit în valuri. Vaporul belgian „Principesa Clementina" a fost izbit de stânci la Wirbey.

Casele dealungul coastelor au fost desvelite de furtună.

La Southampton, calea ferată a fost inundată.

La Cower apele au rrecut peste diguri. La Hastings, pomii au fost desrădăcinaţi şi drumurile răvăşite.

La Brighton calea ferată electrică a fost grav deteriorată.

Newhawen a suferit pagube enorme. Vaporul „Dieppe" a fost înpotmolit, iar un remorcher scufundat.

La Londra şi în interior s'au produs mari pagube.

Cumpărăm Briliante
Diamante, aur, argint, piatină, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferind preţurile cele mai mari
Ceasornicăria TISCHLER
Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI
Nu cumpărăm decât la persoane bine cunoscute sau de la persoane cari vor prezenta legitimaţia şi buletinul de înscriere la Biroul Populaţiei.

Vă puteţi îmbrăca eftin, numai la
Croitoria „LAZARO"
IAŞI, STRADA COSTACHE NEGRI 41, COLŢ
Mare asortiment de iarnă. **HAINE GATA** pentru bărbaţi, băeţi şi copii. Macferlane, Paltoane, Costume, Sport şi Blăniţe. ATELIER SPECIAL de COMANDA. Se primesc comenzi şi cu STOFA CLIENŢILOR. Mantile de cauciuc şi Raion special în Mantile de Damă.
Se vinde cu preţuri reduse **şi în RATE**
Vizitaţi spre convingere! Cu toată stima
„LAZARO"
Str. C. Negri No. 41, colţ

SOSIND UN NOU TRANSPORT
de UNT de PEŞTE
din NORVEGIA s'a pus în vânzare la
Farmacia WERNER
cele 3 Iodeferate pentru cura de iarnă
Aprobat de Consiliul sanitar superior şi premiate.
Unt de peşte iodoferat simplu WERNER
Tonic depurativ, nutritiv recomandat contra anemiei, scrofulosei, gutei, reumatism etc.
Unt de peşte iodoferat cu fosfor WERNER
Special contra rachitismului, limfatismului şi reconfortant pentru copii şi adulţi slăbiţi de munca intelectuală
Unt de peşte iodoferat cu mercur WERNER
Tonic depurativ şi curativ p. reconvalescenţi sifilitici
Depozit principal: FARMACIA CONST. I. WERNER, IAŞI

Blănării
DE LA CASA
Alter David S-sor
de vânzare la:
FIRMA „IACOBY"
în str. Ştefan cel Mare 48
vis-a-vis de Banca Iaşilor